

MEMÒRIA 2017 ÀREA DE DRETS SOCIALS BCN

Consell de Direcció de l'Àrea de Drets Socials

Francisco Javier Burón, gerent d'Habitatge

Ricard Fernández, gerent de l'Àrea de Drets Socials

Ramón Lamiel, gerent de l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat

Mercè Massa, gerent de l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona

Jordi Sánchez, director de l'Àrea de Drets Socials i gerent de l'Institut Municipal de Serveis Socials

Lluís Torrens, director de Planificació i Innovació

Equip de coordinació de la memòria

Alicia Aguilera, cap del Departament de Joventut

Maria Nieves Arranz, cap del Departament d'Administració i Personal

Carme Borrell, gerent de l'Agència de Salut Pública de Barcelona

Carmina Català, cap del Departament de Planificació i Processos

Núria Gilabert, cap del Departament de Serveis Jurídics

Pep Gómez, cap del Departament de Recerca i Coneixement

Davide Malmusi, director de Serveis de Salut

Óscar Marín, cap del Departament d'Infraestructures i Equipaments

Núria Menta, directora dels Serveis d'Intervenció Social

Maribel del Moral, cap del Departament de Comunicació

Sergi Morera Vizcaíno, Institut Municipal de Persones amb Discapacitat

Magda Orozco, directora de Serveis d'Infància, Joventut i Gent Gran

Leticia Ortiz de Landaluze, responsable de Sistemes d'Informació de l'IMHAB

Emilia Pallàs / Sergi Martí, cap del Departament de Participació Social

Carmen Rueda, cap del Departament de Gestió de Sistemes d'Informació

Jordi Sánchez, director d'Acció Social

Pilar Solanes, cap del Departament de Salut

Eladi Torres, Institut Municipal de Serveis Socials

Joan Uribe, Consorci de Serveis Socials

Josep Villarreal, director de Serveis d'Estratègia i Innovació

Edició

Àrea de Drets Socials.

Ajuntament de Barcelona

Coordinació de l'edició

Txus Molar, Pep Gómez, Paola Rodríguez, Ramón Pablo

Departament de Recerca i Coneixement

Presentació

El 2017 hem continuat la triple línia de treball d'atendre l'emergència a la ciutat, combatre les desigualtats (agregades per les situacions d'exclusió residencial, treballadors pobres, fluxos migratoris i impacte de la capitalitat) i innovar per atendre més i millor, amb el mateix objectiu que vam encetar aquest mandat, recuperar la Barcelona per a les persones, conscients del paper central que ocupa l'Àrea de Drets Socials per garantir drets i benestar, situant les persones al centre, afavorint mesures que n'impulsin l'autonomia, l'apoderament i que afavoreixin vincles.

Aquesta triple perspectiva ens ha portat a consolidar serveis posats en marxa des de l'inici del mandat orientats a defensar drets bàsics, com ara els punts d'assessorament energètic (PAE), que han atès 22.987 persones, i l'increment d'atenció en un 50% de les unitats contra l'exclusió residencial (UCER). El reforç de programes per fer front a necessitats bàsiques, dins el suport municipal d'inclusió, com la renda d'infància, que ha tingut 17.398 persones beneficiàries i 2.065 de monoparentals, i la posada en marxa del B-Mincome, projecte pilot de lluita contra la pobresa i l'exclusió a les zones desafavorides de Barcelona, que s'acull al programa Urban Innovative Actions de la Unió Europea i tracta de provar l'eficiència i l'eficàcia de combinar un suport municipal d'inclusió (SMI) amb polítiques socials actives en zones urbanes desafavorides a l'àrea de l'eix Besòs. Destaca el reforç dels equips a l'espai públic, l'obertura de l'Oficina de Prestacions Socials i Econòmiques i de dos nous equipaments per atendre vulnerabilitats severes com Cal Muns, adreçat a persones sense sostre amb malaltia mental, o Maria Freixa, per a joves en situació de carrer. I nous serveis com el Respir Plus.

El 2017 el recordarem també per la posada en marxa de projectes pioners que aborden reptes globals i urgents com el de l'accés a l'habitatge o la solitud de les persones grans, es tracta dels APROP, allotjaments temporals fins que els habitatges definitius estiguin construïts, o les superilles socials, que incorporen l'atenció integrada i l'acció comunitària amb l'objectiu de millorar la qualitat assistencial, amb més flexibilitat i adaptació a les necessitats i preferències de les persones, i les condicions de feina.

La voluntat d'impulsar la dimensió territorial i la participació per augmentar la capacitat de transformació social, posant el focus als barris amb més desigualtats, és ben present en les nostres polítiques de coproducció dins l'espai de l'Acord Ciutadà. Durant el 2017 s'ha estat elaborant l'Estratègia d'inclusió i de reducció de les desigualtats socials de Barcelona 2017-2027, amb el consens de tots els grups municipals i 700 entitats, que fixa per primera vegada 12 fites de ciutat mesurables que guiaran l'activitat de totes les entitats i actors de l'Acord, així com de les administracions que treballen a Barcelona, durant els propers anys.

En matèria d'accessibilitat destaca l'inici de la diagnosi de la situació de l'accessibilitat a diversos serveis, amb una atenció especial al transport públic i l'elaboració del nou model d'assistent personal.

Pel que fa als Centres de Serveis Socials, es registra un 9,96% de persones ateses respecte al 2015, i un decrement del 24,8% en el temps d'espera, reducció que ha estat possible gràcies a un increment de la plantilla fins a assolir 665 persones i a processos com l'Impulsem, que neix de la necessitat de repensar el model d'atenció social bàsica de la ciutat de Barcelona per fer-lo més sostenible i adaptar-lo a un nou context socioeconòmic.

El conjunt d'actuacions s'han traduït en un increment del pressupost del 2017 que ha situat Barcelona com la ciutat espanyola que més ha augmentat la despesa social, amb el reconeixement de l'Associació Estatal de Directors i Gerents de Serveis Socials.

De les actuacions més destacables en l'àmbit de la salut, és rellevant la integració del PAMEM a la cobertura general del Servei Català de la Salut, la creació dels punts d'inserció laboral o els espais de consulta psicològica per a joves com a part del desplegament del Pla de salut mental, i la planificació de nous serveis no coberts pel CatSalut per a persones vulnerables i persones cuidadores.

La implementació del Pla pel dret a l'habitatge 2016-2025 amb un incís especial en l'ampliació del parc públic de lloguer i en la rehabilitació dels que ja existeixen. També s'han fet els primers passos per a la constitució de l'Operador Metropolità de l'Habitatge, que durant el 2018 s'haurà de formalitzar legalment i operativament.

En l'àmbit educatiu, s'ha obert un nou espai familiar a l'EBM Tres Tombs, s'han ampliat les hores de suport a totes les escoles bressol municipals, i disposem dels primers resultats de la tarifació social, en què queda palès que és un sistema de pagament més equitatiu, perquè tothom paga igual en proporció a la seva renda. També s'ha ampliat el projecte de lleure educatiu de base comunitària Baobab.

Per acabar, volem agrair la feina de tots i totes les professionals que hi ha al darrere de l'Àrea de Drets Socials; sense el seu compromís i dedicació no podríem atendre l'emergència social i d'habitatge, impulsar canvis en el model de ciutat i afrontar nous reptes amb creativitat i capacitat d'innovació.

 Laia Ortiz i Castellví
Tinenta d'alcaldia de Drets Socials

Presentació

El tercer any del mandat 2015-2019 s'ha confirmat, pel que fa a l'Àrea de Drets Socials, els grans trets marcats per l'equip de govern des de l'inici: increment de la despesa per fer front a l'emergència social i d'habitatge, col·laboració amb el tercer sector i innovació social. Tot plegat, aquest impuls ha obligat a millorar la maquinària que ho ha de fer possible.

Destaquem, en aquest sentit, la compactació organitzativa en dos dels àmbits de treball de l'Àrea. Pel que fa a Serveis Socials, l'Institut Municipal de Serveis Socials (IMSS) ha absorbit els serveis que no estaven dins l'Institut a partir de les idees sorgides del procés participatiu Impulsem. A Habitatge, el nou IMHAB uneix el PMHB amb la resta de serveis que fins ara gestionava BAGURSA, entre els quals les oficines d'habitatge. Aquesta simplificació de l'organigrama es veu complementada pel procés de dissolució del PAMEM i el reforç dels consorcis amb la Generalitat (Habitatge, Serveis Socials, Salut i Educació).

Cal destacar, també, les millores tant en la coordinació interna dins l'Àrea com amb altres àrees i districtes i amb la resta d'administracions. Aquest fet, que podria semblar menor, està potenciant enormement tant el disseny de polítiques socials com, sobretot, la seva implantació. Poso ara com a exemples l'espai de cures, les accions contra la gentrificació, el pla de sensellarisme, les respostes al fet migratori, la tarifació social, la Mesa d'Emergències, el transport especial, el pla de salut mental, la gestió de conflictes al territori, l'oficina d'assentaments, els punts d'assessorament energètic, el programa Làbora, les beques de menjador, el projecte Vincles... Darrere de cadascun d'aquests programes hi ha un esforç per optimitzar els recursos al nostre abast i coordinar-los dins i fora de l'Ajuntament, lluny de les tendències de compartimentació que tant de mal fan a la funció pública.

No puc deixar d'apuntar com a dos elements preocupants el manteniment de polítiques restrictives de la despesa pública i la menor flexibilitat de les noves normes de contractació pública. Aquests problemes, exògens a les decisions municipals, dificulten greument l'assoliment dels nostres objectius i perjudiquen tant la innovació social com les possibilitats de treball en xarxa amb les entitats socials. Novament, els ajuntaments som la Ventafores de les polítiques públiques i assumim decisions alienes difícilment compatibles amb les exigències d'una realitat social marcada per altes taxes d'atur, pobresa, precarietat i desigualtat social i territorial.

Dissortadament, l'any 2017 ha quedat marcat a la nostra ciutat per l'atemptat terrorista del dia 17 d'agost a la Rambla, que va trobar continuïtat unes hores després a Cambrils, amb un balanç de 17 persones mortes i multitud de ferits i afectats. La ràpida, unànime i contundent resposta social va tenir com a exponent destacat l'actuació de les treballadores i els treballadors del Centre d'Urgències i Emergències Socials de Barcelona (CUESB) i la Guàrdia Urbana de Barcelona (GUB), així com els serveis socials i sanitaris de la ciutat. Estic segur que tots els membres de l'Àrea comprendran que centri, aquest any, el meu agraïment en aquests equips i, per descomptat, en el reconeixement de les víctimes i les seves famílies.

5

Drets Socials

Memòria 2017

Índex

1. Àrea de Drets Socials	9
2. Direcció d'Acció Social	18
2.1. Direcció de Serveis d'Intervenció Social	19
2.1.1. Departament de Família i Infància	21
2.1.2. Departament de Gent Gran	32
2.1.3. Departament d'Atenció Persones Vulnerables	49
2.1.4. Departament d'Intervenció Social a l'Espai Públic	57
2.2. Direcció de Serveis d'Urgències i Emergències Socials	64
2.3. Direcció de Serveis d'Infància, Joventut i Gent Gran	70
2.3.1. Departament de Joventut	72
2.3.2. Departament de Promoció Infància	86
2.3.3. Departament de Promoció Gent Gran	99
3. Direcció de Planificació i Innovació	106
3.1. Direcció de Serveis d'Estratègia i Innovació	108
3.1.1. Departament de Planificació i Processos	110
3.1.2. Departament de Recerca i Coneixement	126
3.1.3. Departament de Gestió Sistemes Informació	133
3.1.4. Departament de Comunicació	146
3.1.5. Departament de Participació Social	151
3.2. Departament d'Administració i Personal	170
3.3. Departament d'Infraestructures i Equipaments	174
3.4. Departament de Serveis Jurídics	178
4. Direcció de Serveis de Salut	182
4.1. Departament de Salut	184
5. Gerència d'Habitatge Social	198
6. Organismes autònoms	201
6.1. Organismes adscrits	203
6.1.1. Institut Municipal de Serveis Socials	204
6.1.2. Institut Municipal de Persones amb Discapacitat	220
6.1.3. Institut Municipal d'Educació de Barcelona	232
6.1.4. Institut Municipal de l'Habitatge i Rehabilitació	249
6.2. Organismes consorciats	263
6.2.1. Agència de Salut Pública	265
6.2.2. Consorci de Serveis Socials de Barcelona	272

7

Drets Socials

Memòria 2017

6.2.3. Consorci d'Educació de Barcelona	283
6.2.4. Institut Infància i Adolescència	296
6.2.5. Consorci d'Habitatge de Barcelona	306
Annex 1. Equipaments i mapes	310
Annex 2. Directori web i enllaços d'interès	341

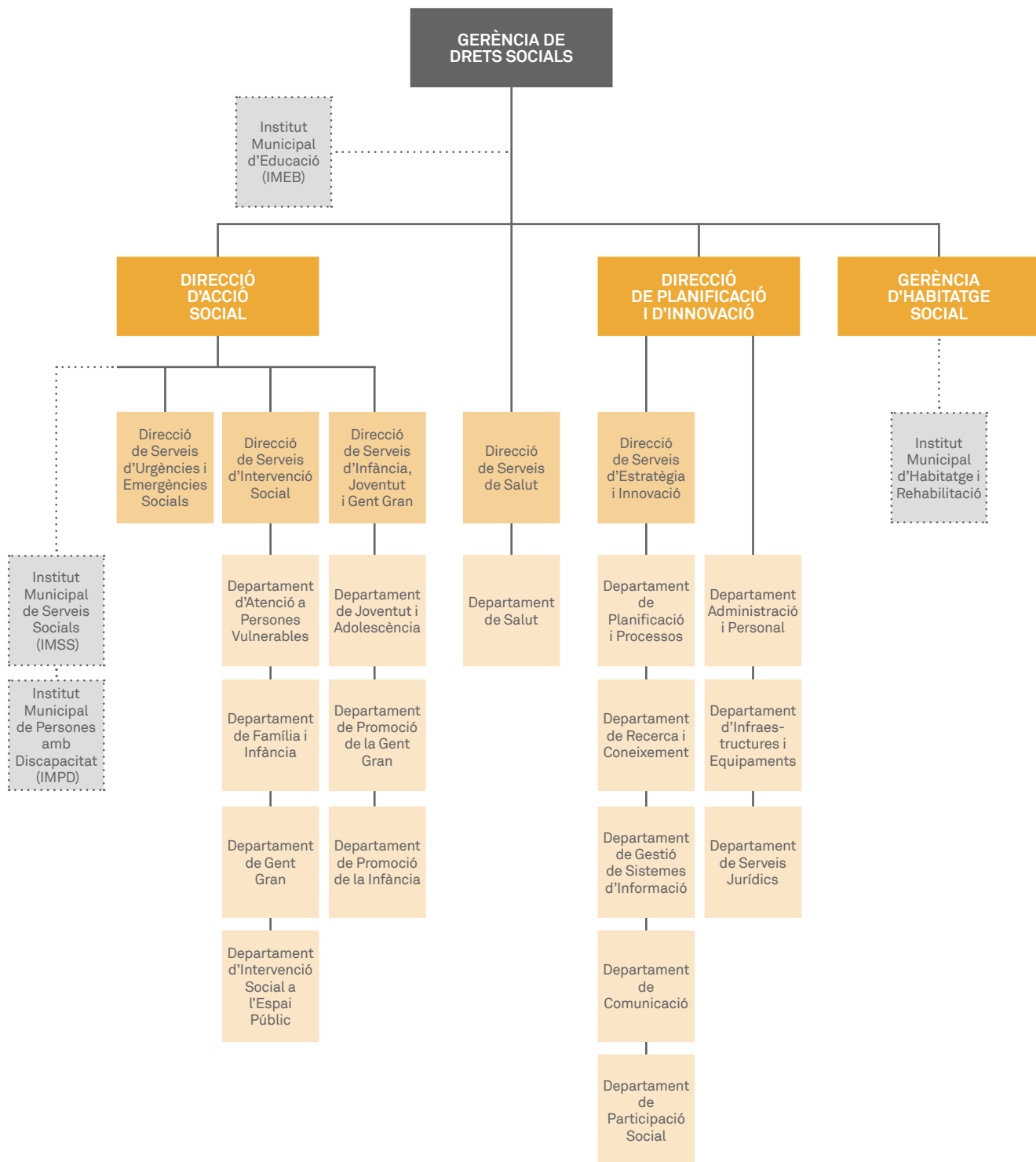
Drets Socials

Memòria 2017

Àrea de Drets
Socials

Organigrama de l'Àrea de Drets Socials

2017

Taula 1.1. Despeses de funcionament (€)

Àrea de Drets Socials, 2017

	Personal	Béns i Serveis
Direcció d'Acció Social	7.478.900,49	57.624.156,32
Institut Municipal de Serveis Socials i Consorci Serveis Socials	0,00	0,00
Institut Municipal Persones Discapacitades	0,00	0,00
Direcció de Serveis d'Intervenció Social	6.891.322,34	50.929.755,40
Direcció	646.309,08	18.754,18
Departament de Família i Infància	5.875.891,79	1.126.382,93
Departament de Gent Gran	0,00	22.103.472,55
Departament d'Atenció a Persones Vulnerables	369.121,47	20.025.777,96
Departament d'Intervenció Social a l'Espai Públic	0,00	7.655.367,78
Direcció de Serveis d'Urgències i Emergències Socials	0,00	3.196.603,84
Direcció de Serveis de promoció de la Infància, Joventut i Gent Gran	587.578,15	3.497.797,08
Direcció	0,00	146.035,71
Departament de Joventut	0,00	2.117.418,43
Departament de Promoció de la Infància	193.798,69	347.256,84
Departament de Promoció de la Gent Gran	393.779,46	887.086,10
Direcció de Planificació i Innovació	6.205.837,86	8.186.957,25
Direcció	4.647.574,66	5.801.483,71
Direcció de Serveis d'Estratègia i Innovació	1.558.263,20	2.385.473,54
Direcció	0,00	531.801,02
Departament de Planificació i Processos	293.814,70	193.565,53
Departament de Recerca i Coneixement	266.322,50	532.896,42
Departament de Gestió de Sistemes d'Informació	326.487,63	122.930,39
Departament de Comunicació	262.249,24	516.064,28
Departament de Participació Social	409.389,13	488.215,90
Departament d'Administració i Personal	4.647.574,66	213.894,91
Departament d'Infraestructures i Equipaments	0,00	5.587.588,80
Direcció de Serveis de Salut	0,00	533.290,99
Departament de Salut	0,00	533.290,99
Educació	0,00	0,00
Educació	0,00	0,00
Gerència d'Habitatge	0,00	59.841,28
Gerència	0,00	59.841,28
Total	13.684.738,35	66.404.245,84

Taula 1.2. Despeses de funcionament (€)¹

Organismes Autònoms, 2017

	Personal	Béns i Serveis
Institut Municipal de Serveis Socials	33.662.409,20	90.300.785,55
Institut Municipal de Persones amb Discapacitat	3.245.514,00	2.337.453,00
Institut Municipal d'Educació	43.674.105,76	17.438.757,72
Institut Municipal de l'Habitatge i la Rehabilitació ²	5.165.000,00	11.800.000,00
Agència de Salut Pública de Barcelona	14.258.642,54	12.919.240,55
Consorti de Serveis Socials de Barcelona	7.951.526,61	46.784.085,19
Consorti d'Educació de Barcelona	64.122.902,00	69.785.197,00
Institut Infància i Adolescència	195.419,57	196.599,48
Consorti d'Habitatge de Barcelona	0,00	0,00
Total	172.275.519,68	251.562.118,49

1. Els pressupostos de despesa d'aquests organismes autònoms, s'ha finançat parcialment amb les transferències corrents realitzades per l'Àrea de Drets socials que es troben relacionades a la taula 1.1 (taula de despeses de funcionament Àrea de Drets Socials).

2. L'any 2017 l'Institut Municipal de l'Habitatge i la Rehabilitació de Barcelona comença a organitzar-se per a fusionar el Patronat Municipal de l'Habitatge (PMHB) i els serveis del Consorci de l'Habitatge gestionats per Barcelona Gestió Urbanística S.A. (BAGURSA).

Transferències corrents	Inversions	Transferències de capital	Total
94.177.828,99	1.608.452,09	0,00	160.889.337,89
70.074.326,37	0,00	0,00	70.074.326,37
10.573.916,15	0,00	0,00	10.573.916,15
7.948.755,45	1.608.452,09	0,00	67.378.285,28
89.350,00	0,00	0,00	754.413,26
1.986.697,54	0,00	0,00	8.988.972,26
1.398.795,99	1.608.452,09	0,00	25.110.720,63
3.454.566,39	0,00	0,00	23.849.465,82
1.019.345,53	0,00	0,00	8.674.713,31
5.000,00	0,00	0,00	3.201.603,84
5.575.831,02	0,00	0,00	9.661.206,25
0,00	0,00	0,00	146.035,71
742.998,05	0,00	0,00	2.860.416,48
3.453.977,90	0,00	0,00	3.995.033,43
1.378.855,07	0,00	0,00	2.659.720,63
3.835.785,56	3.357.076,34	100.000,00	21.685.657,01
41.989,49	3.357.076,34	100.000,00	13.948.124,20
3.793.796,07	0,00	0,00	7.737.532,81
217.985,00	0,00	0,00	749.786,02
0,00	0,00	0,00	487.380,23
183.177,03	0,00	0,00	982.395,95
3.079.160,04	0,00	0,00	3.528.578,06
0,00	0,00	0,00	778.313,52
313.474,00	0,00	0,00	1.211.079,03
8.636,81	0,00	0,00	4.870.106,38
33.352,68	3.357.076,34	100.000,00	9.078.017,82
21.620.463,64	0,00	1.168.000,00	23.321.754,63
21.620.463,64	0,00	1.168.000,00	23.321.754,63
120.530.170,69	0,00	0,00	120.530.170,69
120.530.170,69	0,00	0,00	120.530.170,69
14.772.077,40	0,00	0,00	14.831.918,68
14.772.077,40	0,00	0,00	14.831.918,68
254.936.326,28	4.965.528,43	1.268.000,00	341.258.838,90

Despeses financeres	Transferències corrents	Inversions i transferències de capital	Total
0,00	30.511.022,58	1.384,24	154.475.601,57
211,00	6.013.390,00	31.041,00	11.627.609,00
31.650,05	4.308.055,68	209.096,57	65.661.665,78
3.584.000,00	0,00	52.513.000,00	73.062.000,00
1.842,93	491.831,23	1.867.138,63	29.538.695,88
316,34	0,00	193.166,50	54.929.094,64
0,00	11.997.823,00	31.140.114,00	177.046.036,00
109,42	34.885,42	1.517,26	428.531,15
0,00	16.814.514,00	26.333.000,00	43.147.514,00
3.618.129,74	70.171.521,91	112.289.458,20	609.916.748,02

Taula 2.1. Personal

Àrea de Drets Socials, 2017

	Directius/ves	Tècnics/ques	Suport	Total	Mitjana d'edat	% dones
Gerència Àrea Drets Socials						
Gerència	1	0	1	2	50,0	50,00
Total	1	0	1	2	50,0	50,00
Direcció d'Acció Social						
Direcció	0	1	1	2	49,0	100,00
Direcció de Serveis d'Intervenció Social						
Direcció	1	3	4	8	49,5	75,00
Departament de Família i Infància	5	114	15	134	47,0	85,07
Departament de Gent Gran	1	6	0	7	50,8	85,71
Departament d'Atenció a Persones Vulnerables	1	5	1	7	52,1	71,43
Departament d' Intervenció Social a l'Espai Públic	1	3	1	5	48,4	100,00
Direcció de Serveis d'Urgències i Emergències Socials						
Direcció	1	2	0	3	49,6	100,00
Direcció de Serveis de la Infància, Joventut i Gent Gran						
Direcció	1	0	1	2	48,5	100,00
Departament de Joventut	1	4	2	7	46,1	71,43
Departament de Promoció de la Infància	1	4	0	5	52,8	40,00
Departament de Promoció de la Gent Gran	1	4	1	6	50,6	66,67
Total	14	146	26	186	49,5	82,80
Direcció de Planificació i Innovació						
Direcció	1	8	1	10	53,4	60,00
Direcció de Serveis d'Estratègia i Innovació						
Direcció	1	1	1	3	54,0	33,33
Departament de Planificació i Processos	1	4	0	5	49,4	80,00
Departament de Recerca i Coneixement	1	2	2	5	51,8	60,00
Departament de Gestió de Sistemes d'Informació	1	3	3	7	54,7	57,14
Departament de Comunicació	1	1	4	6	48,5	66,67
Departament de Participació Social	0	5	1	6	52,8	33,33
Departament d'Administració i Personal	1	3	15	19	52,0	57,89
Departament d'Infraestructures i Equipaments	1	5	2	8	51,1	50,00
Departament de Serveis Jurídics	1	5	2	8	48,3	75,00
Total	9	37	31	77	51,6	58,44

Taula 2.1. Personal (continuació)

Àrea de Drets Socials, 2017

	Directius/ves	Tècnics/ques	Suport	Total	Mitjana d'edat	% dones
Direcció de Serveis de Salut						
Direcció	1	0	1	2	48,0	50,00
Departament de Salut	1	5	0	6	50,0	100,00
Total	2	5	1	8	49,0	87,50
Gerència d'Habitatge						
Gerència	1	3	1	5	44,2	40,00
Total	1	3	1	5	44,2	40,00
Total Àrea	27	191	60	278	48,8	75,18
Becaris	0	0	3	3	25,6	66,67
Total general	27	191	63	281		72,20

Taula 2.2. Personal

Organismes Autònoms, 2017

	Directius/ves	Tècnics/ques	Suport	Altres	Total	Mitjana d'edat
Adscrits						
Institut Municipal de Serveis Socials	59	515	111	–	685	44,8
Institut Municipal de Persones amb Discapacitat	17	36	7	7	67	49,3
Institut Municipal d'Educació de Barcelona	143	804	20	29	996	–
Institut Municipal de l'Habitatge i Rehabilitació ¹	5	101	85	3	194	49,8
Consortciars						
Agència de Salut Pública de Barcelona	–	–	–	–	302	47,0
Consortci de Serveis Socials de Barcelona	1	153	57	–	211	47,3
Consortci d'Educació de Barcelona	–	–	–	–	–	–
Institut Infància i Adolescència	3	10	7	–	20	–
Consortci d'Habitatge de Barcelona ²	–	–	–	–	0	–
Total	228	1.619	287	39	2.475	–

1. L'any 2017 l'Institut Municipal de l'Habitatge i la Rehabilitació de Barcelona comença a organitzar-se per a fusionar el Patronat Municipal de l'Habitatge (PMHB) i els serveis del Consorci de l'Habitatge gestionats per Barcelona Gestió Urbanística S.A. (BAGURSA).

2. El Consorci no disposa de recursos humans pròpis.

Drets Socials

Memòria 2017

Àrea de Drets
Socials

2. Direcció d'Acció Social

2. Direcció d'Acció Social

En l'àmbit de l'activitat econòmica i l'ocupació, l'impacte de la crisi socioeconòmica encara repercuteix de manera clara en els col·lectius vulnerables. En aquesta matèria, el programa Làbora contribueix amb bons resultats a la inserció laboral de les persones amb més dificultat per accedir a aquest mercat laboral que creix, però de manera insuficient.

Per això, des de la Direcció d'Acció Social, s'ha iniciat el procés per incloure a l'Institut Municipal de Serveis Socials (IMSS) les direccions més clarament dedicades a l'atenció social de les persones vulnerables. En aquest projecte, la Direcció d'Intervenció Social i la Direcció d'Urgències i Emergències Socials han d'acabar formant part de l'IMSS.

Igualment, es manté la relació i el treball en comú amb altres àrees de l'Ajuntament i del tercer sector.

Al llarg d'aquest any, creix la problemàtica en alguns programes adreçats a fer front a les necessitats bàsiques, a l'atenció a la infància en risc i als col·lectius més vulnerables. Aquesta major demanda és especialment important quant als menors estrangers i majors "joves" arribats a la ciutat i a l'exclusió residencial (desnonaments i altres pèrdues d'habitatge) per culpa de l'evolució del mercat de l'habitatge.

En aquest sentit, s'han ampliat les prestacions i els recursos per donar-los resposta, s'ha facilitat l'accés a l'habitatge social i s'ha ampliat de manera significativa la dotació econòmica i el nombre de persones beneficiàries de beques de menjador i de la renda infantil 0-16, esperant que la implementació de la Renda Garantida de Ciutadania s'implementi per contribuir a situacions de grans carències.

Durant aquest període s'han posat en marxa nous equipaments, com ara Can Muns, per a persones sense sostre amb necessitat d'atenció per salut mental, i el de Maria Feixa, per a joves en situació de sensellarisme.

Paral·lelament, s'ha treballat en el projecte de millora de dos equipaments existents: els centres de primera acollida de la Zona Franca i el Císter, per dignificar les condicions d'allotjament i al mateix temps créixer en places.

En l'àmbit dels treballs per donar un nou impuls al model de centres de serveis socials, s'ha avançat en el procés participatiu per definir els eixos bàsics de millora que cal abordar durant el 2017.

S'ha elaborat un pla d'acció amb 41 nous projectes per implementar la prioritització de mesures i objectius recollits en el procés participatiu i s'ha reforçat l'estructura de personal dels serveis socials bàsics amb 81 professionals vinculats al Contracte programa, al projecte B-Mincome i al projecte "Educadors a les escoles".

Continuem amb el rumb de construir un model d'atenció social amb garantia de drets i apoderament de les famílies i a la vegada mantenim la tensió per atendre la contingència i la dificultat dels ciutadans i les ciutadanes més perjudicats per la crisi.

2.1. Direcció de Serveis d'Intervenció Social

La Direcció de Serveis d'Intervenció Social té com a missió contribuir a fer de Barcelona una ciutat més cohesionada socialment, on les persones de totes les edats, orígens i condicions puguin portar a terme els seus projectes vitals amb la màxima autonomia i igualtat, així com accedir als recursos bàsics que faciliten el desenvolupament humà.

De l'any 2017 cal destacar, pel que fa a l'entorn, l'augment de les situacions d'exclusió residencial que sosté la ciutat, l'impacte de les sortides de les persones ateses d'altres sistemes (salut, justícia, protecció, acollida i refugi...), l'impacte de la capitalitat, la manca de recursos d'allotjament d'altres municipis i els fluxos migratoris, entre altres, que han comportat la saturació dels recursos d'allotjament i cobertura de necessitats bàsiques de la ciutat (servei d'urgència a la vellesa, allotjaments temporals, etcètera).

Un altre element que cal tenir en compte ha estat la dificultat per a la sortida dels recursos municipals, per accedir a places residencials públiques de gent gran, de salut mental, pisos de mercat ordinari o pisos de protecció social, etcètera. Això ha comportat l'ampliació de les estades de les persones als recursos, la qual cosa ha fet disminuir l'índex de rotació d'aquests i, com a conseqüència, ha elevat el nombre de persones i famílies que resten en llistes d'espera per accedir-hi.

En aquest context, s'està treballant amb altres administracions, revisant els protocols entre els diferents serveis socials de la ciutat, treballant amb Habitatge, obrint nous serveis d'allotjament especialitzats, entre altres.

Des de la Direcció, es gestionen els serveis socials d'intervenció a l'espai públic, la cartera de serveis de cobertura de necessitats bàsiques per a les persones més vulnerables (menjadors socials, recursos d'higiene i rober, allotjaments temporals, etcètera), els serveis socials d'atenció a les persones grans, tant bàsics com especialitzats d'abast de ciutat, i els serveis d'atenció social per a la infància, l'adolescència i la família d'àmbit de ciutat.

Respecte a l'activitat, la Direcció, aquest any 2017, ha seguit centrant la tasca a revisar i analitzar els serveis existents, la demanda que reben i les necessitats dels diversos col·lectius; ha seguit duent a terme avaluacions de qualitat, enquestes de satisfacció, etcètera, per tenir elements que ens ajudin a planificar accions a curt, mitjà i llarg termini.

S'ha continuat licitant i contractant els serveis que es gestionen, i s'han incorporat, als plecs de contractació, millores, resultat de la tasca d'anàlisi i avaluació.

S'han dissenyat nous serveis i s'han fet les licitacions corresponents per implementar-los.

S'ha seguit treballant en nous models d'intervenció social i eines metodològiques, algunes amb la complicitat de la universitat.

S'ha potenciat la creació de sinergies i protocols de coordinació entre els diversos serveis socials i amb agents d'altres àmbits i administracions, cercant poder oferir una atenció més integral i menys compartimentada a les persones que s'atenen.

Els principals reptes que es planteja aquesta Direcció per al 2018 s'orienten a integrar els seus departaments i serveis a l'Institut Municipal de Serveis Socials, amb l'objectiu

de complementar els serveis i la seva capacitat de resposta per atendre les necessitats socials creixents que hi ha a la ciutat:

- Posar en marxa:
 - Els allotjaments de proximitat provisionals (APROP) i els allotjaments col·lectius, nous models d'atenció a l'exclusió residencial.
 - Noves promocions d'habitatges amb serveis per a gent gran de la ciutat.
 - Els primers serveis d'intervenció amb acolliment en família extensa (SIFE).
- Seguir desenvolupant els processos de millora del Servei d'Atenció d'Urgències a la Vellesa (SAUV).
- Desenvolupar noves formes de contractació per a serveis socials bàsics: concertació de places de centres oberts, concertació dels menjadors per a famílies, etcètera.
- Iniciar les remodelacions integrals dels centres de primera acollida de la Zona Franca i Sarrià.
- Compactar els serveis socials d'intervenció a l'espai públic del SIS Medi Obert i l'Oficina del Pla d'Assentaments Irregulars (OPAI) en un nou servei que treballi totes les formes de sensellarisme a l'espai públic de la ciutat.

Núria Menta i Sala

Directora de Serveis d'Intervenció Social

2.1.1. Departament de Família i Infància

■ Missió

El Departament de Família i Infància té com a missió gestionar els serveis d'atenció social per a la infància, l'adolescència i la família en l'àmbit de ciutat.

■ Recursos

El pressupost liquidat del Departament ha estat de 8.988.972,26 euros de segons es detalla en la següent taula:

Taula 2.1.1.1. Liquidació del pressupost
Departament de Família i Infància, 2017

Capítol	€	%
Personal	5.875.891,79	65,37
Béns i serveis	1.126.382,93	12,53
Transferències corrents	1.986.697,54	22,10
Total	8.988.972,26	100,00

Pel que fa als recursos humans, actualment compta amb un equip de 134 persones, dels quals el 85% són dones.

■ Activitat

Equips d'atenció a la infància i adolescència (EAIA)

El Departament gestiona i coordina els 13 equips d'atenció a la infància i adolescència de la ciutat de Barcelona, distribuïts pels diferents districtes, on treballen 122 professionals: 104 tècnics, 13 administratius i 5 directius, entre els quals 4 llocs de treball estan subjectes a les reduccions horàries per conciliació familiar.

Els equips d'atenció a la infància i adolescència estan formats per professionals de la psicologia, la pedagogia, el treball social i l'educació social.

Els EAIA reben els casos que es detecten en infants en situació de desemparament o en risc d'estar-hi que detecten els serveis socials bàsics, les instàncies judicials o policials o la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA) de la Generalitat de Catalunya.

També fan el diagnòstic, la valoració dels infants i del seu entorn sociofamiliar, i proposen mesures protectores.

Elaboren plans de millora per a l'infant i la seva família, i fan el seguiment i el tractament un cop s'han aplicat les mesures proposades, tant si estan en el nucli familiar com en un centre o en una família d'acollida.

Els EAIA són els responsables de coordinar els altres equips i serveis del seu territori que també intervenen en l'atenció als infants en desemparament, i donen assessorament

als serveis socials bàsics d'atenció social. Són equips interdisciplinaris que desenvolupen una feina d'una gran complexitat condicionada pel dret administratiu i judicial.

Les actuacions principals de l'any 2017 han estat les següents:

- S'han incorporat professionals nous. S'ha donat continuïtat al Pla de millora de l'atenció a famílies i infants, ajustant les ràtios professionals per infant establertes a la cartera de serveis. S'ha ampliat la plantilla amb quatre professionals. Tal com estava previst, s'ha incorporat una treballadora social a l'equip d'intervenció immediata, més conegut com a equip volant. S'ha posat en marxa el pla de formació que ha inclòs els cursos d'acollida inicial per a les noves incorporacions 2016-2017, amb la participació de 21 professionals.
- S'ha aprovat la posada en marxa d'un nou Servei d'Intervenció a Famílies Extenses que tenen infants i adolescents acollits (SIFE), aprovat en el contracte programa amb la Generalitat, durant l'any 2017. Aquest servei farà la selecció, la formació, el seguiment, el suport individual i grupal de les famílies extenses (tiets, avis, germans...) que tenen acollits infants i adolescents en situació de desemparament. Són serveis que estaran territorialitzats i formats per un/a professional de la psicologia o pedagogia i un/a treballador/a social. El desplegament d'aquests serveis es farà durant el període 2018-2019, i implica la posada en marxa de sis serveis amb personal municipal. La previsió és que durant el primer trimestre del 2018 es posin en funcionament dos serveis que atendran els territoris de Ciutat Vella, l'Eixample, les Corts i Sarrià, i al segon trimestre se n'afegiran dos més.
- Publicació i presentació pública del document. Els processos tècnics dels equips d'atenció a la infància i l'adolescència (EAIA). S'han publicat cinc llibres que defineixen cada un dels processos que els equips han de dur a terme en la fase d'estudi i diagnòstic. El procés d'elaboració ha disposat de participació tècnica, i implica la millora de les intervencions. És una eina fonamental per a l'acollida dels nous professionals i la gestió del coneixement. Aquest mateix any, l'equip directiu dels EAIA ha impulsat la implantació dels processos descrits i els instruments d'avaluació, un projecte que està previst que acabi el setembre del 2018.
- Posada en marxa del projecte de recerca sobre la rehabilitació de competències parentals. En col·laboració amb la Universitat de Barcelona, s'ha posat en marxa el projecte de recerca, mitjançant el treball amb els grups creats a les zones de Sants-Montjuïc, les Corts i Sarrià-Sant Gervasi.

Nou model integral d'atenció a la infància.

Desenvolupament de les comissions mixtes i finalització de la definició del model, que va ser aprovat pel Consell Rector del Consorci de Serveis Socials de Barcelona (CSSB) el setembre del 2017.

El nou model preveu la síntesi del sistema de protecció a la ciutat de Barcelona,

ara fragmentat entre tres institucions –DGAIA, Ajuntament i Consorci de Serveis Socials de Barcelona–, amb la finalitat de dotar de més coherència i visió integral totes les actuacions “preventives, protectores i reparadores” que es puguin impulsar, independentment de la tipologia de recursos, de situacions i de persones ateses.

- Model d'intervenció socioeducativa per a infància en risc a la ciutat de Barcelona, d'acord amb la proposta de nova cartera de serveis.

La Federació de Municipis de Catalunya (FMC) i la Generalitat de Catalunya van signar un acord per modificar la cartera de serveis d'intervenció socioeducativa que modifica els serveis que els municipis han de prestar a la ciutadania en l'àmbit de l'atenció a la infància, l'adolescència i les famílies en situació de risc social. Els serveis que defineixen són els següents:

- Servei de suport a les famílies amb infants de 0-3 anys en situació de risc.
- Servei d'atenció diürna per a infants i adolescents en situació de risc.
- Servei d'intervenció amb famílies amb infants i adolescents en situació de risc.
- Servei d'atenció educativa itinerant (dirigit a zones de Catalunya amb baixa densitat demogràfica, per la qual cosa no s'inclou la ciutat de Barcelona).

23

Drets Socials

Memòria 2017

Direcció d'Acció Social

En el marc de la proposta feta durant el primer semestre de l'any 2017 per la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència, del desplegament dels Serveis d'Intervenció Socioeducativa (SIS) no residencial per a infants i adolescents en situació de risc social i les seves famílies (encara pendent d'aprovació definitiva), el Departament de Família i Infància de l'Àrea de Drets Socials de l'Ajuntament de Barcelona va considerar necessari elaborar un marc tècnic que orientés la valoració de l'estat actual dels serveis, programes i projectes estables d'intervenció socioeducativa, integrats a la xarxa de serveis d'atenció a la infància, a l'adolescència i a les famílies de l'Ajuntament de Barcelona.

L'objectiu d'aquest model és poder valorar els serveis existents, d'acord amb aquest marc tècnic, i amb la proposta feta per la Generalitat sobre la nova cartera de serveis d'intervenció socioeducativa. Aquest grau d'ajust, així com la identificació tant dels serveis existents com d'aquells que cal redimensionar, permetrà disposar d'un mapa de serveis i projectes actualment en funcionament, i facilitarà el reconeixement de les necessitats de serveis de nova creació.

Durant el segon semestre del 2017, es va demanar suport al Departament de Planificació i Processos (DPP) de l'Àrea de Drets Socials per construir aquest marc conceptual que faciliti el disseny i la definició d'un mapa de serveis d'intervenció socioeducativa.

Aquest projecte té tres fases, cadascuna de les quals es durà a terme amb la responsabilitat tècnica dels i les professionals del Departament de Família i Infància, i amb el suport del DPP, durant el període de novembre del 2017 fins al juliol del 2018.

La primera fase, l'objectiu de la qual és la construcció i definició del marc teòric conceptual de la intervenció socioeducativa, s'ha dut a terme entre el novembre del 2017 i el febrer del 2018 i, resumidament, ha consistit en:

- Revisió bibliogràfica i anàlisi de la informació.
- Entrevistes amb experts i expertes del món universitari.
- Grup de contrast amb professionals dels serveis per a infants, adolescents i famílies de l'Àrea.

Durant el mes de febrer del 2018, es tancarà el document teóricoconceptual.

Durant el 2018 queda pendent de desenvolupar el següent:

La segona fase del projecte, que consistirà a obtenir dades que permetin identificar i classificar, d'acord amb el model conceptual i els criteris tècnics definits, els serveis, programes o projectes estables actualment en funcionament.

La tercera fase, l'objectiu final de la qual és l'obtenció del mapa de serveis, programes o projectes estables d'intervenció socioeducativa, integrats a la xarxa de serveis d'atenció a la infància, a l'adolescència i a les famílies de l'Ajuntament de Barcelona, classificats i valorats en funció de si compleixen –totalment/parcialment– o no els criteris tècnics definits per la intervenció socioeducativa, i amb la proposta dels SIS d'acord amb la cartera de serveis de la Generalitat.

El projecte implica un treball en equip per part dels professionals del Departament de Família i Infància i del Departament de Planificació i Processos de l'Àrea de Drets Socials.

Centres oberts i centres diaris d'atenció socioeducativa

Els centres oberts (CO) són serveis regulats per la cartera de serveis socials establerta mitjançant decret per la Generalitat de Catalunya d'acord amb la Llei de serveis socials 12/2007, d'11 d'octubre: “És un servei diürn preventiu, fora de l'horari escolar, que dona suport, estimula i potencia l'estructuració i el desenvolupament de la personalitat, la socialització, l'adquisició d'aprenentatges bàsics i l'esbarjo, i compensa les deficiències socioeducatives de les persones ateses mitjançant el treball individualitzat, el grupal, la família, el treball en xarxa i amb la comunitat. El seu objecte és proporcionar atenció als infants de 3 a 18 anys en situació de risc, prevenint i evitant el deteriorament de les situacions de risc.”

La competència és municipal, raó per la qual l'Ajuntament de Barcelona desenvolupa una política de millora i increment de la Xarxa de Centres Oberts a la ciutat amb la posada en marxa de serveis propis i la col·laboració econòmica i tècnica amb els centres de les entitats del tercer sector.

El Departament de Família i Infància gestiona els dos centres oberts de titularitat municipal. D'altra banda, atorga subvencions o estableix convenis de col·laboració amb les 18 entitats titulars dels 23 centres oberts privats i dels tres centres diaris d'atenció socioeducativa.

El 2017, com cada any, el nombre d'infants atesos ha tornat a incrementar-se en un 9% respecte a l'any anterior.

Les accions destacables durant l'any 2017 han estat les següents:

Xarxa de Centres Oberts

- Celebració del desè aniversari de la Xarxa de Centres Oberts.
 - Amb motiu de la celebració, i amb l'objectiu de donar visibilitat a la tasca dels centres oberts, es van fer diversos actes:
 - Jornada de centres oberts, a la qual va assistir la tinenta d'alcaldia Laia Ortiz.
 - Vídeo commemoratiu dels deu anys.
 - Document recopilatori dels diferents temes treballats al llarg dels darrers deu anys.

La Xarxa va néixer l'any 2007 amb 11 centres que atenien 958 infants. Des de llavors, i amb l'impuls de l'Ajuntament, no ha parat d'ampliar-se progressivament fins a l'actualitat, en què hi ha 25 centres que atenen 2.519 infants. És una xarxa de centres de proximitat i específics per a l'atenció a la infància i l'adolescència que ha augmentat el seu nivell de capacitat d'atenció en un 162% en els darrers deu anys.

- Ampliació de la xarxa amb la incorporació d'un nou centre obert al barri del Poblenou al Districte de Sant Martí, centre de titularitat de la Fundació Pere Tarrés.

Amb aquesta incorporació són 25 els serveis que formen la Xarxa de Centres Oberts de l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva, atès que un dels centres que històricament ha estat a la xarxa no ha pogut ser reconegut com a centre obert i, encara que continuï en el procés de construcció tècnica, no es pot considerar com a tal.

No obstant això, precisament al Centre Cel, durant l'any 2017 s'han dut a terme les obres per adequar l'espai als requisits per ser considerat centre obert. Té prevista la inauguració i la demanda de registre per aquest primer trimestre del 2018. Previsiblement, el 2018 es podrà incorporar a la Xarxa de Centres Oberts.

- Convocatòria de subvencions ordinàries.

L'any 2017 ha estat el primer on els centres oberts de la xarxa han optat a la convocatòria de subvencions ordinàries municipals en un apartat específic, en la línia de continuar rebent suport econòmic de l'Ajuntament, però amb una fórmula que ha implicat una millora en el grau de transparència jurídica.

- Accions de col·laboració i producció de la Xarxa de Centres Oberts.

Les accions pròpies de la Xarxa que cal destacar al llarg de l'any 2017 han estat les següents:

- Presentació de la publicació-monogràfic El valor del centre obert. Construïnt el model dels centres oberts en un acte que va tenir lloc el maig del 2017.
- Col·laboració amb l'Auditori de Barcelona en l'organització de concerts de música clàssica, amb l'objectiu d'apropar la música a la infància en risc.
- Posada en marxa de l'avaluació d'impacte, mitjançant la recollida d'indicadors d'impacte i anàlisi posterior. Aquest projecte continuarà durant l'any 2018.

La previsió per al 2018 és la continuïtat del suport a la xarxa, mitjançant la línia de subvencions amb millores en el grau de transparència jurídica i ciutadana. Paral·lelament, es treballarà en la recerca de fórmules jurídiques futures que estiguin més d'acord amb la naturalesa dels serveis, com ara la concertació de places.

Centres oberts municipals

El Centre Obert Municipal de Sant Martí ha atès 169 infants durant el curs 2016-2017. Durant aquest curs, ha intensificat la seva feina en temes de gènere, de trastorns alimentaris i de prevenció en el consum de drogues amb adolescents, a través de la programació de tallers i activitats específiques. La introducció de l'activitat d'escalada amb el grup de mitjans ha estat una innovació ben rebuda.

El Centre Obert Municipal de Sants ha atès 165 infants durant el curs 2016-2017. La seva programació educativa ha donat més rellevància a la feina de les TIC (tecnologies de la informació i la comunicació), i s'ha augmentat el nombre d'hores de l'especialista que tenen amb aquesta especialitat. Ha engegat, també, per primera vegada les colònies d'estiu amb els infants del centre obert. Ambdues iniciatives han estat valorades positivament.

Berenars als centres oberts i centres diaris

Durant el curs 2016-2017 s'ha mantingut el finançament de berenars saludables per als infants de centres oberts, centres diaris i altres projectes complementaris amb infància en risc de les entitats gestores. La disminució de la incidència d'aquest últim tipus de projecte ha fet que hagi disminuït el nombre d'infants beneficiaris, sense que això hagi afectat el compliment de l'objectiu bàsic de garantir un berenar saludable a tots els infants que han assistit a centres oberts i diaris.

Taula 2.1.1.2. Berenar als centres oberts i centres diaris d'atenció socioeducativa
Departament de Família i Infància, 2017

	2016	2017	% d'increment
Infants atesos	3.377	3.133	-7,23
Costos dels berenars (€)	646.206,90	646.206,90	0,00
Centres participants	28	28	0,00

Taula 2.1.1.3. Centres oberts i centres diaris d'atenció socioeducativa

Departament de Família i Infància, 2017

Centres oberts (CO)	Adreça	Barri	Districte
1. CO L'ESQUITX	Pl. Pons i Clerch, 4	Nucli antic	Ciutat Vella
2. FUNDACIÓ COMTAL (CO TRIA)	Forn de la Fonda, 5	Nucli antic	Ciutat Vella
3. CÀRITAS (CO GLAMPARETES)	Almirall Cervera, 10	La Barceloneta	Ciutat Vella
4. FUNDACIÓ GABELLA (CO COMPARTIR)	Rull, 9	El Gòtic - la Barceloneta	Ciutat Vella
5. CASAL DELS INFANTS	Reina Amàlia, 22-29, baixos Junta de Comerç, 165	El Raval	Ciutat Vella
6. FUNDACIÓ SOCIAL DEL RAVAL - CO EL CAMPANAR	Bisbe Laguarda, 1A-1C	El Raval	Ciutat Vella
7. AEI RAVAL - CO ESTEL D'ASSÍS	Rbla. Raval, 7, baixos	El Raval	Ciutat Vella
8. FUNDACIÓ JOAN SALVADOR GAVINA (CO JOAN SALVADOR GAVINA)	Nou de la Rambla, 39-41, baixos	El Raval	Ciutat Vella
9. FUNDACIÓ VIARANY (CO EIXAMPLE)	Pau Claris, 121 (IES Jaume Balmes)	L'Antiga Esquerra de l'Eixample	L'Eixample
10. CO CIÓ BARJAU	Comte Borrell, 128	L'Eixample	L'Eixample
11. FUNDACIÓ MANS A LES MANS - CO EL SUBMARÍ	Foc, 100, baixos	Zona Franca	Sants-Montjuïc
12. CO MUNICIPAL LES CORTS - SANTS	Benavent, 20-22	Les Corts	Les Corts
13. PARRÒQUIA SANT JOAN BOSCO (CO DON BOSCO)	Pl. Ferran Reyes, 2	Navas	Sant Andreu
14. FUNDACIÓ TRINIJOVE (CO NEUS PUIG)	Pare Pérez del Pulgar, 17	La Trinitat Vella	Sant Andreu
15. CO ADSIS CARMEL	Lugo, 59-61, baixos	El Carmel	Horta-Guinardó
16. SALESIANS SANT JORDI (CO MARTÍ CODOLAR)	Av. Cardenal Vidal i Barraquer, 8-12	La Vall d'Hebron - la Clota	Horta-Guinardó
17. PARRÒQUIA DE SANT BERNAT DE CLARAVALL	Pedraforca, 2-6	Ciutat Meridiana	Nou Barris
18. CÀRITAS (CO LLOPS DEL TAGA)	Av. Rasos de Peguera, 11-17, local 5	Ciutat Meridiana	Nou Barris
19. CÀRITAS (CO TORRE BARÓ)	Trav. Castellfolit, 14	Torre Baró	Nou Barris
20. ASSOCIACIÓ EDUCACIÓ I LLEURE UBUNTU	Perafita, 48	Ciutat Meridiana	Nou Barris
21. CO PARE MANEL	Góngora, 62, baixos Via Favència, 244, local, baixos	Verdum	Nou Barris
22. CO ADOLESCENTS DEL BESÒS. CASAL DELS INFANTS	Institut Besòs	El Besòs	Sant Martí
23. CO MUNICIPAL SANT MARTÍ	Huelva, 36	Sant Martí de Provençals	Sant Martí
24. CENTRE SOCIOEDUCATIU POBLENOU	Pere IV, 398, baixos	El Poblenou	Sant Martí
25. CENTRE SOCIEDUCATIU POBLE-SEC	Poeta Cabanyes, 78-90	El Poble-sec	Sants-Montjuïc
Centres diaris	Adreça	Barri	Districte
26. ASSOCIACIÓ JUVENIL TRONADA. CENTRE DIARI	Carrer de Beret, 83	Can Peguera	Nou Barris
27. FUNDACIÓ PRIVADA CEL (CO CEL)	Pg. Enric Sanchis, 2	El Bon Pastor	Sant Andreu
28. CENTRE D'ESPLAI DRUIDA	Vesuvi, 35 (Escola Mercè Rodoreda)	La Prosperitat	Nou Barris

Espais familiars i definició d'un nou model d'espais familiars socioeducatius

El Departament de Família i Infància gestiona dos espais familiars de titularitat municipal als districtes de les Corts i Sant Martí. El servei es presta en horari de matí, i està adreçat a les famílies i als seus infants de 0-3 anys. S'hi ofereix un espai de joc i relació on els infants poden explorar i relacionar-se entre ells i amb els adults. Les famílies poden compartir experiències i rebre suport en les competències parentals, mitjançant diferents programes: “Benvingut nadó” (fins als 9 mesos), “Ludoteca en família” (de 9 mesos a 3 anys), i tallers i xerrades de suport per a les famílies d'infants de totes les edats. Algunes d'aquestes activitats estan obertes a famílies no inscrites.

Aquests espais familiars formen part del mateix equipament que els centres oberts. Funcionen només al matí i complementen l'oferta dels centres oberts que funcionen només a la tarda. Durant el 2017, un total de 411 famílies s'han beneficiat d'aquests dos espais familiars.

Paral·lelament a la gestió dels espais familiars, el Departament dona suport econòmic, mitjançant subvencions, a projectes similars gestionats per entitats del tercer sector per ampliar l'oferta.

Els espais familiars de l'Àrea de Drets Socials formen part de l'oferta d'espais familiars municipals, juntament amb els quatre que estan gestionats per l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona (IMEB) i els gestionats pels districtes, serveis que s'han consolidat com a recursos educatius i de suport a la parentalitat. Signifiquen una alternativa o complement de les escoles bressol, com a espai educatiu i de relació.

El projecte més significatiu en què s'ha treballat el 2017 ha estat la definició d'un model d'espai familiar integral com a recurs d'intervenció socioeducativa per a infància en risc social. Durant aquest any, s'ha dissenyat i executat un procés participatiu tècnic per definir-lo.

El lideratge ha anat a càrrec del Departament de Família i Infància de l'Àrea de Drets Socials i del Departament d'Educació Infantil de l'IMEB, amb el suport metodològic de l'Institut Infància i Adolescència.

- Institut Infància i Adolescència de Barcelona, que va desenvolupar les funcions metodològiques a partir de les accions següents:
 - Elaborar un document de bases sobre reptes i estratègies a partir de l'anàlisi de set experiències de serveis d'atenció a infància en risc de Barcelona i de Catalunya seleccionats i acordats pel grup motor.
 - Dinamitzar les sessions de la comissió transversal.
 - Redactar una proposta preliminar de model integral d'espais familiars municipals com a servei socioeducatiu per a la primera infància.
- Grup motor. Són els responsables dels dos departaments que lideren el projecte, Institut Infància i Adolescència i els professionals del Departament de Salut. Desenvolupen les funcions següents:
 - Acordar el pla de treball.
 - Acordar l'índex del model que cal definir.

- Acordar i gestionar el procés participatiu.
- Validar tècnicament el document preliminar de model integral.
- Proposar el model a gerència i tinència de Drets Socials.
- Comissió transversal. Està formada per 25 professionals d'atenció directa en els camps de la salut, l'educació i els serveis socials. Les seves principals funcions van ser les següents:
 - Identificar, debatre i aportar criteris a partir del document de bases sobre els reptes i les estratègies per contribuir al grup motor en la definició del model integral d'espais familiars municipals.

La comissió transversal es va reunir en quatre sessions i el nivell de participació va ser de gairebé el 90% a totes les sessions.

Lliurada la proposta preliminar del model integral a finals del 2017, queda pendent, per a l'any 2018, la concreció en els aspectes més executius del projecte: professionals, costos, etcètera, que desenvoluparan els departaments gestors i líders del projecte.

Servei de Famílies Col·laboradores

A Barcelona hi ha famílies que, de manera temporal i per diferents circumstàncies (salut, conciliació vida laboral i familiar...), necessiten la col·laboració d'altres persones per atendre els seus fills o filles.

El Servei de Famílies Col·laboradores (SFC) intervé per ajudar aquestes famílies oferint-los persones properes que durant aquest període les complementin i ajudin a atendre els seus infants.

La col·laboració és:

- Temporal, només dura el temps necessari fins que es resol la dificultat que l'ha motivat.
- Pròxima, al més a prop possible de l'entorn habitual de l'infant.
- Complementària, les persones col·laboradores complementen puntualment la família de l'infant.
- Voluntària, fruit de l'acord entre totes les persones implicades.

La col·laboració pot donar-se en diferents períodes temporals: hores o dies, caps de setmana o vacances, períodes curts de convivència (màxim sis mesos), etcètera.

El 2017 s'han incorporat 10 famílies noves al banc de famílies. D'altra banda, canvis en la situació laboral o de salut han estat els motius més recurrents en les nou famílies que s'han donat de baixa del banc de famílies col·laboradores. El nombre de famílies al banc el 31 de desembre de 2017 ha estat de 76.

Tot i que les famílies col·laboradores estan als 10 districtes, la distribució és ben diferent: els districtes de l'Eixample, Gràcia i Horta-Guinardó són els que tenen un nombre

més gran de famílies col·laboradores. Per contra, els districtes de Sant Andreu i les Corts són els districtes on n'hi ha menys.

Pel que fa a la tipologia de les col·laboracions, la gran majoria han estat durant els caps de setmana (52%) o en hores puntuals durant la setmana (36%).

Des de l'abordatge tècnic, se segueix treballant amb el criteri de reduir sempre que sigui possible les pernoctacions atenent a l'estrès que aquestes generen en l'infant. Enguany les col·laboracions amb pernoctació han estat un 31% del total.

Ha disminuït el nivell de demanda del servei, malgrat la difusió que s'ha fet durant tot l'any entre els CSS. Per l'any vinent i, amb l'objectiu de millorar el nivell de demanda, s'iniciarà una prova pilot amb un circuit de demanda que pretén facilitar l'accés al servei. La prova pilot es fa en dos districtes per provar l'impacte real de la mesura sobre la demanda.

Per tant, encara que al 2017, l'índex de resposta a les demandes ha augmentat un 4%, el decrement d'aquesta i la de pernoctacions potenciada, ha fet que el nombre d'infants i dies de col·laboració hagin disminuït durant l'any.

Els 10 de novembre passat es va celebrar una Jornada de Famílies Col·laboradores, en la qual van assistir la tinenta d'alcaldia Laia Ortiz i 29 membres de famílies col·laboradores.

Els objectius de la jornada, després d'uns anys de no celebrar-se, han estat els de compartir l'experiència en relació amb la tasca que fan. Les famílies col·laboradores van fer palès el que per a elles significava aquesta experiència i també la utilitat del servei per a les famílies i infants beneficiaris. Va ser una jornada plena d'emocions i de reconeixement entre tècnics i famílies pel fet de pertànyer a un servei que es fa cada dia amb l'aportació de tots i cadascun.

Un cop més, es va palesar l'alt nivell de compromís de les famílies i la satisfacció expressada per la tasca que fan.

La jornada va permetre recollir interessos de formació per a futures edicions.

Al servei s'hi pot accedir directament o per derivació de serveis o entitats. Enguany el nombre de demandes des dels CSS ha experimentat un fort decrement. S'està treballant per identificar-ne les causes i posar elements correctors per al proper 2018.

Servei d'atenció a famílies amb fills de 0 a 6 anys en situació de pobresa o risc d'exclusió social (projecte Paidós)

L'Ajuntament de Barcelona col·labora amb Càritas Diocesana de Barcelona per al desenvolupament d'aquest programa.

El projecte Paidós té com a objectiu pal·liar les conseqüències de la pobresa infantil, i prevenir-ne els factors de cronificació, mitjançant un treball intensiu, integral i integrat amb les famílies, els agents socials i la comunitat. L'objectiu és augmentar els factors de protecció dels infants, promovent l'apoderament de les famílies i dels seus infants mitjançant el desenvolupament de les seves capacitats, recursos i interessos.

Actualment hi ha tres serveis Paidós a Barcelona: dos al Districte de Nou Barris (les Roquetes i Porta) i un al Districte de Ciutat Vella.

La difusió del model de servei, el boca-orella entre els professionals derivants, juntament amb els bons resultats i les conclusions de la valoració d'impacte feta per Càritas, han portat a l'augment de places a cada Paidós i, per tant, a l'increment gradual al llarg de l'any de famílies i infants atesos.

Passats els tres primers anys de desplegament del servei, l'any 2016 se'n va fer una avaluació d'impacte. D'aquesta avaluació, una de les mesures que se'n va desprendre va ser l'increment del nombre de places en cadascun dels centres Paidós.

Aquesta mesura s'ha anat aplicant de manera gradual en els diferents Paidós, que pràcticament han assolit la seva nova màxima capacitat a finals del 2017, i aquest és el motiu que explica l'increment en els indicadors.

31

Claudia Raya Ruiz

Cap del Departament de Família i Infància

Drets Socials

Memòria 2017

Direcció d'Acció Social

Taula 2.1.1.4. Indicadors de producció de serveis

Departament de Família i Infància, 2017

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	% d'increment 2011-2017
EAIA								
Menors atesos	3.733	3.586	3.283	3.422	3.485	3.530	3.767	0,91
Casos nous o reoberts	-	915	930	1.030	892	871	998	9,07
Casos tancats	-	913	890	853	973	733	866	-5,15
Centres oberts								
Amb convenis	15	17	17	18	21	22	23	53,33
Municipals	2	2	2	2	2	2	2	0,00
Menors atesos	1.591	1.780	1.926	2.030	2.025	2.309	2.519	58,33
Espais municipals de 0 a 3 anys vinculats a Centres oberts	-	-	2	2	2	2	2	0,00
Famílies amb fills de 0 a 3 anys ateses en aquests espais	-	-	424	453	446	413	411	-3,07
Famílies Col·laboradores								
Famílies col·laboradores	42	50	79	102	113	75	76	80,95
Nens acollits al servei	27	51	69	70	82	73	52	92,59
Estades realitzades en dies	1.407	1.271	1.656	2.303	2.265	1.593	916	-34,90
Projecte Paidós								
Famílies	-	-	25	44	50	93	109	336,00
Infants atesos	-	-	33	79	93	161	189	472,73

Els indicadors que no tenen disponible el valor del 2011 fan la comparativa d'increment amb el primer valor disponible.

2.1.2. Departament de Gent Gran

El Departament de Gent Gran gestiona una part important dels serveis socials d'atenció a les persones grans, tant especialitzats com bàsics, d'abast de ciutat. En aquesta memòria es recull informació dels centres residencials municipals, dels habitatges amb serveis i apartaments tutelats, dels centres de dia, del Servei d'Acolliment d'Urgència (SAUV), de les acollides al programa Respir i del Servei de Teleassistència Municipal (SAT). També incorpora la valoració de les intervencions efectuades des de l'Ajuntament de Barcelona en la prevenció, la detecció i l'abordatge de les situacions de maltractament a les persones grans.

Taula 2.1.2.1. Atenció social a la gent gran
Departament de Gent Gran, 2017

	2016	2017	% d'increment
Persones ateses durant l'any pel Servei de Teleassistència (SAT)	90.997	95.599	5,06
Dones	65.251	68.102	4,37
Homes	25.746	27.497	6,80
Persones ateses pel SAT ¹	81.239	85.528	5,28
Persones de més de 65 anys ateses amb el SAT ¹	78.824	82.921	5,20
Llars de persones de més de 65 anys i més ateses amb el SAT ¹	66.216	71.357	7,76
Taxa de cobertura SAT per a persones de més de 75 anys ¹	38,62	40,37	4,53
Persones grans ateses al programa Respir	888	901	1,46
Persones grans acollides d'urgència	1.241	1.106	-10,88
Persones grans en habitatges municipals amb serveis	1.323	1.437	8,62
Estades en residències	117.541	108.770	-7,46
Estades en centres de dia	14.602	16.879	15,59
Persones grans en apartaments tutelats	91	91	0,00

1. Dades a 31 de desembre.

L'any 2017 el Departament de gent gran ha prioritzat principalment les fites següents:

Licitar i contractar els serveis que es gestionen

Concretament, s'han licitat 4 lots d'habitatges amb serveis amb prop de 700 habitatges, 3 lots de centres residencials, 1 d'apartaments tutelats, i s'han homologat més de 35 centres residencials per atendre el Servei d'Urgències a la Velleda.

Incrementar la coordinació social i sanitària en tots els àmbits d'actuació i serveis

Aquest increment s'ha concretat en serveis com el de teleassistència, el d'urgències en la vellesa, els dels centres residencials i el d'abordatge dels maltractaments a les persones grans.

Incrementar, sistematitzar i millorar els sistemes de seguiment de la gestió dels serveis externalitzats

Amb la Unitat de Control de la Qualitat de l'Execució dels Contractes (UCQEC), s'han sistematitzat els sistemes de control i seguiment dels serveis externalitzats, personalitzant en funció dels serveis els mètodes i la intensitat.

Posar en marxa nous contractes i nous serveis

Cal destacar la inauguració de Glòries I i II el 16 de novembre, el Centre de Dia Casa Bloc i la posada en marxa del nou contracte de Teleassistència.

Reflexió sobre envelliment i habitatge

L'any 2017 es va acabar el treball de reflexió sobre aquest aspecte d'un grup de professionals de diferents disciplines i àmbits d'actuació, entenent que el binomi envelliment-habitatge té una importància cabdal de cara a poder garantir el màxim nivell d'autonomia a les persones al llarg de la seva vida, com a estratègia de ciutat per fer front a necessitats futures.

Aquestes actuacions i d'altres es detallen amb més precisió en la balança d'actuació que es fa per a cadascun dels serveis.

Servei de Teleassistència

El Servei de Teleassistència (SAT) segueix essent un dels serveis socials més demanats a la ciutat de Barcelona; durant l'any 2017 s'han rebut 11.205 sol·licituds noves.

La taxa de cobertura del Servei de Teleassistència per a persones més grans de 65 anys a 31 de desembre de 2017 és del 23,81%, i del 40,37% per a les persones més grans de 75 anys. Pel que fa a les persones més grans de 85 anys que viuen soles, és del 76,17%.

El perfil de les persones usuàries correspon majoritàriament a dones d'una edat mitjana de 83 anys, que representa un 71,24% del total, de les quals viuen soles el 56,20%.

Des del Servei de Teleassistència Municipal destaquem aquest any els temes següents:

- Implantació del model d'atenció centrat en la persona. S'ha adaptat la intensitat i les prestacions del Servei de Teleassistència a les característiques de cada persona usuària: s'ha intensificat l'atenció a persones amb especial risc o vulnerabilitat, i s'ha evitat en d'altres persones usuàries una excessiva activitat del servei que pugui crear dependència, a fi d'allunyar-se de models paternalistes i evitar que el servei sigui invasiu.
- A través d'un sistema de valoració objectiu, automatitzat i específic de teleassistència, s'ha pogut segmentar pràcticament tota la població usuària i personalitzar el servei d'una manera estandarditzada. Les persones usuàries es valoren, de manera general, en tres nivells de suport, més un nivell d'alt risc per a situacions excepcionals, i se'ls assignen les prestacions que més s'adapten a les seves característiques i necessitats. Aquestes prestacions poden ser seguiments telefònics i presencials, dispositius perifèrics (de seguretat o d'altres) i campanyes preventives

d'envelliment actiu, ja sigui mitjançant el telèfon, visites presencials, o a través de documentació escrita en suport paper (fullets i guies) o en un web.

- S'ha desplegat el Pla de comunicació per difondre el nou model d'atenció mitjançant les accions següents:
 - Enviament de cartes explicatives del nou model a tots els usuaris del Servei.
 - Elaboració del nou tríptic i distribució.
 - Presentació de Compartir Coneixement CO2.
 - Elaboració i modificació de la informació adreçada als professionals de serveis socials i ABS (portal del professional, intranet...).
 - Realització de quatre trobades informatives amb treballadors i treballadores socials dels centres de serveis socials (CSS), a les dependències del servei, en les quals es va visualitzar una presentació corporativa i es va visitar el centre d'atenció i la sala de custòdia de claus.
 - Participació en el I Congrés de l'Acció Social, organitzat pel Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya i la Càtedra de Serveis Socials de la Universitat de Vic. Tenia com a tema central "L'atenció integrada social i sanitària des dels serveis socials".
 - Publicacions amb mitjans de comunicació del Servei de Teleassistència Municipal: notes de premsa, notícies.
 - Elaboració de la Guia per a persones usuàries del Servei de Teleassistència Municipal, en format de lectura fàcil, que inclou les diferents prestacions del Servei de Teleassistència Municipal, el seu funcionament detallat i les accions per fer-ne un bon ús.
- S'han aplicat millores en la custòdia i gestió de claus amb la incorporació de clauers amb localització GPS per controlar millor les claus en trànsit. Des del 2017, totes les claus que s'adquireixen pel servei incorporen aquesta prestació. En acabar l'any, hi ha 800 clauers amb aquest sistema.
- S'han gestionat més de 63.685 trucades en el marc del programa "Parlem de...". Aquest programa es duu a terme des del centre d'atenció i té com a objectiu introduir temàtiques, en les converses que manté el personal teleoperador amb les persones usuàries, d'interès general i, particularment, relacionades amb la prevenció i l'envelliment actiu.
- S'ha mantingut la coordinació del Servei de Teleassistència Municipal amb els centres d'atenció primària, els CSS i els habitatges amb serveis.
- S'ha continuat treballant conjuntament amb Amics de la Gent Gran i Avismón amb l'objectiu de potenciar el benestar de les persones usuàries. Aquesta col·laboració s'estableix amb la voluntat de crear sinergies i sumar recursos. La tasca des del Servei de Teleassistència Municipal consisteix a detectar casos de persones usuàries que es troben en situació de solitud, falta de suport emocional, i en els quals l'opció del voluntariat es consideri una alternativa positiva per al seu benestar.

Durant el 2017, considerant les valoracions domiciliàries, el filtratge de casos i l'acceptació o desestimació de casos per part del CSS i del centre d'atenció primària (CAP), s'han derivat a l'entitat Amics de la gent gran 34 casos.

Pel que fa a la col·laboració amb Avismón-Catalunya, s'han fet 17 propostes de derivacions.

- S'ha iniciat relació amb el projecte Vincles, una iniciativa d'innovació social de l'Ajuntament de Barcelona que té com a objectiu reforçar les relacions socials de les persones grans que se senten soles i millorar-ne el benestar gràcies a l'ús d'una tauleta digital i les activitats que es faciliten a través d'aquesta tauleta. Des del Servei de Teleassistència s'han detectat i derivat usuaris al projecte Vincles.
- S'ha donat continuïtat a la col·laboració amb els Mossos d'Esquadra i s'ha ampliat aquesta col·laboració.
 - Formacions a càrrec dels Mossos d'Esquadra: sessions formatives en matèria de consells de seguretat adreçats a la gent gran. S'han impartit dues accions formatives adreçades a personal dels diferents departaments del Servei de Teleassistència Municipal. Han estat formades 14 persones l'any 2017.
 - Formacions a càrrec de la Guàrdia Urbana de Barcelona: Sessions formatives conjuntes amb el cos de Bombers en el marc del programa "Estem a prop". S'han fet dues sessions formatives amb un total de 53 persones formades en continguts sobre seguretat viària.
 - Formulari de comunicació entre el Servei de Teleassistència Municipal i els Mossos d'Esquadra: amb la voluntat de comunicar als Mossos d'Esquadra els possibles intents d'estafa, furts o robatoris que els i les professionals del Servei detecten entre les persones usuàries.
- S'ha implantat el procediment d'actuació entre els Bombers de Barcelona i el Servei de Teleassistència Municipal.
 - S'ha habilitat un número de telèfon preferent entre la figura del cap de sala del cos de Bombers de Barcelona i la posició del cap de sala del Servei de Teleassistència Municipal.
 - S'ha posat en marxa un sistema de trucada a tres, que s'aplica en cas d'emergència pel fet de detectar foc/fum i/o gas, per mitjà del qual s'habilita la participació, en una mateixa trucada, de la persona usuària, el cos de Bombers i el Servei de Teleassistència Municipal, amb la voluntat de resoldre amb més eficàcia possibles situacions d'emergència, així com per donar les pautes i els consells adients en aquestes situacions.
 - S'ha incorporat un sistema de retorn de la informació en cas d'intervenció del cos de Bombers de Barcelona. Així, en tots els casos en els quals el Servei de Teleassistència Municipal mobilitza els Bombers, es rep un informe per mitjà de la o del responsable tècnic de l'Ajuntament de Barcelona, que permet que les dues parts comparteixin i detallin informació sobre l'emergència gestionada.
- Pel que fa a la col·laboració amb Salut, l'any 2017 s'ha centrat en dos àmbits:
 - El desenvolupament del projecte per al control de la hipertensió i l'adherència a hàbits de vida saludable mitjançant el telemonitoratge domiciliari i comunitari, en col·laboració amb quatre centres d'atenció primària de Pamem. S'ha definit el projecte, els protocols d'actuació, la identificació de les dades, la preselecció de les persones participants i la localització dels emplaçaments per dur a terme l'experiència de telemonitoratge comunitari.

- La coordinació entre el Servei de Teleassistència Municipal, els equips d'atenció primària de salut i el Sistema d'Emergències Mèdiques (SEM), mitjançant un grup de treball en el qual participa l'àmbit d'atenció primària de l'Institut Català de la Salut (ICS), el Consorci Sanitari de Barcelona (CSBCN) i el SEM.
- S'ha treballat conjuntament amb l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat (IMPD) i amb la representant al Consell Rector de Persones Sordes en diferents línies: apropar i difondre el Servei de Teleassistència adaptada per a persones amb dificultats de comunicació mitjançant xerrades de difusió en diferents espais representatius pel col·lectiu, com ara: Cerecutor, Casal de Sords, etc.
- S'ha treballat conjuntament amb l'IMPD i amb l'associació Apsocecat per adaptar els procediments i dispositius a persones amb sordceguesa.
- S'han fet sessions de treball conjuntes amb el Departament de Recursos Humans de l'empresa adjudicatària amb l'objectiu de definir les accions que cal desenvolupar de cara a professionalitzar el Servei (millores en la formació dels treballadors i treballadores, per exemple).
- S'ha participat al llarg de tot l'any en les reunions de treball a Madrid per revisar la Normativa AENOR del Servei de Teleassistència.
- S'han mantingut les reunions amb el Col·legi de Farmacèutics de Barcelona per establir vies de col·laboració.

Les dades més representatives de l'any 2017 del Servei de Teleassistència, a 31 de desembre, són les següents:

Taula 2.1.2.2. Servei de Teleassistència Municipal (SAT) a 31 de desembre

Departament de Gent Gran, 2017

	2016	2017	% d'increment
Aparells actius	67.922	71.357	5,06
Persones ateses	81.239	85.528	5,28

Taula 2.1.2.3. Persones ateses amb Teleassistència a 31 de desembre

Departament de Gent Gran, 2017

Districtes	2016	2017	% distribució
Ciutat Vella	3.751	3.806	1,47
L'Eixample	13.232	13.817	4,42
Sants-Montjuïc	8.767	9.233	5,32
Les Corts	3.948	4.113	4,18
Sarrià - Sant Gervasi	4.917	5.350	8,81
Gràcia	5.903	6.192	4,90
Horta-Guinardó	9.418	10.149	7,76
Nou Barris	11.103	11.628	4,73
Sant Andreu	7.627	8.092	6,10
Sant Martí	12.573	13.148	4,57
Barcelona	81.239	85.528	5,28

Taula 2.1.2.4. Persones ateses amb Teleassistència, a 31 de desembre, per franges d'edat

Departament de Gent Gran, 2017

Grups d'edat	Persones ateses	%
Menors de 60 anys	1.644	1,92
Entre 60-64 anys	963	1,13
Entre 65-69 anys	2.090	2,44
Entre 70-74 anys	5.894	6,89
Entre 75-79 anys	12.588	14,72
Entre 80-84 anys	24.722	28,91
85 anys i més	37.627	43,99
Total	85.528	100,00

Taula 2.1.2.5. Persones ateses amb Teleassistència per grau de dependència¹

Departament de Gent Gran, 2017

	Dones	Homes	Total	%
Grau I	9.498	3.120	12.618	14,64
Grau II	4.926	2.161	7.087	8,22
Grau III	1.536	857	2.396	2,78
Total persones dependents	15.963	6.138	22.101	25,65
Sense grau, desconegut o per resoldre	46.078	17.986	64.694	74,35
Total	62.671	24.124	86.165	100,00

1. L'estudi elaborat correspon a dades de gener del 2018, per això no coincideix amb les dades del total d'usuaris atesos a 31 de desembre de 2017.

S'ha incrementat de manera important la instal·lació dels diferents tipus de dispositius perifèrics (detector de gas, de fum, detector de passivitat i d'obertura de porta) (taula 2.1.2.7), en funció de la necessitat i de la valoració del perfil de les persones usuàries d'acord amb el nou model de teleassistència avançada, així com a través de la petició mitjançant una adreça de correu electrònic d'ús exclusiu per a professionals de les àrees bàsiques de salut (ABS) i serveis socials. El detector de foc/fum és el que ha experimentat un increment més acusat, ja que, seguint indicacions dels Bombers de Barcelona, és el que s'ha ofert a un nombre d'usuaris més gran. A més, el 2017 s'ha incorporat com a novetat el detector de caigudes, del qual s'han instal·lat 33 unitats.

Ha augmentat el nombre de dispositius de teleassistència adaptada, dissenyada específicament per a persones amb dificultats de comunicació mitjançant la parla, i s'ha continuat amb la prestació de Teleassistència Mòbil (TAM), que permet a les persones usuàries que gaudeixen d'una vida activa, però que pateixen alguna malaltia amb risc de caigudes sobtades, poder demanar ajut fora de casa.

Taula 2.1.2.6. Dispositius instal·lats a 31 de desembre

Departament de Gent Gran, 2017

Tipus	2016	2017	% d'increment
Detector de gas	2.311	2.433	5,28
Detector de fums	2.286	6.991	205,82
Dispositiu de mobilitat	116	338	191,38
Detector d'obertura de portes	22	60	172,73
Detector de caigudes	-	33	-
Teleassistència adaptada	72	83	15,28
Teleassistència Mòbil (TAM)	557	509	-8,62
Total	5.364	10.447	94,76

Serveis d'atenció residencials, centres de dia i apartaments tutelats

L'any 2017 s'han fet les pliques (presentació d'ofertes en els diferents procediments de contractació pública convocats per l'Ajuntament), s'han valorat les propostes i s'han adjudicat els contractes de tres de les quatre residències municipals: Francesc Layret, Parc del Guinardó i Josep Miracle. El contracte s'ha dividit per lots per permetre que hi hagués tres empreses gestores diferents.

- El lot 1 era la Residència Francesc Layret, que fou inaugurada l'octubre del 2016, amb una capacitat de tres places més de les que tenia, fins a arribar a les 66 places.
- El lot 2 era la Residència Parc del Guinardó, de 45 places, que inclou en la gestió el Punt de Dinamització de la Gent Gran del Guinardó.
- El lot 3 era la Residència Josep Miracle, de 50 places, que inclou en la gestió els 36 apartaments tutelats i el servei de 20 unitats d'Àpats en Companyia.

La resolució del contracte ha implicat el canvi de gestió en les residències Layret i Guinardó, mentre que Miracle ha mantingut la mateixa empresa gestora.

En el plec de condicions tècnic de les residències es va fer una proposta de sistematització del model d'Atenció Integral Centrada en la Persona (AICP) per anar fent la transformació d'una residència gerontològica clàssica cap al model d'AICP, mitjançant un procés d'investigació i participació. Els contractes preveuen la realització d'una auditoria tècnica anual per comprovar la implantació de l'AICP.

Pel que fa a l'aplicació de la qualitat, cal destacar que la residència Francesc Layret ha mantingut la certificació de la Joint Comission, valorada al llarg del segon semestre del 2017.

Taula 2.1.2.7. Principals indicadors dels centres residencials municipals

Departament de Gent Gran, 2017

Residència	Places		
	Total	Concertades amb la Generalitat	Ajuntament
El Fort Pienc	137	130	7
Parc del Guinardó	45	32	13
Francesc Layret	66	28	38
Josep Miracle	50	24	26
Total	298	214	84

Pel que fa als centres de dia, a finals del 2016 es va produir el canvi de gestió de la Casa Bloc, i al llarg del 2017 s'ha aplicat el canvi amb normalitat. El 15 de juny de 2017 s'ha constituït el Consell d'Equipament de la Casa Bloc.

Pel que als apartaments tutelats, l'Ajuntament disposa de dos blocs d'apartaments: Pau Casals i Josep Miracle. L'any 2017 s'han fet les pliques i s'han valorat les propostes de gestió de tots dos blocs. Josep Miracle anava integrat en la gestió de la residència del mateix nom, mentre que Pau Casals ha anat en un contracte a part. El nou contracte s'inicia l'1 de gener de 2018. Tots dos equipaments disposen del servei Àpats en Companyia.

39

Drets Socials

Memòria 2017

Direcció d'Acció Social

Taula 2.1.2.8. Principals indicadors dels centres residencials i de dia municipals

Departament de Gent Gran, 2017

Tipus	2016	2017	% d'increment
Centres residencials			
Centres	4	4	0,00
Places	298	298	0,00
% de dones ateses	64,77	64,76	-0,02
% d'homes atesos	35,23	35,23	0,00
% d'ocupació	100,00	100,00	0,00
Centres de dia			
Centres	2	2	0,00
Places	68	68	0,00
% de dones ateses	66,18	55,88	-15,56
% d'homes atesos	33,82	48,52	43,47
% d'ocupació	94,12	97,00	3,06
Apartaments tutelats			
Centres	2	2	0,00
Places	68	87	27,94
% de dones ateses	66,18	45,97	-30,54
% d'homes atesos	33,82	58,62	73,33
% d'ocupació	94,12	100,00	6,25

Habitatges amb serveis

L'efecte de l'increment de la taxa d'envelliment i de sobreenvelliment a la ciutat de Barcelona sumat als canvis en les estructures familiars de suport i convivència, així com la vulnerabilitat econòmica d'una part important del col·lectiu de persones grans, ha fet necessari aplicar polítiques públiques de protecció de drets socials tan rellevants com són el dret als serveis de suport social i d'accés a un habitatge digne.

Durant les darreres dècades, a la ciutat de Barcelona s'han anat donant una sèrie de situacions i condicionants associats a les persones grans, que demanaven una resposta per part de l'Administració. Algunes d'aquestes situacions són l'increment de la taxa d'envelliment i sobreenvelliment de la població, la fràgil estructura de suport en la convivència familiar que aboca el col·lectiu de gent gran a l'aïllament social, la vulnerabilitat econòmica d'una part d'aquest col·lectiu, i les situacions de manca d'habitatge, o habitatge amb dificultats d'accessibilitat i/o d'adaptació funcional.

Els habitatges amb serveis constitueixen una alternativa a possibles ingressos residencials, situacions d'habitatge en males condicions d'habitabilitat o d'aïllament social.

En aquest sentit, l'Ajuntament de Barcelona, ja l'any 2003, va fer una aposta per coordinar les polítiques d'habitatge i de serveis socials adreçades a la gent gran inaugurant les primeres promocions d'habitatges amb serveis. Es tracta d'habitatges de protecció social que disposen de serveis complementaris de suport i atenció personal, i que gràcies al servei de teleassistència amplien la cobertura davant de situacions d'emergència les 24 hores del dia. Aquests habitatges són propietat del Patronat Municipal de l'Habitatge de Barcelona (PMHB), i s'adjudiquen en règim d'ús i habitació a persones de més de 65 anys autònomes.

Els habitatges amb serveis per a gent gran són habitatges socials de protecció oficial amb serveis de suport i atenció durant les 24 hores prestats pels serveis socials de la ciutat de Barcelona.

Aquesta aposta de polítiques integrades s'ha concretat en una sèrie d'acords d'actuació entre el Patronat Municipal de l'Habitatge de Barcelona, l'Àrea de Drets Socials (anys 2002 i 2006), i en els dos darrers també va incorporar-se el Consorci de l'Habitatge de Barcelona (anys 2010 i 2015), que han portat a ampliar el parc de promocions d'habitatges amb serveis per a gent gran. En data 31 de desembre de 2018 hi ha 22 promocions d'habitatges en funcionament amb un total de 1.311 apartaments que poden allotjar fins a 2.645 persones.

Taula 2.1.2.9. Indicadors bàsics d'habitatges amb serveis per a persones grans

Departament de Gent Gran, 2017

	2016	2017	% d'increment
Edificis	20	22	10,00
Habitatges	1.206	1.311	8,71
Persones acollides	1.356	1.437	5,97
Dones	977	1.026	5,02
Homes	379	411	8,44
Edat mitjana dels habitacionistes	79,5	79,3	-0,25
Altes	83	174	109,64
Baixes	100	84	-16,00
% d'ocupació	98,00	97,00	-1,02

Durant l'any 2017 el percentatge d'ocupació en els habitatges va oscil·lar entre el 97 i el 98%. El nombre de persones acollides va ser de 1.437 en els 1.311 apartaments actuals.

L'edat mitjana de les persones que hi viuen és de 79,3 anys. Al llarg de l'any s'han produït 84 baixes i 174 altes, tenint en compte que s'han inaugurat els edificis de Glòries I i II amb 105 habitatges. Les persones de la llista d'espera de la convocatòria del 2015 han tingut accés als habitatges que anaven quedant buits.

L'Ajuntament de Barcelona té en projecte noves promocions d'habitatges que es presenten a la taula següent:

Taula 2.1.2.10. Noves promocions d'habitatges amb serveis en projecte

Departament de Gent Gran, 2017

Promoció	Adreça	Districte	Nombre d'habitatges
Alí Bei	C. Alí Bei, 102	02 L'Eixample	49
Germanetes GG	C. Viladomat, 142	02 L'Eixample	47
MPGM HD Antiga Quirón	Av. Mare de Déu de Montserrat, 5-11	06 Gràcia	100
MPGM Carmel - Ai04	Pl. Murtra, 12-16	07 Horta-Guinardó	20
Canyelles - HD	Rda. Guineueta Vella, 73-75	08 Nou Barris	30
Casernes de Sant Andreu Ed. C	Pg. Torres i Bages, 143	09 Sant Andreu	150
Porta Trinitat Vella	Ctra. de Ribes, 51-65	09 Sant Andreu	90
Puigcerdà/Maresme	C. Puigcerdà, 100-102	10 Sant Martí	48
Puigcerdà/Maresme	C. Veneçuela, 96-106	10 Sant Martí	83
Total			617

Els habitatges amb serveis són serveis molt ben valorats per la gent gran. El nivell de satisfacció del servei està valorat en una mitjana d'un 8,2 pels seus usuaris.

Altres aspectes que cal destacar de l'any 2017 són:

- Renovació dels contractes de la meitat dels habitatges amb serveis. Aquestes licitacions han incorporat com a novetat una borsa d'hores addicionals d'auxiliar de geriatria, a disposar en funció de les necessitats, que han de permetre fer front a les contingències sobrevingudes de pèrdua d'autonomia, i a l'increment de salari del personal que hi treballa, fruit de la incorporació de millores socials en el procediment de licitació.

Programa Respir

El programa Respir és un servei previst en la cartera de serveis socials i que té com a finalitat millorar la qualitat de vida dels cuidadors, proporcionant-los un temps de descans en la cura.

L'Ajuntament de Barcelona, des de fa molts anys, presta aquest servei mitjançant el conveni establert entre la Diputació de Barcelona i l'Ajuntament de Barcelona, segons el qual és aquest segon òrgan el que presta el servei de suport a les persones dependents, mitjançant estades de Respir, a la residència per a gent gran del recinte Mundet. L'any 2017 les sol·licituds rebudes per al programa Respir han estat 1.673, de les quals van acabar ingressant 727 persones.

Taula 2.1.2.11. Indicadors bàsics d'activitat del Respir

Departament de Gent Gran, 2017

	2016	2017	% d'increment
Sol·licituds rebudes	1.630	1.673	2,64
Persones ingressades Respir Diputació	647	727	12,36
Persones ingressades Respir Plus	241	174	-27,80
Total persones ateses Respir	888	901	1,46

Els darrers anys, la demanda d'aquest servei s'ha incrementat de tal manera que la Diputació de Barcelona no té prou places per atendre totes les sol·licituds, principalment durant els mesos estivals de juliol, agost i setembre.

En aquest context, l'Ajuntament de Barcelona, des de l'any 2013, reforça el programa Respir durant el període estival mitjançant el programa Respir Plus.

L'any 2017, la prestació del programa Respir Plus ha consistit en l'atorgament d'un ajut econòmic per a aquelles persones que complien els requisits preestablerts d'edat i requeriment de suport, perquè poguessin atendre el pagament del cost d'una plaça residencial privada on gaudir d'aquesta estada de Respir. Les estades s'havien de fer dins del període estival de juny a setembre, coincidint amb el moment en què la Diputació deixa més sol·licituds sense possibilitat de resposta per manca de places.

L'any 2017, en el marc del programa Respir Plus s'han rebut 425 sol·licituds, de les quals 174 han acabat rebent finalment l'ajut econòmic i n'han fet ús per pagar estades residencials en centres privats per a gent gran.

Taula 2.1.2.12. Indicadors bàsics del Respir Plus

Departament de Gent Gran, 2017

	2016	2017	% d'increment
Sol·licituds rebudes	476	425	-10,71
Pressupost (€)	193.525,80	227.745,72	17,68

Servei d'Atenció d'Urgències a la Velleja (SAUV)

El SAUV és un servei bàsic del sistema públic de serveis socials que facilita l'acolliment residencial de caire temporal a les persones grans que es troben en situació d'urgència social i que l'únic recurs vàlid per atendre-les és l'ingrés en un centre residencial geriàtric.

El nombre de persones acollides durant l'any 2017 ha estat de 1.106, la qual cosa representa una davallada del 12,21% respecte a les 1.241 persones ateses l'any 2016. Igualment, el nombre de sol·licituds rebudes l'any 2016 va ser de 932, i el de l'any 2017 de 848 sol·licituds. Aquesta davallada respon a la posada en funcionament del nou protocol d'accés i gestió del SAUV, que es va implantar a finals del 2016 i al llarg del 2017, en el marc del qual es van formar tots els professionals de treball social possibles prescriptors del SAUV (tant de salut com de serveis socials), i que va fer que el millor coneixement del servei, i les condicions d'accés i permanència d'aquest, fessin que alguns casos que no eren perfil d'atenció del servei ja no s'arribessin a presentar. En el marc d'aquest mateix procés de millora, també es van establir criteris d'exclusió econòmica més clars i transparents, així com una informació més clara de les condicions prèvies a l'entrada en el servei, que es van donar a conèixer als prescriptors i potencials usuaris, cosa que també pot ser una causa directa de rebre menys sol·licituds.

43

Drets Socials

Memòria 2017

Direcció d'Acció Social

Taula 2.1.2.13. Indicadors bàsics d'activitat del SAUV

Departament de Gent Gran, 2017

	2016	2017	% d'increment
Persones grans acollides	1.241	1.106	-10,88
Ingressos realitzats / any	723	665	-8,02
Estades realitzades / dia	187.353	157.772	-15,79
Pressupost executat (€)	6.406.254,99	4.958.139,94	-22,60

Taula 2.1.2.14. Urgències ateses per districtes pel SAUV

Departament de Gent Gran, 2017

Districtes	2016	2017	% d'increment
Ciutat Vella	164	159	-3,05
L'Eixample	196	173	-11,73
Sants-Montjuïc	151	139	-7,95
Les Corts	35	30	-14,29
Sarrià - Sant Gervasi	78	49	-37,18

Gràcia	67	64	-4,48
Horta-Guinardó	109	95	-12,84
Nou Barris	116	118	1,72
Sant Andreu	81	78	-3,70
Sant Martí	181	160	-11,60
Sense determinar	40	0	-100,00
Sense domicili fix	23	41	78,26
Barcelona	1.241	1.106	-10,88

La durada de l'atenció està vinculada a la resolució de la situació social i d'urgència que va provocar l'ingrés de la persona usuària a un recurs de la xarxa pública, sigui aquest en centre públic o concertat.

Durant l'any 2017 s'han produït 665 nous ingressos al servei, i 682 baixes. El temps mitjà d'estada al servei ha estat de 234 dies (taula 2.1.2.14).

El SAUV està subjecte a preu públic per part de les persones usuàries. L'Ajuntament els pot subvencionar l'estada, sempre que ho necessitin, en funció de les seves rendes personals i/o de la unitat familiar o unitat econòmica de convivència i de les seves despeses, d'acord amb la normativa de preus públics vigents.

La despesa total del SAUV de l'any 2017 ha estat de 4.958.139,94 euros. Al cost final d'aquest servei s'hi han de sumar 2.631.501,21 euros, import de l'aportació de les persones usuàries, més 743.098,98 euros per l'aportació de les prestacions vinculades. Per tant, el servei té un cost final de 8.332.740,13 euros. Si fem un desglossament del cost del servei relacionat amb el nombre de persones ateses al llarg de tot l'any, i el dia d'estades mitjà en el servei, es pot concloure que el cost mitjà que l'Ajuntament ha assumit per cada persona atesa és de 4.478,89 euros/persona. Aquest cost, repartit en períodes mensuals, ha suposat un cost mitjà per usuari SAUV mensual de 574,21 euros de mitjana.

Taula 2.1.2.15. Urgències ateses per districtes pel SAUV

Departament de Gent Gran, 2017

Districtes	2016	2017	% d'increment
Ciutat Vella	101	93	-7,92
L'Eixample	114	96	-15,79
Sants-Montjuïc	93	88	-5,38
Les Corts	20	19	-5,00
Sarrià - Sant Gervasi	33	30	-9,09
Gràcia	45	40	-11,11
Horta-Guinardó	66	56	-15,15
Nou Barris	75	75	0,00
Sant Andreu	39	42	7,69
Sant Martí	101	102	0,99
Sense domicili fix	20	24	20,00
Barcelona	707	665	100,00

Els aspectes més significatius que cal destacar de l'any 2017 han estat:

- Consolidació de l'acord d'actuació amb la Generalitat de Catalunya segons el qual les persones ateses pel SAUV amb dret a prestació vinculada autoritzen l'endossament d'aquesta directament a l'Ajuntament de Barcelona. Durant l'any 2017, el procés d'elaboració de PIAs (Programa individual d'atenció) s'ha agilitzat de manera molt significativa, ja que aquests han estat elaborats directament per un equip del pla de xoc gestionat des del Consorci de Serveis socials (CSSBCN).
- Prorrogació de preus públics en les mateixes condicions, malgrat haver-se incrementat el preu de les places residencials.
- Continuïtat de l'acord establert amb la Generalitat de Catalunya per a la prioritització de les valoracions de dependència efectuada pels equips del Servei de Valoració de la Dependència (SEVAD) de les persones acollides al SAUV.
- Posada en marxa del procés d'homologació de places residencials per a gent gran, fruit del qual s'han homologat 37 centres residencials on actualment s'acullen tots els residents atesos pel SAUV, llevat de les 20 places que mantenim amb conveni amb la Diputació de Barcelona i que són ateses al Centre d'Acolliment i Urgències per a la Velleja (CAUV). Aquest fet ha estat molt important perquè ha suposat passar a treballar amb tots els centres residencials proveïdors sota el mateix contracte. Pel que fa a gestió del servei, aquest fet n'ha incrementat notablement la dificultat pel fet que cal respectar amb cada un dels centres residencials les ofertes presentades a concurs, a raó de preu i condicions, així com la necessitat d'implantar mesures complementàries per poder treballar amb centres residencials ubicats fora de la ciutat de Barcelona.
- Reformulació del protocol de relació amb centres residencials SAUV, adaptant-lo als nous centres homologats i a la realitat d'aquests centres. Per transmetre les línies d'actuació i metodologia del servei, s'han fet diferents actuacions de formació als diferents professionals dels centres residencials que tenen relació amb el servei (direccions, treballadors i treballadores socials i responsables de facturació).
 - En el marc d'aquest mateix protocol, s'ha donat continuïtat a la tasca iniciada l'any 2016 de recepció de tota la documentació referent al servei per via telemàtica, amb l'objectiu d'eliminar al màxim possible el paper.
 - S'ha elaborat i establert un nou model de facturació de les places residencials del SAUV, establert amb criteris d'igualtat de forma per a tots els centres, de manera que s'ha facilitat la tasca de control i verificació de dades vinculades a la gestió econòmica del servei.

D'altra banda, cal destacar la feina iniciada durant l'any 2017 envers el circuit d'urgències a la vellesa de manera conjunta; professionals del sistema de salut (socio-sanitaris, urgències hospitals d'aguts i centres de salut mental) i professionals del sistema de serveis socials (Institut Municipal de Serveis Socials [IMSS], Servei d'Atenció a la Dependència [SADEP], CSSB, Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, i Departament de Gent Gran), amb l'objectiu de confeccionar un conjunt de propostes que ajudin a fer més àgil el sistema.

Suport a entitats

Des del Departament d'Atenció a la gent gran s'ha donat suport a 9 dels 20 projectes presentats en la convocatòria del 2017 de subvencions, per un import total de 30.000 euros.

Aquests projectes pretenen donar suport a les entitats o els grups que treballen pel manteniment de les persones grans en el seu entorn domiciliari, la reducció de l'aïllament i la promoció de l'autonomia personal, fent especial atenció a les dones.

Així mateix, es va fer el seguiment de cinc convenis i un annex, per un import anual de 268.000,00 euros. Les entitats amb les quals s'ha fet un conveni han estat les següents: Associació Obra Social Sanitària Cor de Maria, Fundació Benestar Social, Fundació Amics de la Gent Gran, Fundació Avismón-Catalunya, Annex Gent Gran Càritas Diocesana i Pamem.

Abordatge de les situacions de maltractaments a les persones grans

L'Ajuntament de Barcelona va definir tres línies d'actuació per promoure la prevenció, la detecció i l'abordatge de les situacions de maltractaments a les persones grans:

- Combatre l'edatisme tot promovent el bon tracte a les persones grans.
- Continuar treballant per la millora en l'abordatge dels maltractaments des de la prevenció, detecció, intervenció i avaluació.
- Millorar el coneixement del fenomen dels maltractaments i innovar en el tipus d'abordatge psicosocial rehabilitador.

El Pla d'actuació incorpora els diferents agents i departaments municipals que estan estretament vinculats amb les diferents mesures, que hauran de ser liderades des del Departament de gent gran.

Actuacions més significatives de l'any 2017 de la línia estratègica 1:

- Revisió i actualització de la caixa d'eines del web de la gent gran. S'ha actualitzat la informació que hi ha penjada al web i s'ha fet un encàrrec per redissenyar aquest banc de recursos. Està encara en la fase d'elaboració. La idea o el canvi principal és que fins ara estava pensat com un banc de recursos per a professionals, i ara es vol adreçar també a la ciutadania; per tant, s'hi ha de donar un enfocament diferent. Actualment s'està treballant en:
 - Propostes:
Espai "El que em cal saber" orientat a sensibilitzar la ciutadania en general.
Formacions que convé oferir (drets civils, conferències jurídiques, i d'altres).
Noves activitats que convé oferir des del web.
 - Actualitzar notícies i materials per a tots els apartats.
Detecció d'activitats i projectes dels districtes i entitats de gent gran a Barcelona i d'altres organismes a Barcelona: entitats generalistes, departaments municipals i de la Generalitat.

Sensibilització sobre el bon tracte i sobre els maltractaments en l'àmbit espanyol, europeu i a la resta del món.

- Activitats de sensibilització:
 - Xerrades de sensibilització i d'informació en temes de protecció jurídica, adreçades a les persones grans. S'han fet als casals de gent gran municipals. L'objectiu és donar a conèixer quins recursos legals tenen a l'abast les persones grans, perquè siguin respectades i tinguin una bona qualitat de vida, tant quan són persones actives i autònomes com quan tenen algun tipus de dependència. L'any 2018 es plantejarà ampliar aquestes xerrades a les biblioteques.
 - Tertúlies sobre "Les pors de les persones grans: Com afrontar-les el millor possible?" La xerrada vol donar eines a les persones grans per plantar cara a la por i així apoderar-les. S'han fet als casals de gent gran municipals.
 - Firagran 2017. El tema de l'estand municipal va ser "Soc gran, i què?". Tota la programació d'activitats es feia per desmuntar els estereotips i prejudicis envers les persones grans.
 - Projecte "La gran gent gran" del Districte de les Corts. És una iniciativa per desmuntar prejudicis i estereotips sobre les diferents maneres d'envellir, espais de crítica mediàtica, de creació col·lectiva, de diàleg intergeneracional, per explicar que fer-nos grans és, tot i els reptes, també una fortuna i un privilegi per gaudir.
- La principal campanya de sensibilització ha estat el projecte "Soc gran, i què?", realitzat des del Departament de Participació Social (CAGG). El Consell Assessor de la Gent Gran també ha elaborat un material expositiu que adreça a casals, espais municipals i entitats interessats a promoure la cultura del bon tracte cap a les persones grans i de divulgació del document de drets i llibertats de les persones grans. Per complementar l'exposició i aconseguir els objectius proposats, els centres de salut, casals, espais municipals i entitats interessades poden sol·licitar que es dugui a terme a la seva seu una de les tres activitats següents:
 - Fòrum debat "Respecte i bon tracte a la gent gran". Amb la projecció del curtmetratge elaborat pel Consell Bon tracte en tot moment.
 - Debat "La veu de la gent gran". Amb el visionament del videomuntatge Les persones grans a les grans pantalles.
 - Taller participatiu de reflexió conjunta: "Com caminar cap a l'horitzó del bon tracte en tot moment".
- Presentació, emmarcament i visionament de la taula rodona "Cap a un horitzó sense maltractaments a la gent gran" celebrat en la IV Convenció de Les Veus de les Persones Grans. El material audiovisual també ha estat disponible per descarregar al web Bon Tracte, com a eines i recursos de sensibilització.

Actuacions més significatives de l'any 2017 de la línia estratègica 2:

- S'ha constituït una comissió per avaluar i revisar el "Protocol d'actuació per a l'abordatge dels maltractaments a les persones grans dels serveis municipals".
- S'ha editat el document Procediment d'actuació conjunta serveis socials i salut en l'abordatge dels maltractaments a les persones grans perquè sigui de consulta en entorns web, i se'n farà la impressió de 500 exemplars en paper.

- S'ha unificat el protocol d'actuació entre els Mossos i la Guàrdia Urbana de Barcelona (GUB), però s'ha considerat que confonia els i les professionals dels CSS. S'han concretat les singularitats que cada cos té com a competència. Un cop fet, els mateixos cossos de seguretat han proposat que el protocol inclogui la fiscalia, entenent que hi ha actuacions que es podrien agilitzar i instruments, com ara les mesures cautelars, que serien de gran utilitat en els plans d'intervenció que es fan des dels serveis socials.
- Seguiment del nivell d'incidència i d'actuació posterior en la detecció precoç dels indicadors de sospites de maltractaments en l'acte de valoració de la dependència.

Recordem que totes les persones grans de la ciutat de Barcelona, quan són valorades de dependència, se'ls passa, des de l'any 2015, un instrument de detecció de senyals de risc de maltractaments. Els resultats són els següents:

- 2015: 9.968 persones valorades, de les quals 17 presentaven signes de maltractament.
- 2016: 12.984 persones valorades, i 27 amb signes de maltractament.
- 2017: 15.303 persones valorades, i 23 amb signes de maltractament.

D'aquests 23 casos, 1 presentava sospites, en 8 s'hi observaven signes evidents i en 14 d'ells les mateixes persones manifestaven que eren maltractades.

Aquests casos són seguits trimestralment per la Comissió mixta, que vetlla perquè es produeixi una correcta coordinació entre salut i serveis socials en aquests casos.

Actuacions més significatives de l'any 2017 de la línia estratègica 3:

- S'està treballant per identificar i conèixer el perfil de les persones que exerceixen el maltractament i les causes de la violència envers la gent gran. S'ha constituït un grup de millora interdisciplinari de contrast de les hipòtesis tècniques formulades. Com a resultats, s'han identificat els factors de risc i les variables desencadenants de cada àrea clau (persona responsable del maltractament, persona gran, context relacional i familiar, factors estructurals i socials, disponibilitat de recursos de suport i ajuda). El pas següent serà elaborar el document de conclusions tècniques, base per a la recerca aplicada, que haurà d'iniciar-se durant el 2018.

Ester Quintana Escarra

Cap del Departament de Gent Gran

2.1.3.

Departament d'Atenció a Persones Vulnerables

■ Missió

El Departament atén persones en situació d'alta vulnerabilitat social i d'extrema pobresa i exclusió social, com les persones sense llar, i presta els serveis d'allotjament, centres de dia, serveis d'higiene, menjadors socials i serveis de suport i accés a l'habitatge. Té per objectiu millorar la situació de les persones sense llar potenciant les seves capacitats per aconseguir la màxima autonomia possible.

■ Activitat

Allotjament residencial

L'any 2017 el nombre de places/dia en l'allotjament temporal ha estat de 1.120, a aquestes places cal afegir la posada en marxa de l'equipament residencial Cal Muns en el mes d'abril, incrementant en 41 places/dia més, i 5 pisos més de Primer la Llar (*Housing first*) mitjançant el conveni amb RAIS. Així doncs, el nombre de places d'allotjament a la ciutat ha estat de 1.166 places/dia. D'aquestes, els habitatges d'inclusió representen 269 places i el servei *Housing first* 65 places. L'increment de places doncs en el 2017 ha estat de 46 places, és a dir, un 4,10% d'increment respecte l'any anterior.

Enguany el nombre de pernoctacions ha estat 436.747, el que representa un increment del 10,18%. El nombre de persones diferents ateses (3.310) ha incrementat respecte el 2016 en un 8,13%. Tot i que el temps d'atenció de les persones en els centres s'allarga, la posada en marxa dels nous serveis i l'entrada en funcionament a ple rendiment del centre Sant Pere més Baix, ha permès poder atendre a un nombre de persones lleugerament superior a l'any anterior. Es manté la mitjana de pensions diària que es situa en 200 persones/dia ateses en pensions.

L'equipament residencial Cal Muns és un centre adreçat a persones sense llar amb malaltia mental, perfil molt present en aquest grup poblacional i pel que calia poder oferir un servei on poguessin quedar garantides les seves necessitats bàsiques, socials i específiques de salut. Aquest servei s'ha posat en marxa amb la col·laboració del Consorci de Salut de Barcelona, qui ha dotat d'un suport específic de salut mental.

Continuem tenint els centres col·lapsats ja que s'atén durant més temps les mateixes persones perquè les sortides amb autonomia dels serveis són més difícils (no disposen d'habitatges ni recursos d'atenció de sortida adequats). No hi ha rotació.

Pel que fa als Centres de Primera Acol·lida (CPAS) han tingut un elevat nombre de persones demandants d'allotjament. Cadascun dels tres CPAS han arribat a rebre a més de 40 persones diàriament a les quals no s'han pogut allotjar donat que el volum de places lliures per centre no supera les 4 o 5 places. Davant d'aquesta situació s'ha plantejat un canvi en la forma d'accés al servei, de prova pilot en el centre de Nou Barris. Davant el bon èxit s'ha començat a implementar en la resta dels CPAS, en el decurs del mes de desembre. El canvi consisteix en mantenir l'accés directe però a la porta es recullen les dades de les persones. Es fa una relació i d'acord amb les baixes es comunica a les persones sol·licitants. Amb aquesta mesura s'ha millorat l'atenció de les persones evitant que cada dia s'hagin de desplaçar fins el centre per tornar a demanar plaça. Això ha disminuït l'impacte al carrer del volum de persones que feien cua per demanar plaça.

Es va celebrar el 10è aniversari de la posada en marxa del CPA de Sarrià i del CPA de Zona Franca. S'ha dissenyat la reforma d'aquests dos CPAS els quals es vol orientar cap a una atenció més individualitzada i en millors infraestructures.

S'ha millorat els circuits de derivació entre centres i també s'ha regulat el funcionament de la Comissió d'Accés. Aquesta però ha quedat tancada durant un mes i mig, en dues ocasions en el decurs del 2017, ja que les persones en llista d'espera eren superiors a 200 persones i no havia previsió de disposar de places lliures en un mes amb l'objectiu de reduir la llista d'espera i no generar saturació. Durant aquest anys hi ha hagut 340 sol·licituds.

A finals del 2017 s'han posat en marxa les millores i evolutius pertinents, per a pal·liar els dèficits de l'aplicació informàtica de gestió. Els objectius de funcionament no s'han complert i s'han hagut de revisar les millores plantejades.

Habitatges d'inclusió

Amb la posada en marxa de l'equipament de pisos d'inclusió de Sant Pere Més Baix, el 2016 es va incrementar el volum d'habitatges d'inclusió fins a 62 pisos, i el 2017 ha estat plenament utilitzat. Per accedir a aquests nous pisos es prioritza l'entrada de les unitats familiars que obtenen menys puntuació, tenint en compte que aquest és el criteri de més necessitat d'acompanyament i de més temps en la intervenció. Per als altres 50 pisos d'inclusió, l'entrada va en funció del qui tingui la puntuació més alta.

El nombre de persones diferents ateses en el conjunt dels habitatges ha estat de 349, que suposa un increment del 14,80% respecte a l'any anterior.

Segons el plantejament actual del servei, amb estades d'1 any, hi hauria d'haver una rotació de 50 famílies a l'any. No obstant això, l'any 2017 hem tingut 15 sortides de pisos. D'aquestes, la meitat es poden considerar d'èxit; la resta han tornat a la mateixa situació d'inici o s'ha empitjorat, per la qual cosa han tornat a ocupar els pisos del servei.

Les sortides d'aquest recurs temporal són cada vegada més complexes a causa de les dificultats d'accés a l'habitatge social, que es mostra insuficient, i a l'habitatge de mercat, que és inassequible per preu, per als col·lectius més vulnerables. El nombre de famílies en llista d'espera en acabar l'any era de 72.

Model *Housing first* Barcelona: "Primer la llar"

Aquest és un model d'intervenció amb persones sense llar que posa l'habitatge com a primer nivell d'intervenció socioeducativa. En funció de les necessitats de la persona, esdevé el seu lloc estable de domicili. S'adreça a població sense llar especialment molt crònica (malalts mentals i drogodependents) i amb una llarga trajectòria de vida al carrer.

Aquest servei es va posar en marxa com a prova pilot el juny del 2015, i com a prova pilot acabarà el desembre del 2018. Respecte de l'avaluació, l'entitat Ivàlua ha fet la primera ronda d'enquestes per conèixer l'impacte que té i n'ha iniciat una segona. La Universitat de Barcelona, a través de la Facultat de Treball Social, duu a terme l'avaluació qualitativa centrada en històries de vida de les persones ateses i l'anàlisi de l'aplicació metodològica del nou model *Housing first*. Està previst acabar ambdues avaluacions el primer

trimestre del 2019. També s'està elaborant un programa de comunicació a través del rodatge de diferents vídeos sobre la posada en marxa del model "Primer la llar". Estan disponibles ja a les xarxes tres vídeos d'un total de cinc de previstos.

Menjadors socials

La xarxa de menjadors socials s'ha mantingut estable pel que fa al nombre de places diàries ofertes. Així, el nombre d'àpats diaris és de 1.567. Hi ha 18 menjadors distribuïts per tota la ciutat. D'aquests, tres estan adreçats a famílies amb menors, amb un còmput total de 76 àpats/dia.

El nombre d'àpats servits ha augmentat un 3,04% respecte a l'any anterior, i el nombre de persones ateses s'ha incrementat un 11,20%. Aquesta situació s'explica pel fet que en el decurs de l'any hi ha hagut baixes en l'ús del menjador. Aquest fet ha comportat altes de persones noves i també un nombre més alt de persones que han accedit de manera directa als menjadors, per la qual cosa han pogut gaudir d'un nombre limitat d'àpats fins que no es pugui tenir la plaça fixa.

Però en la valoració global, la tendència dels darrers anys és d'un lleuger decrement en el nombre d'àpats, que no es confirma el 2017. Caldrà analitzar aquesta dada els propers anys per observar la tendència en l'ús de menjadors.

Respecte de l'any 2017, cal destacar que un 33,9% de les persones ateses (5.144) han accedit al menjador perquè han estat derivades i han consumit el 92% dels àpats servits; la resta (10.024) han estat persones que han accedit de manera puntual al servei (tres dies) i han consumit el 7,96% dels àpats. Aquestes dades suposen un lleuger increment de les persones ateses en accés directe respecte de l'any 2016.

El 2017 s'han posat en marxa algunes de les mesures que es plantejaven a l'estudi fet sobre absentisme el 2016. Així, doncs, l'ampliació de l'horari als menjadors no integrats en centres de dia ja està en marxa, amb una ampliació de l'horari d'obertura abans de les 12.00 h i després de les 15.00 hores, i, alhora, s'hi ofereixen activitats ludicoocupacionals.

La detecció d'un nombre més gran d'entitats que distribueixen menjar i l'augment de la diversitat de serveis posats en marxa per cobrir necessitats alimentàries fa fonamental un abordatge global de les necessitats reals a la ciutat de Barcelona quant a l'alimentació i les prestacions o els serveis més adequats per cobrir aquestes privacions.

En aquesta línia es participa en el Grup Tractor sobre Necessitats Alimentàries del Consell de Benestar Social.

Centres de dia

S'ha mantingut el nombre de places simultànies i el de persones ateses s'ha incrementat lleugerament, enguany. S'han atès 2.747 persones, un 5,04% més que l'any anterior. Els centres disposen del Servei d'Inserció Laboral, i en dos d'aquests existeix la figura del tècnic o tècnica d'inserció laboral.

La participació a través del programa LÀBORA de les persones usuàries d'aquests centres mostra resultats satisfactoris, tot i que el volum de persones derivades ha estat molt baix. L'abordatge específic per als col·lectius més exclosos LÀBORA, plantejat per

al 2017, ha estat obrir una línia d'inserció per atendre la necessitat d'aquestes persones (G4), i ha estat poc significatiu pel que fa a l'ús. Aquest fet s'ha consensuat amb LÀBORA, i per al 2018 es treballarà estant als centres per millorar el circuit de funcionament.

Amb referència a la inserció laboral, des del Departament s'ha col·laborat en el projecte d'inserció de manters. S'ha inserit onze persones en centres residencials, que hi han fet tasques de manteniment i jardineria, durant un any. El resultat i les valoracions estant sent molt positives.

Pel que fa al treball intern, un grup de professionals del programa han començat a treballar per homogeneïtzar criteris de funcionament als centres de dia.

Servei d'higiene i canvi de roba

S'observa un increment del 18,77% pel que fa al nombre de persones ateses respecte a l'any anterior; enguany s'ha atès 3.049 persones. El nombre de serveis d'higiene que s'han dut a terme ha estat lleugerament inferior respecte de l'any anterior; enguany s'han fet 33.459 serveis, mentre que el 2016 van ser 33.866. Tot i que s'ha ampliat el servei en dissabtes i festius intersetmanals, cal tenir present que els serveis d'Horta, Meridiana i Nou Barris han restat tancats durant dues setmanes cadascun per obres. Aquest fet condiciona el volum de serveis prestats. Tanmateix, el volum de persones ateses ha experimentat un creixement molt rellevant.

Habitatges d'emergència social

Al llarg del 2017, la Mesa d'Adjudicació d'Habitatges d'Emergència Social ha adjudicat 213 pisos per facilitar l'accés a l'habitatge a col·lectius més vulnerables. Aquesta xifra representa una disminució d'un 41% respecte de l'any anterior, en què en va adjudicar 363. Aquesta disminució s'explica per les dificultats per trobar habitatge de mercat a través de l'entitat Habitat3, que facilita a la Mesa d'Emergències habitatges de mercat amb subvenció pública. Aquesta captació d'habitatges s'ha reduït sobtadament, els habitatges incrementen el preu de lloguer i estan poc temps disponibles i, alhora, l'habitatge social no ha augmentat prou com per respondre als col·lectius més vulnerables.

El volum de persones en llista d'espera per poder gaudir d'un habitatge adjudicat per la Mesa d'Emergències era de 250 unitats familiars a finals del 2017.

Paral·lelament, el Centre d'Allotjament Temporal per a famílies CATF Navas disposa de 25 allotjaments per atendre famílies que estan a l'espera d'un habitatge d'emergència i ja han estat desnonades. N'ha disminuït la rotació, ja que les famílies ateses esperen més temps per poder accedir als habitatges d'emergència.

Conveni amb el Patronat Municipal de l'Habitatge (PMH) per subvencionar el lloguer i evitar desnonaments

Enguany, la despesa del conveni global amb el PMH ha estat de 2.172.394 euros, un 22% més que l'any anterior. En aquest conveni es preveu destinar ajuts per mantenir les persones al seu domicili i també per evitar desnonaments. Durant el 2017, els imports destinats a evitar desnonaments s'han incrementat un 7,28%, i l'import destinat

a cobrir el diferencial del lloguer s'ha incrementat un 23,52%. Tanmateix, el nombre de destinatàries s'ha mantingut similar a l'any anterior, fet que s'explica perquè els imports per unitats familiars de subvenció al lloguer i els imports per evitar desnonaments són més alts que en anys anteriors. Les persones amb ingressos inferiors i amb deutes necessiten una subvenció més alta. S'han atès 1.138 unitats familiars amb una subvenció de lloguer i s'han ofert 62 ajuts per evitar desnonaments (l'any anterior van ser 64). Es confirma la tendència a la baixa d'atendre menys famílies per evitar desnonaments, tot i que els imports econòmics, com ja hem indicat, han estat superiors.

Borsa de Lloguer Social amb ajuts extres de Seguretat Social (SS)

La Borsa de Lloguer Social, amb més suport per als casos que provenen de Serveis Socials, només ha fet, enguany, dos contractes i ha cobert els honoraris d'administrador en quatre habitatges (no ha cobert ni el mes de fiança ni el primer mes). S'ha mantingut en la mateixa línia que l'any 2016. Caldria repensar aquest servei o bé incorporar les noves condicions més avantatjoses per als propietaris que posa en funcionament el Consorci de l'Habitatge (CHB), amb l'objectiu de captar més habitatges i poder destinar-los a persones vulnerables però no en situació extrema.

Magatzem de guardamobles i trasllat de mobles

És un servei que continua en creixement constant. El 2017 el servei s'ha incrementat en un 33,22% respecte a l'any anterior; enguany s'han atès 850 unitats i el servei de trasllat de mobles ho ha fet en un 13,19% més; s'han fet 1.107 trasllats. L'import destinat a aquest servei creix anualment. L'any 2017 la despesa va ser de 904.818 €, un 14,55% més que l'any anterior. Tot i la revisió de casos duta a terme amb els serveis socials territorials, que ha permès ordenar i tancar expedients que feia molt de temps que estaven sent atesos, no ha disminuït el volum de serveis al guardamobles. Caldrà continuar analitzant les xifres dels propers anys.

Taula Interadministrativa d'Adjudicació d'Habitatge Social a Entitats de la Ciutat

Aquest any no s'han adjudicat habitatges a entitats destinats a habitatges d'inclusió, ja que s'ha decidit prioritzar l'habitatge social a la Mesa d'Emergències.

Xarxa d'Habitatges d'Inclusió (XHIB)

Actualment, està constituïda per 50 entitats que treballen en diferents camps d'atenció a població en situació de vulnerabilitat: persones sense llar, dones amb menors, dones maltractades, persones amb malaltia mental, persones amb discapacitat, joves immigrants, famílies, etcètera.

Els dos grups de treball creats el 2016 han fet les seves funcions. Un grup ha elaborat una proposta d'organització de la XHIB i l'altre ha dissenyat una fitxa de cens i ha recollit les dades dels membres. El treball d'organització de la Xarxa es va presentar en plenari i va ser aprovat. El segon grup s'ha incorporat a l'entitat Ivàlua, que a través d'un acord entre l'Ajuntament i la Taula del Tercer Sector farà el buidatge del cens amb la Xarxa, així com una anàlisi de la situació dels habitatges d'inclusió a la ciutat i de les seves necessitats i perfils de cobertura. Aquest estudi es presentarà el primer semestre del 2018.

Grup *Housing first* dins la Xarxa d'Atenció a Persones Sense Llar (XAPSLL)

En el decurs del 2017 s'ha estat treballant en el Grup *Housing first* dins la XAPSLL, amb l'objectiu de compartir coneixements i debatre sobre l'aplicació del model a la ciutat de Barcelona. Es va fer una jornada tècnica amb professionals, participants i persones interessades en el model el mes de maig.

En el marc de la feina feta per aquest grup es va convidar a una sessió formativa sobre el paper del *peer worker* per part d'un professional del projecte canadenc.

S'ha començat a desplegar el sistema d'avaluació i seguiment de casos anglès *Outcome Star*. S'ha posat en marxa una aplicació informàtica en col·laboració amb l'Institut Municipal d'Informàtica (IMI) i dins l'aplicació "Sense sostre".

El desembre del 2017 es va publicar l'article relacionat amb el tema "Primer la llar" del projecte municipal de *Housing first*. L'article ha estat elaborat per Lourdes Herruz i Carme Fortea i publicat a la revista Zerbitzuan núm. 64, del País Basc.

Grup d'habitatge dins la XAPSLL

La XAPSLL ha creat el Grup de Treball d'Habitatge amb l'objectiu de fer una diagnosi de l'habitatge des del punt de vista de les entitats que atenen les persones sense llar i fer incidència en els òrgans responsables de les millores del circuit. S'han fet 5 reunions.

Projectes destacats

- S'ha posat en marxa la Targeta Bonificada de Transports Metropolitans. És una targeta que es pot obtenir a través d'un informe de Serveis Socials o bé presentant documentació conforme s'està inscrit al Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC). La targeta té un cost de 10 € i és vàlida per a tres mesos amb viatges il·limitats. Des dels Serveis Socials per a la Població Vulnerable s'han tramitat 325 targetes.
- Catsby ha ampliat l'equip de salut mental específic per a sensellar ESMES, i això permet donar més cobertura a les necessitats dels diversos serveis.
- S'ha iniciat el treball amb el Departament de Justícia, Serveis Penitenciaris per poder regular els circuits de derivació amb persones sense llar que han d'entrar a presó o bé han de sortir-ne.

Projecció nacional i internacional

Pel que fa a la participació en jornades, l'intercanvi d'experiències i grups de treball internacionals i nacionals, destaquem els següents:

- Grup de Treball d'Atenció a Persones sense Sostre d'Eurocities. El Departament d'Atenció a Persones Vulnerables participa en el Grup de Treball d'Atenció a Persones sense Sostre de la xarxa europea Eurocities des de l'any 2008 de manera activa. En el decurs del 2017 es va celebrar una trobada a Ljubljana, Eslovènia, al mes de maig, on es van tractar els serveis integrats com a manera d'abordar el problema del sensellarisme a Europa, i una altra trobada a Göteborg, Suècia, centrada en l'avaluació i aplicació del *Housing first* a Europa. El grup de treball sobre

homelessness pretén compartir i consensuar estratègies d'intervenció en població sense llar, així com fer arribar les línies i propostes a la Comissió Europea perquè es prenguin mesures de millora per abordar aquesta realitat.

- Realització d'un seminari sobre la figura del *peer worker* en el projecte "Primer la llar". En aquest seminari, organitzat per l'Ajuntament de Barcelona en el marc del treball del grup de *Housing first* de la XAPSLL, hi va col·laborar Baptiste Godrie com a professional expert en el tema i participant en l'experiència de *Housing first* al Canadà. Es va dur a terme el mes d'abril.
- Participació en el Grup Tècnic de Sensellar de Catalunya. El mes de febrer va tenir lloc una trobada a Lleida, on es va conèixer el funcionament del sensellarisme en aquesta ciutat i es van acordar els temes d'interès que calia treballar en l'àmbit tècnic. El mes de setembre es va fer una trobada a Tarragona. El grup té un objectiu molt clar de compartir coneixements i generar sinergies de col·laboració en l'àmbit del territori català. La propera reunió serà al Prat de Llobregat.
- Realització de la V Jornada Tècnica de la XAPSLL, sobre la implementació del *Housing first* a Barcelona. Va ser una jornada organitzada pel Grup de Treball de *Housing first* de la XAPSLL. Es va dur a terme al maig i va tenir gairebé 300 participants. En aquesta jornada es van exposar les diverses experiències que hi ha a la ciutat amb un resum del material del treball del grup i es va presentar la Guia europea de *Housing first*.
- Participació en les III Jornades de Salut Mental i Sense Llar de Còrdova. Es va assistir a aquestes jornades, en les quals es va presentar una ponència conjunta entre l'Equip de Salut Mental en Sense Sostre (ESMESS) i el Departament d'Atenció a Persones Vulnerables sobre el programa "Primer la llar", a l'abril.
- Participació en els grups de sensellar de la Generalitat de Catalunya per poder elaborar l'Estratègia catalana d'atenció a persones sense llar.
- Assistència a la jornada "Canviant els perfils de les implicacions de la manca d'habitatge per al servei de les persones sense sostre", que va tenir lloc a la Universitat de Barcelona, al setembre.
- Formació sobre *Outcome Star* a càrrec de l'entitat londinenca Triangle. Aquesta formació ha permès poder començar a treballar en aquest sistema d'avaluació i seguiment de casos en el programa "Primer la llar". La formació es va fer a l'Ajuntament de Barcelona a l'octubre.
- Assistència a la ponència i la jornada "Construyendo hogar: *Housing first* Madrid". En aquesta jornada es va presentar el model de Barcelona i l'avaluació qualitativa que es va fer al setembre.
- Participació en la sessió "Hackató sense llar", organitzada per l'entitat SUARA a Girona a l'octubre.
- Assistència a les jornades "Dormir al carrer a Catalunya: drets i ètica en la intervenció social", organitzades per l'entitat ARRELS Fundació a l'octubre.
- Ponència a la jornada "Sensellarisme: nova mirada davant les necessitats d'acollida". Departament de Justícia, Serveis Penitenciaris de la Generalitat, a l'octubre.
- Assistència a la jornada "El model d'atenció comunitària centrada en la persona", organitzada per la Taula del Tercer Sector al novembre.

- Visita tècnica de la delegació de Bèlgica responsable del programa de *Housing first*. La trobada va tenir lloc al desembre.

Carme Fortea Busquets

Cap del Departament d'Atenció a Persones Vulnerables

Taula 2.1.3.1. Indicadors de producció de serveis

Departament d'Atenció a Persones Vulnerables, 2017

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	% d'increment 2011-2017
Centres residencials								
Persones allotjades al servei residencial d'estada limitada ¹	3.640	3.276	3.537	3.546	3.388	3.061	3.310	-9,07
Nombre d'estades en centres residencials ¹	238.217	253.554	268.109	323.529	348.898	396.381	436.747	83,34
Centres de dia								
Persones ateses pel servei d'acolliment diürn	2.842	2.801	2.496	2.564	2.603	2.615	2.747	-3,34
Menjadors socials								
Persones ateses	11.619	10.423	10.653	10.302	10.854	11.001	12.234	5,29
Nombre d'àpats servits	375.709	380.737	489.213	519.842	512.441	504.929	520.294	38,48
Serveis d'higiene								
Persones ateses	2.441	2.523	2.500	2.486	2.425	2.567	3.049	24,91
Nombre de serveis prestats	20.453	27.395	26.624	28.461	29.443	33.866	33.459	63,59
Habitatges d'inclusió								
Persones ateses	262	268	290	323	282	304	349	33,21
Housing first ("Primer la llar")								
Persones ateses	-	-	-	10	25	61	65	550,00
Magatzem de desnonaments								
Unitats ateses	293	297	386	488	575	638	850	190,10
Trasllats (transports) en casos de desnonaments	392	419	579	744	888	978	1.107	182,40
Import econòmic del servei de magatzem (€)	386.166	474.930	530.794	634.891	790.257	789.862	904.818	134,31
Ajuts per a l'habitatge								
Ajuts per pagar el lloguer	179	336	574	814	967	1.150	1.138	535,75
Ajuts per evitar desnonaments	11	39	103	104	112	64	62	463,64
Import econòmic dels ajuts per cobrir el lloguer (€)	175.181	266.415	578.367	1.033.595	1.321.790	1.607.684	1.985.965	-
Import econòmic dels ajuts per evitar desnonaments (€)	54.636	162.197	315.397	323.143	306.790	173.763	186.429	241,22
Pisos concedits per la Mesa d'Emergències Socials	138	174	213	198	319	363	213	54,35

1. Els indicadors que no tenen disponible el valor del 2011 fan la comparativa d'increment amb el primer valor disponible.

2. Inclou persones i pernoctacions en habitatges d'inclusió i Housing first. En aquesta xifra no estan incloses les dades del Centre d'Allotjament Nocturn d'Emergències (CANE), que funciona només en període d'hivern, ni les places que es podrien activar per operació fred. Inclou la posada en marxa de 15 places de Housing first amb l'entitat RAIS i les 50 places endegades per l'Ajuntament de Barcelona. El 2016, dades extretes a partir de l'aplicació Cognos sobre demanda de persones diferents ateses.

2.1.4. Departament d'Intervenció Social a l'Espai Públic

■ Missió

El Departament d'Intervenció Social a l'Espai Públic dirigeix i gestiona els serveis d'atenció i intervenció social a persones, col·lectius i famílies amb un grau alt de vulnerabilitat i en situació d'exclusió social severa. L'abast d'intervenció dels serveis és d'àmbit de ciutat, i s'atén les situacions de sensellarisme en sentit ampli i la inestabilitat domiciliària amb manca de vinculació territorial.

Així mateix, s'impulsa tots els programes i projectes vinculats a les situacions d'exclusió social severa i es gestiona les situacions de conflicte social que tenen un impacte immediat a l'espai públic.

El Departament també té atribuïda la coordinació de la Xarxa d'Atenció a Persones sense Llar (XAPSELL), que forma part de l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva, integrada per 37 entitats el desembre del 2017. L'Ajuntament de Barcelona, com a membre de la xarxa, n'és el màxim impulsor.

El Departament està configurat pels serveis d'àmbit de ciutat següents:

- Servei d'Inserció Social (SIS)
- Servei d'Inserció Social de Famílies rom no autòctones amb infants a càrrec (SISFA rom)
- Oficina del Pla d'Assentaments Irregulars (OPAI)
- Servei de Detecció i Intervenció de Menors no Acompanyats (SDI-MENAS)
- Servei de Gestió de Conflictes d'Àmbit Social a l'Espai Públic (SGC)
- Equip d'Intervenció amb Grups Organitzats (EIGO)

■ Recursos

El pressupost liquidat del Departament d'Intervenció Social a l'Espai Públic el 2017 ha estat de 8.674.713,31 euros segons es detalla a la taula 2.1.4.1. Pel que fa als recursos humans actualment compta amb un equip de cinc persones.

Taula 2.1.4.1. Liquidació del pressupost

Departament d'Intervenció Social a l'Espai Públic, 2017

Capítol	€	%
Béns i serveis	7.655.367,78	88,25
Transferències corrents	1.019.345,53	11,75
Total	8.674.713,31	100,00

■ Activitat

Servei d'Inserció Social (SIS)

És el servei adreçat a l'atenció i intervenció social de les persones, famílies i col·lectius que es troben en situació de sense llar, a fi de millorar les seves condicions de vida a través de plans de treball individualitzats adients al seu grau de vulnerabilitat i a les seves possibilitats de recuperació personal.

Ofereix atenció en medi obert, primera acollida i tractament mitjançant equips d'educadors i educadores socials, treballadors i treballadores socials, psicòlegs i psicòlogues i altres professionals de suport que tenen una doble intervenció: d'una banda, fan les funcions d'observatori del nombre i de les ubicacions de les persones en situació de sense llar, i dels punts amb una concentració més gran a la ciutat. D'altra banda, intervenen amb les persones per vincular-les als professionals del servei a fi de poder iniciar amb ells un procés d'atenció social i elaborar un pla de treball individual i personalitzat per tractar de millorar la seva situació.

El SIS s'estructura en dos equips que duen a terme dos serveis:

- SIS Medi Obert, que ofereix atenció en medi obert, detecta les persones sense llar que pernocten a l'espai públic i treballa la vinculació i la motivació amb les persones perquè acceptin ser ateses en serveis i recursos específics.

Depenent d'aquest, hi ha un equip específic que desenvolupa una acció preventiva i atén les persones en situació de vulnerabilitat que estan al voltant de l'aeroport o que hi pernocten. SIS Aeroport de Barcelona - el Prat.

- SIS Atenció i Tractament, que duu a terme l'atenció social a les persones en situació de sensellarisme i amb un grau alt de vulnerabilitat, a través d'equips de primera acollida i de tractament social.

El 2017 s'incorpora un nou model d'atenció del SIS que posa l'accent en l'atenció social dels equips de carrer (SIS Medi Obert), a fi d'atendre al carrer els casos de persones que no es podran vincular al SIS Atenció i Tractament per les seves característiques: persones molt cronificades, amb malaltia mental i amb consum habitual, cosa que els fa difícil mantenir una vinculació amb el servei de referència.

Les dues unitats de serveis treballen molt coordinadament pel fet que formen part del mateix servei.

Taula 2.1.4.2. Servei d'Inserció Social (SIS)

Departament d'Intervenció Social a l'Espai Públic, 2017

	2016	2017	% d'increment
Persones detectades al llarg de l'any pels equips de carrer	1.674	2.278	36,08
Recursos de derivació desplegats pels equips de carrer	747	774	3,61
Persones ateses pels equips de tractament al llarg de l'any	2.135	2.343	9,74
Mitjana de persones usuàries en atenció pels equips de tractament al llarg de l'any	1.132	1.347	18,99
Persones ateses per l'equip Aeroport de Barcelona - el Prat al llarg de l'any	107	115	7,48

Taula 2.1.4.3. Evolució mensual de les persones ateses al SIS

Departament d'Intervenció Social a l'Espai Públic, 2017

	Gen.	Feb.	Mar.	Abr.	Mai.	Jun.	Jul.	Ago.	Set.	Oct.	Nov.	Des.
Persones ateses	859	878	907	915	962	969	941	956	970	952	994	959

L'any 2017 es va produir un augment significatiu del 36% del nombre de persones sense llar diferents detectades a la ciutat al llarg de tot l'any pels equips del SIS Medi Obert. Són 604 persones més que el 2016, com s'observa a la taula 2.1.4.1.

Tanmateix, l'evolució mensual de persones sense llar detectades al carrer suposa un augment molt més moderat: creix en 100 persones al llarg de l'any, un 11%, com indica la taula 2.1.4.2, que, sostingudament durant tot l'any 2017, ha anat en augment. Aquest indicador és habitualment molt estacional, però aquest any no hi ha variacions significatives entre hivern i estiu.

Aquest diferencial dels augments mensuals i anuals es deu a la mobilitat més gran de la població sense llar. És a dir, augmenta el nombre de pernoctacions detectades, però aquestes són de durada més curta.

A l'aeroport, el nombre de persones ateses augmenta de manera més moderada, vuit persones més, que representa un 7% respecte al 2016.

Les persones que s'han vinculat als equips de tractament també han augmentat respecte al 2016, amb una atenció de 2.343 persones adultes durant el 2017, que suposa un increment del 10%. D'aquestes, el 26,39% han estat dones i el 73,61% homes.

Servei d'Inserció Social de Famílies rom (SISFA rom)

És el servei d'atenció i inserció social de famílies amb menors, d'ètnia rom de diverses procedències, a excepció de les famílies rom autòctones, que viuen en assentaments o en altres infrahabitatges amb dinàmica d'assentament. S'intervé en l'àmbit educatiu, mèdic i pediàtric, formatiu i laboral, amb l'objectiu de millorar les seves condicions de vida familiar i aconseguir processos de canvi i millora dels seus membres, amb especial atenció als menors d'edat, emparats per la Llei de protecció del menor.

Durant el 2017, el nombre de famílies usuàries d'origen galaicoportuguès ateses pel servei ha disminuït en un 25%. Aquest decrement té diversos motius: hi ha un percentatge de les famílies que han estat derivades als Centres de Serveis Socials (CSS) territorials arran dels allotjaments, i d'altres que s'han traspassat als serveis socials de l'àrea metropolitana, pel fet que les famílies han anat a viure a diferents municipis (Badalona, Santa Coloma de Gramenet, Montcada i Reixac, l'Hospitalet de Llobregat).

Les famílies rom procedents d'Europa de l'Est s'han incrementat considerablement respecte al 2016: un 82% més de persones ateses pel SISFA-rom, amb la mateixa tendència observada durant l'any anterior. Arriben famílies que s'estableixen en nous

assentaments o infrahabitatges a la ciutat, i d'altres persones membres de la família extensa de nuclis que ja fa un temps que són a Barcelona i que atén el Servei. Les polítiques expulsives d'alguns països europeus provoquen un flux migratori constant que es reflecteix en l'atenció social al Servei.

El nombre d'acompanyaments disminueix discretament, com a conseqüència d'un augment de l'autonomia de les famílies que fa anys que estan en seguiment per part del servei.

Taula 2.1.4.4. Servei d'Inserció Social de Famílies rom (SISFA rom)

Departament d'Intervenció Social a l'Espai Públic, 2017

	2016	2017	% d'increment
Persones usuàries d'origen galaicoportuguès	263	198	-24,71
Unitats familiars galaicoportugueses	62	47	-24,19
Acompanyaments a persones d'origen galaicoportuguès	296	124	-58,11
Persones usuàries procedents dels països de l'Europa de l'Est	218	396	81,65
Unitats familiars provinents dels països de l'Europa de l'Est	51	98	92,16
Acompanyaments a persones procedents dels països de l'Europa de l'Est	1.070	869	-18,79

Oficina del Pla d'Assentaments Irregulars (OPAI)

És el servei d'atenció social a persones i col·lectius vulnerables (sense menors a càrrec) que viuen en assentaments irregulars, amb l'objectiu de dignificar les seves condicions de vida i combatre l'exclusió social, independentment del seu origen i la seva situació administrativa.

Durant l'any 2017, l'OPAI ha modificat la seva estructura i ha incorporat una unitat d'intervenció socioeducativa, que ha suposat la incorporació de dos educadors socials. Aquesta nova unitat s'encarrega de l'atenció social de les persones que es vinculen al servei, en els àmbits d'intervenció següents: regularització de la situació administrativa, capacitació laboral i allotjament temporal, en correferència amb altres serveis socials.

També s'ha ampliat l'equip de mediació intercultural amb dues mediadores especialitzades en el col·lectiu romanès, d'acord amb l'augment de les persones procedents de Romania en els assentaments.

S'han atès 234 persones, amb un augment de l'activitat de l'OPAI respecte a l'any anterior, arran de dos grans projectes en l'àmbit de ciutat i en els quals l'Oficina ha estat un dels agents d'atenció social: els plans d'ocupació i la Cooperativa de Venda i Comerç.

S'ha proporcionat assessorament i acompanyament jurídic a 365 persones, amb un increment important respecte a l'any anterior, i s'ha assolit la regularització de la situació administrativa de 26 persones.

Cal destacar l'allotjament de 70 persones durant el 2016 en les 36 places residencials temporals disponibles i l'allotjament de cinc persones en altres recursos residencials, com centres de primera acollida (CPA) i pensions.

Pel que fa a capacitació per a la inserció laboral, s'han ofert formacions a través de diverses entitats: Norai, Benallar, Fundació Intermèdia, i Formació i Treball, i s'han impulsat altres formacions especialitzades.

També s'ha mantingut un conveni de col·laboració amb la Federació d'Empreses d'Inserció de Catalunya (FEICAT), que ha permès la inserció sociolaboral de 40 persones.

Durant el 2017 també s'ha desenvolupat l'Observatori de l'OPAI, com l'instrument que centralitza la principal informació sobre els assentaments irregulars a la ciutat: nombre, ubicació, tipologia, condicions i característiques, ocupants i serveis d'atenció social que intervenen i impacten en l'entorn. L'Observatori es nodreix de les prospeccions que duu a terme i de les informacions que rep per part dels diferents serveis que intervenen, dels districtes de la ciutat, de la Guàrdia Urbana de Barcelona (GUB) i de la mateixa ciutadania.

La tendència de dispersió dels assentaments pels diferents districtes de la ciutat observada durant el 2016, i la composició d'aquests amb un nombre menor de persones, es manté i, fins i tot, s'incrementa amb l'ocupació d'infrahabitatges, no destinats a aquest ús, però amb superfície suficient per viure-hi i desenvolupar l'activitat de subsistència. És a dir, se segueix mantenint la dinàmica d'assentament que habitualment es produïa en una nau o un solar.

Taula 2.1.4.5. Oficina del Pla d'Assentaments Irregulars (OPAI)

Departament d'Intervenció Social a l'Espai Públic, 2017

	2016	2017	% d'increment
Persones usuàries de l'OPAI	234	208	-11,11
Derivacions fetes a recursos residencials	74	66	-10,81
Derivacions fetes a recursos de formació i inserció laboral	170	186	9,41
Persones usuàries derivades inserides en el mercat de treball	40	50	25,00
Derivacions fetes a recursos d'assessorament i acompanyament jurídic	365	612	67,67
Persones usuàries regularitzades	26	50	92,31
Persones usuàries derivades retornades al seu país d'origen	0	0	-

Taula 2.1.4.6. Oficina del Pla d'Assentaments Irregulars (OPAI)

Departament d'Intervenció Social a l'Espai Públic, 2017

	2016	2017	% d'increment
Assentaments	62	68	9,68
Persones que resideixen en assentaments	419	444	5,97

Servei de Detecció i Intervenció amb Menors no Acompanyats (SDI-MENAS)

És el servei que atén els menors migrants no acompanyats que viuen a la ciutat de Barcelona en situació de risc social i alta vulnerabilitat, per garantir el seu accés als recursos de protecció de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA) de la Generalitat de Catalunya.

El SDI identifica menors migrants no acompanyats nouvinguts a la ciutat a partir de les prospeccions en diferents territoris, fa l'acompanyament a la Fiscalia de Menors (compareixença), duu a terme un seguiment en medi obert dels casos més conflictius atesos al circuit de protecció, diagnostica indicis d'alarma social, valora l'impacte al territori, intervé en situacions de conflicte en l'àmbit comunitari i possibilita el traspàs d'informació de manera immediata als referents municipals. L'any 2017 s'han atès 291 menors, un 99% més que l'any anterior, i mensualment un 60% més. Des del 2016 es manté la tendència a l'alça dels menors detectats en anys anteriors, i el 2017 aquesta xifra s'ha doblat (taula 2.1.4.6). La situació excepcional de gran arribada a Barcelona i a la resta d'Espanya i la detecció de menors al carrer durant el 2017 ha generat un augment de recursos professionals al carrer i en equipaments a fi de cobrir les necessitats bàsiques fins que són acollits i atesos en centres especialitzats o per la DGAIA.

Taula 2.1.4.7. Servei de Detecció i Intervenció amb Menors no Acompanyats (SDI-MENAS)
Departament d'Intervenció Social a l'Espai Públic, 2017

	2016	2017	% d'increment
Menors no acompanyats atesos	146	291	99,32
Mitjana de persones ateses al mes	72	115	59,72

Servei de Gestió de Conflictes (SGC)

És el servei que actua en situacions de conflicte a l'espai públic amb una tasca preventiva important, i recomana propostes d'actuacions per facilitar la convivència, el civisme i la tolerància entre la població.

Actua en escenaris de conflicte d'alta complexitat que no poden ser pal·liats pels serveis estàndards del territori i en el marc de l'Ordenança municipal de mesures per fomentar i garantir la convivència cívica a l'espai públic, aportant cultura pedagògica vers els drets i deures d'utilització dels espais.

Pel que fa a temes de civisme i convivència, al llarg de l'any 2017, des del SGC s'ha intervingut en 41 espais, 17 dels quals provinents del 2016, i amb un total de 5.708 hores d'intervenció, 2.158 hores més que el 2016 per l'augment d'intensitat en els programes executats degut a la complexitat de la intervenció (taula 2.1.4.7).

Durant el 2017, l'Equip d'Intervenció amb Grups de Joves Organitzats (EIGO) ha intervingut sobre 43 grups detectats, dels quals set atén amb atenció continuada, i 109 joves, de manera individual.

Taula 2.1.4.8. Servei de Gestió de Conflictes (SGC)

Departament d'Intervenció Social a l'Espai Públic, 2017

	2016	2017	% d'increment
Espais intervinguts	39	41	5,13
Hores d'intervenció	3.550	5.708	60,79
Districtes en els quals s'han dut a terme intervencions	10	10	-

Xarxa d'Atenció a Persones Sense Llar (XAPSELL)

La Xarxa d'Atenció a Persones Sense Llar es va constituir el 2005 amb la finalitat d'enfortir la capacitat de resposta de la ciutat per acompanyar persones sense llar en un procés de recuperació de la màxima autonomia personal, així com incentivar la detecció i la vinculació d'aquestes persones als recursos existents, tot establint i ampliant la feina conjunta i la col·laboració entre el sector públic i les entitats socials.

Durant el 2017 s'han incorporat cinc noves entitats a la Xarxa, fet que la configura amb 37 membres, 36 entitats i l'Ajuntament de Barcelona.

La seva estructura preveu els espais de caràcter permanent habituals: Comissió Plenària, Comissió Permanent, Comissió de Diagnosi i Recompte i Comissió de Comunicació i Sensibilització, i durant el primer trimestre es va crear un nou espai estable, la Comissió de Seguiment del Pla de lluita contra el sensellarisme.

Taula 2.1.4.9. Xarxa d'Atenció a Persones Sense Llar (XAPSELL)

Departament d'Intervenció Social a l'Espai Públic, 2017

	2016	2017	% d'increment
Entitats membres	32	37	15,63

S'han creat dos nous grups de treball, entesos com els espais de treball temàtics per oferir resultats sobre la situació de les persones sense llar: Grup de Famílies i Grup d'Habitatge; i continua operatiu el Grup de Housing First, iniciat el 2016. Durant el 2017 ha finalitzat el grup de treball Dona al Carrer.

Pilar Navarro Cerezo

Cap del Departament d'Intervenció Social a l'Espai Públic

2.2. Direcció de Serveis d'Urgències i Emergències Socials

■ Missió

El Centre d'Urgències i Emergències Socials de Barcelona (CUESB) de la Direcció de Serveis d'Urgències i Emergències Socials, adscrit a l'Àrea de Drets Socials, és un centre d'atenció social permanent, únic a la ciutat, que atén qualsevol situació d'urgència o emergència durant les 24 hores del dia, els 365 dies de l'any.

El Centre integra dos serveis d'atenció permanent que constitueixen una única porta d'entrada i afavoreixen una resposta ràpida al ciutadà. Aquests serveis són els següents:

- Servei d'Urgències Socials
- Servei d'Emergències Socials

■ Entorn

El 2017 s'ha continuat amb la consolidació del Conveni marc de col·laboració entre l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB) i l'Ajuntament de Barcelona. S'ha continuat donant cobertura a dinou ajuntaments en serveis assistencials en l'àmbit de les emergències i urgències socials.

S'ha renovat la norma ISO 22320:2011 per a la gestió del Servei d'Emergències i s'ha adaptat la 9001:2008 de gestió de qualitat adquirint la 9001:2015. Ambdues normes reconeixen la gestió del servei d'acord amb criteris de qualitat, seguretat i gestió del risc.

D'altra banda, el 2017 també ha estat un any marcat per l'atemptat terrorista a la Rambla, en què el CUESB va intervenir amb els afectats, amb altres intervinents i la comunitat. Aquest servei a la ciutat va ser reconegut amb la Medalla d'Or al Mèrit Cívic de l'Ajuntament de Barcelona.

■ Recursos

El pressupost liquidat de la Direcció de Serveis d'Urgències i Emergències Socials el 2017 ha estat de 3.201.603,84 euros segons es detalla a la taula 2.2.1.

Taula 2.2.1. Liquidació de pressupost

Direcció de Serveis d'Urgències i Emergències Socials, 2017

Capítol	€	%
Béns i serveis	3.196.603,84	99,84
Transferències corrents	5.000,00	0,16
Total	3.201.603,84	100,00

Pel que fa als recursos humans, actualment disposa d'un equip de 76 persones, entre les quals hi ha la directora i dues directores territorials com a plantilla municipal.

Completa l'estructura una coordinadora, tècnics i tècniques auxiliars, professionals del treball social, psicòlegs i psicòlogues i caps de torn.

EL CUESB també disposa d'una flota de sis vehicles.

■ Activitat

Servei d'Urgències Socials

La missió d'aquest servei és la de donar resposta immediata a les persones o famílies que presenten una situació d'urgència o d'alt risc social, com a conseqüència de la falta de cobertura de les seves necessitats bàsiques.

Aquest servei complementa la xarxa municipal de serveis socials bàsics i especialitzats, en l'atenció a persones o famílies que presenten una situació d'urgència o alt risc social. Els fets més freqüents que desencadenen una situació d'urgència social són els següents: pèrdua sobtada de l'allotjament, pèrdua d'autonomia funcional parcial o total, falta d'alimentació especialment en persones vulnerables com ara infants o gent gran, abandonament d'infants o persones grans, maltractaments, etc.

Es duen a terme les activitats següents:

Entrevistes presencials

Es porten a terme en el marc de la Unitat de Primera Acol·lida (UPA). Hi estan incloses les de despatx, que duen a terme els treballadors i treballadores socials i els psicòlegs i psicòlogues.

Durant l'any 2017 s'han fet 2.272 entrevistes presencials al CUESB. Respecte al 2016 això suposa una petita davallada de l'1,3%.

Atencions telefòniques

És una activitat que es produeix a la UPA i que inclou les informacions i els assessoraments que ofereixen els professionals de la recepció.

Aquest any s'han realitzat 18.905 atencions telefòniques. El 2016 se'n van fer 20.796 i, per tant, hi ha hagut una reducció del 9,1%.

Valoracions a domicili

És una activitat que es produeix en el marc de la Unitat de Resposta Immediata (URI). Un treballador o treballadora social i/o un psicòleg o psicòloga es desplacen al domicili o la institució on està la persona per fer una valoració psicosocial de la situació i prescriure l'atenció necessària.

Enguany, s'han fet 1.121 valoracions a domicili. En tots els casos, aquestes valoracions són fetes per dues persones (professionals del treball social). Aquesta xifra representa un augment del 27,1% respecte al 2016.

Assistència en desnonaments

És una activitat que es produeix en el marc de la URI. Un treballador o treballadora social o un psicòleg o psicòloga, a requeriment del jutjat d'instrucció corresponent, es desplaça al domicili de la persona afectada per oferir-li atenció psicosocial.

S'han assistit 242 desnonaments, un 5,2 % més que el 2016.

Ingressos SAUV

L'activitat del CUESB respecte a aquest servei consisteix a valorar la demanda d'ingrés a una residència d'una persona més gran de 65 anys al Servei d'Acol·liment d'Urgència a la Vellesa (SAUV).

L'increment de peticions del SAUV ha estat continuat des del 2009 fins al 2016 com a conseqüència de diferents factors: la crisi econòmica i el seu impacte sobre l'economia de les famílies, l'increment del nombre de persones grans i les dificultats per accedir a una plaça residencial de l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials (ICASS), tot i tenir aprovada la plaça definitiva.

Enguany, hi ha hagut un lleuger increment del 4,2% respecte al 2016.

Caigudes

L'atenció a caigudes es produeix en el marc de la Unitat d'Atenció Domiciliària (ADO). La resposta a la intervenció en les caigudes pot provenir de trucades a la línia 900 o bé derivades del Servei de Teleassistència Municipal (SAT).

Aquest any s'han atès 1.579 caigudes, un 12,2% menys que el 2016.

Allotjament a les habitacions d'urgències del CUESB

Al CUESB, a la planta baixa, es disposa de dues habitacions per acollir persones que pateixen una situació d'urgència o emergència social a la ciutat, i que requereixen un allotjament puntual.

Enguany hi han pernoctat 1.180 persones diferents que han representat 1.723 pernотacions, un increment del 10,2% en referència a aquestes darreres dades respecte a l'any 2016.

Servei d'Emergències Socials

Proporciona atenció psicosocial immediata a les persones, famílies o col·lectius que han estat víctimes d'una situació d'emergència que ha alterat la seva vida quotidiana i ha produït pèrdues materials o humanes, la qual cosa ha generat un desequilibri emocional sobre el qual cal intervenir per alleujar el patiment de les persones.

Aquest servei té la missió de proporcionar atenció psicosocial immediata a les persones que han estat afectades per:

- Sinistres a la ciutat: incendis, explosions, inundacions, etc.
- L'activació d'un Pla de protecció civil en qualsevol fase o nivell.
- L'activació del Pla d'acció del grup logístic social (PAGLS).

Concretament, s'atenen emergències ordinàries, plans d'emergència municipals i actuacions integrades dins el Pla d'acció del grup logístic social.

El nombre d'emergències socials ateses aquest any 2017 ha estat de 237, xifra que significa un important increment respecte al 2016, que se'n van fer 198. L'increment és del 22,2%.

L'atenció a les emergències crítiques s'ha consolidat com la tipologia d'emergència més demanada pels altres grups operatius d'emergències de la ciutat.

Igualment, cal destacar l'activació el 2017 de la fase d'alerta del procediment Operació Fred, és a dir, l'obertura del Centre d'Estades Breus (CEB) amb 100 places d'acollida, l'activació de la fase d'alerta per onada de calor, a més de l'activació del Pla d'emergència de ciutat per atemptat terrorista. Totes aquestes emergències han implicat un important augment de feina en aquest àmbit el 2017, ja que impliquen l'atenció a un gran nombre d'afectats i l'activació de més efectius que els habituals.

De fet, en l'Operació Fred es va activar el protocol de col·laboració amb la Creu Roja, i en l'atemptat terrorista, el protocol de col·laboració amb el Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya i la Creu Roja.

D'altra banda, el 88% de les emergències ateses s'han esdevingut a la ciutat de Barcelona. La resta s'han produït a 12 dels 19 municipis de l'AMB als quals es dona servei.

Emergències ordinàries

És una activitat que es produeix en el marc de la Unitat Bàsica d'Emergències (UBE). Un treballador o treballadora social o un psicòleg o psicòloga, i dos tècnics auxiliars, mitjançant la demanda d'activació d'altres grups operatius com el Servei de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvament (SPEIS), la Guàrdia Urbana de Barcelona (GUB), els Mossos d'Esquadra (ME) i el Sistema d'Emergències Mèdiques (SEM-061), entre d'altres, es desplacen fins al lloc on s'ha produït l'emergència (incendi, desallotjament preventiu, etcètera) per oferir l'atenció psicosocial necessària.

El nombre de demandes d'aquesta tipologia d'emergència ha viscut el 2017 un important increment i ha passat de 37 a 68. L'increment ha estat del 83,8%.

Emergències crítiques

És una activitat que es produeix en el marc de la UBE. Un treballador o treballadora social o un psicòleg o psicòloga, i dos tècnics auxiliars, mitjançant la petició d'activació

dels altres grups operatius (SPEIS, GUB, ME, SEM-061, etcètera), es desplacen fins al lloc on s'ha produït el fet crític (autòlisi, èxits per accident de trànsit, mort traumàtica, etcètera) per oferir atenció psicosocial als familiars o persones properes als que han patit l'èxits o han estat ferits de gravetat.

Aquest any 2017 s'han fet 169 activacions, xifra que representa un increment del 5,6% respecte al 2016.

La mitjana mensual d'atencions a emergències socials des del CUESB ha estat de 19,75 intervencions.

Taula 2.2.2. Tipus d'intervenció

Direcció de Serveis d'Urgències i Emergències Socials, 2017

	% d'increment 2016-2017 (1 any)	% d'increment 2014-2017 (3 anys)	% d'increment 2010-2017 (7 anys)
Entrevistes presencials	-1,3	104,1	58,3
Activitat telefònica	-6,6	2,7	22,9
Valoracions a domicili	27,1	147,5	457,7
Suport AVD	3,1	37,7	-10,6
Caigudes	-12,2	3,3	56,4
Desnonaments	5,2	-9,7	33,2
Ingressos SAUV	4,2	10,6	138,2
Acompanyament de persones usuàries	14,2	79,1	107,2
Emergències ordinàries	83,4	44,7	112,5
Emergències crítiques	8,7	74	1.142,8
Total d'emergències	22,2	64,6	426

■ Reptes de futur per al 2018

Els reptes de futur que es planteja la Direcció per al proper any 2018 són els següents:

- Continuar amb l'actuació del CUESB als municipis de l'AMB i incorporar nous municipis.
- Actualitzar els PAGLS i els procediments annexos.
- Consolidar l'equip actual.
- Incorporar els protocols revisats i crear nous protocols pendents.
- Posar en marxa els projectes establerts al Pla de qualitat per al 2018.
- Redactar el nou Plec de condicions.

Montserrat Rovira Jarque

Directora de Serveis d'Urgències i Emergències Socials

Taula 2.2.3. Indicadors de producció dels serveis

Direcció de Serveis d'Urgències i Emergències Socials, 2017

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	% d'increment 2011-2017
Actuacions dels plans d'emergència activats	10	24	60	100	180	160	169	–
Actuacions d'emergències ordinàries	37	40	42	47	55	37	68	83,8
Persones allotjades per emergències socials	400	1.912	695	150	288	89	347	-13,2
Persones ateses per emergències socials	736	1.285	1.351	1.597	2.080	1.505	2.986	305,7
Import dels ajuts econòmics (CUESB) (€)	13.559	15.339	16.108	13.915	16.890	22.187	20.212	49,1
Atencions a caigudes	2.439	2.525	1.820	1.529	1.781	1.798	1.579	-35,3
Atencions a desnonaments i desallotjaments	133	205	202	235	243	230	242	81,9
Unitats d'atenció a domicili (CUESB)	-	-	4.949	4.248	5.237	5.625	6.491	31,1
Unitats d'atenció al (CUESB)	22.807	27.744	28.108	26.432	28.348	28.994	29.237	28,2

Els indicadors que no tenen disponible el valor del 2011 fan la comparativa d'increment amb el primer valor disponible.

2.3. Direcció de Serveis d'Infància, Joventut i Gent Gran

Les ciutats, i Barcelona n'és un exemple, han d'esdevenir espais de reconeixement d'oportunitats. En aquest context, els ajuntaments, més enllà de garantir els serveis públics de prestació obligada, cada cop més vetllen per obrir camins per al ple desenvolupament de les persones com a ciutadans en tots els cicles de la vida.

La Direcció de Serveis d'Infància, Joventut i Gent Gran es crea el 2016 per donar compliment a la defensa i promoció dels drets de les persones en els moments clau de la seva vida.

Aquesta Direcció ha tingut diversos canvis organitzatius i, actualment, tot i que políticament depèn de la Tinència de Drets Socials, en els àmbits de promoció de la infància i de la joventut depèn del comissionat d'Educació, Infància i Joventut.

En el seu organigrama té adscrits:

- El Departament de Promoció de la Infància, que té per missió la promoció dels drets dels infants.
- El Departament de Joventut, que inclou totes les accions relacionades amb els adolescents i joves de la ciutat.
- El Departament de Promoció de la Gent Gran, que aglutina els projectes i serveis que fomenten la promoció social de les persones grans a la ciutat.

Per assolir el repte de la garantia dels drets, la Direcció de Serveis ha impulsat, des de cadascun dels seus departaments, els fulls de ruta que han de dirigir l'acció en aquests propers anys. Així, hem aprovat:

- El Pla d'infància "Focus Infància i Ciutadania 2017-2020", que presenta 27 accions prioritàries del Govern de la ciutat per als propers anys.
- El Pla d'adolescència i joventut 2017-2021, que vol garantir, a través de 182 accions, els drets de les persones joves, i situa l'adolescent i el jove en el centre, fent-lo protagonista de la seva vida com a agent de transformació social.
- La Mesura de govern de Promoció de les Persones Grans 2017-2021", que, amb un conjunt de 35 accions, vol promoure que les persones grans disposin de les eines i els mitjans per desenvolupar-se com a ciutadans i ciutadanes de ple dret, i participin activament en la societat i en la vida de la ciutat i dels barris.

Més enllà de la planificació, detallem, a continuació, els eixos d'intervenció en què s'ha centrat aquesta Direcció, segons els àmbits.

Pel que fa a la promoció de la infància

- Promoure un programa per a la prevenció de l'abús sexual infantil.
- Treballar per un model de participació amb els infants.
- Reformular el concepte i format del Festival de la Infància, conjuntament amb Fira de Barcelona, i convertir-lo en La Ciutat dels somnis.

En l'àmbit de l'adolescència i la joventut

- Elaborar el programa funcional dels nous punts InfoJove.
- Obrir un nou espai ATE (Aquí t'escoltem).
- Elaborar el programa de retorn per a joves.

I en l'àmbit de la promoció de les persones grans

- Consolidar el servei VinclesBCN per poder estendre'l a tota la ciutat.
- Posar en marxa el Programa "Viatjar per créixer".
- Posar en marxa el nou web de gent gran.

Els reptes per al 2018 s'orientaran a elaborar el Pla Focus II Infància i Ciutadania" per operativitzar-lo i desenvolupar-lo; implementar el programa de l'abús sexual en diferents equipaments municipals i posar en marxa el nou web d'infància. En l'àmbit de joventut, volem aprovar el Pla d'equipaments i serveis, una mesura de govern del lleure educatiu, celebrar el Saló de l'Ocupació i implementar el programa de retorn. Finalment, en l'àmbit de les persones grans, volem estendre el servei VinclesBCN a tota la ciutat, posar en marxa un projecte de periodisme ciutadà i iniciar una prova pilot de comerç amigable amb les persones grans.

71

Drets Socials

Memòria 2017

Direcció d'Acció
Social

Magda Orozco Areny

Directora de Serveis d'Infància, Joventut i Gent Gran

2.3.1. Departament de Joventut

■ Missió

El Departament de Joventut té com a missió fer i incidir en polítiques d'adolescència i joventut relatives als àmbits acadèmic, ocupacional, d'emprenedoria, d'habitatge, d'associacionisme i de salut. A més, s'ocupa de garantir la transversalitat d'aquestes polítiques amb les diferents àrees de l'Ajuntament.

■ Entorn

Les polítiques de Joventut estan determinades tant per l'acció del govern municipal com per la Carta Municipal de Barcelona, aprovada i publicada al DOGC de l'1 d'agost de 1999. Precisament la Carta, al capítol XI, article 111, diu textualment: «L'Ajuntament de Barcelona ha de promoure totes les accions i tots els serveis que facilitin la inserció professional dels joves, i també la participació d'aquest sector en la vida ciutadana, i ha de prestar una atenció especial al desenvolupament de fórmules de voluntariat i de manteniment de la xarxa associativa juvenil».

El Departament de Joventut, al mes de novembre, arran del trencament del pacte amb el partit socialista, passa a dependre del Comissionat d'Educació, Infància i Joventut dins de l'Àrea de Drets Socials. Amb aquest canvi desapareix la Regidoria d'Infància, Joventut i Gent Gran.

■ Recursos

La taula 2.3.1.1 mostra la liquidació del pressupost 2017 del Departament de Joventut.

Taula 2.3.1.1. Liquidació del pressupost
Departament de Joventut, 2017

Capítol	€	%
Béns i serveis	2.117.418,43	74,02
Transferències corrents	742.998,05	25,98
Total	2.860.416,48	100,00

Pel que fa als recursos humans, el Departament ha estat format per set persones durant aquest any, cinc de les quals han estat dones (71,43%). L'equip s'ha mantingut estable durant l'any.

El Departament consta de quatre gestors/es de projectes, una plaça de tècnic/a, un lloc de suport administratiu i la cap del Departament de Joventut. Els tècnics i les tècniques són els responsables d'impulsar les polítiques de joventut i adolescència que, des de la Direcció d'Infància, Joventut i Gent Gran, es consideren més oportunes, a partir de les quals es poden oferir serveis específics, serveis puntuals i programes.

Aquest any 2017 hi ha hagut dos plans d'ocupació juvenil (PO) de suport directe al Departament de Joventut.

■ Activitat

Al llarg de l'any 2017, el Departament de Joventut ha impulsat un extens catàleg de serveis destinats als adolescents i joves de la ciutat. El catàleg de serveis pretén atendre les demandes d'aquests col·lectius partint dels seus interessos i adequant-se a les seves necessitats, mitjançant la intervenció en les àrees d'actuació següents: ocupació, formació, habitatge, salut, participació, associacionisme, emprenedoria, lleure i pràctiques culturals

El nou Pla d'adolescència i joventut 2017-2021

L'any 2017, després de més d'un any de treball, es va presentar i aprovar en plenari el nou Pla d'adolescència i joventut per als propers cinc anys (2017-2021).

Aquest Pla situa l'adolescent i el jove en el centre, protagonista de la seva vida com a agent de transformació social.

El Pla d'adolescència i joventut 2017-2021 té com a missió fomentar l'autonomia d'aquests, i s'entén com un principi universal per als adolescents i els joves. Aquesta missió es desenvolupa en una estructura de quatre grans principis rectors d'actuació:

- **Emancipació:** promoció de l'emancipació juvenil a fi que tots els joves tinguin accés a una vida amb autonomia i una trajectòria educativa i laboral completa.
- **Transformació:** protagonisme en la transformació social perquè els adolescents i joves de Barcelona siguin actors de la ciutat, amb plena llibertat per fer sentir la seva veu i per participar-hi.
- **Benestar:** concepció integral del benestar, perquè tenir cura dels joves vol dir tenir en compte la seva salut des d'un punt de vista global, integral i relacional.
- **Territori:** un territori accessible i sostenible per tal que la ciutat sigui un lloc per a tothom, accessible, sense exclusions per raó d'edat.

El Pla s'ha treballat amb les diferents àrees i els estaments implicats per impulsar i corresponsabilitzar les associacions i les persones joves en les 182 mesures que recull el Pla. Per aconseguir-ho, s'ha dut a terme un llarg procés participatiu, en què han col·laborat:

- 800 adolescents i joves
- 34 professionals de diferents departaments de l'Ajuntament
- 85 referents d'entitats i associacions
- 100 professionals de joventut
- 10 representants de diferents partits polítics

El document també recull el calendari de les diferents mesures, les accions principals, els projectes, els referents de les mesures i el sistema d'indicadors d'avaluació que permetrà analitzar quin és el grau d'assoliment dels diferents objectius de treball.

Equipaments i serveis juvenils

Xarxa de punts infoJOVE (PIJ)

La xarxa aglutina els 10 punts infoJOVE (PIJ) de l'Ajuntament de Barcelona (incloent-hi també l'Oficina Jove Calàbria, de titularitat de la Generalitat, que fa de PIJ Eixample), gestionats per aquest Departament en col·laboració amb els diferents districtes de Barcelona.

Els PIJ són el servei juvenil de referència que duen a terme accions de gestió de la informació (recerca, tractament, elaboració i classificació) i ofereixen serveis d'atenció, orientació i assessorament a joves i adolescents de la ciutat. Les demandes principals són educació i formació, treball, habitatge, cultura, turisme, mobilitat internacional, associacionisme i voluntariat, i salut i lleure. Les demandes arriben a través de diferents canals: presencial, telefònic, correu electrònic, xarxes socials i WhatsApp. Durant l'any 2017 s'han fet 79.172 atencions.

A més de les consultes i els serveis permanents dels PIJ, durant el 2017 s'han portat a terme un seguit de campanyes i accions coordinades en l'àmbit de ciutat:

- La campanya anual **"In-forma't"** (gener-març) té com a finalitat informar i orientar sobre els diferents itineraris acadèmics i els tràmits necessaris per optar-hi, a més d'acompanyar la presa de decisions sobre estudis tant per als joves com per a les famílies. Es porta a terme mitjançant diferents accions: sessions informatives amb els mateix professorat, dinàmiques i activitats grupals, intercanvi d'experiències entre joves, xerrades, visites a professionals en els seus llocs de feina... En aquesta campanya s'han fet un total de 60 activitats obertes i 196 sessions informatives en 80 centres escolars; en total, s'han atès 6.275 alumnes.
- S'han impulsat dues noves activitats relacionades amb el camp laboral, que són les següents: **"Jove, prepara't per a l'estiu"** (maig-juny) i una jornada **"Mou-te! Fes de l'esport la teva feina"** (octubre), amb l'objectiu d'oferir als joves un catàleg d'activitats i recursos laborals, fer-los conèixer els seus drets laborals, donar-los eines per trobar feina en els sectors més demandats a l'estiu, i connectar els joves que estan realitzant estudis en el món de l'esport amb les diferents empreses del sector. El nombre total d'assistents a "Jove, prepara't per a l'estiu" va ser de 72 joves amb, 7 activitats, i a la jornada "Mou-te!" hi van assistir 144 joves i 18 empreses i entitats del sector esportiu.
- El cicle d'habitatge **"Jove, busques pis?"** (setembre) pretén oferir informació, activitats i recursos sobre l'accés a l'habitatge a Barcelona a través d'activitats com un market place en què oferents i demandants es posen en contacte, o sessions informatives sobre diferents models d'accés a l'habitatge (masoveria urbana, cooperativa d'habitatge), així com recursos per compartir i models de subministraments energètics. En total, es van portar a terme 9 activitats amb 117 assistents.
- La campanya **"De BCN al món i del món a BCN"** (novembre) s'ha estructurat en 12 sessions informatives per donar resposta a qüestions relacionades amb estudis, feina, voluntariat a l'estranger (beques, borses laborals, homologació d'estudis, visats, allotjament...), però també el treball del retorn dels joves migrats. El nombre de participants en aquestes activitats ha estat de 321 joves, d'un total de 698 inscripcions.

- S'ha impulsat un nou cicle, anomenat **"Green Friday, la petjada del consum"**, amb un conjunt d'activitats i tallers per sensibilitzar i conscienciar el jovent sobre el consum i els seus efectes. S'han dut a terme 4 activitats, amb una assistència de 27 joves.
- Com a gran novetat, l'any 2017 s'ha portat a terme una activitat conjunta entre els PIJ i els Punts (Jove, informa't i participa) per donar a conèixer als joves de 14 a 16 anys els diferents serveis i recursos juvenils que tenen al seu abast en l'àmbit de districte, tot mitjançant una gimcana lúdica. Aquest projecte, que es planteja com una activitat anual, és la **GimKchallenge** (juny). En aquesta primera edició hi han participat 373 joves en un total de 74 grups.

Destaquem la creació d'un equip de suport. Dins d'aquest equip hi ha:

- **Comunicació joventut**, que treballa, per una banda, l'actualització de les webs (Joventut, XPIJ, Pla Jove) i la redacció dels materials comunicatius i les notícies d'accions i activitats, i de l'altra, tota la part de dinamització de les xarxes socials (Facebook, Twitter i Instagram), tant de Joventut com de la XPIJ, i l'elaboració de materials comunicatius i audiovisuals.
- **Unitat de qualitat**, que s'encarrega del disseny i la coordinació del sistema de gestió de la qualitat i d'un pla de formació per a tota la XPIJ, així com un sistema de mecanització i visualització de recollida de les valoracions dels usuaris sobre els serveis.
- **Observatori de la Joventut de Barcelona (PRISMA)**, que recull, avalua i fa el seguiment del Pla Jove i analitza l'explotació d'indicadors dels serveis per conèixer els perfils de joves i les seves necessitats. Així mateix, recull diferents estudis i indicadors de la situació de la població jove de Barcelona, la qual cosa permet conèixer en tot moment la situació i la necessitat del jovent de la ciutat i avaluar l'impacte dels serveis i projectes que duu a terme l'administració. Es va posar en marxa com a tal el gener de 2017.

75

Drets Socials

Memòria 2017

Direcció d'Acció Social

Centre d'Informació i Assessorament per a Joves (CIAJ)

El CIAJ, mitjançant l'atenció personalitzada i gratuïta de professionals, té la missió de difondre la informació i d'orientar i assessorar joves i adolescents de la ciutat en els diferents àmbits d'interès juvenil: treball, formació, associacionisme i voluntariat, habitatge, cultura, esports, oci i lleure, salut, turisme, cooperació, mobilitat internacional i serveis socials. A més a més, el CIAJ ofereix altres recursos i serveis: préstec de guies de viatge i *viatgeteca*, tramitació de carnets internacionals, materials d'autoconsulta, tauler d'anuncis amb demandes i ofertes en habitatge i ocupació, premsa i xarxa Wi-Fi.

Durant l'any 2017, al CIAJ s'han comptabilitzat 23.432 usos dels serveis i recursos que s'ofereixen, tant de manera presencial com a través d'altres mitjans, amb 4.093 usuaris i 160 activitats per les quals han passat 2.255 persones. Aquesta dada en relació a la del 2016 suposa un decreixement que no és real ja que ve donat del canvi en la fórmula de càlcul per obtenir-la.

Aquest 2017, el CIAJ, amb el suport de l'Associació Mobilitat Internacional, ha organitzat el projecte d'acollida d'Erasmus **"Stir it up!"**, en el qual durant una setmana es van

acollir informadors juvenils d'altres cinc països per fer un intercanvi d'idees, projectes i metodologies de treball que ha servit per enriquir el funcionament del servei.

D'altra banda, es van fer unes petites obres al centre per acollir un espai de treball per a un equip de professionals que donen suport a tot el funcionament de la xarxa PIJ, i que al llarg de l'any ha evolucionat cap a un equip de suport de l'estratègia de Joventut.

- **Punt infoJOVE de Nou Barris**

El Punt infoJOVE Nou Barris, ubicat dins de l'Espai Jove Les Basses, presta el servei d'informació juvenil al districte de Nou Barris amb l'Antena infoJOVE fins al barri de Ciutat Meridiana. Enguany ha registrat 4.727 usos amb 2.745 persones usuàries del servei, a més d'organitzar 101 activitats a les quals han assistit 1.682 joves.

76

Drets Socials

Memòria 2017

Direcció d'Acció Social

Servei d'Assessorament Juvenil

Són assessoreries que es realitzen en els Punts infoJOVE de la ciutat en els àmbits acadèmic, laboral, d'habitatge compartit, de mobilitat internacional i d'emprenedoria i turisme, i que duen a terme especialistes de cadascun dels àmbits. El 2017 s'han organitzat unes 3.891 assessoreries individualitzades, i cal destacar l'augment del servei en les assessoreries d'habitatge i emprenedoria, en part també degut a la incorporació de les assessoreries de l'OJ Calàbria.

Centre d'Assessorament Acadèmic per a Joves (CAAJ)

El Centre d'Assessorament Acadèmic per a Joves (CAAJ), situat a l'Espai Jove Boca Nord, és un servei de promoció social especialitzat en temàtica acadèmica. Durant el 2017 s'han portat a terme diferents accions relacionades amb l'àmbit acadèmic: assessoraments, xerrades informatives i servei de consultes (presencials, telèfon i correu electrònic). Des d'aquest centre també s'han ofert altres recursos, com un dispositiu de suport a les inscripcions escolars, o informació i assessorament a l'"Acredita't" (certificats d'acreditacions de competències professionals). Pel que fa al nombre de consultes, ha estat de 9.065 (incloent-hi la campanya Informa't). S'han efectuat 2.718 usos dels serveis, amb 1.660 usuaris i 21 activitats, i amb una assistència de 929 persones, a més de liderar tota la campanya In-forma't.

Així mateix, aquest 2017 s'ha treballat en el disseny i l'execució d'un model d'assessorament acadèmic a través de tres programes, que són l'"Explora": visita de professionals en el seu lloc de feina; el "Decideix": acompanyament de la presa de decisió de quins estudis seguir, i l'"Enllaça": mentoria entre jove estudiant i professional per conèixer també les competències i aptituds per assolir la seva sortida professional.

Servei d'informació i dinamització als centres d'educació secundària

És un espai d'atenció presencial estable situat als centres docents que posa a l'abast dels nois i les noies tot un seguit de recursos informatius d'interès i, d'altra banda, genera un conjunt d'accions i estratègies que promouen experiències de participació.

El servei, per tant, té dues funcions: la informació i la promoció de la participació del jovent.

Al llarg de l'any 2017 s'han obert tres punts. El nombre de consultes i accions d'acompanyament que s'han fet al llarg del 2017 ha estat de 26.051, la qual cosa confirma i consolida el servei.

Aquest curs ha estat marcat per força canvis en l'equip humà, tant en la coordinació del servei com en l'equip de dinamitzadors, fet que ha implicat incorporar-hi certs mecanismes i estratègies per dotar de continuïtat la tasca desenvolupada des del Punt i garantir la qualitat de la feina feta.

Aquest any s'ha establert un nou protocol de millora del treball i coordinació entre la persona dinamitzadora i el centre educatiu, amb l'objectiu de mantenir la vinculació de l'alumnat dels centres que ja coneixia el servei.

El servei disposa d'un catàleg de diades i quinzenes per poder abordar de manera proactiva la difusió de la informació de 17 temàtiques diferents. Algunes de les dinàmiques desenvolupades en aquest catàleg s'han pogut dinamitzar a l'aula amb tot un grup classe, en un espai més formal que no pas l'hora del pati, cosa que ha permès generar un espai de reflexió i diàleg molt interessant en l'espai de tutoria. L'entrada a l'aula es valora cada cop més positivament per part dels centres i de l'equip de dinamitzadors. El treball a l'aula genera un augment significatiu de les consultes, ja que els adolescents identifiquen millor les oportunitats del servei i el posen en valor.

S'ha realitzat un projecte conjunt entre els professionals dels serveis de Joventut, la **GimKchallenge**. Una activitat fora de l'horari lectiu adreçada a joves de 14 a 17 anys que té un doble objectiu: donar a conèixer als adolescents els serveis i equipaments juvenils que tenen al seu abast, i promoure la coordinació i el treball conjunt entre serveis i recursos juvenils de districte i de ciutat.

Servei de sales d'estudi

L'any 2017 aquest projecte ha seguit amb la seva reformulació, donades les demandes, per part de diferents col·lectius de joves, de la necessitat d'espais d'estudi a la ciutat.

S'ha fet una trobada participativa amb tots els agents implicats en el programa: tècnics de districtes, direcció de biblioteques, de centres cívics i d'espais joves, universitats, IMEB i Consorci d'Educació (CEB). L'objectiu d'aquesta sessió era presentar les dades d'ocupació de servei i recollir propostes de millora del servei. En paral·lel, també s'ha treballat amb entitats d'estudiants per rebre les seves aportacions.

El servei consta de dos tipus de sales: permanents i puntuals. Les sales d'estudi permanents són vuit equipaments que funcionen durant tot l'any i en època d'exàmens. D'altra banda, el nombre de sales puntuals aquest any ha arribat a 22 sales d'estudi puntual.

El nombre d'usos ha estat de 77.215. S'ha mantingut el nombre de sales permanents. Durant el període d'exàmens de gener-febrer es va reforçar el servei, amb l'obertura de tres sales d'estudi de 9.00 a 21.00 hores al districte de Sarrià-Sant Gervasi i al districte

de Sants-Montjuïc, i de 9.00 a 1.00 hores (dissabtes) i de 9.00 a 21.00 hores els diumenges al districte de l'Eixample durant quatre caps de setmana. En el període de maig-juny les sales puntuals també s'han vist reforçades amb l'obertura de cinc sales els caps de setmana de 9.00 a 21.00 hores, a més d'una sala oberta els dissabtes fins a la una de la nit. Aquestes sales s'han ubicat en aquests districtes perquè és on hi ha més demanda d'espais d'estudi.

- **Activitats a les sales d'estudi permanents: grups de conversa i tallers**

S'han dut a terme una vintena de grups de conversa, amb 1.231 usos, i d'intercanvi d'idiomes (anglès, francès, alemany, italià, rus, xinès, portuguès, àrab). També s'han impartit 7 tallers de formació complementària, orientats a aprofundir coneixements en matèria de formació i capacitació professional, amb un total de 53 persones.

Servei per a Adolescents i Famílies (SAIF)

Des de novembre de 2013, amb l'aprovació de la Mesura de govern, s'ha anat desplegant el Servei per a Adolescents i Famílies. Durant l'abril d'aquest any s'ha obert el 6è i darrer punt "Aquí t'escoltem" (ATE) previst en la mesura.

A l'agost va entrar en vigor un nou contracte, vigent fins al juny de 2019 i prorrogable fins al 2020.

Aquest nou contracte preveu l'obertura de nous punts "Aquí t'escoltem", a raó d'un per any, fins arribar al desplegament total de 10 punts ATE a la ciutat de Barcelona. D'altra banda, també s'inclouen millores en les jornades de la majoria de professionals del servei.

Aquest servei ha crescut en nombre d'atencions i activitats de manera exponencial respecte a l'any 2016, i s'ha consolidat com un servei cada vegada més utilitzat i necessari per a la ciutat.

- **Centre per a Famílies amb Adolescents**

El Centre per a Famílies amb Adolescents va entrar en funcionament al setembre de 2015. És un espai adreçat a les persones que exerceixen el rol parental (pares, mares, tutors...) i als adolescents. Ofereix recursos per enfortir les seves habilitats personals, cognitives i comunicatives. Organitza activitats grupals en les quals poden participar, aprendre i compartir la vivència com a pares, mares o tutors, i situar aspectes de millora i d'apoderament emocional per al canvi. També dona l'oportunitat d'atenció individualitzada (que pot incloure l'adolescent) amb assessorament i acompanyament professional.

El centre està al carrer Sant Antoni Maria Claret, a la Sedeta. Enguany, s'han realitzat 61 activitats grupals en diferents modalitats (xerrades, tallers, espai de debat i intercanvi...). Aquest any hi ha hagut 1.226 usos de les activitats formatives. D'altra banda, els usos d'atenció individualitzada amb el psicòleg han estat de 309, i els d'atenció individualitzada amb educadora social, de 87.

- **Punts "Aquí t'escoltem"**

Són espais adreçats a adolescents d'entre 12 i 20 anys en què es proporcionen eines i recursos per a la millora de l'autoconeixement, l'autoestima, i el

reconeixement i la gestió de les emocions. Estan situats en equipaments de lleure per a adolescents, concretament a l'Espai Jove Garcilaso, a l'Espai Jove Les Basses, a l'Espai Jove la Fontana, l'Espai Jove Casa Sagnier, a l'Espai d'Adolescents Jovecardí i al Centre Cívic Can Felipa. Desenvolupen, d'una banda, propostes de tallers i activitats grupals en els quals sempre ens aproximarem a l'aprenentatge d'una tècnica, amb la mirada posada en els objectius de creixement personal. I d'altra banda, ofereixen l'oportunitat de gaudir d'un espai professional d'escolta individual i confidencial. Enguany s'han fet 8.207 usos de les activitats grupals. Pel que fa als usos en l'espai d'acompanyament individual, han estat de 912 durant l'any 2017.

Centre de Recursos per a les Associacions Juvenils de Barcelona (CRAJ)

És un servei especialitzat en participació, associacionisme juvenil, gestió de grups, projectes i activitats. Té com a objectiu promoure la participació i l'associacionisme juvenil a la ciutat. S'estructura en quatre àrees que ofereixen informació associativa, assessorament especialitzat, formació i sessions informatives d'interès per a les entitats, i recursos i serveis per a la realització d'activitats.

Porta a terme la seva activitat principal a l'Espai Jove la Fontana, tot i que també hi ha el CRAJ Mòbil, que ofereix suport professional i atenció directa en el territori. Aquest servei està cogestionat amb el Consell de la Joventut de Barcelona (CJB) a través d'un conveni de gestió cívica vigent fins al 31 de desembre de 2018.

Han fet ús del CRAJ 595 entitats i col·lectius, i s'han efectuat 12.770 usos.

Programa "Dedeuauna"

"Dedeuauna" és un servei que intervé en la gestió del temps dels joves que no estudien ni treballen, amb l'objectiu d'orientar-los en el procés de cerca d'alternatives formatives i/o laborals. El programa està dirigit a nois i noies de 16 a 25 anys que circumstancialment estan exclosos dels recursos formatius o que no han aconseguit incorporar-se al mercat laboral, i ofereix un programa d'activitats diàries variat, atractiu i accessible que orienta els participants en la seva trajectòria futura, tant per als qui decideixen reincorporar-se als cicles formatius com per als qui busquen la inserció al món laboral.

La programació d'activitats és trimestral i varia en funció del perfil i la dinàmica del grup. L'horari de les activitats és de dilluns a divendres de 10.00 a 13.00 hores, i durant aquest temps es duen a terme una sèrie de tallers i accions (xerrades, sortides, jocs, visites, formació...) que tenen com a objectiu principal la inserció formativa o laboral dels joves que participen en el servei. Paral·lelament, durant la setmana es dediquen estones a tutories personalitzades en les quals es fa el seguiment de l'evolució de cada jove. També s'ofereix un servei de seguiment i acompanyament per als joves que, després de passar pel programa, s'han reincorporat a un recurs.

El programa es desenvolupa actualment en els districtes de Nou Barris i de Sant Martí. A l'Espai Jove Les Basses, el programa ha fet seguiment a 49 joves. Al Centre Cívic de Sant Martí, el programa ha fet seguiment a 18 joves.

79

Drets Socials

Memòria 2017

Direcció d'Acció
Social

Campaments juvenils de Can Girona

A Santa Maria de Martorelles hi ha la instal·lació juvenil de campaments de Can Girona. Es tracta d'un espai natural preparat per acollir grups majoritàriament d'educació en el lleure. Ha estat utilitzat per 22 entitats, que han ocupat 56 nits d'estada amb 988 infants i joves.

Activitats en xarxa d'equipaments culturals/equipaments juvenils

Festival Barcelona VisualSound

La 14a edició del Festival Barcelona **VisualSound** va tenir lloc del 4 a l'11 de març. Aquest festival, adreçat a menors de 35 anys, representa un espai d'exhibició i una plataforma de promoció per a artistes i creadors joves en l'àmbit audiovisual. El Festival Barcelona **VisualSound** ha estat coordinat pel Departament i s'ha dut a terme en vuit equipaments municipals.

El festival consta d'una secció de competició formada per tres categories (documental, ficció i videocreació) i un concurs (dos minuts en un dia). L'acte de la cloenda i l'entrega de premis va ser organitzat pels estudiants de l'IES Mare de Déu de la Mercè, coordinats per mestres i membres de l'organització, i 200 persones van assistir a l'acte. Es van rebre un total de 140 obres del conjunt de les categories, de les quals se'n van seleccionar 71. El nombre total d'assistents al Festival ha estat de 470 persones.

Festival Brot

La 7a edició del **Festival Brot**, concurs de bandes novelles adreçat a joves menors de 25 anys, es consolida com un dels projectes coordinats pel Departament i impulsats per aquest i per vuit equipaments municipals de música.

El Festival Brot ofereix dues categories segons l'edat i dos premis per a cadascuna de les categories: el premi Embrió (per a joves de fins a 18 anys) i el premi Brot (per a joves de fins a 25 anys).

En aquesta edició es van inscriure 43 grups per al premi Brot; hi van participar 24 grups, en sis semifinals, dels quals van sortir 6 que van anar a la final. Per al premi Embrió van actuar cinc grups a la final. L'edició del 2017, amb 1.000 participants, va tenir lloc del 30 de març al 6 de maig en els diferents equipaments organitzadors.

Per tercer any consecutiu, es va presentar el **Primavera als Barris** en diversos equipaments municipals.

Festival Rough Diamonds

Un altre dels projectes que es consolida any rere any és el **Rough Diamonds**. El projecte neix amb la voluntat que els adolescents que assisteixen als tallers de dansa hip-hop puguin demostrar la feina realitzada. L'objectiu del projecte és esdevenir un espai d'exhibició i una plataforma de promoció per als adolescents. Va tenir lloc el dia 21 de

maig al parc de la Barceloneta, i hi van assistir 162 adolescents dividits en 15 grups. A més a més, es va convidar dos grups més per fer una exhibició i es va impartir una classe magistral. El públic assistent va ser de 800 persones.

Activitats de Nadal a la plaça de Catalunya i als barris

Un any més, l'Ajuntament de Barcelona, juntament amb associacions veïnals, culturals, entitats socials i solidàries, comerciants i tota la ciutadania, organitzen un seguit d'activitats per celebrar el Nadal a tota la ciutat.

L'aportació econòmica del Departament de Joventut enguany va ser de 197.834 €, repartits entre:

- 60.364 € transferits als districtes per donar suport a 35 activitats territorials d'oci, culturals i esportives organitzades als barris.
- 137.500 € transferits a l'ICUB per a les propostes culturals, socials, lúdiques i esportives de plaça Catalunya.

Concurs de cartells

Amb l'objectiu d'incentivar la participació dels artistes joves, i fer així més plural la participació en els festivals per a joves, s'ha fet la 2a convocatòria del concurs de cartells dels diferents festivals per a joves promoguts pel Departament de Joventut.

L'objectiu del concurs de cartells és apostar pel potencial artístic dels joves i promoure la seva participació en la creació dels cartells de l'edició 2018 dels tres festivals organitzats des del Departament. S'hi van presentar 73 propostes.

Servei de comunicació

Campanyes de comunicació

Durant el 2017 s'han portat a terme 13 accions comunicatives corresponents als diversos projectes encomanats al Departament de Joventut. Com a novetat d'enguany, destaca el cicle de consum responsable per a joves **#GreenFriday**.

Canals de comunicació amb els joves

El portal web de Joventut (www.barcelona.cat/joves) presenta un trànsit de 120.439 visites anuals.

A més, cal tenir presents altres webs lligades al Departament de Joventut, serveis i/o projectes i activitats:

- Centre d'Informació i Assessorament per a Joves (CIAJ): www.barcelona.cat/ciaj
- VisualSound: www.barcelona.cat/visualsound
- Festival Brot: www.barcelona.cat/festivalbrot

- Informa't: www.barcelona.cat/informat
- Barcelona al món: www.barcelona.cat/bcnalmon
- Pla Jove www.barcelona.cat/plajove

El nombre de visitants als webs és de 246.641, xifra que suposa un increment de 126.202 respecte a l'any anterior.

El Departament de Joventut també té presència a les xarxes socials mitjançant:

- El Twitter de Joventut (@bcn_joventut), que es consolida com un dels comptes de l'Ajuntament amb més interacció, caracteritzat per tota la informació i recursos que ofereix als joves de la ciutat. A 31 de desembre de 2017 es van comptabilitzar 4.776 seguidors.
- Al juny de 2017 es va posar en marxa l'Instagram de Joventut (@bcn_joventut). Es va aprofitar aquesta xarxa social per dinamitzar gran part de les activitats proposades per a aquest esdeveniment, la qual cosa ens va permetre, d'una banda, donar-nos a conèixer, i de l'altra, créixer ràpidament en nombre de seguidors. A 31 de desembre l'Instagram tenia 970 seguidors.

Butlletí informatiu Adolescència i Joventut

Durant l'any 2017 s'ha consolidat el desplegament del butlletí informatiu destinat als adolescents i joves de Barcelona. Al llarg de l'any s'han enviat un total de 14 butlletins diferents amb el resum i l'explicació dels fets més destacats, amb unes 3.494 persones subscrites. A més, s'envien butlletins temàtics de les assessories especialitzades mensualment, amb 167.437 unitats.

Agenda municipal per a adolescents i joves

L'agenda municipal recull totes les activitats, tallers o propostes que es fan des dels diferents equipaments municipals i que s'adrecen al col·lectiu adolescent i jove de la ciutat. Durant l'any 2017 hi ha hagut 20.126 visites al web, la qual cosa suposa un 30,54% d'increment de visites respecte a l'any 2016.

Convenis i subvencions

Convenis

S'han establert convenis de despesa amb 11 entitats, per un import de 523.664,90 euros. Majoritàriament, els convenis han tingut per objecte promocionar i afavorir l'associacionisme juvenil i l'associacionisme educatiu de base comunitària, o bé reforçar programes d'orientació escola-treball i de capacitació professional.

D'altra banda, també han estat vigents els convenis d'ingrés amb el Consorci de Biblioteques per les sales d'estudi i el contracte programa amb la Generalitat de Catalunya.

Subvencions

Pel que fa a les subvencions, durant el 2017 hi ha hagut dues convocatòries:

- Convocatòria general de subvencions per a projectes, activitats i serveis de districte i de ciutat.
- En l'àmbit de ciutat s'han presentat 245 sol·licituds als programes de l'àrea de Joventut (100 en l'àmbit de ciutat i 145 al de districte). S'han atorgat subvencions a 210 sol·licituds (80 en l'àmbit de ciutat i 130 en l'àmbit de districte). En relació amb el 2016 no hi ha canvis significatius, tot i que s'observa una disminució dels projectes presentats en districtes.
- Subvencions per a l'arranjament i l'adequació de locals d'ús de les entitats inscrites en el Cens d'entitats juvenils situats a la ciutat de Barcelona.

S'han presentat i atorgat subvencions a 15 sol·licituds. L'import total dels projectes sol·licitats és de 161.086,58 euros, l'import sol·licitat és de 130.987,76 euros i l'atorgat és de 100.000,00 euros.

En relació amb el 2016 hi ha hagut una disminució significativa d'entitats que s'han presentat (11 menys), tot i que el nombre d'entitats que han rebut subvenció ha augmentat.

83

Drets Socials

Memòria 2017

Direcció d'Acció Social

Taula 2.3.1.2. Imports dels projectes que s'han presentat en l'àmbit de joventut¹

Departament de Joventut, 2017

Àmbits	Imports (€)		
	Projecte	Sol·licitat	Atorgat
Districte	1.494.855,87	496.567,95	281.180,00
Barcelona	1.790.384,23	493.959,10	203.415,00
Total	3.285.240,10	990.527,05	484.595,00

1. Aquests imports corresponen als 245 projectes.

Taula 2.3.1.2. Imports dels projectes que han rebut subvenció¹

Departament de Joventut, 2017

Àmbits	Imports (€)		
	Projecte	Sol·licitat	Atorgat
Districte	1.353.176,31	445.792,95	278.180,00
Barcelona	1.402.220,23	384.084,10	180.000,00
Total	2.755.396,54	829.877,05	458.180,00

1. Aquests imports corresponen als 210 projectes.

■ Actuacions i esdeveniments rellevants

Les principals actuacions i esdeveniments rellevants en aquest 2017 han estat:

- Disseny, elaboració, i presentació del nou Pla d'adolescència i joventut 2017-2021, que es va donar a conèixer en l'acte "Posa't la joventut al cap".
- Posada en marxa dels diferents espais de governança del Pla per al foment de l'ocupació juvenil i de qualitat (PFOJQ): comissió executiva, grups de treball, taula de seguiment i consell assessor per desenvolupar el Pla d'acció de 2017.
- Elaboració de les bases del marc estratègic de polítiques de joventut.
- Disseny, validació i posada en marxa i tancament del grup de treball per a l'elaboració del nou programa de retorn amb oportunitats.
- Entrada en funcionament d'un nou punt "Aquí t'escoltem" (al Centre Cívic Can Felipa).
- Consolidació del Centre per a Famílies amb Fills Adolescents.
- Posada en marxa de la unitat d'anàlisi de la realitat juvenil - Observatori juvenil.
- 1a edició de l'activitat per a adolescents: *Gimkchallenge*.
- Obertura de cinc sales d'estudi puntuals i reforç de l'horari de cap de setmana en època d'exàmens.
- Impuls de noves línies de cooperació internacional amb altres països: programa Erasmus + "Stir it up!", projecte d'adolescents a l'Havana (Cuba), Departament de Cultura de Moscou, *VIII Foro Iberoamericano Encuentro Juventud*.
- Participació del Departament en les II Jornades d'Estudis i Joventut, al projecte d'apoderament juvenil HEBE.
- Presentació del Programa funcional del PIJ. Un dels punts a destacar és el canvi de nom, que passa a ser Punt infoJOVE i amb una identitat gràfica conjunta.

■ Reptes de futur per al 2018

Els reptes principals del Departament de Joventut per al 2018 són els següents:

- Posar en marxa el Pla d'adolescència i joventut aprovat el juny de 2017, amb el desplegament de 182 mesures diferents.
- Posar en marxa una aplicació per al seguiment d'indicadors d'avaluació del Pla d'adolescència i joventut.
- Dissenyar, formular i definir el nou Pla d'equipaments i serveis juvenils 2018-2028.
- Posar en marxa el nou programa de retorn amb oportunitats.
- Organitzar, desplegar i avaluar el 1r Saló de l'Ocupació Juvenil.
- Coordinar línies de treball en relació amb l'habitatge i els joves, Pla pel dret a l'habitatge 2016-2025 en relació amb la reserva específica d'habitatges destinats a joves.

- Ampliar dos nous punts “Aquí t’escoltem” en dos districtes de la ciutat.
- Presentar la Mesura de govern del lleure educatiu.

Alicia Aguilera Martínez
Cap del Departament de Joventut

Taula 2.3.1.4. Indicadors de producció dels serveis

Departament de Joventut, 2017

Usos	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	% d'increment 2011-2017
Centre d'Informació i Assessorament per a Joves (CIAJ)	35.803	34.365	37.217	32.802	30.003	31.475	23.432	-34,55
Centre d'Assessorament Acadèmic per a Joves (CAAJ)	3.910	4.278	5.257	5.867	8.617	10.296	9.065	131,84
Centre de Recursos per a les Associacions Juvenils (CRAJ)	5.682	12.795	12.333	14.242	13.634	15.432	12.770	124,74
Sales d'estudi nocturnes	68.571	77.768	82.776	84.964	89.451	90.380	77.215	12,61
Xarxa de Punts infoJOVE (PIJ)	76.702	81.686	87.608	82.280	89.137	88.295	79.172	3,22
Intercanviador Jove	–	–	6.836	9.401	13.498	11.499	–	–
Servei d'informació i dinamització als centres d'educació secundària	6.409	11.602	16.856	23.520	22.545	19.062	26.051	306,48
Serveis per a Adolescents i Famílies ¹	–	–	–	–	–	3.180	10.741	–
Programa “Dedeuauna” ¹	–	–	–	–	–	75	67	-10,67

1. Serveis incorporats nous l'any 2016

Els indicadors que no tenen disponible el valor del 2011 fan la comparativa d'increment amb el primer valor disponible.

2.3.2. Departament de Promoció de la Infància

■ Missió

El Departament de Promoció de la Infància té per missió la promoció dels drets dels infants, en el marc dels drets socials, i pren com a referència la Convenció sobre els drets dels infants aprovada per l'Assemblea de les Nacions Unides el 1989. Aquest va ser el primer tractat internacional que reconeix els drets i obligacions dels infants i els considera com a persones que formen part d'una família i d'una comunitat amb drets i responsabilitats adients a la seva edat.

L'any 2006, Barcelona va obtenir el reconeixement com a Ciutat Amiga de la Infància. El programa "Ciutats amigues de la infància" és una iniciativa d'UNICEF que té per objectiu vincular la Convenció sobre els drets dels infants amb les polítiques locals d'infància i adolescència, i que parteix de la resolució aprovada l'any 1996 durant la II Conferència de les Nacions Unides sobre els Assentaments Humans (Habitat II), per la qual es va declarar que el benestar dels nens i nenes és l'indicador definitiu d'un hàbitat saludable, d'una societat democràtica i d'una bona governança.

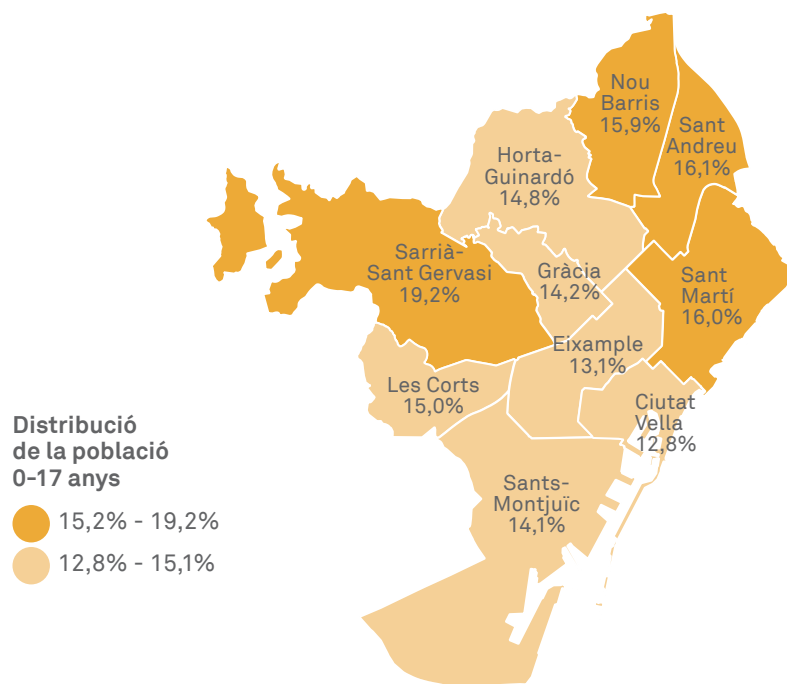
Aquest reconeixement és una gran responsabilitat que implica el compromís de Barcelona per seguir desenvolupant polítiques avançades d'infància que tinguin en compte les opinions, les necessitats, les prioritats i els drets dels més petits i les seves famílies.

És per donar continuïtat a aquest compromís que durant el 2017 s'ha impulsat el "Focus d'infància i ciutadania 2017-2020: pla per créixer i viure la infància i l'adolescència a Barcelona", aprovat el mes de novembre passat, i s'han posat en marxa dos nous programes: el Programa de participació dels infants i el Programa per a la prevenció i l'atenció de l'abús sexual infantil als equipaments municipals.

■ Entorn

La població infantil continua creixent a la ciutat. Segons el padró municipal d'habitants, a 1 de gener de 2017 a Barcelona hi vivien 245.144 infants i adolescents (0-17 anys), aproximadament 20.000 més que fa deu anys. El pes de la població infantil ha augmentat un punt percentual la darrera dècada i ja suposa un 15% del conjunt dels habitants de la ciutat. Al 23,5% de les llars barcelonines hi viuen menors (aproximadament 155.000 llars), de manera que 4 de cada 10 veïns i veïnes de Barcelona viu en llars amb infants (tenint en compte tant la població de menors com de majors d'edat). A més, el 48,7% dels infants i adolescents de la ciutat són nenes i noies, i el 15,8% dels infants i adolescents són de nacionalitat estrangera.

Figura 2.3.2.1. Percentatge de població infantil i adolescent als districtes de Barcelona (2017)

87

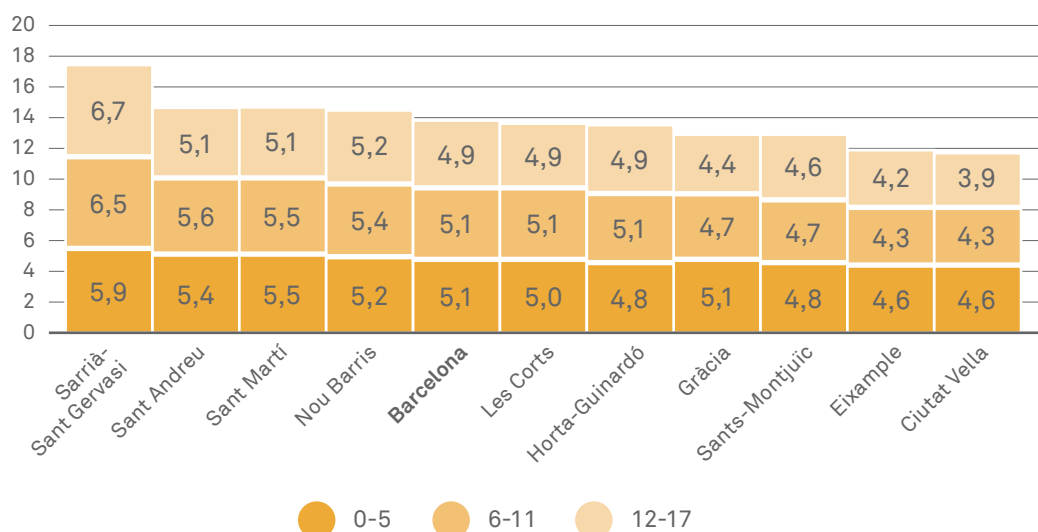
Drets Socials

Memòria 2017

Direcció d'Acció Social

Font: Institut d'Infància i Adolescència de Barcelona (IIAB) a partir del Padró municipal d'habitants (a 1 de gener de 2017).

Gràfic 2.3.2.1. Distribució de la població 0-17 anys segons franges de primera infància (0-5 anys), infància (6-11 anys) i adolescència (12-17 anys) de ciutat i per districtes (2017)
Departament de Promoció de la Infància, 2017

Font: Padró municipal d'habitants (a 1 de gener de 2017)

Taula 2.3.2.1. Evolució del nombre de persones entre 0 i 17 anys a Barcelona i per districtes (2015-2017)

Departament de Promoció de la Infància, 2017

Població 0-17 ¹	2015	2016	2017
Barcelona	240.755	241.346	245.144
Ciutat Vella	12.757	12.644	13.062
L'Eixample	34.585	34.676	34.925
Sants-Montjuïc	25.345	25.345	25.726
Les Corts	12.101	12.140	12.322
Sarrià - Sant Gervasi	27.996	28.191	28.683
Gràcia	16.847	16.970	17.246
Horta-Guinardó	24.587	24.681	25.102
Nou Barris	25.749	25.787	26.489
Sant Andreu	23.465	23.400	23.712
Sant Martí	37.323	37.512	37.877

1. Pels anys 2016 i 2017. Font: Padró municipal d'habitants a 1 de gener de 2016 i 2017 i per l'any 2015.
Font: Padró municipal d'habitants a 30 de juny de 2015

■ Recursos

Els recursos humans consignats al Departament de Promoció de la Infància són un equip de cinc professionals.

Taula 2.3.2.2. Liquidació del pressupost

Departament de Promoció de la Infància, 2017

Capítol	€	%
Personal	193.798,69	4,85
Béns i serveis	347.256,84	8,69
Transferències corrents	3.453.977,90	86,46
Total	3.995.033,43	100,00

■ Activitat

“Focus d’infància i ciutadania 2017-2020: pla per créixer i viure la infància i l’adolescència a Barcelona

El 14 de novembre de 2017 es va aprovar la mesura de govern “Focus d’infància i ciutadania 2017-2020: pla per créixer i viure la infància i l’adolescència a Barcelona”. Consisteix en 27 mesures que busquen situar els drets dels infants i adolescents com un eix central de les polítiques municipals i enfocar els reptes per millorar les seves vides. Els objectius principals del programa són els següents: garantir les necessitats bàsiques dels infants; crear mecanismes ràpids i més coordinats davant situacions

de risc; habilitar espais estables de participació dels infants a la vida pública, i situar l'interès superior de l'infant com a eix primordial a l'hora de gestar les polítiques públiques municipals.

El conjunt d'actuacions s'ha estructurat en funció de quatre focus pensats des de la infància:

- Els drets de provisió: accés als béns i serveis que garanteixen les necessitats bàsiques.
- Els drets de protecció: prevenció i atenció davant situacions de risc i desemparament.
- Els drets de participació: drets civils i polítics, dret a participar activament i a ser considerats part de la vida social i comunitària.
- El dret a l'interès superior de l'infant: dret que l'interès superior de l'infant sigui una consideració primordial en la presa de decisions que l'afecten.

A partir d'aquests quatre focus, s'agrupen deu reptes formulats com a objectius estratègics:

Figura 2.3.2.1. Objectius estratègics del “Focus d’infància i ciutadania 2017-2020”
Departament de Promoció de la Infància, 2017

Focus	Reptes
Els drets de provisió	1. Avançar en la inclusió social i la igualtat d'oportunitats afavorint recursos adequats als infants i les seves famílies. 2. Ampliar, diversificar, millorar i fer més assequibles els serveis públics per a la criança i l'educació de la primera infància. 3. Avançar en l'equitat educativa prioritzant els entorns amb més complexitat i amb qualitat. 4. Millorar la salut integral per a un desenvolupament saludable d'infants i adolescents.
Els drets de protecció	5. Avançar en la prevenció, detecció i atenció de totes les formes de violència contra els infants i adolescents. 6. Millorar l'atenció dels infants i adolescents en situació de risc i desprotecció.
Els drets de participació	7. Avançar en el dret a ser escoltats i el protagonisme ciutadà d'infants i adolescents. 8. Ampliar les oportunitats de lleure inclusiu per als infants i adolescents. 9. Afavorir més i millors oportunitats de joc a l'espai públic.
El dret a l'interès superior de l'infant	10. Millorar el coneixement i l'articulació per enfortir les polítiques locals que afecten la infància i l'adolescència.

Algunes de les activitats del Departament s'inclouen dins el “Focus” esmentat, per exemple la jornada InfantLab o el Programa per a la prevenció i l'atenció de l'abús sexual infantil als equipaments municipals.

Programa de participació dels infants

El Programa de participació dels infants parteix de la idea que els infants són subjectes de ple dret, són ciutadans i ciutadanes. Per això, l'Ajuntament n'ha de conèixer les opinions i els interessos, i els ha de tenir en compte en espais de decisió. D'aquesta manera, la ciutat millorarà amb la participació dels infants i adolescents. Seguint aquest objectiu, durant el 2017 s'han dut a terme les actuacions següents:

- S'ha constituït el Grup Motor de Participació dels Infants i els Adolescents, amb la finalitat de definir com s'ha de possibilitar aquesta participació: quines condicions s'han de propiciar, si s'han de constituir espais estables de participació, etcètera. Amb aquest grup, s'han dut a terme quatre sessions amb 24 membres; les valoracions dels participants van ser de 8,3 sobre 10.
- El novembre de 2017 va tenir lloc la jornada InfantLab per valorar l'opinió dels infants i adolescents sobre com han d'exercir la seva pròpia participació en la vida de la ciutat. A la jornada hi van assistir 140 persones, de les quals 100 nois i noies van demanar que la participació fos fàcil, útil i divertida. Les valoracions dels assistents a la jornada van ser molt positives i per part dels infants les millors valoracions van ser les dels grups de debat on van participar per l'oportunitat de gaudir de l'experiència, relacionar-se i expressar-se. D'altra banda, es van fer sessions prèvies a la jornada, en les quals van participar uns 200 infants i adolescents.
- S'ha creat la cançó PartyCipem, elaborada pel grup Xiula amb les aportacions dels nois i noies de la ciutat, en especial d'uns 100 infants de les entitats de la Xarxa dels Drets dels Infants (XDI). A més, s'ha fet una gravació del making-of d'aquesta cançó per a la jornada InfantLab, en la qual han participat 12 infants procedents de les entitats de la XDI i de l'escola La Sagrera.

Programa de prevenció i atenció de l'abús sexual infantil als equipaments municipals

Aquest nou programa, iniciat el 2017, té per objectiu garantir que els equipaments municipals amb presència d'infants siguin com més segurs millor, i que la ciutadania hi pugui trobar professionals capaços de saber reaccionar davant situacions de revelació d'algun tipus d'abús sexual infantil.

El programa es durà a terme en els diversos tipus d'equipaments municipals, per a cadascun dels quals es crearà un grup de treball específic:

- Centres esportius municipals (CEM)
- Casals infantils i ludoteques
- Centres oberts
- Espais familiars
- Equipaments juvenils. Punts JIP, punts d'informació juvenil, casals de joves i espais joves

- Centres cívics
- Entitats de lleure amb col·laboració o subvenció municipal
- Biblioteques del Consorci de Biblioteques de Barcelona
- Altres equipaments

Durant el mes de gener de 2017 es va constituir el grup promotor del programa amb les funcions de marcar les directrius de la feina per fer, prioritzar i temporalitzar les accions i crear els grups de treball específics. El primer grup de treball específic va ser el dels centres esportius municipals de l'Institut Barcelona Esports, que es va constituir el mes de febrer.

El grup de treball ha seguit una metodologia que consisteix a elaborar una primera diagnosi a partir d'una mostra significativa de deu centres, i la posterior presentació d'un informe tècnic propositiu per a la prevenció de l'abús sexual infantil als centres esportius municipals. El pla de treball que es deriva de les propostes incloses a l'informe s'executarà al llarg del 2018 i inclourà una avaluació continuada dels seus objectius.

El desembre del 2017 s'ha constituït el segon grup de treball específic, corresponent als casals infantils i les ludoteques, que seguirà el mateix procediment de treball que el grup anterior. Al llarg del 2018 també es crearan grups de treball de la resta d'equipaments previstos al programa.

Programa “Campanya de vacances d'estiu” (CVE)

La “Campanya de vacances d'estiu” és un programa municipal que cada any ofereix als infants i adolescents de Barcelona d'entre 1 i 17 anys una oferta àmplia i variada d'activitats educatives per gaudir del període de vacances.

A Barcelona hi ha un ampli ventall d'organitzacions de l'àmbit del lleure, de l'esport o de la cultura que dissenyen, gestionen i produeixen activitats d'educació en el lleure durant el període de vacances d'estiu. Ho fan mitjançant la promoció esportiva, de l'activitat lúdica i sociocultural i de l'aprenentatge en un marc d'acció planificat i participatiu, i col·laboren en la cohesió social, la qualitat de vida i el benestar de la ciutadania de Barcelona.

La campanya vol garantir la participació i l'accés de tots els infants i adolescents al conjunt de l'oferta d'activitats, independentment de la capacitat econòmica de les seves famílies.

L'Ajuntament de Barcelona posa en marxa un sistema d'ajuts econòmics adreçats a les unitats familiars que viuen a Barcelona i poden justificar la necessitat de suport econòmic. Així mateix, s'ofereix suport de monitors especialitzats per garantir la inclusió de tots els infants i adolescents, amb independència que puguin presentar o no alguna discapacitat.

Les facilitats per gestionar els ajuts a la ciutadania han implicat un augment del nombre de sol·licituds, la qual cosa ha fet augmentar el pressupost municipal destinat a aquest concepte. S'han incrementat els serveis respecte a l'any anterior (taula 2.3.2.3.):

- L'augment de les demandes d'ajuts econòmics ha estat de 3.173, passant de 16.405 a 19.578 sol·licituds.
- S'han atorgat 18.021 beques.
- S'han concedit ajuts per un import de 3.162.517,59 euros.

S'han cobert, com en anteriors edicions, el 100% de les demandes que reunien les condicions establertes a la normativa

Taula 2.3.2.3. Campanya de vacances d'estiu

Departament de Promoció de la Infància, 2017

	2016	2017	% d'increment
Entitats participants	428	476	11,21
Activitats ofertes	785	874	11,34
Sol·licituds d'ajuts econòmics	16.405	19.578	19,34
Ajuts atorgats	15.186	18.021	18,67
Quantitat dels ajuts atorgats (€)	2.625.747,09	3.162.517,59	20,44
Quantitat atorgada en monitors de suport (€)	540.107,79	642.448,78	18,94
Inscripcions a les activitats	102.931	114.767	11,50

Taula 2.3.2.4. Ajuts econòmics a la "Campanya de vacances d'estiu" per districtes

Departament de Promoció de la Infància, 2017

	Nombre d'ajuts	Import dels ajuts (€)
Ciutat Vella	1.112	208.523,61
L'Eixample	1.476	272.680,27
Sants-Montjuïc	2.081	373.851,79
Les Corts	385	74.347,26
Sarrià - Sant Gervasi	437	91.008,57
Gràcia	893	172.722,31
Horta-Guinardó	2.323	395.853,51
Nou Barris	3.024	518.924,62
Sant Andreu	2.232	375.738,88
Sant Martí	4.058	678.866,77
Barcelona	18.021	3.162.517,59

Xarxa dels Drets dels Infants de l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva (XDI)

La Xarxa dels Drets dels Infants (XDI) és una xarxa d'acció entre entitats de la ciutat de Barcelona que té la finalitat d'enfortir les capacitats de la ciutat en la defensa i promoció dels drets dels infants, en el marc de la Convenció sobre els drets dels infants. Posa un èmfasi especial en el dret a la participació mitjançant accions de sensibilització, processos d'incidència política i intercanvi d'idees, projectes i treball entre entitats.

La Xarxa dels Drets dels Infants està integrada per les 20 entitats següents:

- Associació Catalana per la Infància Maltractada (ACIM)
- Associació de Familiars i Amics de Nens Oncològics de Catalunya (AFANOC)
- Ajuntament de Barcelona Àrea de Drets Socials Departament de Promoció de la Infància
- Associació Diomira
- Creu Roja
- Federació d'Associacions de Veïns i Veïnes de Barcelona (FAVB)
- Federació d'Entitats d'Atenció i d'Educació a la Infància i l'Adolescència (FEDAIA)
- Fundació Catalana de l'Esplai
- Fundació Educo
- Fundació Propedagògic
- Fundació Quatre Vents
- Fundación Soñar Despierto
- Fundación SOS Día Universal de la Infancia
- Institut de Treball Social i Serveis Socials (Intress)
- Nexe Fundació
- Save the Children
- Salut i Educació Emocional (SEER)
- Sonrisas de Bombay
- Taula per la Infància i l'Adolescència a Catalunya (TIAC)
- UNICEF

93

Drets Socials

Memòria 2017

Direcció d'Acció Social

Durant el 2017, des de la XDI s'han fet dues accions d'aprenentatge servei (ApS) amb Betevé i l'IES Quatre Cantons (un ApS de ràdio i un altre de televisió), en les quals han participat 50 adolescents. La XDI també ha col·laborat en l'organització de la jornada InfantLab, de participació dels infants i adolescents, on es van escoltar les aportacions de 100 infants procedents de 4 entitats de la Xarxa. En el marc d'aquesta jornada, dos infants de les entitats de la XDI van participar en la gravació del *making-of* de la cançó *PartyCipem*, creada especialment per a l'esdeveniment.

A més, la XDI ha participat en dues tertúlies a Betevé i ha fet aportacions a la nova normativa de participació ciutadana i l'Estratègia d'inclusió social i de reducció de les desigualtats socials de ciutat. Finalment, també ha col·laborat amb el Districte de Sant Andreu per a l'organització de la inauguració de la plaça amb el nom "Els drets dels infants", iniciativa de la XDI que el 2017 ha estat aprovada pel Plenari de Sant Andreu.

Programa "El pregó dels infants a les festes de Santa Eulàlia: Barcelona, ciutat acollidora"

"El pregó dels infants a les festes de Santa Eulàlia" és una activitat educativa que té com a objectiu que els infants coneguin les institucions polítiques i de participació ciutadana de Barcelona i que s'iniciïn en els processos participatius basats en la co-responsabilitat i la ciutadania activa.

El 2017, el programa “El pregó dels infants a les festes de Santa Eulàlia” ha tingut com a centre d'interès l'article 31 de la Convenció sobre els drets dels infants, que fa referència als drets al joc i l'esbarjo.

Amb el lema “Barcelona, ciutat jugable”, s'ha reflexionat amb els infants sobre com utilitzem el temps lliure i d'esbarjo, s'ha analitzat el joc com a element de creixement personal i social que ensenya a compartir, a reconèixer la igualtat i la diferència, a consensuar i negociar amb els companys i companyes la importància de les regles, la negociació i el treball en equip, i s'ha posat la mirada en el joc individual i el joc compartit, el joc virtual i el joc “real/analògic” i les diferents maneres de jugar arreu del món.

Aquest programa s'ha adreçat a l'alumnat de tercer, quart i cinquè de primària i a escoles d'educació especial. Hi han participat 19 escoles amb 34 grups classe i 968 infants.

Programa “Cicle de cinema dels drets dels infants”

El programa “Cicle de cinema dels drets dels infants” és una proposta pedagògica que té per objectiu crear espais de reflexió i debat sobre els drets humans, i en particular sobre els drets dels infants, en tres àmbits educatius diferents:

- Educació no formal, adreçat a entitats socioeducatives i d'educació en el lleure.
- Educació formal, adreçat a centres d'ensenyament primari i secundari.
- Familiar, adreçat a les famílies.

El 2017, el programa ha escollit com a eix temàtic el dret al joc i al lleure reconegut a la Convenció sobre els drets dels infants, amb el títol “Créixer jugant”. S'ha dut a terme durant el mes de novembre i ha començat amb la projecció de *Kerity, la casa dels contes*, en el marc de la Tardor Solidària del Centre Cívic La Sagrera, en què van assistir 62 persones.

El cicle de cinema adreçat a escoles ha tingut una participació de 4.806 persones, entre infants i professorat, procedents de 49 centres de tots els districtes. Pel que fa a l'oferta adreçada als centres socioeducatius i de lleure, hi han assistit 75 infants i 13 educadors i educadores de cinc entitats. Pel que fa al públic familiar, se n'han programat quatre sessions, els diumenges, organitzades en dos blocs, el primer adreçat a infants a partir de 5 anys i el segon per a infants a partir de 8 anys. Hi han participat 831 persones.

En el conjunt dels tres àmbits, s'han programat 26 sessions i s'han projectat 8 pel·lícules diferents. Les pel·lícules projectades han estat escollides tenint en compte la seva qualitat tècnica i cinematogràfica, i el seu valor pedagògic per treballar els aspectes vinculats a la promoció, difusió i sensibilització en drets humans.

Cal destacar la col·laboració de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA), que ha cedit els drets d'exhibició de la pel·lícula *El Zoo d'en Pitus*, i també que hi ha estat present la seva directora, la Mireia Ros.

Finalment, cal esmentar que l'Ajuntament de Badalona ha contactat per segon any consecutiu amb el Departament de Promoció de la Infància per poder incorporar aquest programa en la seva oferta adreçada a la infància i als centres educatius.

Programa “Dia de la diversitat” (*Diversity Day*)

El “Dia de la diversitat” (*Diversity Day*) és un programa pedagògic adreçat als centres educatius d’ensenyament secundari que té per objectiu fomentar, sensibilitzar i educar en drets humans els joves estudiants d’entre 12 i 18 anys.

L’activitat central del programa consisteix en unes jornades per als alumnes durant les quals, a través de jocs, dinàmiques i diferents tallers proposats per diverses entitats, es donen a conèixer els drets humans i es crea un espai de reflexió i debat al voltant d’aquests i d’altres valors, com ara la no discriminació i l’erradicació de conductes abusives de poder, xenòfobes i racistes. Un valor afegit d’aquest programa educatiu és que posa a l’abast dels i les participants les entitats de referència en aquest àmbit que treballen a la ciutat.

Les activitats del programa “Dia de la diversitat” van més enllà de les jornades, ja que el programa inclou un taller que es fa prèviament al mateix centre escolar per treballar-ne els conceptes bàsics, i tot un seguit de tallers complementaris posteriors per aprofundir en la temàtica i consolidar els conceptes assolits. Així mateix, també es proposa un taller de formació per al professorat.

Aquest any 2017 s’ha duplicat el nombre de dies d’activitats (6, 7, 8 i 10 de novembre) i també s’ha canviat la ubicació, que ha passat de ser l’Espai La Fontana de Gràcia, que presentava dificultats d’espai, a Can Batlló (districte de Sants) per donar resposta a les necessitats de les escoles i les entitats. A l’edició del 2017 hi han participat 19 entitats i 1.523 joves procedents de 19 centres escolars.

Aquest programa té el suport de l’Agència de Drets Fonamentals (FRA).

La Ciutat dels Somnis

La Ciutat dels Somnis és el nom de la nova proposta lúdica i familiar per al Festival de la Infància, que se celebra a Barcelona des de fa 53 anys organitzat per Fira de Barcelona.

L’existència d’aquest festival, que té lloc coincidint amb les vacances escolars nadal·lenques, és una oportunitat per fomentar la promoció dels drets dels infants i oferir activitats adreçades als nens i nenes de 4 a 12 anys i a les seves famílies.

L’any 2017, l’Ajuntament de Barcelona ha treballat, conjuntament amb la Fira, el replantejament del festival per aconseguir una oferta d’activitats més atractiva, més inclusiva i de més qualitat. Així, quant a continguts, s’ha volgut donar un gir conceptual al festival, convertint el recinte firal en escenari d’una ciutat on podem practicar tot tipus d’oficis i professions.

Així mateix, s’ha reduït el preu de l’entrada a la meitat per fer-lo més assequible per a les famílies (ha passat de 12 a 6 euros) i s’ha rebaixat de 9 a 4 (del 27 al 30 de desembre) el nombre de dies de l’esdeveniment per augmentar-ne la sostenibilitat econòmica. També s’han repartit 2.000 entrades solidàries per a les famílies més vulnerables a través de diverses entitats socials.

Aquesta col·laboració entre la Fira i l’Ajuntament s’ha concretat en la signatura d’un conveni entre ambdues parts. A més, l’Ajuntament ha participat a la Ciutat dels Somnis

amb la presència d'un estand des d'on s'oferien jocs relacionats amb les professions, una cercavila i una obra de teatre, tot amb el lema "Jo de gran vull treballar a Barcelona".

Suport a entitats

L'Ajuntament de Barcelona dona suport a les entitats que promouen projectes, activitats i serveis d'àmbit de ciutat, adreçats a fomentar la promoció de la infància i l'adolescència, a través de la convocatòria general de subvencions i amb la signatura de convenis de col·laboració.

Taula 2.3.2.5. Suport a entitats en l'àmbit de la promoció de la infància i de l'adolescència
Departament de Promoció de la Infància, 2017

	2016	2017	% d'increment
Subvencions ordinàries atorgades	24	34	41,67
Convenis	9	12	33,33
Pressupost executat (€)	151.630,00	394.876,45	160,42

Col·laboració amb altres projectes

Projecte "Barcelona, ciutat educadora"

El Departament de Promoció de la Infància és membre actiu del projecte "Barcelona, ciutat educadora", ja que participa tant en la Taula Tècnica Barcelona Ciutat Educadora com de la Red Española de Ciudades Educadoras (RECE).

La Taula és un projecte compartit amb altres departaments de l'Ajuntament, i liderat pel Departament Barcelona Ciutat Educadora. Serveix per impulsar, coordinar i compartir les activitats i experiències que es duen a terme dins l'organització de l'Ajuntament de Barcelona en matèria educativa.

Els seus objectius són recollir i valorar les experiències, activitats i valoracions, i compartir-les amb entitats i organitzacions per enfortir Barcelona com a ciutat educadora.

Pel que fa a la RECE, hem format part de l'eix temàtic liderat per Vitòria "¿Qué hacemos los ayuntamientos para compensar las desigualdades?", presentant en una de les trobades d'ajuntaments el projecte "Dia de la diversitat".

Programa "Ciutats amigues de la infància" (CAI)

El programa "Ciutats amigues de la infància" és una iniciativa de la UNICEF que té com a objectiu vincular la Convenció sobre els drets dels infants amb les polítiques locals d'infància i adolescència.

El Departament ha col·laborat amb el programa CAI, participant en el Grup Motor d'Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) i CAI UNICEF. L'objectiu del grup

motor ha estat l'elaboració d'una guia d'orientació per a la incorporació de les agendes globals a les seves polítiques d'infància, que es va presentar al IV Congrés Internacional CAI, celebrat l'octubre del 2017. El Departament hi va participar de manera presencial el 12 de maig a Madrid i posteriorment en línia, juntament amb altres vuit municipis, treballant en la revisió estratègica del programa CAI en clau de la nova Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible (de la qual es deriven els ODS), atès que moltes de les fites acordades tenen com a destinatària directa la població infantil, i les polítiques d'infància i adolescència poden ser factors estratègics essencials de cara a promoure les transformacions fins a l'any 2030.

Projecte-campanya “Cap nen sense joguina”

Ràdio Barcelona (SER Catalunya) i el Casino L'Aliança del Poblenou, en col·laboració amb el centre comercial El Corte Inglés, desenvolupen aquesta campanya amb l'objectiu d'aconseguir el màxim nombre de joguines noves per repartir-les entre els nens i nenes de 0 a 12 anys més desfavorits de Barcelona, per tal que cap d'ells visqui el dia de Reis sense joguines. Des del Departament de Promoció de la Infància de l'Ajuntament de Barcelona, s'hi dona suport.

Mentre dura la campanya, s'emet el programa de Ràdio Barcelona des d'on es fa la crida perquè la ciutadania faci una aportació econòmica, a través de donacions o bé per mitjà d'una subhasta d'objectes donats per personatges famosos.

El 2017 s'ha celebrat el 50è aniversari d'aquesta campanya.

97

Drets Socials

Memòria 2017

Direcció d'Acció Social

■ Actuacions i esdeveniments rellevants

- El novembre del 2017 es va aprovar el “Focus d'infància i ciutadania 2017-2020: pla per créixer i viure la infància i l'adolescència a Barcelona”, que recull el ventall de polítiques públiques destinades a afrontar els principals reptes per millorar la qualitat de vida dels nens i nenes de Barcelona.
- A proposta de l'Ajuntament i conjuntament amb Fira de Barcelona, s'ha reinventat el Festival de la Infància, transformant-lo en la Ciutat dels Somnis, un saló dels oficis i professions que ofereix un ampli ventall d'activitats lúdiques, educatives i inclusives, amb un preu més assequible per a les famílies i amb més sostenibilitat econòmica.
- El Departament ha iniciat dos programes nous l'any 2017: el Programa de prevenció i atenció de l'abús sexual als equipaments municipals i el Programa de participació dels infants, que inclou la creació del Grup Motor de Participació dels Infants. Ambdós programes responen a necessitats detectades a la ciutat en aquests àmbits.
- La “Campanya de vacances d'estiu” (CVE) continua incrementant, any rere any, els seus indicadors. Especialment rellevant és l'augment del 18,67% dels ajuts econòmics atorgats, que enguany ha arribat als 3.162.517,59 euros.

■ Reptes de futur per al 2018

- Consolidar el Programa de prevenció i atenció de l'abús sexual infantil als equipaments municipals i el Programa de participació dels infants, així com avançar en la constitució d'espais estables de participació dels infants.
- Desenvolupar la segona fase del "Focus d'infància i ciutadania 2017-2020: pla per créixer i viure la infància i l'adolescència a Barcelona", que suposarà un salt de les polítiques municipals a les polítiques de ciutat, alhora que incorporarà actuacions destacades i aprofundirà en els objectius avaluables i els indicadors de seguiment dels reptes.

■ **Carles Gil i Miquel**

Cap del Departament de Promoció de la Infància

2.3.3. Departament de Promoció de la Gent Gran

■ Missió

El Departament de Promoció de la Gent Gran es va constituir l'any 2016 amb la finalitat d'aglutinar els projectes i serveis que fomenten la promoció social en el sector de la gent gran, a banda de l'atenció social que gestiona el Departament de Gent Gran de la mateixa Àrea.

■ Entorn

A més de la prova pilot del projecte Vincles, l'any 2017 ha significat la consolidació del Departament com un òrgan amb entitat pròpia. La Mesura de govern per a la promoció de les persones grans a la ciutat de Barcelona 2017-2021, aprovada l'octubre de 2017 per la Comissió de Drets Socials de l'Ajuntament, recull accions pròpies i externes amb suport i seguiment del Departament per a aquest període.

■ Recursos

La liquidació del pressupost ha estat aquest any de 2.659.720,63 euros i l'equip humà que integra el Departament ha estat de sis persones. El 67% són dones.

Taula 2.3.3.1. Liquidació del pressupost

Departament de Promoció de la Gent Gran, 2017

Capítol	€	%
Personal	393.779,46	13,71
Béns i serveis	887.086,10	30,87
Transferències corrents	1.378.855,07	51,84
Total	2.659.720,63	100,00

■ Activitat

Mesura de govern per a la promoció de les persones grans a la ciutat de Barcelona

La mesura és un punt de partida per a la construcció d'accions que impulsin el paper i el reconeixement de les persones grans a la societat. S'ha acotat i es concentra en la promoció sense incloure aspectes relacionats amb l'atenció a les necessitats, i inclou aspectes vinculats als drets i a la participació.

Aquesta mesura de govern vol promoure les persones grans perquè disposin de les eines i els mitjans per a desenvolupar-se com a ciutadans i ciutadanes de ple dret, participant activament en la societat i en la vida de la ciutat i dels barris que la formen.

La mesura s'articula en tres eixos estratègics: el dret a envellir, ciutadania activa i la ciutat: un espai compartit i amigable, vuit objectius (apoderament, dret al coneixement,

combatre discriminacions, xarxes, participació, relacions intergeneracionals, ciutat amigable i Equipaments) i 35 actuacions concretes.

D'aquesta manera, es converteix en una eina que marcarà els objectius, les metes i les accions del Departament fins l'any 2021.

Casals i espais municipals de gent gran i la promoció de l'envelliment actiu

Els casals i espais municipals de gent gran són la xarxa d'equipaments de proximitat i, per tant, esdevenen els equipaments de promoció de la gent gran per excel·lència.

Un dels seus objectius principals és la promoció de l'alfabetització digital mitjançant aules d'informàtica ubicades i el foment de l'aprenentatge de l'ús d'Internet. L'any 2017, l'Ajuntament de Barcelona disposava de 34 aules informàtiques ubicades als casals i espais municipals de gent gran, de les quals 28 tenien conveni amb la Fundació La Caixa. La totalitat de casals i espais municipals de gent gran disposen de cobertura Wi-Fi, si bé es va detectar la necessitat d'ampliar-ne el grau de cobertura en alguns dels edificis, aspecte que no es va resoldre l'any 2017 i s'espera aconseguir al llarg del 2018.

Del 2017, cal destacar també la celebració de la 17a edició del Concert de Nadal de les Persones Grans, amb l'estrena de l'obra de Berlin al Paral·lel, en la qual van participar més de 350 cantaires.

L'Ajuntament de Barcelona ha participat també a Firagran amb un estand municipal, en el qual el projecte *Soc gran, i què?*, que lluita contra els estereotips negatius per raó d'edat, va ser el principal protagonista.

Targeta rosa

L'Ajuntament de Barcelona té com a objectiu millorar l'accessibilitat al transport públic de les persones grans adequant la Targeta rosa a les necessitats de mobilitat, tot revisant-ne els criteris d'accés. Des de l'any 2015 s'han ampliat els criteris econòmics d'accés a la Targeta rosa per donar un grau de cobertura més gran a la ciutadania de Barcelona. Aquest fet s'ha aconseguit amb la signatura d'un conveni amb Transport i Mobilitat de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB).

Taula 2.3.3.2. Targeta rosa¹ en circulació el 31 de desembre de cada any

Departament de Promoció de la Gent Gran, 2017²

	2016	2017	% d'increment
Gratuïta	112.577	109.992	-2,30
Reduïda	138.251	137.171	-0,78
Total	250.828	249.163	-0,66

1. Comprèn el col·lectiu de les persones de 60 anys i més i de les persones amb discapacitat.

2. L'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB) és l'encarregada de concedir la Targeta rosa i de gestionar les concedides.

La Targeta rosa també ha continuat incrementant les seves prestacions i ofereix altres avantatges als seus titulars: els permet obtenir importants descomptes en serveis de podologia, òptiques, audiòlegs, museus, equipaments musicals, mercats municipals i en altres establiments d'interès. Al final del 2017 hi ha 1.264 establiments col·laboradors a la ciutat, un 10% més que 2016. Tota la informació actualitzada sobre les ofertes i els avantatges de la Targeta rosa es pot consultar al web de referència: barcelona.cat/targetarosa.

Programa Viure i conviure

El programa intergeneracional Viure i conviure promou allotjaments compartits entre persones grans i joves estudiants universitaris. Es desenvolupa mitjançant la col·laboració de la Fundació Roure, el Consell Interuniversitari de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona. L'any 2017 han estat 58 convivències (formades per una persona gran i una de jove) a la ciutat de Barcelona, i un total de 61 convivències en la globalitat del programa comptabilitzant altres municipis.

101

Drets Socials

Memòria 2017

Direcció d'Acció Social

Programa Viatjar per créixer

L'Ajuntament de Barcelona subvenciona 2.000 places dels viatges organitzats per l'IMSESO a les persones grans amb Targeta rosa gratuïta. La campanya 2016-2017, les persones sol·licitants va ser de 2.209 i les persones que finalment van viatjar van ser 1.417; aquesta diferència és deguda al fet que moltes persones que inicialment fan la demanda finalment no poden viatjar.

Taula 2.3.3.3. Programa Viatjar per créixer¹

Departament de Promoció de la Gent Gran, 2017

	Temporada 2015-2016	Temporada 2016-2017	% d'increment
Persones sol·licitants	2.210	2.209	-0,05
Persones que viatgen	1.292	1.417	9,67

1. Programa anomenat anteriorment Vacances per a la gent gran.

Viatjar per créixer és un programa ludicoformatiu d'accions dirigides a les persones grans que viatgen gaudint d'un turisme sostenible, respectuós, segur, enriquidor i de qualitat.

El dia 26 d'octubre, emmarcat dins els actes de l'1 d'octubre (Dia Internacional de les Persones Grans), vam inaugurar d'aquest programa al Centre de Convencions Internacionals de Barcelona (CCIB), amb la presència de més d'un miler de persones grans que havien viatjat l'any anterior amb el suport de l'Ajuntament. Es va comptar amb la col·laboració i la participació de la Direcció de Turisme, la Universitat de Girona i la Guàrdia Urbana de Barcelona, entre altres. La trobada, de caire festiu però també amb una clara finalitat pedagògica, va abordar la promoció d'un turisme sostenible i saludable i consells de seguretat i prevenció per viatjar.

Suport a entitats

S'ha consolidat el suport econòmic a les entitats per a la promoció de la gent gran a través de convenis i subvencions.

Taula 2.3.3.4. Suport a entitats en l'àmbit de la promoció de la gent gran

Departament de Promoció de la Gent Gran, 2017

	2016	2017	% d'increment
Subvencions ordinàries atorgades	38	39	2,63
Convenis	9	9	0,00
Pressupost executat (€) ¹	417.024,00	1.292.275,07	209,88

1. Per a l'any 2017, el pressupost inclou 873.675 € del conveni amb l'ÀMB per a la gestió de la Targeta rosa.

Servei Vincles

El 2016 va acabar la tasca de definició dels processos del Servei Vincles i aquest 2017 s'ha posat en marxa el servei amb una prova pilot que ha anat obrint-se a diversos barris de la ciutat fins a ser presents als districtes de l'Eixample i Sant Martí. A finals de 2017 Vincles compta amb 396 usuaris actius.

L'objectiu d'aquesta prova pilot és garantir l'òptim funcionament de la tecnologia i de l'operatiu de suport a les persones usuàries. Alguns fruits dels resultats de la prova són, entre altres, les millores contínues de l'aplicació Vincles que faciliten la usabilitat de la tauleta i la creació de grups de formació presencial. Els estudis duts a terme han permès avaluar l'impacte positiu del servei en la lluita contra la soledat no desitjada de les persones grans.

S'ha promogut la implicació dels Centres de Serveis Socials (CSS), dels Centres d'Atenció Primària de Salut i d'altres serveis, recursos i entitats dels barris (mercats, biblioteques, centres cívics, casals de gent) i d'entitats privades. El projecte Vincles també ha estat present a festes majors i fires als dos districtes participants.

Està previst que a partir de l'1 de gener de 2018 se signi la pròrroga del contracte de gestió i desenvolupament del projecte Vincles amb l'empresa adjudicatària fins al 30 de setembre de 2018. El repte per al 2018 és arribar a les 1.950 persones usuàries actives coincidint amb l'expansió del servei a tota Barcelona.

S'ha està treballant en un nou plec per a garantir el servei amb un contracte que inicialment aniria de l'1 d'octubre de 2018 fins al 31 de desembre de 2019.

■ Actuacions i esdeveniments rellevants

- Redacció i aprovació de la Mesura de govern per a la promoció de les persones grans a la ciutat de Barcelona 2017-2021.
- Consolidació del nou Departament dins de l'estructura organitzativa de l'Àrea de Drets Socials.
- Prova pilot del servei Vincles amb 396 tauletes actives a final d'any.

■ Reptes de futur per al 2018

- Desenvolupar, seguir i acomplir les accions emmarcades a la Mesura de govern.
- Ampliar el projecte Vincles a tota la ciutat.
- Iniciar el Projecte Soc blogger.

■ **Enrique Cano Gil**

Cap del Departament de Promoció de la Gent Gran

Drets Socials

Memòria 2017

Direcció d'Acció
Social

3. Direcció de Planificació i Innovació

3. Direcció de Planificació i Innovació

La Direcció de Planificació i Innovació (DPI) ha continuat desenvolupant la seva activitat en les dues direccions establertes en l'exercici anterior. En primer lloc, la consolidació i l'impuls de les tasques pròpies de les seves competències, desplegades per totes les seves unitats orgàniques, i, en segon lloc, el desplegament de nous projectes en l'àmbit de la innovació social i, en particular, aquells associats als projectes aconseguits amb les convocatòries competitives de la UE (UIA i URBACT).

Cal destacar, entre els projectes d'innovació social desplegats en l'àmbit de convocatòries europees, el projecte de B-Mincome. Aquest projecte representa el desplegament d'algunes de les previsions bàsiques del Pla d'actuació municipal (PAM) per a aquest mandat i al llarg del 2017 s'han produït els elements bàsics per a la seva posada en funcionament.

- El desplegament de l'Acord de la Comissió de Govern, que recollia les condicions concretes d'aplicació del suport municipal d'inclusió (SMI) o renda garantida, i el desplegament de les polítiques actives que l'acompanyen.
- Les accions i els treballs d'anàlisi per poder identificar totes les persones usuàries del projecte. Cal destacar tots els treballs preparatoris per identificar, a partir de registres administratius i la interoperabilitat, les potencials persones beneficiàries de l'SMI en l'Eix Besòs.
- El sorteig amb les millors condicions possibles per fer l'elecció dels i les participants entre totes les persones que havien fet la seva sol·licitud de formar-ne part. S'han celebrat fins a 450 sessions informatives de petit format amb tots els potencials usuaris i usuàries. Aquestes sessions informatives han permès tenir un contrast molt valuós de les persones que finalment van formar part del sorteig i de la perspectiva de valoració que feien aquestes persones de les polítiques actives que se'ls oferien.
- També s'han desplegat els acords bàsics per poder dur a terme la política de formació en col·laboració amb el Consorci d'Educació de Barcelona (CEB).
- S'han dut a terme els acords bàsics per fer la política de foment de l'economia social i solidària amb Barcelona Activa.
- S'han preparat els acords bàsics per poder dur a terme la política de foment de l'habitatge.
- S'han tancat els acords bàsics per poder dur a terme la política de rendes de participació.
- Finalment s'ha tancat l'acord central, que es va dur a terme amb l'Institut Municipal de Serveis Socials (IMSS), per poder desplegar efectivament el suport municipal d'inclusió i començar a pagar les transferències a les famílies dintre d'aquest any, tal com estava previst.
- Al mateix temps, s'han consolidat les convocatòries dels òrgans de seguiment i de direcció amb la resta de socis. A destacar que, en particular, al llarg de l'any 2017, es van estar preparant els aspectes tècnics i conceptuals del desplegament d'una de les previsions del B-Mincome, com era la implementació d'una moneda que permetés desenvolupar fins a un 25% del suport municipal en moneda social.

També al llarg del 2017 s'ha dut a terme el desplegament del projecte bàsic de l'URBinclusion i la consolidació de les tasques de coordinació i impuls de la xarxa de ciutats que el desenvolupa, tot i que s'ha produït un canvi en el referent tècnic.

Però, a més dels projectes singulars i d'innovació, durant l'any 2017 s'han anat desenvolupant i consolidant els treballs de la Unitat de Control de Qualitat de l'Execució dels Contractes, que ha estat fent el seguiment de les clàusules de millora dels contractes i ha emès informes útils i reconeguts. Aquest fet està en la línia d'apoderar els tècnics i les tècniques referents dels serveis en l'assumpció de la naturalesa i l'objecte del servei prestat, al mateix temps que se'n treballen els aspectes formals.

S'han desenvolupat altres projectes d'innovació, com els APROP. S'han identificat les tres primeres unitats i s'ha aprofundit en la solució dels problemes per a la seva formalització. Així mateix, s'han desenvolupat totes les converses prèvies per poder impulsar aquesta forma de guarir la vulnerabilitat residencial amb solucions que es poden implementar en un període de temps molt més curt que el que comportaria a la pràctica el desenvolupament de les promocions d'habitatges clàssiques.

Cal destacar el treball de les unitats de suport transversals a tota l'organització i, en particular, els de seguiment pressupostari i de recursos humans. Així s'han anat duent a terme les habilitacions pressupostàries i de personal per poder dur a terme l'exercici diari dels nostres serveis. S'ha pogut entomar el tancament d'exercici, la preparació del nou i l'inici en pròrroga sense que això hagi representat una pèrdua significativa d'eficiència en el nivell d'execució del conjunt d'unitats de la gerència.

També destacar la importància dels equips, que, tot i que no tenen una gran visibilitat en la nostra organització, són imprescindibles per aconseguir l'habilitació i el confort de la resta d'unitats en la seva feina quotidiana. Són els equips de manteniment que també atenen el funcionament de cadascuna de les unitats operatives que tenim, així com la coordinació de tots els equipaments propis que donen suport a serveis que es presten a les persones, encara que sigui amb la participació activa de proveïdors de serveis. També atenen projectes com l'hort urbà ubicat al terrat de les nostres instal·lacions al carrer de València i que ha esdevingut un referent que s'està estenent a altres unitats de l'Ajuntament

107

Drets Socials

Memòria 2017

Direcció de
Planificació i
Innovació

 Lluís Torrens Mèlich
Director de Planificació i Innovació

3.1.

Direcció de Serveis d'Estratègia i Innovació

La Direcció de Serveis d'Estratègia i Innovació ha continuat al llarg de l'any 2017 la seva tasca de suport a les diferents unitats orgàniques de la Gerència de Drets Socials, i també ha seguit donant suport a la configuració d'un nucli operatiu d'innovació social i de cooperació de polítiques d'inclusió.

A continuació es despleguen les peces explicatives dels cinc departaments en què s'organitza la Direcció d'Estratègia i Innovació i que són l'element central de la nostra activitat.

1. Planificació i Processos
2. Gestió de Sistemes d'Informació
3. Recerca i Coneixement
4. Comunicació
5. Participació Social

En la memòria de l'any anterior s'assenyalava l'inici dels departaments de l'Àrea en el seu paper de referents tècnics i de suport a la presa de decisions de les diferents unitats orgàniques de la Gerència, i durant l'any 2017 aquesta funció s'ha confirmat i consolidat.

Els progressos aconseguits en l'àmbit de la generació de coneixement, l'anàlisi de dades i la configuració d'una unitat de producció de mapes, així com la configuració de l'Estratègia d'inclusió social i de lluita contra les desigualtats 2017-2027, han esdevingut un referent en la nova manera de fer de la gerència al llarg de l'any 2017.

Aquest darrer projecte incorpora elements rellevants de les tasques que hem abordat, i permet de palesar la voluntat de treballar en l'àmbit estratègic amb un horitzó temporal ampli, que inclou tres mandats futurs fins arribar a l'any 2027, i que comporta un nivell de consens molt alt que abasta la totalitat de grups municipals i la totalitat d'entitats i agents representats en els òrgans de govern de l'Acord. La tasca feta ha consistit en l'impuls, la coordinació i la dinamització dels treballs per poder concloure la redacció i l'aprovació de l'Estratègia d'inclusió i de lluita contra les desigualtats 2017-2027.

Aquesta forma de treballar exigeix una ingent tasca col·laborativa amb referents de la resta d'àrees sectorials de l'Ajuntament i de tots els districtes, així com de les entitats representades en els òrgans de govern, i la coordinació de tot plegat amb la secretaria tècnica de l'Acord. El treball de preparació, col·laboratge i consens ha estat molt significatiu i ha permès arribar, a finals del 2017, a una convocatòria d'un Consell de Governança ampliat amb representants dels diferents grups municipals per aprovar, per unanimitat, tant la proposta de text com la proposta de fites i d'avaluació per fer-ne el seguiment.

D'altra banda, també cal destacar el progrés assolit en l'àmbit de la recerca per donar suport a la comprensió de la realitat social de la nostra ciutat, amb un nivell de detall i de progrés que no s'havia aconseguit mai fins ara.

Aquest progrés ha estat possible gràcies al desplegament de l'encomanda de serveis amb l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona (IERMB), que ha

possibilitat aprofundir i consolidar les àrees de treball que havíem desplegat amb anterioritat i ens ha permès desenvolupar àmpliament l'àmbit de mesura de variables i de comprensió d'aquestes des del punt de vista territorial i també multivariant. Aquesta nova capa d'activitat, juntament amb l'anàlisi de les dades provinents de l'Agència Tributària, ha permès desenvolupar una base sòlida per poder desplegar el projecte B-Mincome.

Dins del mateix projecte de B-Mincome destaca el treball de suport i coordinació per a la definició de les diferents polítiques actives que el configuren i, en particular, per al desenvolupament dels plans d'ocupació que, juntament amb el treball de formació dut a terme amb el Consorci d'Educació de Barcelona (CEB), configuren el nucli de la primera política activa del projecte.

El desplegament dels treballs de formalització administrativa de les diferents activitats i projectes ha estat una tasca complexa i meticulosa, que ha donat com a resultat la contractació de 22 entitats col·laboradores que duren a la pràctica al llarg dels anys 2018 i 2019 els 22 plans de treball citats.

També destaca la consolidació dels treballs de gestió del coneixement i de la xarxa col·laborativa. En aquest àmbit, els departaments de la Direcció s'estan convertint en un referent corporatiu per a tot l'Ajuntament.

Així mateix, és subratllable la consolidació de la forma de treballar per projectes iniciada l'exercici anterior sota l'impuls de la Direcció de Planificació i Innovació. Aquesta nova forma de treballar ha permès engegar una gran quantitat de nous projectes, i en alguns d'aquests arribar a nivells de concreció i desenvolupament més alts que els que s'havien aconseguit anteriorment. A més, aquesta nova forma de treballar ha de superar les inèrcies culturals organitzatives de l'Ajuntament que es basen en la comprensió orgànica tradicional de les unitats sectorials.

Convé posar en relleu els treballs de tots els departaments de la Direcció per poder resoldre els nombrosos problemes de formalització que s'han hagut d'afrontar en el repte de la innovació, que sovint presenta un difícil encaix amb la lògica de les normes de contractació habituals. I això és especialment punyent si afecten el desplegament de serveis i projectes en els quals les persones són el centre de l'activitat.

De la mateixa manera, és remarcable el gran esforç realitzat per poder donar suport a totes les necessitats comunicatives de la Gerència, en particular si es té en compte que al llarg del 2017 s'ha produït un canvi en la direcció del Departament de Comunicació.

Finalment, volem agrair a l'equip directiu de la Direcció d'Estratègia i Innovació la seva capacitat d'adaptació, la seva autonomia, la seva solidesa tècnica, la seva flexibilitat i el seu tarannà, que ha permès, amb totes les dificultats, poder consolidar un nivell d'activitat notable.

 Pep Villarreal Moreno
Director de Serveis d'Estratègia i Innovació

3.1.1.

Departament de Planificació i Processos

■ Missió

El Departament de Planificació i Processos té com a missió donar suport tècnic al conjunt de l'organització, de l'Àrea de Drets Socials, per fer viables els processos estratègics de canvi i millora de l'atenció social que s'estan impulsant i que impacten en cadascun dels serveis i en el conjunt de l'organització. La seva finalitat és vetllar per la qualitat, la innovació i la millora contínua en el funcionament de l'Àrea.

■ Entorn

L'entorn social està marcat per la direcció de les polítiques públiques, que ens porten, d'una banda, a treballar per disminuir les desigualtats, i de l'altra, per millorar, innovar i expandir productes de projectes integrals per a persones i famílies. En aquesta direcció, des del Departament hem col·laborat per aprofundir en models d'atenció integrals centrats en la persona, i el desenvolupament i consolidació de models i protocols tècnics d'infància en risc, de maltractament de les persones grans i altres situacions de vulnerabilitat.

D'altra banda, i pel que fa a l'entorn organitzatiu, el nostre equip –com a departament transversal que dona suport tècnic als professionals– s'ha centrat en la gestió del coneixement de l'organització. A les administracions públiques cada vegada es valora més la gestió i dinamització del coneixement com a base per fomentar la creativitat i la innovació. En aquest sentit, la nostra feina s'ha centrat a proveir els professionals d'escenaris i metodologies col·laboratives per compartir, construir i generar coneixement útil com a recurs per als professionals, i a realçar el saber i l'expertesa dels professionals de l'Àrea, com a comunitat generadora de coneixement.

■ Recursos

El pressupost executat del Departament de Planificació i Processos es detalla a la taula 3.1.1.1.

Taula 3.1.1.1. Liquidació del pressupost
Departament de Planificació i Processos, 2017

Capítol	€	%
Personal	293.814,70	60,28
Béns i serveis	193.565,53	39,72
Total	487.380,23	100,00

Pel que fa als recursos humans, el Departament de Planificació i Processos ha comptat amb cinc tècniques durant tot l'any i la cap del Departament.

■ Activitat

El Departament de Planificació i Processos centra la seva activitat en tres grans àrees de treball:

- Anàlisi i desenvolupament tècnic de models i processos de treball
- Gestió del coneixement i desenvolupament professional
- Planificació estratègica

Anàlisi i desenvolupament tècnic de models i processos de treball

Aquesta àrea de treball duu a terme les tasques següents:

- Prestar suport tècnic i metodològic per elaborar models d'atenció social i projectes d'actuació per abordar les necessitats socials.
- Elaborar anàlisis i propostes de millora dels processos de treball.
- Desenvolupar projectes, protocols i procediments, i donar suport en el desplegament d'aquests.

L'any 2017 destaquem els projectes següents:

Els processos tècnics dels equips d'atenció a la infància i l'adolescència (EAIA). Processos clau de la fase d'estudi

Aquest projecte és un pas més en la línia de millorar l'atenció que es presta a les famílies i als infants en situació de risc social a la ciutat de Barcelona. L'objectiu ha estat millorar la qualitat en l'atenció a la infància i l'adolescència en risc, unificar els criteris tècnics i la sistematització metodològica.

El Departament de Família i Infància, conjuntament amb el Departament de Planificació i Processos, l'ha desenvolupat amb la finalitat de detectar, analitzar, consensuar i diagramar, a partir del consens professional, el mapa general de processos dels EAIA, que inclou els processos estratègics, els processos de suport i els processos clau o operatius. S'han desenvolupat en profunditat els processos tècnics de la fase d'estudi.

Durant el 2017 i fruit d'aquest treball conjunt s'ha acabat d'elaborar el material i s'ha editat en els cinc documents següents:

- Document de presentació (inclou el mapa general de processos dels EAIA, els processos estratègics i els de suport)
- Document "Procés 1. Entrada i anàlisi d'informació"
- Document "Procés 2. Primera entrevista i exploració diagnòstica"
- Document "Procés 3. Anàlisi, valoració i pronòstic"
- Document "Procés 4. Pla d'intervenció (pla de millora / acords COSE) i devolució a la família

Al juny es va fer l'acte de presentació tècnica d'aquest treball a l'Espai Jove La Fontana amb la participació de 144 persones.

Concloua aquesta primera fase del projecte, durant el segon semestre del 2017 ha començat el seguiment i l'avaluació de la implantació dels processos tècnics dissenyats, que preveu l'acompanyament a l'equip directiu, amb els objectius següents:

- Dotar d'eines i donar suport a les direccions per facilitar la implantació als seus equips dels processos tècnics dissenyats, i operativitzar-ne l'aplicació a partir de paquets de canvi. Aquest treball s'ha dut a terme en un espai de direcció compartida.
- Homogeneïtzar el sistema de registres i mesures per al seguiment, minimitzant la variabilitat no desitjada en la implantació, definint un sistema de recollida d'indicadors i presentació dels resultats a escala d'equip, de zona i de servei.

Projecte “Com a casa: procés de canvi cap al model de residència gerontològica centrat en les persones”

En la línia d'incorporar i potenciar la recerca en els nostres àmbits de treball, durant l'any passat es va portar a terme el projecte “Com a casa: procés de canvi cap al model de residència gerontològica centrat en les persones”. Al gener del 2017 es va editar la publicació dels resultats de la recerca aplicada, i un resum amb les conclusions i recomanacions per implantar aquest model d'atenció a residència. Així mateix, al llarg d'aquest any s'han fet els actes següents per difondre els resultats:

- Presentació dels resultats i conclusions d'una recerca aplicada en l'àmbit social en dues sessions: una al Palau Macaya, amb la participació de 156 persones al febrer, i una altra a la Fundació Casa Asil, amb 70 persones al mes de març.
- Comunicació dels resultats de la recerca al I Congrés de l'Acció Social. Atenció Integrada Social i Sanitària dels Serveis Socials, organitzat pel Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya i la Càtedra de Serveis Socials de la Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya al juliol.

Identificació de perfils i situacions tipus en les quals es produeixen maltractaments a les persones grans (part I)

Aquest projecte sorgeix de la necessitat plantejada pel Departament de Gent Gran de la Direcció d'Intervenció Social de donar continuïtat al desplegament del protocol de maltractament de les persones grans.

L'objectiu del projecte és identificar i conèixer les situacions en què es donen els maltractaments a les persones grans, així com les múltiples causes presents en aquestes situacions, els desencadenants i altres variables associades que hi intervenen, per extreure'n orientacions i recomanacions per avançar i millorar en la intervenció i l'abordatge psicosocial presents en les situacions de maltractament vers les persones grans.

Durant aquest any s'ha conclòs la primera fase d'exploració i disseny del projecte, i està a punt d'acabar la segona fase de desenvolupament tècnic. El resultat del treball

d'aquestes fases es recull en un primer document, que identifica els factors estructurals de cada una de les àrees rellevants estudiades: la persona que rep el maltractament; les ajudes i recursos de què disposa; les característiques del responsable del maltractament, i, sobretot, les dinàmiques i patrons familiars i relacionals que hi ha darrere dels maltractaments.

El 2018 està previst constituir un grup de recerca mixta amb la universitat o altres entitats proveïdores i professionals de l'Àrea, per avançar i acabar de definir la configuració de les situacions tipus.

Construcció d'un model d'atenció socioeducativa

A petició del Departament de Família i Infància, a l'octubre d'enguany es va iniciar un projecte de desenvolupament tècnic per definir i construir aquest model a la ciutat de Barcelona, a partir de la cartera de serveis socials que marca la Generalitat de Catalunya, encara pendent d'aprovació definitiva.

Aquest projecte té tres grans fases: La primera, que s'ha iniciat l'any 2017 i té per objectiu definir un marc conceptual de la intervenció socioeducativa (ISE) en la infància i adolescència en situació de risc, inclou la identificació dels criteris tècnics i conceptuals bàsics, l'objecte i la finalitat, així com la metodologia i les estratègies bàsiques de què fa ús. A partir d'aquesta definició ja construïda i d'acord amb la proposta tècnica, organitzativa i funcional de la cartera de serveis de la Generalitat, es preveu, durant el 2018, passar a la fase següent, en què caldrà identificar els serveis, programes o projectes estables d'ISE a la ciutat, establir quins compleixen o no els criteris tècnics i en quin grau ho fan. La fase final del projecte és determinar el mapa de serveis d'ISE de la ciutat de Barcelona.

Les famílies en conflicte amb adolescents i violència filioparental. Situacions tipus, models de treball i orientacions professionals

Aquest projecte sorgeix a partir de la identificació de temes emergents que cal abordar segons el balanç dels plans d'infància i de família, les recomanacions del Grup de Famílies del Consell Municipal de Benestar Social i la constatació que és una problemàtica creixent i complexa d'abordar als Serveis Socials Bàsics (SSB).

L'objectiu és identificar situacions segons tipus de famílies i els factors que influeixen, amb una mirada de procés i fases d'evolució del conflicte, per proposar models de treball possibles en cada fase. Es posa un èmfasi especial en aquelles situacions més complexes, que requereixen el treball en xarxa de diferents sistemes de serveis.

Durant el 2017 s'ha constituït el Grup de Millora pel Desenvolupament Tècnic. El 2018 s'iniciarà una recerca aplicada, amb l'objectiu de constatar les hipòtesis i extreure'n bones pràctiques i orientacions.

Gestió del coneixement i desenvolupament professional

A l'Àrea de Drets Socials s'està produint un canvi cultural en la manera d'entendre la formació i l'adquisició de coneixements. Els professionals han passat de ser consumidors de coneixement a ser-ne actors generadors. L'aprenentatge es produeix cada vegada més en un nou escenari social i organitzatiu on crear i compartir coneixement i on desenvolupar-se professionalment.

Aquesta àrea de treball es concreta en les tasques següents:

- Coordinació i desenvolupament del Pla de desenvolupament professional i gestió del coneixement de l'Àrea de Drets Socials 2016-2019.
- Gestió del projecte del Banc de Bones Pràctiques.
- Gestió del Pla específic de la Gerència d'aprenentatge i desenvolupament professional 2015-2017.
- Desenvolupament de projectes singulars de gestió del coneixement.
- Participació en projectes de col·laboració estable i recerques amb les universitats, col·legis professionals i altres fòrums acadèmics i professionals.
- Actualització i manteniment del catàleg i gestió documental del portal, fent funcions de curador de continguts.

Els projectes i actuacions més destacats de l'any 2017 han estat els següents:

Pla de desenvolupament professional i gestió del coneixement 2016-2019 del conjunt de l'Àrea de Drets Socials

Aquest pla implica l'Institut Municipal de Serveis Socials (IMSS), l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat (IMPD), la Gerència de Drets Socials, l'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB), l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona (IMEB) i l'Institut Municipal de l'Habitatge i Rehabilitació de Barcelona (IMHAB). Impulsa de manera transversal un conjunt de projectes, espais i activitats per compartir i construir coneixement útil com a recurs per als professionals, i implica tots els nivells de l'organització en els processos d'aprenentatge. Consta de vuit línies estratègiques:

- Fer una formació específica, de qualitat i a mida, que respongui a les necessitats de cada àmbit i col·lectiu de treball.
- Orientar la formació a l'aprenentatge relacionat amb el lloc de treball. Assegurar la transferència del coneixement adquirit.
- Donar suport i acompanyament al desenvolupament professional.
- Desenvolupar els nous rols i competències per a la comunicació i gestió del coneixement.
- Potenciar espais i escenaris per compartir coneixement.
- Desenvolupar metodologies i espais de treball col·laboratiu per construir nou coneixement.

- Generar coneixement a les fronteres de l'organització: món acadèmic, grups de participació social i altres administracions, altres xarxes de coneixement extern.
- Establir una cultura de recerca aplicada, publicació i docència com a base per a la millora contínua i la innovació.

En el marc d'aquest Pla de desenvolupament professional i de gestió del coneixement durant el 2017, cal destacar les fites següents:

- Elaboració del sistema de seguiment i avaluació, i delimitació de la línia base del Pla de desenvolupament professional i gestió del coneixement (2016-2019) de l'Àrea de Drets Socials.

S'ha elaborat el quadre de comandament amb els indicadors d'activitats promotores de coneixement, de rendiment en termes de capital de coneixement, i d'impacte en persones i equips i finalment en l'organització. Durant el primer semestre s'han recollit les dades que han permès crear la línia base del Pla de gestió del coneixement, que permetrà fer una avaluació d'impacte quan acabi, el 2019.

- Desplegament del conjunt d'accions formatives i de desenvolupament professional de l'Àrea de Drets Socials.

A la taula 3.1.1.2. es presenten les dades de la programació específica de la Gerència, de l'IMSS i de l'IMPD, de l'IMEB, de l'ASPB i Habitatge. Cal destacar l'increment d'hores de formació específica transversal de l'Àrea respecte de l'any passat, i indicar que cada vegada hi ha més coordinació i participació transversal entre els diversos organismes.

Taula 3.1.1.2. Formació i desenvolupament professional de l'Àrea de Drets Socials

Departament de Planificació i Processos, 2017

	Gerència	IMSS	IMPD	IMEB	ASPB	Habitatge	Total
Accions formatives ¹	25	20	6	24	3	4	82
Places ocupades	436	610	72	1321	89	71	2.599
Hores invertides ²	5.576,50	10.181,50	650	12.993	850	760	31.011
Hores de participació a formació específica transversal de l'Àrea	36	237	75	78	163	72	661
Recursos econòmics invertits (€) ³	45.394,00	80.000,00	5.199,00	45.417,20	7.267,50	8.077,01	191.354,71

1. Respecte al valor de l'IMEB, no inclou les dades de formació de promoció educativa.

2. El valor de la Gerència són les hores de cada acció per nombre d'assistents.

3. El valor de la Gerència inclou les hores de tutoria de la formació aplicada.

- Les sessions de supervisió tècnica externa que s'han dut a terme als EAIA, els Centres de Serveis Socials (CSS) i SADEP, així com als CDIAP de l'IMPD i als espais de l'IMEB.

Taula 3.1.1.3. Supervisió tècnica a l'Àrea de Drets Socials

Departament de Planificació i Processos, 2017

	Gerència (EAIA)	IMSS (CSS +SADEP)	IMPD (CDIAP)	IMEB	Total
Nombre de sessions	152	402	36	48	638
Recursos econòmics invertits (€)	27.031,71	78.486,48	6.167,00	22.865,62	134.550,81

- Manteniment i creació de nous espais estables per compartir i construir coneixement dins l'Àrea de Drets Socials.

Durant el 2017 s'han continuat organitzant les sessions d'espais estables com ara les "Sessions CO2", les "Sessions d'intercanvi de bones pràctiques" i els "Espais de debat i aprenentatge" de la Gerència de Drets Socials.

Des de l'Agència de Salut Pública s'ha continuat amb els "Debats científics" i el "Divendres a Lesseps". L'Institut Municipal de Serveis Socials (IMSS) té uns espais d'intercanvi de les UGA, d'acompanyament al rol directiu i d'aprenentatge de psicòlegs. D'altra banda, al llarg del 2017 s'han obert nous espais per compartir coneixement dins els organismes de l'Àrea. En concret, l'IMPD ha iniciat els seus "L'Institut al dia" i "L'Institut proposa"; el Patronat d'Habitatge ha començat les "Sessions COCHA", i l'IMEB ha iniciat les "Mirades d'intercanvi".

A continuació, es poden consultar el nombre de sessions i el total de participants en els diversos espais estables per compartir o construir coneixement.

Taula 3.1.1.4. Espais per compartir i construir coneixement de l'Àrea de Drets Socials

Departament de Planificació i Processos, 2017

Departament	Espai	Sessions	Participants
Gerència	Sessions CO2	8	313
	Sessions d'intercanvi de bones pràctiques	1	51
	Espais de debat i aprenentatge	2	51
	Sessió de reconeixement de bones pràctiques	1	172
IMSS	Espai d'intercanvi de les UGA	4	62
	Acompanyament al rol directiu	6	38
	Espai d'aprenentatge dels psicòlegs	3	59
IMPD	L'Institut al dia	2	56
	L'Institut proposa	2	151
ASPB	Divendres a Lesseps	28	480
	Debats científics	9	360
(1.710 visualitzacions en streaming)			
IMH	Sessions COCHA	1	40
IEB	Mirades d'intercanvi	2	98

- Visibilització de l'estratègia de gestió del coneixement i augment de sinergies entre els organismes de l'Àrea de Drets Socials. S'ha dissenyat un roll-up sobre què és la gestió del coneixement elaborat pels membres del Comitè Director de Gestió del Coneixement, que procedeixen dels diversos organismes, per visibilitzar de manera simplificada tota l'estratègia del que s'està fent en gestió del coneixement i les sinergies que hi ha. Durant el 2017 hi ha hagut un procés progressiu d'enfortiment del treball conjunt. En aquest sentit, s'ha iniciat un procés de presentació de l'estratègia en els diversos òrgans, que es consolidarà durant el 2018.

Banc d'Experiències i Bones Pràctiques (BBPP)

Té com a objectiu potenciar la participació activa de les persones treballadores i fer circular el coneixement de la nostra organització, promovent la difusió i l'intercanvi d'experiències provades i validades.

Després de cinc anys de desplegament, el projecte està consolidat i anualment s'incorporen al banc al voltant de deu bones pràctiques.

Taula 3.1.1.5. Nombre de bones pràctiques 2013-2017

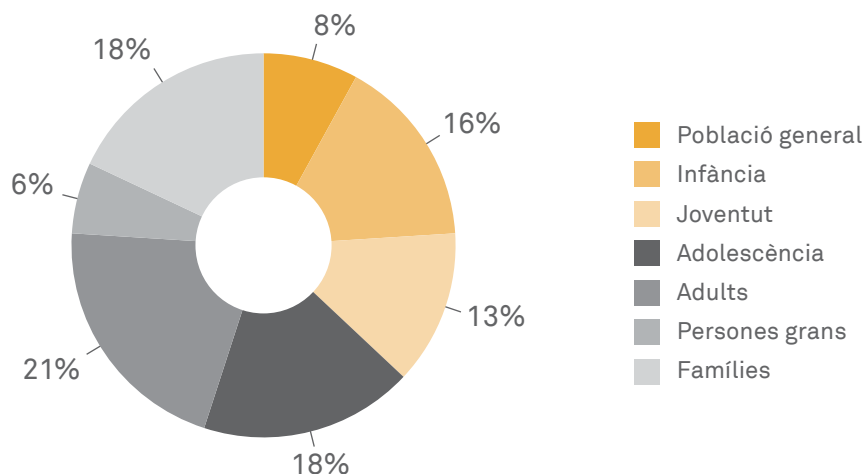
Departament de Planificació i Processos, 2017

	2013	2014	2015	2016	2017	Total
Nombre de pràctiques validades	5	13	11	11	10	50

En l'actualitat el banc té 50 bones pràctiques. El 77% són projectes adreçats a la ciutadania, en el 54% dels quals, a més de l'Àrea, hi participen els districtes, i en el 46% entitats cíviques i socials vinculades al tercer sector.

Gràfic 3.1.1.1. Els sectors de població més representats a qui s'adreça el BBPP

Departament de Planificació i Processos, 2017

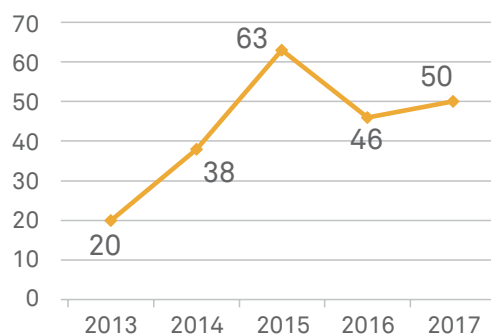
Taula 3.1.1.6. Agents impulsors del Banc de Bones Pràctiques (BBPP)

Departament de Planificació i Processos, 2017

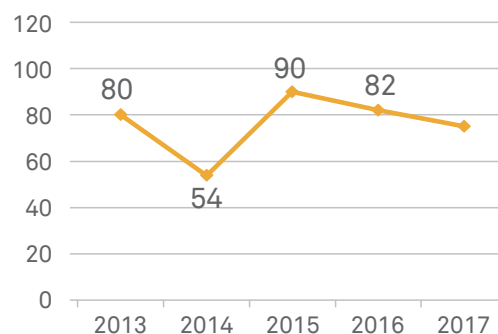
	2017	% distribució
Només per a l'Àrea	7	15,91
Per a l'Àrea i altres de l'Ajuntament (districtes, àrees)	7	15,91
Per a l'Àrea més altres administracions	11	25,00
Per a l'Àrea més entitats cíviques i tercer sector	4	9,09
Per a l'Àrea, districtes, altres administracions, entitats cíviques i tercer sector	15	34,09
Total	44	100,00

El 43% de les pràctiques del període analitzat reuneixen el criteri d'innovació, amb una puntuació superior a vuit. Els resultats de les BBPP analitzades demostren que tenen incorporats força elements d'innovació. Entenem per pràctica innovadora aquella que desenvolupa solucions noves o incorpora la introducció o millora d'elements, per mitjà dels canvis necessaris en la gestió interna o en la prestació de serveis, amb l'objectiu de millorar els resultats.

Gràfic 3.1.1.2. Percentatge de BBPP amb puntuació (>8) en innovació i millora contínua
Departament de Planificació i Processos, 2017

Gràfic 3.1.1.3. Percentatge de BBPP amb puntuació (>8) en transferibilitat
Departament de Planificació i Processos, 2017

Un dels objectius principals del banc és afavorir la transferibilitat de les bones pràctiques. Les dades del període analitzat posen de manifest que un 76% són pràctiques que poden ser replicades i adaptades a contextos similars.

El 2017 s'han celebrat les IV Jornades de Reconeixement a les BBPP del període 2016-2017, amb la participació de 172 persones.

Taula 3.1.1.7. Jornades de Reconeixement de les BBPP
Departament de Planificació i Processos, 2017

	2013	2014	2015	2016	2017	Total
Assistents	138	130	203	203	172	643

El mes de juny del 2016 es va posar en funcionament al web de l'Àrea una secció específica de les BBPP en la qual es poden consultar tots els projectes: <http://ajuntament.barcelona.cat/drets-socials/ca/banc-de-bones-practiques>.

Una línia del banc, que es va iniciar l'any 2016, consisteix a generar espais d'intercanvi de bones pràctiques. El seu objectiu principal és generar espais d'aprenentatge i debat per proveir els professionals de recursos que facilitin la millora contínua i la innovació en la seva tasca, així com afavorir la seva transferibilitat.

Durant el 2017 s'ha dut a terme una sessió d'intercanvi de bones pràctiques sobre la innovació en l'àmbit social i la gestió pública, amb l'assistència de 51 professionals interns i externs (universitat, altres administracions).

Taula 3.1.1.8. Espais d'intercanvi de bones pràctiques

Departament de Planificació i Processos, 2017

	2016	2017	Total
Espais	2	1	3
Participants	72	51	123

119

Drets Socials

Memòria 2017

Direcció de
Planificació i
Innovació

Pla específic d'aprenentatge i desenvolupament professional de la Gerència de l'Àrea de Drets Socials

El pla proposa una programació pròpia i específica per a la Gerència de l'Àrea de Drets Socials, que inclou la formació per als equips d'atenció a la infància i adolescència en risc (EAIA), sota el marc del Pla de gestió de coneixement de l'Àrea de Drets Socials, i que inclou els àmbits següents:

- Gestió i tasques associades al lloc de treball
- Tècniques i metodologies de comunicació i gestió del coneixement
- Competències tècniques i especialitzades
- Suport i acompanyament al rol directiu
- Suport al desenvolupament dels equips
- Salut i equilibri cos i ment a la feina
- Acollida de nous professionals

Els objectius prioritaris de l'any 2017 han estat els següents:

- Reforçar amb accions d'aprenentatge i desenvolupament professional el Pla de gestió del coneixement (desenvolupament de nous rols i metodologies).
- Avançar en la transferència de coneixements i habilitats en el lloc de treball.
- Integrar noves accions de suport al desenvolupament professional dels equips.
- Donar continuïtat al pla de formació específic per als EAIA amb accions de reforç de les habilitats de gestió, competències tècniques i directives i desenvolupament professional.

Taula 3.1.1.9. Aprenentatge i desenvolupament professional de la Gerència de Drets Socials

Departament de Planificació i Processos, 2017

	2016	2017	% d'increment
Pla específic de la Gerència de Drets Socials			
Accions formatives del pla específic de Gerència	30	25	-16,67
Edicions de les accions formatives	36	30	-16,67
Hores ofertes	289,5	337,5	16,58
Hores invertides en formació ¹	4.475	5.576	24,60
Places ocupades ²	548	436	-20,44
Despesa (€) ³	43.752	43.456	-0,68
Formació rebuda pels professionals de la Gerència de Drets Socials			
Hores invertides per professionals de la Gerència en formació transversal de ciutat	872	1.271	45,76
Personal format de la Gerència (PEG + transversal de ciutat)	197	193	-2,03
Percentatge de persones que s'han format (PEG + transversal de ciutat)	77,00	76,40	-0,78
Mitjana d'hores de formació per professional (PEG + transversal de ciutat)	22,2	31,5	41,89

1. Hores de cada acció del pla específic de Gerència per assistents (inclou professionals de l'Àrea).

2. De les 436 places del 2017, 332 són exclusivament de la Gerència de Drets Socials. La resta són places ocupades per personal de la resta de l'Àrea, és a dir, formen part de cursos transversals gestionats per la Gerència. Així mateix, s'han comptabilitzat només les places amb assistència superada (80%).

3. La despesa correspon a accions finançades amb fons propis. La resta d'accions han estat finançades des de Recursos Humans centrals (formadors interns) o via AFEDAP. La despesa total de les 25 accions ascendeix a 45.394,25 euros (inclou una acció formativa aplicada de llarg format amb tutories). S'ha actualitzat el valor de l'any 2016.

En general, s'han fet menys accions específiques, tot i que el nombre d'hores invertides en formació ha estat superior. És el cas de les que s'han fet als EAIA i en el seguiment de les accions per garantir-ne l'aplicació. Ha augmentat la formació feta a través de l'oferta del Catàleg de formació transversal de ciutat.

Així mateix, s'ha treballat de manera específica en dos projectes estratègics:

- Els formadors interns com a capital de coneixement. Dels 11 formadors registrats, n'han estat en actiu 7.
- La transferència de coneixements i habilitats al lloc de treball: elements de millora. Destaquem, aquest any, l'acció sobre mapes de coneixement crític de l'equip, adreçada als comandaments i directius de la Gerència, i l'elaboració d'una guia pràctica.

Espais d'aprenentatge i debat

Aquests espais per compartir i construir coneixement s'organitzen amb tres objectius:

- L'actualització del coneixement de l'equip de professionals de l'Àrea de Drets Socials en els àmbits teòric i tècnic: descobrir pràctiques i experiències no conegudes, conèixer experiències innovadores, nous enfocaments i tendències o tècniques especialitzades que ajudin a millorar la pràctica professional.
- La construcció i producció de coneixement nou a partir del contrast i el debat, identificant idees, extraient conclusions i valorant el grau d'aplicació (transferència).
- El fet de compartir el coneixement generat a les fronteres de l'organització (àmbit acadèmic, institucional i altres administracions i entitats i experts de xarxes del tercer sector...).

Durant el 2017 s'han organitzat dos espais amb els temes següents:

- “Peer Worker, l'experiència del Canadà: Housing First Chez Soi Montreal 2009-2013” (27 participants) i “Una trajectòria migratòria en primera persona. Ghana Barcelona: de la vivència personal a les respostes trobades” (24 persones)

Recerca i innovació. Col·laboració estable amb universitats i altres entitats col·laboradores

Aquest projecte de col·laboració amb les universitats pretén potenciar i millorar la col·laboració tècnica i l'intercanvi. Aprofita les sinergies ja establertes arran de les diverses relacions existents i n'estableix d'altres, per innovar amb les formes i procediments i, d'aquesta manera, obtenir resultats millors.

Els eixos d'actuació d'aquest projecte són els següents:

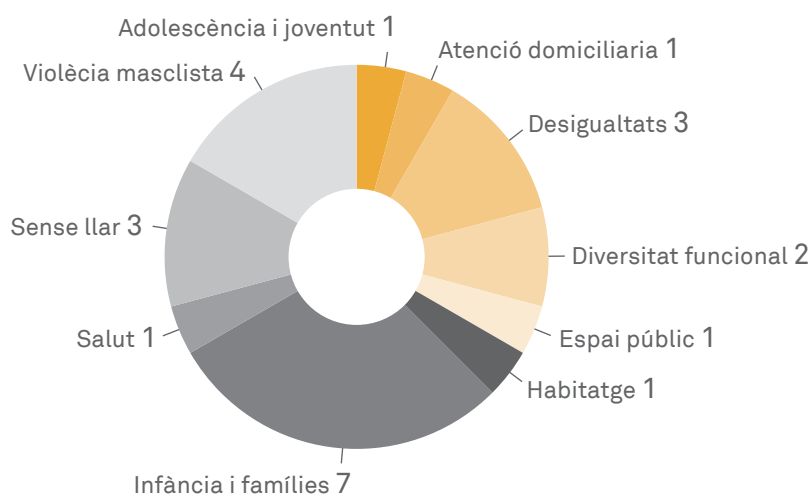
- Participar en la formació de nous professionals, en un doble sentit, facilitant la incorporació d'alumnes en pràctiques als departaments de la Gerència, i alhora potenciant que els nostres professionals amb experiència i coneixement participin en la docència de graus, màsters i postgraus.
- Compartir coneixement i innovació amb el món acadèmic, comptant amb experts universitaris en projectes, grups de millora i espais de debat, d'intercanvi i de construcció del coneixement.
- Incorporar la recerca aplicada a les nostres àrees de treball, per detectar àmbits de millora i avaluar la pràctica i l'impacte de les nostres accions.

Els resultats durant l'any 2017 han estat els següents:

- Hi ha hagut 12 alumnes en pràctiques a la Gerència de l'Àrea de Drets Socials.
- S'ha aconseguit sistematitzar i crear un registre de recerques i estudis consultables per àmbits transversals al Portal del Professional, on es poden consultar totes les recerques que s'han fet, en curs i vigents i, si escau, els resultats. Tenir una visió global de la Àrea de Drets Socials en matèria de recerca, publicació i docència. Sistematitzar les tipologies i les metodologies de les recerques que es duen a terme a l'Àrea.

El nombre de recerques aplicades i estudis vigents que es van identificar l'any 2016 amb l'objectiu de crear un registre i fer un informe com a punt de partida va ser de 52. El 2017, aquest registre s'ha actualitzat i podem dir que hi ha 24 recerques i estudis (10 ja han començat aquest 2017), tal com es representa al gràfic següent:

Gràfic 3.1.1.4. Recerques i estudis en curs o vigents a setembre del 2017 a l'Àrea de Drets Socials
Departament de Planificació i Processos, 2017

S'han identificat i contactat nous grups de recerca d'universitats i entitats, s'han establert bases de col·laboració i s'han iniciat projectes nous. Actualment es disposa d'un registre o base de dades consultable de grups de recerca per àmbits. Hi ha un total de 26 grups d'àmbit acadèmic identificats a partir de les seves línies de recerca i la relació amb els nostres àmbits temàtics d'interès, 17 dels quals són aquells que ja han col·laborat com a mínim en una ocasió amb l'Àrea. A més, durant el 2017 s'han fet 13 entrevistes. També s'han identificat prioritats de recerca, publicació i docència.

En relació amb l'objectiu d'incorporar la recerca aplicada a la nostra àrea de treball, cal destacar com a producte l'elaboració d'una infografia sobre què és una recerca aplicada, amb l'objectiu d'estimular i donar suport al disseny de recerques de l'Àrea.

Gestió de continguts i dinamització del Portal del Professional: el catàleg de serveis

Aquest projecte té com a finalitat garantir la qualitat (vigència, rigor, sistemàtica, terminis, etcètera) dels continguts del Portal del Professional i, a la vegada, generar coneixement. El catàleg ha estat una de les seccions més consultades del Portal, ja que facilita la feina als professionals. Les dades que figuren en negatiu tenen a veure amb l'eina informàtica utilitzada, atès que quan es modifica i se substitueix un document es perden les consultes i descàrregues que se n'han fet.

Taula 3.1.1.10. Activitat del Portal del Professional

Departament de Promoció de la gent gran, 2017

	2016	2017	% d'increment
Professionals que disposen del Portal	2.574	2.900	12,67
Documents disponibles			
Gestió del coneixement	1.176	1.451	23,38
Suport a la gestió interna	110	100	-9,09
Catàleg de serveis	975	946	-2,97
Mitjana diària de consultes			
Gestió del coneixement	13	15	15,38
Suport a la gestió interna	11	18	63,64
Catàleg de serveis	359	317	-11,70
Descàrregues de documentació			
Gestió del coneixement	4.983	5.533	11,04
Suport a la gestió interna	765	353	-53,86
Catàleg de serveis	131.522	115.891	-11,88

123

Drets Socials

Memòria 2017

Direcció de
Planificació i
Innovació

Planificació estratègica

El 2017 es van presentar els informes de balanç i les recomanacions del Pla per a la infància, el Pla per a les persones grans i el Pla per a la família. Finalment s'han organitzant els debats monogràfics amb tots els actors dels plans (amb una participació de més de 119 professionals) a partir dels quals s'han elaborat tres documents de reptes i propostes de futur, punt de partida dels futurs plans.

Pla per a la infància. Quatre taules de debats monogràfics simultanis:

- La participació de l'infant i adolescent com a subjecte de dret i ciutadà actiu.
- L'educació des de la multiplicitat de contextos educatius.
- La salut integral dels infants i adolescents: hàbits, malestars emocionals i salut mental.
- La infància vulnerada, les situacions d'infància en risc. Disfuncions i violències emergents.

Pla per a la gent gran. Tres taules de debat monogràfic simultani:

- La construcció social, plural i diversa del procés d'envelliment.
- Vulnerabilitats i desigualtats de les persones grans: la xarxa de serveis i atenció sociosanitària.
- Els entorns de la vida quotidiana de les persones grans.

Pla per a la família. Un debat monogràfic organitzat en subgrups:

- Quins són els temes que cal abordar en clau de grup familiar?

Així mateix, s'ha fet el manteniment i l'actualització del repositori integrat per al seguiment dels plans, i s'ha donat suport estratègic i metodològic a l'elaboració dels nous plans municipals.

■ Reptes de futur per al 2018

Els principals reptes del Departament de Planificació i Processos per al 2018 són els següents:

En l'àrea de desenvolupament tècnic:

- Desenvolupar models d'atenció, així com protocols, processos i procediments tècnics per als diversos perfils socials i sectors de població tant dels SSB com especialitzats.
- Dissenyar serveis i projectes de nova creació en funció de les noves necessitats i continuar el seguiment de projectes compromesos en els diversos àmbits.

En l'àrea de la gestió del coneixement:

- Desenvolupar el Pla de desenvolupament professional i gestió del coneixement del conjunt de l'Àrea de Drets Socials, i generar sinergies i corresponsabilitat entre tots els òrgans de l'Àrea. Avaluat la gestió del coneixement basada en indicadors de rendiment en termes de capital de coneixement (persones amb rol de dinamitzadors de coneixement, actius tangibles i accessibles, i espais consolidats per compartir coneixement). Identificar i quantificar indicadors d'impacte de canvi de comportament en les persones i els equips, i de canvi cultural en l'organització.
- Avançar en projectes estratègics de gestió del coneixement, promovent noves mesures de reconeixement i suport als rols generadors de coneixement.
- Promoure el BBP, de manera que formi part de la cultura corporativa de drets socials com a motor de canvi, millora contínua i innovació. Aconseguir l'actualització de les pràctiques del Banc. Desenvolupar un pla de comunicació i difusió del Banc a la resta de l'Ajuntament i en altres administracions i fòrums professionals, així com en plataformes internacionals.
- Donar suport als professionals de l'Àrea per desenvolupar una cultura de recerca, docència i publicació. Identificar les àrees de recerca que cal iniciar o potenciar, i promoure una col·laboració estable amb nous grups de recerca universitaris. Publicar un informe final.

Carmina Català i Galofré

Cap del Departament de Planificació i Processos

Taula 3.1.1.11 Indicadors de producció de serveis

Departament de Planificació i Processos, 2017

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	% d'increment 2011-2017
Formació i desenvolupament professional								
Pla específic de la Gerència de l'Àrea de Drets Socials								
Accions formatives ¹	-	7	18	28	20	30	25	257,14
Hores ofertes	-	73	242	377,5	265,5	289,5	337,5	362,33
Hores invertides	-	1.169	4.093	6.454	4.108	4.475	5.576	376,99
Col·laboració amb les universitats								
Alumnes en pràctiques	-	7	5	2	5	10	13	85,71
Recerques aplicades i projectes estables	-	1	4	5	4	14	12	-
Estudis realitzats per entitats organitzadores						18	13	-27,78
Universitats/facultats amb col·laboració	-	6	10	10	14	13	19	216,67
Processos de desenvolupament tècnic								
Projectes en curs	-	-	3	5	5	6	6	100,00
Productes, actius de coneixement	-	-	2	7	11	11	11	450,00
Altres projectes de gestió del coneixement								
Bones pràctiques reconegudes	-	-	5	13	11	12	10	100,00
Projectes singulars de gestió del coneixement	-	-	2	5	3	4	5	150,00

Per als indicadors que no tenen disponible el valor del 2011 es fa la comparativa d'increment amb el primer valor disponible.

1. A partir de l'any 2016 es comptabilitza en l'àmbit de l'Àrea. Durant l'any 2017 s'han actualitzat alguns indicadors de l'any 2016 a la taula.

3.1.2.

Departament de Recerca i Coneixement

■ Missió

El Departament de Recerca i Coneixement té com a missió la interpretació de la realitat social de Barcelona, dins el seu context metropolità i europeu, per orientar les intervencions públiques de les diferents direccions i/o àmbits de l'Àrea de Drets Socials, així com oferir suport a les diferents unitats i serveis de l'Àrea a partir de la transformació de les dades d'entorn, d'activitat i de recursos en informació i coneixement.

■ Entorn

Aquest any hem continuat elaborant estudis sobre la realitat de diferents grups poblacionals i informes sobre el funcionament i l'activitat de diferents serveis. La difusió del material generat s'ha fet en format digital i a través del web de l'Observatori Social Barcelona i d'altres webs de l'Àrea de Drets Socials. Gran part de l'activitat del Departament s'ha orientat cap al suport a la gestió i als projectes estratègics dels instituts i les direccions de l'Àrea, posant èmfasi en el seguiment i monitoratge de l'activitat, en el desenvolupament i la consolidació de quadres de comandament, i en temes relacionats amb l'avaluació d'impacte dels serveis i la millora contínua. S'ha continuat atenant les demandes d'altres àrees centrals participant en taules transversals d'anàlisi. Hem encetat estratègies de col·laboració vinculades a temes de recerca amb diferents universitats, centres d'estudis i amb altres departaments de recerca del mateix Ajuntament.

■ Recursos

El Departament ha disposat de 982.395,95 euros, dels quals 266.322,50 corresponen a despeses de personal, cosa que representa un 27% del total del pressupost.

Taula 3.1.2.1. Liquidació de pressupost
Departament de Recerca i Coneixement, 2017

Capítol	€	%
Personal	266.322,50	27,11
Béns i serveis	532.896,42	54,24
Transferències corrents	183.177,03	18,65
Total	982.395,95	100,00

Pel que fa als recursos humans, l'any 2017 el Departament ha comptat amb quatre persones. Una cinquena persona adscrita continua en comissió de serveis. Les dones representen el 60% de la plantilla.

■ Activitat

La funció bàsica del Departament s'orienta a donar suport a les direccions i els departaments de l'Àrea de Drets Socials, i també a elaborar productes orientats a la generació i difusió de coneixement.

Generació i difusió de coneixement

Al llarg de l'any 2017 s'han elaborat els estudis següents:

- Estudi sobre les Condicions de vida de les persones grans a Barcelona i la resposta de la ciutat en col·laboració amb l'Institut d'Estudis Regionals Metropolitans de Barcelona (IERMB).
- Sistema estable d'indicadors de vulnerabilitat social per a la gent gran a partir de l'Enquesta de condicions de vida de l'any 2016.
- Estudi sobre pobresa i desigualtat social: l'escenari postcrisi 2016 en col·laboració amb l'IERMB.
- Sistema estable d'indicadors de pobresa i desigualtat a partir de l'Enquesta de condicions de vida de l'any 2016.
- Estudi sobre pobresa infantil en l'escenari postcrisi en col·laboració amb l'IERMB.
- Sistema estable d'indicadors de vulnerabilitat social d'infància a partir de l'Enquesta de condicions de vida de l'any 2016.
- Informe de les persones amb reconeixement legal de discapacitat a la ciutat de Barcelona, 2016.
- Col·laboració en l'elaboració del qüestionari de l'Enquesta sociodemogràfica 2016 feta pel Departament d'Estudis d'Opinió del Gabinet Tècnic de Programació.
- Informe sobre les pensions no contributives a la ciutat de Barcelona, 2016.

Aquest any, s'ha editat el número 21 de la revista Barcelona societat. El tema central ha estat la feminització de la pobresa. El mes d'octubre es va fer la presentació d'aquest número a la biblioteca Francesca Bonnemaison amb la participació de dones pertanyents a diferents col·lectius de dones que havien col·laborat en el número esmentat.

La revista té una pàgina web pròpia en què es poden consultar tots els números publicats fins ara; els dos darrers números es poden consultar íntegrament en castellà, anglès i català. <http://ajuntament.barcelona.cat/dretssocials/ca/revista-barcelona-societat>.

El web de l'Observatori Social Barcelona (<https://www.bcn.cat/observatoribcn>) continua essent un dels principals instruments per difondre els productes elaborats pel Departament. Durant l'any 2017, l'apartat que ha tingut més visualitzacions ha estat el d'estudis que fan referència a la gent gran. El 12% de les connexions s'han fet a través de telèfons mòbils i tauletes.

Suport a altres departaments i direccions

Una de les funcions del Departament de Recerca i Coneixement és donar suport a altres departaments de l'Àrea de Drets Socials i a altres àrees de l'Ajuntament. D'aquest any 2017, destaquem:

- Inici de l'estudi pilot sobre l'aplicació del Suport Municipal d'Inclusió i polítiques actives relacionades en el marc del projecte B-Mincome en col·laboració amb Ivàlua. Com a fites assolides en l'estudi durant aquest període, destaquen l'elaboració de l'enquesta i la coordinació del treball de camp.
- Inici de l'estudi sobre l'avaluació de l'impacte de la moneda ciutadana que porta a terme el grup de recerca ESCI de la Universitat Pompeu Fabra.
- Col·laboració en l'inici de l'estudi sobre l'avaluació dels resultats, l'impacte i la reformulació de les prestacions municipals de Barcelona.
- Elaboració d'un informe per al simposi sobre l'estudi "El dret col·lectiu a l'educació" amb la coordinació de l'IMEB.
- Col·laboració en la proposta del projecte de recerca sobre l'envelliment de la població i urbanisme a Europa en el marc del programa europeu ESPON 2020.
- Explotació contínua de diferents variables relatives a la ciutat de Barcelona de les dades de l'Enquesta de condicions de vida, de l'Enquesta de pressupostos familiars, de l'Enquesta de condicions de vida dels usuaris de serveis socials, i de l'Enquesta de salut.
- Col·laboració en la creació del Simulador d'Ajuts a Barcelona.
- Col·laboració en l'elaboració de l'Estratègia d'inclusió i reducció de les desigualtats socials de Barcelona 2017-2027:
 - Recerca i identificació d'indicadors per elaborar un diagnòstic de cohesió social a la ciutat.
 - Definició de les fites de l'estratègia d'inclusió amb horitzó 2027.
- Suport tècnic en el disseny i la planificació de projectes estratègics de l'Institut Municipal de Serveis Socials en el marc del projecte Impulsem:
 - Projecte "Sessions d'acollida VINE: La primera atenció en grup": Col·laboració en el disseny del projecte pilot per a deu centres de serveis socials, identificant per a cadascun d'ells el nombre òptim de sessions grupals mensuals, periodicitat de les sessions, professionals que cal ubicar en la Unitat de Primera Atenció (UPA) i previsió de l'impacte en el temps mitjà d'espera per a primeres atencions.
 - Projecte "Model Barcelona d'atenció a la dependència": Col·laboració en l'elaboració de propostes d'escenaris organitzatius del nou model, actualització del coeficient de distribució de treballadors socials en els centres de serveis socials en un model amb atenció a la dependència descentralitzada, dimensionament dels quatre centres especialitzats en atenció a la dependència i disseny d'un sistema de monitoratge i avaluació contínua del nou servei d'atenció a la dependència.
 - Projecte "Circuit d'estudi d'infància i adolescència en risc": Col·laboració en la definició del nou circuit d'atenció i estudi del dimensionament de l'equip

dedicat a elaborar informes relatius als nuclis familiars d'infants i adolescents en risc per a expedients no coneguts des dels Centres de Serveis Socials (CSS).

- Col·laboració en el projecte d'avaluació del Pla de retorn a domicili de pacients amb ictus i malaltia vascular cerebral en col·laboració amb el Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya.
- Suport al Servei d'Atenció a la Dependència (SADEP) i al Servei d'Atenció Domiciliària (SAD):
 - Elaboració de diagrames de processos relatius al SAD i al SADEP.
 - Elaboració d'una projecció del SAD 2016-2026 incorporant previsions en relació amb les futures persones ateses, les hores de servei facturades i els costos del servei.
 - Estudis de densitat de persones usuàries del SAD mitjançant la geolocalització per caracteritzar les àrees candidates a participar dels programes pilot de Superilles Socials.
- Col·laboració en la definició de la nova política municipal de serveis funeraris (tarifació social):
 - Estimació d'usuaris potencials i costos dels serveis funeraris municipals en les modalitats gratuïta i bonificada.
 - Justificació dels llindars d'accés a les modalitats gratuïta i bonificada dels serveis funeraris municipals.
- Informe/estudi sobre el servei dels centres de desenvolupament infantil i d'atenció precoç (CDIAP) per als centres de Ciutat Vella i Nou Barris:
 - Característiques dels infants de les àrees d'influència dels centres.
 - Característiques de la població atesa.
 - Anàlisi dels serveis derivadors.
 - Anàlisi i estudi de l'accessibilitat al servei.
 - Elaboració de mapes sobre el temps d'accés als CDIAP dels districtes respectius.
- Col·laboració en l'elaboració del document "Ciutat, canvi demogràfic, cicles de vida i envelliment":
 - Projeccions de població de 65 anys i més.
 - Selecció i monitoratge d'indicadors sociodemogràfics i d'activitat dels serveis relatius a la gent gran.
- Col·laboració en la planificació de les noves solucions habitacionals de construcció ràpida del programa Allotjaments de Proximitat Provisionals (APROP):
 - Estimació de les necessitats actuals i futures d'allotjament temporal de la població en situació de vulnerabilitat social.
- Seguiment mensual dels indicadors del quadre de comandament per a l'elaboració de l'informe de gestió del Gabinet Tècnic de Programació (GTP).
- Actualització i monitoratge de la informació necessària per al seguiment del Pla d'actuació municipal (PAM).

- Elaboració i/o actualització de diferents coeficients de distribució de recursos per assignar recursos als territoris de la ciutat en funció de la demanda i dels diferents perfils de població.
- Actualització d'indicadors de vulnerabilitat per barris dels districtes de Nou Barris, Gràcia, l'Eixample i la zona de l'Eix Besòs. Suport al Pla d'equipaments del districte de les Corts.
- Creació d'un sistema de monitoratge de l'activitat dels casals de barri.
- Suport, administració i actualització dels diferents perfils de les persones usuàries de l'aplicació Cognos DPO de gestió de dades. Manteniment i creació de nous indicadors d'activitat dels serveis i departaments de l'Àrea en coordinació amb el Gabinet Tècnic de Programació i l'IMI.
- Elaboració de l'anàlisi territorial de la presència de pobresa relativa i absoluta a Barcelona amb diferents creuaments de dades, relacionant la presència de pobresa amb altres indicadors socioeconòmics, com el nivell de renda i la desigualtat entre rendes, any 2014. Elaboració de vint mapes en l'àmbit de barri i de secció censal.
- Plantejament de diversos escenaris sobre la viabilitat i la simulació dels costos de la implantació d'un subsidi de renda municipal d'emergència.
- Estudi sobre la satisfacció dels usuaris dels CSS de la ciutat de Barcelona.
- Actualització dels indicadors de seguiment del Pla de famílies.
- Actualització i manteniment de l'Índex de vulnerabilitat i desigualtat social de Barcelona.
- Informe dels centres residencials i centres de dia a Barcelona, any 2016.
- Elaborar l'informe sobre l'accés als serveis d'atenció a la dependència de la població de Barcelona respecte a l'Enquesta de condicions de vida 2016.
- Informe sobre l'accés a internet de les llars amb menors de la ciutat de Barcelona a partir de l'explotació de l'Enquesta de condicions de vida 2016 i l'Enquesta de condicions de vida dels usuaris de serveis socials 2016.
- Proposta de recollida d'informació sociodemogràfica bàsica per a les persones usuàries dels CSS.
- Informe sobre la fractura digital a la ciutat: concentració i distribució de llars monoparentals sol·licitants de l'ajut extraordinari d'emergència social per a infants de 0 a 16 anys que declaren no disposar de xarxa de connexió wifi a casa seva. Mapes de calor del fenomen.
- Geocodificació i representació cartogràfica de les persones amb discapacitat motriu que viuen en finques que no disposen d'aparell elevador, per als barris del Poble-sec, Sant Antoni i el Raval, a partir de les bases de dades de persones amb reconeixement legal de discapacitat i el registre d'edificis que disposen d'ascensor (Direcció General d'Energia, Mines i Seguretat Industrial, Generalitat de Catalunya).
- Inventari i quantificació dels principals ajuts municipals destinats a diferents col·lectius en situació de vulnerabilitat per cobrir necessitats bàsiques, d'habitatge o obtenció de beneficis fiscals.

- Actualització, revisió i manteniment d'indicadors relatius a les temàtiques i/o projectes següents:
 - Sociodemogràfics organitzats per CSS i barris de Barcelona (poblacions per franges d'edat, nivell d'ingressos de població gran, PNC i persones amb discapacitat).
 - Renda mínima d'inserció (RMI) per CSS i districtes a partir de l'explotació de la base de dades.
 - Capítol de benestar social de l'Anuari estadístic de la ciutat de Barcelona 2017.
 - Memòria del compte general i de l'informe de gestió de l'Ajuntament de Barcelona.
 - Observatori de les Glòries.
 - Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB).

131

Drets Socials

Memòria 2017

Direcció de
Planificació i
Innovació

■ Reptes de futur per al 2018

El Departament es planteja els reptes següents per a l'any vinent:

- Crear i mantenir els sistemes d'indicadors de pobresa i vulnerabilitat social sobre gent gran, població general, infància, joventut i desigualtat de gènere 2017.
- Fer una enquesta orientada a copsar informació sobre la mobilitat de les persones que s'inscriuen al padró a Barcelona.
- Elaborar l'estudi sobre la situació de les persones amb dependència dins del marc del projecte de les Superilles Socials (seguiment del treball de camp i posterior anàlisi de les dades).
- Continuar donant suport als projectes de tarifació social que es portin a terme a l'Ajuntament.
- Explotar les bases de dades de l'Enquesta de condicions de vida 2016 i 2107. També de l'Enquesta sociodemogràfica de Barcelona i altres enquestes d'interès per a l'Àrea de Drets Socials.
- Continuar donant suport al projecte Simulador d'Ajuts perquè la ciutadania pugui accedir d'una manera ràpida i àgil a informació sobre diferents ajuts públics, als quals pugui tenir accés en funció de la seva situació personal.
- Continuar la investigació del projecte B-Mincome. Acabament de la mostra inicial i seguiment. Coordinació de l'enquesta. Difusió i presentació dels primers resultats en congressos i jornades.
- Actualitzar i adaptar el web de l'Observatori Social Barcelona a la nova estructura de la pàgina de l'Àrea de Drets Socials.
- Fer el seguiment de:
 - La recerca sobre l'avaluació de l'impacte de la moneda ciutadana que porta a terme el grup de recerca ESCI de la Universitat Pompeu Fabra.

- L'estudi sobre l'avaluació dels resultats, impacte i reformulació de les prestacions municipals de Barcelona.
- El projecte de recerca sobre l'envelliment de la població i l'urbanisme a Europa en el marc del programa europeu ESPON 2020.
- El projecte per identificar els obstacles per aplicar solucions ja conegudes al fracàs escolar que porta a terme Ivenies.

Pep Gómez García

Cap del Departament de Recerca i Coneixement

Taula 3.1.2.2. Indicadors de producció dels serveis

Departament de Recerca i Coneixement, 2017

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	% d'increment 2011-2017 ¹
Estudis i informes elaborats	3	4	6	7	9	7	9	200,00
Web de l'Observatori Social Barcelona²								
Visites a la pàgina	-	-	-	2.476	3.262	3.775	3.174	28,19
Visualitzacions	-	-	-	5.713	6.748	9.234	6.973	22,05

1. Els indicadors que no tenen disponible el valor del 2011 fan la comparativa d'increment amb el primer valor disponible.

2. La nova aplicació que es va posar en marxa a principis de l'any 2014 i que recull estadístiques sobre webs va canviar la metodologia de càlcul.

3.1.3.

Departament de Gestió de Sistemes d'Informació

■ Missió

El Departament de Gestió de Sistemes d'Informació (GSI) té com a missió impulsar les tecnologies de la informació com a eina per millorar l'eficiència i l'eficàcia del conjunt de l'organització de l'Àrea de Drets Socials.

La seva missió és la generació de coneixement i la incorporació de les noves tecnologies al funcionament dels serveis.

■ Entorn

Durant els darrers anys, les qüestions d'entorn que més han incidit en aquest Departament han estat el seguiment i compliment de:

- La Llei de serveis socials.
- La Llei de protecció de dades (LOPD).
- La Llei de la dependència (LAPAD), dins dels processos de gestió de l'aplicació de la llei.
- La Llei de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú (LRJAP-PAC) en l'apartat de la interoperabilitat, la capacitat dels sistemes informàtics per la interconnexió, el funcionament conjunt de manera compatible i l'intercanvi de dades.

133

Drets Socials

Memòria 2017

Direcció de
Planificació i
Innovació

■ Recursos

Pel que fa als recursos econòmics, el detall del pressupost executat l'any 2017 es presenta a la taula 3.1.3.1.

Taula 3.1.3.1. Liquidació del pressupost

Departament de Gestió de Sistemes d'Informació, 2017

Capítol	€	%
Personal	326.487,63	9,25
Béns i serveis	122.930,39	3,48
Transferències corrents	3.079.160,04	87,26
Total	3.528.578,06	100,00

L'equip humà del Departament de Gestió de Sistemes d'Informació està format per set persones: la cap del Departament, tres tècnics i tres persones de suport.

■ Activitat

Durant l'any 2017 s'ha continuat organitzant l'activitat sota el paraigua del Pla de sistemes, que forma un conjunt d'aplicacions informàtiques que permeten conèixer la realitat dels ciutadans i ciutadanes que s'adrecen als centres d'atenció.

Des del GSI es mesuren les activitats que es fan amb els ciutadans i ciutadanes tant a escala individual i familiar com a escala col·lectiva o grupal. Amb el coneixement d'aquesta realitat i amb la gestió de la informació podem conèixer quines necessitats té la població dins dels territoris, i adequar-hi els diferents recursos existents o crear-ne de nous.

El Departament de Gestió de Sistemes d'Informació dona suport a l'Àrea de Drets Socials i intervé en les fases de definició, construcció i formació de les aplicacions de gestió, així com en el manteniment posterior de les ja implantades. El Departament també s'encarrega de la formació específica del personal que utilitza les aplicacions, de la gestió de les altes i les baixes dels permisos d'accés, i del seu manteniment.

D'altra banda, el Departament té com a missió el subministrament de dades, a tota l'organització, dels informes de gestió i indicadors necessaris que s'extreuen dels sistemes d'informació ja construïts.

El Departament té present el criteri d'interoperabilitat i intraoperabilitat, que consisteix a no demanar als ciutadans cap document acreditatiu del qual ja disposen altres administracions públiques, o que existeixi en la nostra administració.

L'activitat realitzada des del GSI s'organitza sobre la base de cinc grans àrees:

- Desenvolupament i implantació de projectes nous.
- Manteniment de projectes ja existents.
- Suport als professionals en dos àmbits:
 - Formació i gestió.
 - Manteniment de les persones usuàries de les aplicacions dels sistemes d'informació.
- Realització d'informes, consultes de dades i construcció d'indicadors ad hoc.
- Recepció i resolució d'incidències.

Desenvolupament i implantació de projectes

Aplicació del Sistema d'Informació d'Atenció Social (SIAS)

Amb aquesta aplicació s'hi relacionen la resta d'aplicacions que formen part del Pla de sistemes. Al llarg del 2017 s'han dut a terme les accions següents:

- La posada en marxa de:
 - Una nova funcionalitat, que permet als professionals generar informes utilitzant una plantilla automàtica emplenada parcialment pel sistema. La informació ja està emmagatzemada al SIAS, i només cal acabar d'emplenar-la de manera manual. El primer informe generat amb aquesta funcionalitat és l'informe d'habitatges d'emergències socials.
 - El projecte Data Quality d'expedients duplicats. Es tracta de crear un dispositiu que detecti i tracti de manera automàtica els expedients duplicats a SIAS, unificant la informació en un sol expedient i eliminat els altres duplicats. Per

portar-ho a terme, ha calgut establir les regles de decisió per detectar duplicats i obtenir el codi d'expedient que queda com a definitiu, construir el procés de fusió/correcció de duplicats i construir la marxa enrere del procés de fusió.

Per acotar la detecció de duplicats, s'han establert diferents tipus de duplicats, de diferent complexitat, que es tractaran de manera separada.

- Es crea la Comissió de Governança del SIAS, liderada pel GSI, que té com a missió centralitzar la gestió i supervisió de les noves funcionalitats, modificacions i canvis en el sistema SIAS, i vetllar perquè l'organització disposi de la informació necessària a l'hora de prendre decisions i gestionar els recursos de tots els serveis de l'Àrea.

Aplicació Agenda de Gestió

L'Agenda de Gestió i Cita Prèvia és un sistema integrat per tres components que interactuen entre si, relacionats i interdependents:

- L'Agenda de Gestió que tramita els dietaris dels professionals i l'atenció al taulell dels Centres de Serveis Socials (CSS), els Centres dels Equips d'Atenció per a la Infància i l'Adolescència (EAIA), el Centre d'Urgències i Emergències Socials (CUESB), el Servei d'Atenció a Persones Sense Sostre (SPSS) i els serveis dels Punts d'Informació i Atenció a la Dona (PIAD).
- El dispositiu d'atenció telefònica centralitzat (DATC) és un servei telefònic extern disponible per als serveis socials bàsics que, entre altres funcions, atén les trucades dels CSS i programa i cancel·la determinats tipus de cites.
- Dispensador de tiquets als CSS que identifica i confirma l'arribada d'un ciutadà o ciutadana amb cita prèvia o sense i li assigna un torn d'atenció al mostrador.

Durant el 2017, a més del manteniment habitual de l'aplicació amb la gestió d'incidències i la resolució de dubtes i nous requeriments dels professionals, s'ha continuat desenvolupant el projecte de millora de l'aplicació Agenda de Gestió, ja iniciat el 2013, i que té com a objectiu general facilitar i agilitzar la feina dels professionals dels serveis CSS, SPSS, PIAD, EAIA i CUESB, i completar algunes de les funcionalitats disponibles actualment.

Al llarg d'aquest any s'ha incorporat a l'Agenda l'opció d'enviar i visualitzar en una pantalla els SMS efectuats als ciutadans, si han donat el seu consentiment per a les accions de crear cita, de cancel·lar i de reprogramar.

A partir d'ara, a l'Agenda, les activitats de gestió d'expedients i les trucades de telèfon programades des dels dietaris dels CSS quedaran vinculades i guardades a l'expedient. Les cites de gestió i les trucades de telèfon de CSS perquè s'enviïn a SIAS es fan des de la mateixa aplicació, i això permet als professionals modificar/cancel·lar aquest tipus de visita.

S'ha preparat l'Agenda per al projecte B-Mincome (amb suport i manual de taula per als professionals).

Aplicació Servei d'Atenció Domiciliària (SAD)

L'aplicació del SAD permet tramitar els expedients amb recursos propis del Servei i gestiona la prescripció dels recursos d'atenció personal domiciliària, neteja de la llar i Servei d'Àpats a Domicili, així com la facturació i el copagament. El circuit integrat en l'aplicació està format per tres mòduls principals: els circuits de petició, de facturació i de copagament.

Aquest 2017 s'ha efectuat el manteniment habitual de l'aplicació, amb la gestió de les incidències, dubtes dels professionals i nous requeriments sobre el servei i l'aplicació, i s'ha continuat amb el projecte dirigit a millorar les funcionalitats de l'aplicació SAD, per tal d'adaptar-la a les noves condicions del Servei d'Àpats a Domicili 2017. Concretament, s'han revisat de nou els continguts i les funcionalitats de l'aplicació per unificar criteris en la introducció i la gestió de la informació i la facturació.

S'ha dissenyat el procediment de revisió de l'estat dels expedients que tenen Servei d'Àpats a Domicili per tal de mantenir els serveis tan actualitzats com sigui possible: mensualment es consulta el Registre Civil per conèixer els usuaris que han estat baixa per èxitus. També es fa la consulta als usuaris que estan d'alta en la base de dades de SAUV, i els expedients que romanen més de dos mesos interromputs es donen de baixa del servei.

Aplicació Servei a la Dependència (LAPAD)

L'aplicació Servei a la Dependència gestiona la tramitació de la Llei de dependència de les persones usuàries de l'Ajuntament de Barcelona. En concret, els expedients des del moment de la sol·licitud fins a l'elaboració del PIA i el seu seguiment.

La tramitació de la Llei de dependència consta de diverses fases:

- La de registre o entrada de sol·licituds (CSS)
- La de valoració i resolució per l'Institut Català de Serveis Socials (ICASS)
- La del Programa Individual d'Atenció i el seu seguiment (ICASS i CSS)

Durant el 2017 s'ha efectuat el manteniment habitual de l'aplicació, amb la gestió de les incidències, dubtes dels professionals i nous requeriments sobre el servei i l'aplicació existent actualment.

Aplicació Menjadors Socials

Aquesta aplicació permet registrar els àpats servits i el nombre de persones usuàries dels menjadors socials.

Durant el 2017 s'ha efectuat el manteniment habitual de l'aplicació, amb la gestió de les incidències i la recollida de nous requeriments sobre el servei i l'aplicació, i s'ha fet l'acompanyament mitjançant el suport i l'assessorament als nous professionals perquè puguin utilitzar l'aplicació informàtica dels menjadors en les millors condicions.

Aplicació Ajuts Econòmics

Aquesta aplicació gestiona tots els ajuts econòmics que es concedeixen als 40 CSS i als nou serveis per a persones sense sostre. El seu objectiu és millorar la gestió dels ajuts, del pressupost i l'explotació de la informació. Des del GSI, es fa el seguiment i es dona suport als diferents professionals que l'han d'utilitzar.

Aplicació Servei de Teleassistència

Permet als professionals de diverses administracions, entitats i serveis emetre, registrar i gestionar les sol·licituds de teleassistència.

Actualment hi accedeixen els professionals dels 40 CSS de Barcelona, 70 equipaments de l'Àrea Bàsica de Salut de Barcelona (ABS), 10 programes d'atenció domiciliària i equips de suport (PADES), 28 habitatges amb serveis per a la gent gran, l'Oficina d'Atenció Ciutadana de Sant Miquel (OAC), Mutuam, Càritas, 3 hospitals i el CUESB.

Des del GSI es fa el seguiment i es dona suport als diferents professionals que l'han d'utilitzar.

Portal del Professional

Ofereix un entorn de treball on hi ha disponibles totes les eines i la informació necessària per a tots els professionals de l'Àrea de Drets Socials: aplicacions informàtiques, catàleg de serveis, biblioteca de documents, tramitació de gestions de recursos humans, l'accés als webs d'altres institucions i administracions, tramitació de certificats del padró i l'Agència Tributària, etc.

El portal assegura la qualitat, la pertinència i l'actualització de la informació publicada, constitueix una eina de comunicació interna i facilita el debat, la reflexió i la gestió de les incidències generades.

Durant el 2017 es van efectuar les tasques de manteniment i gestió de continguts habituals del portal: publicació de notícies, actualització de la documentació i inclusió de nous enllaços que permeten fer més àgil i còmoda la feina diària dels professionals.

Nova xarxa social col·laborativa (XAC)

Durant l'any 2017 es va liderar des del Departament el projecte pilot de la nova xarxa interna social. L'objectiu és generar, compartir i ordenar el coneixement col·lectiu dels professionals de l'Àrea.

La XAC és una xarxa social interna d'ús professional: és una eina multidireccional; un sistema de comunicació col·laboratiu, on la informació es mou en tots els sentits, i té com a origen els diferents nivells dins de l'organització; un sistema que permet treballar projectes d'innovació amb experts o entitats externes. Aquesta eina permet els treballs d'innovació oberta, un canvi de cultura en l'organització. Una eina que serveix per identificar el coneixement de l'organització i crear projectes o comunitats que facilitin la innovació.

Aquest any, s'han creat 14 noves comunitats en la nova xarxa: 5 es van crear com a comunitats de gestió de projecte, 7 com a comunitats per treballar diferents temàtiques i 2 com a comunitats pilot de la mateixa xarxa. El total de comunitats actives a la XAC des de l'any 2015 fins a l'actual 2017 ha estat de 25. Els professionals nous dins de la xarxa han estat 125, i hi han treballat 269.

S'han efectuat les proves de la nova versió de la plataforma que permetrà el llançament de la xarxa el 2018 a tota l'Àrea.

Aplicació Servei d'Atenció, Recuperació i Acol·lida (SARA)

S'ha fet el seguiment del projecte d'informatització del servei. Amb l'ús de l'aplicació des del 2014, s'han identificat diferents millores a incorporar que s'han de portar a terme el 2017, com la redefinició de les fórmules de càlcul d'alguns indicadors i la incorporació d'altres, i la suma del servei SARA a l'aplicació Ajuts Econòmics.

Aplicació Servei d'Atenció Socioeducativa (SAS) (Direcció del Programa de Dona)

Es continuen duent a terme millores en certes funcionalitats, entre les quals destaquem les millores en la cerca i en la reorganització dels informes de coordinacions, fent un resum dels indicadors i de la situació al carrer.

Aplicació informàtica Punt d'Informació i Atenció a les Dones (PIAD)

L'aplicació PIAD permet tramitar els expedients del servei dels centres que donen resposta a les diferents demandes d'informació i atenció a les dones de la ciutat. Aquestes tenen a veure amb situacions de discriminació en l'àmbit laboral, social, en la parella i/o en la unitat familiar, amb les demandes d'informació i de recursos, de participació, associacionisme femení i violència masclista.

Durant el 2017, des del GSI s'han generat 42 informes de gestió de Cognos per a aquest servei i s'ha donat suport i acompanyament en la utilització de l'aplicació.

Aplicació informàtica del Servei d'Atenció als Homes (SAH)

L'aplicació SAH és l'eina de gestió dels centres del Servei d'Atenció als Homes per disminuir i eliminar la violència vers la seva parella i aconseguir unes relacions familiars i de parella més respectuoses i igualitàries.

El Servei, que ha seguit evolucionat i creixent, té noves necessitats de gestió i s'està treballant en la seva informatització. Des del GSI s'han elaborat dos informes nous amb la conseqüent validació i presa de requisits.

Aplicació informàtica Serveis per a Persones Sense Sostre (SPSS)

Permet la gestió de centres d'àmbit ciutat i equipaments del Servei per a Persones Sense Sostre. Està interrelacionada amb l'aplicació SIAS, en la qual resideixen les

dades comunes per a tots els serveis, i amb l'aplicació Agenda, amb què es gestiona l'activitat dels professionals.

Durant l'any 2017 s'han realitzat tasques de manteniment de l'aplicació SPSS i s'ha gestionat la inclusió d'un nou equipament de la tipologia centre de primeres atencions.

Durant aquest any, s'ha implementat el projecte de millora de l'aplicació iniciat el 2016. Aquest projecte s'incorpora dins l'aplicació Sense Sostre, en el mòdul d'avaluació Outcome Star per al model d'intervenció Housing First (Primer la Llar).

És una eina per poder analitzar l'estat global de les persones ateses als centres d'acolliment de persones sense sostre, utilitzant diferents barems numèrics i gràfics per mesurar el grau de percepció personal.

Aquesta eina es passa en diferents moments en el temps d'estada als centres i mesura l'evolució de la persona d'una manera gràfica i visual. La innovació d'aquest mètode recau en el fet que la mateixa eina es passa al professional i a la persona usuària, en els mateixos moments en el temps, i això permet veure les dues percepcions alhora i fa possible treballar les diferències o coincidències de la situació.

Des del GSI, com a referents del servei, es porta el control com a administradors únics mitjançant el seguiment del projecte, la creació de les estrelles (gràfics d'aquesta forma) juntament amb els professionals, la resolució de les possibles incidències, la creació d'informes mensuals i puntuals i l'explotació posterior de les dades al Cognos, així com el manteniment i la millora de l'aplicació.

Aplicació per al Servei d'Atenció als Immigrants, Emigrants i Refugiats (SAIER)

És una aplicació en la qual resideixen les dades específiques del Servei i que està interconnectada amb l'aplicació SIAS i l'agenda SAIER.

Al llarg de l'any s'han efectuat tasques de suport i manteniment i s'han recollit noves funcionalitats per desenvolupar i instal·lar en l'aplicació de SAIER.

Projectes engegats el 2017

- **Creació de la Comissió de Governança del SIAS:** es crea aquesta comissió del SIAS. El Departament de GSI és l'encarregat de centralitzar i liderar aquesta comissió, que té entre altres objectius vetllar perquè tots els serveis de l'Àrea que utilitzen SIAS disposin de la informació necessària i adient per gestionar els expedients de les persones usuàries; adaptar i estudiar les funcionalitats específiques de cadascun dels serveis que interoperen amb l'aplicació, i revisar el mateix sistema i adaptar-lo als nous procediments dels serveis. Aquest projecte s'emmarca dins del projecte "Desenvolupament i posada en marxa del projecte Qualitat de les dades". Durant el 2017 es duu a terme l'estudi i l'anàlisi de l'ús dels diferents camps per part dels diferents serveis: SCC, SPSS, SAIER, EAIA, OPAI, GENT GRAN, IMDP etc., per efectuar les modificacions necessàries a fi de millorar la gestió. Tota la informació: documents i acords de la comissió, es

recull i es centralitza en una comunitat en la xarxa col·laborativa, i les propostes per millorar la informació en els camps de les dades bàsiques dels usuaris s'implementaran durant tot l'any 2018.

- **Projecte B-Mincome:** s'ha començat a treballar en el desenvolupament d'eines per a aquest projecte pilot de lluita contra la pobresa i la desigualtat en zones desfavorides de Barcelona, i que s'acull dins el Programa *Urban Innovative Actions* de la UE. El projecte tracta de testar l'eficiència i l'eficàcia de combinar un ajut econòmic en la forma d'un suport municipal d'inclusió amb polítiques actives sociolaborals a deu barris de l'Eix Besòs de Barcelona.

Des del GSI es desenvolupen eines informàtiques per a la gestió del projecte, per al registre i manteniment de les dades següents de: les sol·licituds i les persones de la unitat familiar, la interoperabilitat amb el padró municipal, dades de rendes, de pensions i patrimoni, càlcul de les quotes de pagament a partir dels ingressos, despeses i necessitats de cada unitat familiar; generació de llistats de decisió per a cada fase del projecte, registre històric de canvis a les sol·licituds, processos previs per determinar la mostra de possibles candidats.

- **Portal de dades obertes (*Open Data BCN*):** es tracta del portal de l'Oficina Municipal de Dades, creada recentment amb l'objectiu de millorar i coordinar la gestió ètica i responsable de les dades dins de l'Ajuntament de Barcelona. Des del GSI s'aporta informació per definir l'estructura, l'arquitectura i els indicadors de la part de l'àrea social.
- **Bo Impacte Social:** des del GSI aportem informació de les nostres bases de dades per al desenvolupament, l'anàlisi i la recerca de dades de l'ajut.
- **Projecte Radars:** és una xarxa de prevenció i d'acció comunitària adreçada a detectar i prevenir situacions de risc de les persones grans, i a pal·liar els efectes negatius de la solitud no volguda, amb la complicitat de l'entorn. Des del GSI s'extrauen dades i s'elaboren informes per a l'anàlisi i el desenvolupament posteriors d'una aplicació.
- **Usuari 360:** des de l'Àrea de Drets Socials s'està impulsant un projecte per agrupar totes les dades relacionades en una única plataforma a fi de poder extreure-les d'una manera més àgil i efectiva. Per aquest motiu, s'ha creat un banc de dades consultable, tant des de l'Àrea de Drets Socials com des de tota la resta de l'Ajuntament, en què constin totes les dades sobre ajuts, recursos, tràmits, dades de padró, hisenda, etc. Des del GSI s'aporten les dades que s'han d'indexar a la plataforma.
- **Creació d'un servidor DWH:** per carregar dades del padró i del cadastre, és un servidor amb dades estructurades d'importació d'interoperabilitat i fitxers externs.
- **Vincles BCN:** és un projecte d'innovació social que vol reforçar les relacions socials de les persones grans i millorar el seu benestar a través de les noves tecnologies. El servei utilitza una aplicació instal·lada en una tauleta com a instrument de comunicació amb la família, amics i persones que formen els grups d'usuaris de Vincles. Des del GSI es dona suport amb exportació de dades, anàlisi i estudi del perfil dels usuaris de les tauletes i del desenvolupament del servei.

- **Dispositiu d'atenció telefònica centralitzada (DATC) per als centres dels punts d'informació i atenció a les dones (PIAD): protocol general i protocol d'urgències**

Durant el 2017, s'aposta per aplicar el dispositiu d'atenció telefònica centralitzada (DATC) en els deu PIAD.

El servei del DATC consisteix a centralitzar l'atenció telefònica dels deu PIAD en un sol punt de recepció de trucades extern, amb la finalitat d'agilitzar la gestió de les cites, tant en l'àmbit intern com en el dels centres, per facilitar que les dones puguin fer el màxim nombre de gestions i consultes per telèfon, sense la necessitat de desplaçar-se als centres.

Durant el 2016, des del GSI es van establir els processos i es van definir els ítems, els textos de locució entre operadors, persones usuàries i professionals, i el protocol d'urgències. Aquest any s'ha desenvolupat l'aplicació i s'ha atès i s'ha donat suport a les incidències generades. S'ha format els professionals.

- **Eina d'explotació de les dades Cognos**

Els departaments de l'Àrea que actualment disposen dels seus propis informes publicats a l'eina Cognos es presenten a la taula 3.1.3.2.

Taula 3.1.3.2. Informes elaborats

Departament de Gestió de Sistemes d'Informació, 2017

	2016	2017	% d'increment
Centres de Serveis Socials (CSS)	27	30	11,11
Menjadors Socials	17	18	5,88
Servei d'Atenció Domiciliària (SAD)	12	14	16,67
Servei d'Atenció als Immigrants, Emigrants i Refugiats (SAIER)	19	20	5,26
Servei d'Atenció, Recuperació i Acollida (SARA)	25	25	0,00
Servei de Persones Sense Sostre (SPSS)	5	6	20,00
Punts d'Informació a les Dones (PIAD)	42	42	0,00
Servei d'Atenció Telefònica (TAD)	7	7	0,00
Ajuts econòmics	2	12	500,00
Servei d'Atenció Socioeducativa (SAS)	2	2	0,00
Mapes	15	15	0,00
Advocats mensuals	12	12	0,00
Servei d'Atenció Homes (SAH)	0	2	-
Altres	16	16	0,00
Total	201	221	9,95

Manteniment de projectes ja existents

Manteniment i millora de les aplicacions corporatives

S'ha fet el manteniment de les aplicacions Servei d'Informació d'Atenció Social (SIAS), Agenda de Gestió del Professional, Portal del Professional, Dependència, Servei

d'Ajuda a Domicili, Ajuts Econòmics, Teleassistència, Menjadors, Sense Sostre, SAIER, Agenda SAIER, eina d'explotació de dades Cognos i Servei d'Atenció Socioeducativa (SAS), SARA i 10 PIAD.

Aquest manteniment inclou la gestió d'incidències notificades pels professionals socials, correctius de les aplicacions, administració de permisos d'accés i suport en la usabilitat.

Dels projectes ja existents s'han rebut 6.600 incidències generades per les aplicacions, de les quals se n'han resolt 6.300. També s'han rebut 300 consultes i propostes de millora (taula 3.1.3.3). Les incidències no resoltes estan pendents de correccions en les aplicacions afectades.

Actualment hi ha prop de 2.850 persones usuàries de les aplicacions informàtiques gestionades des del GSI, i s'han tramitat 1.500 peticions de canvi de permisos a professionals (altes, baixes i trasllats).

Pel que fa a la informació i el suport, des del Portal del Professional s'han publicat 650 notícies i documents.

Manteniment i millora d'eines de suport elaborades al Departament no corporatives

S'ha portat a terme el manteniment del fitxer referent al Servei d'Atenció Domiciliària (SAD), Atenció Personal (AP) i Neteja (NET).

Pel que fa a l'eina Localitzador de Persones (LOPE), s'hi han introduït millores relatives a les funcionalitats del manteniment de taules, formularis i noves millores per a les persones usuàries.

Taula 3.1.3.3. Gestió d'incidències

Departament de Gestió de Sistemes d'Informació, 2017

	2016	2017	% d'increment
Incidències ateses	6.500	6.600	1,54
Incidències resoltes	6.200	6.300	1,61
Incidències resoltes (%)	95,38	95,45	0,07
Consultes i propostes de millora	268	300	11,94

Suport telefònic, presencial, telemàtic i formació al professional

El suport als professionals proporcionat pel Departament de Gestió de Sistemes d'Informació se centra en els blocs següents:

- Suport diari telefònic, presencial i telemàtic a les persones usuàries de les aplicacions.
- Gestió dels accessos a les aplicacions, proporcionant els permisos apropiats segons el perfil del professional i el centre o centres on ha de treballar.
- Formació dels professionals sobre la usabilitat de les aplicacions: durant l'any 2017 s'han dut a terme accions formatives i de suport a professionals nous, professionals que necessitaven reforç o bé per mobilitat (taula 3.1.3.4).

Taula 3.1.3.4. Sessions formatives

Departament de Gestió de Sistemes d'Informació, 2017

Curs	Col·lectiu	Edicions	Participants	Hores/curs	Total hores
SIAS-Agenda-Portal	Treballadors/ores socials, educadors/ores, UGA ¹ , psicòlegs/òlogues	7	35	5,00	35,00
Sense Sostre	Directors/ores, tècnics/tècniques, professionals	12	82	2,00	24,00
SAIER-SIAS	Tècnics/tècniques	2	17	4,00	8,00
Aplicació SAD		2	12	2,30	4,60
Total		23	146	13,30	71,60

1. Unitat de Gestió Administrativa (UGA).

Realització d'informes i consultes de dades

Aquest any, s'han publicat 349 informes de caràcter setmanal, mensual i trimestral o anual. Per atendre les peticions de dades puntuals sol·licitades, s'han hagut de desenvolupar 205 consultes SQL i s'han elaborat 307 informes/llistats. En molts casos, les dades les trobem desagregades per gènere, franja d'edat i/o nacionalitat, així com per centre o per barri.

Dels informes elaborats destaquem:

- Informe Serveis Socials / Padró.
- Informe Pensions no contributives (PNC).
- Informe nou Servei SAD.
- Informes SIAS serveis/interoperabilitat.

Mostra de tipus de llistes elaborades:

- Persones ateses als CSS, amb indicació de DNI, adreça, edat, nacionalitat, si té discapacitat i nivell de rendes.
- Persones usuàries actives en un centre.
- Menors atesos, amb indicació d'adreça i barri.
- Persones usuàries de Teleassistència/SAD/DEP/ Radars/Vincles/LOPE.
- Persones èxits.
- Llistat d'expedients amb dades no informades (falta indicar DPR o nombre de fills).
- Dades d'ingressos percebudes (interoperabilitat).
- Dades cadastre/padró (interoperabilitat).

■ Reptes de futur per al 2018

Per al 2018 es plantegen els projectes següents:

- Avaluar de manera contínua el Programa JIRA-Gestor de Peticions del Portal del Professional per mitjà del coneixement del grau de satisfacció i les necessitats dels professionals de l'Àrea en la gestió d'incidències i dubtes. Té com a objectiu detectar àrees de millora concretes i enfortir la relació entre professionals que treballen en la gestió de les peticions i els professionals dels diferents serveis, i fomentar l'ús de l'eina.

El Programa JIRA és una aplicació que té com a finalitat la gestió de les incidències, dubtes i peticions d'indicadors de les aplicacions informàtiques per part de l'equip de GSI.

- *Power BI*: nova eina corporativa de l'IMI per exportar i generar informes de dades dels serveis socials, que actualment està en procés d'implantació (totes les eines com Cognos, exportacions de dades SQL i altres informes es desenvoluparan en *Power BI*).
- Seguir desenvolupant el *Data Quality* d'expedients duplicats: el projecte que es va iniciar el 2017 se seguirà desenvolupant durant el 2018, moment en què es posarà en marxa de manera definitiva.
- Seguir treballant en el desenvolupament d'eines per al projecte B-Mincome.
- Implantar el mòdul d'avaluació *Outcome Star* en altres àmbits dels serveis socials. Aquesta eina s'utilitza per analitzar l'estat global de les persones ateses als centres d'acolliment de persones sense sostre, i en un primer estadi s'ha aplicat a dos centres de persones sense sostre, en el model d'intervenció *Housing First* (Primer la Llar).
- Posar en marxa el nou Portal del Professional. El desenvolupament d'aquest projecte estava previst per a l'any 2017 i s'ha ajornat fins al 2018. Aquest projecte és clau i estratègic, i es fonamenta en quatre punts: compartir coneixement; treball col·laboratiu; connexions i relacions de treball productiu estable amb xarxes de coneixement extern, i el saber en marxa. Els objectius, entre d'altres, són proveir els professionals i serveis de coneixement productiu per dur a terme la seva tasca; facilitar la innovació dels processos i dels projectes; millorar la comunicació interna per incrementar la satisfacció dels professionals, i obrir espais (àgora dels professionals) en què conversar i compartir informació.
- Desplegar la xarxa social per a tota l'organització. Acabada la fase pilot de la xarxa col·laborativa el desembre del 2017, s'inicia una nova fase que consisteix en el desplegament progressiu de la xarxa a tots els professionals de l'Àrea amb l'objectiu de millorar i mantenir la comunicació, la col·laboració i la connexió entre tots els professionals, tant interns com externs a l'organització potenciant el treball col·laboratiu. El projecte preveu les accions generals següents:
 - Presentació de la xarxa i de la nova manera de treballar.
 - Col·laboració i generació de coneixement en tots els departaments de l'Àrea.
 - Creació i edició dels vídeos de promoció i formació per als professionals.

- Suport funcional a tots els professionals de la XAC.
- Seguiment del procés de desplegament amb els indicadors ja establerts que permetran avaluar de manera contínua l'activitat i l'èxit del projecte.

Carmen Rueda Palenzuela

Cap del Departament de Gestió de Sistemes d'Informació

145

Drets Socials

Memòria 2017

Direcció de
Planificació i
Innovació

Taula 3.1.3.5. Indicadors de producció dels serveis

Departament de Gestió de Sistemes d'Informació, 2017

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	% d'increment 2011-2017
Aplicacions informàtiques en manteniment	-	14	17	17	17	17	17	21,43
Projectes nous	-	-	30	29	4	3	4	-86,67
Sessions de presa de requeriments de millora de les aplicacions	-	-	74	81	76	70	74	0,00
Sessions de validacions i proves de les noves versions de les aplicacions	-	-	37	39	35	33	40	8,11
Incidències ateses	-	6.350	5.753	5.022	6.377	6.500	6.600	3,94
Percentatge incidències resoltes (%)	-	96,57	98,02	96,97	95,66	95,38	95,45	-
Consultes i propostes de millora	-	184	232	214	268	280	285	54,89
Unitats de formació	-	74	76	58	72	119	100	35,14
Participants en les sessions de formació	-	159	129	107	127	98	90	-43,40
Persones usuàries de les aplicacions	-	1.713	1.795	1.799	1.850	2.574	2.580	50,61
Peticions de canvi de permisos d'accés	-	542	879	864	1068	1.200	1.500	176,75
Publicació de notícies i documentació en el Portal del Professional	-	156	198	312	498	598	600	284,62
Visites al Portal del Professional	-	331.233	351.391	396.528	452.000	460.000	465.000	40,38
Informes requerits periòdicament	-	330	397	444	394	349	349	5,76
Consultes de dades	-	80	84	133	312	205	205	156,25

Els indicadors que no tenen disponible el valor del 2011 fan la comparativa d'increment amb el primer valor disponible.

3.1.4.

Departament de Comunicació

■ Missió

El Departament de Comunicació té com a missió augmentar el coneixement i la percepció dels serveis que es promouen des d'aquesta Àrea.

L'objectiu final és facilitar informació d'utilitat dels serveis municipals a la ciutadania i fer augmentar l'impacte positiu i la reputació de l'Ajuntament de Barcelona, com a responsable d'aquests serveis.

■ Entorn

En el context socioeconòmic actual, en què les diferències de renda continuen sent importants entre els diversos districtes de la ciutat, el Departament de Comunicació ha posat un èmfasi especial a explicar totes les accions que s'han engegat per atendre les necessitats de persones i famílies de Barcelona que es troben en situacions de dificultat.

És per aquest motiu que s'ha continuat fent un esforç per explicar mesures i polítiques socials, com la creació d'un fons destinat a la concessió d'ajuts a famílies amb infants menors de 16 anys durant l'any 2017 per cobrir necessitats bàsiques d'alimentació, higiene i material escolar, i també l'augment de les beques per garantir que cap infant es quedi sense poder gaudir de les activitats de la campanya de vacances d'estiu, o la posada en marxa del projecte pilot B-Mincome, de lluita contra la pobresa i la desigualtat en zones desfavorides de la ciutat.

També s'ha destinat una part important del pressupost a donar a conèixer els mecanismes per combatre la pobresa energètica i les primeres mesures per a l'emergència en matèria d'habitatge que pateix la ciutat, amb la consolidació dels punts d'assessorament energètic (PAE) a cadascun dels districtes de Barcelona.

Altres esforços del Departament de Comunicació han estat orientats a donar difusió de les activitats dels Centres de Serveis Socials (CSS) i d'aquells projectes en el marc del procés de repensar aquests serveis que ha representat l'"Impulsem". També en projectes fruit de la coproducció amb altres entitats, com el Làbora, les xarxes que es desprenen de la Xarxa per una Barcelona Inclusiva o els espais de salut com ara l'Estratègia compartida per una salut sexual i reproductiva o la Taula de Salut Mental de Barcelona. Cal fer una menció especial de la difusió que es va fer en el moment del terrible atemptat que va patir la ciutat de Barcelona el 17 d'agost, i on el Centre d'Urgències i Emergències Socials de Barcelona (CUESB) va tenir un paper central.

Finalment, s'ha continuat donant suport actiu a la difusió de la resta de serveis i programes d'atenció i promoció per a joves, gent gran i infants, alguns d'ells en marxa fa molt de temps i que asseguruen la igualtat d'oportunitats i de drets a la ciutadania de Barcelona.

■ Recursos

La taula 3.1.4.1. mostra la liquidació del pressupost 2017 del Departament de Comunicació.

Taula 3.1.4.1. Liquidació del pressupost
Departament de Comunicació, 2017

Capítol	€	%
Personal	262.249,24	33,69
Béns i serveis	516.064,28	66,31
Total	778.313,52	100,00

Pel que fa als recursos humans, al llarg de l'any el Departament ha comptat amb sis persones, un 67% de les quals són dones. Tanmateix, cal destacar que una d'aquestes persones, durant el segon semestre de l'any, va ser baixa del Departament per desenvolupar funcions sindicals a l'Ajuntament.

■ Activitat

El Departament de Comunicació és responsable de l'estratègia comunicativa i de les campanyes de comunicació que tenen relació amb tots els àmbits d'actuació de l'Àrea.

Més enllà de l'execució de campanyes, el Departament també s'encarrega de la gestió de la informació, la imatge corporativa, la producció editorial i gràfica, l'atenció a la ciutadania, la comunicació digital i les relacions externes i protocol·làries del sector. Per dur a terme tot això, organitza la seva activitat en quatre grans blocs, que són els següents:

- Producció gràfica, publicacions i publicitat
- Relacions externes i protocol
- Comunicació digital
- Comunicació interna

Producció gràfica, publicacions i publicitat

Tot i continuar amb l'augment i la millora (arxius accessibles) de les publicacions distribuïdes digitalment, la producció en paper es manté per a molts dels productes de l'Àrea. En especial els que s'adrecen a col·lectius en què l'ús d'internet encara no és massiu (gent gran, col·lectius vulnerables amb dificultats d'accés a internet, etcètera.). Tot i així, totes les publicacions i materials en paper tenen la seva versió digital, que es difon a través dels webs diversos de l'Ajuntament i, si escau, les xarxes socials.

Cal esmentar la normalització, edició, correcció lingüística i traducció a múltiples idiomes (català, castellà, anglès, francès i també urdú, entre altres) que es fa de molts dels productes de comunicació (prop d'un centenar).

Relacions externes i protocol

Pel que fa a les relacions externes i el protocol, s'ha continuat organitzant actes en l'àmbit de l'Àrea de Drets Socials i també donant suport a actes d'altres àmbits de l'Ajuntament, amb diferents graus d'implicació (54 actes l'any 2017).

En aquest apartat cal destacar:

- El suport en l'organització d'esdeveniments: jornades, conferències i activitats com el Concert de Nadal de la Gent Gran, la trobada del programa "Viatjar per créixer" o la Ciutat dels Somnis, entre altres.
- El lliurament de premis als mitjans de comunicació, Maria Aurèlia Capmany, Salut Laboral i Consell Municipal de Benestar Social.
- El suport en l'organització d'activitats en el marc d'esdeveniments de ciutat, com la donació de sang a les biblioteques en el marc de la Diada de Sant Jordi, així com la Marató de Donació de Sang que es va organitzar a la seu de l'Ajuntament de Barcelona (plaça de Sant Jaume) o la campanya "Cap nen sense joguina" i el Cicle de Cinema i Drets dels Infants.
- El suport a l'acte final de la Gimk Challenge, gimcana per a joves promoguda pels punts d'informació juvenils (PIJS), els punts JIP i el programa "Aquí t'escoltem!".

Comunicació digital

Les pàgines web que depenen de l'Àrea de Drets Socials, l'any 2017 han estat 53, cinc de les quals són de nova creació.

Aquest any destaquem com a projectes duts a terme:

- En el marc de la migració de webs municipals (Vignette ⇒ Drupal):
 - Nou web de Gent Gran: www.barcelona.cat/gentgran
- Altres webs de nova creació:
 - Vacances d'estiu 2017: www.barcelona.cat/vacances
 - Projecte B-Mincome: www.barcelona.cat/bmincome
 - Pla d'adolescència i joventut: www.barcelona.cat/plajove
 - Soc gran, i què?: www.barcelona.cat/socgranique
 - Mapa interactiu de les sales d'estudi nocturnes al web de Joventut: <http://ajuntament.barcelona.cat/joves/ca/canal/sales-destudi>.

En l'àmbit de la comunicació digital, destaquem l'elaboració de vídeos, infografies animades o altres materials audiovisuals per promoure i difondre determinats serveis o programes, com el projecte "Impulsem!", de Serveis Socials, el programa Radars, el programa "Primer la llar" o l'experiència de La Colla Cuidadora.

Comunicació interna

S'ha continuat posant en marxa les mesures previstes en el Pla de gestió del coneixement de la Direcció de Serveis d'Estratègia i Innovació.

En concret, les sessions CO2 Compartir Coneixement han continuat amb vuit noves sessions, que han representat 16 presentacions d'iniciatives i projectes de l'Àrea, en les quals l'expertesa dels i les professionals s'ha posat de manifest.

També s'ha facilitat la difusió pels diversos canals de comunicació interns de l'Ajuntament (intranet, *mailings*, etcètera) de diversos programes i iniciatives per assegurar que arribessin a tota la plantilla.

■ Actuacions i esdeveniments rellevants

L'any 2017 les actuacions comunicatives prioritàries han estat les següents:

- Acostar els serveis socials a la ciutadania amb accions adreçades especialment als col·lectius més vulnerables per lluitar contra la pobresa. S'ha posat èmfasi en les comunicacions per garantir una alimentació adequada (Targeta Barcelona Solidària) i en l'ocupació per facilitar l'accés al mercat laboral (projecte Làbora), entre altres. De manera general, s'ha creat material imprès i s'han utilitzat els canals en línia, com ara webs, butlletins informatius i xarxes socials municipals, i externes. També s'han dut a terme diverses accions en premsa.
- Donar a conèixer la realitat de la pobresa energètica i, sobretot, els drets energètics i serveis relacionats amb la consolidació del PAE a cadascun dels districtes de Barcelona.
- Informar, en l'àmbit de la salut, dels drets de la ciutadania i dels serveis que tenen a disposició, especialment en l'àmbit de la salut sexual i reproductiva i la salut mental, però també en relació amb malalties específiques i invisibilitzades, com les síndromes de sensibilització central. Aquesta labor s'ha emmarcat en la feina conjunta entre l'Ajuntament, altres administracions, col·lectius d'experts i les entitats de la ciutadania organitzada entorn de temàtiques concretes.
- Informar les famílies de les portes obertes, la preinscripció i la matriculació als centres escolars públics i concertats, i també a les escoles bressol municipals, al Conservatori Municipal de Música de Barcelona i a les escoles municipals de música.
- Sensibilitzar sobre la diversitat funcional del Consell Rector de l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat (IMPD). Alhora, s'ha pretès visibilitzar el col·lectiu i sensibilitzar el conjunt de la població sobre els seus drets i necessitats específiques.
- Informar de les vacances d'estiu per a infants i adolescents. Campanya "T'estiu molt" sobre les activitats d'estiu (casals, colònies, Campus Olímpia, campsaments...) per fer arribar a les famílies les iniciatives de les associacions i organitzacions que treballen en el sector del lleure educatiu a la ciutat, tant des del vessant lúdic, com esportiu i sociocultural.

149

Drets Socials

Memòria 2017

Direcció de
Planificació i
Innovació

- Impulsar una campanya per promoure els consells escolars als centres educatius, fent una crida a la participació en les seves eleccions, tant amb la presentació de les candidatures com amb la votació per escollir els i les representants dels diversos sectors.
- Fer difusió dels serveis i les prestacions de serveis socials adreçats a les persones i famílies, especialment els que tenen a veure amb l'àmbit social.
- Promocionar el dret de l'habitatge i la captació de pisos a la ciutat. Campanya "L'habitatge, un dret com una casa" per al dret a l'habitatge digne i per fomentar la participació de la ciutadania en programes que busquen donar resposta a la necessitat d'incorporar pisos per proveir famílies en situació de risc d'exclusió i emergència habitacional.
- Sensibilitzar al voltant del sensellarisme. S'ha volgut fer palesa a la ciutadania, a través de la campanya "Podries ser tu", la realitat del fenomen del sensellarisme, sense estigmatitzar ni culpabilitzar les persones, ja que es tracta de situacions en les quals intervenen causes no només personals o relacionals sinó també de salut, estructurals, institucionals o d'estatus legal. A més, s'ha donat suport en la difusió de l'acció del recompte de persones sense llar que impulsa la Xarxa d'Atenció a Persones Sense Llar (XAPSLL).
- Difondre internament i externament projectes innovadors com el B-Mincome, que inclou ajudes econòmiques amb polítiques actives en matèria d'ocupació, formació, habitatge i economia social.

■ Reptes de futur per al 2018

A banda de continuar amb la tasca de comunicació de tots i cadascun dels serveis i les actuacions dels departaments i programes de l'Àrea de caràcter anual, ens plantejem les següents campanyes de comunicació de la ciutat per al proper any:

- Fer difusió dels serveis i les prestacions socials dels CSS: Fons d'Infància, activitats en el marc de l'"Impulsem" i activitats diverses impulsades des dels diversos Centres de Serveis Socials (CSS). En aquest àmbit, s'aposta per la renovació de la imatge de tots els productes comunicatius dels CSS a partir del nou manual d'identitat gràfica CSS, per modernitzar i homogeneïtzar els criteris visuals, i situar els serveis socials com a espais de referència en la defensa dels drets bàsics de la ciutadania.
- Rellançar i impulsar la campanya de difusió del projecte Radars. Coincidint amb l'ampliació del projecte a nous barris de la ciutat, es planteja donar un impuls a la difusió i posar en marxa una campanya concreta, en col·laboració amb la Direcció de Comunicació. Per fer-ho, es disposarà d'una nova imatge que renovi totalment els materials de difusió, i els adapti més a la realitat actual del projecte. Tot això, es farà en col·laboració amb l'equip del projecte i la participació de les taules ciutadanes dels barris, que són els que construeixen Radars dia a dia al territori.
- Conscienciar i sensibilitzar la ciutadania sobre la gent gran: solitud, estereotips, autonomia i maltractaments. Impulsar accions de comunicació de la xarxa

comunitària i dels serveis públics d'atenció per millorar la detecció i atenció a persones grans amb problemes de solitud, així com per sensibilitzar envers els maltractaments a les persones grans.

- Impulsar accions de comunicació del Pla de salut mental de Barcelona. El Pla inclou accions a partir de les línies estratègiques acordades per les entitats, els organismes i les administracions que formen part de la Taula de Salut Mental de Barcelona. Es planteja dissenyar un sistema gràfic per donar continuïtat visual a tots els productes comunicatius de les accions del Pla i també per reflectir la realitat de la coproducció ciutadana que hi ha al darrere d'aquesta mesura.
- Conscienciar i sensibilitzar la ciutadania sobre els drets energètics. Continuar informant sobre el desplegament del servei d'assessorament i eficiència energètica, que disposa de punts d'atenció específics als barris més afectats. L'objectiu és promoure una nova consciència envers l'energia com un dret, apoderar la ciutadania informant-la dels seus drets i donar a conèixer els punts d'assessorament energètic. Situar l'Ajuntament com a defensor de les persones en situació de vulnerabilitat envers les subministradores. Impulsar campanyes de comunicació a l'hivern i a l'estiu, adaptades a les característiques meteorològiques específiques de cada moment de l'any.
- Desenvolupar accions de sensibilització al voltant del sensellarisme. Es preveuen dues accions: l'una a la primavera, ja que la XAPSELL tornarà a fer un recompte de persones sense llar, i l'altra a la tardor, en què aprofitant el Dia de les Persones sense Llar es reeditaran materials de la campanya de sensibilització "Podries ser tu". Donar a conèixer els diversos serveis de què disposa l'Ajuntament per atendre i acompanyar les persones sense llar a través de diversos canals: web, el sistema d'incidències, reclamacions i suggeriments que els ciutadans fan arribar a l'Ajuntament (IRIS), materials per a periodistes i ciutadania.
- Fer més visibles els serveis que ofereix l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat (IMPD) a la ciutadania. Això es farà a través d'una línia gràfica pròpia de l'IMPD. En aquest àmbit de treball, fer difusió del Banc del Moviment com a servei municipal en col·laboració amb entitats. També sensibilitzar i conscienciar la ciutadania de la importància de seguir lluitant i treballant per fer una societat diversa, plural i inclusiva, informant de les activitats que s'organitzen amb motiu del Dia Internacional de les Persones amb Discapacitat a tots els districtes de la ciutat, amb una imatge unificada i productes accessibles.
- Continuar amb la migració web de les pàgines web de l'Àrea (Vignette ⇨ Drupal). La llista de webs pendents de migrar és la següent:
 - Serveis Socials
 - Infància
 - Sanitat i Salut
 - Consell Municipal de Benestar Social
 - Consell Assessor de la Gent Gran (futur apartat al web de Gent Gran)
 - Observatori Social de Barcelona (futur apartat al web de Drets Socials)
 - Llei de suport a l'autonomia personal (futur apartat al web de Serveis Socials)

- Fer el desplegament de noves pàgines web de la Xarxa dels Punts d'Informació Juvenil de Barcelona. Llançament del nou web de la xarxa; les noves pàgines web de cadascun dels punts d'informació juvenil dels districtes (10), i el nou web del Centre d'Informació i Atenció per a Joves (CIAJ).
- Crear les noves pàgines webs següents:
 - Campanya de Vacances d'Estiu 2018
 - Simulador social "Ajuts.barcelona"
 - Observatori de Salut de Barcelona
 - Banc del Moviment de l'IMPD
- Crear un nou apartat web de l'Observatori 0-17, dins altres webs de l'Àrea.

Maribel del Moral Hidalgo

Cap del Departament de Comunicació

Taula 3.1.4.2. Indicadors de producció dels serveis

Departament de Comunicació, 2017

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	% d'increment 2011-2017
Producció gràfica, publicacions i publicitat								
Publicacions pròpies	18	28	21	17	22	11	11	-38,89
Altres edicions (fulletons, cartells, invitacions, protocol)	175	196	214	232	418	325	307	75,43
Infografies	-	-	-	10	17	8	2	-80,00
Edició de materials (correcció i traducció)	-	-	-	72	34	48	78	8,33
Insercions publicitàries a mitjans	35	8	7	2	277	4	14	-60,00
Campanyes de senyalització externa (banderoles)	35	37	18	18	50	10	11	-68,57
Articles publicats a mitjans a la premsa escrita ¹	10	48	162	169	316	42	-	-
Vídeos	3	43	31	53	77	83	31	-
Comunicació digital								
Webs en manteniment	46	48	48	51	67	61	53	15,22
Webs de nova creació	11	4	6	11	7	8	5	-54,55
Visites enregistrades al web de l'Àrea ²	2.361.711	2.208.366	1.986.501	986.730	2.499.944	2.416.396	2.340.299	-0,91
Organització i suport a actes								
Actes organitzats	10	11	7	22	105	30	-	-
Actes als quals s'ha donat suport	97	96	71	90	90	87	54	-44,33

1. La davallada de l'any 2016 respecte a l'any 2015 respon a la disminució en la contractació d'espais als mitjans i a l'aposta per la difusió a través del 2.0 i canals propis de l'Ajuntament.

2. La nova aplicació que es va posar en marxa a principis de l'any 2014 i que recull estadístiques sobre webs va canviar la metodologia de càlcul.

3.1.5.

Departament de Participació Social

■ Missió

El Departament de Participació Social té com a missió reforçar un model de treball basat en la cooperació, la corresponsabilitat i l'acció conjunta entre l'Ajuntament i els diferents agents socials de la ciutat, tant participant en els òrgans i els espais consultius per construir polítiques socials municipals, com potenciant processos de participació oberts o processos de coproducció amb entitats i organitzacions de la ciutat.

■ Entorn

Els espais de deliberació i participació amb les entitats del tercer sector i el treball en xarxa i la coproducció entre l'Ajuntament i les entitats i organitzacions socials de la ciutat segueixen sent un element clau per avançar en la construcció de polítiques inclusives i de drets socials. Barcelona disposa d'un tercer sector social plural i amb grans potencialitats, que ha estat clau en el desenvolupament de les polítiques socials de la ciutat. Les estratègies i els projectes desenvolupats pel que fa a cooperació i amb les entitats i organitzacions han continuat avançant el 2017.

Els consells de participació social són un instrument important per al consens, la millora i la innovació en les polítiques. Des de cadascun dels consells sectorials, les entitats membres aporten propostes i suggeriments per a la construcció conjunta de polítiques.

En el marc de la participació i inclusió social, Barcelona té una estratègia singular de compromís i acció. L'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva, les xarxes d'acció i els projectes tractors que s'impulsen en el seu marc, han esdevingut, sens dubte, un element clau per reforçar un model de ciutat. Aquest any 2017, en el marc de l'Acord han tingut activitat nou xarxes d'acció i s'han impulsat tres projectes tractors previstos dins de l'Estratègia Compartida per una ciutat més inclusiva. Aquests projectes despleguen la coproducció de les estratègies dissenyades, concretant projectes i accions compartides, a partir de la cooperació, la confiança i el coneixement mutu.

■ Recursos

El pressupost liquidat pel Departament per al 2017 es detalla a la taula següent:

Taula 3.1.5.1. Liquidació del pressupost

Departament de Participació Social, 2017

Capítol	€	%
Personal	409.389,13	33,80
Béns i serveis	488.215,90	40,31
Transferències corrents	313.474,00	25,88
Total	1.211.079,03	100,00

Pel que fa als recursos humans, el Departament de Participació Social comptava, el 31 de desembre, amb la cap del Departament i cinc tècnics.

■ Activitat

L'activitat del Departament de Participació Social s'ha centrat durant el 2017 en el funcionament dels consells, òrgans i espais de participació adscrits i en el desenvolupament de les accions i/o projectes que se'n deriven, així com en la millora de les estratègies participatives en l'àmbit social.

També s'ha impulsat l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva i el disseny de la nova Estratègia d'inclusió i de reducció de les desigualtats socials de Barcelona 2017-2027.

Depenen del Departament:

- El Consell Municipal de Benestar Social
- El Consell Assessor de la Gent Gran
- L'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva
- L'Estratègia d'inclusió i reducció de les desigualtats socials de Barcelona
- L'Estratègia d'inclusió a l'Eix Besòs
- El Consell Assessor pel Suport Municipal d'Inclusió

Els consells de participació són un instrument per a la millora i la innovació de les polítiques socials a la ciutat, i permeten exercir la responsabilitat política, entesa com a defensa de l'interès general. Els consells analitzen, proposen i fan el seguiment de les polítiques socials de l'Ajuntament de Barcelona. També consensuen fórmules per aplicar les polítiques, incorporen la societat civil en el disseny i la implantació d'aquestes polítiques i fomenten el consens entre tots els agents implicats.

Tal com queda recollit a les bases reguladores, cada consell s'estructura en plenaris, permanents i comissions o grups de treball. Les comissions estan formades per representants d'entitats de la ciutat, persones expertes en la temàtica objecte del consell, representants polítics del consistori, institucions i tècnics i tècniques municipals, entre d'altres.

Pel que fa a l'activitat dels dos consells que actualment depenen del Departament (Consell Municipal de Benestar Social i Consell Assessor de la Gent Gran), durant el 2017 s'han dut a terme 83 convocatòries dels seus òrgans i s'han impulsat projectes i actuacions promogudes pels mateixos consells, que han mobilitzat 1.805 persones al llarg de l'any.

L'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva és un espai de relació, compromís i coproducció amb les institucions i entitats de la ciutat orientat a generar i enfortir la inclusió social a la ciutat. La finalitat de l'Acord és incrementar el capital social de la ciutat, és a dir, la capacitat d'organització i actuació conjunta. El principal instrument del qual s'ha dotat l'Acord Ciutadà és l'elaboració d'una Estratègia Compartida, un full de ruta que compromet institucions i entitats socials a treballar plegades per una ciutat més inclusiva i per fer front conjuntament als aspectes socials de la crisi. A més, l'Acord Ciutadà promou i articula xarxes d'acció que treballen en diferents àmbits per millorar les actuacions conjuntes entre Ajuntament i entitats. Al llarg de l'any, ha promogut 389 convocatòries dels òrgans de govern i de les xarxes d'acció, amb una participació de 5.736 persones.

Igualment, aquest any s'ha iniciat l'elaboració de la nova Estratègia d'inclusió social i de reducció de les desigualtats socials a Barcelona, i s'ha gestionat el conjunt de projectes vinculats a l'Estratègia d'inclusió a l'Eix Besòs.

Aquest any ha iniciat la seva activitat el Consell Assessor pel Suport Municipal d'Inclusió, un nou espai d'assessorament, seguiment i debat de les polítiques de garantia de rendes de la ciutat.

Consell Municipal de Benestar Social

L'any 2017 el Consell Municipal de Benestar Social ha abordat, des de diferents àmbits i òrgans, la inclusió i la reducció de les desigualtats a la ciutat de Barcelona. Com a introducció al tema, a la conferència d'inici de curs es va presentar l'Índex de vulnerabilitat social i els primers resultats de l'Enquesta de condicions de vida de les persones usuàries de serveis socials municipals, elaborats per l'Àrea de Drets Socials. Així mateix, el Plenari i el Consell de Governança de l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva han compartit espais de debat i reflexió sobre l'Estratègia d'inclusió i de reducció de les desigualtats socials de Barcelona 2017-2027, i van formalitzar l'acte de presentació de l'Estratègia el 18 d'octubre passat.

Pel que fa als continguts, cal destacar les aportacions que el grup de famílies ha fet en referència a la violència filioparental, o el d'envelliment parant atenció en les persones grans que viuen la vellesa avançada a la comunitat, i els aspectes que afavoreixen o obstaculitzen viure-la amb dignitat.

La Comissió Permanent ha treballat de manera específica fent recomanacions al projecte del nou Reglament de participació ciutadana, amb una incorporació a l'articulat del 90% de les propostes, i sobre l'abordatge de l'atenció integral social i sanitària.

Els diferents grups de treball han abordat temàtiques que incideixen en l'activitat dels programes i serveis municipals, com són:

- L'avaluació i noves propostes sobre el Pla d'acció sobre drogues a la ciutat de Barcelona i l'estigmatització de les persones drogodependents;
- Les mesures per garantir la igualtat d'oportunitats de la infància des de la perspectiva de la participació infantil i adolescent, el lleure, o garantir el Fons 0-16 anys;
- L'impacte de la contaminació atmosfèrica a la ciutat i el gènere i la salut a Barcelona;
- Les possibilitats, les dificultats i els límits dels projectes i processos d'acció comunitària;
- La representació en la presa de decisions amb les institucions, formació per a l'autoocupació, repartiment del sistema de serveis socials i habitatge sostenible des del grup de sensellarisme.

Les sessions conjuntes entre grups són un indicador de la transversalitat dels temes del benestar social de la ciutat que tracta el Consell. S'han fet sessions compartides

sobre la presentació de l'Informe de salut; el Pla de salut de Barcelona; l'impacte de l'acció comunitària en salut; precarització, sensellarisme i l'ús de substàncies. El grup de treball Igualtat d'oportunitats en la infància ha treballat conjuntament amb diferents professionals de serveis socials bàsics les rendes d'infància i, en concret, el Fons d'ajuts 0-16 anys.

Aquest any el Consell ha elaborat dos manifestos, un pel Grup de Treball de Drogodependències sobre els fets ocorreguts l'estiu del 2017 al Raval, i un segon de rebuig per la decisió judicial sobre els membres del Govern de la Generalitat.

Durant el curs 2016-2017, els grups han fet 49 sessions de treball en què han participat un total de 255 persones que, des de les entitats, les organitzacions, els serveis públics i les universitats –un total de 164–, han aportat elements per a la reflexió, el debat i l'elaboració de propostes, que posteriorment seran trameses als òrgans de govern corresponents i al conjunt de l'organització municipal. També hi han participat 45 persones expertes convidades a les diferents sessions, les quals han aportat coneixement i expertesa al debat conjunt dels grups.

Taula 3.1.5.2. El Consell Municipal de Benestar Social en xifres

Departament de Participació Social, 2017

	Homes	Dones	Total
Plenari	45	32	77
Comissió Permanent	21	15	36
Grups de treball	169	86	255
Convidats i convidades	31	14	45
Total participants	266	147	413
Total entitats participants en el Consell	–	–	164

Premi del Consell Municipal de Benestar Social als Mitjans de Comunicació

El premi Montserrat Roig al periodisme i la comunicació social de Barcelona pren el relleu a l'antic Premi als Mitjans de Comunicació.

El 17 de novembre de 2016, el jurat del Premi del Consell Municipal de Benestar Social va acordar una modificació de les bases de la convocatòria, a fi d'adaptar-la a la diversitat de plataformes comunicatives i dels mitjans i per continuar potenciant, des de noves iniciatives, el reconeixement a una informació compromesa i reflexiva per construir una societat més inclusiva i conscient.

L'Acord inclou canvis com el nom del premi, que passa a ser **premi Montserrat Roig al periodisme i la comunicació social de Barcelona**. Es reconeix l'autoria dels treballs i es canvia l'estructura del premi definint unes noves categories: Periodisme social, Comunicació social i Investigació periodística. Alhora, el jurat atorga un Premi especial del jurat a alguna persona o entitat que, per la seva trajectòria, mereix un reconeixement especial.

En l'edició del 2017 s'han presentat les candidatures següents:

Taula 3.1.5.3. Premi als Mitjans de Comunicació

Departament de Participació Social, 2017

Categories	Candidatures presentades
Periodisme social	95
Comunicació social	36
Investigació periodística	15
Total	146

Consell Assessor de la gent gran

El Consell Assessor de la gent gran de Barcelona, òrgan de participació i consulta de l'Ajuntament de Barcelona per a les qüestions d'interès per a les persones grans, ha centrat la seva activitat al llarg del 2017 en el desplegament del pla de treball del Consell per al període 2016-2019. Un pla ambiciós, amb els següents eixos de treball i principis orientadors:

- Afavorir la millora de la salut i el benestar de les persones grans.
- Contribuir a la construcció d'una ciutat amigable.
- Avançar cap a una nova construcció social de la vellesa.
- Enfortir la implicació i la participació de les persones grans.

El Pla conté múltiples accions i projectes concrets que s'han desplegat durant el 2017 i que són el resultat d'una intensa dedicació dels grups de treball del Consell. Entre les actuacions desenvolupades, cal destacar:

Afavorir la millora de la salut i el benestar de les persones grans

Pel que fa a l'eix de millora del benestar de les persones grans, des del Grup de Benestar i Salut s'ha fet el seguiment del desplegament de la Llei de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència i dels principals serveis per a persones grans recollits en el Catàleg de Serveis Socials. Dins d'aquest eix d'actuació, cal destacar l'aprovació pel Plenari del Consell Assessor de la Gent Gran d'un seguit de declaracions i posicions amb propostes i reivindicacions concretes, en què s'han abordat qüestions relatives al sistema públic de pensions, a les situacions negatives que afecten el benestar de les persones grans residents en centres residencials, i s'ha reclamat l'actualització de l'indicador de renda de suficiència (IRSC). El contingut i recorregut d'aquestes propostes ha estat el següent:

- **Declaració del Consell Assessor de la Gent Gran sobre el sistema de pensions.**
La declaració recull un total d'onze propostes en les quals es reclama, entre d'altres, garantir, dins del Pacte de Toledo, la viabilitat del sistema, posar fi als efectes negatius de l'aplicació de la Llei reguladora del factor de sostenibilitat i de l'Índex de revaloració de les pensions, la recuperació de la pèrdua de poder adquisitiu d'acord amb l'IPC, l'increment per sobre de l'IPC de les pensions mínimes i, en l'àmbit de l'ocupació, l'augment progressiu del salari mínim, la igualtat salarial efectiva entre dones i homes, i polítiques actives d'ocupació finançades des de la fiscalitat general.

La declaració també instava el Govern de la ciutat i els diferents grups polítics municipals a presentar una declaració que tinguí en compte aquestes propostes. En aquest sentit, el Plenari del Consell Municipal del 24 de febrer de 2017 va aprovar una declaració institucional en la què reclamava el Govern de l'Estat a fer efectives aquestes propostes.

- **Posició del Consell Assessor de la gent gran sobre els centres residencials.** Davant el coneixement de diferents situacions negatives que afecten el benestar de les persones grans residents en centres residencials públics i/o concertats de Barcelona, el Consell Assessor de la Gent Gran, com a òrgan consultiu i de participació de l'Ajuntament de Barcelona, va adoptar i aprovar una posició en la qual es reclamem el aspectes següents:
 - Garantir el compliment de les obligacions establertes en el contracte d'adjudicació de la gestió dels centres residencials;
 - Garantir un punt d'atenció presencial a les persones grans usuàries i les seves famílies per part de la Generalitat de Catalunya
 - Transparència en la gestió de les llistes d'espera; garantir el dret a romandre al territori de pertinença de les persones grans que hagin d'ingressar en un equipament residencial;
 - Desenvolupar i aplicar el model d'Atenció Centrada en la Persona (ACP), en totes les residències públiques i concertades de la ciutat;
 - Que es facin efectius els consells de participació de centre; afavorir la participació dels residents en espais de participació fora de la residència;
 - Informar els residents i els seus familiars del document de drets i deures dels residents del centre; garantir unes condicions laborals dignes als i les treballadors dels centres i que els serveis sanitaris del Centre d'Atenció Primària (CAP) de referència es fan als centres residencials.

Aquest pronunciament es va lliurar als diferents partits polítics amb representació al Parlament de Catalunya i es va registrar una sol·licitud de compareixença que, finalment, no es va dur a terme per la dissolució del Parlament.

- **Manifest del Consell Assessor de la Gent Gran sobre l'actualització de l'IRSC.** Amb aquest manifest, el Consell denuncia la manca d'actualització des del 2011 de l'indicador de renda de suficiència de Catalunya i alerta de la incidència sobre les persones amb rendes més baixes i el seu dret a accedir a les diferents prestacions i ajuts vinculats. Per aquest motiu, reclama un increment de l'IRSC igual a l'1% que va tenir l'IPREM (indicador públic de renda d'efectes múltiples), que de manera gradual l'IRSC recuperi el valor perdut, que l'IRSC i l'IPREM estiguin per sobre del llindar de pobresa i que totes les prestacions municipals prenguin com a referència l'IRSC en lloc de l'IPREM.

Contribuir a la construcció d'una ciutat amigable

En relació amb l'eix "Continuar contribuint a la construcció d'una ciutat amigable per a les persones grans" i conscients que ens trobem en un context de progressiu envelleïment de la població, el Consell ha impulsat un intens procés participatiu iniciat al Fòrum de les Veus de les Persones Grans "Cap una ciutat amigable". Com a resultat d'aquest procés, i a partir de l'experiència acumulada, s'ha proposat fer un pas més

enllà i donar suport a una estratègia de ciutat amigable amb les persones grans amb l'objectiu que esdevingui un compromís ciutadà transversal per fer amigables els entorns de la vida quotidiana. És a dir, per esdevenir una ciutat que faciliti i promogui la capacitat de les persones grans d'escollir i desenvolupar el seu camí de vida, i de fer-ho amb la més gran autonomia possible, amb l'acompanyament i les facilitats que necessitin, i amb garantia de respecte i reconeixement per part de la societat.

Per assolir aquest objectiu, el Consell ha col·laborat estretament amb el Departament de Participació Social en l'elaboració del Pla de millora per una Barcelona amigable amb les persones grans 2017-2021 i ha presentat un seguit de propostes com a posició del Consell Assessor de la Gent Gran sobre l'amigabilitat de la ciutat amb les persones grans. En el procés d'elaboració del Pla, el Departament de Participació Social ha impulsat una taula de treball transversal, en la qual han participat quinze direccions i departaments representants de totes les àrees municipals, cinc instituts municipals, un consorci i els deu districtes, per definir el contingut de les mesures i actuacions que cal incorporar en el pla de millora.

En aquest sentit, també cal destacar l'elaboració per part del Consell de la *Guia de comerç amigable: propostes i recomanacions*, en la qual es recullen els aspectes i les característiques fonamentals perquè el comerç esdevingui amigable amb les persones grans i per promoure l'existència d'una xarxa de comerç amigable amb la missió de sensibilitzar sobre la importància de crear consciència de la necessitat d'espais facilitadors de la vida quotidiana. Es tracta de crear cultura de l'amigabilitat per millorar la qualitat de vida a les nostres ciutats, humanitzant-les a través de la cura de l'entorn i dels seus habitants, tenint en compte aspectes com el bon tracte, la responsabilitat en el consum i el confort, així com d'altres de més físics, com ara l'accessibilitat, l'audició i la visibilitat, entre d'altres.

Avançar cap a una nova construcció social de la vellesa

Dins de l'eix d'actuació adreçat a avançar cap a una nova construcció social de la vellesa, s'ha dut a terme, amb el suport del Consell, el projecte "Soc gran, i què?", una iniciativa de sensibilització ciutadana per qüestionar i desmuntar els estereotips i prejudicis que, per raó d'edat, sovint pateixen les persones grans, i per reivindicar així en primera persona el seu dret a la diferència i a la igualtat, lluitant contra les discriminacions.

Per abordar les situacions de discriminació, el Consell Assessor de la Gent Gran ha impulsat la realització del Fòrum de les Veus de les Persones Grans: "Lluitem contra la discriminació per edat", una iniciativa que vol abordar participadament els reptes sorgits de la IV Convenció de Les Veus de les Persones Grans i articular propostes d'acció i reflexió en el camí cap a la propera convenció que tindrà lloc a principi del 2019.

Durant aquest any, s'ha continuat difonent el document obert *Document de drets i llibertats de les persones grans amb dependència* mitjançant l'exposició "Bon tracte en tot moment", amb un gran impacte de públic, especialment als centres d'atenció primària. Per actualitzar el contingut del document, el Consell ha elaborat un esborrany de nou document a fi d'adequar-lo a la situació actual i adreçar-lo al conjunt de persones grans.

Enfortir la implicació i la participació de les persones grans

Pel que fa a l'eix adreçat a enfortir la implicació i la participació de les persones grans, des del Consell Assessor de la Gent Gran s'ha fet un esforç important per ampliar el nombre d'entitats i organitzacions que componen el Consell amb l'objectiu de millorar la seva diversitat i pluralitat. L'any 2017 s'han incorporat al Consell:

- Associació Catalana d'Afectats per les Residències (ACAR)
- Associació Ciutadana pels Drets de les Dones
- Associació pel Dret a Morir Dignament
- Can 70
- Fundació Valiente
- Grupo Libélulas del Área Social y Familia del Centro Boliviano Catalán
- Plataforma Unitària de la Gent Gran de Catalunya

Una altra de les actuacions que ha impulsat el Consell ha estat la posada en marxa d'un grup de treball estable format per persones grans que necessiten atencions continuades amb l'objectiu de donar-los visibilitat i reconeixement de les seves veus, expressió, en la pràctica, dels seus drets de ciutadania, adreçada a transmetre una imatge social més positiva i real de la vellesa, que ajudi a posar fi a les situacions de discriminació que per raó d'edat pateixen sovint les persones grans. En aquest sentit, responent a la crida feta per les Nacions Unides amb motiu del Dia Internacional de la Gent Gran 2016, es va presentar un manifest en el qual s'insta les institucions, els mitjans de comunicació i la societat civil a articular mecanismes que permetin avançar, des de la solidaritat entre generacions, en la construcció d'una societat en què envellir de manera digna sigui reconegut socialment com a dret.

Per abordar les situacions de discriminació, el Consell Assessor de la Gent Gran ha impulsat la posada en marxa del projecte "Soc gran, i què?", una iniciativa participativa que pretén posar en qüestió els estereotips i prejudicis que afecten les persones grans i sensibilitzar la ciutadania respecte al compromís de les persones grans amb el dret a la diferència i la diversitat.

La realització dels fòrums de les veus de les persones grans forma part de les diferents iniciatives que promou el Consell i respon a l'objectiu d'abordar participadament els reptes sorgits de la IV Convenció i articular propostes d'acció i reflexió per a la V Convenció que tindrà lloc a principis del 2019.

Amb motiu del Dia Internacional de la Gent Gran, el Consell Assessor de la Gent Gran es va sumar a la crida feta per les Nacions Unides i va aprovar el manifest *Acostar-se al futur: aprofitar els talents, contribucions i participació de les persones grans en la societat*, en el qual es fa una crida a les institucions, als mitjans de comunicació i a la societat civil per fer de Barcelona una ciutat que encari el futur de la mà de les persones grans, aprofitant i valorant el seu coneixement i experiència, apostant per la participació plena i efectiva de les persones grans.

Finalment, pel que fa a l'agenda de reunions de treball del Consell, s'han organitzat 23 convocatòries dels grups de treball, permanents i plenaris, a les quals han assistit 468 persones, i s'han promogut 6 projectes i accions al llarg de l'any, amb 267 participants.

Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva

A finals de l'any 2017, formaven part de l'Acord Ciutadà 695 organitzacions, entitats, col·legis professionals, universitats, empreses i institucions.

Com cada any, es va celebrar l'Assemblea Anual de l'Acord Ciutadà a la seu de la Barcelona School of Management de la Universitat Pompeu Fabra. Enguany, l'Assemblea tenia com a protagonista l'Estratègia d'inclusió social i de reducció de les desigualtats de la ciutat de Barcelona (2017-2027). L'Assemblea va servir per treballar el plantejament d'aquesta estratègia, contrastar els objectius clau de ciutat, recollir els temes prioritaris que han detectat les diverses xarxes d'acció de l'Acord Ciutadà i identificar les principals accions que ja es fan a la ciutat.

En concret, diversos grups de treball van debatre sobre quatre aspectes clau per poder construir una ciutat inclusiva: com l'educació, la cultura i els esports han d'ajudar a créixer dins de la ciutat; com l'habitatge i altres necessitats fonamentals són clau per viure-hi; com d'important és l'ocupació de qualitat i inclusiva; i com és de necessari un suport de l'autonomia, la valoració de les diferències i la construcció de comunitat.

La premissa sobre la qual treballa l'Acord i que es va comunicar a l'Assemblea se centra a passar d'un pla d'inclusió de mandat a una estratègia més àmplia i amb més recorregut, amb la participació del conjunt d'àrees de l'Ajuntament, les entitats i organitzacions de la ciutat i els moviments de defensa de drets.

Xarxes d'acció

Són espais que tenen la voluntat de treballar conjuntament sobre un mateix eix i/o matèria i assolir millores en els respectius camps d'acció.

Les xarxes són generadores d'activitats i de treball coordinat en xarxa, i són la força i el motor de l'Acord.

Estan integrades per entitats, organitzacions i institucions de la ciutat que comparteixen unes finalitats i metodologies concretes. A finals del 2017 hi ha nou xarxes d'acció actives:

- Xarxa d'Acollida i Acompanyament per a Persones Immigrants a Barcelona
- Xarxa d'Atenció a Persones Sense Llar (XAPSELL)
- Xarxa de Centres Oberts d'Atenció a la Infància i l'Adolescència
- Xarxa de Drets dels Infants
- Xarxa pel Suport a les Famílies Cuidadores
- Xarxa d'Empreses NUST - Nous Usos Socials del Temps
- Xarxa Barcelona per la Inserció Laboral de Persones amb Discapacitat
- Xarxa d'Habitatges d'Inclusió Social
- Xarxa Barcelona Resilient

Projectes tractor de l'Estratègia Compartida

Durant el 2017 s'han impulsat tres grups d'impuls i seguiment (GIS) de tres projectes tractors impulsats en el marc de l'Estratègia Compartida que representava el full de ruta del qual es dotava l'Acord Ciutadà:

- Barcelona Garantia Social: garantir la cobertura de les necessitats essencials.
- Barcelona Ciutadania activa i compromesa: apoderar les persones i incrementar-ne el compromís social.
- Créixer a Barcelona: apoderament de la infància en situació de vulnerabilitat en els àmbits social, educatiu i cultural.

Comunicació de l'Acord

L'Acord Ciutadà disposa de pàgina web (<http://www.bcn.cat/barcelonainclusiva>), un butlletí electrònic mensual, Twitter i Facebook (@AcordCiutada) i Flickr. Consultar-los serveix per informar-se sobre temes clau, actes i activitats, projectes i experiències que promouen les diverses organitzacions i institucions membres en l'entorn de l'àmbit social, comunitari i d'inclusió que s'esdevenen a la ciutat.

Actes i accions públiques de l'Acord

El projecte tractor Barcelona Garantia Social va celebrar la "Conferència 2017: Garantir la cobertura de les necessitats essencials" el 30 de maig passat. L'esdeveniment va servir per compartir criteris i coneixements entre els diferents serveis municipals i de les entitats socials en l'àmbit de la garantia de les necessitats essencials, presentar els mapes i els resultats de les recerques de recursos elaborades pel Grup d'Impuls i Seguiment (GIS) del projecte tractor i debatre la proposta de *Criteris per avançar cap a un model per garantir el dret a l'alimentació adequada a la ciutat de Barcelona*.

L'Acord va celebrar una sessió conjunta amb el Consell Municipal de Benestar Social el 21 de març passat. El motiu de la sessió va ser reflexionar i debatre al voltant dels objectius i els punts que cal tenir en compte en el disseny de l'Estratègia d'inclusió social i de reducció de les desigualtats de la ciutat de Barcelona (2017-2027). Per aquest motiu, es van organitzar diferents espais de treball, centrats en diferents àmbits de l'estratègia.

Es va fer la presentació, el 18 d'octubre, del document resultant del procés participatiu que es va endegar en el marc de l'Estratègia d'inclusió de reducció de les desigualtats socials a Barcelona 2017-2027 amb l'objectiu de debatre aquest document.

Les diverses xarxes d'acció de l'Acord Ciutadà van participar en el debat radiofònic "Consell de Cent" d'*El matí de Barcelona* de Betevé. D'aquesta manera, cada setmana, representants d'una de les diverses xarxes d'acció participants han intervingut de manera alternada en aquesta àgora per donar a conèixer la veu de les entitats i les associacions de Barcelona.

Aquest any, la Xarxa de Suport a les Famílies Cuidadores va disposar de quatre parades de roses solidàries a la plaça de Sant Jaume. Les parades van estar a disposició de quatre entitats de la Xarxa.

L'OBC va concretar amb la Xarxa de Centres Oberts d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (XCO) unes accions per sensibilitzar la ciutadania sobre la importància de l'atenció als infants de la ciutat, especialment els que viuen situacions de més precarietat i vulnerabilitat.

La Xarxa NUST va lliurar el V Premi Barcelona a l'empresa innovadora en conciliació i temps a les empreses TBS-Saro i Arroyo Solucions de Negoci, Eticas Research & Consulting, UPCNET i Seat, que han mostrat una conscienciació creixent a favor de l'ús del temps més enllà de la jornada laboral.

La Xarxa d'Atenció a Persones Sense Llar va organitzar el recompte 2017 de persones sense llar a la ciutat de Barcelona.

El 16 de juny es va celebrar la jornada "Com tenir cura de la salut a les nostres organitzacions: salut mental i treball" organitzada per la Xarxa d'Empreses Nous Usos Socials del Temps (NUST).

La Xarxa d'Habitatges d'Inclusió Social de Barcelona (XHIB) va fixar el seu full de ruta 2017-2018.

Els nois i noies de l'institut de secundària Quatre Cantons van participar en projectes d'aprenentatge i servei (ApS) de la Xarxa de Drets dels Infants (XDI).

L'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva va expressar el rebuig davant dels atemptats que hi va haver a Barcelona i Cambrils i va mostrar el seu condol envers les víctimes i els seus familiars.

Des de la XHIB s'ha elaborat un cens conjunt de tots els habitatges que s'estan gestionant des de les entitats membres.

L'Ajuntament i Micro i petita mitja empresa de Catalunya (Pimec) han signat un conveni a favor de la inserció laboral de les persones amb discapacitat. L'acord suposa la culminació de dos anys de treball de la Xarxa Barcelona d'Inclusió al Mercat Ordinari de Treball (XIB) per consensuar un model de treball conjunt i un marc general sobre com ha de ser la relació laboral entre el món de la Pimec i les persones amb discapacitat.

La projecció externa de l'Acord

El febrer es va celebrar el seminari "Les polítiques socials de la nova governança democràtica en les ciutats del Mediterrani: el cas de Barcelona i Tetuan".

L'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva va ser escollit com a bona pràctica per l'Àrea de Drets Socials de l'Ajuntament de Barcelona en un acte celebrat el 16 de juny a la Barcelona School of Management de la UPF.

S'ha fet la presentació de l'Acord Ciutadà en el grau de nutrició de la Universitat Ramon Llull - Blanquerna.

L'Acord Ciutadà va participar en el seminari Tetuan-Barcelona sobre governança relacional, acte que va tenir lloc el 10 d'octubre a Tetuan.

L'Acord Ciutadà va ser present en el projecte "Accelerant el canvi per la inclusió social", projecte per treballar conjuntament amb ciutats europees en la identificació de tres reptes socials comuns, buscar les respostes més eficaces i escalables, i explorar individualment la seva implantació en l'àmbit local.

L'Acord Ciutadà va participar en les jornades del Fòrum Europeu de Seguretat Urbana a Barcelona.

El projecte tractor Barcelona Garantia Social va participar en el curs "Alimentar la metròpoli: estratègies i polítiques alimentàries" organitzat pel Pla estratègic metropolità de Barcelona.

Campanyes i projectes de col·laboració

L'espai web "Col·labora amb les entitats de Barcelona!". Durant l'any 2017, s'ha continuat treballant per millorar la gestió de la Borsa de Voluntariat per una Barcelona Inclusiva. Aquesta borsa permet que les entitats puguin donar a conèixer les necessitats de voluntariat, o bé de col·laboració, que es requereixin en moments puntuals per a determinades activitats o iniciatives concretes, com per exemple, per Nadal.

L'Acord Ciutadà treballa amb el projecte Donation Room. Aquest projecte, que s'emmarca en el Mobile World Congress, té l'objectiu de donar part del seu equipament fet servir durant el Congrés (mobles, material d'oficina, entre d'altres) a les entitats interessades a recuperar materials i mobiliari per poder donar-los un retorn social.

Estratègia d'inclusió i reducció de les desigualtats socials

El procés d'elaboració de l'Estratègia va iniciar-se l'estiu del 2016 i s'acabarà amb l'aprovació formal del document al Plenari municipal de l'Ajuntament de Barcelona i amb la seva presentació pública al conjunt de la ciutat l'any 2018.

Durant tots aquests mesos, s'han implicat en el seu desenvolupament les entitats i organitzacions de l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva, les xarxes d'acció de l'Acord, el conjunt d'àrees i districtes de l'Ajuntament de Barcelona, el Consell Municipal de Benestar Social i moviments socials.

El conjunt dels documents elaborats s'han treballat i debatut en diversos espais, entre d'altres, a la Comissió Transversal de l'Estratègia, la Comissió d'Acció i el Consell de la Governança de l'Acord Ciutadà, la Taula de Coordinació de Xarxes de l'Acord, el Consell Municipal de Benestar Social, l'Assemblea de l'Acord, la Taula de corresponsabilitat dels districtes; i també han estat presentats als grups polítics municipals.

Les etapes del procés d'elaboració de l'Estratègia han estat les següents:

- Etapa de preparació: juliol del 2016 - gener del 2017.
- Etapa d'anàlisi: novembre del 2016 - març del 2017.
- Etapa propositiva: març del 2017 - octubre del 2017.
- Etapa de gestió: finals del 2017 - 2027.

L'Estratègia d'inclusió i reducció de les desigualtats socials de Barcelona 2017-2027 esdevé el nou pla d'inclusió de la ciutat impulsat per l'Ajuntament de Barcelona en el marc de l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva.

L'Estratègia d'inclusió és una estratègia de coproducció de política de ciutat que implicarà un compromís tant de l'Ajuntament com de les entitats d'acció social a la ciutat. És un marc estratègic comú que integra les actuacions d'inclusió social de tots els actors de la ciutat i de totes les àrees municipals que disposen de projectes i accions que es relacionen amb la intervenció en l'àmbit de la inclusió social. Alhora, també introduirà l'acció reivindicativa dels moviments socials en defensa dels drets socials en aquesta nova estratègia.

L'Estratègia d'inclusió i reducció de les desigualtats socials de Barcelona 2017-2027 articula amb objectius compartits les actuacions d'inclusió social de l'Ajuntament de Barcelona i dels actors de la ciutat amb un horitzó temporal de deu anys, i promou la coproducció a través del treball en xarxa i l'impuls de projectes estructurants.

Actualment, està previst que l'Estratègia d'inclusió s'aprovi en una sessió del Plenari municipal 2018 de l'Ajuntament de Barcelona, prèviament aprovada pel conjunt de membres del Consell de la Governança de l'Acord el 16 de novembre de 2017.

En definitiva, la nova Estratègia es constitueix com a full de ruta per treballar plegats en l'àmbit de la inclusió social i que apoderi les persones perquè puguin dur a terme el seu projecte de vida de manera autònoma.

És per això que l'Estratègia d'inclusió té cinc línies d'actuació que incideixen en la reducció de les desigualtats socials:

1. Reduir la desigualtat en la distribució de la renda i garantir els drets socials, en especial, l'accés a l'habitatge, l'ocupació de qualitat i les necessitats bàsiques.
2. Incrementar l'equitat educativa i les oportunitats formatives i culturals al llarg de la vida.
3. Enfortir i articular els serveis i les xarxes relacionals i comunitàries de suport facilitadores de l'apoderament personal i col·lectiu.
4. Eliminar l'estigmatització i la segregació social.
5. Disminuir les desigualtats socials territorials.

Estratègia d'inclusió a l'Eix Besòs

L'Estratègia d'inclusió a l'Eix Besòs se situa en el marc de la territorialització de l'Acord Ciutadà i de la futura Estratègia d'inclusió social i de reducció de les desigualtats socials de la ciutat (2017-2027), amb l'objectiu d'impulsar i enfortir la coproducció de projectes i programes tot articulant una governança relacional o de xarxes.

Aquest any 2017, des de l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva, s'ha treballat per constituir espais de treball d'acció inclusiva als territoris de la ciutat, concretament als barris de l'Eix Besòs.

L'objectiu és impulsar espais de governança per promoure accions i projectes compartits entre el conjunt d'entitats i agents que operen al territori en els àmbits prioritaris com l'habitatge i les necessitats bàsiques, la infància, l'economia i l'ocupació i el compromís ciutadà.

Durant aquests mesos, s'han començat a impulsar accions i mesures per desenvolupar estratègies d'inclusió que promoguin espais de coproducció i de treball en xarxa similars a l'Acord Ciutadà en dos districtes de la ciutat: Sant Andreu i Nou Barris.

En aquest sentit, s'ha començat a treballar per territorialitzar l'Acord Ciutadà a Sant Andreu fent entrevistes a diferents entitats socials que treballen al districte, així com a d'altres agents municipals del territori.

Amb tota aquesta feina feta, es disposa del document Síntesi estratègica integral dels barris de l'Eix Besòs del districte de Sant Andreu en l'àmbit de la inclusió social i d'una proposta de xarxes d'acció en els àmbits següents: Promoció comunitària de la salut i els hàbits saludables; dinàmiques d'inclusió en el cicle de vida d'infància, adolescència i joventut; relacions de convivència i cohesió comunitària.

Pel que fa a Nou Barris, es va començar a treballar durant el segon trimestre del 2017 amb la direcció del districte per promoure la implicació de diferents agents socials per al disseny i l'impuls de l'Estratègia al Districte de Nou Barris.

En aquest marc, s'han dut a terme un conjunt d'activitats i projectes:

- Projecte de plans d'ocupació municipal del 2016 en coproducció amb entitats (feina conjunta entre l'Àrea de Drets Socials, Barcelona Activa, els districtes i les entitats). S'han iniciat els plans que tenen una durada de sis mesos i acaben el 2017. I s'han iniciat els tràmits per a la posada en funcionament dels 22 plans d'ocupació que s'associen al projecte B-Mincome que apleguen 150 persones i que tindran una durada de 12 mesos. L'any 2017 ha estat el de la formalització jurídica del procediment per a la selecció de les 22 entitats col·laboradores.
- Projecte Cabal Musical, de la Direcció de Serveis d'Estratègia i Innovació en col·laboració amb la Fundació Taller de Músics. És una iniciativa d'innovació social per a la inclusió i cohesió social i la dinamització econòmica dels barris a partir de l'acompanyament i el suport als seus talents musicals joves, que no tenen accés als recursos per donar sortida a les seves inquietuds creatives, però que presenten un potencial per protagonitzar trajectòries d'èxit en la música professional. El projecte s'ha desenvolupat als districtes barcelonins de Nou Barris, Sant Andreu i Sant Martí. Però atès l'èxit que ha tingut en les seves dues edicions (2014 i 2015) i la demanda creixent del territori, per a l'edició del 2016 se n'ha ampliat l'abast als municipis que formen part del Consorci del Besòs.
- Suport a projectes d'inclusió dels districtes de l'Eix Besòs en coproducció amb entitats.
 - Consolidació i expansió del projecte Sinèrgics 2018, per acollir i impulsar Baró de Viver com un pol de foment de noves iniciatives a partir de la interacció entre diversos emprenedors.
 - Projecte d'acollida a Baró de Viver de la iniciàtica Social Bussines City impulsada pel premi Nobel de la pau Muhammad Yunus per fomentar l'emprenedoria

social a Barcelona entre els joves, potenciant els efectes i valors que treballa el projecte Sinèrgics i projectant un nou pol de foment de l'activitat inclusiva de joves en els barris del Besòs.

Consell Assessor pel Suport Municipal d'Inclusió

El Consell Assessor pel Suport Municipal d'Inclusió s'inicia el mes de maig amb la intenció d'esdevenir un òrgan que assessori i faci seguiment dels ajuts i les polítiques de garantia de rendes desenvolupades a la ciutat per l'Ajuntament i altres administracions i entitats. Actualment està centrat principalment en el Suport Municipal d'Inclusió inclòs en el projecte B-Mincome que desenvolupa la Direcció de Planificació i Innovació de l'Àrea de Drets Socials.

El Consell està format per 65 membres de l'àmbit científic (universitats i assessors independents), social (entitats del Consell Municipal de Benestar Social) i institucional (referents de diverses àrees de l'Ajuntament i d'altres administracions que gestionen ajuts socials i polítiques de garantia de rendes, així com representants dels grups municipals).

Es reuneix en sessió plenària com a mínim dos cops l'any, i en comissions sempre que es consideri oportú. Inicialment s'ha establert una comissió de treball amb la finalitat de treballar-hi específicament els aspectes més tècnics i científics del Suport Municipal d'Inclusió que s'atorga dins el projecte B-Mincome.

L'any 2017 s'han fet dues sessions plenàries i una sessió de la comissió de treball, en què hi han participat un total de 111 persones.

167

Drets Socials

Memòria 2017

Direcció de
Planificació i
Innovació

■ Activitats rellevants

De les activitats desenvolupades al llarg del 2017, destaquem:

Consell Municipal de Benestar Social (CMBS):

- S'ha presentat la primera edició dels premis Montserrat Roig al periodisme i la comunicació social i les aportacions dels diferents grups de treball han estat clau i rellevants, en temes com l'Enquesta de condicions de vida de les persones usuàries dels serveis socials i per al nou projecte del Reglament de participació ciutadana.

Consell Assessor de la Gent Gran:

- A través del treball en taules transversals s'ha creat i concretat el Pla de millora de la ciutat amigable amb les persones grans.
- La gran difusió el projecte "Soc gran i què?" per reivindicar així en primera persona el seu dret a la diferència i a la igualtat, lluitant contra les discriminacions que pateixen la gent gran.

- L'èxit de difusió del *Document de drets i llibertats de les persones grans amb dependència* mitjançant l'exposició "Bon tracte en tot moment", amb un gran impacte de públic, especialment als centres d'atenció primària.

Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva:

- L'impuls dels tres projectes tractor que aborden des de la coproducció alguns dels reptes més significatius per avançar en els drets socials a la ciutat.
- L'Estratègia d'inclusió i de reducció de les desigualtats socials 2017-2027. Un marc estratègic comú que integra les actuacions d'inclusió social de tots els actors de la ciutat i de totes les àrees municipals que disposen de projectes i accions que es relacionen amb la intervenció en l'àmbit de la inclusió social.
- Celebració de la "Conferència 2017: Garantir la cobertura de les necessitats essencials", elaborades GIS del projecte tractor i debatre la proposta de Criteris per avançar cap a un model per garantir el dret a l'alimentació adequada a la ciutat de Barcelona.
- Celebració d'una sessió conjunta amb el Consell Municipal de Benestar per reflexionar i debatre al voltant dels objectius i els punts que cal tenir en compte en el disseny de l'Estratègia d'inclusió 2017-2027.
- L'Acord va participar en el debat radiofònic "Consell de Cent" d'*El matí de Barcelona* de Betevé.

■ Reptes de futur per al 2018

Els principals reptes per al 2018 del Departament de Participació Social en els diferents àmbits d'actuació són els següents:

- Potenciar el paper de coproducció que representa el CMSB en la definició de polítiques i programes estratègics per a l'Àrea de Drets Socials, com poden ser el projecte Impulsem!, el Pla de sensellarisme, o les polítiques de renda.
- Presentar el nou premi del Consell Municipal de Benestar Social, en el marc del 25è aniversari de la seva creació: premi Montserrat Roig al periodisme i la comunicació social.
- El CMBS té el gran repte de dur a terme el treball d'avaluació de l'impacte de les polítiques socials municipals a través de les recomanacions i les propostes que fan els diferents grups de treball del Consell, del període 2006-2016.
- Aplicar el projecte normatiu de Reglament de participació ciutadana als consells.
- Col·laborar amb la Direcció de Democràcia Activa, i en concret amb el Comitè Director, creat per Decret d'Alcaldia, i que té com a funció coordinar i seguir totes les actuacions municipals relacionades amb el programa, així com organitzar les secretaries dels òrgans consultius per compartir criteris.
- Promoure processos participatius oberts amb les persones grans, com els fòrums per a la gent gran, el projecte "Soc gran, i què", per desconstruir estereotips i prejudicis amb les persones grans.
- Impulsar un compromís d'acció a la ciutat per construir una ciutat més amigable amb les persones grans.

- Impulsar els projectes tractor de l'Estratègia Compartida que estan incidint en la capacitat de resposta conjunta a la ciutat davant de reptes com garantir el dret a l'alimentació o a la cobertura de necessitats essencials.
- Territorialitzar l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva a l'Eix Besòs, impulsant la creació de xarxes per a la inclusió als diferents territoris.
- Aprovar la nova Estratègia d'inclusió i de reducció de les desigualtats socials 2017-2027.
- Incrementar progressivament la diversitat d'actors participants i de temes per tractar al Consell Assessor pel Suport Municipal d'Inclusió, així com la presència als territoris on s'atorga el Suport Municipal d'Inclusió del projecte B-Mincome.

Emi Pallàs

(Responsable del Departament fins l'octubre del 2017)

Sergi Martí i Moreno

Cap del Departament de Participació Social

Taula 3.1.5.4. Indicadors de producció dels serveis¹

Departament de Participació Social, 2017

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	% d'increment 2011-2017
Consells i Òrgans de Participació Social²								
Persones assistents a activitats	6.520	7.563	10.186	9.415	11.260	8.051	7.541	15,66
Entitats membres	741	740	801	833	879	863	917	23,75
Consell Municipal de Benestar Social								
Persones assistents a activitats	1.210	1.305	1.522	1.373	961	981	1.070	-11,57
Entitats membres	149	129	149	142	150	154	164	10,07
Consell Assessor de la gent gran								
Persones assistents a activitats	1.595	1.881	929	2.051	1.337	1.411	735	-53,92
Entitats membres	60	59	59	59	57	57	58	-3,33
Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva (ACBI)								
Persones assistents a activitats	2.291	3.245	5.587	4.718	6.425	5.659	5.736	150,37
Entitats membres	473	493	534	578	615	652	695	46,93
Consell Assessor pel Suport Municipal d'Inclusió³								
Persones assistents a activitats	–	–	–	–	–	–	111	–
Entitats membres	–	–	–	–	–	–	23	–

1. No s'inclouen els dos Consells Municipals (Poble Gitano i LGTBI) que han passat a dependre de l'Àrea de Drets de Ciutadania, Participació i Transparència).

2. Els valors per l'any 2016 han disminuït donat que no s'inclouen els dos Consells Municipals (Poble Gitano i LGTBI).

3. L'any 2017 s'ha creat, arrel de l'inici del projecte B-Mincome, un espai d'assessorament i debat al voltant dels ajuts d'inclusió social, especialment del Suport Municipal d'Inclusió que inclou aquest projecte.

3.2. Departament d'Administració i Personal

■ Missió

El Departament d'Administració i Personal té com a missió donar suport a la Gerència de Drets Socials i a les diverses direccions i departaments que en depenen, en matèria econòmica, pressupostària i de recursos humans, i impulsar la tramitació dels expedients de contingut econòmic, tant d'ingressos com de despeses, i en matèria de recursos humans.

■ Entorn

Durant l'any 2017, les qüestions d'entorn que han influït més en la gestió del Departament d'Administració i Personal han estat, entre altres:

- Inici amb pressupost prorrogat.
- Primer exercici sencer amb el llinar de tercers per a la contractació menor en vigor.
- Concessió dels projectes europeus URBincluson (Urbact) i B-Mincome (UIA).

■ Recursos

En relació amb els recursos econòmics, el Departament d'Administració i Personal ha disposat de 222.531,72 euros en despesa corrent.

Taula 3.2.1. Liquidació del pressupost
Departament d'Administració i Personal, 2017

Capítol	€	%
Personal ¹	4.647.574,66	95,43
Béns i serveis	213.894,91	4,39
Transferències corrents	8.636,81	0,18
Total	4.870.106,38	100,00

1. Inclou costos de personal que són del Departament.

D'altra banda, al Departament hi han treballat 19 persones.

■ Activitat

De les activitats del Departament d'Administració i Personal, destaquem les següents:

- La contractació electrònica.
- Les justificacions dels convenis d'ingressos.
- El seguiment econòmic, la justificació de les subvencions i la interlocució amb els responsables municipals de les subvencions europees derivades dels projectes URBincluson (Urbact) i B-Mincome (UIA), dels quals l'Ajuntament de

Barcelona - Àrea de Drets Socials és el líder de totes les ciutats participants en els projectes esmentats.

- La justificació del conveni marc entre l'Ajuntament i la Generalitat de Catalunya en matèria d'acció social, així com el seguiment i la tramitació del seu ingrés.
- La gestió dels expedients econòmics de la Gerència de Drets Socials. Seguiment del procés de tramitació de les factures de tercers per a l'acompliment dels terminis de pagament d'acord amb la Llei 15/2010 de mesures de lluita contra la morositat d'operacions comercials.
- La gestió i el seguiment dels ingressos de l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials (ICASS) en concepte de subvencions a persones usuàries de residències i centres de dia.
- La tramitació de les quotes dels usuaris de centres residencials i centres de dia i d'altres preus públics.
- La conciliació i el seguiment administratiu dels habitatges amb serveis amb el Patronat Municipal de l'Habitatge (PMH).
- La tramitació de tot tipus d'expedients en matèria de recursos humans dins les competències delegades a la Gerència de l'Àrea.

171

Drets Socials

Memòria 2017

Direcció de
Planificació i
Innovació

■ Esdeveniments rellevants

Durant aquest exercici destaquen els esdeveniments següents:

- Execució del 97,19% del pressupost definitiu aprovat el 2017.
- Acompliment de les mesures de lluita contra la morositat. S'ha aconseguit que els terminis de pagament de les factures dels proveïdors hagi estat, en l'àmbit de la nostra Gerència, de 31 dies de mitjana, prop dels 30 dies que s'estimen per al global de l'organització municipal; per tant, s'han millorat els terminis establerts durant l'exercici 2016.
- Gestió administrativa dels acords per a l'activitat formativa amb alternança en el desenvolupament de la beca de formació (FP dual) per al curs 2017-2018, amb la tramitació de tres expedients dels estudiants assignats a la Gerència.
- Nova edició de la convocatòria d'obres i arranjaments a locals per a entitats juvenils i de lleure, que ha mantingut el nivell de les subvencions atorgades en l'exercici anterior.
- Convocatòria de beques d'estiu 2017, en què s'ha incrementat en un 19,77% el nombre de peticions i en un 21,25% el seu pressupost en relació amb el 2016.
- En relació amb la convocatòria general, malgrat un decrement tant en les sol·licituds presentades com òbviament en les atorgades, hi va haver un augment del 61,74% de la despesa adjudicada respecte a la convocatòria de l'any passat.
- Conceptualització, tramitació i aprovació, conjuntament amb el Departament de Serveis Jurídics de la nostra àrea, de l'acord marc per a la gestió de la provisió

d'establiments d'allotjament (en centres residencials) de la ciutat i rodalia per cobrir les necessitats d'acolliment de gent gran.

■ Reptes de futur per al 2018

El Departament d'Administració i Personal es proposa els reptes següents per al proper exercici:

- Reorganitzar el Departament arran de la compactació de certs serveis amb l'Institut Municipal de Serveis Socials i el corresponent traspàs de part dels recursos humans del Departament a l'institut esmentat.
- Implantar la nova Llei de contractes del sector públic, amb data prevista d'entrada en vigor el març del 2018.
- Gestionar i tramitar els procediments oberts, negociats i derivats d'acord marc en format electrònic, en aplicació de la nova Llei de contractes. Implantació de la nova aplicació eSAP Contractes.
- Implantar les noves aplicacions SAP Convenis, SAP Ingressos, i de gestió de la bestreta.
- Continuar donant suport al model de serveis socials implantat dins un marc d'eficiència pressupostària.
- Executar el pressupost municipal 2018 previst, amb un increment de l'1,31% respecte al pressupost inicial del 2017.
- Tramitar la convocatòria general de subvencions 2018, durant el primer trimestre de l'any, simultàniament al tancament de l'exercici pressupostari de l'any 2017.
- Tramitar l'expedient derivat de l'Acord marc per a la gestió de la provisió d'establiments d'allotjament (hotels i pensions) de la ciutat de Barcelona, per a l'allotjament temporal i la manutenció d'emergència de persones que viuen en situació de sensellarisme (Direcció de Serveis d'Intervenció Social) i per a les que puguin patir una situació d'urgència i emergència (Direcció de Serveis d'Urgències i Emergències Socials).
- Tramitar la convocatòria de beques d'estiu del 2018, en què s'ha incrementat el crèdit pressupostari en un 13% respecte al que es va atorgar el 2017.
- Gestionar els ingressos de les subvencions europees aprovades, URBInclusion (Urbact) i B-Mincome (UIA), així com les corresponents justificacions d'aquestes, seguint l'estàndard establert per la Unió Europea.
- Gestionar la justificació final de les subvencions atorgades en anys precedents tant dels departaments que actualment formen part de la Gerència com dels que han passat a dependre d'altres gerències o organismes autònoms (OOAA).

Taula 3.2.2. Indicadors de producció dels serveis

Departament d'Administració i Personal, 2017

	2011 ¹	2012 ²	2013 ²	2014 ²	2015	2016 ³	2017	% d'increment 2011-2017
Administració								
Expedients tramitats	2.735	1.959	2.189	1.707	1.819	1.697	1.592	-41,79
Factures gestionades / pagaments	7.642	5.428	6.147	6.714	6.733	5.680	5.264	-31,12
Bestretes / ADOP-J	1.581	958	1.173	2.351	2.119	1.782	584	-63,06
Minitransferències	1.112	1.082	1.372	1.180	872	690	326	-70,68
Modificacions de crèdit	294	224	180	150	149	155	203	-30,95
Personal								
Total personal	330	266	270	268	249	260	281	-14,85
Gerència	-	11	10	17	3	2	2	-81,82
Direcció d'Habitatge	-	-	-	-	4	5	5	25,00
Direcció de Planificació i Innovació	-	-	-	-	67	75	80	19,40
Direcció d'Acció Social	-	-	-	-	143	154	166	16,08
Direcció de Promoció de la Infància, Joventut i Gent Gran	-	-	-	-	-	18	20	11,11
Direcció de Serveis de Salut	-	-	-	-	4	6	8	100,00
Contractes d'interinitat (desembre)	73	59	59	64	62	78	112	53,42
Jubilacions	11	8	6	7	5	3	3	-72,73

Els indicadors que no tenen disponible el valor del 2011 fan la comparativa d'increment amb el primer valor disponible.

1. Les dades corresponents al 2011 són un valor afegit, fruit de la fusió de l'Àrea d'Acció Social i Ciutadania i l'Àrea d'Educació, Cultura i Benestar.

2. Les dades 2012-2014 corresponen a la Gerència de Qualitat de Vida, Igualtat i Esports de l'anterior organització municipal.

3. L'any 2016, la Direcció de Serveis de Cicle de Vida, Feminismes i LGTBI i la Direcció de Serveis d'Atenció i Acol·lida a Immigrants van ser traspassades a la nova Gerència de Drets de Ciutadania, Participació i Transparència en data maig del 2016.

3.3.

Departament d'Infraestructures i Equipaments

■ Missió

La missió del Departament d'Infraestructures i Equipaments és proposar, gestionar i executar els recursos assignats a la Gerència de Drets Socials, per efectuar les obres i tasques de manteniment i logística dels equipaments adscrits, i per planificar, desenvolupar i executar altres projectes que li siguin encomanats.

■ Entorn

Actualment el Departament és responsable de 234 edificis i equipaments, que suposen una superfície de manteniment de 100.710 m². Dins d'un marc de contenció pressupostària, el manteniment i la millora del patrimoni existent esdevé una peça clau de la gestió global dels serveis:

■ Recursos

Pel que fa als recursos humans, el Departament d'Infraestructures i Equipaments compta amb vuit persones. El 50% del personal són dones

El pressupost liquidat pel Departament per al 2017 es detalla a la taula 3.3.1.

Taula 3.3.1. Liquidació del pressupost
Departament d'Infraestructures i Equipaments, 2017

Capítol	€	%
Béns i Serveis	5.587.588,80	62,24
Transferències corrents	33.352,68	0,37
Inversions	3.357.076,34	37,39
Transferències de capital	100.000,00	1,11
Total	8.978.017,82	100,00

■ Activitat

L'any 2017 ha estat marcat per l'execució de les actuacions següents:

- Realització de les obres d'arranjament al carrer d'Aragó per a la nova Oficina de Prestacions de l'Institut Municipal de Serveis Socials (IMSS).
- Adequació i millores d'espais interiors al Centre de Serveis Socials (CSS) Besòs.
- Adequació de nous espais a la planta baixa per ampliar el Centre d'Allotjament Familiar Temporal del carrer de Sant Pere més Baix, 88.
- Obres de reforma interior per a la restitució d'apartaments tutelats per a gent gran Pau Casals, tercera planta i reforma integral sala de calderes.
- Realització d'obres de reforma integral al Centre Acolliment Nocturn d'Emergències (CANE).

- Obres de remodelació de les plantes segona i tercera del CSS Camp d'en Grassot i EAIA Gràcia. Fase 2.
- Adequació i millores d'espais interiors al CSS Franja Besòs.
- Remodelació integral del sanejament horitzontal dels apartaments tutelats per a la gent gran de l'edifici Pau Casals.
- Reforma i adaptació segons la normativa vigent de cinc cambres sanitàries de la residència per a gent gran Josep Miracle.
- Inici obres de climatització de les habitacions de la Residència Francesc Layret.
- Adequació i creació despatxos d'odontologia a l'antic edifici Pamem, a Viladomat, 127.
- Millores de les cambres sanitàries al Menjador Social Navas.
- Rehabilitació de l'edifici de Ripoll, 25. Fase 4.
- Millores de cambres sanitàries al Centre de Primera Acollida (CPA) Poble-sec.
- Millores de cambres sanitàries al CPA Meridiana.
- Obres d'adequació interior i millora al CSS Guineueta.
- Obres d'adequació d'espais interiors i ventilació del Centre d'Informació i Assessorament Juvenil.
- Diverses millores, adequacions i posada en marxa a normativa de la instal·lació elèctrica a la Residència Josep Miracle.
- Diverses millores i adequacions a la Residència Parc del Guinardó.
- Diverses millores i adequacions a la Residència Fort Pienc.
- Incorporació de més de 50 professionals als CSS i als Equips d'Atenció a la Infància i Adolescència (EAIA).
- Arranjament d'espais per ubicar nous serveis al passeig de Sant Joan, 75.

Enguany s'ha passat a gestionar el servei de manteniment, el servei de neteja, veu i dades, els sistemes d'impressió i altres derivats dels centres adscrits a la responsabilitat del Departament.

S'ha iniciat i s'està treballant en la redacció dels projectes executius següents:

- D'ampliació de l'EAIA Sant Andreu, al passeig de Torres i Bages, 135-137.
- D'equipament i mobiliari per a allotjaments temporals al carrer d'Àlaba, 132.
- De remodelació de l'equipament de primera acollida per a persones vulnerables al carrer de Císter.
- De remodelació de l'equipament de primera acollida per a persones vulnerables a la Zona Franca.
- De nova construcció d'un nou centre de serveis socials a Porta Trinitat.
- De nova construcció d'un nou centre de serveis integrals a la Marina.
- Per la millora de l'accessibilitat i interiors al CSS Can Bruixa.

I en la preparació i redacció dels següents concursos:

- Per a un nou equipament a l'antic cinema Pere IV amb la creació d'un centre de serveis integrals.
- Per a un nou equipament amb un casal per a gent gran i allotjaments temporals amb serveis al carrer dels Mestres Casals i Martorell.
- Per al trasllat de l'EAIA Nou Barris i la creació d'una nova escola bressol a Can Carreres.

Cal destacar la redacció dels tres projectes bàsics per als tres primers pilot de la construcció dels allotjaments temporals del programa APROP.

■ Reptes de futur per al 2018

Pel que fa a les perspectives d'actuacions per a l'exercici 2018, cal destacar:

Nous equipaments i posada en marxa:

- Acabar les obres de reforma de l'edifici al carrer de Ripoll, 25.
- Desenvolupar la creació dels quatre centres SADEP.
- Licitat i començar la construcció del programa pilot APROP.

Obres i redacció de projectes en equipaments:

- Rehabilitar:
 - Els apartaments tutelats per a gent gran Pau Casals.
 - El Centre de Recursos LGTBI al carrer del Comte Borrell.
- Moblar i posar en marxa allotjaments temporals carrer de Tànger-Àlaba.
- Redactar els següents projectes:
 - El de Porta Trinitat per al nou CSS i PIAD Sant Andreu.
 - El del Centre d'Atenció Integral de la Marina.
 - El del centre persones vulnerables a Zona Franca.
 - Per a les persones vulnerables al carrer de Císter.
 - Per als allotjaments temporals i casal de gent gran al carrer dels Mestres Casals i Martorell.
 - Del nou equipament a l'antic cinema Pere IV amb la creació d'un centre de serveis integrals.
 - Per al trasllat de l'EAIA Nou Barris i la creació d'una nova escola bressol a Can Carreres.
 - Del trasllat del CANE i començar la construcció.
- Fer obres de millora al SAIER Paral·lel i al de Font Honrada.

Altres actuacions com realitzar:

- Les obres de millora en pisos d'acollida.
- Les obres de millora dels menjadors socials Navas i Paral·lel.
- El projecte de millora i adequació per a equipaments de dona.
- La millora contínua dels CSS i dels equipaments d'atenció a les persones vulnerables.
- La recerca d'habitatge social de compra o lloguer.
- L'estudia de la localització de nous edificis i locals per a equipaments de l'Àrea de Drets Socials.
- L'adaptació i equipaments de nous pisos d'inclusió.
- L'estudi de l'ocupació dels Centres de Serveis Socials.
- L'adequació dels nous centres d'Àpats en Companyia per a gent gran i millora dels actuals.
- La realització de les auditories dels centres de l'Àrea per conèixer l'estat real de conservació i crear un pla de millores.

177

Drets Socials

Memòria 2017

Direcció de
Planificació i
Innovació

Oscar Marín Fraile

Cap del Departament d'Infraestructures i Equipaments

Taula 3.3.2. Indicadors de producció dels serveis

Departament d'Infraestructures i Equipaments, 2017

	2013 ²	2014 ²	2015	2016 ³	2017	% d'increment 2013-2017
Manteniment, operatives i petites obres de millora						
Edificis i equipaments	199	215	216	234	246	23,62
Superfície d'equipaments per manteniment (m ²)	57.404	77.436	89.176	100.710	108.612	89,21
Inversió						
Projectes	12	9	7	9	12	0,00
Obres iniciades	10	7	12	19	19	90,00
Obres finalitzades	2	13	17	17	17	750,00

3.4.

Departament de Serveis Jurídics

■ Missió

La missió del Departament de Serveis Jurídics és donar suport i assessorament jurídic als òrgans de govern, consultius, directius i operatius de la Gerència en els diferents vessants de la seva actuació, la tramitació d'expedients i altres tasques expressament delegades per la Secretaria General de la corporació.

La cap del Departament és, a la vegada, la secretària jurídica delegada de l'Àrea de Drets Socials.

■ Entorn

L'any 2017 no hi ha hagut novetats rellevants en l'àmbit del Departament de Serveis Jurídics. S'ha continuat el desplegament de la Guia de contractació responsable i s'ha participat en els diversos projectes transversals tant de l'Àrea com de l'Ajuntament:

■ Recursos

A final de l'any 2017, el Departament de Serveis Jurídics es compon de la cap del mateix, tres assessors jurídics, dos tècnics superiors en Dret i dos integrants de l'equip administratiu i de gestió d'expedients de contractació, convenis i subvencions. El 75% del personal són dones.

■ Activitat

L'any 2017, el Departament de Serveis Jurídics ha tramitat:

- 16 expedients oberts,
- 8 expedients negociats, 83 modificacions/pròrrogues/altres expedients contractuals,
- 127 convenis,
- 5 premis,
- 25 inicis d'expedients informatius relatius a pobresa energètica,
- 8 expedients en l'àmbit d'habitatge, i
- 48 expedients més (informes, notes, protocols, etc.).

A tot això, a més, cal afegir tota la contractació menor.

Cal destacar que també s'ha fet un esforç en l'estandardització de processos i elaboració de models, especialment en l'àmbit de la contractació.

■ Reptes de futur per al 2018

Per al proper any tenim la previsió de:

- Continuar desplegant les recomanacions de la Guia de contractació responsable.
- Millorar eines de gestió per estandarditzar processos i agilitzar procediments.
- Continuar aprofundint en el coneixement jurídic de tot l'àmbit competencial de l'Àrea, que és ampli, divers, complex i, en aquests moments, incert, tenint en compte que les modificacions legislatives en l'àmbit de la contractació i dels serveis socials implicaran canvis en els models de gestió dels serveis, que caldrà estudiar i analitzar detingudament per adaptar-se a la nova realitat.
- Regular l'atorgament d'ajuts socials, amb la participació en l'elaboració d'un Reglament

■ **Núria Gilabert i Busquets**
Cap del Departament de Serveis Jurídics

179

Drets Socials

Memòria 2017

Direcció de
Planificació i
Innovació

Drets Socials

Memòria 2017

Direcció de
Planificació i
Innovació

4. Direcció de Serveis de Salut

4. Direcció de Serveis de Salut

La Direcció de Serveis de Salut coordina la relació institucional i la participació municipal en els òrgans de govern de les entitats de salut participades, com són el Consorci Sanitari de Barcelona (CSB), l'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB), l'Institut de Prestacions d'Assistència Mèdica Municipal (PAMEM), el Consorci MAR Parc de Salut de Barcelona o la Fundació de Gestió de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau. Té adscrit el Departament de Salut, que dinamitza les activitats de sensibilització i promoció de la salut del gran ventall d'entitats de l'àmbit de salut de la ciutat, i impulsa processos de coproducció de polítiques de salut en col·laboració amb les àrees municipals, els districtes, les entitats i la ciutadania. Conjuntament, treballen per reforçar les polítiques municipals de salut, el paper proactiu de l'Ajuntament en la governança del sistema sanitari i de salut pública, i la visió de la salut com a element a tenir present transversalment en l'acció municipal.

De les actuacions de l'any 2017, en destaca la integració l'estiu passat dels 8.000 mutualistes PAMEM en la cobertura general del Servei Català de la Salut, fruit de l'acord corresponent amb la Generalitat de Catalunya, que ha inclòs el pla de sanejament econòmic de l'entitat. Durant aquest any s'han posat les bases per al traspàs a la Generalitat de la gestió dels serveis d'atenció primària i per a la creació de nous serveis que abordin les desigualtats en salut; serveis de salut no coberts pel CatSalut per a persones vulnerables, i un centre pioner d'assessorament i orientació a persones cuidadores, que es preveu iniciar aquest any 2018. Això contribuirà a donar resposta a objectius de dues polítiques transversals importants del mandat municipal actual, com l'Estratègia d'inclusió i reducció de desigualtats socials 2017-2027 i la Mesura de govern per una democratització de la cura 2017-2020.

La participació activa en la governança de les entitats de salut de la ciutat ha comportat, entre d'altres:

- L'aprovació del nou conveni de finançament de l'ASPB.
- L'avenç de la Taula d'Atenció Integral Social i Sanitària i del Pla d'equipaments sanitaris amb nous projectes estratègics com el pol d'atenció integrada de Magòria.
- L'impuls de la incorporació de clàusules socials i ambientals en la contractació de les entitats sanitàries públiques de la ciutat amb un grup de treball d'adaptació de les guies municipals.
- Els acords per a l'estabilització de la plantilla del Parc de Salut MAR.
- La compra de l'edifici del Centre Fòrum i la reobertura de plantes del mateix centre i de l'Hospital de l'Esperança.

El Departament de Salut ha continuat donant suport a les entitats de l'àmbit de salut de la ciutat, amb l'impuls de polítiques de coproducció en àrees molt diverses com la salut sexual, la salut mental, la salut laboral, les malalties cròniques i el suport a persones cuidadores, i amb l'impuls d'un projecte clau per articular en el territori totes aquestes polítiques, com és el Mapa d'actius en salut de Barcelona.

Cal destacar especialment el primer Pla de salut mental de Barcelona, que ha començat el seu desplegament amb nous projectes innovadors, intersectorials i aterrats als barris amb més necessitat, com els punts d'inserció laboral per a persones amb

problemes de salut mental, les activitats d'inserció cultural o els espais de consulta psicològica en equipaments juvenils; i, alhora, ha estat capaç de respondre amb sol·vència al repte d'adaptar-se als canvis esdevinguts i a les noves necessitats aparegudes arran del tràgic atemptat del 17 d'agost, amb accions informatives, formatives i terapèutiques.

 Davide Malmusi
Director de Serveis de Salut

4.1. Departament de Salut

■ Missió

El Departament de Salut té com a missió contribuir al desenvolupament de polítiques públiques per mantenir i millorar la salut de la població amb el compromís de millorar els serveis d'atenció sanitària de la ciutat, el desplegament de la participació ciutadana, estendre el concepte de salut a totes les polítiques i garantir la presència de l'Ajuntament en els diferents estaments de salut de la ciutat.

Les funcions del Departament de Salut són:

- Fer el control, el seguiment i l'avaluació de la gestió dels serveis de l'àmbit de salut i dels objectius recollits en els plans d'actuació municipals.
- Donar impuls i suport a campanyes de sensibilització i educació ciutadana en temes de salut.
- Impulsar la participació comunitària en l'àmbit de salut.
- Acompanyar la Direcció de Serveis de Salut en la interlocució amb les entitats de referència en matèria de salut.
- Impulsar, dirigir, coordinar i controlar les polítiques d'equitat en matèria de salut, en la coordinació amb el Consorci Sanitari de Barcelona (CSBCN) en la planificació i la gestió dels serveis sanitaris de la ciutat.
- Impulsar i coordinar l'actuació multisectorial de l'Ajuntament per reduir les desigualtats en salut.

■ Entorn

Durant l'any 2017 s'han continuat desenvolupant polítiques de salut segons l'orientació marcada pels objectius del Programa d'actuació municipal (PAM):

- Garantir una sanitat pública universal, equitativa i de qualitat.
- Reduir les desigualtats socials en salut.
- Millorar la salut mental de la ciutadania i la prevenció, l'atenció i la reinserció en l'àmbit de les addiccions.
- Millorar la participació efectiva i l'acció coordinada de la societat civil per a la salut de la població.
- Promoure la salut sexual i reproductiva de la població, i defensar els drets sexuals i reproductius de les dones i les persones LGTBI.

■ Recursos

El pressupost executat del Departament es detalla a la taula següent:

4.1.1. Liquidació del pressupost

Departament de Salut, 2017

Capítol	€	%
Béns i Serveis	533.290,99	2,29
Transferències corrents	21.620.463,64	92,71
Transferències de capital	1.168.000,00	5,01
Total	23.321.754,63	100,00

L'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB) s'encarrega de la gestió dels centres i serveis de salut pública de la ciutat. Rep des de la Direcció la part de finançament estipulada en el conveni vigent amb la Generalitat. L'any 2017 s'ha renovat per a tot el quadrienni fins a l'any 2020, i s'ha consolidat l'aportació municipal de caràcter finalista per al desplegament i l'ampliació de programes coherents amb la nova orientació del PAM, com el programa de salut comunitària "Barcelona Salut als Barris", als barris més desfavorits. A més, la participació de l'Ajuntament en els òrgans de govern del Consorci Sanitari de Barcelona també garanteix el seguiment de les decisions sobre les polítiques sanitàries generals que cal desenvolupar a la ciutat, i s'ha augmentat l'aportació al CSBCN per poder desplegar nous projectes singulars de salut mental i bucodental.

Cal destacar la darrera aportació ordinària envers l'Institut de Prestacions d'Assistència Mèdica al Personal Municipal (PAMEM), així com l'aportació extraordinària en virtut del conveni signat amb la Generalitat per restituir la solvència econòmica a l'entitat i per integrar els mutualistes al règim de cobertura sanitària universal del Servei Català de la Salut.

La resta de recursos s'han destinat a les 121 subvencions i 27 convenis amb els quals es dona suport a les entitats que desenvolupen programes alineats amb les línies estratègiques de salut de la ciutat, així com al suport a actes i campanyes de sensibilització i al suport tècnic al desenvolupament de les polítiques de coproducció en l'àmbit de la salut.

Pel que fa als recursos humans, el Departament ha comptat amb la cap, cinc tècniques i una administrativa durant tot l'any.

■ Activitat

Vetllar per la salut de les persones i fomentar-la

S'ha presentat l'*Informe de salut de Barcelona 2016*, elaborat per l'ASPB.

Aquest informe presenta els determinants de la salut, l'estat de salut i les desigualtats en salut als barris de Barcelona, i constitueix, a dia d'avui, una eina bàsica de monitoratge i de disseny de polítiques de promoció de la salut. En aquesta edició, s'ha continuat consolidant i ampliant l'anàlisi de les desigualtats territorials en salut i dels efectes dels contaminants atmosfèrics i acústics en la salut.

185

Drets Socials

Memòria 2017

Direcció de
Serveis de Salut

Aquest informe ha estat presentat als consells de salut dels districtes i als grups de salut i drogodependències del Consell Municipal de Benestar Social.

Seguint la línia de fer entenedora la informació de salut que arriba a la ciutadania, s'elabora, conjuntament amb l'Associació Lectura Fàcil, una versió d'aquest informe comprensible per a les persones no expertes en temes sanitaris, que serà distribuïda a tots els àmbits participatius.

S'ha continuat impulsant i reforçant la participació, tant en els consells de salut dels districtes com en els grups de salut i drogodependències del Consell Municipal de Benestar Social, des d'una òptica vinculada a les prioritats de salut de la ciutat assenyalades en l'informe.

També des de l'ASPB s'han elaborat estudis específics monogràfics que han servit per avançar en el diagnòstic, així com ordenar les prioritats i les actuacions a la ciutat. En aquest sentit, podem assenyalar a tall d'exemple l'informe de salut mental de Barcelona que elabora cada any.

Salut laboral

Aquest any 2017, s'ha definit el nou marc conceptual del Consell Assessor de Salut Laboral (CASL). Dins d'aquest nou marc conceptual, s'ha elaborat un document amb recomanacions d'actualització i adaptació de la missió, la visió, els eixos estratègics i el funcionament del CASL, a fi d'orientar i impulsar les polítiques municipals sobre salut laboral, en el marc d'actuació de les polítiques de salut de l'Ajuntament de Barcelona i comptant amb els diferents agents implicats.

Es prioritza l'activitat del CASL en tres grans eixos estratègics de la salut laboral a Barcelona, emmarcats en l'estratègia de salut de la ciutat:

- Visibilitat de la salut laboral a Barcelona.
- Millora de la salut laboral a la ciutat en els àmbits on l'Ajuntament té capacitat i/o influència directa.
- Impuls de la millora de la salut laboral a les empreses de Barcelona.

S'ha seguit fomentant el programa "Ajuntament, organització promotora de la salut". En aquest sentit, es duen a terme dos projectes: "Escala activa": escales retolades amb missatges saludables fins a arribar a 48 escales de diferents dependències municipals; i "Office saludable", del qual també s'ha ampliat el nombre d'adhesions, i ja són 31 els que actualment disposen de cartelleres i estovalles amb missatges saludables. Actualment s'està ampliant i revisant la retolació de les escales, així com ampliant les cartelleres i estovalles dels offices.

Cures

En el marc de la Xarxa pel Suport a les Famílies Cuidadores, s'ha continuat amb el procés de participació ciutadana adreçat a les persones que cuiden familiars malalts i/o dependents: la consulta "I tu, com estàs?" és la primera enquesta ciutadana adreçada a les persones que cuiden familiars malalts i/o amb dependència. Té l'objectiu de

millorar la comprensió sobre l'abast d'aquesta realitat i sobre les necessitats i les dificultats que les persones que cuiden han d'afrontar en la seva tasca quotidiana. Està plantejada com una eina de coneixement perquè aquestes persones puguin rebre el reconeixement que mereixen i el suport que necessiten.

Al llarg del 2017, s'han recollit 400 respostes, i l'objectiu per al 2018 és continuar difonent la consulta "I tu, com estàs?" per ampliar la participació.

La Xarxa ha estat també un marc de treball per al contrast de diferents iniciatives innovadores adreçada a l'atenció i el suport a la persona cuidadora.

S'ha endegat la col·laboració amb el Departament de Gent Gran de l'Ajuntament de Barcelona en la definició del programa de persones cuidadores que s'incorpora al nou contracte del Servei de Teleassistència Municipal. El principal objectiu del programa és transmetre tranquil·litat i seguretat a les persones usuàries del Servei de Teleassistència, que també són cuidadores. Es vol identificar en quines dificultats es troben les persones cuidadores, veure quines demandes tenen, facilitar les seves preses de decisions, i fomentar l'autocura tant física com emocional del cuidador. Es preveu continuar amb la definició i el contrast d'aquest programa al llarg de primer i el segon semestre del 2018.

S'ha participat en la definició del model de funcionament de l'Espai d'Informació i Recursos per a la Cura a Barcelona en què es va debatre sobre les necessitats i demandes en relació amb el futur Espai de Cura i els potencials serveis que oferirà. L'objectiu d'aquest procés de treball va ser recollir conjuntament les demandes i necessitats dels agents clau per elaborar el document funcional d'aquest Espai que entrarà en funcionament el segon semestre del 2018.

Un dels objectius principals de la Xarxa és acostar les famílies a les entitats de suport, als serveis i a les organitzacions que ofereixen serveis per afrontar aquesta situació, i donar a conèixer a la ciutadania aquestes entitats, organitzacions i serveis. Amb aquest propòsit, el dia de Sant Jordi l'Ajuntament va posar a disposició de diferents entitats de la Xarxa el pati central de l'edifici de la plaça de Sant Jaume.

La Xarxa treballa per l'atenció a la persona cuidadora, perquè la mirada a aquell qui cuida –l'“I vostè, com està?”– es consolidi com a part intrínseca de la pràctica i la cultura dels professionals que, des dels serveis socials o de salut, es relacionen amb aquestes persones.

En aquest sentit, s'ha seguit fent difusió de la guia elaborada per la Xarxa col·laborant activament en les jornades anuals de l'APS Pamem, en què es va fer difusió de l'“I vostè, com està?” i es va explicar com els i les professionals de l'atenció primària poden donar suport a les persones cuidadores. S'ha participat també en la presentació de la Guia pràctica per al treball grupal amb persones cuidadores, promoguda per l'Institut Municipal de Serveis Socials (IMSS), membre de la Xarxa. Seguint amb el propòsit anterior, la Xarxa també va participar i col·laborar activament en els actes següents:

- A la taula rodona “Recursos que tenim i que ens falten per a cuidadors”, durant la celebració del Dia del Cuidador que s'organitza des del Pamem i l'Institut Quatre Cantons del Poblenou.
- A la primera jornada sobre treball de la llar i feines de cura a domicili, organitzat per Anem per Feina.

En relació amb l'obertura de la Xarxa, s'ha continuat amb l'acollida i la incorporació de noves entitats, a partir dels criteris organitzatius i de la Comissió assignada per a aquesta tasca. L'Associació Aprenem Barcelona és una de les noves entitats que ha entrat a formar part de la Xarxa; la Fundació IPSS i la Fundació Salut i Envel·liment són entitats que es van comprometre a col·laborar amb la Xarxa.

Desigualtats en salut

S'ha participat intensament en l'elaboració del nou Pla per lluitar contra la pobresa i les desigualtats a la ciutat, l'Estratègia d'inclusió i reducció de les desigualtats socials 2017-2027, que en el marc de l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva articula, amb objectius compartits, les actuacions d'inclusió social de l'Ajuntament de Barcelona i dels actors de la ciutat amb un horitzó temporal de deu anys. Promou la coproducció a través del treball en xarxa i l'impuls de projectes estructurants. Aquesta implicació estreta en l'elaboració de l'Estratègia ha permès donar resposta al compromís de fer un pla d'acció intersectorial per reduir les desigualtats en salut segons la Mesura de Govern aprovada l'any 2015, i ha comportat la incorporació de diferents reptes, línies estratègiques, objectius i fites directament relacionats amb la reducció de les desigualtats en salut.

Seguint en la línia del treball en les desigualtats en salut, l'any 2017 s'ha constituït la Taula de Desigualtats Socials i Pobresa Farmacèutica. Aquesta taula està liderada pel Departament de Salut i en formen part el Departament de Serveis Socials Bàsics de l'IMSS, el Departament d'Atenció a Persones Vulnerables, el Consorci Sanitari de Barcelona, l'Institut Català de la Salut, i les entitats Creu Roja i Banco Farmacèutic. L'objectiu d'aquesta taula és elaborar una estratègia per reduir les desigualtats socials en salut que hi ha degut al que es coneix per *pobresa farmacèutica*.

La pobresa farmacèutica es defineix com les situacions en què les persones tenen problemes per adquirir els medicaments que el metge prescriu, cosa que dificulta el seguiment correcte dels tractaments mèdics. A fi de contribuir al seguiment dels tractaments, s'han mantingut les aportacions als convenis de col·laboració entre el Banco Farmacèutic i la Creu Roja, l'Ajuntament de Barcelona i el Departament de Salut de la Generalitat.

Salut mental

El passat mes de setembre del 2016 es va elaborar el Pla de salut mental de Barcelona 2016-2022, la primera estratègia del qual es dotar el Govern de la ciutat perquè abordi directament polítiques de millora de la salut mental. Es tracta d'una estratègia compartida amb la ciutat per propiciar un marc en què tingui cabuda la prevenció, la promoció i l'atenció de la salut mental.

El procés d'elaboració del Pla es va basar en una metodologia de treball compartit, en el qual van participar els diferents àmbits i grups polítics del consistori, les institucions, les entitats del sector i les organitzacions proveïdores de serveis de salut mental de la ciutat.

El mes d'octubre del 2017 es va presentar a la premsa el seguiment del primer any de funcionament del Pla de salut mental, així com l'informe de l'ASPB *La salut mental a*

Barcelona 2016. Aquest informe l'elaborarà l'ASPB cada any i servirà per veure l'estat actual de la salut mental a la ciutat de Barcelona

El Pla es concreta en 111 accions, i després d'un any, se n'han posat en funcionament el 82%. Ara per ara, de totes les mesures proposades, el grau de compliment és d'un 3,4 sobre 5.

Durant aquest any 2017 s'ha reunit en dues ocasions la Comissió de Seguiment, òrgan constituït l'any 2016 que pertany a la Taula de Salut Mental de Barcelona i que té la funció d'efectuar les tasques de seguiment de les actuacions del Pla de salut mental i la seva dinàmica. La primera reunió tenia l'objectiu de planificar l'impuls i el seguiment del pla, i la segona, donar compte del primer any des de l'aprovació del pla.

També es va reunir de manera extraordinària la Taula de Salut Mental amb motiu de l'atemptat del 17 d'agost passat, reunió en què es va crear una comissió específica i es van acordar una sèrie d'actuacions per a l'abordatge de la salut mental de les persones afectades per aquest succés:

- S'ha dissenyat i s'està impartint una formació de persones detectores de situacions individuals susceptibles de rebre una atenció més especialitzada. Aquesta formació està adreçada a professionals de la xarxa de salut i de serveis socials, així com a entitats o equipaments del territori, a la zona de Ciutat Vella i l'Eixample, i a farmacèutics i farmacèutiques de tota la ciutat, amb una especial atenció al col·lectiu immigrant, que és, en aquestes circumstàncies, doble víctima.
- Estan en marxa sessions psicoeducatives en grup adreçades a les persones afectades per l'atemptat, amb l'objectiu de donar-los eines per revertir la simptomatologia que encara presenten.
- S'han elaborat dos fulls de mà (*flyers*) informatius (un adreçat a professionals, i l'altre, a la població general) sobre l'existència de les sessions psicoeducatives.

S'han començat a constituir i a posar en funcionament les taules de salut mental de districte; la primera a constituir-se ha estat a Sant Andreu el mes de juliol del 2017. La Taula cerca la implicació dels agents del districte relacionats amb la salut mental, dinamitzant les xarxes, millorant-ne la coordinació i creant les comissions de treball necessàries en funció del pla de treball prioritzat.

El 2017 s'han iniciat dos grups de treball: un grup de mapa d'actius en salut mental, amb l'objectiu d'adaptar la categoria de "benestar emocional i salut mental" del mapa d'actius de salut als objectius del Pla de salut mental de Barcelona; i un altre grup d'infància-adolescència, amb la finalitat de fer un recull i una priorització d'actuacions en salut mental adreçades a aquest col·lectiu.

Durant aquest any, s'han endegat un seguit d'actuacions que donen resposta a les diverses línies del Pla de salut mental.

- S'ha treballat per posar en marxa durant el 2018 la Consulta Jove, espai comunitari de salut mental per a adolescents i joves, amb l'objectiu de donar resposta immediata i àgil a les necessitats d'atenció al seu patiment de caràcter psicològic, així com fer una detecció i atenció precoç de problemàtiques de salut mental.

- Amb Barcelona Activa s'ha endegat un programa d'inserció laboral per a joves amb trastorn mental i joves amb problemes emocionals, anomenat "A prop Jove". Estan en funcionament quatre dispositius als districtes de Sant Andreu, Sant Martí, Ciutat Vella i Nou Barris (Itínera Joves de Fundació Joia, el qual només està adreçat a joves amb diagnòstic de trastorn mental).
- Conjuntament amb el Pla de barris, s'ha donat impuls a l'extensió del projecte "Xarxa sense gravetat", amb les entitats de persones afectades, el qual permet que les persones que pateixen un problema de salut mental puguin participar de manera activa a la comunitat i, alhora, es lluita contra l'estigma que pateixen. Actualment el programa es desenvolupa als districtes de Ciutat Vella, Nou Barris, Sant Andreu, Sant Martí i Sants-Montjuïc.
- L'ASPB ha iniciat la prova pilot en diverses escoles d'un programa d'educació emocional adreçat a infants d'educació infantil, per poder oferir-lo a totes les escoles un cop acabada l'experiència. Aquest curs 2017-2018 s'està pilotant a 11 escoles dels districtes de Gràcia, Sant Martí, Nou Barris, Sants-Montjuïc, Sarrià - Sant Gervasi i Horta-Guinardó. Durant els tres cursos posteriors es portarà a terme l'avaluació de l'efectivitat del programa i, després, s'oferirà a totes les escoles de Barcelona.
- Amb el Pla de barris i el Consorci d'Educació de Barcelona (CEB) s'ha treballat perquè les escoles d'alta complexitat es puguin dotar de professionals de l'àmbit psicosocial, amb l'objectiu d'assegurar l'atenció global dels infants i adolescents escolaritzats (escoles enriquides). I s'ha incorporat una línia de salut emocional (adreçada a alumnes i professors) que s'aplica a 30 escoles d'educació primària i instituts d'educació secundària dels 38 totals.
- El Departament de Joventut està obrint progressivament a tots els districtes l'espai Aquí t'Escoltem. És un servei de caire comunitari per a joves de 12 a 20 anys que proporciona eines i recursos per enfortir les seves habilitats personals i socials, i fomentar el seu creixement personal. Actualment hi ha en funcionament set punts Aquí t'Escoltem, i és previst que el 2020 cada districte en tingui un.
- Barcelona Activa, durant el 2016 va desplegar una formació intensiva de tot el seu personal tècnic, al voltant de dues-centes persones, amb l'objectiu d'incloure la perspectiva de la salut mental en els serveis i programes de Barcelona Activa.
- S'ha impulsat el programa "Kè m'expliques?", espai de suport, orientació i acompanyament comunitari a joves amb patologia dual i als seus familiars, situat al barri del Bon Pastor.
- S'ha iniciat el projecte Servei d'Interconsulta itinerant al districte de Sant Andreu per facilitar eines i suport a les institucions i col·lectius que treballen amb persones amb trastorn mental.
- S'ha desenvolupat el programa Kidstime a Sant Andreu i Ciutat Vella, per a infants i adolescents que viuen en una llar on algun dels seus progenitors presenta un trastorn mental greu.
- Hem augmentat el suport al projecte L'Altre Festival Internacional d'Arts Escèniques i Salut Mental, a fi de contribuir a la seva continuïtat. Aquest festival internacional convoca companyies escèniques en què participen persones amb o sense trastorn mental o presenten espectacles relacionats amb la salut mental.

- S'està preparant un programa de formació, orientació, assessorament i acompanyament en salut mental per als professionals de les oficines de l'habitatge. Està previst que comenci el primer trimestre del 2018.
- Amb el CSB i el Departament de Salut de la Generalitat s'ha treballat de manera conjunta amb l'objectiu d'avançar en la millora de l'atenció dels serveis sanitaris. Durant l'any 2017, el pressupost d'actuació en l'àmbit sanitari a la ciutat s'ha incrementat amb un total de 12.000.000 d'euros, increment que s'incorpora de manera estable al pressupost anual.

S'ha continuat ampliant el programa "Baixem al carrer", que lluita contra la soledat i l'aïllament de les persones grans amb dificultats per sortir de casa per barreres arquitectòniques i problemes de mobilitat, o bé de persones que, tot i poder sortir de casa, tenen escassa mobilitat, viuen en barris poc accessibles (barris de muntanya) en situació d'aïllament social i no tenen cap persona que els pugui donar suport en les sortides. Es tracta de proporcionar la possibilitat de recuperar la vida social en persones que no en tenen per l'existència de barreres arquitectòniques, per millorar la seva qualitat de vida, la salut mental i l'estat de salut general. La detecció dels casos es fa des dels recursos (serveis i entitats) que estan en contacte amb la població potencialment diana en el programa. Per tant, hi tenen un paper important els recursos socials o sanitaris que accedeixen als domicilis.

Aquest any 2017, el programa s'ha dut a terme als barris de la ciutat següents: el Poblesec; Sant Pere, Santa Caterina i la Ribera; el Bon Pastor; Baró de Viver; el Besós i el Maresme; el Raval; la Nova Esquerra de l'Eixample; Ciutat Meridiana; Vallbona; Torre Baró, i la Guineueta. A més a més, s'ha iniciat la recerca de voluntaris i usuaris, i la preparació del territori als barris següents: el Gòtic; la Verneda i la Pau; el Carmel; la Trinitat Vella; la Trinitat Nova, i la Barceloneta. A més, s'ha dissenyat un "Baixem al carrer" en l'àmbit de ciutat, en què es faran sortides cada 15 dies o de manera puntual (depenent dels casos i les necessitats) per tots els barris de Barcelona on no es dugui a terme el programa.

Salut sexual i reproductiva

L'Estratègia compartida de salut sexual i reproductiva de Barcelona, dissenyada conjuntament amb la participació de diferents agents institucionals i comunitaris, es fonamenta en les múltiples aliances entre aquests agents per impulsar la protecció, el respecte i la garantia dels drets sexuals i reproductius. Té el seu origen en la Mesura de Govern per a la promoció de la salut sexual i reproductiva de juliol del 2014. L'Estratègia s'ha consolidat amb el desenvolupament d'un mapa d'actius que permetrà sistematitzar les accions i els projectes relatius a la salut sexual i reproductiva de Barcelona. També s'ha acordat recollir un sistema d'indicadors. Així mateix, s'han desenvolupat les línies d'actuació definides en la Mesura amb la feina dels diferents grups segons l'àmbit: de les infeccions de transmissió sexual (ITS), comunitari i familiar, educatiu, d'atenció integral i de l'avortament. Aquests grups han treballat sobre sistemes d'avaluació comuns, models de bones pràctiques i noves accions compartides.

S'ha creat una nova proposta organitzativa: la Xarxa de l'Estratègia, com a espai obert a totes les entitats que treballen en l'àmbit de l'Estratègia.

En col·laboració amb la Regidoria de Feminismes i LGTBI, des de l'Estratègia de salut sexual i reproductiva hem preparat una sessió de formació interna sobre intersexualitat que, com a resultat d'aquesta sessió, s'inclourà en els plans de formació dels i les professionals del sistema de salut.

Des de l'Estratègia, s'ha donat suport i s'ha treballat en la definició de continguts per a l'elaboració d'una websèrie: *Sexis*. Es tracta d'un documental interactiu concebut per a internet sobre la sexualitat en edat adolescent; també serà un consultori en línia sobre sexualitat per a joves i una plataforma digital de materials i recursos vinculats a l'educació sexual.

S'ha presentat l'Estratègia en el Fòrum de les ONG de la Comission on the Status of Women (CSW60)–ONU Dones, i a l'Intergrup Parlamentari de Població, Desenvolupament i Salut Reproductiva del Parlament de Catalunya.

Malalties cròniques i/o emergents

El 16 de desembre de 2015 es va aprovar una declaració institucional per elaborar el Programa de suport específic a persones afectades per síndromes de sensibilització central (SSC). Amb aquest objectiu, es crea una taula en què es treballa, de manera conjunta entre l'Ajuntament i les entitats d'afectades de la ciutat de Barcelona, en un document base per a la realització del programa. La taula ha acordat regir-se per una sèrie de principis rectors: treball per a la ciutadania; promoció i participació; transversalitat; treball en xarxa i cooperatiu, i visió constructiva.

Aquest any 2017, la Taula SSC ha treballat en l'elaboració del Programa de suport específic per a familiars o persones afectades per síndromes de sensibilització central de la ciutat de Barcelona (2018-2021). Durant aquest temps, s'ha tancat el procés participatiu amb les entitats que formen la taula i s'ha redactat un preprograma sobre el qual s'ha arribat a un consens final. S'han redactat, dissenyat i repartit dos materials de comunicació en format tríptic, un d'ells per al Dia Mundial SSC el 12 de maig de 2017; l'altre, amb un format que permet ser una eina comunicativa de caràcter permanent, a fi de donar visibilitat a les malalties SSC i informar la ciutadania sobre els seus símptomes.

Aquest any 2017 s'ha creat una Comissió de Treball en la Protecció Cardiopulmonar liderada pel Departament de Salut, i de la qual formen part: el Consell Català de Ressuscitació Cardíaca, el Servei d'Emergències Mèdiques (SEM), la Guàrdia Urbana de Barcelona (GUB), el Servei de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvament de l'Ajuntament de Barcelona (SPEIS), i el Departament de Prevenció de Riscos Laborals de l'Ajuntament de Barcelona, per a l'elaboració d'un programa de ressuscitació cardiopulmonar.

La finalitat d'aquesta comissió és millorar la protecció cardiopulmonar dels ciutadans i ciutadanes de Barcelona i evitar les morts per aquesta causa. Amb aquesta finalitat, es redacta aquest programa.

La Comissió de Treball en la Protecció Cardiopulmonar treballa amb els objectius següents:

- Garantir que totes les unitats de la GUB i Bombers, que són els primers que intervenen en les emergències, actuïn de manera coordinada amb el servei

- d'emergències mèdiques, i que estiguin dotats de desfibril·ladors externs automàtics (DEA).
- Que progressivament els DEA instal·lats en edificis i dependències municipals disposin d'un protocol de connexió directa amb el SEM.
- Garantir la informació i sensibilització dels treballadors i treballadores municipals en aquest àmbit.
- Crear bases per a la formació a les escoles.
- Crear un registre municipal de DEA a la ciutat de Barcelona per garantir la connexió i coordinació amb el SEM.

Participació i governança

S'han seguit impulsant els consells de salut dels districtes perquè tinguin una orientació més participativa i ampliiïn l'abordatge de temes de salut en el seu programa de treball; progressivament, s'han incorporat temes d'abast de ciutat.

Amb el CSBCN s'ha fet seguiment del desplegament de les comissions de centre en els equips d'atenció primària, que respon també a una demanda sol·licitada des de fa temps en els consells de salut de districte.

“Salut en xarxa”

El projecte “Salut en xarxa” té la finalitat de visualitzar els programes, els projectes i les accions que es desenvolupen a la ciutat per millorar la salut de la ciutadania, i que es duen a terme entre les administracions, les institucions i les entitats ciutadanes. El “mapa d'actius” és l'instrument concret que sistematitza la informació recollida perquè sigui fàcil la seva consulta per territori, població, etc. Al llarg d'aquest any, s'han elaborat camps i indicadors específics per adequar l'eina a les necessitats de cada àmbit de la salut en les quals es treballa. Enguany, s'ha presentat el projecte i s'han recollit les actuacions dels districtes de Ciutat Vella, Sants-Montjuïc i Sant Andreu. Actualment es continua treballant en la línia de donar a conèixer l'eina als diferents professionals tant tècnics com de la salut, i introduint actius.

S'han identificat en aquesta fase un total 1.556 programes i accions que es desenvolupen a la ciutat de Barcelona per millorar la salut des de l'àmbit comunitari de la ciutadania, i que es duen a terme entre les institucions (sanitàries, socials...) i les entitats ciutadanes.

Suport a entitats de salut

En la línia de donar suport a les entitats que treballen en l'àmbit de la salut, i la visibilització de determinades malalties i la seva prevenció, des del Departament de Salut s'han desplegat més de cent accions col·laboratives amb diferents entitats de l'àmbit de la salut de la ciutat de Barcelona.

La meitat d'aquestes accions han estat organitzades per les entitats de salut de la ciutat; el Departament de Salut ha contribuït a la seva realització i/o difusió com a

actes, curses solidàries i presentacions de jornades o campanyes. Alguns exemples són els següents: 30è aniversari AFAB, Nit Solidària contra el Càncer, Marxa per la Endometriosis, acte anual de l'Associació Catalana de Cèl·lula o Jornada de Salut Mental de l'Associació de famílies per la salut mental de Nou Barris (AFEM de Nou Barris).

Enguany també s'ha participat activament com cada any en l'organització de la Marató de Sang.

S'han fet trobades informatives o participatives, com ara la constitució de la Taula de Salut Mental, Jornada d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva, presentació de l'inici de caminades de la Subcomissió de salut mental de Ciutat Vella, d'adolescents, II Jornades Arts i Salut d'ESMUC, entre d'altres.

S'han celebrat onze dies mundials, com ara: Dia Mundial de l'Encefalitis, Dia Mundial de l'Autisme, Dia Internacional del Càncer de Mama, Dia Mundial contra la Sida, Dia Mundial de l'Esclerosi Lateral, entre d'altres. Amb aquestes campanyes es visibilitzen les necessitats de malalts i persones cuidadores.

La participació en congressos i esdeveniments de projecció internacional de l'àmbit de la salut ha estat important: Congrés Europeu de Cardiologia a Barcelona, 47è Congrés SEMP Sociedad Española de Medicina Psicosomática a Barcelona, XV Congrés Nacional AESMAS Secretariado Médico y Administrativo de la Salud a Barcelona, conferència "La importància de tenir una vida plena" sobre la salut mental a Trieste, 61a Comissió de la Dona de les Nacions Unides a Nova York, entre d'altres.

Una altra línia d'actuació consisteix en el suport a projectes de les entitats en les subvencions que suposen 270.000 euros. Aquest any, s'han valorat 232 projectes, dels quals se n'han subvencionat 121, que es poden englobar en els àmbits temàtics següents: Suport a les persones que cuiden familiars malalts i/o dependents; Promoció de la salut sexual i reproductiva; Les desigualtats en salut; Salut mental; Promoció de la salut, prevenció, atenció i reinserció en el camp de les drogodependències; Promoció de la salut i prevenció en el camp de les malalties cròniques i/o emergents.

S'han signat 27 convenis de col·laboració per un import de 810.057,52 euros, amb les diferents entitats en l'àmbit del suport a les famílies amb Alzheimer, càncer, salut mental, i salut sexual i reproductiva, reforçant la feina de *counseling* (aconsellament) i acompanyament que fan les entitats que hi treballen, així com la recerca.

Garantir la protecció de la salut pública com a autoritat sanitària

L'ASPB treballa per garantir l'oferta a la ciutadania d'uns serveis de salut pública de referència en el control dels riscos derivats de l'aire, l'aigua, els aliments, i altres vectors de transmissió de malalties.

En aquest sentit, aquest any s'ha continuat adequant el programa de control de múrids (rates) als nous requeriments normatius europeus i a les necessitats de la ciutat. S'han presentat les primeres dades del nou sistema de vigilància de l'impacte en la salut de la contaminació de l'aire a la ciutat.

S'ha seguit treballant per introduir els diferents programes i plans en la perspectiva de la salut. El Departament ha continuat participant en diferents taules o comissions municipals de treball intersectorial, i ha format part, entre d'altres, dels grups motors de la Mesura de Govern de Democratització de la Cura i de l'elaboració de l'Estratègia d'inclusió i reducció de les desigualtats socials, i s'han incorporat nous espais intersectorials com la Comissió del Padró Municipal

S'ha continuat treballant amb les diferents àrees implicades en el Pla de barris per reforçar les actuacions de salut en els barris d'actuació prioritària.

S'ha seguit treballant en la taula d'atenció integrada social i sanitària entre el Departament de Salut (Generalitat) i l'Ajuntament de Barcelona, on s'han incorporat el Consorci Sanitari de Barcelona, el Consorci de Serveis Socials de Barcelona, el Departament de Treball, Afers Socials i Família i el Departament de Presidència, tots dos de la Generalitat de Catalunya. Aquesta taula té les funcions de planificar, prioritzar, avaluar i afavorir la continuïtat dels diferents projectes que es volen implementar.

Entre altres projectes, destaca el d'interconnexió entre la història clínica sanitària i la història social, que està en fase de desenvolupament de dues experiències pilot al Besòs i l'Eixample, i que s'estendran a la resta de districtes de la ciutat.

S'ha acabat i es troba en fase d'avaluació el programa Pla de retorn a casa, per a persones que han patit un ictus i que, després de l'atenció hospitalària, necessiten una atenció social a casa.

Barcelona, un referent en serveis de salut, recerca i innovació

Barcelona, un referent en serveis de salut, recerca i innovació, es consolida com a capital de congressos relacionats amb les ciències de la salut. Més del 30% dels congressos i jornades que es fan a la ciutat són d'aquesta temàtica.

S'ha signat un nou conveni per donar suport a les activitats de l'Institut de Salut Global com a referent mundial de recerca i innovació en salut amb seu a Barcelona i que contribueix a les polítiques de salut de la ciutat, com les de qualitat de l'aire.

■ Actuacions i esdeveniments rellevants

De les actuacions desenvolupades al llarg del 2017, destaquen les següents:

- A fi de fer l'abordatge en salut mental de les persones afectades per l'atemptat terrorista del 17 d'agost, es va crear una comissió específica de la Taula de Salut Mental per coordinar el desplegament d'actuacions.
- La Taula de Salut Mental, integrada per actors institucionals i associatius, ha treballat en diferents grups de treball (mapa d'actius en salut mental, infància i adolescència, post-atemptat,...) i ha fet el seguiment del Pla de salut mental.
- La Taula de Síndromes de Sensibilització Central ha treballat amb entitats de

persones afectades per aquest síndrome per fer propostes per al Programa de suport específic a familiars i afectats/des 2018-2021.

- Durant aquest any s'ha definit el nou marc estratègic per al Consell Assessor de Salut Laboral (CASL), que contempla eixos estratègics per avançar en la millora de la salut laboral a la ciutat.
- Des de l'Estratègia compartida de salut sexual i reproductiva, compartida amb entitats i institucions de la ciutat, s'ha seguit treballant en la campanya sobre el dret a l'avortament, i en l'elaboració de nous materials i criteris sobre contracepció, ITS, etcètera.
- Integració dels prop de 8.000 mutualistes de Pamem a la cobertura del CatSalut i preparació dels nous serveis de salut per a persones amb pocs recursos i de suport a la cura

196

Drets Socials

Memòria 2017

Direcció de
Serveis de Salut

■ Reptes de futur per al 2018

Els principals reptes per al 2018 són:

- Inaugurar els nous serveis que abordin les desigualtats en la salut i el suport a la cura a l'antic edifici de Pamem.
- Començar a desplegar les accions amb més impacte en la salut de l'estratègia d'inclusió i reducció de desigualtats socials.
- Elaborar l'estratègia compartida per al suport a les persones i/o famílies que cuiden persones malaltes a Barcelona.
- Avançar en l'aplicació del Pla de salut mental.

■ **Pilar Solanes**

Cap del Departament de Salut

5. Gerência d'Habitatge

5. Gerència d'Habitatge

Amb l'objectiu de garantir la funció social de l'habitatge i avançar en la construcció d'un servei públic d'habitatge, el Plenari del Consell Municipal de l'Ajuntament de Barcelona va aprovar el Pla pel dret a l'habitatge 2016-2025, que ha emprès el seu desenvolupament el 2017.

El Pla assenyala set grans reptes, alguns dels quals vinculats amb problemàtiques actuals com la dificultat per fer front al pagament del lloguer, la substitució d'habitatges habituals per altres usos com ara habitatges d'ús turístic, o la necessitat d'ampliar el parc públic d'habitatges. Altres reptes, en canvi, tenen a veure amb nous fenòmens com l'envelliment creixent de la població.

El Pla defineix quatre grans eixos d'actuació:

- Prevenir i atendre l'emergència d'habitatge.
- Garantir el bon ús de l'habitatge.
- Ampliar el nombre de pisos assequibles.
- Rehabilitar el parc existent.

Amb aquest objectiu es treballa des de diversos àmbits com ara l'atenció i acompanyament a persones en risc de desnonament, la mobilització d'habitatges cap al lloguer assequible, l'augment dels ajuts per al pagament del lloguer, la construcció de pisos de lloguer públic, la rehabilitació socialment proactiva i ecològicament eficient i l'impuls de noves formes d'accés i gestió de l'habitatge de protecció oficial com les cooperatives de cohabitatge en cessió d'ús.

Per aconseguir-ho, la Gerència d'Habitatge impulsa les polítiques d'habitatge mitjançant els mecanismes següents:

- Una dotació de mitjans econòmics que venen donats bàsicament pels recursos del Consorci de l'Habitatge de Barcelona (CHB) (52,4 milions d'euros); els recursos de l'Institut Municipal de l'Habitatge i Rehabilitació de Barcelona (IMHAB), incloent-hi els provinents de crèdits d'institucions financeres europees i els valors dels terrenys adquirits aquest any (92,4 milions d'euros), i les partides pressupostàries provinents directament de l'Ajuntament (del "100 x 1.000", 18,4 milions d'euros; de Drets Socials, 7,8 milions d'euros, i del PIM, 29,1 milions d'euros).

La dotació econòmica de la Gerència, s'eleva a 200,3 milions d'euros, la qual cosa representa un 55% d'increment respecte del 2016. Un 93,85% és aportació exclusivament municipal, i el restant, un 6,15%, són aportacions de la Generalitat. L'any anterior va ser del 86,18% i del 13,72%, respectivament. L'Estat no ha aportat res directament al pressupost de la Gerència d'Habitatge.

- Una dotació de recursos humans, majoritàriament situats dins l'IMHAB (230 professionals), i fruit de la fusió del Patronat Municipal de l'Habitatge (PMHB) i de BAGURSA. També existeix, dependent directament de la Gerència, un equip de professionals multidisciplinari format per dotze persones, que s'encarreguen d'impulsar els nous projectes que el Pla pel dret a l'habitatge i les directrius polítiques i tècniques posteriors requereixen, i satisfer les necessitats de la seva implementació. Aquesta tasca es concreta en el suport a la resta de l'organització

d'habitatge i en la mobilització d'agents municipals i privats externs a la Gerència, fent efectius els canvis que cal produir per als objectius establerts.

En concentrar-se els serveis prestats directament a la ciutadania en l'IMHAB, se n'ha fet l'anàlisi a l'apartat d'aquesta memòria que es refereix a l'IMHAB. Així, doncs, l'apartat de Gerència d'Habitatge i del Consorci d'Habitatge es redueix a l'explicació de la implementació estratègica de les polítiques d'habitatge i d'aquelles activitats del Consorci de l'Habitatge i de Gerència que no són centralitzades per l'IMHAB.

Entre aquestes cal destacar les següents:

- L'inici, el 2017, de les gestions que han de constituir l'Operador Metropolità de l'Habitatge, que durant el 2018 haurà de formalitzar-se legalment i operativament. D'aquesta manera s'haurà aconseguit la col·laboració amb el sector privat, conjuntament amb l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB), per construir i gestionar habitatges en sòl públic a la ciutat i la resta de l'AMB.
- La consolidació de l'Observador Metropolità de l'Habitatge, amb els primers resultats, que es faran evidents durant el 2018.

Aquesta memòria, en definitiva, engloba els resultats principals obtinguts al llarg del segon any de vigència de les noves polítiques d'habitatge a la ciutat.

 Francisco Javier Burón
Gerent d'Habitatge

Drets Socials

Memòria 2017

Gerència
d'Habitatge

6. Organismes autònoms

6.1

Organismes adsorbits

6.1.1. Institut Municipal de Serveis Socials

■ Missió

L'Institut Municipal de Serveis Socials (IMSS) té com a finalitat impulsar, organitzar, gestionar i articular internament i externa el procés de prestació dels serveis socials de responsabilitat municipal adreçats a la ciutadania, i això amb uns paràmetres de qualitat i equitat que contribueixin a garantir el benestar de totes les persones que viuen i conviuen a la ciutat.

L'IMSS, que es va crear l'any 2010, té el compromís de garantir la universalització dels drets socials. L'Institut és l'eina de què l'Ajuntament de Barcelona s'ha dotat per donar resposta a les noves realitats i fenòmens socials, i les necessitats, expectatives i demandes cada vegada més complexes, plurals i canviants de la ciutadania.

■ Entorn

L'informe de conjuntura econòmica que elabora periòdicament l'Ajuntament assenyala que la recuperació econòmica es va consolidant. Són majoria els indicadors que certifiquen que l'activitat econòmica de la ciutat i entorn metropolità ha tancat l'any 2017 amb un ritme de creixement similar o lleugerament més feble que el dels darrers trimestres.

Una afirmació que requereix algunes matisacions quan s'abandona l'esfera macroeconòmica. Les xifres deixen entreveure dues realitats paral·leles: d'una banda, que la recuperació de la situació econòmica general està lluny de repercutir en totes les famílies per igual i, de l'altra, que els serveis socials municipals són cada cop més coneguts per la ciutadania, que els visiten en moltes ocasions per demanar informació.

Un dels punts controvertits d'aquest procés de recuperació de la conjuntura econòmica és la incidència que està tenint en el mercat de treball. Els principals indicadors del mercat laboral mostren una evolució globalment positiva però que comença a perdre impuls quan hauria de començar a corregir situacions preocupants com ara l'elevada inestabilitat laboral.

En aquest sentit, l'IMSS –amb l'objectiu de pal·liar la situació de crisi que ja fa més de deu anys que dura– ha incrementat enguany l'esforç en l'habilitació de nous recursos per a les persones més vulnerables, com ara la posada en marxa de l'Oficina de Prestacions Socials i Econòmiques; la concertació amb les entitats socials de referència per consolidar projectes, com per exemple el Programa Làbora, que ajuda a inserir les persones amb un mercat laboral reservat; així com l'augment dels ajuts econòmics d'inclusió o la convocatòria d'ajuts d'emergència social com el Fons d'Infància 0-16 per a famílies en situació de vulnerabilitat amb fills de menys de 16 anys, amb un ajut complementari per a aquelles que siguin monoparentals.

Tant des de l'Àrea de Drets Socials com des de l'Institut es treballa per desplegar una política d'habitatge que atengui la situació actual d'emergència social i que actuï sobre les causes que fan difícil accedir a una llar a la ciutat amb propostes innovadores i tenint molt en compte reptes específics com l'envelliment de la població. Cal destacar la posada en marxa de deu punts d'assessorament energètic (PAE) ubicats a tots els districtes de la ciutat per oferir la informació, l'atenció i la intervenció necessàries perquè

les persones puguin exercir els seus drets energètics i les companyies no els neguin l'accés als subministraments bàsics.

Els serveis socials continuen essent el darrer recurs de qualsevol àmbit que no té resposta per a determinades demandes dels ciutadans, així com en una eina per certificar les capacitats econòmiques dels ciutadans perquè puguin accedir a determinades ajudes o beneficis públics.

■ Recursos

Pel que fa els recursos econòmics, la taula 6.1.1.1 mostra la liquidació del pressupost del 2017.

Taula 6.1.1.1. Liquidació del pressupost
Institut Municipal de Serveis Socials, 2017

Capítol	€	%
Despeses		
Personal	33.662.409,20	21,79
Béns i serveis	90.300.785,55	58,46
Transferències corrents	30.511.022,58	19,75
Inversió i transferències de capital	1.384,24	0,00
Total	154.475.601,57	100,00
Fonts de finançament		
Ajuntament ¹	153.114.543,05	99,67
Altres fonts ²	502.022,82	0,33
Total	153.616.565,87	100,00

1. Hi ha hagut també una aportació de Romanent de Tresoreria de 1.590.200,00 €.

2. Altres fonts: preus públics del Servei d'Atenció Domiciliària (SAD) i del Servei d'Àpats en Companyia, interessos bancaris, cànons i rendiments de les empreses adjudicatàries del SAD.

Les taules 6.1.1.2 i 6.1.1.3 detallen l'estructura del personal de l'Institut Municipal de Serveis Socials i dels Centres de Serveis Socials (CSS) respectivament.

Taula 6.1.1.2. Recursos humans

Institut Municipal de Serveis Socials, 2017

	Directius/ives Comandaments	Tècnics / tècniques	Administratius/ ives i auxiliars	Total 2017	Mitjana d'edat	% dones
Gerència	1	1	0	2	51,50	50,00
Direcció Executiva de Planificació, Gestió de Recursos i Avaluació	1	2	1	4	55,50	75,00
Departament de Gestió Econòmica i Sistemes d'Informació	1	1	10	12	46,83	58,33
Departament de Recursos Humans	1	4	5	10	47,40	70,00
Direcció de Serveis Socials Bàsics Territorials	1	1	1	3	48,67	100,00
Departament de Serveis Socials Bàsics	9	0	0	9	53,22	77,78
Directors/es territorials	1	8	0	9	53,22	77,78
Equip volant	1	6	5	12	38,64	83,33
Servei d'Atenció a la Dependència	2	15	3	20	38,75	85,00
Oficina d'Ajuts IMSS	1	0	0	1	42,00	100,00
Centres de Serveis Socials	40	477	86	603	44,75	85,00
Total IMSS	59	515	111	685	44,86	84,82
Mitjana d'edat	49,07	43,91	47,02	44,86		
Percentatge de dones	57,63	89,71	76,58	84,82		

Taula 6.1.1.3. Personal dels centres de serveis socials per perfil professional

Institut Municipal de Serveis Socials, 2017

Districtes	Directors/es	Psicòlegs/ òlogues	Educadors/es	Treballadors/es socials	UGA ¹	Total
Ciutat Vella	5	5	12	37	11	70
L'Eixample	6	6	12	45	12	81
Sants-Montjuïc	4	4	16	40	9	73
Les Corts	2	1	4	12	4	23
Sarrià - Sant Gervasi	2	2	6	15	4	29
Gràcia	3	2	7	23	6	41
Horta-Guinardó	5	5	12	34	11	67
Nou Barris	5	4	22	42	11	84
Sant Andreu	3	3	15	27	7	55
Sant Martí	5	4	17	44	11	81
Total	40	36	123	319	86	604

1. Unitat de Gestió Administrativa (UGA)

■ Activitat

Centres de Serveis Socials

Des dels Centres de Serveis Socials (CSS) s'atén la ciutadania per donar respostes orientades a cobrir les necessitats bàsiques o per assolir els objectius que es plantegen a les

persones amb problemàtiques, especialment aquelles que presenten falta d'integració o d'autonomia, i es treballa per enfortir les seves xarxes socials i relacionals.

Durant l'any 2017 s'han atès 81.638 persones als CSS, que han generat un volum de 193.386 atencions directes i que inclouen les actuacions realitzades pel Servei d'Atenció a la Dependència (SADEP).

La tendència dels darrers anys ha estat un augment progressiu de les persones ateses, amb un increment del 5,02% respecte de l'any 2016, i del 0,29% pel que fa a les unitats d'atenció (taula 6.1.1.4).

També cal esmentar que s'aprecia un fort impacte qualitatiu de les situacions ateses, motivat per un augment considerable de la diversitat i la complexitat de les tipologies i situacions de les persones que han entrat en el sistema d'atenció.

Taula 6.1.1.4. Persones ateses i atencions als CSS
Institut Municipal de Serveis Socials, 2017

	2016	2017	% d'increment
Persones ateses	77.737	81.638	5,02
Unitats d'atenció ¹	192.824	193.386	0,29

1. Aquestes dades inclouen les actuacions realitzades pel Servei d'Atenció a la Dependència (SADEP).

Servei d'Atenció Domiciliària (SAD)

El SAD és el conjunt de serveis que ofereixen suport a les persones al seu domicili, perquè mantinguin o millorin la qualitat de vida en el seu entorn habitual.

Servei d'Atenció Personal

El servei inclou les tasques dutes a terme pels treballadors i treballadores al domicili de la persona usuària (neteja, atenció personal...). Aquest servei ha experimentat cert creixement l'any 2017, fet que segueix la tendència dels darrers anys (taula 6.1.1.5).

Taula 6.1.1.5. Servei d'Atenció Domiciliària
Institut Municipal de Serveis Socials, 2017

	2016	2017	% d'increment
Persones usuàries ateses durant tot l'any ¹	21.810	24.122	10,60
Hores de SAD	3.921.882	4.391.047	11,96
Import econòmic (€)	65.542.687,71	75.086.405,98	14,56

1. Comprèn les persones ateses amb algun servei d'atenció personal, de neteja i àpats a domicili.

Servei d'Àpats Socials: Servei d'Àpats en Companyia i Servei d'Àpats a Domicili

El Servei d'Àpats Socials és un servei diürn d'assistència a les activitats de la vida diària per a persones en situació de vulnerabilitat o persones grans en situació de

fragilitat. Atén simultàniament les necessitats de gaudir d'una alimentació equilibrada i d'un espai relacional acollidor. Aquest servei facilita els vincles d'amistat (en el cas del Servei d'Àpats en Companyia) i de connexió amb la comunitat. El servei inclou el Servei d'Àpats en Companyia i el Servei d'Àpats a Domicili.

Els àpats se serveixen al domicili de la persona beneficiària en el cas dels àpats a domicili, i als menjadors habilitats expressament en el cas de la modalitat d'àpats en companyia.

El 2017 s'han ofert 1.158 places, repartides en 29 punts de prestació del Servei d'Àpats en Companyia. Pel que fa al Servei d'Àpats a Domicili s'han servit 612.043 menús, un 13,93% més que l'any anterior. Pel que fa al nombre de persones ateses, ha estat de 2.034 (un 6,44% d'increment respecte 2016) (Taula 6.1.1.6).

Taula 6.1.1.6. Servei d'Àpats Socials

Institut Municipal de Serveis Socials, 2017

	2016	2017	% d'increment
Àpats en companyia			
Menjadors	29	29	0,00
Places ofertes (màximes)	1.158	1.158	0,00
Persones usuàries	1.510	1.641	8,68
Àpats (o menús) servits	251.185	265.306	5,62
Àpats a domicili			
Persones usuàries	1.911	2.034	6,44
Àpats (o menús) servits	537.202	612.043	13,93

Elaboració de programes individuals d'atenció (PIA)

La Llei 39/2006, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència (LAPAD), estableix com a instrument de procediment i reconeixement de la situació de dependència i les prestacions o serveis corresponents els programes individuals d'atenció (PIA) que elaboren els professionals dels serveis socials bàsics (taula 6.1.1.7).

Taula 6.1.1.7. PIA inicials finalitzats en el període 2008-2017

Institut Municipal de Serveis Socials, 2017

Any	PIA inicials finalitzats ¹	% d'increment
2008	8.529	—
2009	8.863	3,92
2010	14.366	62,09
2011	10.680	-25,66
2012	13.662	27,92
2013	7.873	-42,37
2014	3.704	-52,95
2015	4.190	13,12
2016	5.207	24,27
2017	7.614	46,23

1. Inclouen els PIA elaborats per l'Ajuntament i el Consorci de Serveis Socials de Barcelona (CSSBCN)

Ajuts econòmics d'inclusió

Són prestacions econòmiques destinades a la cobertura de necessitats bàsiques, que es concedeixen a persones o famílies en situació de vulnerabilitat econòmica puntual o que es troben en situacions de pobresa o exclusió social. S'hi inclouen tant les prestacions de serveis com les econòmiques.

L'impacte de la crisi econòmica s'ha fet notar en els ajuts econòmics d'inclusió. Aquest any les partides econòmiques s'han incrementat en un 18,54% respecte l'any anterior.

L'any 2013 es va crear la Targeta Moneder Barcelona Solidària, que va suposar un nou instrument per canalitzar els ajuts d'alimentació. Les persones usuàries veuen com l'ajut és més ràpid, digne i a més ofereix descomptes en diversos establiments comercials de la ciutat.

S'ha d'assenyalar, però, que els diversos conceptes d'ajuts econòmics a famílies són vasos comunicants; per exemple, l'ajut en despeses d'habitatge fa que les famílies puguin destinar recursos propis a alimentació i a altres necessitats.

209

Drets Socials

Memòria 2017

Organismes
Autònoms

Taula 6.1.1.8. Ajuts econòmics d'inclusió per districtes

Institut Municipal de Serveis Socials, 2017

Districtes	Nombre d'ajuts	2016 Import €	Nombre d'ajuts	2017 Import €	% d'increment dels imports
Ciutat Vella	6.039	1.332.861,69	5.519	1.531.850,66	14,93
L'Eixample	2.617	642.240,55	2.823	885.208,60	37,83
Sants-Montjuïc	2.801	638.867,23	3.347	1.043.152,44	63,28
Les Corts	859	181.245,27	673	203.877,30	12,49
Sarrià - Sant Gervasi	1.143	261.919,78	1.456	352.117,10	34,44
Gràcia	2.218	436.754,92	1.922	451.621,27	3,40
Horta-Guinardó	6.534	1.497.434,01	6.472	1.699.939,37	13,52
Nou Barris	6.673	1.323.098,34	6.317	1.420.616,37	7,37
Sant Andreu	2.410	482.154,39	1.677	424.464,98	-11,96
Sant Martí	5.378	1.197.140,52	5.067	1.462.610,09	22,18
Barcelona	36.672	7.993.716,70	35.273	9.475.458,18	18,54

Taula 6.1.1.9. Ajuts econòmics d'inclusió per conceptes

Institut Municipal de Serveis Socials, 2017

Conceptes	Nombre d'ajuts	2016 Import €	Nombre d'ajuts	2017 Import €	% d'increment dels imports
Alimentació	10.698	1.695.274,29	10.223	1.693.236,53	-0,12
Roba i higiene personal	1.141	24.190,71	323	23.922,39	-1,11
Transport	2.859	170.008,02	2.931	181.202,48	6,58
Salut	2.394	407.395,66	2.560	497.689,48	22,16
Habitatge, allotjament ¹	6.360	3.194.127,35	8.291	4.831.559,45	51,26
Habitatge, manteniment	6.159	1.390.258,52	4.301	1.142.977,98	-17,79
Escolars	4.368	710.802,15	3.834	671.200,21	-5,57
Lleure	1.856	293.098,38	1.947	313.709,83	7,03
Inserció laboral	181	29.893,54	148	23.607,97	-21,03
Altres / generals	656	78.668,08	715	96.351,86	22,48
Total	36.672	7.993.716,70	35.273	9.475.458,18	18,54

1. El gran increment en concepte d'habitatge i allotjament correspon a ajuts per a hotels i pensions (2017).

L'any 2017 es van concedir 17.398 ajuts del fons d'infància per un import de 17.074.839,46 €. L'objecte d'aquest ajut és atorgar 100 € al mes per infant o adolescent de menys de 16 anys (fins a un màxim de 900 € per fill/a. L'ajut l'any passat es va donar per un període de 9 mesos). A la convocatòria 2017 es van incloure també ajuts complementaris per a les famílies monoparentals que haguessin estat beneficiàries del fons d'infància. Per aquest concepte es van atorgar 900 € per família.

Taula 6.1.1.10. Ajuts econòmics d'inclusió Targeta Barcelona Solidària

Institut Municipal de Serveis Socials, 2017

	Nombre d'ajuts	2016 Import €	Nombre d'ajuts	2017 Import €	% d'increment dels imports
Targeta Barcelona entre les persones usuàries del Programa ¹	4.833	805.133,68	8.066	1.427.499	77,30
Beneficiaris- Targetes d'alimentació infància 0-16 anys ²	19.336	22.476.370,00	17.398	15.231.839,46	-32,23
Targetes ajut monoparental	1.038	709.950,00	2.065	1.843.000,00	159,60
B-Mincome (ajuts d'octubre a desembre)	0,00	0,00	620	345.000,00	-

1. Els imports gestionats a través de la targeta pel concepte alimentació estan inclosos dins dels ajuts econòmics d'inclusió social.

2. Els 2017 ajuts corresponen als mesos d'abril a desembre.

Projectes grupals, comunitaris i coordinació institucional

Una part important de la tasca que duen a terme els CSS consisteix en el desenvolupament de projectes grupals, comunitaris i de coordinació institucional, d'acord amb el caràcter polivalent, comunitari i preventiu que preveu la Llei 12/2007, de serveis socials.

Durant l'any 2017, s'ha continuat impulsant el desenvolupament de projectes d'acord amb les línies d'actuació marcades en els plans d'actuació social territorial de cada districte i emmarcats en els mateixos programes d'acció social dels CSS.

En relació amb els projectes grupals i comunitaris, el nombre d'intervencions fetes a tota la ciutat han estat de 223 i 63, respectivament. Pel que fa a les accions de coordinació institucional, cal destacar projectes generalitzats a escala de ciutat, com les comissions socials als centres educatius, les comissions d'absentisme de cada districte, els circuits territorials Barcelona contra la violència vers les dones, els circuits de maltractament infantil i altres espais de treball (Taula 6.1.1.11).

Taula 6.1.1.11. Projectes grupals i comunitaris

Institut Municipal de Serveis Socials, 2017

	Projectes comunitaris	% distribució	Projectes grupals	% distribució
Ciutat Vella	1	1,59	28	12,56
L'Eixample	7	11,11	27	12,11
Sants-Montjuïc	7	11,11	29	13,00
Les Corts	5	7,94	8	3,59
Sarrià-Sant Gervasi	5	7,94	13	5,83
Gràcia	5	7,94	31	13,90
Horta-Guinardó	3	4,76	27	12,11
Nou Barris	16	25,40	13	5,83
Sant Andreu	8	12,70	21	9,42
Sant Martí	6	9,52	26	11,66
Barcelona	63	100,00	223	100,00

211

Drets Socials

Memòria 2017

Organismes
Autònoms

Pobresa energètica

Per pobresa energètica s'entén la situació que pateixen les llars que no tenen la capacitat de pagar una quantitat d'energia suficient per satisfer les necessitats domèstiques bàsiques o quan les persones es veuen obligades a destinar una part excessiva dels seus ingressos a pagar la factura energètica. És una variable de la pobresa o vulnerabilitat d'una part de la població.

Les principals causes que generen aquesta precarietat energètica són diverses: ingressos insuficients de les persones, parc d'habitatges degradat, preus alts dels subministraments d'energia i d'aigua, etcètera.

Les conseqüències negatives en el benestar són també diverses: talls dels subministres efectuats per les companyies distribuïdores i, per tant, risc d'endeutament familiar, impacte sobre la salut física i mental de les persones, especialment sobre la gent gran i els menors, aïllament social, baix rendiment escolar i laboral, degradació dels edificis, increment de CO2, etcètera.

L'any 2016 es va començar a aplicar la Llei 24/2015 que evita el tall en el subministrament només notificant que la persona és vulnerable. El 2017 van entrar en funcionament deu punts d'assessorament energètic (PAE) distribuïts per tots els districtes de la ciutat. Aquest servei ha comportat que la prescripció d'aquests ajuts hagi baixat pràcticament a la meitat respecte de l'any 2016.

Taula 6.1.1.12. Ajuts per pobresa energètica¹

Institut Municipal de Serveis Socials, 2017

Ajuts econòmics	2016 ²	2017 ³	% d'increment
Nombre d'ajuts	4.425	2.511	-43,25
Imports (€)	671.278,17	383.388,56	-42,89

1. S'inclouen en aquest concepte els ajuts de subministraments a la llar.

2. Al 2016 s'aplica la Llei 24/2015 que evita el tall de subministrament només notificant que la persona és vulnerable.

3. El funcionament dels PAES fan que les prescripcions hagin baixat.

L'IMSS va treure a concurs a finals de 2016 el Servei de Detecció i Reducció de la Pobresa Energètica i la millora de l'eficiència energètica de les llars de persones vulnerables dels serveis socials bàsics de l'Ajuntament de Barcelona. L'objecte de la contractació és doble. D'una banda, combatre la pobresa energètica a la ciutat de Barcelona i, de l'altra, millorar la qualificació professional de les persones del Programa Làbora –especialment d'aquelles persones amb formació i experiència en l'àmbit de la construcció–. Així mateix es va posar en marxa un servei d'auditoria energètica dirigit a les llars de Barcelona en situació de pobresa energètica. Aquest nou servei, que es presta a través dels 10 PAE, va atendre al llarg de 2017 unes 23.000 persones i va evitar més de 5.000 talls de subministrament. L'aportació de l'IMSS a aquest contracte va ser d'1.790.295,90 € (que correspon al cost del projecte per al 2017). El contracte és per a dos anys.

Projecte “Impulsem”

El projecte “Impulsem” és el procés participatiu més ambiciós de consulta i participació en la trajectòria dels serveis socials municipals de la ciutat de Barcelona.

Aquest procés es va iniciar a principis de l'any 2016 i va acabar el mes de març del 2017. Concreta la voluntat de l'Ajuntament de repensar el rol i el funcionament dels Centres de Serveis Socials. Les accions es presenten en set blocs seguint un ordre cronològic:

Últimes sessions del procés participatiu

En el marc de participació interna del procés “Impulsem”, (amb professionals i direccions dels Centres de Serveis Socials), el mes de gener del 2017 acaba el procés de reflexió i treball de les 40 direccions entorn als mateixos temes de les sessions monogràfiques realitzades durant l'any 2016 amb professionals de CSS. Els temes de reflexió van ser quatre: 1) Accés als CSS: Portes d'entrada, 2) Sistemes d'informació, 3) Unitat de Seguiment i Tractament, 4) Unitat de Primeres Atencions.

Durant els mesos de gener, febrer i març es fan les últimes sessions de treball en el marc de la dimensió de participació externa (amb altres agents externs als Centres de Serveis Socials).

Elaboració del document final d'estratègia

Un cop acabat el procés de reflexió i participació, s'elabora el document final, que conté l'estratègia que cal desenvolupar: El desenvolupament estratègic dels Centres de Serveis Socials. Es disposa de la versió final del document a finals del mes de març.

2a Jornada Tècnica Impulsem!

El dia 6 d'abril se celebra la 2ª Jornada Tècnica Impulsem! amb el propòsit de presentar els resultats del procés participatiu (document d'estratègia, missió i visió dels Centres de Serveis Socials) a totes aquelles persones implicades en el projecte. Hi van participar més de 650 persones.

Priorització dels objectius i les mesures del document estratègic

Durant i després de la Jornada, mitjançant un qüestionari en línia, es fa la priorització dels 20 objectius i les 67 mesures del document estratègic amb la finalitat de tenir una orientació sobre quines accions cal desenvolupar en primer terme.

Pla d'actuació 2017-2021 del projecte "Impulsem"

Durant el mes de maig, l'equip de govern i l'equip directiu de l'IMSS acaben de decidir quins programes de millora es desenvoluparan de cadascun dels eixos del document estratègic a curt, mitjà i llarg termini.

Durant el mes de juny es presenta i s'aprova el Pla d'actuació 2017-2021 a la Tinència de l'Àrea de Drets Socials. Aquest Pla té dos nivells:

- Pla d'actuació d'àmbit ciutat: Recull 20 projectes, l'impuls i el seguiment dels quals necessàriament tenen un abast de ciutat. Destacar que, dels 20 projectes, 14 es desenvoluparan durant el període 2017-2019. Els sis restants es podran desenvolupar durant els anys 2020-2021.
- Pla d'actuació dels districtes: Impuls, seguiment i adequació de l'estratègia a cada districte.

Mesura de govern del Pla d'Actuació 2017-2021 del projecte "Impulsem"

El juliol del 2017 es presenta la Mesura de govern que té per objectiu identificar i concretar els projectes del Pla d'actuació 2017-2021 que cal impulsar a curt, mitjà i llarg termini i que han de permetre avançar en la missió i la visió dels CSS, i en l'estratègia en general.

Desenvolupament dels projectes del Pla d'actuació 2017-2021 del projecte "Impulsem"

Durant els mesos de setembre a desembre, d'una banda, es porten a terme accions d'aquells projectes que ja estaven iniciats i, de l'altra, pel que fa a aquells projectes pendents d'iniciar, es comença a treballar en la formulació del projecte i l'elaboració del Pla de treball amb la metodologia i el calendari de les diverses accions que cal desenvolupar.

Projecte "Radars"

És una xarxa de prevenció i d'acció comunitària adreçada a detectar i prevenir situacions de risc de les persones grans, i a pal·liar els efectes negatius de la solitud no volguda, tot comptant amb la complicitat de l'entorn.

Actualment, el projecte "Radars" funciona a 35 barris de tota la ciutat. L'any 2017 es va posar en marxa a 9 barris de 4 districtes.

En el mes de juny de 2017 es van portar a terme altres accions de ciutat, com ara la primera trobada de persones voluntàries de plataformes de seguiment telefònic o la primera trobada de reconeixement del voluntariat el mes d'octubre.

Entre els anys 2018 i 2019, es preveu incorporar al projecte 19 barris més de 6 districtes, amb l'objectiu d'arribar als 53 barris, donant cobertura potencial al 73% de la gent gran de la ciutat.

Programa Làbora

El Programa Làbora va néixer l'any 2014 a partir del context de crisi econòmica i social, on s'evidenciava un enquistament de la bossa d'atur estructural per l'augment del volum de persones en risc d'exclusió social i laboral i per l'augment de casos als Centres de Serveis Socials en els quals la desocupació és un dels elements principals d'intervenció. Es detecta una necessitat de millorar l'alineament entre els CSS i l'ocupació dels col·lectius més vulnerables.

En aquest sentit, en aquest tercer any d'execució s'ha desenvolupat una estratègia conjunta amb els serveis socials per treballar l'adaptabilitat del recurs a les particularitats de cada territori i dels col·lectius atesos als CSS. Així mateix, s'han articulat millor els vincles i la coordinació amb Barcelona Activa, així com amb els serveis: Servei d'Atenció a Immigrants, Emigrants i Refugiats (SAIER), Atenció a les Dones i l'Oficina del Pla d'Assentaments Irregulars (OPAI).

S'ha treballat per la millora continua en la intervenció dels col·lectius més vulnerables per adaptar-los a les necessitats reals i apoderar-los en els seus processos de millora de l'ocupabilitat. Tot plegat dins un model de competències que permet un millor encaix en les ofertes laborals d'aquelles persones que han disposat de menys oportunitats.

L'equip del Programa Làbora ha generat nous convenis de col·laboració i sinergies amb la xarxa d'entitats, així com del teixit empresarial (Fundació Pere Tarrés, Fundación Telefónica i Fundació Barcelona Formació Professional) per seguir articulant un projecte global a escala de ciutat.

Taula 6.1.1.13. Programa Làbora

Institut Municipal de Serveis Socials, 2017

	2016	2017	% d'increment
Persones derivades de serveis socials ¹	5.592	6.468	15,67
Persones ateses ²	5.020	6.505	29,58
Persones que assisteixen a alguna acció del Programa Làbora			
Insercions	1.613	1.893	17,36
Contractes	1.967	2.362	20,08
Pressupost	2.804.341	2.880.000	2,70

1. La diferència entre derivades i ateses recau en el fet que hi ha persones derivades que causen baixa perquè han trobat feina, no estan interessades a continuar, se'ls cita en diverses ocasions i no es presenten.

2. A l'any 2017 es van traspassar les persones del 2016 que no havien acabat la formació.

Oficina de Prestacions Socials i Econòmiques

El mes d'octubre del 2017 es va inaugurar la nova Oficina de Prestacions Socials i Econòmiques. Ubicada a la planta baixa del carrer d'Aragó, 344, és una de les 20 accions que preveu el Pla d'Acció Impulsem per modernitzar els serveis socials de la ciutat. La posada en marxa d'aquest nou servei ha suposat una inversió d'uns 300.000 € i la contractació de 15 professionals addicionals.

L'Oficina de Prestacions Socials i Econòmiques tramita i gestiona prestacions econòmiques aprovades pels CSS o definides de manera extraordinària a través de convocatòries. Així mateix, emet certificats d'exclusió residencial (pobresa energètica) i d'exclusió social (laboral) d'acord amb els informes socials. L'Oficina, que ajuda a repensar i proposar els circuits dels procediments, és un equipament d'atenció presencial basat en accessibilitat, transparència, simplicitat, transversalitat i polivalència.

Actualment, al local s'hi pot tramitar el Fons d'Infància 0-16, la renda municipal d'inclusió B-Mincome i, en els propers mesos, està previst que es puguin tramitar els ajuts d'emergència. També es facilita informació sobre la Renda Garantida Ciutadana, que atorga la Generalitat, i l'ajuda a concertar la cita amb l'administració.

Entre les principals funcions cal destacar la coordinació amb els Centres de Serveis Socials, l'atenció presencial a les persones beneficiàries, la comprovació de la documentació acreditativa (interoperabilitat), la gestió de les resolucions (estimatòries i denegatòries), la inspecció del compliment continuat dels requisits i ús de l'ajut, gestió, control i resolució d'incidències, queixes, etcètera.

Projecte B-Mincome

El projecte B-Mincome és un projecte pilot de lluita contra la pobresa i la desigualtat en zones desafavorides de Barcelona, 1.000 llars, que s'engloba dins el programa "Urban Innovative Actions" de la UE.

El projecte tracta de testejar l'eficiència i l'eficàcia de combinar una renda garantida amb polítiques actives d'inserció sociolaboral. El B-Mincome se centra en l'àrea de l'Eix Besòs amb la participació activa de 874 famílies llars. La iniciativa té una durada de dos anys: d'octubre del 2017 a setembre del 2019. A partir de setembre del 2019 serà el període d'avaluació dels resultats obtinguts.

Els objectius del projecte són: testejar un futur suport municipal d'inclusió i comprovar-ne els efectes, potenciar l'apoderament de les persones participants i enfortir les relacions comunitàries i transformar per integrar i interrelacionar diferents serveis i polítiques públiques de lluita contra la pobresa al territori, entre altres.

Convenis

El 2017 s'han dut a terme un total de 39 convenis amb diferents entitats del tercer sector, per un import total de 5.804.705,03 euros (taula 6.1.1.14) i que representa un decrement del 6,48% respecte a l'any anterior.

Taula 6.1.1.14. Convenis

Institut Municipal de Serveis Socials, 2017

Entitat	Objecte	€
Acció Solidària Contra l'Atur	Fons econòmic de solidaritat amb els aturats.	20.767,80
Associació Esportiva de Gràcia	Projecte social.	12.000,00
Associació per la Vida Independent (AVI)	Adaptació funcional de la llar a persones grans amb dependència o discapacitat.	500.000,00
Càritas Diocesana de Barcelona	Annex 1 - Atenció a immigrants amb situació de vulnerabilitat.	292.948,80
Col·legi Oficial de Treball Social de Catalunya	3r Congrés 2018.	9.000,00
Comunidad en Patronato Social-Escolar Obreras-Hijas de la Caridad de San Vicente de Paul	Punt distribució d'aliments Sagrada Família, Fort Pienc i Dreta de l'Eixample.	24.000,00
Consorci d'Educació de Barcelona	Programa de formació i inserció (PFI).	250.736,00
Creu Roja - Annex 1	Dur a terme accions amb voluntariat de tipus individual o grupal de suport a les persones ateses en els serveis socials bàsics.	249.735,29
Creu Roja - Annex 4	Projecte LOPE - Promoció, difusió i implantació del servei de localitzador personal.	50.701,77
Creu Roja - Annex 5	Regular el desenvolupament del projecte d'ajuts puntuals i temporals per a famílies en risc d'exclusió social "Kits de suport social".	50.000,00
Creu Roja - Meridiana	Distribució aliments Ciutat Meridiana.	50.340,39
Creu Roja - Radars	Desplegament del programa de voluntariat suport gent gran que viu sola, destinat a contribuir que les persones grans que viuen soles o acompanyades de persones més grans de 65 anys puguin continuar a la seva llar amb la complicitat del seu entorn. La prioritat és reduir el risc d'aïllament i d'exclusió social de la gent gran.	47.222,00
Entitats Catalanes Acció Social (ECAS)	Programa Làbora.	2.880.000
Formació i Treball Fundació Privada	Formació i inserció laboral.	10.500,00
Formació i Treball Fundació Privada	Annex I Projecte PES 2017- Programa d'entregues socials (roba, mobiliari) i inserció laboral.	420.000,00
Fundació BCN Formació Professional	Minimitzar el efectes de l'atur col·lectiu joves amb fracàs escolar.	300.000,00
Fundació Canpedró	Benestar nutricional, físic i social a persones grans. Creació d'un menjador social, que inclou àpats, acollida, bugaderia. Història de Sants.	73.181,33
Fundació Engrunes	La inserció sociolaboral, i establir criteris i projectes de col·laboració dins la xarxa d'inserció laboral de Barcelona, per fer més eficaç l'atenció a aquells sectors de població de la ciutat que tenen més necessitats socials.	20.767,80
Fundació Futur	La inserció sociolaboral, i establir criteris i projectes de col·laboració dins la xarxa d'inserció laboral de Barcelona, per fer més eficaç l'atenció a aquells sectors de població de la ciutat que tenen més necessitats socials.	20.767,80
Fundació Institut Reinserció Social	Servei de suport socioeducatiu adreçat a aquelles famílies en les quals els progenitors presenten dificultats per assumir de manera adequada les seves responsabilitats parentals.	33.100,00

Fundació Privada Ared	La inserció sociolaboral, i establir criteris i projectes de col·laboració dins la xarxa d'inserció laboral de Barcelona, per fer més eficaç l'atenció a aquells sectors de població de la ciutat que tenen més necessitats socials.	96.000,00
Fundació Privada Banc dels Aliments	L'objecte del conveni és el de coordinar l'acció d'ambdues institucions en el camp de la distribució d'aliments provinents d'excedents alimentaris d'empreses o del fons d'excedents alimentaris de la Unió Europea a entitats d'iniciativa social que els distribueixen a persones o col·lectius en situació de pobresa o exclusió a la ciutat de Barcelona i província.	150.000,00
Fundació Privada Exit	Accions d'inserció adreçades a joves.	48.784,38
Fundación Adsis	"Recolzem Joves Casc Antic" Intervenció socioeducativa a partir de la identificació i anàlisi de les problemàtiques i necessitats d'adolescents i joves detectades al territori.	70.000,00
ONG Nutrición sin Fronteras	"BCN Comparteix Menjar" Col·laborar en la cobertura de necessitats bàsiques d'alimentació a persones que fan ús de serveis que ofereix el mateix Ajuntament o entitats de la ciutat que distribueixen aliments.	28.000,00
Parròquia de Sant Andreu de Palomar	"Rebost Solidari Aliments" Despeses derivades del repartiment d'aliments a persones o col·lectius en situació de pobresa o exclusió social.	7.000,00
Parròquia de Sant Sebastià	Projecte DISA (distribució d'aliments solidaris). Unificar en un centre únic la distribució dels aliments de les seves vuit parròquies.	25.900,00
Plataforma d'Entitats de Roquetes	Projecte "Tastet d'oficis". Donar cobertura personalitzada a les situacions particulars dels joves de Nou Barris en matèria de formació i inserció laboral.	34.880,00
Sant Joan de Déu, Serveis Socials	Contribuir al finançament de les despeses de la cessió de l'espai que l'entitat disposa al c. Creu de Molers, 21, per realitzar el Servei d'Àpats en Companyia.	18.071,67
SURT Fundació de Dones	Inserció laboral dones de col·lectius d'alta vulnerabilitat que volen incorporar-se al mercat laboral.	10.300,00
Total		5.804.705,03
Industrias de Óptica Prats S.L., L'ONG Oxo i L'IES Joan Brossa	Establir els termes de col·laboració per facilitar als beneficiaris dels Centres de Serveis Socials Bàsics d'Horta-Guinardó per a la revisió de la visió i la compra de les ulleres.	No econòmic
Fundació Telefónica	Col·laborar en el desenvolupament del programa.	No econòmic
Consorci d'Educació de Barcelona	Donar compliment al que estableix l'article 12 de la LOPD així com els articles 20 a 22 del Reial Decret 1720/2007 que aprova el Reglament que desenvolupa la LOPD.	No econòmic
BCN Activa - Plans d'Ocupació Municipals 2017	Realització i desenvolupament del programa de plans d'ocupació municipal 2017 que implica la contractació de 3 persones per al desenvolupament dels projectes.	No econòmic
Ajuntament Arenys de Mar	Posada en marxa i desenvolupament del projecte "Radars".	No econòmic
Fundació Sorigué	Col·labora en el desenvolupament del programa per a joves de la Fundació Telefónica, projecte "Empleo Digital".	No econòmic
BCN Activa - Desplegament i Gestió de Làbora 2017	Desplegament, seguiment tècnic i avaluació del Programa Làbora durant l'any 2017.	No econòmic
Agència de l'Energia i Gremi d'Instal·ladors	Fixar el marc de col·laboració entre les parts per proporcionar els Boletins de Reconocimiento de Instalaciones Electricas (BRIE) que siguin necessaris a les famílies en risc d'exclusió, detectades per l'IMSS.	No econòmic
IES Emperador Carles	Regular la utilització de determinats espais de les instal·lacions de l'Institut Emperador Carles.	No econòmic
Fundació Catalunya - La Pedrera Goya	Cessió de dos espais per ubicar-hi un menjador per àpats en companyia.	No econòmic

Projectes destacats

Al llarg del 2017 s'han iniciat els projectes que es detallen a la taula 6.1.1.15.

Taula 6.1.1.15. Projectes destacats

Institut Municipal de Serveis Socials, 2017

Entitat	Objecte	
Projecte B-Mincome	Projecte pilot de lluita contra la pobresa i la desigualtat per a 1.000 llars dels barris de l'Eix Besòs.	874 famílies participen en el projecte, que combina un ajut econòmic (Suport Municipal d'Inclusió) amb polítiques sociolaborals al territori per cobrir les necessitats bàsiques d'alimentació, educació, vestit, higiene, transport i manteniment domèstic (a 31/12/2017).
Projecte "Impulsem"	Definició del Pla d'actuació 2017-2021 i prioritització d'objectius, mesures i accions.	Identificació de 20 projectes d'àmbit ciutat i Pla d'actuació dels districtes que cal impulsar a curt, mitjà i llarg termini i que han de permetre avançar en la missió i visió dels CSS i l'estratègia en general.
Oficina de Prestacions Socials i Econòmiques	Agilitzar la gestió de prestacions i el dia a dia dels serveis socials.	• Tramitació del Fons d'Infància 0-16 • Suport Municipal d'Inclusió B-Mincome • Suport per a la Renda Garantida de Ciutadania

■ Reptes de futur per al 2018

El repte del mandat és seguir adaptant el model dels serveis socials de Barcelona a la realitat social marcada pel context de crisi econòmica, d'acord amb el que estableixen els 20 projectes d'àmbit de ciutat de l'Impulsem. Aquests projectes s'han identificat per modernitzar els serveis socials de la ciutat. Inclouen la prioritització dels objectius, les mesures i les accions a curt, mitjà i llarg termini i han de permetre, al llarg de 2018, avançar en la missió i visió dels CSS i l'estratègia general.

L'any 2018 s'aprovarà i es desplegarà la compactació de l'IMSS amb la Direcció d'Intervenció Social (SIS) i la Direcció d'Urgències i Emergències Socials. Tot i que aquests serveis ja treballaven de manera coordinada amb els serveis socials, la compactació ha de potenciar la vinculació al territori, una visió global i una actuació cada cop més eficaç i contínua. Com a resultat de la integració, de fet, l'IMSS passarà a convertir-se en l'Institut municipal més gran de l'Ajuntament en pressupost i en volum de serveis prestats. El nou IMSS passarà a tenir 992 treballadors/es, gestionarà 150 equipaments i tindrà un pressupost de 250 milions d'euros.

Jordi Sánchez Masip

Gerent de l'Institut Municipal de Serveis Socials

Taula 6.1.1.16. Indicadors de producció dels serveis

Institut Municipal de Serveis Socials, 2017

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	% d'increment 2011-2017
Centres de Serveis Socials								
Persones ateses	64.514	68.635	70.872	73.027	74.237	77.737	81.638	26,54
Unitats d'atenció ¹	164.582	179.973	188.904	191.834	191.956	192.824	193.386	17,50
Servei d'Atenció Domiciliària								
Persones ateses ²	18.060	18.788	19.669	19.907	20.534	21.820	24.122	33,57
Elaboració de PIA								
PIA inicials finalitzats ³	10.680	13.662	7.873	3.704	4.190	5.207	7.614	-28,71

1. Les dades corresponents als anys 2014 i 2015 inclouen les actuacions realitzades pel SADEP.

2. Fins l'any 2012 inclou els àpats a domicili, a diferència de l'any 2013, en què no s'han tingut en compte.

3. Inclouen els PIA de l'Ajuntament de Barcelona i del Consorci de Serveis Socials de Barcelona (CSSBCN).

6.1.2. Institut Municipal de Persones amb Discapacitat

■ Missió

L'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat (IMPD) té com a missió promoure i dur a terme activitats, programes i serveis per a les persones amb discapacitat i diversitat funcional de Barcelona, mitjançant equips de treball i la col·laboració amb les entitats, per millorar la qualitat de vida, l'autonomia personal i la vida independent d'aquestes persones.

També té la missió de dissenyar i impulsar les polítiques de promoció de l'accessibilitat de les persones amb discapacitat als serveis, activitats i espais de la ciutat, tant pel que fa a les possibilitats de desplaçament com a la possibilitat d'accedir i gaudir d'aquests recursos com a part de la ciutadania.

Per dur a terme la seva missió, l'IMPD estructura la seva organització en quatre unitats de treball:

- Promoció i suport
- Assessorament i atenció
- Vida independent
- Planificació i avaluació

L'IMPD també és present a internet: www.bcn.cat/accessible.

■ Entorn

El marc legal estatal actual, traduït en el Reial decret llei 1/2013, que aprovava el text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitats i la seva inclusió social (LGPLDIS), estableix com a termini de l'exigència de les condicions bàsiques d'accessibilitat en l'àmbit dels espais públics urbanitzats, edificació i transport públic el 4 de desembre de 2017, i marca també el règim d'infraccions i sancions pel no compliment d'aquestes condicions.

En aquest sentit, en previsió de possibles actuacions, aquest 2017 s'ha valorat la competència de l'Ajuntament de Barcelona per sancionar i dictar ordres d'execució en compliment de la llei, les conseqüències de l'incompliment de la normativa per part del mateix Ajuntament, les conseqüències de la manca de desenvolupament reglamentari autonòmic, la concreció del concepte "ajust raonable" que proposa la Convenció sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat de Nacions Unides, i el concepte d'arbitratge previst a la LGPLDIS.

■ Recursos

Els recursos humans i econòmics de què s'ha disposat són els següents:

Taula 6.1.2.1. Liquidació del pressupost

Institut Municipal de Persones amb Discapacitat, 2017

Capítol	Gerència, administra- ció i comu- nicació	Planifi- cació i avaluació	Promoció i suport	Atenció i assesso- rament	Vida independ- ent	Total	%
Despesa							
Personal	598.904	328.960	660.235	728.357	929.058	3.245.515	27,91
Despeses financeres	367.533	173.048	1.250.481	98.370	448.021	2.337.453	20,10
Béns corrents i serveis	211	0	0	0	0	211	0,00
Transferències corrents	4.750	2.850.279	1.075.866	490.439	1.592.056	6.013.390	51,72
Inversió i transferències de capital	0	0	29.130	726	1.185	31.041	0,27
Total	971.398	3.352.287	3.015.712	1.317.892	2.970.320	11.627.610	100,00
Finançament							
Ajuntament	1.022.988	3.333.931	2.964.712	1.266.442	2.150.204	10.738.277	91,94
Altres fonts	0	18.358	0	51.450	820.116	889.924	7,62
Ajustaments	0	0	51.000	0	0	51.000	0,44
Total	1.022.988	3.352.289	3.015.712	1.317.892	2.970.320	11.679.201	100,00
Resultat pressupostari	0	0	0	0	0	51.591	-

Taula 6.1.2.2. Recursos humans a 31 de desembre

Institut Municipal de Persones amb Discapacitat, 2017

	Gerència, administra- ció i comu- nicació	Planifi- cació i avaluació	Promoció i suport	Atenció i assesso- rament	Vida independ- ent	Total	%
Tècnic/a superior	3	3	0	3	8	17	25,37
Tècnic/a mitjà/ana	3	2	13	9	9	36	53,73
Administratius/ives i tècnics/ques auxiliars administratius/ives especials	2	0	0	2	3	7	10,45
Auxiliar administratiu/iva i auxiliar administratiu/iva especial i subalterns	2	0	0	4	1	7	10,45
Total	10	5	13	18	21	67	100,00
Ajuntament	8	3	9	11	10	41	61,19
Ajustaments	2	2	4	7	11	26	38,81
Total	10	5	13	18	21	67	100,00

■ Activitat

L'IMPD promou diverses activitats dirigides a la promoció i atenció de les persones amb discapacitat, amb vista a la seva integració social, segons els principis de normalització i reconeixement de la diferència. Amb aquesta finalitat, l'IMPD treballa amb la col·laboració d'altres òrgans i àrees municipals i promou la participació de les persones amb diversitat funcional.

De les actuacions desenvolupades durant el 2017, en destaquen les següents:

Participació

L'impuls a la participació ha estat un objectiu prioritari durant l'any 2017. Ha implicat el desenvolupament i l'impuls de la Xarxa d'Accessibilitat i Vida Independent de l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva. En el context de l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva s'han consolidat els tres grups de treball iniciats l'any 2016 i se n'ha obert un d'oci inclusiu. Tots ells tenen la missió d'endegar propostes concretes que es puguin dur a terme conjuntament amb 52 entitats. En aquest sentit, la coproducció de polítiques es desgrana en 4 grups de treball:

- **Accessibilitat.** S'han fet quatre reunions de grup motor i quatre sessions de treball, que han tingut com a resultat recomanacions sobre accessibilitat en àrees de joc infantil i la de la Ciutadella. En l'àmbit més estratègic, ha donat suport a l'impuls de la mesura de govern per a una ciutat jugable.
- **Habitatge de vida independent.** S'han celebrat set reunions de grup motor i tres de grup de treball, que han tingut com a resultat l'elaboració d'un cens sobre habitatge de vida independent a la ciutat.
- **Suport familiar.** S'han fet cinc reunions de grup motor i una sessió de treball, que han tingut com a resultat el disseny d'una enquesta sobre el programa Respir, d'atenció residencial temporal per a les famílies, i la prospectiva de temes d'interès pel propi grup.
- **Oci inclusiu.** La seva activitat el 2017 s'ha iniciat amb una sessió de treball on es proposa tractar l'oferta d'oci a centres cívics.

En total, 85 ciutadans i 14 tècnics de l'IMPD juntament altres àrees de l'Ajuntament han participat en aquests grups. Més enllà de l'Acord Ciutadà, cal destacar la tasca en la dinamització de la participació de persones amb discapacitat als districtes.

- **Òrgans de participació de districte.** S'ha dinamitzat la participació de les persones amb discapacitat a:
 - La Comissió de Persones amb Discapacitat del Casc Antic.
 - La Comissió de Salut i la Subcomissió Salut Mental de Ciutat Vella.
 - La Taula d'Entitats de Persones amb Discapacitat a l'Eixample, les Corts i Sarrià - Sant Gervasi.
 - El Consell Sectorial de Persones amb Discapacitat de Sants-Montjuïc, Horta-Guinardó, Sant Andreu i Nou Barris.
 - El Consell d'Accessibilitat de Gràcia.

- La Comissió d'Accessibilitat i Promoció de les Persones amb Discapacitat de Sant Martí.
- La Comissió del Dia Internacional de la Discapacitat de Gràcia.
- La Comissió de Gossos Terapèutics.

En els diferents fòrums i convocatòries de districte hi han participat més de 250 entitats, i 700 persones han assistit en els diferents grups i sessions. La mitjana de participació als consells, taules i grups de treball de participació als districtes ha estat de 15 entitats i 60 persones.

En un altre sentit, s'han desplegat les actuacions del Programa d'actuació municipal (PAM) d'acord amb les directrius establertes al Consell Rector elegit l'any 2016.

Per últim, s'ha col·laborat en la redacció del nou Reglament de Participació Ciutadana en matèria relativa a la inclusió i l'accessibilitat de la participació.

223

Drets Socials

Memòria 2017

Organismes
Autònoms

Promoció i assessorament en matèria d'accessibilitat

L'accessibilitat física i comunicativa es promou a escala de ciutat i de districtes. D'una banda, es treballa en col·laboració amb altres serveis municipals en el marc de la Ponència d'Accessibilitat, que compta amb la participació dels serveis municipals que tenen relació amb l'accessibilitat física i la comunicativa (Barcelona d'Infraestructures Municipals, SA –BIMSA–; Barcelona Serveis Municipals –BSM–; Hàbitat Urbà; Mobilitat; Projectes Urbans; Mercats i Cultura, Districtes, i Parcs i Jardins, entre altres).

D'una altra, els tècnics de l'IMPD assessoren i promouen l'accessibilitat a districtes. S'ha promogut l'accessibilitat en serveis culturals, en transport, en l'espai públic i en el comerç:

- **Museus.** S'ha assessorat l'Institut de Cultura de Barcelona (ICUB) i diferents museus per la millora en matèria d'accessibilitat. S'ha publicat i presentat el Manual d'exposicions accessibles. S'han acordat criteris per eliminar les barres de la comunicació. Com a novetat, s'ha presentat i aprovat la candidatura de Barcelona per ser la seu durant l'any 2018 el 5è Congrés Internacional d'Educació i Accessibilitat a Museus i Patrimoni.
- **Grans esdeveniments de ciutat.** En col·laboració amb l'ICUB s'ha estudiat l'accessibilitat de la Festa de la Mercè i la Cavalcada de Reis. S'han produït tres espectacles accessibles dins del Festival Grec.
- **Festes majors de districte.** S'ha promogut l'accessibilitat a les festes de les Corts, Sarrià, Gràcia i Sants.
- **Turisme accessible.** S'ha donat assistència al grup Observatori de Turisme i Màrqueting de Turisme. S'han dissenyat rutes de turisme accessible, com ara les visites adaptades al Casc Antic o Sant Gervasi modernista.
- **Carrers amb plataforma única.** S'ha treballat un document –conjuntament amb tècnics de mobilitat, urbanisme, de l'IMPD i persones amb diversitat funcional– sobre criteris per al desplegament de la plataforma única en espais públics urbanitzats, així com els requeriments tècnics en matèria d'accessibilitat de què

haurien de disposar. S'han portat a terme tres projectes pilot per aplicar els criteris en la urbanització al carrer de Betlem, al del Cardener i al de Massens.

- **Accessibilitat als autobusos.** En col·laboració amb TMB s'ha fet un projecte perquè exconductors formin els altres conductors en matèria d'accessibilitat i per incorporar avisos per poder regular el volum de la megafonia interna a petició de la persona amb diversitat funcional.
- **Pilot d'escúters als autobusos i metro.** En conveni amb l'Autoritat Metropolitana de Barcelona (AMB), TMB, IMPD i Generalitat de Catalunya s'ha portat a terme una prova pilot d'accés dels escúters als autobusos i al metro de l'AMB. Un escúter és un element de suport per a la mobilitat. S'equipara a una cadira de rodes motoritzada pel que fa a l'accés al transport públic quan compleix les condicions de seguretat i d'utilització que s'estableixen en la prova pilot. Aquesta prova ha contribuït a definir els criteris del futur reglament d'accessibilitat.
- **Terrasses.** S'ha treballat en el desenvolupament de la nova ordenança de terrasses en un grup integrat per tècnics municipals de diversos departaments, districtes, l'Institut de Paisatge Urbà i l'IMPD.
- **Comerç accessible.** S'han revisat 390 establiments del Casc Antic i Sants-Montjuïc inclosos als projectes "Comerç amic sense barreres" a Ciutat Vella i les Corts (CASBA i SASBA, fets en col·laboració amb UPC). S'ha començat a posar en marxa el projecte de millora d'accessibilitat als comerços a altres districtes seguint aquest model i s'han iniciat els treballs a Horta-Guinardó. A més, s'han fet proves amb beacons o balises a Sants-Montjuïc i s'ha fet el projecte "Comerç de Sant Martí: proper, accessible i amable".

Quant a l'assessorament, que es fa via consulta i informe tècnic, cal destacar que, a més de l'accessibilitat a edificis i serveis de districte, aquest 2017 s'ha portat a terme l'assessorament als espais públics. Concretament, s'han assessorat 40 àrees de joc infantil a la ciutat.

Suport als serveis a les persones

- **Suport al bany.** El servei de suport al bany s'adreça específicament a les persones amb mobilitat reduïda que necessiten ajuda personal i tècnica per poder accedir a l'aigua. Les platges accessibles amb servei de suport al bany tenen una caseta vestidor, cadires amfibies, grua elevador, armilles salvavides, para-sols i servei de voluntaris per ajudar les persones amb mobilitat reduïda a entrar i sortir de l'aigua i gaudir del bany. Aquest any s'ha ampliat l'horari incorporant la franja de tarda a la zona de bany de la Barceloneta i s'ha incrementat en dos el nombre de cadires amfibies. El servei de suport al bany per a persones amb discapacitat a les platges de Barcelona ha atès 3.478 persones, amb 7.740 intervencions.
- **Teràpia a la zona de banys del Fòrum.** La zona del Fòrum té una àrea de banys per a persones amb discapacitat que disposa de servei de suport al bany. Aquest servei s'adreça a persones amb discapacitat i mobilitat reduïda i té l'objectiu de facilitar-los l'entrada i la sortida de l'aigua perquè puguin gaudir d'un temps de bany fent ús, si cal, d'una cadira hidràulica per facilitar l'accés a l'aigua. En aquesta àrea s'han fet grups de teràpia en moviment a l'aigua.

- **Vacances d'estiu.** La campanya d'activitats de vacances d'estiu per a infants i joves ha tingut 1.615 torns d'activitat i s'ha disposat de monitors/es de suport per a 578 infants. A més, s'ha donat suport a 14 casals especials. La despesa ha estat de 644.874,63 euros (594.822,78 euros en casals ordinaris, 48.815 euros en casals específics i 1.236,85 euros en formació per a monitors de suport). Aquesta despesa suposa un increment d'un 20,41% respecte a l'any 2016, que ha permès donar servei a un 21,94% més d'infants i joves.
- **Temps per tu.** "Temps per tu" s'ha consolidat com un programa per fomentar el lleure de qualitat dels infants, joves i persones adultes amb discapacitat i, alhora, per promoure la conciliació de la vida laboral, familiar i personal de les persones cuidadores. Durant l'any 2017 han funcionat 18 grups diferents: dos de petita infància (0-4 anys), 12 d'infància i adolescència (4-17 anys) i quatre de joves i persones adultes (més de 17 anys). D'aquests 18 grups, 4 han funcionat setmanalment i 14, quinzenalment.

Han participat 188 persones al programa, amb la distribució següent:

- En petita infància, 6 nenes (40%) i 9 nens (60%)
- En infància i adolescència, 36 noies (37,11%) i 61 nois (62,88%)
- En joves i persones adultes, 30 noies (38,96%) i 47 nois (61,04%)
- **Banc del Moviment.** S'ha promogut la constitució del Banc del Moviment, conjuntament amb les entitats socials Asendi NB, Nexe Fundació, Amputats Sant Jordi i la Cooperativa Alencop. Es tracta d'un servei de préstec temporal i solidari de productes de suport per a persones de totes les edats amb discapacitat motriu. El Banc del Moviment té dues seus a la ciutat, que s'encarreguen de revisar i homologar els productes que es reben per a donació per posar-los a disposició d'altres persones. La intenció és que aquest dispositiu faciliti l'accés a tothom que ho necessiti: unes croses, cadires de rodes o caminadors, entre altres objectes. L'any 2017 ha rebut 255 donacions de material i ha fet 375 contractes de lloguer de material a persones amb discapacitat, un 54% més que l'últim any.

225

Drets Socials

Memòria 2017

Organismes
Autònoms

Habitatge

L'any 2017, a Barcelona s'han adjudicat 42 habitatges a persones amb discapacitat.

Horts al terrat

El projecte d'horts al terrat, iniciat amb l'hort a la seu de l'IMPD, s'ha ampliat a la seu consistorial del Districte de Sants. La gestió de l'hort per entitats de persones amb discapacitat intel·lectual o amb problemes de salut mental els ha permès desenvolupar processos de capacitació, d'autonomia personal i de socialització.

Parcel·les per a horts cedits a l'IMPD

Col·lectius de persones amb diversitat funcional gestionen 10 horts a la ciutat. L'any 2017 s'ha dut a terme la convocatòria per optar a les 18 parcel·les dels horts urbans cedits a l'IMPD i ubicats a nou districtes.

Serveis de vida independent

El nombre de persones ateses pel Servei Municipal d'Assistent Personal ha estat de 51, el mateix nombre que l'any 2016. De les persones ateses, 48 tenen una discapacitat física, 2 estan afectades de sordceguesa i 1, de discapacitat intel·lectual.

Durant el 2017 s'ha treballat en la definició del model de servei d'assistència personal, fent recerca sobre característiques de la població atesa, derivadors i accessibilitat al servei, així com organitzant la Jornada Models de Servei d'Assistència Personal. En aquesta jornada hi han intervingut professionals de reconegut prestigi internacional, com ara l'assessor de drets humans i discapacitat de l'Oficina de l'Alt Comissionat per als Drets Humans de les Nacions Unides i el vicepresident del Comitè de Persones amb Discapacitat de les Nacions Unides, Damjan Tatic.

Als 44 pisos cedits a entitats per a projectes de vida independents l'any 2017 s'han afegit dos pisos cedits a persones usuàries, un pis llogat en substitució de Casa Bloc i dos pisos de Casa Bloc per a entitats.

Des de l'IMPD s'ha donat suport al programa "Vida independent per a la sordceguesa", iniciativa d'APSOCECAT, que proporciona pisos amb suport a persones adultes amb aquesta discapacitat. Hi participen dos usuaris. El programa disposa de tres pisos i un equip de mediadors i s'ha mostrat com a opció residencial per a persones adultes amb sordceguesa amb bon nivell d'autonomia.

Atenció precoç i petita infància

El total d'infants atesos als centres de desenvolupament infantil i atenció precoç ha estat de 913 infants, 401 a Ciutat Vella i 512 a Nou Barris, la qual cosa representa un 12% més que l'any 2016.

A més de l'activitat pròpia d'atenció i tractament individual, els equips interdisciplinaris per a la petita infància de Ciutat Vella i Nou Barris han impulsat els grups terapèutics i l'atenció comunitària. L'eina grupal terapèutica ha estat utilitzada en 14 projectes i 40 grups diferents, que han reunit membres de 186 famílies, ja sigui en grups d'infants, grups de famílies o grups de famílies amb infants. Els àmbits d'intervenció grupal més habituals han estat la psicomotricitat (17 edicions/grups) i la teràpia aquàtica (8 edicions/grups). La intervenció comunitària dels equips interdisciplinaris per a la petita infància de Ciutat Vella i Nou Barris s'ha fet, com és habitual, mitjançant projectes de prevenció primària i secundària.

Xarxa de CDIAP

S'ha treballat en la xarxa territorial del Centre de Desenvolupament i Atenció Precoç (CDIAP) formada per 11 centres i dues associacions professionals per facilitar l'intercanvi d'experiències d'intervenció grupal entre els dos CDIAP de l'institut, dins de la xarxa.

Projecte “Creixem”

S’han començat els treballs per definir un nou model de CDIAP que reordeni i defineixi els serveis (serveis socials, educació i salut) que es donen a la petita infància a Ciutat Vella i Nou Barris. L’objectiu que es vol assolir és facilitar l’accés als serveis d’atenció a la petita infància a les famílies i infants provinents d’entorns socials i culturals més desafavorits. Per definir el nou model, l’any 2017, s’han realitzat estudis de recerca i gestió del coneixement. En aquest sentit, cal destacar l’estudi “Model municipal dels CDIAP EIPI Ciutat Vella i EIPI nou Barris” i les jornades internes de treball sobre el model.

Transport especial

El Servei Públic de Transport Especial (STE), que l’IMPD ofereix conjuntament amb l’AMB ha tingut 5.692 usuaris, un 1,5% més que l’any 2016. En relació amb el tipus de servei que es dona, 954 persones fan ús del servei fix i 5.252 fan ús del servei de transport esporàdic. 514 persones utilitzen el servei fix i l’esporàdic.

Atenció al públic

El Servei d’Atenció al Públic ha atès 7.556 consultes en atenció directa. S’ha donat resposta a 1.690 queixes i suggeriments, referides al servei de transport especial i la targeta d’aparcament. D’ençà que l’IMPD ha assumit la gestió de targetes d’aparcament, a finals de l’any 2015, hi ha hagut un augment significatiu d’emissió d’aquestes targetes. L’IMPD ha atorgat aquest 2017 un total de 4.352 targetes d’aparcament (905 de conductor i 3.447 de titular no conductor), un 13,9% més que l’any 2016.

Inserció i assessorament laboral

L’Equip d’Assessorament Laboral (EAL) ha orientat laboralment 278 persones, ha format 317 persones, ha aconseguit contractes a 219 persones, ha dissenyat 325 itineraris d’inserció laboral i ha proveït assessorament legal a 163 famílies i 21 entitats i professionals.

S’ha mantingut la col·laboració amb Parcs i Jardins de Barcelona per millorar la integració laboral de 54 treballadors amb discapacitat. S’ha atès un 8% més de persones que l’any 2016 i s’han efectuat 169 accions de suport i 247 de seguiment derivades de les anteriors.

La Xarxa Barcelona per la Inclusió al mercat ordinari (XIB) ha continuat l’estudi per mesurar l’impacte dels serveis d’Inserció laboral amb l’Institut de Govern de Polítiques Públiques (IGOP). Aquesta xarxa ha atès 1.489 persones, de les quals 563 han aconseguit un contracte persones i 628 han rebut formació. S’ha signat un conveni entre l’IMPD, PIMEC i Fundació PIMEC pel desenvolupament del projecte “Inclou futur”, dirigit a la inclusió laboral de les persones amb discapacitat a la petita i mitjana empresa a la ciutat.

Subvencions a projectes per a persones amb diversitat funcional

L'IMPD ha subvencionat 163 projectes d'inserció laboral, de lleure, de serveis socials, d'autonomia personal i de vida independent a entitats de persones amb discapacitat, per import d'1.790.765 euros. Els projectes subvencionats s'han incrementat un 10% i el pressupost s'ha mantingut respecte a l'any anterior. D'entre les subvencions esmentades, s'han fet 15 convenis amb entitats dins de l'àmbit laboral, de salut mental i de lleure per import de 560.765 euros.

La diversitat funcional de plans i mesures transversals

Amb l'objectiu d'incorporar-hi la mirada de la diversitat funcional, s'ha participat en taules tècniques per al seguiment i la definició de plans i mesures transversals de l'Ajuntament de Barcelona. Com a exemples podem citar el Compromís de Barcelona per l'amigabilitat amb la gent gran, la Mesura de govern d'economia de les cures, el Pla de salut mental, el Pla de justícia de gènere i el Pla d'adolescència i joventut de Barcelona.

Estudis

Pel que fa a la recerca, s'han dut a terme dos estudis: "Persones amb reconeixement legal de la discapacitat a la ciutat de Barcelona 2016" amb la col·laboració del Departament de Recerca i Coneixement de l'Àrea de Drets Socials i "Model municipal dels CDIAP EIPI Ciutat Vella i EIPI nou Barris"

Acció internacional

L'IMPD és membre del grup de treball "Barrier-free Cities for All" de la xarxa de ciutats europees Eurocities, que té per objectiu l'intercanvi d'experiències sobre accessibilitat i els drets i necessitats de les persones amb discapacitat. El grup de treball ha promogut la incorporació de la informació d'accessibilitat en els sistemes d'informació geogràfica, d'interès per al projecte pilot que desenvolupa l'IMPD en relació amb les dades del Pla d'accessibilitat de tres barris i l'elaboració del Pla d'accessibilitat universal de Barcelona.

L'IMPD ha rebut el 2017 visites de delegacions de Jordània, Noruega i Xile. La visita de la delegació de Jordània es va dur a terme en el marc de l'intercanvi de bones pràctiques pel projecte pilot d'urbanització al barri d'Amman Jabal Al-Hussein i la definició d'un model de construcció accessible traslladable arreu del país. S'ha atès la visita d'una delegació de 13 persones del Consell per a la Discapacitat de la província de Buskerud (Noruega) per explicar el funcionament de l'IMPD i com la ciutat s'adapta a les persones amb discapacitat. També s'ha atès la visita d'una delegació de quatre persones del Servei Nacional de la Discapacitat de Xile interessada a generar incentius al transport públic i privat per a la obtenció d'un certificat d'inclusió i accessibilitat, i s'ha dissenyat una aplicació mòbil que permet el contacte entre usuaris/àries i conductors/es.

Comunicació

Pel que fa a disseny gràfic i materials de comunicació impresos, destaca la campanya de renovació de la targeta d'aparcament, l'edició de fulletons del programa "Temps per

tu”, el pilot per a escúters i la guia “Fem accessible el nostre comerç” (amb un tiratge de 12.000, 9.460, 2.500 i 1.200 exemplars, respectivament).

Pel que fa a les campanyes audiovisuals, l’any 2017 s’ha produït els projectes de promoció de “L’hort al terrat” i el “Banc del Moviment”. En l’àmbit de campanyes en general, destaca la comunicació del Dia Internacional de les Persones amb Discapacitat, que ha implicat la confecció de 4.367 samarretes i 300 banderoles.

Pel que fa a la comunicació digital, s’han elaborat reculls de premsa de publicació setmanal i s’han actualitzat perfils de les xarxes socials, la qual cosa ha fet que el nombre de seguidors hagi tingut un increment del 25%.

Jornades

S’ha col·laborat en l’organització de tres jornades d’especial rellevància: l’acte central del Dia Internacional de les Persones amb Discapacitat “La tecnologia al servei de l’autonomia i el desenvolupament dels infants amb discapacitat”, la presentació del llibre sobre accessibilitat física “Four Wheel-user architects” i la jornada “Models de Servei d’Assistència Personal”.

229

Drets Socials

Memòria 2017

Organismes
Autònoms

■ Actuacions i esdeveniments rellevants

D’entre les actuacions més rellevants de l’any 2017 destaquen les següents:

Pla d’accessibilitat universal

L’aprovació de la Mesura de govern per l’elaboració del Pla d’accessibilitat universal de Barcelona 2018-2026 ha comportat que l’any 2017 s’iniciï la diagnosi de la situació de l’accessibilitat a diversos serveis: transport públic (Pla de parades); Serveis Socials Bàsics (SSB) i especialitzats municipals; oficines d’atenció al ciutadà (OAC), seus municipals, seus de serveis municipals, centres cívics; biblioteques; serveis sanitaris d’atenció primària; parc d’habitatge públic i privat de la ciutat; mercats municipals i equipaments esportius.

Cal destacar l’elaboració de la diagnosi en transport públic (Pla de parades), que ha tingut com a objectiu aconseguir una fotografia detallada de l’estat actual de les parades i estacions de les diverses xarxes de transport públic operatives a Barcelona en l’actualitat. S’ha posat el focus en les cinc grans xarxes principals: autobús, tramvia, metro, Ferrocarrils de la Generalitat i Renfe/Adif. L’objecte d’estudi han estat les parades o estacions, és a dir, aquells espais públics de la ciutat habilitats expressament per fer el trànsit entre el vehicle de transport i el medi físic connectat a la via pública.

Plans d’ocupació per treballar l’accessibilitat

Per obtenir i gestionar totes les dades relatives a l’accessibilitat dels usuaris cap als mitjans de transport s’ha contractat expressament un equip de deu persones mitjançant un pla d’ocupació gestionat per Barcelona Activa. L’experiència ha estat reeixida i, per

prosseguir la recollida de dades d'altres serveis, s'han contractat, mitjançant un pla d'ocupació propi, 39 persones. En aquest cas, les 39 persones contractades han estat persones amb discapacitat.

La diagnosi d'aquests serveis d'accessibilitat s'ha fet en col·laboració amb professionals de l'accessibilitat en l'arquitectura contractats per l'IMPD a aquests efectes.

Banc del Moviment

La signatura del conveni de col·laboració entre l'IMPD i entitats professionalitza el Banc del Moviment i l'estén a tota la ciutat en forma de xarxa, amb una inversió global de 256.000 euros per fer-ho possible. Els professionals de Nexè Fundació són els responsables de facilitar el servei de terapeuta ocupacional i de tècnic ortopedista, mentre que la Cooperativa Alencop gestionarà la recollida de material, que es fa de manera gratuïta per al donant. Asendi NB i Amputats Sant Jordi gestionen els punts físics del Banc del Moviment. La iniciativa, a més a més, forma part de les accions que s'estan desplegant en el marc del pla estratègic de les cures, endegat per la Regidoria de Feminismes i LGTBI i que vol posar les cures a les persones al centre de la política municipal.

Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva

L'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva s'ha consolidat com un espai de concreció de propostes, on institucions i entitats de la ciutat treballen per a una Barcelona més inclusiva per al sector de la diversitat funcional conjuntament amb l'IMPD.

■ Reptes de futur per al 2018

Per a l'any 2018, es plantegen com a reptes principals els següents:

- Acabar la diagnosi de la situació de l'accessibilitat a Barcelona com a base de l'elaboració del nou Pla d'accessibilitat.
- Definir el nou model de serveis de transport especial mitjançant el procés de compra pública precomercial per a la gestió de les sol·licituds del servei, un sistema dinàmic de contractació prefixat per l'acord marc per al servei de transport especial en taxi i un concurs per al servei de transport fix.
- Contractar els serveis de transport especial per a persones amb mobilitat reduïda.
- Aprovar el nou model de servei d'assistent personal.
- Aprovar el nou model municipal dels CDIAP - Creixem.

Ramon Lamiel i Villaró

Gerent de l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat

Taula 6.1.2.3. Indicadors de producció de serveis

Institut Municipal de Persones amb Discapacitat, 2017

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	% d'increment 2011-2017
Divulgació i comunicació								
Aparicions als mitjans de comunicació	23	12	nd	35	49	51	30	30,43
Exemplars de comunicació (fulletons, guies...)	nd	1.912	1.900	5.102	6.600	534.101	30.068	-
Visites als webs	nd	nd	nd	58.767	128.770	77.508	72.624	23,58
Seguidors a Twitter	nd	nd	nd	758	1.072	1.346	1.678	121,37
Servei d'atenció al públic								
Persones ateses	5.426	6.684	5.548	4.192	5.116	7.402	7.556	39,26
Targetes de transport adaptat atorgades	2.164	2.453	4.119	2.775	2.944	3.242	3.212	48,43
Targetes d'aparcament atorgades	3.079	2.925	3.940	3.819	3.257	3.820	4.352	41,34
Servei de promoció i suport								
Serveis personals (serveis socials, educació, cultura, esport...)	1.738	3.196	2.683	2.830	4.386	7.152	7.740	345,34
Servei de transport especial								
Viatges realitzats	302.809	270.521	286.714	331.710	331.055	358.747	348.012	14,93
Servei d'atenció precoç (Ciutat Vella i Nou Barris)								
Nens i nenes atesos	546	544	576	692	774	815	913	67,22
Equip d'assessorament laboral (EAL)								
Valoracions i orientacions laborals	393	371	372	385	287	299	336	-14,50
Contractes laborals aconseguits	203	213	261	253	272	264	219	7,88
Inscripcions en cursos de formació	211	205	272	262	225	217	220	4,27
Servei d'assistent personal								
Persones usuàries	10	30	30	32	32	51	51	410,00
Hores d'assistència	26.190	59.100	60.820	63.926	66.377	90.646	86.878	231,72

6.1.3.

IIstitut Municipal d'Educació de Barcelona

■ Missió

L'Institut Municipal d'Educació de Barcelona (IMEB) és un organisme autònom local de l'Ajuntament de Barcelona, creat el 1994, i que continua la tradició municipal en matèria educativa, amb antecedents com el Patronat Escolar.

Actualment, l'Institut gestiona la xarxa d'escoles bressol municipals (EBM) –98 escoles amb 8.194 places–, les escoles municipals de música (EMM) –cinc escoles amb 2.957 places– i el Conservatori Municipal de Música, amb 548 alumnes de grau professional i 480 alumnes en altres cursos. L'IMEB impulsa i ofereix, també, diversos programes de promoció educativa, que tenen per objectiu promoure la innovació pedagògica i la participació de la comunitat educativa. Alguns exemples són el Baobab, programa de lleure educatiu comunitari, els “Camins escolars”, els “Patis escolars” o el Programa d'activitats escolars (PAE), que es coordina des de l'IMEB i que agrupa el conjunt de les institucions públiques i privades de la ciutat. També està adscrit a l'IMEB el Consell Escolar Municipal, òrgan de participació de la comunitat educativa a Barcelona, i que es coordina també amb els consells escolars de districte.

■ Entorn

L'IMEB actua perquè l'oferta educativa s'adeqüi a les necessitats de la ciutat, corregeix els desequilibris territorials i les desigualtats socials, reforça la xarxa pública i contribueix a millorar el sistema educatiu. També desenvolupa nombroses actuacions per promoure la participació, la innovació i la millora de l'acció educativa a la ciutat en el marc del compromís de Barcelona com a ciutat educadora.

Pel que fa a l'educació infantil en el tram 0-3 anys, el més destacable continua sent la falta de finançament dels últims anys per part de la Generalitat de Catalunya.

■ Recursos

Els recursos de l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona s'han dedicat fonamentalment a centres educatius, i la despesa es concentra en escoles bressol municipals, escoles municipals de música, Conservatori Municipal de Música i la Direcció de Centres Educatius de l'IMEB i Promoció Educativa.

Dins l'apartat “Altres” s'ha tingut en compte la despesa per a la Fundació BCN FP i el Consell Escolar Municipal.

El finançament de la despesa l'assumeix, en gran part, l'Ajuntament de Barcelona, i els ingressos de les persones usuàries provenen dels preus públics aprovats per la Comissió de Govern de l'Ajuntament de Barcelona.

Taula 6.1.3.1. Liquidació del pressupost

Institut Municipal d'Educació de Barcelona, 2017

Capítol	Gerència	Recursos i Serveis Generals	Centres educatius	Promoció educativa	Altres	Total
Despesa						
Personal	486.410,50	1.282.986,79	40.823.245,55	760.622,26	320.840,66	43.674.105,76
Béns corrents i serveis	612.144,39	378.799,22	15.385.862,87	1.043.241,90	18.709,34	17.438.757,72
Despeses financeres	0,00	31.650,05	0,00	0,00	0,00	31.650,05
Transferències corrents	1.509.652,67	27.760,66	1.666.817,84	228.982,05	874.842,46	4.308.055,68
Inversió i transferències de capital	130.007,16	63,65	69.112,43	9.913,33	0,00	209.096,57
Total	2.738.214,72	1.721.260,37	57.945.038,69	2.042.759,54	1.214.392,46	65.661.665,78
Finançament						
Ajuntament	2.568.727,72	1.719.369,91	40.167.651,36	2.042.759,54	1.214.392,46	47.712.900,99
Altres fonts	169.487,00	1.890,46	0,00	0,00	0,00	171.377,46
Persones usuàries	0,00	0,00	17.777.387,33	0,00	0,00	17.777.387,33
Total	2.738.214,72	1.721.260,37	57.945.038,69	2.042.759,54	1.214.392,46	65.661.665,78

En l'actualitat, l'Institut té una plantilla de 996 persones, la gran majoria de les quals, al voltant del 90%, són docents a les xarxes educatives esmentades.

Taula 6.1.3.2. Recursos humans a 31 de desembre

Institut Municipal d'Educació de Barcelona, 2017

	Gerència	Recursos i Serveis Generals	Centres educatius	Promoció educativa	Total
A1 Tècnics/iques superiors	6	6	126	5	143
A2 Tècnics/iques mitjans	3	7	788	6	804
C1 Administratius/ives - tècnics/iques auxiliars	4	5	10	1	20
C2 Auxiliars administratius/ives - pràctics/iques	1	9	8	1	19
E Personal subaltern - ajudants d'oficis	1	2	7	0	10
Total	15	29	939	13	996

De les 996 persones en plantilla a 31 de desembre de 2017, 923 estan destinades a centres docents (799 a escoles bressol municipals, 70 al Conservatori i 54 a escoles municipals de música); mentre que la resta, 73, estan destinades a serveis centrals.

Taula 6.1.3.3. Distribució de la plantilla funcional per edats i sexe a 31 de desembre
Institut Municipal d'Educació de Barcelona, 2017

Grups d'edat	% homes	% dones	% total
Menys de 30 anys	0,30	9,24	9,54
Entre 31 i 40 anys	1,81	31,12	32,93
Entre 41 i 50 anys	2,71	20,68	23,99
Entre 51 i 60 anys	4,12	24,00	28,12
De 61 anys en endavant	0,70	5,32	6,02
Total	9,64	90,36	100,00

■ Activitat

Durant l'any 2017, l'IMEB segueix treballant en el desenvolupament de la seva activitat ordinària de gestió i en el seguiment i control dels equipaments educatius municipals que són de la seva responsabilitat (98 escoles bressol municipals, 5 escoles municipals de música i el Conservatori Municipal de Música de Barcelona), a més de les activitats de promoció educativa, impuls de la formació professional i promoció de la participació a través del Consell Escolar Municipal i de districtes, d'acord amb la concreció dels objectius i actuacions del Programa d'actuació municipal (PAM) d'aquest mandat.

Direcció de Centres Educatius Municipals

Alguns dels eixos principals de treball durant l'any 2017 han estat els següents:

Escoles bressol municipals i atenció a la petita infància (EBM)

- Remodelació i ampliació de dues aules i un nou espai familiar a l'EBM Tres Tombs
- S'ha convocat un nou concurs públic per portar a terme el suport educatiu a les EBM. En aquest concurs s'han tingut en compte millores des d'una mirada social, i tindrà una durada de dos anys més pròrroga, per un import total d'1.532.932,04 euros.
- Ampliació d'hores de suport a totes les EBM.
- Creació i dinamització de grups de treball.
- Procés participatiu "Impulsem, educació i petita infància" (EPI)
- Participació en el programa "La coeducació a les EBM. Inclusió de la diversitat afectiva, sexual, de gènere, funcional, ètnica i cultural".
- Participació en l'elaboració del nou model integral d'espais familiars municipals.

Al llarg de l'any 2017, l'IMEB ha consolidat l'equip educatiu d'atenció a especials necessitats (EEAEN) amb estructura de personal estable i l'augment de les hores de suport educatiu.

L'EEAEN, al llarg de l'any 2017, ha atès un total de 811 infants.¹ D'aquests, 237 es van matricular amb necessitats educatives especials (NEE) en el seu moment, i 527 han estat infants per als quals l'EBM o llar d'infants (LLI) ha considerat necessari fer una demanda d'orientació, ja que la seva evolució preocupava la família o l'equip. S'han fet 527 visites d'observació i atenció a 103 EBM o LLI.

Escoles municipals de música de Barcelona (EMM)

- L'oferta educativa de llarga durada a les escoles municipals de música es concentra en la franja d'edat de 5 a 18 anys, amb 2.129 alumnes.
- Programa "Música per a nadons i els més petits". Hi han participat 565 nadons.
- Les escoles ofereixen programes formatius d'iniciació o aprofundiment en la pràctica instrumental, així com la possibilitat de formar part d'agrupacions corals amb una participació de 263 alumnes de més de 18 anys.
- Projectes de col·laboració de les escoles de música amb els centres educatius, amb una participació de 2.025 persones.
- Els alumnes de tres escoles de música surten de la ciutat fent intercanvis i altres activitats amb una participació de 205 alumnes.

Conservatori Municipal de Música de Barcelona

- Dins l'oferta cultural ("Dijous concert", "50' joves", etcètera) s'han organitzat 31 activitats amb una participació de 6.948 assistents.
- Durant el curs 2016-2017 s'han matriculat 548 alumnes en el grau professional i 480 als cursos oberts.

Direcció de Promoció Educativa

Alguns dels eixos principals de la feina de l'any 2017 han estat els següents:

- El Consell de Coordinació Pedagògica s'ha canviat el nom pel de Consell d'Innovació Pedagògica (CIP). Aquest canvi no és només nominal, sinó que respon a la voluntat de fer-lo agent de veritable innovació i transformació educativa. Aquesta voluntat es plasma en un pla de treball que es desenvoluparà al llarg de l'any 2018 que vetllarà per millorar la relació entre entitats i centres educatius, augmentar la qualitat de les activitats ofertes i incorporar-hi pràctiques innovadores. Aquest any, el CIP tenia 159 entitats que van organitzar 5.079 activitats agrupades en el Programa d'activitats escolars. Es van atorgar 29.248 places gratuïtes a alumnat de la ciutat.
- Suport educatiu a les famílies. Curs 2016-2017: 205 centres, 318 accions formatives i 6.181 participants.

¹ Dades corresponents a l'any 2017 (segon i tercer trimestre del curs 2016-2017 i primer trimestre del curs 2017-2018).

- “Petits talents científics”. Programa per fomentar la ciència entre l’alumnat de primària a través del professorat. Hi participen 44 centres amb 103 mestres i 2.432 alumnes de 3 a 12 anys.
- Escolab. L’any 2017 hi van participar 9.036 alumnes, de 161 centres educatius i amb 188 activitats diferents.
- Mostra de Recerca Jove de Barcelona. L’any 2017 es van presentar 195 treballs d’alumnat de segon de batxillerat, de 92 centres educatius.
- Planetari Municipal. L’any 2017 es van dur a terme 191 activitats amb 4.524 alumnes de 71 centres educatius.
- Barcelona Aula Mòbil. Vol donar suport a la innovació en cultura i noves tecnologies i realçar la cultura digital. Hi han participat 32 centres educatius amb 1.313 alumnes.
- Jornades Joves de Creativitat Artística. Hi han participat 310 alumnes en teatre i 357 en dansa.
- XXII Audiència Pública als Nois i Noies. Curs 2016-2017: “Barcelona, ciutat refugi”. Hi han participat 41 centres educatius i 1.685 infants.
- Patis escolars oberts als barris. Un total de 70 patis escolars oberts, amb 241.669 persones usuàries.
- Camí escolar, espai amic. Un total de 103 centres educatius tenen camí escolar consolidat i 7 han participat en la iniciativa “Bus a peu”.
- Biblioteca Artur Martorell. Any 2017: 938 persones usuàries presencials, 1.773 préstecs, 99 maletes temàtiques i vuit maletes viatgeres.
- Xarxa de Biblioteques Escolars. L’any 2017 es va donar suport a 77 centres educatius.
- El projecte Baobab és un projecte educatiu impulsat per l’Ajuntament de Barcelona a través de l’IMEB amb la finalitat de consolidar el lleure educatiu de base comunitària als barris prioritaris. S’ha desenvolupat en sis barris prioritaris i hi han participat 421 nenes i nens.
- L’IMEB, conjuntament amb el Departament Barcelona Ciutat Educadora, va organitzar el simposi “El dret col·lectiu a l’educació”, en el marc de la celebració del Dia Internacional de la Ciutat Educadora, amb una participació de 150 professionals.

Consell Escolar Municipal de Barcelona

Alguns dels eixos principals de treball durant l’any 2017 han estat els següents:

- Organització i desenvolupament de reunions del Consell Plenari, la Comissió Permanent i les comissions de treball.
- Coordinació i gestió de la representació municipal als consells escolars de centres docents públics (186 persones i 394 centres) durant el curs 2016-2017.
- Seguiment del funcionament dels consells escolars del curs 2016-2017.

- Participació en les comissions de selecció de les direccions de centres públics.
- Organització amb el Consell de Joventut de Barcelona (CJB) i la Regidoria de Joventut i Adolescència de la jornada de formació per a l'alumnat dels consells escolars de centre.
- Documents aprovats o produïts pel Ple Permanent, les comissions de treball i la Secretaria:
 - Manteniment i actualització del web del Consell Escolar Municipal de Barcelona (CEMB) i dels consells escolars municipals de districte (CEMD) (<http://ajuntament.barcelona.cat/consellescolarmunicipal/>).
 - Informe sobre el procés de selecció de direccions de centres públics.
 - Mesura de govern CEMB i Consell Educatiu de la Ciutat.
 - Reglament de règim intern del CEMB i dels CEMD.
 - Informe d'eleccions per renovar els consells escolars de centre 2016-2017.
 - Instruccions per a la representació municipal als consells escolars dels centres docents públics, escoles bressol i llars d'infants públiques.
 - Aportacions del plenari extraordinari conjunt del CEMB i CEMD al debat "Ara és demà".

237

Drets Socials

Memòria 2017

Organismes
Autònoms

Fundació BCN Formació Professional

Alguns dels eixos de treball principals durant l'any 2017 han estat els següents:

- Celebració dels 10 anys de la Fundació BCN Formació Professional. Aquesta celebració és el resultat i la culminació d'una aposta clara i decidida de l'Ajuntament de Barcelona amb referència a la formació professional. L'any 1994 es va crear el Consell de la Formació Professional de Barcelona –pioner a Catalunya i inspiració per a la creació dels posteriors– amb l'objecte de construir un sistema d'FP que respongués als diversos interessos de les persones joves, una opció de futur clara que calia visibilitzar i fer atractiva per a la ciutadania des de la perspectiva de totes les entitats i agents d'FP de la ciutat.
- Vuitena edició dels Premis FP emprèn. Presentació de 58 projectes realitzats per 180 alumnes.
- Complement a l'oferta de programes de formació i inserció a la ciutat de Barcelona i suport a programes destinats a joves en risc d'exclusió social. Desplegament d'una oferta de 28 programes (3 d'ells per a NEE), amb 461 places per a joves que han patit fracàs escolar o abandonament prematur, amb cofinançament per part de l'Ajuntament de Barcelona. Les places s'han repartit entre un total de 8 centres educatius i instituts, i 11 entitats socials de Barcelona. S'han elaborat 11 perfils professionals, i el retorn al sistema educatiu o laboral ha estat del 60%.
- Mobilitat d'estudiants. Programes Erasmus+ per a estudiants i graduats de grau mitjà i superior de formació professional, amb estades en pràctiques a empreses, de dos mesos de durada. Durant l'any 2017, l'associació ha batut el rècord històric de mobilitat: 678 desplaçaments (419 d'estudiants i 259 de docents), la qual cosa supera en 238 els que es van fer l'any anterior.

- Organització de la XVIII Assemblea General de Xarxa FP a la ciutat de Barcelona el 14 de febrer de 2017, amb la participació de 45 representants i responsables de les 26 ciutats europees membres de la Xarxa FP.
- Presentació de l'estudi internacional "Impacte de la mobilitat europea" el 15 de febrer de 2017, amb l'assistència de 126 persones (membres de la Xarxa FP, representants de la Comissió Europea, l'OCDE, la Generalitat de Catalunya i directors i directores dels centres de formació professional de Barcelona).
- Sisena convocatòria del Pla de mesures per al foment de la innovació a l'FP "Suport a projectes innovadors". Enguany s'han presentat un total de 82 projectes, 41 corresponents a la ciutat de Barcelona, 20 a l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB) i 21 a la demarcació de Barcelona (excepte l'AMB), la qual cosa indica la predisposició i voluntat per part dels centres d'FP a seguir treballant en aquesta línia d'innovació educativa i a apostar per projectes que atorguen valor afegit i qualitat al sistema de formació professional.

■ Actuacions i esdeveniments rellevants

Projectes per aconseguir l'equitat en l'àmbit educatiu

Tarifació social. Resultats del primer curs

Aquest curs 2017-2018, els preus de les escoles bressol s'han calculat mitjançant un sistema nou de tarifació social.

Fins ara totes les famílies pagaven el mateix, amb independència de la seva renda. Només les famílies que tenien una renda inferior a 1,34 vegades respecte a la renda de suficiència de Catalunya (RSC) (10.668 euros) tenien descompte sobre el preu.

A partir d'aquest curs, amb el nou sistema de tarifació social, cada família paga d'acord amb la seva capacitat econòmica. Hi ha 10 trams esglaonats de preu, la quota mínima és de 30,23 euros/mes per escolaritat i 19,77 euros/mes de menjador per als nens que en facin ús (50 euros en total), per a les unitats familiars amb una renda anual més baixa, i la màxima, de 220,67 euros per escolaritat i 156,20 euros per a les rendes més altes (395 euros en total).

Només les famílies que superin 4,5 vegades la renda de suficiència de Catalunya paguen el tram més alt.

Es mantenen els descomptes en el còmput de la renda per a les famílies nombroses, monoparentals o amb membres amb discapacitat i per a les famílies amb més d'un infant matriculat.

El cost de funcionament d'una plaça a les escoles bressol municipals de Barcelona és de 7.125 euros per curs (sense incloure costos indirectes i amortització). Així, el preu màxim establert està lluny de cobrir el cost de la plaça (de fet només cobreix el 55% del cost; la resta, fins al 100%, el continua assumint directament l'Ajuntament de Barcelona).

Amb anterioritat a la preinscripció es va posar a disposició de les famílies un simulador per ajudar a calcular el preu que els correspondria pagar, així com un apartat de preguntes freqüents per ajudar-les a resoldre dubtes.

Per agilitzar el procés s'han introduït nous processos informàtics, de manera que les rendes s'han consultat directament a l'Agència Estatal d'Administració Tributària (AEAT), i els carnets de monoparentalitat i família nombrosa a la Generalitat de Catalunya, la qual cosa ha estalviat a les famílies temps i desplaçaments en la tramitació de la matrícula.

L'IMEB ha tarifat socialment totes les famílies usuàries del servei d'escola bressol, llevat de les que van manifestar explícitament al full de matrícula que renunciaven a la tarifa social esmentada.

Quan es va anunciar la implantació del sistema de tarifació social es va estimar que, de cada deu usuaris, sis pagarien menys que el preu establert el curs anterior, un pagaria el mateix i només tres de cada deu pagarien més. Aquestes estimacions es van fer en funció de la renda de les famílies de Barcelona, i consta a l'expedient que va acompanyar l'aprovació dels preus públics al seu dia.

Ara és hora de fer el primer balanç d'aquest nou sistema social de preus, amb 7.742 famílies a qui s'ha aplicat la tarifació social, mentre que només 304 famílies han renunciat a la tarifació social.

Les previsions s'han complert: les famílies que paguen menys que en l'anterior sistema de preus (les que estan compreses entre el tram 1 i el tram 6, inclosos) representen el 61,99%, les que paguen el mateix (tram 7) són un 9,35%, i només el 28,66% paguen més que l'anterior preu públic (un 7,55% paguen 40 euros al mes més que abans; un 9,97% paguen 75 euros més al mes i, finalment, l'11,14% paguen la tarifa màxima de 395 euros mensuals).

Estudi “L'educació al llarg de la vida a Barcelona”

Aquest estudi ha estat elaborat per l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona (IERMB). En el context de la societat de la informació o societat del coneixement, les noves tecnologies de la informació i la comunicació vehiculen les nostres relacions i són un eix central en tots els àmbits de la vida: economia, cultura, educació, feina, etcètera. Per tant, l'educació i l'adquisició de coneixements i competències són mecanismes bàsics per obtenir un posicionament social. L'educació esdevé una condició necessària per fer front a la precarietat i l'exclusió social.

Projecte d'atenció socioeducativa a les famílies de la Zona Nord

Té per objectiu pal·liar les conseqüències de la pobresa infantil hereditària i prevenir-ne els factors de cronificació. Es basa en un treball intensiu, integral i integrat amb les famílies, els agents socials i la comunitat, per a la capacització de les potencialitats dels infants –principalment en l'etapa 0-3–, ja que el projecte parteix del treball directe amb les EBM de la Zona Nord (per començar, Aqüeducte i La Muntanya) coordinant la tasca

que els equips educatius duguin a terme amb altres serveis específics d'atenció maternoinfantil, espais familiars, centres oberts, grups de reforç escolar i espais de dones que permetin assolir una atenció individual, familiar i grupal efectiva.

En aquest treball és clau la intervenció social amb les famílies per poder analitzar i definir les línies d'actuació que cal seguir, basades en la necessitat de cercar noves formes d'intervenció que ajudin a trencar el cicle de transmissió intergeneracional de la pobresa, millorant les capacitats parentals.

Pla de barris

- **Baobab**

El projecte de lleure educatiu comunitari Baobab es va iniciar el 2016 en tres barris prioritaris de la ciutat. Durant el 2017 s'han dut a terme campaments en 6 barris de la ciutat, i el 2018 arribarem a 13 barris d'acció prioritària.

Taula 6.1.3.4. Participants en el projecte Baobab

Institut Municipal d'Educació de Barcelona, 2017

Districtes	Barris	Participants per barris	Participants per quinzenes	
			Primera	Segona
Sant Martí	El Besòs i el Maresme	77	38	39
	La Verneda i la Pau	66	29	37
Sant Andreu	Baró de Viver	75	35	40
	La Trinitat Vella	68	35	33
Nou Barris	La Trinitat Nova	65	31	34
Sants-Montjuïc	La Marina de Port	75	37	38
Total		426	205	221

Taula 6.1.3.5. Indicadors dels campaments realitzats. Agost 2017

Institut Municipal d'Educació de Barcelona, 2017

Barris	Fundacions	Federacions / entitats col·laboradores
El Besòs i el Maresme	Fundació Pere Tarrés	Moviment de Centres d'Esplais Cristians Catalans (MCECC) - Esplai Sant Gabriel + Minyons Escoltes i Guies de Catalunya (MEGSC) - Cau Besòs
La Verneda i la Pau	Fundació Josep Carol	Esplais Catalans (ESPLAC) - Escoltes Catalans i Esplai Xiroi
La Trinitat Vella	Fundació Catalana de l'Esplai	Federació Catalana de l'Esplai (FUNDESPLAI) - Esplai La Tortuga
La Trinitat Nova	Fundació Catalana de l'Esplai	Fundesplai
La Marina de Port	Fundació Pere Tarrés	MCECC + Mans a les Mans
Total	3 fundacions	

- **Caixa d'eines**

Participació en la Taula sobre Cultura i Educació, que té la representació de l'Institut de Cultura, el Pla de barris, districtes municipals, el Consorci d'Educació de Barcelona (CEB), el Consorci de Biblioteques i l'IMEB (Promoció Educativa i Direcció de Centres-Escoles de Música). En aquesta taula s'ha dissenyat una caixa d'eines en què s'inclou una àmplia oferta d'activitats de tipus artístic que s'ofereixen als diversos centres educatius públics de la ciutat. Entre les activitats ofertes destaquen activitats de circ, dansa, imatgeria festiva i música.

- **Menjallibres**

Durant el curs 2017-2018 es posarà en marxa un projecte de foment de la lectura per a infants de 7 i 8 anys als barris del Bon Pastor, la Trinitat Vella, el Besòs i el Maresme, Zona Nord, Roquetes i la Marina del Prat Vermell. Aquest projecte, liderat per l'IMEB, té el suport econòmic del Pla de barris, amb la participació del CEB, el Consorci de Biblioteques, els districtes de Sant Martí, Nou Barris i Sants-Montjuïc i l'Associació Rosa Sensat. Té per objectiu fomentar el gust per la lectura dels infants i les seves famílies i millorar les competències de lectoescriptura dels nens i nenes. Durant el 2017 s'ha dissenyat el projecte, s'ha elaborat el plec per al concurs de gestió i s'ha definit l'avaluació del projecte (abans, durant i després de la implementació).

241

Drets Socials

Memòria 2017

Organismes
Autònoms

Nova EMM al barri de Sants

L'estructura de l'edifici ja està construïda. Per al proper 2018, el Districte farà la licitació per a l'adequació i l'equipament de l'interior de l'escola. Es preveu que s'obri el curs 2021-2022, i amb aquesta escola tindrem sis EMM a la ciutat.

Projectes per a la qualitat educativa

Impulsem, educació i petita infància

Amb la voluntat de definir un model educatiu de futur per a la petita infància de la ciutat de Barcelona, s'ha impulsat un procés participatiu de reflexió sobre el model d'atenció educativa. A partir de l'anàlisi de la situació actual i de les oportunitats educatives de la petita infància, s'han identificat els principals reptes i propostes de millora.

S'ha creat un grup motor de coordinació del procés de treball, amb representants de l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona, de direccions i educadores de les EBM, famílies, experts en educació, el Consorci d'Educació, l'Institut d'Infància i l'Associació Rosa Sensat, i amb l'assessorament de Montserrat Anton.

Entre els mesos de desembre i febrer s'han fet entrevistes qualitatives per analitzar i proposar quins aspectes de l'educació infantil a Barcelona calia revisar. S'han fet trenta entrevistes a professionals de l'IMEB i a persones expertes en l'atenció educativa a la franja 0-3 a la ciutat de Barcelona, a càrrec d'Estratègies de Qualitat Urbana.

Els dies 12 i 13 de maig s'han celebrat unes jornades de reflexió i intercanvi d'experiències sobre la petita infància, els espais familiars i les escoles bressol municipals de Barcelona. La finalitat de les jornades ha estat combinar l'abordatge teòric i conceptual entorn de l'educació i la petita infància amb taules d'experiències i presentar l'estratègia "Impulsem, educació i petita infància" per promoure la participació.

S'han organitzat tres grups de treball formats per professionals, experts, representants d'entitats i famílies. Els eixos de reflexió i de debat han estat els següents:

- Grup 1. Les escoles bressol municipals
- Grup 2. Altres serveis d'atenció a la petita infància
- Grup 3. L'etapa d'educació infantil

La proposta metodològica de treball dels tres grups, a càrrec d'Indic (Iniciatives i Dinàmiques Comunitàries), s'ha articulada a partir de tres sessions de treball amb els objectius següents:

- Definir i compartir els elements principals de la situació actual.
- Definir els objectius i l'escenari de futur desitjats.
- Generar idees per al pla d'actuació.

Cadascuna de les sessions s'ha dinamitzat amb l'ajut de tècniques participatives que han permès ordenar la reflexió i assolir els objectius de cadascuna de les sessions. El document final, l'Informe de resultats, recull de manera ordenada els principals elements de diagnòstic, els objectius consensuats en els grups de treball i una relació de diferents idees que cal analitzar políticament i tècnica per valorar-ne la viabilitat.

Projectes d'escoles per la no discriminació

El projecte Xarxa d'Escoles i Instituts per la Igualtat i la No Discriminació s'inicia a les quatre escoles bressol següents: EBM La Muntanya, EMB El Fil, EBM El Cotxet i EBM El Roure. S'inicia amb una conferència inaugural sobre el tema de la coeducació i les desigualtats, i a partir d'aquest punt cada escola duu a terme les accions següents:

- Formació de 30 hores de durada per als equips d'educadores
- Cinc tallers de sensibilització en coeducació adreçats a les famílies

La finalitat d'aquesta formació és acompanyar les educadores en l'anàlisi dels estereotips de gènere i d'altres tipus de discriminació, i del paper que hi té l'escola bressol. Es pretén generar estratègies d'anàlisi de les pròpies pràctiques educatives per generar transformacions als centres i aconseguir espais de coeducació en sentit ampli.

El tipus de metodologia parteix de dinàmiques vivencials i de la investigació - acció participativa (IAP) com a eina privilegiada que busca el paper actiu de la comunitat educativa –en aquest cas, educadores i famílies– en la construcció del coneixement i en la generació de propostes de canvi.

Els objectius del projecte se centren en tres esferes d'incidència:

- La capacitat d'anàlisi de les persones participants, és a dir, la capacitat de detecció i de comprensió dels diferents eixos de desigualtat que operen al seu àmbit educatiu, en especial la de gènere.
- L'adquisició d'eines i recursos per posar en pràctica accions coeducadores a les escoles bressol.
- La definició de línies d'actuació que puguin dur-se a terme més enllà de la durada del projecte, basant-se en les necessitats detectades des de dins.

A partir del projecte pilot, la proposta és anar ampliant el projecte a la resta d'escoles bressol.

Projectes d'innovació educativa

Nou Consell d'Innovació Pedagògica (CIP)

El CIP es crea d'acord amb el que preveu la Mesura de govern del 2016 "Impuls al projecte de ciutat per fer de Barcelona una capital de la innovació pedagògica", amb el repte de fer créixer el potencial democratitzador d'aquest Consell, avançant des del consens amb les entitats i institucions que en formen part i generant objectius propis del mandat i un pla de treball per a cada curs. Els principals reptes són els següents: pla de treball en xarxa, garantia pedagògica, innovació pedagògica, esdevenir "l'organisme motor de la innovació pedagògica a la ciutat", suport als centres educatius, compromís social, etcètera.

L'objectiu del CIP és assegurar la millora de les propostes educatives promovent la innovació per mitjà de metodologies pedagògiques, el compromís social i la creació de nous espais d'intercanvi i coneixement.

Actualment el CIP està format per una xarxa de 170 entitats que ofereixen més de 5.100 activitats educatives, per mitjà del Programa d'activitats escolars (PAE), a centres educatius de Barcelona i Catalunya.

El Consell d'Innovació actual ha posat en marxa quatre comissions de treball per avançar en la innovació educativa amb les entitats i els centres.

- Grup de treball d'educació en valors (8 entitats)
- Noves metodologies educatives (16 entitats)
- Relació centres educatius - entitats (26 entitats)
- Grup de treball al territori (11 entitats)

Convocatòria de subvencions

L'Ajuntament de Barcelona publica la convocatòria general de subvencions per a projectes, activitats i serveis de districte i de ciutat.

Aquest any, per primer cop, s'ha obert una línia de programes d'àmbit temàtic d'educació amb quatre línies de treball:

- Suport al foment de l'activitat de les associacions de mares i pares d'alumnes (AMPA) de les escoles bressol, primària, secundària i altres centres educatius d'ensenyament obligatori.
- Projectes adreçats a entitats socials i educatives per treballar per a una Barcelona educadora i inclusiva.
- Projectes d'investigació i recerca educativa.
- Projectes per a la innovació educativa.

La relació de les subvencions atorgades per àmbits temàtics ha estat de 141 projectes, dels 167 de presentats, amb un total de 580.000 euros, dels quals:

- 29 són sobre educació i alimentació, foment de valors als centres educatius, educació i medi ambient, projectes solidaris i inclusius.
- 7 són sobre educació i gènere.
- 22 estan relacionats amb les EBM i amb NEE.
- 27 estan relacionats amb el PEC i amb projectes culturals i educatius.
- 17 estan relacionats amb el territori i de caire comunitari.
- 10 estan adreçats a l'orientació de joves, d'FP i d'universitats.
- 29 són realitzats per centres educatius i AMPA, i suport a les AMPA.

Simposi sobre el dret a l'educació

L'Ajuntament de Barcelona va organitzar de novembre a desembre un seminari de preparació del simposi internacional sobre el dret col·lectiu a l'educació, que tindrà lloc el 2018. Aquest simposi internacional sobre el dret a l'educació, organitzat per una ciutat com Barcelona, implica l'Estat com a responsable de polítiques nacionals d'educació i del dret a l'educació. Això es deu a diverses raons:

- En primer lloc, Barcelona és a Espanya l'única ciutat que té la responsabilitat de dissenyar i implementar un programa d'educació en virtut de la Carta municipal. D'altra banda, el Consell Municipal de la ciutat de Barcelona va ser l'origen de la Carta de ciutats educadores, que promou el desenvolupament individual i col·lectiu dels seus habitants.
- D'altra banda, les ciutats concentren, avui dia, una gran varietat de persones amb dret a l'educació, però que no hi tenen accés per diverses raons.

L'Ajuntament de Barcelona, amb aquesta iniciativa acompanyarà les grans ciutats del món, que estan cada vegada més implicades en el desplegament de programes d'educació inclusiva, tenint en compte la diversitat de necessitats educatives.

Els objectius específics són els següents:

- Analitzar el dret a l'educació des de les perspectives sociològiques, pedagògiques, econòmiques i polítiques.

- Desenvolupar una comprensió compartida dels problemes i reptes per a la realització efectiva del dret col·lectiu a l'educació, i una visió compartida de polítiques, estratègies i programes que es duren a terme per aplicar-lo.
- Definir conjuntament els objectius de la reunió internacional d'alt nivell el 2018 i acordar-ne els resultats.
- Presentar i analitzar les experiències de polítiques innovadores, estratègies i programes que promoguin l'assoliment del dret col·lectiu a l'educació que pot generar els debats en el simposi del 2018.

Projectes de participació social

CEMB, reglament, comissions i processos de participació

- **Reforma normativa**

Com a desenvolupament de la Mesura de govern “Impuls al projecte educatiu de ciutat per fer de Barcelona una capital de la innovació educativa”, el gener del 2017 es va presentar la Mesura de govern “Consell Escolar Municipal de Barcelona, consell educatiu de la ciutat”.

S'han dut a terme diverses actuacions per executar aquesta mesura.

S'ha endegat (acord del Plenari del CEMB del 20 de desembre de 2017) un procés de reforma de la normativa que regeix els consells escolars:

Reglament de règim intern (RRI) del CEMB i els CEMD. Aprovat pel Plenari del CEMB del 18 de juliol de 2017.

Reglament de constitució (RC) del CEMB i els CEMD. S'ha iniciat l'expedient administratiu per aprovar-lo, que haurà de culminar en el plenari municipal.

Decret de composició del CEMB. S'ha instat la Generalitat de Catalunya que el renovi. S'ha elaborat la documentació requerida per la Generalitat per iniciar el procés.

- **Representants municipals als consells escolars de centre**

Al llarg del curs 2016-2017 s'ha continuat amb els treballs de millora de l'aplicació COES (gestió de la informació que recullen els representants en les sessions dels consells i gestió dels pagaments). S'ha optat per substituir aquesta aplicació per una de nova que reculli informació més significativa i en faciliti la gestió i el tractament.

S'ha convocat una nova borsa de treball de representants municipals, atès que l'actual està exhaurida i les seves bases no permeten una renovació parcial.

- **Processos participatius**

Al llarg del curs 2016-2017 s'ha desenvolupat el procés de renovació dels consells escolars de centre, dels CEMD i del CEMB. Actuacions desenvolupades pel CEMB:

- S'han posat en marxa diverses aplicacions informàtiques per gestionar la participació de les EBM i les EMM, i per gestionar la participació dels

representants municipals en el procés de constitució dels nous consells escolars de centre. S'ha fet ús de l'espai de treball CEMRM (CEM representats municipals) per gestionar la informació i el lliurament de documentació als representants municipals.

- S'ha habilitat un compte de correu específic per gestionar la informació sobre el procés electoral.
- S'ha coordinat el procés de renovació dels CEMD (documentació, formularis, processos).
- S'ha elaborat un informe sobre el procés electoral, presentat a la Comissió Permanent del CEMB el 26 de juny de 2017.

- **Altres processos participatius**

Cal destacar el procés participatiu de reflexió sobre el model educatiu "Impulsem, educació i petita infància", que ja estat desenvolupat a l'apartat 2. Projectes per a la qualitat educativa.

- **XXII Audiència Pública als Nois i Noies. Curs 2016-2017**

Aquesta audiència és un projecte en forma de participació ciutadana a través del qual nois i noies d'11 a 17 anys proposen a l'Administració municipal l'adopció de determinades mesures en relació amb la temàtica de cada curs, alhora que assumeixen compromisos com a ciutadania de ple dret. Aquest darrer curs s'ha abordat la situació de les persones refugiades, amb la col·laboració de l'Àrea de Drets de la Ciutadania, Participació i Transparència, i del seu pla municipal "Barcelona, ciutat refugi".

Projectes de millora professional

Aprovació d'oferta pública per a professionals de les EBM i EMM

Es convocaran 475 places d'educadores d'EBM. Està previst que per al darrer trimestre del 2018 es publiquin les bases de la primera convocatòria de places. S'ha acordat amb RRHH i els sindicats treure les places en dues convocatòries per donar més oportunitats al col·lectiu d'educadores.

També s'han aprovat cinc places de professorat de les EMM.

Implantació del programa SAP de Recursos Humans

Se centra en l'òptima gestió del departament de Recursos Humans, no només pel que fa a la gestió administrativa (contractes, categories, nòmines, etcètera), sinó també quant a la gestió de temps, l'expedient personal, l'eina del portal de l'empleat, la coordinació dels mitjans de què disposa l'empresa amb les aptituds del personal, la recerca d'incentius que repercutixin en millores per als objectius empresarials, sempre buscant la maximització dels valors dels i les professionals que treballen a l'Ajuntament.

■ Reptes de futur per al 2018

- Obrir tres noves escoles bressol.
- Impulsar el projecte “Escola de segona oportunitat”.
- Celebrar l’acte “Ja tenim 100 escoles bressol municipals”.
- Celebrar el simposi pel dret col·lectiu a l’educació (novembre del 2018).
- Desenvolupar la Mesura de govern “Educació inclusiva”.
- Desenvolupar el projecte pilot a l’EBM Aurora.
- Desenvolupar el projecte “Barcelona, cultura de pau”.
- Preparar l’acte del 25è aniversari de les escoles municipals de música.
- Integrar la Fundació BCN FP com a fundació pública.
- Tramitar de manera telemàtica la preinscripció i la matrícula de les EBM..

247

Drets Socials

Memòria 2017

Organismes
Autònoms

Emilia Andreu

Gerent de l’Institut Municipal d’Educació de Barcelona

Taula 6.1.3.4. Indicadors de producció dels serveis
Institut Municipal d’Educació de Barcelona, 2017

	Curs 2012-2013	Curs 2013-2014	Curs 2014-2015	Curs 2015-2016	Curs 2016-2017	% d’increment 2012-2017
Escoles bressol municipals (EBM)						
Escoles	94	95	95	97	98	4,26
Alumnes	7.766	7.940	7.940	8.100	8.194	5,51
Escoles municipals de música (EMM)						
Escoles	4	4	4	4	5	25,00
Alumnes	2.502	2.525	2.619	2.681	2.957	18,19
Conservatori Municipal de Música (CMM)						
Alumnes	675	867	937	964	1.028	52,30

PROMOCIÓ EDUCATIVA

Xarxa de biblioteques escolars

Centres	78	78	78	77	77	-1,28
---------	----	----	----	----	----	-------

BCN Aula Mòbil

Centres	-	23	30	31	32	39,13
Alumnes	-	796	1.179	1.285	1.313	64,95

EscoLab

Centres	40	35	51	133	161	302,50
Alumnes	4.504	5.350	8.078	9.173	9.036	100,62

Petits talents científics

Centres	-	22	42	49	44	100,00
Alumnes	-	702	2.150	2.257	2.432	246,44

Tot Dansa

Centres	20	4	6	7	11	-45,00
Alumnes	398	70	104	186	357	-10,30

Teatre

Centres	39	21	23	19	21	-46,15
Alumnes	518	618	626	307	310	-40,15

Audiència pública de ciutat

Centres	19	22	19	11	41	115,79
Alumnes	700	898	737	315	1.685	140,71

Camins escolars

Camins	61	67	81	130	148	142,62
Centres	-	123	123	88	103	-16,26
Alumnes	42.223	44.024	44.442	49.515	59.979	42,05

Patis escolars oberts al barri

Centres	65	68	70	69	70	7,69
Nombre d'usos	256.847	307.916	280.844	288.969	241.669	-5,91

Suport educatiu a les famílies

Centres	152	162	176	176	205	34,87
Xerrades	292	288	303	328	354	21,23
Participants	5.226	4.546	4.961	5.029	6.181	18,27

Planetari Municipal

Centres	165	81	68	83	71	-56,97
Activitats	-	192	141	178	191	-0,52
Alumnes	3.900	4.563	3.386	4.259	4.524	16,00

6.1.4. Institut Municipal de l'Habitatge i Rehabilitació de Barcelona

L'Institut Municipal de l'Habitatge i Rehabilitació de Barcelona (IMHAB) és un organisme municipal que ha fusionat el Patronat Municipal de l'Habitatge (PMHB) i els serveis del Consorci de l'Habitatge gestionats per Barcelona Gestió Urbanística, SA (BAGURSA), amb l'objectiu d'aglutinar esforços, racionalitzar els recursos i potenciar-ne la capacitat.

Des de mitjan 2017 l'IMHAB ha funcionat de manera operativa fusionant els dos organismes, i la seva aprovació legal va ser al febrer del 2018. Així, doncs, la ciutat disposa d'un nou ens per gestionar tots els serveis d'habitatge.

■ Missió

L'IMHAB hereta, doncs, les missions dels dos organismes anteriors, i les fusiona en una de sola.

Així, la missió principal de l'IMHAB és gestionar, de forma integral, les polítiques d'habitatge de la ciutat de Barcelona, millorar els seus serveis i fer-los més eficients i eficaços.

S'encarrega d'impulsar la construcció i gestió de l'habitatge públic i de promoure polítiques d'habitatge sostenibles com la rehabilitació d'edificis i habitatges, informar i assessorar els ciutadans sobre l'habitatge, exercir la mediació entre privats per a una millor convivència i relació, atendre i prevenir les situacions d'expulsió i desnonaments a la ciutat, donar suport al pagament de les obligacions en habitatge de les persones més vulnerables, proposar i executar les sancions previstes a l'ordenament jurídic que són de competència municipal i conèixer la situació global de l'habitatge a la ciutat.

■ Entorn

El Pla pel dret a l'habitatge 2016-2025 permet obtenir les línies mestres de les polítiques d'habitatge de la ciutat que fonamenten la intervenció de l'IMHAB. La situació d'emergència d'habitatge creixent fa més complexes i alhora necessàries les polítiques empreses per l'IMHAB per encàrrec municipal i del Consorci de l'Habitatge. La insuficiència manifesta de mitjans de les altres administracions (Estat i Generalitat) dedicats a l'habitatge i, en concret, a la nostra ciutat, ens aboca necessàriament a la màxima eficiència i plantejaments d'innovació que puguin maximitzar els nostres propis recursos i eines pròpiament municipals. En aquesta línia cal augmentar la col·laboració amb el sector privat, que permeti multiplicar l'impacte de les polítiques d'habitatge a la ciutat (l'Operador Metropolità n'és un exemple).

■ Recursos

L'IMHAB ha obtingut uns ingressos de 35,9 milions d'euros, amb un resultat d'explotació de 3,2 milions d'euros i uns guanys d'1 milió d'euros, que es destinaran íntegrament a accions pròpies de l'IMHAB, com la incorporació de nous habitatges mitjançant la promoció, l'adquisició i la millora dels edificis d'habitatges que es gestionen.

Les partides més rellevants pel que fa als ingressos han estat els lloguers, amb 21,3 milions d'euros, i les vendes, bàsicament del dret de superfície d'habitatges, amb 5,6 milions d'euros.

El resultat obtingut ha estat possible gràcies al marge de vendes i a la disminució de les despeses financeres, com a conseqüència d'un descens dels tipus d'interès i d'una significativa baixada de l'endeutament, que ha passat de 153 milions d'euros l'any 2016, a 149 milions d'euros a 31 de desembre de 2017.

El volum d'inversió pel que fa a la nova construcció de promocions d'habitatges ha estat d'11,7 milions.

Taula 6.1.4.1. Finançament

Institut Municipal de l'Habitatge i Rehabilitació, 2017

	€
Inversió	11.679,00
Resultat comptable	999,00
Flux de caixa	7.909,00

Taula 6.1.4.2. Recursos Humans a 31 de desembre

Institut Municipal de l'Habitatge i Rehabilitació, 2017

	Total	Mitjana d'edat	% de dones
Directius/ives	5	52,20	60,00
Caps de departament	9	51,89	55,56
Tècnics/iques	92	41,10	64,13
Administratius/ives i auxiliars	85	44,07	74,12
Altres	3	60,00	33,33
Total	194	43,48	

■ Activitat

Les actuacions més destacades al llarg de l'any 2017 han estat les següents:

Serveis i ajuts

Xarxa d'Oficines de l'Habitatge de Barcelona (XOHB)

El Consorci ofereix els seus serveis mitjançant la Xarxa d'Oficines de l'Habitatge de Barcelona.

Aquest any, les oficines van fer 272.117 atencions presencials, un 22,43% més que l'any anterior. D'aquestes atencions destaquen, en primer lloc, les d'ajuts i pagaments de l'habitatge amb un 42%, seguides per les del Registre de Sol·licitants d'Habitatge i Adjudicacions, amb un 32%, l'ús digne de l'habitatge (assessoraments i mediació), amb

un 15%, la Borsa d'Habitatge de Lloguer, amb un 8%, i, finalment, les de rehabilitació i cèdules d'habitabilitat, amb un 2 i un 1%, respectivament.

Com a novetats d'aquest 2017 cal destacar:

- La internalització del personal d'informació de les oficines d'habitatge a l'IMHAB, amb la millora consegüent de les seves condicions laborals.
- La unificació a l'IMHAB i la incorporació de les oficines a la seva estructura.
- El trasllat a la nova seu de la plaça de Salvador Seguí de l'Oficina d'Habitatge de Ciutat Vella, que ha estrenat noves instal·lacions més ben adaptades a les necessitats de l'atenció.

Assessorament i mediació

El servei d'assessorament i mediació es desenvolupa a les oficines d'habitatge i ofereix a la ciutadania informació especialitzada sobre habitatge. L'any 2017 es van fer 15.176 atencions (un 28% més que l'any anterior), i es va consolidar la tendència ascendent d'altres anys.

Així, les demandes d'orientació en lloguer van ser les més nombroses, amb un 75% del total, seguides de les de comunitats de propietaris, amb un 11%, i les de mediació en contractes de lloguer, amb un 10%. La resta, compra, assetjament i el servei de les consultes sobre les dificultats en el pagament de crèdits hipotecaris (Ofideute) van ser testimonials, amb un 4%. Cal destacar que el Servei d'Ofideute està baixant significativament aquests darrers anys.

Unitat contra l'Exclusió Residencial (UCER)

Aquest servei bàsicament actua amb els processos de desnonament, preveient-los i atenent el seu desenvolupament amb un objectiu: aturar, en la mesura del que sigui possible, el desnonament i atendre les famílies que estan en aquest procés. També opera en l'àmbit de disciplina, detectant els casos en què es produeixen situacions anòmales i sancionables previstes per la Llei pel dret a l'habitatge, que es remeten al Departament de Disciplina d'Habitatge del mateix IMHAB per tramitar-los.

En els processos de desnonaments, la Unitat fa un diagnòstic de la situació del procediment, aporta una mediació amb els arrendadors per evitar el llançament, amb els executants hipotecaris o amb els propietaris demandants de processos judicials de precari, i també actua acompanyant les persones afectades mitjançant el Servei d'Intervenció en la Pèrdua de l'Habitatge i Ocupació (SIPHO).

El 2017 les unitats de convivència (famílies) ateses han estat 2.351, a les quals se n'han de sumar 917 més del 2016 (7.760 persones afectades ateses, el 31% de les quals han estat menors). Això representa un increment respecte al 2016 d'un 50% d'unitats de convivència ateses. Cal destacar, també, que, segons fonts del Consell General del Poder Judicial, els desnonaments de la ciutat han estat 2.519 i que, per tant, representa un 6,5% menys que l'any anterior.

Borsa d'Habitatges de Lloguer de Barcelona

És un servei de mediació entre propietaris d'habitatges buits i possibles llogaters, amb l'objectiu d'incrementar el nombre d'habitatges de lloguer a preus assequibles. Les gestions que es duen a terme han de revertir, finalment, en un contracte signat directament entre el propietari i el llogater, i ha de suposar un preu inferior al de mercat a canvi de diferents avantatges per al propietari, com ara la rehabilitació del seu habitatge (en aquest cas s'incrementa en cinc anys la durada del contracte, en lloc del mínim de tres que marca la Llei).

La campanya "Tu tens la clau", encetada el mes de novembre del 2016, ha suposat un augment notable d'entrada de nous pisos a la Borsa, i s'ha passat a tenir 184 nous pisos més; val a dir que el 2016 tan sols va incrementar-se en 42 habitatges i, per tant, la valoració de la influència de la campanya és molt positiva.

Així, doncs, el nombre de contractes vigents el 31 de desembre de 2017 era de 767, la qual cosa suposa un increment del 21,17% respecte al 2016.

Cessió d'habitatges privats (programa Hàbitat 3)

Aquest servei de mediació entre llogaters i propietaris té la particularitat que aquest darrer fa una cessió a l'Ajuntament mitjançant una entitat social i, per tant, el contracte es fa directament amb aquesta entitat. El llogater finalista té la seva relació contractual i quotidiana amb aquesta entitat i no amb el propietari.

Això facilita poder destinar aquests habitatges a persones amb molt pocs recursos, i és l'Ajuntament qui determina el lloguer just que han de pagar, i qui assumeix la diferència amb el que percep el propietari.

El volum d'habitatges d'aquest programa té un topall de 250 i, a 31 de desembre de 2017 hi havia contractats 249 habitatges, a diferència del 2016, en què en la mateixa data n'hi havia tan sols 227. El lloguer mitjà que paguen els llogaters ha estat de 145 euros mensuals (pràcticament igual que el 2016, en què va ser de 150 euros) i el cànon que es paga als propietaris s'ha pogut reduir respecte al 2016, i ha passat de 600 euros mensuals a 565 euros l'any 2017.

Ajuts per al pagament de l'habitatge

Aquesta línia d'ajuts és fonamental per evitar els processos de degradació de la situació dels llogaters i dels hipotecats amb dificultats de pagament, i també per evitar desnonaments un cop iniciats.

Hi ha una gran diversitat d'ajuts, a causa de la varietat de situacions i la titularitat administrativa. Són els següents:

- Lloguer just (Generalitat de Catalunya): prestacions per al pagament del lloguer adreçades a les persones beneficiàries l'any 2017 així com per a col·lectius específics. S'han aprovat 1.949 expedients, 225 menys que l'any anterior, en què hi va haver 2.175 expedients.

- Prestacions econòmiques d'especial urgència per afrontar situacions d'emergència en l'àmbit de l'habitatge (Generalitat de Catalunya). Els expedients aprovats l'any 2017 van ser 519, un 15,06% menys que el 2016.
- Subvencions per al pagament del lloguer (Ministeri de Foment), adreçades a nous sol·licitants. Se n'han subvencionat 4.935 durant el 2017, un 37% més que el 2016.
- Prestacions per al pagament del lloguer adreçades a persones beneficiàries. L'any 2017 (Consorti d'Habitatge), s'han concedit 2.138 ajuts.
- Gestió de la renda bàsica d'emancipació (Ministeri de Foment), que continua vigent però està en vies d'extinció i, per tant, no es concedeixen nous ajuts.
- Subvenció per a la inclusió d'habitatges al programa de Borsa: han estat 292 expedients tramitats en lloc dels 37 de l'any anterior (convocatòria pendent de tancament).

D'altra banda, hi ha altres programes d'ajuts, com ara el de pagament de la fiança i primer mes del lloguer de pisos de la Borsa d'Habitatge de Lloguer, en què tan sols s'han tramitat sis expedients.

Ajuts per a la rehabilitació

Des de l'aprovació de les bases reguladores d'ajuts per a la rehabilitació d'edificis i habitatges específiques per a la ciutat de Barcelona, el desembre del 2009, per la Junta General del Consorci de l'Habitatge de Barcelona (CHB), tots els ajuts per a la rehabilitació a la ciutat s'han fet sota el criteri de convocatòria única per part del Consorci, que és qui té aquesta competència.

S'han aprovat 1.321 expedients de rehabilitació el 2017, la qual cosa ha suposat intervenir en 18.292 habitatges, xifra molt superior a la del 2016, en què se'n van beneficiar 12.377 habitatges.

La xifra econòmica també és sensiblement superior el 2017; s'ha passant d'una inversió de 25,4 milions d'euros el 2016 a 31,4 milions d'euros el 2017, que suposa 91,3 milions d'euros d'inversió total per dur a terme les rehabilitacions, entre ajuts i aportacions dels particulars.

Disciplina de l'habitatge

Amb la voluntat de detectar les situacions d'ús anòmal de l'habitatge, s'apliquen les competències d'inspecció i capacitat sancionadora previstes per la llei.

L'activitat de la Unitat de Disciplina de l'Habitatge s'ha centrat principalment en els procediments per desocupació permanent. En concret, fins el 31 de desembre de 2017 s'han iniciat 514 expedients de declaració d'utilització anòmala per desocupació permanent i se n'han incoat 166.

D'aquests, s'han incoat 12 expedients sancionadors i s'han pagat fins a 7 multes coercitives.

Cens d'habitatges buits

El Cens d'habitatges buits té com a objectiu principal identificar els habitatges buits existents a la ciutat de Barcelona per tal de fomentar-ne la incorporació al mercat a través de la Borsa d'Habitatges de Lloguer Assequible de Barcelona o del Programa de cessió d'habitatges buits. Fins ara no s'havia fet mai aquest estudi.

Per detectar els habitatges en desús, un equip de treball de l'Ajuntament visita els pisos potencialment buits i confirma in situ la situació dels immobles.

Durant el 2017 s'ha fet el cens en 17 barris més en 7 districtes diferents: Porta, Camp de l'Arpa del Clot, la Dreta de l'Eixample, el Carmel, el Poble-sec - Parc de Montjuïc, la Prosperitat, Sant Antoni, Vallbona, Torre Baró, Ciutat Meridiana i la Nova Esquerra de l'Eixample, Trinitat Nova, Baró de Viver, el Bon Pastor, el Besòs i el Maresme, Vila de Gràcia i el Raval.

S'iniciarà una tercera i última fase el 2018 amb els barris restants de la ciutat.

Els resultats han estat, fins ara, la detecció de 3.609 habitatges buits (un 1,52% del total d'habitatges dels barris censats), uns 1.600 dels quals són de propietaris particulars. També s'han detectat 664 finques amb necessitat de rehabilitació, que rebran la visita i l'assessorament de l'IMHAB, i 428 habitatges d'ús turístic que no constaven com a legals i que han estat traspassats a l'Àrea d'Ecologia Urbana.

Accés a l'habitatge de protecció oficial (HPO) i gestió del parc públic

Registre de sol·licitants d'habitatge de protecció oficial

La condició per participar en els processos d'adjudicació dels habitatges protegits a la ciutat és inscriure's en el Registre de Sol·licitants d'Habitatge amb Protecció Oficial de Barcelona (RSHPOB) www.registrehabitatgebcn.cat.

A 31 de desembre de 2017 el nombre d'unitats de convivència inscrites al Registre ascendia a 36.577, un 19,39% més que l'any anterior, que corresponen a 71.924 persones.

Al llarg de l'any 2017 s'han fet 229 propostes d'adjudicacions (76 d'obra nova i 153 de segones adjudicacions). Aquestes adjudicacions no es poden considerar definitives perquè és possible que un adjudicatari renunciï a posteriori a l'habitatge adjudicat.

Adjudicació d'habitatges per a emergència social

Per als casos de vulnerabilitat i de pèrdua imminent de l'habitatge, el Consorci disposa dels habitatges del Fons de Lloguer Social, que adjudica a través de la Mesa d'Emergències Socials de Barcelona.

Durant el 2017 s'han fet 11 reunions de la Mesa, on s'han analitzat 551 situacions de pèrdua de l'habitatge, amb la instrucció de les oficines d'habitatge. S'han estimat 213 expedients en situació d'emergència, i s'ha adjudicat habitatge del Fons de Lloguer Social. Per a 30 sol·licituds, s'ha trobat una solució alternativa. Això suposa un 35,37% de disminució d'habitatges adjudicats a la Mesa respecte a l'any anterior.

A 31 de desembre de 2017, hi ha 232 expedients estimats pendents d'assignació d'un habitatge.

El parc públic gestionat per l'IMHAB

L'IMHAB, a 31 de desembre de 2017, gestiona 7.267 habitatges en lloguer i 716 en dret de superfície. Un 67,06% dels de lloguer són de patrimoni propi i la resta són de l'Ajuntament o d'Incasòl.

En aquesta data, 181 habitatges es troben en rotació, la qual cosa representa el 2,49% del parc de lloguer gestionat. Així mateix, altres 195 habitatges es troben pendents de primera adjudicació.

D'altra banda, l'IMHAB té un import mitjà de lloguer de 206 euros/mes; els imports van de 0 a 299 euros (84% de les quotes). A més, a les persones que no poden pagar aquestes quantitats, se'ls subvenciona el lloguer, en concret, dels habitatges amb serveis per a gent gran. S'han subvencionat 3.238.554,45 euros, i dels que són contractes amb ajuts del Fons de Lloguer Social, 1.985.965,34 euros.

Pel que fa a nous contractes, el 2017 se n'han signat 527, cosa que representa un 20,87% menys que l'any anterior.

El Servei de Prevenció, Intervenció i Mediació en Habitatges Públics (SPIMH) es va posar en marxa a finals del 2014 per actuar en els habitatges públics, protegits o gestionats en el marc d'un programa públic, fonamentalment inclosos en el Fons d'Habitatges de Lloguer Social o els susceptibles d'incloure-s'hi. Les seves funcions se centren a acompanyar els nous arrendataris a integrar-se en l'entorn i la seva comunitat de veïns, mediar en els conflictes, analitzar les dificultats per fer-se càrrec del pagament del lloguer, amb una proposta d'actuació, i fer el seguiment de la resta de condicions contractuals. El 2017 s'han fet 737 intervencions, un 69,43% més que el 2016.

Pel que fa a reparacions i rehabilitacions dels edificis del parc públic, la despesa ha estat de 6.690.690,26 euros, que correspon a 2.491 habitatges. S'hi inclouen també les actuacions extraordinàries de millora i la rehabilitació i remodelació de barris.

L'IMHAB gestiona 445 locals i 943 places d'aparcament, 29 places més que el 2016.

A més, com a unitats internes, cal destacar les renovacions i regularitzacions de lloguers, la gestió patrimonial, l'administració de les finques, l'atenció i informació a les famílies usuàries del parc públic, els expedients contenciosos oberts a algunes d'aquestes, les inspeccions i el fons documental del mateix IMHAB.

Comunicació corporativa

Pel que fa a la comunicació, s'han dut a terme diverses accions, entre les quals destaquen les següents:

- L'edició de diferents publicacions relacionades amb l'habitatge, com ara Xifres d'Habitatge.
- L'atenció a grups internacionals de professionals provinents de diferents països, entre els quals Corea del Sud, Noruega, Itàlia, Tailàndia, Dinamarca o l'Illa de la Reunió.

- La coordinació de jornades de portes obertes per visitar els pisos del PMHB (IMHAB), així com la participació a l'Open House, festival per apropar l'arquitectura i els habitatges a la ciutadania.
- L'exposició sobre els projectes d'habitatge de promoció pública del PMHB en col·laboració amb l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona, a més d'altres actes divulgatius.
- La difusió de l'activitat del PMHB a través del web, la imbricació dels continguts al nou web municipal mitjançant materials divulgatius i notes de premsa als mitjans de comunicació.
- La vinculació de la pàgina web del PMHB al nou web d'Habitatge de l'Ajuntament de Barcelona.
- La comunicació interna de la institució amb eines com ara la intranet o el butlletí informatiu als membres del Consell de l'Habitatge Social de Barcelona.

Obra nova i adquisicions

Promoció d'obra nova

Durant l'any 2017, l'IMHAB va lliurar quatre promocions amb 272 habitatges. Així mateix, havia acabat les obres de tres promocions amb 135 habitatges per lliurar durant el primer trimestre de l'any 2018.

Durant l'any 2017 es van comptabilitzar 43 promocions d'obra (5 en construcció, 31 en projecte, més 7 que són d'operadors delegats i que, per tant, no assumeix directament l'IMHAB). L'any anterior aquestes xifres van ser de 27 promocions (10 en construcció i 17 en projecte).

Compra d'habitatges o cessió d'usdefruit

Durant l'any 2017 s'han adquirit 288 habitatges: 185 habitatges provinents de la compra directa o de l'exercici del tanteig i retracte (un 44,53% més que el 2016) i 103 de la cessió d'usdefruit signada amb la SAREB (77) i Building Center (26). Als procedents de compra directa o de tanteig i retracte s'hi ha destinat 24.914.363,97 euros.

Addicionalment, a la fi de l'any 2017 hi havia 300 habitatges en tràmit d'adquisició: 187 habitatges de compra directa o exercici del tanteig i retracte i 113 de cessió d'usdefruit.

■ Reptes de futur per al 2018

Per a l'any 2018, l'IMHAB es planteja els reptes següents:

- Augmentar la construcció d'habitatges de protecció oficial per atendre les necessitats d'habitatge de la població, com a principal promotor de l'Ajuntament de Barcelona.

- Acabar el cens d'habitatges buits amb la resta de barris de la ciutat i ampliar el parc d'habitatges gestionats amb l'adquisició de pisos buits de grans i petits tenidors i la rehabilitació posterior que se'n fa.
- Continuar treballant perquè el parc públic d'habitatges sigui majoritàriament de lloguer social, per tal d'assolir l'objectiu del Pla pel dret a l'habitatge de Barcelona 2016-2025, en què es preveu que el 80% del total de la nova promoció tingui aquest règim de tinença.
- Posar més sòl públic a la disposició de promotores socials, com ara cooperatives, a partir de nous models de tinença de l'habitatge i noves formes de convivència, com el model de cessió d'ús en règim cooperatiu, així com continuar amb aquelles promocions d'aquest model de tinença que ja s'haguessin iniciat durant el 2017.
- Fomentar nous models d'habitatge de protecció oficial que donin resposta als requeriments socials actuals (criteris de gènere, d'accessibilitat, eficiència, model de convivència, etcètera).
- Millorar la gestió i l'eficàcia de la Mesa d'Emergències, i reduir-ne l'augment sostingut de la llista d'espera.
- Continuar el reforç de les actuacions a càrrec de la UCER.
- Iniciar la renovació i ampliació, si escau, del contracte de cessió d'habitatges gestionat fins el 2018 per Hàbitat 3.
- Consolidar la rehabilitació com un pilar bàsic de la política d'habitatge a la ciutat i condicionar els propietaris que gaudeixin de les ajudes que millorin les condicions de lloguer als arrendataris, si escau (índex de preu del lloguer i durada del contracte).
- Mantenir, rehabilitar i millorar el parc públic d'habitatge actual.
- Dissenyar i aplicar un model millorat de xarxa d'oficines d'habitatge a la ciutat.
- Consolidar la gestió unificada de l'Institut Municipal de l'Habitatge i Rehabilitació, millorant-ne els processos i la gestió dels recursos.

257

Drets Socials

Memòria 2017

Organismes
Autònoms

Àngels Mira i Cortadellas

Gerent de l'Institut Municipal de l'Habitatge i Rehabilitació

Taula 6.1.4.3. Indicadors de producció de serveis

Institut Municipal de l'Habitatge i Rehabilitació de Barcelona, 2017

	2011	2012
Atencions a les oficines de l'habitatge		
Ciutat Vella	23.200	22.513
L'Eixample	17.198	15.625
Sants-Montjuïc	17.428	17.187
Les Corts	8.228	7.596
Sarrià - Sant Gervasi	4.989	4.087
Gràcia	19.203	17.645
Horta-Guinardó	14.021	12.153
Nou Barris	20.034	16.852
Sant Andreu	15.873	14.017
Sant Martí	27.482	22.418
Total	167.656	150.093
Ajuts per a la rehabilitació		
Nombre d'expedients	1.114	827
Ajuts per a la cohesió social	-	60
Habitatges inclosos als expedients	19.374	11.411
Subvenció (€)	20.208.270,90	18.558.746,40
Pressupost d'obres (€)	65.646.551,17	65.854.021,72
Programa d'ajuts per a la instal·lació d'ascensors¹		
Nombre d'expedients	286	335
Habitatges inclosos als expedients	4.070	4.319
Subvenció (€)	10.794.182,21	11.438.120,45
Pressupost d'obres (€)	24.611.229,50	28.867.132,64
Tramitació de cèdules d'habitabilitat		
Cèdules gestionades en oficines de l'habitatge	-	-
Inspeccions d'oficines de l'habitatge	-	-
Cèdules gestionades als Serveis Territorials ²	-	-
Inspeccions de Serveis Territorials	-	-
Registre de sol·licitants d'HPO		
Inscripcions vigents	30.572	27.813
Processos d'adjudicació de noves promocions	5	6
Habitatges inclosos en els processos d'adjudicació (primeres i segones adjudicacions)	741	669
Acumulat d'habitatges adjudicats	2.203	2.872
Adjudicatari citats	5.922	6.154
Mesa d'Adjudicació d'Habitatges per a Emergència Social		
Habitatges adjudicats	138	177
Servei d'Informació i Assessorament Legal en Matèria d'Habitatge		
Lloguer	3.818	4.190
Comunitat de propietaris	504	911
Compra	117	208
Programes de mediació		
Nombre de mediacions Ofideute	-	292
Nombre de mediacions en el lloguer iniciades	-	37
Nombre de mediacions en el lloguer acabades	-	-

	2013	2014	2015	2016	2017	% d'increment 2011-2017
	19.823	17.173	26.471	30.254	37.618	62,15
	15.218	13.040	18.776	20.775	23.360	35,83
	15.302	17.205	19.730	23.347	26.922	54,48
	6.911	6.918	10.462	10.342	13.657	65,98
	4.605	7.091	9.784	10.339	12.872	158,01
	14.246	11.688	14.865	12.756	20.823	8,44
	14.174	16.358	17.095	18.724	23.714	69,13
	21.628	18.139	29.831	42.238	46.871	133,96
	14.181	12.212	14.138	17.792	25.558	61,02
	26.508	26.328	29.080	35.704	40.722	48,18
	152.596	146.152	190.232	222.271	272.117	62,31
	251	123	630	790	1.321	18,58
	29	3	21	19	23	-61,67
	3.316	1.924	10.100	12.337	18.292	-5,58
	7.246.775,38	4.272.033,55	27.484.344,48	25.431.083,56	31.425.038,70	55,51
	29.943.268,76	12.917.313,67	58.616.649,07	72.004.836,68	91.300.406,06	39,08
	98	33	142	142	196	-31,47
	1.306	491	1.892	1.885	2.472	-39,26
	2.618.717,86	514.777,96	5.812.516,55	5.641.537,26	9.149.052,48	-15,24
	11.442.867,44	1.744.083,59	12.731.873,34	12.999.024,68	20.076.788,82	-18,42
	12.866	16.235	15.991	14.738	14.906	15,86
	1.393	832	856	576	324	-76,74
	16.010	13.998	10.244	10.346	8.564	-46,51
	58	134	184	141	217	274,14
	28.584	29.725	28.238	30.637	36.577	19,64
	5	5	3	0	4	-20,00
	291	632	532	134	265	-64,24
	3.163	3.795	4.327	4.461	4.726	114,53
	2.889	5.273	3.864	2.644	716	-87,91
	213	198	319	363	213	54,35
	5.594	5.911	6.768	8.391	11.375	197,93
	1.047	1.057	1.152	1.250	1.707	238,69
	154	113	159	125	215	83,76
	602	468	412	380	272	-6,85
	169	180	485	1.087	1.556	-
	147	125	281	649	1.032	602,04

259

Drets Socials

Memòria 2017

Organismes
Autònoms

Taula 6.1.4.3. Indicadors de producció de serveis (continuació)
 Institut Municipal de l'Habitatge i Rehabilitació de Barcelona, 2017

	2011	2012
Programes de captació d'habitatge privat		
Borsa d'habitatges de lloguer (contractes vigents)	1.081	1.064
Habitatges cedits per a lloguer social	-	-
Nombre d'ajuts per al pagament de l'habitatge		
Prestacions per al pagament del lloguer	4.326	3.670
Prestacions d'especial urgència	951	485
Subvencions per al pagament del lloguer	-	-
Ajut del Consorci, per al pagament del lloguer	-	-
RBE expedients vigents	17.506	5.579
Servei de Prevenció, Intervenció i Mediació en Habitatges (SPIMH)		
Prevenció, intervenció i mediació en habitatges públics	-	-
UCER		
Unitats de convivència ateses	-	-
Ordres de llançament ateses	-	-
Casos resolts	-	-
Gestió d'habitatges públics		
Promoció d'habitatges de l'IMHAB		
Acabades	199	490
En obres	800	310
Projectes en redacció	436	476
Signatures de contractes	-	-
Adjudicació d'habitatges	390	694
Obra nova	-	410
Habitatges en rotació	182	284
Patrimoni immobiliari		
Habitatges en lloguer	5.830	5.937
Expedients de contenciós		
Oberts	265	318
Tancats	274	240
En tràmit	255	343
Atencions fetes per l'Oficina d'Atenció	16.024	16.537
Adquisició d'habitatges		
Compra d'habitatges		
Habitatges en finques senceres	6	0
Habitatges "solts"	-	-
Cessió d'usdefruit		
	-	-
Visites al web		
www.bcn.cat/habitatge ³	455.483	400.293
www.consorcihabitatgebcn.cat	177.970	171.600
www.registrehabitatgebcn.cat	129.334	131.968

1. Aquest expedients ja estan inclosos en els totals d'ajuts per a la rehabilitació.

2. Aquestes accions no són gestionades per l'IMHAB.

3. Del mes d'abril al juny del 2015 l'apartat "Habitatge" es va allotjar al web d'Hàbitat Urbà. Des del juliol del 2015 l'apartat es va allotjar al web de Drets Socials. En tots dos casos, l'adreça www.bcn.cat/habitatge es va redirigir cap a la URL de la nova organització web.

2013	2014	2015	2016	2017	% d'increment 2011-2017
764	751	662	633	767	-29,05
-	-	137	113	nd	-
2.993	2.535	2.522	2.175	1.949	-54,95
488	868	626	611	519	-45,43
-	-	2.200	3.581	4.935	124,32
-	-	2.920	2.356	2.138	-26,78
3.148	1.491	854	704	nd	-
-	-	427	435	737	69,43
-	679	1.020	1.574	2.351	246,24
-	-	1.092	2.303	3.776	245,79
-	-	592	769	1.362	130,07
-	160	150	-	407	104,52
514	400	498	547	254	-68,25
478	394	489	355	860	97,25
-	-	407	641	527	29,48
515	530	551	589	497	27,44
208	210	239	255	198	-51,71
307	320	312	334	299	64,29
6.026	6.122	6.153	6.660	7.267	24,65
334	258	272	251	305	15,09
305	342	302	253	236	-13,87
345	302	264	259	361	41,57
18.449	20.002	27.192	28.139	28.556	78,21
12	94	69	128	185	-
12	52	36	72	161	-
-	42	33	56	24	-42,86
-	-	-	34	103	202,94
375.816	348.243	227.159	228.183	251.247	-44,84
226.442	190.994	219.510	255.770	347.686	95,36
138.645	125.299	111.017	99.461	157.599	21,85

261

Drets Socials

Memòria 2017

Organismes
Autònoms

Drets Socials

Memòria 2017

Organismes
Autònoms

6.2

Organismes consorciats

Drets Socials

Memòria 2017

Organismes
Autònoms

6.2.1. Agència de Salut Pública de Barcelona

L'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB) és un organisme autònom consorciat, amb personalitat jurídica pròpia i patrimoni independent. El va crear el Consorci Sanitari de Barcelona (CSB) en virtut del que disposa la Llei de la carta municipal de Barcelona, com a fruit de l'acord entre l'Ajuntament de Barcelona i la Generalitat de Catalunya, i es vincula funcionalment a l'Àrea de Drets Socials.

L'Agència és l'interlocutor únic en matèria de salut pública de la ciutat, i concentra totes les competències de la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona en aquest camp.

■ Missió

L'Agència de Salut Pública de Barcelona dirigeix i gestiona els centres i serveis de salut pública de la ciutat per encàrrec de l'Ajuntament de Barcelona i de la Generalitat de Catalunya. La seva raó de ser és vetllar per la salut de les persones residents a Barcelona i els seus visitants.

■ Entorn

Tot i les dificultats del context, s'han ampliat les aportacions econòmiques de l'Ajuntament de Barcelona per reforçar la feina de millora de la salut en barris desfavorits i altres aspectes prioritaris, i s'han preservat les de la Generalitat de Catalunya. També s'han mantingut les inversions a càrrec del finançament municipal, cosa que ha permès un tancament equilibrat del pressupost de l'Agència i unes perspectives estables per al proper any.

S'han mantingut els serveis de salut pública al servei de la ciutadania de Barcelona.

■ Recursos

El pressupost liquidat de l'ASPB del 2017 pel que fa a ingressos ha estat de 28.278.368,66 euros, corresponent als drets reconeguts i liquidats. La majoria d'aquests procedeixen de les transferències econòmiques fetes per l'Ajuntament de Barcelona i la Generalitat de Catalunya, en un percentatge del 64,47% i 22,55%, respectivament, sobre el total. Pel que fa al pressupost liquidat de despeses, és a dir, de les obligacions reconegudes, el capítol més important correspon al de personal, amb 14.258.642,54 euros, seguit del de compra de béns corrents i serveis amb 12.919.240,55 euros.

Taula 6.2.1.1. Liquidació del pressupost

Agència de Salut Pública de Barcelona, 2017

Capítol	€	%
Despeses		
Personal	14.258.642,54	48,27
Béns i serveis	12.919.240,55	43,74
Transferències corrents	491.831,23	1,67
Inversió i transferències de capital	1.867.138,63	6,32
Despeses financeres	1.842,93	0,01
Total	29.538.695,88	100,00
Fonts de finançament		
Aportacions de l'Ajuntament de Barcelona	18.231.590,09	64,47
Aportacions i contractes de serveis de la Generalitat de Catalunya	6.376.764,00	22,55
Transferències corrents i subvencions de l'Estat	-1.382,09	0,00
Altres transferències	92.173,00	0,33
Altres ingressos propis i patrimonials	3.579.223,66	12,66
Total	28.278.368,66	100,00

Aquesta informació és pressupostària i no economicofinancera; per tant, no coincidirà amb la del compte de resultats.

Les transferències de l'Ajuntament de Barcelona integren: aportació municipal, aportació d'organismes autònoms de l'Ajuntament de Barcelona, subvenció de capital PIM.

El nombre de persones treballadores a 31 de desembre de 2017 era de 302, incloent-hi el personal adscrit per la Generalitat. L'edat mitjana és de 47 anys, i un 71% són dones.

■ Activitat

Les funcions de l'ASPB es desglossen en un catàleg de serveis que es revisa i actualitza periòdicament i que l'aprova la Junta de Govern. L'ASPB desplega la seva activitat en 11 grans àmbits d'actuació i 47 línies de treball, el resum de les quals és a la taula d'indicadors de producció.

Els grans àmbits d'actuació són els següents:

- Sistemes d'informació sanitària, mitjançant els quals es recullen i analitzen les dades de salut dels ciutadans i les ciutadanes de Barcelona.
- Vigilància i control epidemiològic de les malalties transmissibles, brots epidèmics i malalties relacionades amb la feina.
- Vigilància i control ambiental dels riscos que poden suposar un perill per a la salut.
- Vigilància i control d'aliments i d'establiments alimentaris de la ciutat amb vista a garantir la seguretat alimentària per als consumidors.
- Vigilància i control de les plagues urbanes.

- Laboratori de Salut Pública, que dona suport analític als programes de vigilància i control dels aliments, les aigües i l'aire establerts per les autoritats sanitàries. Els serveis analítics del Laboratori de Salut Pública també estan a disposició d'empreses i clients particulars.
- Prevenció de la malaltia, amb especial rellevància en les activitats preventives que s'integren en la praxi assistencial, com el cribratge de càncer de mama o el programa de vacunacions escolars.
- Promoció de la salut de les persones, tant en l'àmbit individual com col·lectiu, a través de programes i accions en els vessants assistencial, educatiu i laboral.
- Atenció a les drogodependències amb accions de prevenció del consum de drogues i alcohol i programes de tractament i de reducció de danys per a persones consumidores.
- Exercici de l'autoritat sanitària, fent complir la normativa vigent en el camp del control ambiental, els aliments i els establiments alimentaris.
- Projectes externs.
- Recerca i docència

267

Drets Socials

Memòria 2017

Organismes
Autònoms

■ Actuacions i esdeveniments rellevants

Sistemes d'informació sanitària

A partir de l'anàlisi de les dades recollides a través dels diversos sistemes d'informació sanitària de l'ASPB, s'elabora anualment l'informe de salut de la ciutat ("La salut a Barcelona"). Aquest ha estat i és una eina clau per millorar el coneixement sobre els determinants de salut que afecten la població i, a partir d'aquí, planificar i dissenyar intervencions de salut i orientar les polítiques de salut basades en l'evidència. L'informe de salut presentat el 2017 incorpora un apartat important sobre l'impacte en la salut de la contaminació atmosfèrica a Barcelona. D'altra banda, durant l'any s'ha fet l'Enquesta de salut de Barcelona, i s'ha presentat l'Enquesta FRESC a estudiants de secundària.

Vigilància epidemiològica i intervenció

La vigilància epidemiològica de les malalties transmissibles i la intervenció en la investigació i el control de brots epidèmics s'ha dut a terme en estreta col·laboració amb els serveis assistencials de salut de la ciutat i els responsables del Departament de Salut. S'han produït relleus rellevants en aquest servei. Es nota el pes de la càrrega de feina derivada de la recent ampliació de les malalties de declaració obligatòria, que implica més tasques de vigilància i intervenció. D'altra banda, els darrers anys cal destacar les activitats de vigilància i control de les arbovirosis importades (dengue, chikungunya i febre del Zika), que afecten molt durant el període estival, i de les infeccions de transmissió sexual.

Vigilància i intervenció ambiental

Durant l'any, s'han mantingut estables les activitats de vigilància i control del medi hídric, les aigües de consum humà i els establiments amb risc sanitari per legionel·la,

com ara piscines d'ús públic, establiments que comercialitzen plaguicides, albergs juvenils i establiments de tatuatge, pírcing i micropigmentació.

S'ha treballat conjuntament amb l'Ajuntament de Barcelona en matèria d'interlocució i coordinació general sobre la informació de la qualitat de l'aire cap a la ciutadania i preparant les mesures d'acció que han de fer disminuir la contaminació.

Prevenció de les malalties i promoció de la salut

S'ha ampliat notablement la feina en salut als barris, un projecte participatiu en què col·laboren les diferents administracions que tenen una funció en la salut de les persones i també les entitats veïnals del barri. La seva finalitat és reduir les desigualtats en salut de la població. El projecte consta de diferents passos: cerca d'aliances al barri, diagnòstic de la situació, priorització d'intervencions que cal dur a terme i implementació, avaluació i sostenibilitat del programa. L'any 2017 s'han incorporat nous barris al projecte. L'objectiu és implicar 23 barris aquest any.

Prevenció i atenció a les addiccions

Després d'avaluar l'anterior pla, s'ha preparat el nou Pla d'acció sobre drogodependències de Barcelona, i el Consell Plenari l'ha aprovat. S'han mantingut els serveis de titularitat municipal d'atenció a les persones amb problemes de drogoaddicció, així com els programes de prevenció del consum. Se segueix participant en la reordenació d'equipaments de salut al Raval sud pilotada pel Districte de Ciutat Vella, la comissió-nada de Salut de l'Ajuntament i el Departament de Salut. Enguany, s'ha traslladat el Centre d'Atenció i Seguiment (CAS) Baluard a l'edifici Perecamps, i s'han millorat, així, les condicions d'atenció als usuaris i dels treballadors.

Seguretat alimentària

Pel que fa a la seguretat alimentària, al llarg del 2017 s'han mantingut els programes de vigilància i control basats, majoritàriament, en la inspecció d'establiments alimentaris i l'anàlisi de la qualitat sanitària dels aliments que es consumeixen a la ciutat, tant des d'un punt de vista microbiològic com químic.

Dins els programes de vigilància i control, cal fer referència a la consolidació del Programa d'al·lèrgies/intoleràncies alimentàries als menjadors escolars (VAIAME), que es desplega als centres escolars de la ciutat que disposen de menjador, i que, enguany, ha estat objecte d'una avaluació qualitativa amb grups focals de persones implicades.

Laboratori de Salut Pública

El Laboratori ha seguit actualitzant i acreditant les seves línies analítiques d'aigües, aliments i ambientals, tant microbiològiques com químiques, amb la finalitat de mantenir la seva competència tècnica i la qualitat dels seus resultats per poder atendre les noves exigències legals pel que fa al control oficial.

Durant el 2017 s'han consolidat les noves línies de treball basades en els nous equips finançats, en part, pel Pla d'inversions municipal, que permeten la renovació i actualització de l'equipament analític i les instal·lacions necessàries per garantir la qualitat tècnica de les anàlisis de control fetes.

Qualitat

D'acord amb els compromisos de millora contínua dels nostres serveis i de donar la màxima consideració a la prevenció de riscos pel que fa a les persones que treballen a l'ASPB, l'Agència ha passat, enguany, les auditories de manteniment de les normes ISO 9001 de qualitat i OSHAS 18001 de salut i seguretat a la feina, i les ha mantingut. S'ha revisat la documentació del sistema de gestió ambiental ISO 14001. S'han definit uns objectius de manera participativa. S'ha elaborat la memòria EFQM¹, s'ha fet una avaluació externa EFQM, i s'ha mantingut la posició 300+. Aquest any també destaca el suport als serveis de vigilància i control alimentari en polsar l'opinió de diversos sectors amb els quals treballen, fent enquestes i grups focals.

Recerca i docència

L'ASPB ha continuat portant a terme projectes de recerca que ajuden a fer les tasques de salut pública basades en la prova científica, els resultats dels quals es publiquen en revistes científiques. A més, la institució segueix mantenint convenis de col·laboració amb universitats per tal de col·laborar en la docència de salut pública a Catalunya.

269

Drets Socials

Memòria 2017

Organismes
Autònoms

■ Reptes de futur per al 2018

Per a l'any 2018, l'ASPB es planteja els reptes següents:

- Mantenir el funcionament operatiu dels serveis de salut pública confiats a l'ASPB.
- Participar en les prioritats polítiques definides per a la ciutat: estendre el programa "Salut als barris"; participar en la Taula de Salut Mental i la de Salut Sexual i Reproductiva, i col·laborar en l'Observatori d'Impactes en Salut i Qualitat de Vida de les Polítiques Municipals i en el Pla d'acció conjunta per a la reducció de desigualtats socials en salut.
- Participar en altres taules de l'Ajuntament o la Generalitat de Catalunya que tinguin relació amb la nostra cartera de serveis.
- Aplicar el nou Pla d'acció sobre drogues de Barcelona.

Carme Borrell i Thió

Gerent de l'Agència de Salut Pública de Barcelona

¹ Les sigles EFQM fan referència a European Foundation for Quality Management.

Taula 6.2.1.2. Indicadors de producció de serveis¹

Agència de Salut Pública de Barcelona, 2017

	2013	2014	2015	2016	2017	% d'increment 2013-2017
SISTEMES D'INFORMACIÓ SANITÀRIA						
Sistema d'informació d'accidents de trànsit						
Casos d'urgència codificats	9.350	9.216	9.541	9.727	9.800	4,81
VIGILÀNCIA EPIDEMIOLÒGICA I INTERVENCIÓ						
Programa de prevenció i control de la tuberculosi						
Casos notificats i estudiats	614	530	523	513	511	-16,78
Vigilància i control de la sida/VIH i de l'hepatitis						
Declaracions de sida	91	72	79	43	42	-53,85
Declaracions de nous diagnòstics de VIH	496	428	417	374	280	-43,55
Declaracions d'hepatitis víriques	237	235	150	170	281	18,57
Vigilància i control de la legionel·losi						
Casos de legionel·losi investigats	56	85	73	73	87	55,36
Vigilància i control d'altres malalties transmissibles						
Declaracions nominals d'altres malalties transmissibles	2.351	2.640	3.400	4.663	8.467	260,14
Vigilància de la salut ocupacional						
Informes sobre casos investigats emesos	247	276	314	337	438	77,33
VIGILÀNCIA I INTERVENCIÓ AMBIENTAL						
Vigilància i control de les aigües de consum humà						
Controls de desinfecció de la xarxa i dipòsits	312	180	528	749	620	98,72
Controls de qualitat de l'aigua de proveïment	16	183	194	123	111	593,75
Controls d'aixeta de consumidor	246	325	351	254	166	-32,52
Vigilància i control del medi hídric						
Controls de fonts naturals	–	–	–	26	54	na
Controls d'aigües litorals	252	180	230	151	179	-28,97
Controls de sorres de platges	342	324	414	574	554	61,99
Vigilància i control d'instal·lacions de risc sanitari						
Piscines: controls sistemàtics	154	124	110	34	51	-66,88
Albergs juvenils						
Inspeccions preventives i de comprovació	69	62	76	44	58	-15,94
Instal·lacions de risc de legionel·losi						
Torres de refrigeració i condensadors evaporatius						
Inspeccions preventives i de comprovació	142	126	128	82	112	-21,13
Altres instal·lacions de risc (centres sanitaris, ACS i AFCH)						
Inspeccions preventives i de comprovació	120	122	103	195	139	15,83

Taula 6.2.1.2. Indicadors de producció de serveis (continuació)

Agència de Salut Pública de Barcelona, 2017

	2013	2014	2015	2016	2017	% d'increment 2013-2017
PREVENCIÓ I PROMOCIÓ DE LA SALUT						
Programa de cribratge de càncer de mama						
Citacions de dones fetes	94.000	99.720	99.010	98.366	–	na
Pla de vacunació continuada²						
Vacunes administrades a les escoles	58.607	37.668	4.909	1.411	1.046	-98,22
Vacunes de la grip subministrades	293.554	306.980	280.305	285.453	274.478	-6,50
Prevenció i control del tabaquisme						
Inspeccions de tabac en establiments alimentaris	5.618	5.332	6.256	6.591	5.830	3,77
PREVENCIÓ I ATENCIÓ A LES ADDICCIONS						
Programes de disminució de risc en centres sociosanitaris						
Persones usuàries en actiu a la Sala Baluard	1.664	1.704	1.668	2.215	2.024	21,63
Persones usuàries en actiu a la Sala Mòbil Zona Franca	162	109	108	82	33	-79,63
Persones usuàries en actiu a la Sala Vall d'Hebron	114	121	126	123	105	-7,89
Programes de disminució de risc al carrer						
Xeringues distribuïdes	177.162	193.846	241.144	297.690	329.819	86,17
SEGURETAT ALIMENTÀRIA						
Vigilància i control d'establiments alimentaris						
Inspeccions en establiments de restauració col·lectiva social	1.431	1.246	1.197	841	996	-30,40
Inspeccions en establiments de restauració col·lectiva comercial	1.246	1.177	1.913	2.839	2.333	87,24
Propostes de resolució del RSIPAC	2.058	737	636	564	637	-69,05
VIGILÀNCIA I CONTROL DE PLAGUES URBANES						
Vigilància i control ambiental de plagues a la via pública						
Inspeccions inicials i de seguiment de múrids	8.804	10.254	13.707	12.613	15.599	77,18
Inspeccions inicials i de seguiment de paneroles	818	1.853	1.407	2.584	3.320	305,87
Inspeccions inicials i de seguiment de mosquits	1.068	782	898	1.170	912	-14,61
LABORATORI DE SALUT PÚBLICA						
Mostres analitzades (inclou altres mostres i controls de qualitat)	29.577	30.755	33.297	31.665	35.985	21,67
Paràmetres analitzats	575.565	572.386	516.846	509.742	571.519	-0,70

na: no aplicable

1. Els valors del darrer any poden ser provisionals. S'han actualitzat alguns valors provisionals d'anys anteriors.

2. L'activitat vacunal a les escoles ha disminuït molt per que s'ha transferit als serveis d'atenció primària de salut.

6.2.2. Consorti de Serveis Socials de Barcelona

La Carta municipal de Barcelona, aprovada per la Llei 22/1998, de 30 de desembre, crea, a l'article 61, el Consorci de Serveis Socials de Barcelona (CSSBCN) i el defineix com un ens associatiu entre la Generalitat de Catalunya (60%) i l'Ajuntament de Barcelona (40%).

El Consorci de Serveis Socials té personalitat jurídica pròpia i independent de la de les administracions consorciades, així com capacitat de ser titular de drets i obligacions, dins dels límits establerts per l'ordenament jurídic. Es regeix per uns estatuts propis i per l'esmentada Carta municipal.

L'òrgan de govern superior del Consorci és el seu Consell de Govern, presidit per l'Honorable Senyora Consellera del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya, i actua com a vicepresidenta la Il·lustríssima Segona Tinenta d'Alcaldia de Drets Socials de l'Ajuntament de Barcelona.

272

Drets Socials

Memòria 2017

Organismes
Autònoms

■ Missió

La missió del Consorci és contribuir a desenvolupar i impulsar una xarxa de serveis socials i programes d'atenció especialitzada de qualitat per a tothom i, en especial, per a aquelles persones en situació de vulnerabilitat i risc d'exclusió social a Barcelona, mitjançant la seva planificació, gestió, seguiment i avaluació, tot partint d'un model de base comunitària i en compliment dels encàrrecs de les administracions consorciades.

La missió del Consorci ha estat actualitzada durant aquest any 2017, arran de l'elaboració del nou Pla director 2017-2021, en el qual han participat tots els i les professionals d'aquesta administració.

■ Entorn

Durant l'any 2017, hi ha hagut principalment dues situacions del context que han marcat l'activitat del Consorci.

D'una banda, el fort increment d'arribades de menors estrangers no acompanyats, especialment a partir de la segona meitat de l'any, la qual cosa ha suposat una sobreocupació, en molts casos, dels centres de protecció gestionats pel Consorci. Aquest fet ha repercutit en el funcionament i l'activitat quotidiana dels centres.

D'altra banda, l'aplicació de l'article 155 de la Constitució espanyola per part del govern central el mes d'octubre i la convocatòria d'eleccions al Parlament de Catalunya, que han afectat la capacitat de resposta del Consorci tant per l'increment de gestions que s'han hagut de fer com per l'aturada en la presa de decisions de governança juntament amb les limitacions de crèdit que s'han dut a terme.

■ Recursos

Per desenvolupar els seus objectius, el Consorci disposa de recursos econòmics provinents de les aportacions i cessions d'ús realitzades per les administracions consorciades. Aquestes aportacions es recullen en els pressupostos d'ingressos i despeses

que el Consell de Govern aprova anualment. La Gerència del Consorci eleva al Consell de Govern la liquidació del pressupost i els comptes anuals prèviament intervinguts.

El Consorci té diversos centres de responsabilitat, que disposen d'autonomia de gestió de la seva despesa i, durant l'any 2017, s'ha mantingut el treball per objectius en aquests centres.

El resultat pressupostari s'ha presentat ajustat, corregit amb diverses desviacions de finançament.

Taula 6.2.2.1. Liquidació del pressupost

Consorci de Serveis Socials de Barcelona, 2017

Capítol	€	%
Despeses		
Personal	7.951.526,61	14,56
Béns i serveis	46.562.828,40	85,27
Despeses financeres	316,34	0,00
Inversió i transferències de capital	93.353,67	0,17
Total	54.608.025,02	100,00
Fonts de finançament		
Ingressos propis i altres	1.818.156,45	3,31
Ajuntament de Barcelona	1.741.739,52	3,17
Generalitat de Catalunya	51.432.158,58	93,53
Total	54.992.054,55	100,00
Resultat pressupostari	384.029,53	

273

Drets Socials

Memòria 2017

Organismes
Autònoms

Els drets liquidats provinents de l'Ajuntament de Barcelona l'exercici 2017 van ser d'1.741.739,52 €. D'aquest import, 435.940,64 euros és el romanent afectat que s'incorporarà en el pressupost del Consorci de l'exercici 2018.

Els drets liquidats per part de la Generalitat de Catalunya són 51.432.158,58 euros. Durant l'any 2017 es va incorporar un romanent de tresoreria afectat de 1.600.000 euros per poder dur a terme inversions en diversos equipaments per als exercicis 2017 i 2018.

Pel que fa als recursos humans, la plantilla del Consorci de Serveis Socials de Barcelona està formada per personal laboral contractat pel Consorci, així com pel personal funcionari adscrit de la Generalitat de Catalunya i de l'Ajuntament de Barcelona.

Durant l'any 2017, el Consorci ha continuat desenvolupant el pla de suport per a la realització del Programa individual d'atenció (PIA) vinculat amb les sol·licituds de la llei de la dependència. Per aquest motiu s'ha continuat disposant de les professionals (tècniques, treballadores socials i auxiliars administratives) que es van contractar l'any 2016 quan es va iniciar aquest Pla.

Per incrementar la qualitat de l'atenció als centres, el 2017 s'ha continuat impulsant la formació dels treballadors i treballadores. Igualment s'ha treballat l'atenció, el seguiment i el suport a la gestió que els i les caps de servei i els tècnics i tècniques dels serveis centrals donen a tots els centres.

Taula 6.2.2.2. Recursos humans a 31 de desembre

Consorti de Serveis Socials de Barcelona, 2017

	Total	Mitjana d'edat	% de dones
Directius/ives	1	48,4	0
Tècnics / tècniques	153	46,4	67,32
Administratius/ives i auxiliars	57	47,1	77,19
Total	211	47,3	

■ Activitat

Durant l'any 2017 el CSSBCN ha continuat gestionant tots els centres i pisos que té traspassats, dels àmbits d'infància i adolescència en risc, joves vulnerables, dones víctimes de violència masclista o tràfic d'éssers humans, persones amb discapacitat i persones amb drogodependència.

D'altra banda, també s'han continuat duent a terme els encàrrecs en relació amb la llei de dependència (gestió de sol·licitud i valoracions del grau de dependència, realització del Programa individual d'atenció –PIA– vinculat amb les sol·licituds de la llei de la dependència, control de la llista d'espera de les residències i centres de dia de gent gran).

Servei d'atenció a la infància en risc i desemparada

El 2017 el Consorci ha gestionat o controlat la gestió de 35 centres residencials per a infants i adolescents en risc o amb desemparament a la ciutat de Barcelona:

- 26 centres residencials d'acció educativa (CRAE), dels quals dos són de gestió pròpia (CRAE Sant Andreu i Toni Julià).
- 6 centres d'acolliment (CA), dels quals el CA Llimoners és propi.
- 3 cases d'infants (CI). Aquest projecte promou l'apoderament de les famílies i treballa les relacions intrafamiliars i les capacitats parentals, alhora que ofereix serveis d'acollida residencials per als infants i adolescents i el seu seguiment.

En aquests recursos s'han efectuat 1.578 atencions a infants i adolescents: 904 d'aquests han estat atesos/es en centres d'acolliment, 637 en els diferents CRAE i 37 en les cases d'infants.

El Consorci també fa el seguiment tècnic i de gestió del projecte "Jo torno a casa", adreçat a infants i adolescents que es desinternen de CA o de CRAE. Es treballa el retorn al seu domicili tant amb la seva preparació com amb la de les seves famílies per a la nova convivència.

Durant l'any 2017, el Consorci ha liderat la coordinació del model integral d'atenció a la infància i l'adolescència, i les seves famílies, a la ciutat. El setembre es va presentar la proposta tècnica, que va ser aprovada per part del Consell de Govern i se'n va establir el desplegament per a l'any 2019.

En relació amb el treball en xarxa, el Consorci ha continuat el treball amb els educadors de carrer. Ha participat en espais de coordinació (taula de coordinació amb el Servei de Mediació i Assessorament Tècnic de Justícia Juvenil i taula de coordinació amb l'equip de Medi Obert). També ha col·laborat en projectes de l'àmbit de la salut (Servei d'Orientació sobre Drogues i Programa d'atenció a adolescents amb abús o dependència de drogues i a les seves famílies dels centres d'atenció i seguiment), i ha fomentat la coordinació entre els centres i recursos especialitzats.

Finalment, cal destacar que el Consorci també manté la formació en ètica i l'impuls d'espais de reflexió ètica (ERE) com una prioritat de treball amb la finalitat d'oferir millores tècniques que incideixin en la qualitat dels recursos i de la intervenció.

Taula 6.2.2.3. Atenció a la infància i adolescència en risc i desemparada

Consorci de Serveis Socials de Barcelona, 2017

	2016	2017	% d'increment
Centres d'infància gestionats ¹	36	35	-2,78
Infants i adolescents atesos en els serveis residencials ²	1.411	1.578	11,84
Centre d'acolliment (CA) i centres residencials d'acció educativa (CRAE)	1.363	1.541	13,06
Cases d'infants (CI)	48	37	-22,92

1. Els centres d'infància gestionats el 2017 són els mateixos que l'any anterior. S'ha canviat el criteri de comptabilitzar-los: per a la Llar el Nino i la Llar la Baldufa s'ha fet de manera conjunta, mentre que el 2016 s'havia fet per separat.

2. La font d'on s'obtenen les dades és el Sínia. En cas que un infant o adolescent hagi entrat en dos recursos diferents durant l'any, s'ha comptabilitzat dues vegades.

275

Drets Socials

Memòria 2017

Organismes Autònoms

Servei d'atenció a joves vulnerables

El projecte de joves vulnerables consisteix en el servei d'habitatge temporal compartit amb suport socioeducatiu per a joves immigrants no acompanyats en situació de vulnerabilitat. És un recurs pont, que permet garantir un millor procés d'inserció social i d'autonomia personal.

Es duu a terme un pla de treball global i les condicions d'estada són d'un període d'adaptació inicial d'un mes i una estada total de tres mesos, prorrogable fins a un màxim de tres mesos més.

L'Assessoria Jurídica és qui s'encarrega de la coordinació d'aquest projecte, que ha estat finançat pel Consorci conjuntament amb l'Ajuntament de Barcelona i és gestionat per dues entitats sense ànim de lucre.

El 2017 s'han gestionat cinc pisos per a joves vulnerables i s'han atès 47 joves.

L'estada en els pisos suposa tot un conjunt de tasques de suport dutes a terme per les entitats gestores i pel Consorci. El Consorci ofereix l'acompanyament i assessorament en els tràmits vinculats amb estrangeria i obtenció de l'empadronament.

A banda dels pisos, el novembre de 2017 s'ha posat en marxa un nou equipament supervisat pel Consorci per a adolescents amb problemes de salut mental o d'addicció a drogues: el centre diürn Dar Chabab. S'hi han atès 64 joves.

Taula 6.2.2.4. Servei d'atenció a joves vulnerables

Consorti de Serveis Socials de Barcelona, 2017

	2016	2017	% d'increment
Pisos per a joves vulnerables gestionats	5	5	0,00
Joves atesos en els pisos del Consorci	42	47	11,90
Joves atesos al centre Dar Chabab	-	64	-

Servei d'atenció a les dones que han patit violència masclista

Els equipaments residencials per a dones que gestiona el Consorci són vuit:

- 1 casa d'acollida per a dones que han patit violència masclista (gestió directa).
- 4 pisos pont per a dones que han patit violència masclista (VM).
- 3 pisos d'acollida per a dones víctimes de tràfic amb finalitats d'explotació sexual (TEH).

Aquest servei fa la supervisió de la documentació tècnica, estableix protocols de coordinació amb altres agents de la xarxa (Servei d'Atenció, Recuperació i Acollida per a dones [SARA], Centre Municipal d'Atenció a les Urgències per Violència Masclista [CMAU-VM]) i proporciona formació als equips professionals.

L'any 2017 el conjunt de població atesa en aquests recursos residencials ha estat de 39 dones i 32 nens i adolescents. D'aquestes, en els serveis especialitzats en violència masclista s'han atès: 18 dones i 16 fills/es a la casa d'acollida, i 18 dones i 12 fills/es en pisos pont. En els pisos d'autonomia especialitzats en tràfic d'éssers humans, s'han acollit tres dones i quatre fills/es.

La població atesa ha disminuït en relació amb l'any anterior, especialment a la casa d'acollida, on s'han atès 17 persones menys. Aquesta reducció s'atribueix al fet que les dones estan fent una estada de més temps respecte al 2016 per causes diverses (no disposar de la documentació en regla, necessitat de treball intens sobre les habilitats parentals, allargament de processos judicials, no disposar de feines estables que permetin assumir els costos d'un lloguer).

Des del Servei d'Atenció a les Dones que han patit violència masclista també s'hi participa i s'impulsen projectes de recerca propis i en col·laboració amb altres administracions. Igualment, també participa en espais de coordinació institucional que impliquen la posada en comú de l'expertesa de tots els i les professionals de l'àmbit, amb l'objectiu de generar coneixement i propostes de millora a escala institucional.

Taula 6.2.2.5. Atenció a les dones i als seus fills/es

Consorti de Serveis Socials de Barcelona, 2017

	2016	2017	% d'increment
Serveis d'atenció a les dones i als seus fills/es	8	8	0,00
Persones ateses en:	87	71	-18,39
Serveis de violència masclista (VM)	76	64	-15,79
Serveis de TEH	11	7	-36,36

Servei d'Atenció a les Persones amb Discapacitat

Aquest servei és responsable de la gestió dels centres propis i el seguiment tècnic i control de gestió dels centres residencials i centres de dia concertats per a persones amb discapacitat física o intel·lectual amb necessitat de suport extens o generalitzat.

Al llarg de l'any 2017, el Consorci ha controlat la gestió de 19 centres per a persones amb discapacitat:

- 16 centres residencials
- 3 centres de dia d'atenció especialitzada

Aquests serveis disposen d'una oferta d'atenció per a aquest col·lectiu de 446 places. Es tracta de 403 places residencials (260 destinades a persones amb discapacitat física i 143 amb discapacitat intel·lectual o pluridiscapacitat) i 43 places de centre de dia. Durant el 2017 l'ocupació ha estat del 100%.

L'any 2017 no s'ha creat cap plaça de residència per a persones amb discapacitats greus i pluridiscapacitat, malgrat que el nombre de persones amb discapacitat intel·lectual, trastorns mentals i de conducta continua augmentant a la ciutat.

El nombre de persones ateses als centres del Consorci el 2017 ha estat de 465. La diferència entre el nombre de places i el nombre de persones ateses es deu principalment al fet que alguns centres tenen més places registrades que concertades, i en aquestes s'atenen persones provinents del servei d'urgències de la ciutat. Un altre motiu és que les places vacants per defunció durant l'any han quedat ocupades per una altra persona.

El repte del servei continua sent el canvi de model d'atenció en els centres. L'objectiu és passar d'un model assistencial de rehabilitació al model basat en l'exercici dels drets d'autogovern i la inclusió i participació comunitària de les persones amb alta dependència sense oblidar els aspectes bàsics d'atenció necessaris per garantir la seva qualitat de vida. Per aconseguir aquest objectiu s'està treballant activament a través dels espais de reflexió ètica, que incorporen les veus de les persones usuàries del servei.

Durant l'any 2017 s'han continuat portant a terme els consells de participació del centres amb un alt grau de satisfacció de les persones usuàries i dels seus familiars.

Des del Servei s'ha donat suport als equips directius dels equipaments residencials en la gestió de casos complexos. També s'ha impulsat i donat suport a les iniciatives innovadores que estan en línia amb la promoció de la inclusió i la millora de la qualitat de vida dels residents.

D'altra banda, durant el 2017 s'ha mantingut el desplegament de projectes innovadors iniciats el 2016, com ara el projecte de teràpia assistida amb animals, una nova eina terapèutica als centres per a treballar aspectes cognitius, relacionals i d'autonomia de persones amb pluridiscapacitat.

277

Drets Socials

Memòria 2017

Organismes
Autònoms

Taula 6.2.2.6. Atenció a persones amb discapacitat

Consorti de Serveis Socials de Barcelona, 2017

	2016	2017	% d'increment
Centres per a persones amb discapacitat gestionats	19	19	0,00
Serveis residencials per a persones amb discapacitat	16	16	0,00
Centres diürns d'atenció especialitzada	3	3	0,00
Persones ateses en centres per a persones amb discapacitat	446	465	4,26

Servei d'Atenció a les Persones en Situació de Dependència

De les tasques realitzades durant l'any 2017 pel Consorci en l'àmbit de la dependència, cal destacar-ne les següents:

- L'atenció i la informació de les persones amb dependència i els seus familiars a través de l'espai d'atenció al públic.
- La identificació, tramitació i resolució de les incidències que es puguin produir durant tot el procés de valoració i establiment del Pla individual d'atenció (PIA).
- L'atenció, l'assessorament i l'orientació dels i les professionals que treballen en el sistema residencial.
- La supervisió i la validació de tots els acords PIA que els i les professionals de l'àmbit residencial estableixen amb les persones amb dependència o amb els seus familiars.
- La creació d'un espai de formació, assessorament i intercanvi continuat adreçat als i les professionals de la ciutat que treballen en l'àmbit de la dependència.
- La realització d'un Pla de contingència per a la resolució de PIA pendents de tancament a la ciutat.

El nombre de primeres sol·licituds registrades durant l'any 2017 ha estat d'11.486. També s'han registrat 11.539 sol·licituds de revisió de grau o reclamacions.

El Consorci també ha coordinat les treballadores socials de les residències de la Xarxa Pública de Serveis Socials en l'elaboració dels PIA que impliquen un acord entre la persona amb dependència o els seus familiars i el treballador o treballadora social en relació amb el servei o serveis que rebrà la persona. Aquesta coordinació ha suposat l'any 2017 la supervisió, la validació i el tancament de 3.562 PIA de persones que viuen en una residència.

D'altra banda, el nombre d'actuacions PIA validades l'any 2017 pel pla de contingència ha estat de 3.251.

El Consorci també ha seguit gestionant la llista d'espera d'accés a les residències i centres de dia per a gent gran, i resol les incidències que es puguin produir.

Pel que fa a les sol·licituds d'informació o gestió, l'any 2017 se n'han atès 51.305, de les quals 17.712 han estat presencials; 28.158, per via electrònica a través del correu, i 5.435, telefòniques.

Taula 6.2.2.7. Atenció a persones en situació de dependència

Consorci de Serveis Socials de Barcelona, 2017

	2016	2017	% d'increment
Atencions prestades al Servei d'Informació	49.845	51.305	2,93
Sol·licituds registrades ¹	11.404	11.486	0,72
Valoracions realitzades ¹	9.652	11.539	19,55
Plans individuals d'atenció (PIA) desplegats pel Consorci	5.353	6.813	27,27

1. Departament de Treball, Afers Socials i Famílies. Enguany s'han actualitzat les dades de sol·licituds registrades i les valoracions realitzades des del 2011 a partir d'aquesta font.

Serveis d'Atenció a les Persones amb Drogodependències

El Consorci ha seguit gestionant durant el 2017 la Comunitat Terapèutica Can Puig. Es tracta d'una institució terapèutica, educativa i socialitzadora que, mitjançant la contenció afectiva, es planteja oferir un espai on el resident pugui evidenciar i identificar la seva patologia, millorar les seves relacions amb l'entorn, assolir més estabilitat emocional i un progressiu augment de l'autoestima, adquirir o recuperar valors que facilitin la integració social, modificar actituds concretes i interessos i iniciar la seva projecció de futur.

L'any 2017 s'han atès a la comunitat terapèutica 99 persones; tots homes. Hi ha hagut 78 sortides del recurs, 42 de les quals han estat altes terapèutiques, 20 han estat sortides voluntàries i 7, expulsions. Per tant, l'índex d'èxit d'estada per al 2017 és del 54%.

Taula 6.2.2.8. Atenció a persones en situació de drogodependència

Consorci de Serveis Socials de Barcelona, 2017

	2016	2017	% d'increment
Centres gestionats	1	1	0,00
Persones ateses en els serveis del Consorci	95	99	4,21

Tramitació de documentació

L'assessoria jurídica del Consorci és l'encarregada de documentar els infants i adolescents estrangers tutelats per la Direcció General d'Atenció a la Infància i Adolescència (DGAIA). Això implica diverses tasques, l'objectiu de les quals és poder resoldre la situació juridicodocumental de cada infant que és tutelat per l'administració catalana. A part, també s'ofereix el servei d'assessoria jurídica a joves vulnerables majors d'edat.

Durant l'any 2017, s'han tramitat 411 permisos de residència inicials, 133 renovacions i 13 excepcions d'autorització de treball d'infants i adolescents tutelats i tutelades a Barcelona província. S'han tramitat també 105 passaports i 83 cèdules.

Respecte als joves majors d'edat en situació de risc social, des del Consorci s'han efectuat 55 renovacions de permisos de residència.

■ Actuacions i esdeveniments rellevants

Com a esdeveniments més rellevants d'aquest 2017 es destaquen els següents:

- Pla director 2017-2021: el 2017, i coincidint amb l'arribada del nou gerent, Joan Uribe, es va elaborar un nou pla estratègic del Consorci per als propers quatre anys, que va ser aprovat al juny pel Consell de govern. Aquest pla vol promoure la dinamització del funcionament del CSSBCN i impulsar així un canvi en el si de l'organització.
- Coordinació de la comissió de residències de la Taula d'Atenció Integrada Social i Sanitària. En el marc del Pla interdepartamental d'atenció i interacció social i sanitària PIAISS, el Consorci té l'encàrrec de coordinar un grup de treball que té per objectiu revisar i millorar el circuit d'accés i d'atenció a la complexitat a residències i centres de dia de la ciutat de Barcelona.
- Aprovació del model integral d'atenció a la infància i l'adolescència, i les seves famílies, a la ciutat de Barcelona: el Consorci ha liderat la coordinació d'aquest projecte, que preveu un abordatge integrat entre els actuals serveis d'atenció a la infància i adolescència de la ciutat sota el paraigua del Consorci. El setembre de 2017 es va presentar la proposta tècnica del projecte i va ser aprovada per Consell de Govern, i es va proposar com a data d'inici del desplegament del model integral l'any 2019.
- Creació del centre Dar Chabab, que atén joves vulnerables, la majoria d'ells majors d'edat, amb problemes de salut mental o d'addicció a substàncies tòxiques.
- Renovació de l'aposta de les administracions consorciades pel CSSBCN: el 2017 s'ha evidenciat que tant la Generalitat de Catalunya com l'Ajuntament de Barcelona han apostat per enfortir el Consorci, donar-li el sentit pel qual va ser creat i potenciar l'autonomia necessària per construir la seva pròpia identitat.
- Inici d'un treball en coordinació amb altres consorcis de la ciutat: concretament, s'han dut a terme reunions amb el Consorci d'educació de Barcelona (CEB) i amb el Consorci sanitari de Barcelona per identificar necessitats i millorar el treball conjunt.

■ Reptes de futur per al 2018

Els principals reptes per a l'any 2018 són els següents:

- Millorar el funcionament intern del Consorci en relació amb els circuits, la presa de decisions, els processos i les coordinacions.
- Continuar amb la publicació de tots els aspectes d'organització i gestió d'acord amb les normatives de la transparència.
- Completar els traspassos previstos per aquest any al Pla director 2017-2021.
- Començar a incidir en models integrals d'atenció a les persones ateses pels diversos serveis del Consorci.

- Ésser propositius en la planificació de polítiques relacionades amb els serveis socials especialitzats.
- Assegurar la continuïtat en l'atenció a les persones valorades per dependència, i a les seves famílies, i oferir-los una atenció integral.
- Treballar amb les administracions consorciades l'assoliment de serveis específics per a perfils de persones amb discapacitat, per millorar la coordinació en la resposta.
- Construir un espai comú d'abordatge del suport als joves en situació de vulnerabilitat / extutelats.
- Acompanyar l'atenció a l'arribada de MENA i la generació de noves places residencials per part del sistema de protecció.
- Elaborar el disseny del desplegament del model integral d'atenció a la infància i l'adolescència en risc a la ciutat.

281

Drets Socials

Memòria 2017

Organismes
Autònoms

Joan Uribe Vilarrodona

Gerent del Consorci de Serveis Socials de Barcelona

Taula 6.2.2.9. Indicadors de producció dels serveis

Consorti de Serveis Socials de Barcelona, 2017

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	% d'increment 2011-2017
Atenció a la Infància i l'Adolescència								
Centre d'acolliment (CA) i centres residencials d'acció educativa (CRAE)	1.430	1.198	1.145	1.263	1.352	1.363	1.541	7,76
Atenció a joves vulnerables								
Joves atesos en els pisos del Consorci	93	67	43	37	41	42	47	-49,46
Joves atesos al centre Dar Chabab ¹		-	-	-	-	-	64	-
Atenció a les dones i als seus fills/es								
Persones ateses als serveis d'atenció a les dones	61	76	87	85	95	87	71	16,39
Atenció a les persones amb discapacitat								
Persones ateses en centres de dia i centres residencials	263	243	267	307	443	446	465	76,81
Suport a l'autonomia personal i atenció a la dependència								
Persones ateses al Servei d'Informació	40.893	25.705	40.143	46.776	50.678	49.845	51.305	25,46
Sol·licituds registrades	14.608	10.070	8.442	7.757	10.044	11.404	11.486	-21,37
Valoracions realitzades	17.155	12.412	8.073	5.832	7.309	9.652	11.539	-32,74
Plans individuals d'atenció (PIA) desplegats pel Consorci	3.443	3.082	3.094	1.843	1.470	5.353	6.813	97,88
Atenció a les persones drogodependents								
Persones ateses	94	93	91	91	97	95	99	5,32

Els indicadors que no tenen disponible el valor del 2011 fan la comparativa d'increment amb el primer valor disponible.

1. Aquest equipament s'ha posat en marxa el novembre del 2017.

2. Durant l'any 2017 els valors d'alguns indicadors d'aquesta taula han estat revisats i actualitzats. En el cas del suport a l'autonomia personal i atenció a la dependència, enguany s'han modificat les dades de sol·licituds registrades i les valoracions realitzades des del 2011 prenent com a font el Departament de Treball, Afers Socials i Famílies.

6.2.3. Consorci d'Educació de Barcelona

■ Missió

El Consorci d'Educació de Barcelona (CEB) té la missió d'avançar cap a una gestió integrada de l'educació de la ciutat, sota els principis de la proximitat i l'eficàcia, per millorar-ne els nivells d'excel·lència i d'equitat. Aposta per una escola inclusiva, que cerca la innovació i impulsa el treball en xarxa des de l'autonomia i l'optimització dels recursos públics.

També és l'interlocutor únic dels centres educatius públics i privats concertats de la ciutat, i atén les necessitats educatives de les famílies. Un dels grans objectius de la Carta municipal de Barcelona és reforçar l'autonomia de la ciutat al servei d'una administració més eficaç i propera a la ciutadania. El Consorci connecta amb la tradició educativa innovadora de la ciutat i, alhora, aposta per una gestió pública més eficient.

■ Entorn

El Consorci d'Educació de Barcelona acaba el seu 7è any amb la declaració llegida a l'acte inaugural de la nova seu del CEB. El resum de l'any 2015-2016 ens permet concloure que ha estat un any de novetats i d'intencions renovades que no tenen cap altra motivació que la de continuar treballant per a la millora de l'educació a la ciutat de Barcelona.

■ Recursos

L'exercici pressupostari del CEB de 2017 ha estat de 177.345.153 euros. Pel que fa al pressupost de despeses, és a dir, de les obligacions reconegudes, el capítol més important correspon al de béns i serveis, amb un 39,4% sobre el total del pressupost, seguit del capítol de personal, que n'ha suposat un 36,2% (taula 6.2.3.1).

Taula 6.2.3.1. Liquidació del pressupost
Consorci d'Educació de Barcelona, 2017

Capítol	€	%
Despeses		
Personal	64.122.902,00	36,20
Béns i serveis	69.785.197,00	39,40
Transferències de capital	11.997.823,00	6,77
Inversions	31.140.114,00	17,58
Variacions d'actius financers	70.580,00	0,04
Total	177.116.616,00	100,00
Ingressos		
Taxes, venda de béns i serveis i altres ingressos	2.957.686,00	1,67
Transferències corrents	142.793.294,00	80,52
Alienació d'inversions reals	31.090.189,00	17,53
Variacions d'actius financers	503.984,00	0,28
Total	177.345.153,00	100,00

Durant aquest curs el CEB ha disposat d'un equip humà de 9.743 professionals, dels quals un 86% són personal docent i un 14% són personal d'administració i serveis. Tots ells han desenvolupat la seva tasca en els diversos centres i serveis educatius gestionats pel CEB (taula 6.2.3.2).

Taula 6.2.3.2. Recursos humans

Consorci d'Educació de Barcelona, 2017

Personal de serveis educatius	8.425
Personal d'administració i serveis	1.318
Total	9.743

■ Activitat

Les activitats més destacades del Consorci es poden classificar en:

Gestió del procés de preinscripció i matrícula

Des del Consorci d'Educació s'ha organitzat i coordinat el procés anual ordinari de preinscripció i matrícula als centres docents de la ciutat de Barcelona de titularitat pública i privada concertada per als ensenyaments d'educació infantil, primària i secundària obligatòria, i per als ensenyaments postobligatoris (batxillerats, formació professional i arts plàstiques i disseny) i programes de formació inicial.

Per al curs 2016-2017 en el procés de preinscripció es van rebre 55.430 sol·licituds per al conjunt dels nivells educatius, que abasten des d'educació infantil fins als programes de formació inicial (taula 6.2.3.3).

Taula 6.2.3.3. Procés de preinscripció: oferta de places vacants i sol·licituds rebudes

Consorci d'Educació de Barcelona, 2017

Nivell educatiu	Oferta de places vacants			Sol·licituds rebudes		
	Curs 2015-16	Curs 2016-17	% d'increment	Curs 2015-16	Curs 2016-17	% d'increment
Educació infantil (1r cicle)	4.534	4.370	-3,62	7.481	7.740	3,46
Educació infantil (2n cicle)	15.820	15.630	-1,20	14.044	13.752	-2,08
Educació primària	5.192	4.789	-7,76	3.211	3.393	5,67
Educació secundària obligatòria	9.659	9.446	-2,21	8.045	8.372	4,06
Batxillerats	4.879	4.741	-2,83	3.909	3.963	1,38
Formació professional	16.958	16.151	-4,76	18.605	16.589	-10,84
Arts plàstiques i disseny	1.039	990	-4,72	771	689	-10,64
Programes de formació inicial	579	584	0,86	1.029	932	-9,43
Total	58.660	56.701	-3,34	57.095	55.430	-2,92

La demanda atesa durant el procés de preinscripció va ser similar a la del curs 2016-2017. El conjunt de sol·licituds ateses va ser de 42.434. La variació més significativa la trobem en les sol·licituds ateses en la formació professional, en què es va registrar una disminució d'un 11,36% respecte al curs anterior (taula 6.2.3.4).

Taula 6.2.3.4. Procés de preinscripció: demanda atesa

Consorci d'Educació de Barcelona, 2017

Nivell educatiu	Demanda atesa		
	Curs 2015-16	Curs 2016-17	% d'increment
Educació infantil (1r cicle)	4.307	4.256	-1,18
Educació infantil (2n cicle)	13.307	12.945	-2,72
Educació primària	1.716	1.593	-7,17
Educació secundària obligatòria	7.387	7.576	2,56
Batxillerats	3.416	3.375	-1,20
Formació professional	13.007	11.530	-11,36
Arts plàstiques i disseny	652	587	-9,97
Programes de formació inicial	561	572	1,96
Total	44.353	42.434	-4,33

nd: dades no disponibles

Programació dels ensenyaments

Les principals actuacions s'encaminen a complir els objectius generals següents:

- Programar l'oferta educativa: grups, ensenyaments i places.
- Establir el marc normatiu específic per als processos de preinscripció i matrícula anuals.
- Programar l'oferta educativa a mitjà i llarg termini a partir de les dades demogràfiques disponibles.
- Preveure, planificar i proposar la programació i la distribució territorial (àrees d'influència i adscripcions) dels centres docents.

El nombre d'alumnes que han iniciat el curs 2016-2017 en qualsevol dels centres de la ciutat (públics, concertats i privats no concertats) s'ha mantingut pràcticament igual respecte al curs anterior. Destaca per districtes l'aportació de Sarrià - Sant Gervasi, que en els ensenyaments bàsics (de 3 a 16 anys) representa més d'un 16% d'alumnes inscrits sobre el conjunt de la ciutat. Contrasten amb aquestes dades les del Districte de Ciutat Vella, que representa tan sols un 4,2% d'aquesta franja que cursa estudis de règim general a la ciutat (taula 6.2.3.5).

Taula 6.2.3.5. Alumnat que cursa ensenyaments de règim general: centres públics, concertats i privats per districtes
 Consorci d'Educació de Barcelona, 2017

Districtes	Ensenyaments bàsics (3-16 anys)						Total
	Infantil (0-3)	Infantil (3-6)	Primària	Secundària	Total 3-16	Batxillerat	
Ciutat Vella	635	1.805	3.522	2.166	7.493	1.169	9.297
L'Eixample	2.730	5.251	11.079	7.353	23.683	4.047	30.460
Sants-Montjuïc	1.997	3.342	6.498	4.678	14.518	1.613	18.128
Les Corts	1.160	3.085	6.492	4.699	14.276	1.580	17.016
Sarrià - Sant Gervasi	2.368	5.903	12.832	10.472	29.207	5.680	37.255
Gràcia	1.371	2.962	5.864	2.936	11.762	969	14.102
Horta-Guinardó	1.449	4.106	8.857	5.901	18.864	1.942	22.255
Nou Barris	1.575	3.404	7.481	5.368	16.253	1.450	19.278
Sant Andreu	1.598	3.905	7.862	4.676	16.443	1.902	19.943
Sant Martí	2.912	5.974	11.586	6.999	24.559	2.216	29.687
Barcelona	17.795	39.737	82.073	55.248	177.058	22.568	217.421

Procés d'admissió durant el curs escolar

El Consorci d'Educació de Barcelona organitza i coordina l'escolarització de l'alumnat que sol·licita plaça a educació infantil (segon cicle), educació primària i educació secundària obligatòria un cop tancat el procés de preinscripció, en període de continuïtat.

En el curs 2016-2017 s'han recollit per primera vegada les dades corresponents a l'alumnat que arriba nou al sistema educatiu –matrícula nova–, ja que fins ara també es comptabilitzaven altres alumnes, com ara els que canviaven de centre. És per aquest motiu que no es poden comparar les dades d'aquest curs escolar amb les de cursos anteriors.

La taula següent inclou les sol·licituds rebudes abans de l'inici del curs escolar i les rebudes directament als centres docents.

Taula 6.2.3.6. Admissió de continuïtat
 Consorci d'Educació de Barcelona, 2017

Sol·licituds ¹	Curs 2016-17
Educació infantil (2n cicle)	930
Educació primària	1.277
Educació secundària obligatòria	1.274
Total	3.481

1. Sol·licituds rebudes a l'Oficina d'Escolarització i als centres docents.

Beques i ajuts

Les beques i ajuts per a l'estudi són un instrument compensatori de desigualtats que té per objectiu garantir a l'alumnat la igualtat en l'accés a l'educació i contribuir a reduir l'abandonament escolar prematur.

Beques de caràcter general

Les dades que s'ofereixen fan referència a les beques i ajuts per a l'estudi per a l'alumnat que cursa estudis obligatoris, postobligatoris i superiors no universitaris.

Durant el curs escolar 2016-2017 s'han concedit un 9,45% més de beques respecte al curs anterior.

Taula 6.2.3.7. Beques de caràcter general, per població, tramitades segons la procedència de l'alumnat

Consorci d'Educació de Barcelona, 2017

	Curs 2015-16	Curs 2016-17	% d'increment
Barcelona	6.914	7.268	5,12
Resta de poblacions	6.705	7.638	13,91
Total	13.619	14.906	9,45

Taula 6.2.3.8. Beques de caràcter general per nivell educatiu tramitades al llarg del curs 2016-2017

Consorci d'Educació de Barcelona, 2017

	Concedides	Denegades	Total	% distribució de les beques concedides sobre el total	% distribució de les beques denegades sobre el total
Batxillerat	2.102	945	3.047	68,99	31,01
Grau mitjà	1.630	1.132	2.762	59,02	40,98
Grau superior	4.323	3.025	7.348	58,83	41,17
Proves d'accés a cicles formatius de grau mitjà i superior	149	70	219	68,04	31,96
Idiomes	98	202	300	32,67	67,33
Programa de formació i inserció	72	31	103	69,90	30,10
Estudis superiors	496	420	916	54,15	45,85
Estudis no convocats	0	211	211	0,00	100,00
Total	8.870	6.036	14.906	59,51	40,49

Beques per a alumnat amb necessitats específiques

En aquest apartat es reflecteixen els ajuts i subsidis per a l'alumnat amb necessitats específiques amb suport educatiu derivades de discapacitat o trastorn greu de conducta, i també els ajuts per a programes complementaris per a alumnes amb necessitats específiques amb suport educatiu associades a altes capacitats. S'han tramitat

3.429 beques per a alumnes amb necessitats específiques, amb un percentatge de sol·licituds concedides d'un 82,7% (taula 6.2.3.9).

Aquestes beques són les que s'ofereixen a l'alumnat amb necessitats específiques derivades de discapacitats o trastorns greus de conducta, i també a l'alumnat amb necessitats específiques associades a altes capacitats.

Taula 6.2.3.9. Beques per a alumnat amb necessitats específiques

Consorci d'Educació de Barcelona, 2017

	Curs 2015-16	Curs 2016-17	% d'increment
Beques tramitades	3.286	3.429	4,35
Concedides	2.694	2.837	5,31
Denegades	592	592	0,00
Per tipus de centre			
Específics	1.686	1.759	4,33
Ordinaris	1.600	1.670	4,38
Per procedència de l'alumnat			
Barcelona ciutat	2.754	2.817	2,29
Resta de poblacions	532	612	15,04

Ajuts de menjador

Des del curs 2008-2009, el Consorci gestiona la convocatòria d'ajuts de menjador per a alumnes escolaritzats en centres públics i concertats que cursin des de P3 fins a 4t d'ESO.

El pressupost inicial d'aquest curs escolar ha estat un 32% més elevat respecte a l'any anterior (taula 6.2.3.10).

Taula 6.2.3.10. Ajuts de menjador

Consorci d'Educació de Barcelona, 2017

	Curs 2015-16	Curs 2016-17	% d'increment
Pressupost inicial de la convocatòria (€)	8.500.000	11.265.000	32,53
Sol·licituds totals	28.039	30.539	8,92
Ajuts concedits	22.464	23.617	5,13
Despesa final de la convocatòria (€)	16.505.000	17.746.595	7,52

El Districte de Nou Barris és el que ha rebut més ajuts, que ja n'ha obtingut un 19,12% del total; a continuació se situa Sant Martí, amb un 15,43%, i el segueix de prop Sants-Montjuïc, amb un 12,41%.

Taula 6.2.3.11. Ajuts de menjador per districtes

Consorci d'Educació de Barcelona, 2017

	Sol·licituds	Ajuts concedits	% distribució dels ajuts concedits
Ciutat Vella	2.371	1.979	8,38
L'Eixample	3.077	2.396	10,15
Sants-Montjuïc	3.795	2.931	12,41
Les Corts	1.065	756	3,20
Sarrià - Sant Gervasi	1.258	878	3,72
Gràcia	1.762	1.279	5,42
Horta-Guinardó	3.565	2.730	11,56
Nou Barris	5.547	4.515	19,12
Sant Andreu	3.344	2.508	10,62
Sant Martí	4.755	3.645	15,43
Total	30.539	23.617	100,00

289

Drets Socials

Memòria 2017

Organismes Autònoms

Respecte al nivell educatiu, l'educació primària ha rebut un 60% dels ajuts concedits, la xifra més alta respecte al total.

Taula 6.2.3.12. Ajuts de menjador segons nivell educatiu Curs 2016-2017

Consorci d'Educació de Barcelona, 2017

	Sol·licituds	Ajuts concedits	% distribució total sobre ajuts concedits
Educació especial	375	364	1,54
Educació infantil	9.306	6.958	29,46
Educació primària	18.050	14.070	59,58
Educació secundària obligatòria	2.808	2.225	9,42
Total	30.539	23.617	100,00

Actuacions destacades corresponents a la programació anual 2016-2017

Xarxes per al canvi:

En el curs 2016-2017, el CEB, Escola Nova 21, l'Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) i l'Associació de Mestres Rosa Sensat han signat un conveni per sumar diferents iniciatives i processos. Arran d'aquest conveni s'ha generat un projecte per a la innovació pedagògica que és propi de la ciutat de Barcelona: les Xarxes per al canvi. Les principals funcions d'aquestes xarxes són compartir i adquirir els coneixements rellevants per avançar cap a un horitzó comú de transformació educativa; interactuar al voltant dels recursos que generi el programa; impulsar

i articular processos de coneixement, formació i capacitació de forma col·laborativa i autogestionada, i compartir experiències dels centres en el procés de transformació. La composició de cada xarxa parteix de la lògica de la proximitat territorial i tenen el propòsit de ser inclusives i heterogènies, és a dir, han de permetre que hi puguin coexistir centres que es troben en estadis diferents i que tenen ritmes diferents en el procés de canvi. S'ha establert que el projecte tingui una durada de tres cursos i, a la seva fi, s'espera que hagi aconseguit un sistema de treball autosostenible.

Paral·lelament, als districtes de Ciutat Vella i d'Horta-Guinardó està implantada la Xarxa de competències bàsiques, formada per un equip de docents d'educació infantil, primària i secundària que desenvolupen el treball per competències als seus centres, elaboren instruments de suport per orientar els processos de reflexió i la gestió del currículum per competències bàsiques i comparteixen processos d'autoavaluació.

Eines per al canvi

És un programa per a la innovació educativa basat en les mentories i ofereix formació i acompanyament als centres de primària i secundària públics. S'ha iniciat aquest curs amb la col·laboració de l'Institut de Ciències de l'Educació de la UAB i la Facultat de Ciències de l'Educació de la UAB.

Els centres participants reben el suport d'un professional del CEB que actua com a mentor per acompanyar a fer el canvi des de dins. Els centres també participen en la xarxa territorial. Cada centre s'inscriu en el programa per a dos cursos escolars i un tercer any de treball autònom vinculat a la xarxa. Els centres han d'assegurar la participació d'un nucli impulsor d'un 20% del claustre, el qual haurà d'assistir tant a les conferències i els tallers de la xarxa com a les sessions de mentoria. També haurà de produir els informes del progrés.

Durant aquest curs escolar 26 centres de primària i secundària han rebut suport gràcies a aquest programa, que, dotat d'un pressupost de 29.500 euros, ha permès dur a terme 17 mentories.

Programes Magnet i Escoles Tàndem

- **Magnet** és un programa impulsat per la Fundació Jaume Bofill en col·laboració amb el Departament d'Ensenyament, l'Institut de Ciències de l'Educació de la UAB i la Diputació de Barcelona que té per objectiu acompanyar els centres de primària i secundària en el desenvolupament d'un projecte educatiu en aliança amb una institució. Aquesta aliança ha de permetre al centre desenvolupar un projecte educatiu innovador, de qualitat i atractiu, que tingui magnetisme i es converteixi en un projecte de referència en el territori, tant per a les famílies com per a la comunitat educativa. El programa està inspirat en les Magnet Schools dels Estats Units, que funcionen des dels anys setanta. Les institucions que hi participen són institucions de referència i excel·lència en un camp de coneixement específic –ciència, tecnologia, art, comunicació audiovisual, etc.–, que tenen un compromís educatiu amb la societat i una gran capacitat de transferir innovació i coneixement.
- **Escoles Tàndem** és un programa impulsat per la Fundació Catalunya La Pedrera en col·laboració amb el Departament d'Ensenyament. En aquests centres es concreta un projecte educatiu que gira entorn d'una especialització en una matèria

que vertebrava el currículum de les escoles. L'especialització s'aconsegueix a través del partenariat de centres educatius amb institucions de referència. Aquesta especialització pot variar segons la institució de referència que formi part del tàndem –música, ciències, matemàtiques, audiovisuals, etc.–. L'especialització vol ser un element clau per potenciar les competències bàsiques que tot alumne ha d'adquirir.

Formació de docents

És la formació voluntària dirigida al professorat de primària i secundària de la ciutat que es duu a terme durant el curs escolar. Pot ser de caire presencial o semipresencial.

El professorat interí novell de primària i secundària de forma obligatòria ha de fer un curs de 30 hores d'introducció a la tasca docent. El CEB organitza el curs, n'adapta els continguts i gestiona la formació.

Taula 6.2.3.13. Formació de docents

Consorci d'Educació de Barcelona, 2017

	Curs 2015-16	Curs 2016-17	% d'increment
Activitats formatives	566	716	26,50
Professorat inscrit	14.338	17.994	25,50
Professorat amb certificat d'assoliment	10.125	12.082	19,33

Durant el curs 2016-2017 es van incrementar tots els indicadors relatius a la formació de docents en comparació amb l'any anterior. Com a dades rellevants, cal destacar l'augment d'un 25,5% del professorat inscrit i l'increment d'un 26,5% del nombre d'activitats formatives.

Els centres de recursos pedagògics com a assessors d'innovació

Durant aquest curs s'ha repensat el paper dels centres de recursos pedagògics (CRP), a través de formació interna i acompanyament, en una doble línia: que esdevinguin assessors d'innovació, de manera que acompanyin els centres educatius en un procés d'actualització de les metodologies d'aprenentatge, i que siguin dinamitzadors de xarxes entre els centres educatius d'una mateixa zona, de manera que les pràctiques de referència es comparteixin i que tots progressin de forma equilibrada. L'objectiu és avançar cap a un model de servei basat en l'especialització temàtica en què els CRP esdevinguin agents clau per a l'actualització pedagògica dels equips docents dels centres i es treballa a partir de quatre eixos principals:

- l'alfabetització digital
- els valors de ciutadania
- l'art i la creativitat
- el plurilingüisme i l'intercanvi

Programa èxit

El Programa èxit ofereix reforç escolar a l'alumnat que, amb un suport adequat, pot millorar els resultats acadèmics, consolidar els aprenentatges i millorar els hàbits de treball. S'adreça principalment a nois i noies les famílies dels quals no els poden proporcionar el suport que necessiten per millorar el rendiment acadèmic. S'hi impliquen els tutors i tutores de l'alumnat participant i hi ha prevista una acció de suport educatiu de joves estudiants que sovint són exalumnes de l'institut i que, atesa la vinculació i el rol de referents que adquireixen per a l'alumnat, s'anomenen «amics i amigues grans».

Taula 6.2.3.14. Participació Programa èxit 1

Consorci d'Educació de Barcelona, 2017

	Curs 2015-16	Curs 2016-17	% d'increment
Centres			
Escoles	97	109	12,37
Instituts	39	43	10,26
Total	136	152	11,76
Participants			
Alumnat	2.478	2.701	9,00
Amics grans i coordinadors	313	352	12,46
Pressupost (€)	458.996	461.830	0,62

S'han actualitzat i modificat els valors dels indicadors.

Programa èxit 2: millora dels resultats acadèmics

El Programa èxit 2 dona suport als centres d'educació secundària obligatòria en la creació d'estratègies per evitar l'abandonament escolar prematur i millorar les expectatives de l'alumnat. Ho fa a través de dues propostes: els tallers que tenen lloc dins i fora del centre i en els quals s'adopta un enfocament metodològic competencial de diverses temàtiques professionals amb l'objectiu de fomentar la igualtat d'oportunitats en l'alumnat d'educació secundària obligatòria, i els tallers d'Oficis a la ciutat, que ofereixen la possibilitat que l'alumnat s'acosti a entorns laborals durant un trimestre escolar per conèixer possibilitats formatives més enllà de l'educació obligatòria.

Taula 6.2.3.15. Participació Programa èxit 2

Consorci d'Educació de Barcelona, 2017

	Curs 2015-16	Curs 2016-17	% d'increment
Tallers dins i fora del centre			
Escoles	37	37	0,00
Instituts	800	960	20,00
Entitats col·laboradores	12	12	0,00
Oficis a la ciutat			
Instituts	22	26	18,18
Alumnat	209	220	5,26
Entitats col·laboradores	6	6	0,00
Pressupost (€)	101.300,00	126.300,00	24,68

Programa èxit estiu

El Programa èxit estiu ofereix acompanyament educatiu durant l'estiu (tres setmanes del mes de juliol i la darrera setmana del mes d'agost) als centres que ho sol·licitin. S'adreça a l'alumnat de 1r a 4t d'ESO que hagi de recuperar al setembre matèries suspeses en la convocatòria de juny. En col·laboració amb BCN Esports, 24 dels centres participants ofereixen a l'alumnat activitats esportives durant el mes de juliol.

Taula 6.2.3.16. Evolució de la participació de l'alumnat i els centres al Programa èxit estiu
Consorti d'Educació de Barcelona, 2017

	Curs 2015-16	Curs 2016-17	% d'increment
Centres públics			
Instituts	48	49	2,08
Alumnat	1.908	1.758	-7,86
Amics grans i coordinadors	294	294	0,00
Pressupost (€)	141.330	143.860	1,79
Centres privats concertats			
Centres	13	12	-7,69
Alumnat	390	321	-17,69
Pressupost (€)	28.480,00	28.480,00	0,00

293

Drets Socials

Memòria 2017

Organismes
Autònoms

D'altra banda, el programa també subvenciona les activitats d'acompanyament educatiu d'estiu que organitzen els centres privats concertats, i prioritza els que presenten uns resultats acadèmics per sota de la mitjana de la ciutat i que se situen en entorns socioeconòmics desfavorits.

Els equipaments educatius al Consorci d'Educació de Barcelona

Per portar a terme la millora, adequació i manteniment de tots els espais educatius que configuren el mapa de la ciutat de Barcelona es treballa diàriament en tot el que fa referència al manteniment, neteja, mobiliari, equipaments i sinistres. Però al mateix temps també es gestionen, planifiquen, desenvolupen i executen altres projectes constructius per tal de donar resposta a les necessitats canviants de l'educació a la ciutat.

A continuació hi ha una relació dels projectes i les obres de gran reforma o ampliació que s'han portat a terme al llarg del curs 2016-2017.

Taula 6.2.3.17. Projectes i obres de gran reforma i ampliació

Consorci d'Educació de Barcelona, 2017

	Iniciats	Acabats
Projectes	• Millores a l'Institut Rambla Prim • Centre nou Escola Anglesola definitiva • Centre nou EBM Sants-Badal (BIMSA) • Centre nou EBM Germanetes (PMHB)	• Reforma de Can Rosés de l'Escola Anglesola provisional • Ampliació de l'Institut les Corts • Reforma de l'Escola Poblenou (fase 1b) • Centre nou Institut Escola Antaviana • Reforma integral de la secció d'Institut Cristòfol Colom • Remodelació de l'EBM Aurora-Raval • Remodelació de l'EBM Canòdrom • Remodelació de l'EBM Encants • Centre nou Institut Martí Pous • Restauració de l'Escola Baixeras • Centre nou Institut Escola Trinitat Nova • Ampliació de l'Escola Ignasi Iglesias • Ampliació de l'Escola Mar Bella
Obra	• Ampliació de l'EBM Tres Tombs (fase 1) • Remodelació de l'EBM Aurora-Raval • Centre nou Institut Viladomat (Dep.) • Centre nou Institut Martí Pous (Dep.) • Centre nou Institut Maria Espinal (Dep.) • EMAV	• Reforma de Can Rosés de l'Escola Anglesola provisional • Ampliació de l'Institut les Corts • Centre nou Escola Massana
Estudi	• Centre nou EBM La Teixonera	• Centre nou EBM Can Carreres • Centre nou EBM Pere Calafell • Centre nou Llar d'Infants l'Airet

Construccions modulars

De manera planificada, s'han elaborat estudis sobre l'evolució de les demandes d'escolarització i s'hi han pogut detectar alguns increments. Mitjançant les construccions modulars s'ha donat resposta a aquestes necessitats, mentre s'estudia l'evolució de les previsions i el possible creixement convencional del centre. Els centres on s'han detectat increments són els següents:

- Institut Escola Antaviana
- Escola Eixample 1
- Escola Eixample 2
- Escola Cartagena
- Escola Gràcia
- Ampliació Institut Viladomat
- Ampliació Escola Flor de Maig
- Ampliació Institut Maria Espinal
- Ampliació Escola 30 Passos
- Ampliació Institut Martí Pous
- Ampliació Escola Entença

■ Reptes de futur per al 2018

- Cal elaborar el Pla estratègic del CEB 2017-2021, en què s'estableixi un pla de treball que permeti construir durant l'any 2018 el conjunt de prioritats, plans, programes i actuacions que han de permetre avançar en l'èxit educatiu i la millora dels nivells d'equitat i excel·lència. Al mateix temps, també cal definir el model de gestió del CEB. El punt de partida serà l'actualització dels compromisos del Consorci amb els principis de proximitat, eficàcia i territorialitat, i la cooperació entre les administracions consorciades. També cal planificar la participació de la comunitat educativa en la definició del Pla estratègic del CEB.
- S'han d'integrar els centres municipals. Cal treballar una proposta de full de ruta per fer possible la integració dels centres a la xarxa de serveis públics de la Generalitat, amb la participació i el màxim consens de tots els actors implicats (docents, direccions, sindicats, administracions i famílies).
- Establir un model de governança del CEB. Cal fonamentar els mecanismes per a la contribució de les direccions a les juntes territorials de ciutat i la participació en el comitè de direcció ampliat. També s'ha de dissenyar un sistema àgil de consulta a les direccions de centres en temes d'especial rellevància. A més, és necessari consultar i consensuar aspectes rellevants, com ara la política educativa en comissió de la junta de direccions. Incorporar les direccions a les comissions de treball de les diferents àrees.
- Cal elaborar una proposta de treball per a l'elaboració d'un Pla estratègic del Consorci d'Educació de Barcelona. El Pla estratègic del Consorci d'Educació ha de ser un procés de planificació, reflexió i coneixement sobre com volem que sigui l'educació a la ciutat de Barcelona i el seu model de governança institucional i de gestió per al període 2017-2021.

El punt de partida serà l'actualització dels compromisos del Consorci amb els principis de proximitat, eficàcia i territorialitat, la cooperació entre les administracions municipals i de la Generalitat, i la participació dels centres i la comunitat educativa, inclosos famílies i alumnes.

295

Drets Socials

Memòria 2017

Organismes
Autònoms

Mercè Massa Rincón

Gerent del Consorci d'Educació de Barcelona

6.2.4. Institut Infància i Adolescència de Barcelona

■ Missió

L'Institut Infància i Adolescència de Barcelona (IIAB) té com a missió:

- Contribuir a una societat i una Barcelona on infants i adolescents visquin amb dignitat i creixin amb igualtat d'oportunitats en espais socials i en entorns familiars i afectius enriquidors, saludables i protectors, fent efectius tots els seus drets i el seu màxim desenvolupament.
- Treballar per aconseguir que la infància i l'adolescència ocupin un lloc prioritari en l'agenda pública, de manera que l'atenció als seus drets humans específics, com a subjectes i com a col·lectiu, es consideri un afer públic prioritzat amb inversió i polítiques basades en anàlisis i evidències.
- Treballar perquè es visibilitzi el paper d'infants i adolescents com a ciutadans amb capacitats creixents i com a agents de canvi de la ciutat, i es consideri l'edat dels 0-17 anys com una etapa estratègica del cicle de la vida per aconseguir millores col·lectives presents i futures.

296

Drets Socials

Memòria 2017

Organismes
Autònoms

■ Entorn

L'IIAB és un consorci adscrit a l'Ajuntament de Barcelona i integrat també per la Diputació de Barcelona, la Universitat de Barcelona i la Universitat Autònoma de Barcelona, regit per un consell de govern amb representació de les quatre institucions consorciades.

És un instrument públic dedicat al coneixement per acompanyar l'Administració local en el seu paper de garantia dels drets d'infants i adolescents, i en la transformació de la ciutat perquè sigui més adequada per viure-hi la infància i l'adolescència.

És un pont entre el coneixement i la política pública per millorar les vides de nenes, nens, noies i nois, aportant perspectiva de drets, comptant amb els seus punts de vista propis i buscant millores concretes en les polítiques locals.

■ Recursos

L'IIAB ha tingut uns ingressos de 478.807 euros i una despesa de 428.531 euros, la qual cosa representa el 16% i el 30% d'increment respecte a l'exercici pressupostari del 2016. En concret, l'augment d'ingressos correspon a comandes de gestió rebudes, com a mitjà propi de l'Ajuntament de Barcelona, per part de l'Institut Municipal de Parcs i Jardins i de l'Àrea de Drets Socials, així com dos encàrrecs per part del Consorci d'Educació de Barcelona (CEB).

Taula 6.2.4.1. Liquidació del pressupost

Institut Infància i Adolescència de Barcelona, 2017

Capítol	€	%
Despeses		
Personal	195.419,57	45,60
Béns i serveis	196.599,48	45,88
Despeses financeres	109,42	0,03
Transferències corrents	34.885,42	8,14
Inversions	1.517,26	0,35
Total	428.531,15	100,00
Ingressos		
Ajuntament de Barcelona	324.477,03	67,77
Diputació de Barcelona	16.075,00	3,36
Institut Municipal d'Educació	90.000,00	18,80
Institut Municipal de Parcs i Jardins	36.905,00	7,71
Consorci d'Educació de Barcelona	11.350,00	2,37
Total	478.807,03	100,00

297

Drets Socials

Memòria 2017

Organismes
Autònoms

Taula 6.2.4.2. Recursos humans

Institut Infància i Adolescència de Barcelona, 2017

		Equip de treball
Direcció - Gerència	Directora - gerent	1
Coordinació de projectes	Cap de coneixement	1
	Cap de projectes	1
Equip de projectes	Doctorands amb beca	2
	Investigadores col·laboradores	8
	Plans d'ocupació municipals	3
	Estudiants en pràctiques	1
Serveis generals	Directius/ives	1
	Secretaria i administració	1
	Comptabilitat	1
Total		20

■ Activitat i actuacions

En cada un dels tres eixos estratègics de l'Institut:

- Contribuir a millorar polítiques locals per fer avançar els drets de la infància i l'adolescència. Espais de treball.
- Generar coneixement vinculat a l'agenda pública. Recerques.
- Enriquir el debat social compartint coneixement. Actes i canals.

I en el marc dels àmbits de treball previstos al Pla estratègic 2016-2020, durant el 2017 s'ha treballat a partir de quatre programes:

- Observatori i governança
- Benestars
- Espai públic, joc i ciutadania
- Educacions

Eix 1: contribuir a millorar polítiques locals per fer avançar els drets de la infància i l'adolescència. Espais de treball

Durant el 2017, l'Institut ha impulsat, coordinat o participat en diferents espais de treball periòdics, la gran majoria de l'àmbit de la ciutat de Barcelona i convocats per l'Ajuntament o òrgans col·legiats de consulta o participació social. Igualment, hem fet diversos assessoraments experts puntuals en el marc de seminaris, jornades o reunions de treball d'administracions públiques i entitats socials on es convida l'Institut perquè aportï expertesa i perspectiva d'infància.

Els 15 espais de treball que s'han dut a terme a partir dels quatre programes han estat els següents:

Observatori i governança

- *Grup d'Igualtat d'Oportunitats en la Infància del Consell Municipal de Benestar Social (CMBS)*. S'ha coordinat amb aquest grup de treball del CMBS per tractar problemàtiques i propostes per reduir les desigualtats d'oportunitats en la infància i l'adolescència.
- *Focus d'infància i ciutadania 2017-2020*. Coordinació i redacció de la proposta de diagnòsi, marc, reptes i actuacions destacades del Focus de l'Ajuntament de Barcelona.
- *Pla d'adolescència i joventut de Barcelona*. Participació en la taula d'experts i aportació de dades per a la diagnòsi.

Benestars

- *Estratègia d'inclusió social i reducció de desigualtats de Barcelona 2017-2027*. S'ha participat, com a membres del grup motor i transversal, en el marc de l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva i s'ha contribuït en la construcció dels indicadors.
- *Procés "Impulsem!", de Serveis Socials*. S'ha participat com a membres del CMBS en aquest procés dut a terme per l'Institut Municipal de Serveis Socials (IMSS) per repensar i actualitzar els serveis socials municipals de manera participativa.
- *Pla de salut mental Barcelona 2016-2022*. S'ha participat en la taula de treball sobre l'eix prioritari d'infància i adolescència.
- *Consell Assessor pel Suport Municipal d'Inclusió de Barcelona*. S'ha participat com a membres d'aquest consell que assessora, debat i fa el seguiment de les polítiques de garantia de rendes, en especial, B-Mincome, impulsat per Drets Socials.

- *Projecte europeu “Accelerating change for social inclusion” (ACSI).* S’ha participat com a membres del jurat i taula de seminari d’aquest projecte d’UpSocial - Ajuntament de Barcelona, un projecte en què es treballa conjuntament amb ciutats de la xarxa Eurocities per identificar respostes eficaces i escalables per abordar el repte de la infància en risc.

Espai públic, joc i ciutadania

- *Grup Transversal d’Espai Públic, Infància i Adolescència.* S’ha impulsat i coordinat el Grup de l’Ajuntament de Barcelona amb responsables municipals de les àrees d’Ecologia, Urbanisme i Mobilitat, de Drets Socials i de Drets de Ciutadania, per repensar i incorporar millores a l’espai públic en clau d’infància.
- *Del civisme al dret a la ciutat: espai públic i convivència.* S’ha participat en la jornada i els debats ciutadans sobre espai públic i convivència, organitzats per Drets de Ciutadania de l’Ajuntament de Barcelona.
- *Grup Motor de Participació Infantil.* S’ha col·laborat en aquest grup intern impulsat pel Departament de Promoció de la Infància.
- *Projecte tractor “Créixer a Barcelona”.* S’ha cooperat en aquesta línia de treball per reduir la desigualtat d’oportunitats en la infància i l’adolescència, en el marc de l’Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva

299

Drets Socials

Memòria 2017

Organismes
Autònoms

Educacions

- *Ponència sobre educació comunitària.* S’ha coordinat la ponència d’educació comunitària, dins el treball de definició del Pla estratègic del Consorci d’Educació de Barcelona.
- *Procés “Impulsem 0-3”.* S’ha participat com a membres del grup motor i del grup de treball sobre diversificació de serveis educatius en el procés liderat per l’IMEB.
- *Consell Assessor de la Reforma Horària de Catalunya.* S’ha cooperat com a membres assessors d’aquest òrgan, adscrit a la Generalitat de Catalunya, per assessorar el Govern en relació amb polítiques i actuacions que tinguin incidència sobre l’organització i ús del temps de vida quotidiana, entre altres, els temps educatius i de cures.

Eix 2: generar coneixement vinculat a l’agenda pública. Recerques i treballs tècnics

Durant el 2017 s’ha treballat en 16 projectes de recerca i treballs tècnics amb l’objectiu de generar i gestionar coneixement vinculat a l’agenda pública i útil per a la presa de decisions de política local.

A continuació s’exposen els projectes segons els programes executats:

Observatori i governança

- *Dades clau sobre la infància i l’adolescència a Barcelona.* A partir de l’anàlisi de dades feta per desenvolupar el “Focus d’infància i ciutadania 2017-2020”, es

recuperen les dades principals sobre infància a la ciutat de Barcelona i es publica l'informe amb dades actualitzades a desembre del 2017.

- *Sistema integral d'indicadors d'infància.* S'ha començat a dissenyar un sistema integral d'indicadors de manera col·laborativa amb diversos serveis i institucions públiques per optimitzar dades d'enquestes i de registres ja existents, de manera que puguin orientar millor les polítiques públiques que afecten la infància i l'adolescència.
- *Enquesta de serveis socials en clau d'infància.* Es va iniciar l'explotació en clau d'infància de l'enquesta de persones ateses als Centres de Serveis Socials de Barcelona (CSS) a partir de la mostra de famílies ateses amb infants.

Benestars

- *Enquesta de benestar subjectiu.* Gràcies a la participació de 52 escoles de la ciutat, s'ha fet l'enquesta a 4.000 nens i nenes d'entre 10 i 12 anys de Barcelona. Per primera vegada, l'Ajuntament pregunta directament als nens i nenes d'aquesta edat (i no als adults amb qui conviu) sobre el seu benestar en una mostra representativa de ciutat i a partir del qüestionari validat internacionalment Children's Worlds.
- *Tallers participatius i de retorn amb infants.* S'han dissenyat i posat en marxa els tallers participatius i de retorn de resultats de l'enquesta tornant a les prop de 50 escoles per treballar amb els infants en la interpretació dels principals resultats i perquè facin propostes de millora del seu benestar per construir la seva agenda.

Espai públic, joc i ciutadania

- *Consideracions tècniques per millorar àrees de joc.* A partir d'una observació de 40 àrees de joc de Barcelona pendents de ser renovades, elaborem un document d'orientacions tècniques que ha de servir per inspirar els criteris dels projectistes a l'hora de fer remodelacions d'àrees de joc de la ciutat tenint en compte qüestions relacionades amb el dret al joc a l'espai públic.
- *Aproximació etnogràfica als usos de les àrees de joc.* Es duu a terme una aproximació etnogràfica a quatre àrees de joc de la ciutat de Barcelona per conèixer quins són els usos de les famílies i els infants que les freqüenten, què en valoren positivament i què consideren que caldria millorar. L'objectiu és determinar quins són els criteris generals que es repeteixen i que poden servir per valorar altres àrees de joc de la ciutat.
- *Estratègia "Barcelona dona molt de joc".* S'ha redactat la proposta inicial de mesura de govern de l'estratègia "Barcelona dona molt de joc", a finals del 2017, que està previst que es presenti al ple municipal del febrer del 2018.
- *Procés de cocreació amb infants de dos parcs de la ciutat.* S'ha iniciat el disseny d'aquest procés, que es farà el 2018 amb infants per transformar dos parcs de la ciutat en espais lúdics i sistematitzar un model de participació per a espais per jugar.

Educacions

- *Informe “Oportunitats educatives a Barcelona 2016: l’educació de la infància i l’adolescència”.* S’elabora el primer informe d’una sèrie per sistematitzar dades sobre educació 0-17 (des de la primera infància fins a l’educació obligatòria i postobligatòria, el lleure educatiu inclòs) amb l’objectiu de contribuir a identificar els reptes i oferir orientacions per a les polítiques educatives locals. L’informe identifica els 17 reptes de la ciutat en matèria d’educació en la infància i l’adolescència i proposa 16 propostes d’orientació de política local.
- S’han avaluat els programes següents:
 - *Camí escolar, espai amic.* Amb l’avaluació es mesura la consecució dels objectius dels camins escolars, la situació actual d’aquest programa gestionat per l’IMEB, com funciona i quin impacte té. Així mateix, l’avaluació conclou amb la importància d’inserir el programa en una estratègia més àmplia per la mobilitat sostenible.
 - *Patis escolars oberts al barri.* Aquest programa municipal, gestionat per l’IMEB i que actualment arriba a 69 patis escolars, té un desplegament força diferent en funció del barri o l’escola i s’han detectat alguns aspectes puntuals de millora en l’avaluació.
 - *Audiència Pública als Nois i Noies.* Es va acabar l’avaluació d’aquest programa municipal gestionat per l’IMEB per analitzar-ne l’abast social i, sobretot, treballar propostes de millora de manera que tinguí més incidència.
 - *Instituts a temps complet.* S’ha dut a terme una avaluació d’aquest projecte del CEB per millorar l’alimentació i el temps educatiu dels adolescents, en el seu primer any d’implementació, amb l’objectiu de proporcionar eines i introduir-hi millores abans de fer-lo créixer en nous instituts de la ciutat.
- *Anàlisi dels models d’espais familiars i procés per al nou model d’espai familiar socioeducatiu.* S’ha acompanyat l’Ajuntament de Barcelona en la reflexió sobre el model d’espais familiars municipals com a servei socioeducatiu per a la primera infància; a partir d’una anàlisi de models de diferents ciutats i la identificació dels principals reptes, estratègies i exemples d’actuació per fer-hi front, s’ha elaborat una proposta de model integral, un document de treball tècnic intern de l’Ajuntament.
- *Eina per recollir dades i anàlisi de perfils socials a les escoles bressol municipals.* Es va desenvolupar una eina tipus qüestionari per recollir dades que permetin conèixer el perfil de les famílies que fan la preinscripció i les que matriculen a les escoles bressol municipals per aprofundir en els perfils socials del servei.

301

Drets Socials

Memòria 2017

Organismes
Autònoms

Eix 3: enriquir el debat social compartint coneixement. Actes i canals

Durant el 2017, s’han organitzat vuit sessions de treball amb un centenar de persones de diferents àmbits per desenvolupar els projectes de manera participativa. Així mateix, s’han dut a terme tres presentacions de resultats i de projectes i s’han fet ponències sobre infància, recerca i política pública amb prop de dues-centes persones assistents.

D'altra banda, s'ha intensificat la comunicació, tant mitjançant la difusió a través dels nostres canals propis com enfortint la relació amb els mitjans de comunicació per nodrir el debat sobre temes d'infància. En aquest sentit, s'ha acompanyat l'Ajuntament de Barcelona en la presentació d'informes en dues rodes de premsa i s'ha elaborat tres notes de premsa. Aquestes actuacions han generat més de vuitanta impactes en els principals mitjans de comunicació de Barcelona i Catalunya.

Actes: sessions de treball, debats socials i presentacions dels projectes

- *Grup transversal per definir un model integral d'espais familiars.* En el marc del procés de definició participativa d'una proposta de model integral d'espais familiars socioeducatius municipals per a la primera infància. S'han dut a terme quatre sessions a Barcelona amb la participació de 30 persones professionals d'educació, serveis socials i salut.
- *Debats socials en grups focals sobre oportunitats educatives.* Són tallers participatius per debatre, a partir dels reptes i orientacions de l'informe 2016, per aprofundir en la diagnosi qualitativa i en les propostes per elaborar el següent informe. A l'estiu hi han participat 60 persones de l'àmbit de l'educació a la ciutat, en quatre sessions.
- *Presentacions públiques de l'informe "Oportunitats educatives a Barcelona 2016".* S'ha fet al maig al Consell Escolar del Districte de Gràcia, amb una assistència de 25 persones, i al Consell Educatiu de Ciutat, amb 40 persones, aproximadament.
- *Primera trobada del Comitè de Sociologia de la Infància "Mirades sobre la infància".* S'ha presentat el projecte de recerca "Parlen els nens i nenes", el benestar subjectiu de la infància a Barcelona. S'ha presentat a Madrid amb una assistència de 25 persones.
- *Taula d'Infància i Adolescència de Badalona (TIAB).* S'ha fet la conferència inaugural "Construir plegats una ciutat plena d'oportunitats per als infants i adolescents", en la presentació institucional de l'Ajuntament de Badalona, amb una presència de 80 persones.

Canals: difusió en canals propis i gestió amb mitjans de comunicació

Durant el 2017, s'ha inaugurat un nou canal de comunicació propi: un canal de Youtube, que s'ha fet servir només per difondre els vídeos de la jornada "El dret dels infants a la ciutat", del desembre del 2016. Però, sobretot, el 2017 ha estat un any per donar impuls als canals de comunicació creats el 2016.

Els canals propis en què s'ha fet la difusió han estat els següents:

- **Web**
 - S'han incrementat en un 12% les visites al web respecte a l'any passat (16.000 visites) en especial al blog (154%) i a la mediateca (30%).
 - Han augmentat les publicacions de contingut en 49 notícies (2%), 28 publicacions al blog (283%), 29 arxius a la mediateca (60%) i 6 vídeos.
 - S'ha traduït la majoria de continguts al castellà (suposa un 15% de les visites).
 - S'ha millorat el posicionament en cercadors.

- Les descàrregues d'arxius, tot i que han estat aproximadament de 30.000, s'han pogut reduir en un 17%.
- Butlletí
 - S'ha enviat 10 butlletins electrònics sobre infància i polítiques locals a 3.618 subscriptors de l'Administració pública, l'àmbit del coneixement o l'àmbit social.
 - S'ha consolidat el butlletí com a canal òptim per compartir continguts, ja que genera bona part de les visites al web, juntament amb el Twitter.
 - Es continua amb la depuració de la base de dades de l'any passat i que ha reduït un 19% els correus electrònics durant el 2017.
 - El setembre del 2017 se suspèn la traducció periòdica del butlletí en castellà un cop analitzat l'abast i les capacitats de gestió.
- Twitter
 - El nombre de persones seguidores (1.310) s'ha incrementat el 60% respecte del 2016.
 - Amb una mitjana de 75 piulades al mes, aconseguim més de 34.000 visualitzacions i un bon nivell d'interacció (retuits, "m'agrada", clics a enllaços).
 - Es millora l'estratègia de mencions, ús d'etiquetes i campanyes específiques per aconseguir més impacte.

303

Drets Socials

Memòria 2017

Organismes
Autònoms

Durant el 2017, es fan dues rodes de premsa acompanyant l'Ajuntament de Barcelona en la presentació dels informes de dos programes duts a terme per l'Institut i encarregats per l'Àrea de Drets Socials. També es va treballar conjuntament en tres notes de premsa.

- Presentació de l'informe "Oportunitats educatives a Barcelona 2016: l'educació de la infància i l'adolescència a la ciutat". A càrrec de la tinenta de Drets Socials i presidenta de l'Institut, Laia Ortiz, i de la directora, Maria Truñó, a l'abril.
- Presentació de l'informe "Primeres dades de l'enquesta de benestar subjectiu de la infància de Barcelona". A càrrec de la tinenta de Drets Socials i presidenta de l'Institut, Laia Ortiz; de la directora, Maria Truñó, i de la coordinadora del projecte, Laia Pineda, al novembre.

El resultat d'aquestes i altres gestions amb mitjans representen 83 aparicions, 5 de les quals són articles propis i 18, entrevistes. Aquest impacte suposa un creixement d'un 186% respecte a l'any anterior.

Segons la difusió en el mitjà de comunicació, 11 han estat en ràdio, 8 en televisió, 14 en premsa escrita i 50 en mitjans en línia, i segons el programa al qual es refereixen, 38 de "Benestars", 33 d'"Educacions", 6 d'"Espai públic" i 6 d'altres. Si el focus es posa en la iniciativa: 66 per l'Institut i 17 pel mitjà de comunicació. A més, s'han derivat cinc peticions de mitjans de comunicació a altres institucions o persones expertes.

■ Reptes de futur per al 2018

El 2018 és un any per continuar amb el desplegament de les línies marcades pel Pla estratègic. Tal com s'indica al Pla d'acció anual del 2018, es pretén portar a terme les actuacions següents:

- Continuar creant les condicions institucionals necessàries per dur a terme els programes i posar en marxa el Pla estratègic 2016-2020 amb un desenvolupament operatiu més òptim.
- Continuar contribuint a millorar les polítiques locals a través de la participació en diferents espais de treball, assumint diferents rols, des de la participació com a membres fins a la coordinació, donant continuïtat a la feina feta durant el 2017 amb la participació en 15 espais de treball.
- Continuar mobilitzant coneixement útil per a l'agenda pública local en els 4 programes o línies de treball de l'Institut duent a terme treballs tècnics i recerques, en especial:
 - Informe d'anàlisi de les condicions de vida de les famílies amb infants ateses a serveis socials de Barcelona, en el marc de l'Observatori 0-17 BCN.
 - Avaluació dels impactes subjectius dels ajuts del Fons 0-16 en la infància beneficiària, en el marc de l'Observatori 0-17 BCN.
 - Sistema integral d'indicadors d'infància i adolescència de Barcelona, en el marc de l'Observatori 0-17 BCN.
 - L'Agenda dels Infants, amb les seves propostes per millorar-ne el benestar, en el marc del programa "Parlen els nens i nenes".
 - Informe d'anàlisi "Parlen els nens i nenes: benestar subjectiu de la infància a Barcelona" (enquesta i tallers).
 - Pla de joc a l'espai públic de Barcelona 2020-2030 i joc d'eines a partir d'un procés participatiu i transversal i de la sistematització d'experiències i coneixement, en el marc del Programa d'espai públic, joc i ciutadania.
 - Informe d'oportunitats educatives de la infància i l'adolescència de Barcelona 2018-2019, en el marc del programa Educacions.
- Continuar enriquant el debat social sobre infància i adolescència, des d'un enfocament de drets, consolidant els canals propis (web de referència, més impacte del butlletí i Twitter) i incrementant la col·laboració amb mitjans de comunicació.

Maria Truñó i Salvadó

Directora gerent de l'Institut Infància i Adolescència

Taula 6.2.4.3. Indicadors de producció de serveis¹

Institut Infància i Adolescència de Barcelona, 2017

	2014	2015	2016	2017	% d'increment 2014-2017	
Contribuir a la millora de les polítiques locals						
Espais de treball						
Coordinats	-	-	2	5	150,00	
participatius	-	-	14	10	-28,57	
Generar coneixement vinculat a l'agenda pública						
Recerques i treballs tècnics (oberts i en gestació)	5	2	9	16	220,00	
Col·laboracions institucionals pels projectes	-	-	13	18	38,46	
Enriquir el debat social compartint coneixement						
Canals de difusió propis		3	3	3	4	33,33
Web	Nombre de visites	27.319	20.000	38.931	39.227	43,59
	Descàrregues (176 publicacions disponibles)	-	-	34.088	28.149	-17,42
Notícies	Nombre	-	-	48	49	2,08
	Visites	-	-	9.415	7.653	-18,71
Blog	Nombre de publicacions	-	-	11	28	154,55
	Visites	-	-	1.364	5.226	283,14
Mediateca	Noves de publicacions	6	3	18	29	383,33
	Visites			4.044	5.254	29,92
Butlletí	Destinatari ²	3	2	6	10	233,33
Vídeos (Youtube)		7.285	7.285	4.498	3.618	-50,34
Twitter	Seguidors	13	1	-	6	-53,85
Relacions amb mitjans de comunicació		819	1.310	59,95	71	16,39
Notes de premsa		-	-	2	3	50,00
Rodes de premsa		-	-	-	2	-
Aparicions en mitjans (impactes)		19	4	29	83	336,84

¹ El gir institucional entre el 2015 i el 2016 implica que alguns dels indicadors anteriors al 2015 no siguin significatius. En la nova etapa de l'IIAB es proposa nous indicadors.

² Entre el 2015 i el 2016 es fa una depuració important de la base de dades de destinataris de butlletins de l'etapa CIIMU, i es continua depurant la base de dades durant el 2017.

305

Drets Socials

Memòria 2017

Organismes
Autònoms

6.2.5. Consorci de l'Habitatge de Barcelona

■ Missió

El Consorci de l'Habitatge de Barcelona (CHB) és una entitat integrada per la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona que treballa per la millora dels serveis relacionats amb l'habitatge a la ciutat.

La seva finalitat és desenvolupar, en l'àmbit municipal de Barcelona, les funcions, les activitats i els serveis en matèria d'habitatge assequible que li atorga en exclusiva l'article 85 de la Carta Municipal de Barcelona; concretament, s'encarrega de planificar, programar i gestionar les polítiques d'habitatge públic, en règim de propietat i de lloguer.

■ Entorn

El Consorci de l'Habitatge de Barcelona ofereix els seus serveis mitjançant la Xarxa d'Oficines de l'Habitatge de Barcelona, que concentren el nombre més gran possible dels serveis, en matèria d'habitatge, que sol·licita la ciutadania, i faciliten tot tipus d'informació i ajuda, ajustant-se a les demandes propiciades per l'actual conjuntura.

En la mateixa línia que el consistori, el Consorci fomenta la participació i col·labora en l'execució del Pla pel dret a l'habitatge 2016-2025, amb l'aplicació de nous programes de suport i mediació davant la crisi econòmica i l'augment de les situacions d'exclusió residencial i desnonaments. Situacions que, gràcies a la denúncia social, s'han fet molt més visibles, cosa que ha obligat les administracions públiques a legislar i desplegar polítiques públiques per fer-hi front.

■ Recursos

El Consorci no disposa de recursos humans propis, i encarrega mitjançant els convenis corresponents la gestió dels programes a altres ens de l'Administració municipal: Barcelona Gestió Urbanística SA (BAGURSA). Aquesta ha estat prestant els serveis durant la primera meitat de l'any, i durant la segona meitat els ha assumit el Patronat Municipal de l'Habitatge (PMH), que alhora està en procediment de reconvertir-se en l'Institut Municipal de l'Habitatge i Rehabilitació (IMHAB). Aquest procés s'ha iniciat l'any 2017, i durant el 2018 s'acabarà constituint l'IMHAB com a únic gestor municipal dels serveis que el Consorci ha de desenvolupar.

Malgrat que les dades de liquidació d'ingressos de la taula següent no ho reflecteixen, cal tenir en compte que per al seu funcionament el Consorci té un volum important de romanents. En l'exercici 2017, respecte al pressupost definitiu els romanents eren de 45.747.067,78 euros, xifra que suposa un 47 % del total. A la taula es mostra la liquidació del Consorci de l'Habitatge de Barcelona; de les despeses es presenta la situació de les obligacions i dels ingressos s'indiquen els drets reconeguts a 31 de desembre de 2017.

Taula 6.2.5.1. Liquidació del pressupost

Consorci de l'Habitatge de Barcelona, 2017

Capítol	€	%
Despeses		
A entitats dependents de l'Ajuntament de Barcelona ¹	6.014.490,90	17,79
Transferències corrents i de capital per subvencions i ajuts	10.555.946,46	31,22
Altres despeses i transferències	0,00	0,00
Romanents	17.239.114,00	50,99
Total	33.809.551,36	100,00
Ingressos		
Ajuntament de Barcelona	19.525.514,00	39,62
Generalitat de Catalunya	5.246.000,00	10,65
Altres ingressos financers	3.759,97	0,01
Institut Municipal del Paisatge Urbà i la Qualitat de Vida (IMPUQV)	9.465.491,16	19,21
Altres reintegraments d'operacions corrents	74.309,02	0,15
Patronat Municipal de l'Habitatge de Barcelona (PMHB)	13.333.333,33	27,06
Agència de l'Habitatge de Catalunya	1.627.476,90	3,30
Total	49.275.884,38	100,00

307

Drets Socials

Memòria 2017

Organismes
Autònoms

■ Activitat i actuacions

El web del Consorci de l'Habitatge de Barcelona

El nombre de visites que rep aquest espai d'informació sobre els serveis que ofereix el Consorci augmenta any rere any. Està en constant actualització per tal de facilitar a la ciutadania l'orientació per tramitar els ajuts i programes de suport que es proporcionen de manera presencial a la Xarxa d'Oficines de l'Habitatge. L'any 2017, el web www.consorcihabitatgebcn.cat ha rebut 347.686 visites, un 36 % més respecte de l'any 2016.

Tant el portal de pisos de la borsa d'habitatges de lloguer com la intranet del Consell de l'Habitatge Social s'allotgen al web del Consorci. L'accés a la informació relacionada amb l'habitatge es complementa amb la consolidació del nou espai web en temes d'habitatge (habitatge.barcelona). Un projecte que aplega tots els continguts d'habitatge a Barcelona i redistribueix en forma de paraigües els usuaris cap als continguts informatius, ja sigui a la mateixa pàgina o a d'altres pàgines, com per exemple la del CHB o la del Registre de sol·licitants, el portal d'habitatge de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB) i altres pàgines amb temàtica sobre l'habitatge.

Consell de l'Habitatge Social de Barcelona (CHSB)

És l'òrgan consultiu i participatiu del Consorci de l'Habitatge de Barcelona sobre la política d'habitatge a la ciutat, i pretén ser un instrument de generació d'opinió, de propostes i de promoció de la seva anàlisi.

Enguany el Consell s'ha volgut sumar als esforços de l'Ajuntament en la millora dels canals, les eines i les normatives en matèria de participació. Des del CHSB s'ha iniciat un procés de revisió de la normativa actual del Consell, i també s'han millorat els mecanismes de participació dels membres i les dinàmiques organitzatives de les sessions de treball i els plens.

Pel que fa als grups de treball (GT) d'aquest Consell, s'han conclòs els següents: coordinació, prevenció i revisió de protocols, treball de mobilització d'habitatge buit i treball d'ocupacions. I els operatius d'aquest any han estat: pobresa energètica, treball de producció industrial d'habitatge sostenible, treball d'expulsió de veïns, rehabilitació, taula d'habitatge cooperatiu i modificació del Reglament i participació. D'altra banda, s'han celebrat dues comissions permanents i un ple.

En els diversos grups de treball i reunions realitzades pel Consell durant l'any 2017 hi han participat 275 persones.

 Francisco Javier Burón Cuadrado
Gerent del Consorci d'Habitatge de Barcelona

ANNEX 1. EQUIPAMENTS I SERVEIS. MAPES

ÀREA DE DRETS SOCIALS

Seu de l'Àrea de Drets Socials.

València, 344 i Pg. de Sant Joan, 75

La seu de l'Àrea de Drets Socials acull la gerència de l'Àrea, a més de totes les direccions i departaments que en formen part. A l'edifici també hi ha l'Institut de Persones amb discapacitat i l'Institut Municipal de Serveis Socials.

DIRECCIÓ D'ACCIÓ SOCIAL

DIRECCIÓ DE SERVEIS D'INTERVENCIÓ SOCIAL

1. DEPARTAMENT DE FAMÍLIA I INFÀNCIA

Equips d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (EAIA)

La ciutat compta amb dotze Equips d'Atenció a la Infància i a l'Adolescència (EAIA), a més de l'equip central. Tots depenen funcionalment de l'Àrea.

1. EAIA (Equip d'Atenció a la Infància i a l'Adolescència) Central. València, 344

2. EAIA Raval Nord. Nou de la Rambla, 45

3. EAIA Raval Sud. Nou de la Rambla, 45

4. EAIA Gòtic Barceloneta. Mirallers, 1

5. EAIA Casc Antic. Comerç, 5

6. EAIA Eixample. Plaça Tetuan, 2

7. EAIA Sants-Montjuïc. Av. Paral·lel, 196

8. EAIA les Corts-Sarrià-Sant. Gervasi. Travessera de les Corts, 122

9. EAIA Gràcia. Ca l'Alegre de Dalt, 5
2a planta

10. EAIA Horta-Guinardó. Marina, 343

11. EAIA Nou Barris. Vidal i Guasch, 76

12. EAIA Sant Andreu. Segadors, 2

13. EAIA Sant Martí. Corunya, 5

Espais Familiars i Centres Oberts

1. Espai Familiar i Centre Obert Sant Martí. Huelva, 36

2. Espai Familiar i Centre Obert les Corts-Sants. Benavent, 20-22

Els Centres Oberts són serveis d'atenció diürna, fora de l'horari escolar, que duen a terme una tasca preventiva i donen suport a l'infant perquè desenvolupi la seva personalitat, la seva socialització, l'adquisició d'aprenentatges bàsics i es compensin deficiències socioeducatives.

L'Ajuntament presta els serveis mitjançant equipaments de titularitat municipal i amb convenis amb entitats del tercer sector.

Serveis de Famílies Col·laboradores

Servei de Famílies Col·laboradores.
Ca l'Alegre de Dalt, 5 2a planta

El Servei de Famílies Col·laboradores (SFC) és un servei que intervé per ajudar famílies que, de manera temporal, no poden atendre els seus infants i necessiten la col·laboració d'una altra família.

311

Drets Socials

Memòria 2017

Annexos

2. DEPARTAMENT DE GENT GRAN

Centres de dia per a gent gran

1. Centre de Dia Casa Bloc.
Almirall Pròixida, 1 (39 places)

2. Centre de Dia Fort Pienc.
Sardenya, 139-147 (30 places)

Són equipaments per a l'acolliment diürn, adreçat a persones més grans de 65 anys, d'assistència a les activitats bàsiques de la vida diària (higiene personal, alimentació, mobilitat, etc.) o a la seva supervisió constant (per malaltia mental, demència, etc.). L'accés a les places es tramita directament als centres de dia, després d'haver obtingut la valoració de dependència mitjançant la Llei de l'autonomia i atenció a la dependència.

Habitatges amb serveis per a gent gran

1. Habitatges Santa Caterina.
Colomines, 3-5 (59 habitatges)

2. Habitatges Barceloneta.
Pinzón, 6-12 (81 habitatges)

3. Habitatges Marqués de Campo Sagrado. Marqués de Campo Sagrado, 35 (38 habitatges)

4. Habitatges Bronze/Coure.
Coure, 8-10 (70 habitatges)

5. Habitatges Gran Via. Gran Via de les Corts Catalanes, 120-126 (79 habitatges)

Són habitatges de 40 m2 adreçats a persones majors de 65 anys autònomes. Es tracta d'habitatges de protecció oficial de caràcter dotacional en règim de lloguer assequible, que disposen de serveis addicionals de suport a les activitats de la vida diària (suport per comprar, cuinar, netejar la casa, etc.), consergeria, direcció, suport pels petits manteniments, dinamització i Servei de Teleassistència.

L'accés als habitatges amb serveis es realitza mitjançant les Oficines d'Habitatge seguint els acords establerts entre el Consorci de l'Habitatge de Barcelona, el Patronat Municipal de l'Habitatge i l'Àrea de Drets Socials.

6. Habitatges Montnegre.

Montnegre, 39 (60 habitatges)

7. Habitatges Marina.

Marina, 351 (65 habitatges)

8. Habitatges Via Favència I.

Via Favència, 446-450 (34 habitatges)

9. Habitatges amb serveis Via Favència

II. Via Favència, 364 (75 habitatges)

10. Habitatges Urrútia.

Pg. d'Urrutia, 5-11 (50 habitatges)

11. Habitatges Joan Torras.

Fernando Pessoa, 2 (79 habitatges)

12. Habitatges Concili de Trento I.

Concili de Trento, 23 (39 habitatges)

13. Habitatges Concili de Trento II.

Concili de Trento, 29 (39 habitatges)

14. Habitatges Camí Antic de València.

Camí Antic de València, 96-116

(81 habitatges)

15. Habitatges Can Travi.

Can Travi, 30 (76 habitatges)

16. Habitatges amb serveis Reina

Amàlia I. Reina Amàlia, 33

(32 habitatges)

17. Habitatges Reina Amàlia II.

Lleialtat, 7 (64 habitatges)

18. Habitatges Còrsega.

Còrsega, 363 (32 habitatges)

19. Habitatges Torre Júlia.

Via Favència, 350 (77 habitatges)

20. Habitatges Navas de Tolosa.

Navas de Tolosa, 310 (76 habitatges)

Apartaments tutelats**1. Apartaments tutelats Josep Miracle.**

Pl. Bonet i Moixí, 1 (32 apartaments)

2. Apartaments tutelats Pau Casals.

Juan Ramón Jiménez, 4-6 1r

(55 apartaments)

Com els habitatges amb serveis, són equipaments destinats a persones més grans de 65 anys que tenen autonomia però que necessiten algun tipus de suport perquè puguin continuar fent vida independent.

Els apartaments tutelats formen part de la cartera de serveis de serveis socials i l'accés es realitza des dels Centres de Serveis Socials (CSS).

Residències per a gent gran**1. Residència Francesc Layret.**

Gran Via de les Corts Catalanes, 477 (67 places)

2. Residència Parc del Guinardó.

Garriga i Roca, 62-64 (45 places)

3. Residència Josep Miracle.

Pl. Bonet i Moixí, 1 (50 places)

4. Residència Fort Pienc.

Sardenya, 139-147 (137 places)

Són equipaments adreçats a acollir i atendre, de manera permanent, persones més grans de 65 anys que no poden fer les activitats bàsiques de la vida diària (higiene personal, alimentació, mobilitat, etc.) o que necessiten una supervisió constant (per malaltia mental, demència, etc.) i no compten amb el suport familiar o social per continuar vivint a casa seva. L'ingrés a les residències públiques es tramita als centres de serveis socials mitjançant la Llei de l'autonomia i atenció a la dependència.

3. DEPARTAMENT D'ATENCIÓ A PERSONES VULNERABLES

Centres d'Acolliment Nocturn CPA

- 1. Centre Primera Acollida CPA Nou Barris.** Maria Curie, 20
- 2. Centre Primera Acollida Sarrià.** Císter, 20
- 3. Centre Primera Acollida Zona Franca.** Carrer 60 de la Zona Franca, 9

La xarxa d'equipaments per a persones vulnerables té com a objectiu l'atenció integral i de qualitat a les persones sense sostre de la ciutat, per tal que el màxim de persones que viuen al carrer puguin dur a terme un procés d'inserció social que els permeti una millor qualitat de vida, i també acompanyar aquestes persones en el seu procés de recuperació de la màxima autonomia personal.

La diversificació de centres respon a les característiques i necessitats d'aquest col·lectiu, amb diferents graus de desarrrelament i problemàtica social, i constitueixen una xarxa municipal que treballa juntament amb la d'equipaments d'entitats d'iniciativa social, per tal d'enfortir la capacitat d'organització del conjunt de la ciutat.

313

Drets Socials

Memòria 2017

Annexos

Centres d'Acolliment Residencial d'Inserció

- 1. Centre Integral Meridiana.** Av. Meridiana, 197
- 2. Centre Integral Horta.** Camí de l'Església, 3
- 3. Centre Residencial Can Planes.** Selva del Camp, 1
- 4. Centre Residencial Creu dels Mulers.** Creu dels Mulers, 21
- 5. Centre Residencial Llar Pere Barnés.** Puigxoriguer, 14-26
- 6. Centre de Convalescència Santa Lluïsa de Marillac.** Sant Carles, 33.
- 7. Centre Residencial Hort de la Vila.** Carrer Hort de la Vila, 46
- 8. CATF Navas.** Navas de Tolosa, 312
- 9. Cal Muns.** Gavà, 70-72

Centres de Dia

- 1. Centre de Dia Meridiana.**
Av. Meridiana, 197, bxs.
- 2. Centre de Dia Poble-sec.**
Font Honrada, 8
- 3. Centre de Dia Zona Franca.**
Carrer Número 60 de la Zona Franca, 9
- 4. Centre de Dia Nou Barris.**
Marie Curie, 20
- 5. Centre de Dia Horta.**
Camí de l'Església, 3
- 6. Centre de Dia Santa Lluïsa de Marillac.**
Sant Carles, 33.

Equipaments d'higiene i rober

- 1. Servei d'Higiene Meridiana.**
Av. Meridiana, 197
- 2. Servei d'Higiene Horta.**
Camí de l'Església, 3
- 3. Servei d'Higiene Poble-sec.**
Font Honrada, 8
- 4. Servei Higiene Nou Barris.**
Marie Curie, 20

Serveis d'alimentació

- 1. Menjador Social Navas.**
Av. Meridiana, 238-240 bxs.
- 2. Menjador Social Paral·lel.**
Av. Paral·lel, 97
- 3. Equipament Integral Horta.**
Camí de l'Església, 3
- 4. Menjador Social Poble-sec.**
Font Honrada, 8, 3r
- 5. Menjador Social Nou Barris.**
Marie Curie, 20
- 6. Menjador Social Zona Franca.**
Carrer 60 de la Zona Franca, 9
- 7. Menjador Social Meridiana.**
Av. Meridiana, 197
- 8. Menjador Social La Terrasseta.**
Fraternitat, 40

9. Menjador Social Cafè Just.

Sotstinent Navarro, 18

10. Menjador Social PRISBA.

Cecs de Sant Cugat, 1

11. Menjador Social Santa Lluïsa de Marillac.

Sant Carles, 33

12. Menjador Social Sant Rafael.

Pg. Vall d'Hebron, 107-117

13. Menjador Social Emaús.

Comte Borrell, 307

14. Menjador Social Canpedró.

Sant Crist, 13

15. Menjador Social Eixample.

Consell de Cent, 116

16. Menjador Social Les Corts.

Equador, 51

17. Menjador Social Sarrià.

Isaac Albéniz, 14-28

18. Menjador Solidari Gregal.

Rambla Prim, 76-79

Habitatges d'inclusió

Es disposa de:

- 269 places en 62 habitatges estables
- 200 places en hotels i pensions
- 50 places en 50 habitatges distribuïts per la ciutat de Primer la llar (Housing First)
- 15 places Housing First RAIS (Hàbitat)

4. DEPARTAMENT D'INTERVENCIÓ SOCIAL A L'ESPAI PÚBLIC

Serveis d'Inserció Social (SIS)

1. SIS. Serveis d'Inserció Social.

Pg. Pujades, 29

2. SISFA rom. Servei d'Inserció Social per a famílies rom. Gran Via de les Corts Catalanes, 958

3. Servei de Gestió de Conflictes en l'Àmbit Urbà. València, 344

4. Servei de Detecció de Menors no Acompanyats. València, 344

5. OPAI. Oficina del Pla d'Assentaments Irregulars. València, 344

315

Drets Socials

Memòria 2017

Annexos

DIRECCIÓ DE SERVEIS D'URGÈNCIES I EMERGÈNCIES SOCIALS

1. CUESB – Centre Municipal d'Urgències i Emergències Socials de Barcelona. Llacuna, 25

2. SEB – Servei d'Estances Breus. Llacuna, 25

3. CANE – Centre d'Acolliment Nocturn d'Emergències (Centre d'allotjament nocturn). Passatge 2 de maig, 27

DIRECCIÓ DE SERVEIS D'INFÀNCIA, JOVENTUT I GENT GRAN

1. DEPARTAMENT DE JOVENTUT

Centre d'Informació i Assessorament per a Joves (CIAJ). Sant Oleguer, 6-8

El CIAJ és un servei municipal que, mitjançant atenció personalitzada i gratuïta, informa, orienta i assessora als i a les joves de la ciutat de Barcelona en els àmbits d'interès juvenil. El CIAJ forma part de la Xarxa de Punts d'Informació Juvenil de Barcelona. Actualment, aquesta xarxa compta amb 11 equipaments distribuïts en gairebé tots els districtes de la ciutat. Tots aquests equipaments són de titularitat municipal, excepte el PIJ Calàbria, que depèn de la Generalitat de Catalunya.

Centre d'Assessorament Acadèmic per a Joves (CAAJ).

Agudells, 37-45

El CAAJ és un servei municipal que informa, orienta i assessora de manera personalitzada els joves sobre l'àmbit acadèmic.

Centre de Recursos per a les Associacions Juvenils (CRAJ).

Gran de Gràcia, 190-192

El CRAJ és un servei municipal, congestionat amb el Consell de la Joventut de Barcelona (CJB), que ofereix serveis i recursos per al coneixement i el desenvolupament del teixit associatiu juvenil de la ciutat.

Instal·lació juvenil de campaments Can Girona.

(Santa Maria de Martorelles)

La instal·lació juvenil de campaments situada a Can Girona, Santa Maria de Martorelles, és un servei que conté tres espais per realitzar acampades de lleure infantil i juvenil amb instal·lacions i serveis incorporats.

Punt d'Informació Juvenil (PIJ) de Nou Barris.

Teide, 20

El PIJ de Nou Barris és un dels nou equipaments d'informació juvenil amb caràcter de districte, gestionat pel Departament de Joventut. És un servei municipal que, mitjançant atenció personalitzada i gratuïta, informa, orienta i assessora als i a les joves del districte de Nou Barris en els àmbits d'interès juvenil.

Centre per a famílies amb fills i filles adolescents

És un espai adreçat a les persones que exerceixen el rol parental (pares, mares o tutors) i als i les adolescents, que els ofereix recursos per a enfortir les seves habilitats personals, cognitives i comunicatives.

Punts Aquí t'escoltem

Són espais adreçats a adolescents dels 12 als 20 anys on es proporcionen eines i recursos per enfortir les seves habilitats personals i socials i fomentar el seu creixement personal.

Dedeuauna

És un servei que intervé en la gestió del temps dels i les joves que no estudien ni treballen, amb l'objectiu d'orientar-los en el procés de cerca d'alternatives formatives i/o laborals.

Punts Jove, Informa't i Participa!

És un servei de dinamització juvenil als centres d'educació secundària. És un espai d'atenció presencial estable, situat al centre docent, que posa a l'abast dels i les joves i dels i les adolescents tot un seguit de recursos informatius d'interès. La concreció a cada institut d'aquest servei es realitza a partir del Punt JIP (Jove, informa't i participa!).

Sales d'estudi

Les sales d'estudi són espais de treball adaptats per a la concentració i l'estudi. Hi ha dues tipologies de sales d'estudi: les sales d'estudi permanents i les puntuals.

Les sales d'estudi permanents funcionen durant tot l'any i es reforcen en èpoques d'exàmens (gener-febrer i maig-juny), ampliant l'horari habitual.

Les sales d'estudi puntuals s'obren durant els períodes d'exàmens (gener-febrer i maig-juny) per enfortir i complementar el servei de sales d'estudi en èpoques d'exàmens.

317

Drets Socials

Memòria 2017

Annexos

INSTITUT MUNICIPAL DE SERVEIS SOCIALS

1. CENTRES DE SERVEIS SOCIALS (CSS)

CIUTAT VELLA

1. **Barceloneta.** Balboa, 11
2. **Casc Antic.** Passeig de Picasso, 4
3. **Gòtic.** Correu vell, 5
4. **Raval Nord.** Carme, 101-109, 2a
5. **Raval Sud.** Carme, 101-109, 1a

EIXAMPLE

6. **Dreta de l'Eixample.** Pl. Tetuan, 2
7. **Fort Pienc.** Antiga carretera d'Horta, 5
8. **Nova Esquerra de l'Eixample.** Comte Borrell, 305
9. **Sagrada Família.** Mallorca, 425-433
10. **Sant Antoni.** Calàbria, 38
11. **Antiga Esquerra de l'Eixample.** Mallorca, 219, 2n

SANTS-MONTJUÏC

12. **Poble Sec.** Roser, 15
13. **Cotxeres de Sants.** Carrer de Sants, 79-81
14. **Numància.** Numància, 7-13
15. **La Marina.** Foneria, 19

LES CORTS

16. **Les Corts.** Can Bruixa, 7-11
17. **Maternitat – Sant Ramon.** Travessera de les Corts, 122

SARRIÀ – SANT GERVASI

18. **Sant Gervasi.** Arimon, 7
19. **Sarrià.** Salvador Mundi, 4 bis

GRÀCIA

20. **La Salut – El Coll – Vallcarca.** Sagralet, 2
21. **La Vila de Gràcia.** Pl. de la Vila de Gràcia, 2
22. **Camp d'En Grassot – Gràcia Nova.** Alegre de Dalt, 5

Els serveis socials bàsics són el primer nivell del sistema públic de serveis socials. Atenen els ciutadans i ciutadanes de forma personalitzada i ajuden a solucionar tota mena de necessitats, tant personals com familiars, i també les d'abast comunitari. S'organitzen territorialment i estan dotats d'equips multidisciplinaris orientats a l'atenció individual -familiar i col·lectiva. Els Centres de Serveis Socials (CSS) també treballen amb les entitats i associacions de la seva zona en projectes conjunts relacionats amb l'atenció social. D'aquesta manera contribueixen a prevenir el risc d'exclusió i enforteixen els llaços de cohesió social.

Per accedir a tots els serveis socials bàsics disponibles a la ciutat es pot demanar cita al CSS que correspongui, en funció del domicili de l'usuari o concertar entrevista prèvia al telèfon 936 197 311.

Els CSS disposen d'educadors, psicòlegs, treballadors socials i personal administratiu. Entre les seves funcions, hi ha les següents:

- Fer l'acollida i primera atenció al ciutadà.
- Avaluar les situacions de necessitat.
- Oferir informació i assessorament en relació als drets i els recursos socials.
- Dissenyar programes individuals d'atenció per a persones dependents.
- Prestar serveis d'ajuda a domicili, Tele-assistència i suport.
- Prestar serveis d'intervenció socio-educativa no residencial per a infants i adolescents.
- Promoure la inserció social, laboral i educativa dels usuaris.
- Gestionar prestacions d'urgència social i determinades prestacions econòmiques.
- Dissenyar i portar a terme projectes d'atenció col·lectiva.

HORTA - GUINARDÓ

- 23. El Carmel. Santuari, 27
- 24. Guinardó. Rda. Guinardó, 113-141
- 25. Baix Guinardó – Can Baró. Lepant, 387
- 26. Horta. Pl. Santes Creus, 8
- 27. Vall d'Hebron – Taxonera. Av. Cardenal Vidal i Barraquer, 45

NOU BARRIS

- 28. Ciutat Meridiana-Torre Baró-Vallbona. Av. Rasos de Peguera, 25
- 29. Turó de la Peira – Can Peguera. La Selva, 61
- 30. Porta-Vilapiscina-Torrellobeta. La Selva, 57
- 31. Guineueta-Verdum-Prosperitat. Enric Casanovas, 73-77
- 32. Roquetes-Trinitat Nova-Canyelles. Vidal i Guasch, 76-78

SANT ANDREU

- 33. Franja Besòs (Bon Pastor). Estadella, 64, 3a
- 34. Garcilaso. Garcilaso, 103 4a
- 35. Sant Andreu. Paixalet, s.n.

SANT MARTÍ

- 36. Besòs. Rambla Prim, 87-89 2a
- 37. Clot-Camp de l'Arpa. Corunya, 5-7
- 38. Poblenou. Pallars, 277 2a
- 39. Sant Martí – Verneda. Pl. Eduard Torroja, 17
- 40. El Parc – Vila Olímpica. Buenaventura Muñoz, 21 3a

319

Drets Socials

Memòria 2017

Annexos

2. SERVEIS DE MENJADORS D'ÀPATS EN COMPANYIA

CIUTAT VELLA

- 1. CGG Comerç. Rec, 23-25
- 2. CGG Pati Llimona. Correu vell, 5
- 3. CGG Josep Tarradelles. Pl. Caramelles, 3 bxs
- 4. CGG Josep Trueta. Reina Amàlia, 31

EIXAMPLE

- 5. CGG Sagrada Família. Mallorca, 425-433, 5a
- 6. CGG Fort Pienc. Pl. Fort Pienc, 4-5
- 7. CGG Esquerra de l'Eixample. Rosselló, 78-80
- 8. CGG Sant Antoni. Comte Borrell, 44-46

SANTS-MONTJUÏC

- 9. CGG La Capa. Alts Forns, 82-86
- 10. CGG Poble Sec (El Sortidor). Pl. El Sortidor, 12 pl 1a
- 11. Residència Municipal Josep Miracle. Pl. Plaça Bonet i Muixí, 1

El servei d'Àpats en Companyia és un servei diürn d'assistència a les activitats de la vida diària de les persones gran en situació de fragilitat.

Destinat a persones majors de 65 anys que requereixen suport per a cobrir les necessitats d'una alimentació adequada dietètica o nutricionalment, i d'un espai relacional acollidor facilitador de vincles d'amistat i de connexió amb la comunitat. Excepcionalment podran accedir persones de 60 anys amb discapacitat reconeguda de més del 33%, o en situació de risc i necessitat social diagnosticada pels professionals dels equips d'atenció primària.

Aquests serveis estan adreçats a:

- Persones grans soles en risc d'aïllament social.
- Persones grans que viuen en habitatges sense condicions per cuinar.

12. Creu dels Molers. Creu dels Molers, 21

13. Canpedró. Sant Crist, 13

LES CORTS

14. Can Novell. Fígols, 23-25

SARRIÀ – SANT GERVASI

15. CGG Can Castelló. Castelló, 1-7

GRÀCIA

16. Memory Col. Perill, 6

17. Centre Cívic La Sedeta. Sicília, 321

18. Centre Cívic El Coll. Aldea, 15-17

19. Goya. Goya, 1

HORTA – GUINARDÓ

20. CGG Baix Guinardó. Marina, 380

NOU BARRIS

21. Apartaments Tutelats Pau Casals.

Juan Ramon Jiménez, 4-6

22. CGG Turó de la Peira.

Doctor Pi i Molist, 39

SANT ANDREU

23. CGG Navas. Capella, 14

24. CGG Mossèn Clapés.

Gran de Sant Andreu, 467

25. CGG Bon Pastor. Mollerussa, 3

SANT MARTÍ

26. CGG Joan Maragall. Bermejo, 1-5

27. CGG Taulat Can Saladrigas.

Llull, 214-216

28. CGG Joan Casanelles.

Concilio de Trento, 35

29. CGG Verneda-Alta. Binéfar, 16-20

- Persones que tot i viure en habitatges en bones condicions requereixen un seguiment dels hàbits d'alimentació, relacionals, d'higiene o de salut, fora del seu domicili.

Amb l'objectiu de:

- Complementar els plans de treball encaminats a afavorir la recuperació i el
- manteniment de l'autonomia personal i social de la persona gran.
- Prevenir el risc d'aïllament de les persones grans en situació de fragilitat.
- Garantir les necessitats d'una alimentació adequada dietètica o nutricionalment de la gent gran atesa.

INSTITUT MUNICIPAL DE PERSONES AMB DISCAPACITAT

Llars amb suport per a persones amb discapacitat

Casa Bloc. Almirall Proixida, 1-7 (2 llars)

Són equipaments per a persones amb discapacitats intel·lectuals amb necessitat de suport intermitent, quan les circumstàncies personals, familiars i socials ho aconsellin.

Centres de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç (CDIAP)

1. Equip Interdisciplinari per a la Petita Infància de Ciutat Vella. Reina Amàlia, 33

2. Equip Interdisciplinari per a la Petita Infància de Nou Barris. Luz Casanova, 11

Són serveis que tenen com a finalitat la prevenció, detecció, diagnòstic i tractament dels trastorns de desenvolupament de la petita infància (de 0 a 6 anys) en el procés de creixement i en situacions de risc social i/o biològic.

Servei de suport a la integració laboral (SIL)

Equip d'Assessorament Laboral (EAL). València, 344

L'Equip d'Assessorament Laboral (EAL) té com a finalitat el foment i el suport a la inserció laboral de les persones amb discapacitat, preferentment en el mercat ordinari de treball:

Ofereix:

- Valoració i orientació professionals
- Foment i suport de l'activitat formativa (amb recursos propis –aula oberta de l'IMD- o aliens concertats)
- Borsa de treball i accés i suport als processos de contractació
- Programes personalitzats de suport, seguiment i animació per a la formació i la contractació
- Informació i assessorament legal i administratiu

321

Drets Socials

Memòria 2017

Annexos

CONSORCI D'HABITATGE DE BARCELONA

1. Oficina de l'Habitatge de Ciutat Vella.

Plaça Salvador Seguí 13

2. Oficina de l'Habitatge de l'Eixample.

Carrer d'Alí Bei, 13-15

3. Oficina de l'Habitatge de Sants -

Montjuïc. Carrer d'Antoni de Capmany, 23

4. Oficina de l'Habitatge de Les Corts.

Carrer del Remei, 9.

5. Oficina de l'Habitatge de Sarrià - Sant

Gervasi. Carrer de Canet, 24

6. Oficina de l'Habitatge de Gràcia. Carrer

de Francisco Giner, 14

7. Oficina de l'Habitatge d'Horta. Carrer

del Llobregós, 175-189

8. Oficina de l'Habitatge de Nou Barris.

Plaça Major de Nou Barris, 1

9. Oficina de l'Habitatge de Sant Andreu.

Carrer de Joan Torras, 49

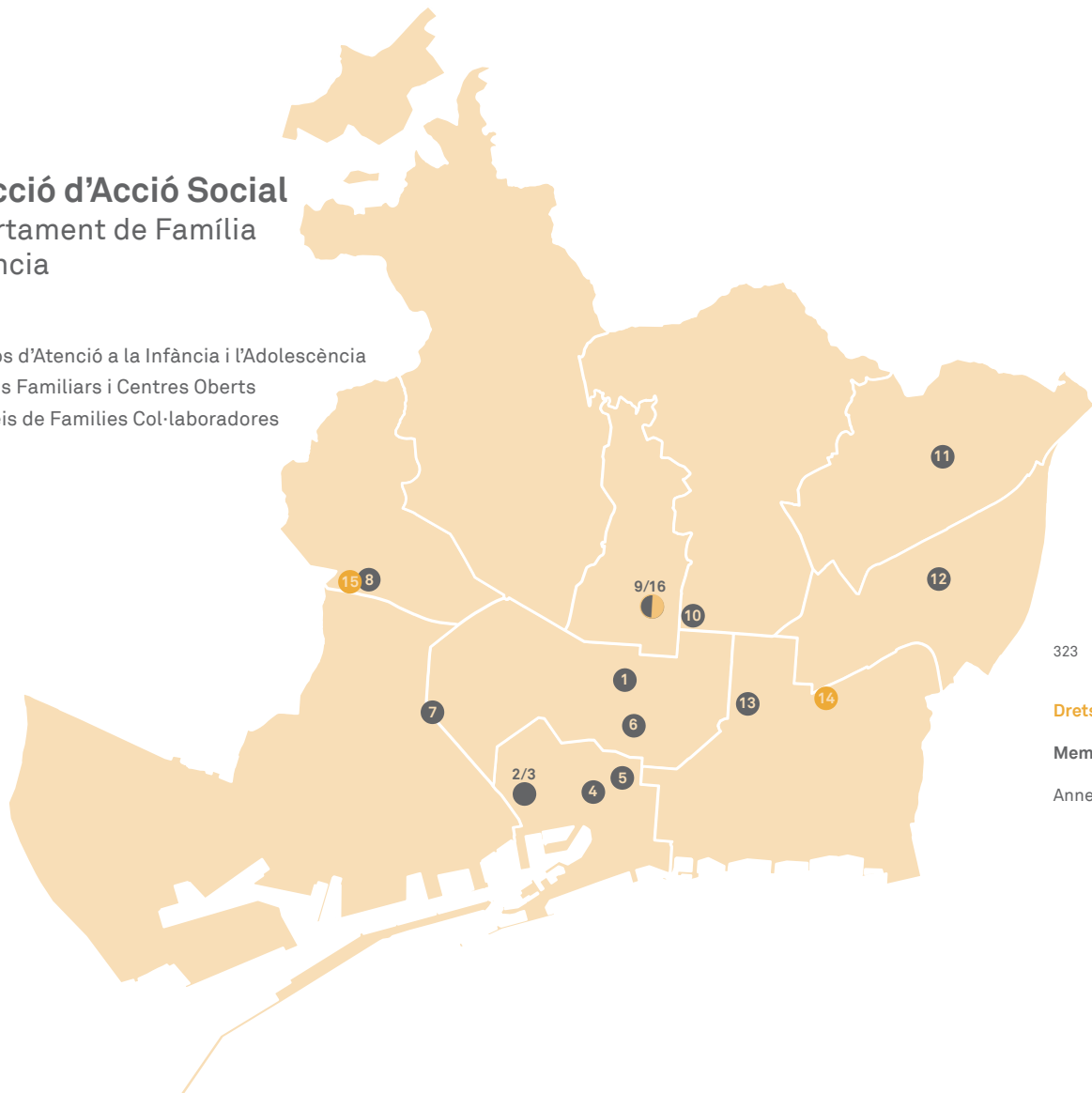
10. Oficina de l'Habitatge de Sant Martí.

Rambla del Poblenou, 154

Les Oficines d'Habitatge són serveis que sol·licita la ciutadania, en matèria d'habitatge, i faciliten tot tipus d'informació i ajuda, ajustant-se a les demandes propiciades per la situació socioeconòmica actual.

Direcció d'Acció Social Departament de Família i Infància

- Equips d'Atenció a la Infància i l'Adolescència
- Espais Familiars i Centres Oberts
- Serveis de Famílies Col·laboradores

323

Drets Socials

Memòria 2017

Annexos

Equips d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (EAIA)

1. EAIA (Equip d'Atenció a la Infància i a l'Adolescència) Central. València, 344
2. EAIA Raval Nord. Nou de la Rambla, 45
3. EAIA Raval Sud. Nou de la Rambla, 45
4. EAIA Gòtic Barceloneta. Mirallers, 1
5. EAIA Casc Antic. Comerç, 5
6. EAIA Eixample. Plaça Tetuan, 2
7. EAIA Sants - Montjuïc. Av. Paral·lel, 196
8. EAIA Les Corts - Sarrià - Sant Gervasi. Travessera de les Corts, 122
9. EAIA Gràcia. Ca l'Alegre de Dalt, 5
10. EAIA Horta-Guinardó. Marina, 343
11. EAIA Nou Barris. Vidal i Guasch, 76
12. EAIA Sant Andreu. Segadors, 2
13. EAIA Sant Martí. Corunya, 5

Espais Familiars i Centres Oberts

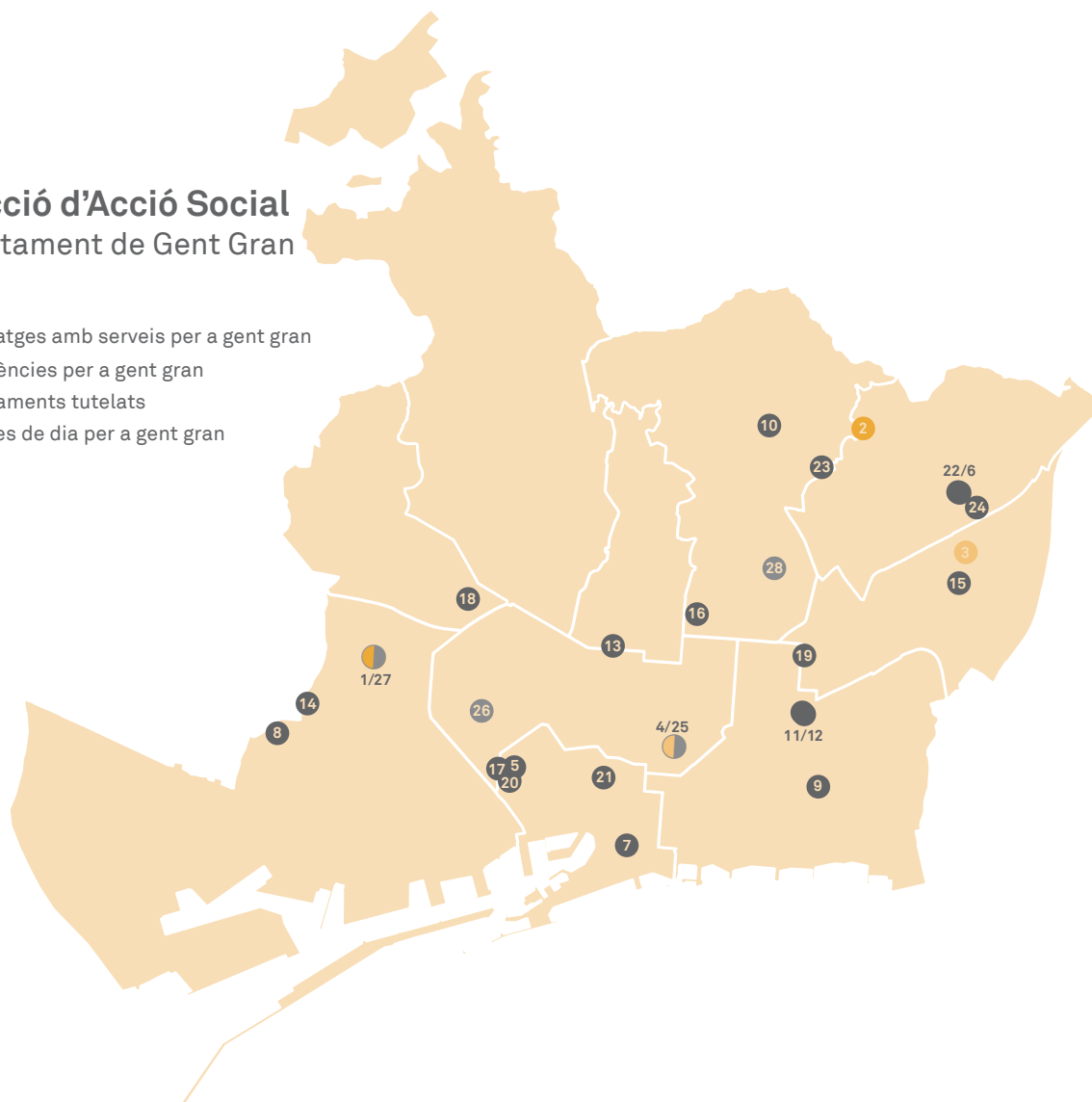
14. Espai Familiar i Centre Obert Sant Martí. Huelva, 36
15. Espai Familiar i Centre Obert Les Corts - Sants. Benavent, 20-22

Serveis de Famílies Col·laboradores

16. Servei de Famílies Col·laboradores. Ca l'Alegre de Dalt, 5

Direcció d'Acció Social Departament de Gent Gran

- Habitatges amb serveis per a gent gran
- Residències per a gent gran
- Apartaments tutelats
- Centres de dia per a gent gran

324

Drets Socials

Memòria 2017

Annexos

Apartaments tutelats

- 1. Apartaments tutelats Josep Miracle.**
Pl. Bonet i Moixí, 1
- 2. Apartaments tutelats Pau Casals.**
Juan Ramón Jiménez, 4-6 1r

Centres de dia per a gent gran

- 3. Centre de Dia Casa Bloc.**
Almirall Pròixida, 1
- 4. Centre de Dia Fort Pienc.**
Sardenya, 139-147

Habitatges amb serveis per a gent gran

- 5. Habitatges amb serveis Reina Amàlia I.** Reina Amàlia, 33
- 6. Habitatges amb serveis Via Favència II.** Via Favència, 364
- 7. Habitatges Barceloneta.**
Pinzón 6-12
- 8. Habitatges Bronze/Coure.**
Coure 8-10
- 9. Habitatges Camí Antic de València.**
Camí Antic de València, 96-116

- 10. Habitatges Can Travi.**
Can Travi, 30
- 11. Habitatges Concili de Trento I.**
Concili de Trento, 15
- 12. Habitatges Concili de Trento II.**
Concili de Trento, 29
- 13. Habitatges Còrsega.**
Còrsega, 363
- 14. Habitatges Gran Via.** Gran Via de les Corts Catalanes 120-126
- 15. Habitatges Joan Torras.**
Fernando Pessoa, 2
- 16. Habitatges Marina.**
Marina, 351
- 17. Habitatges Marqués de Campo Sagrado.** Marqués de Campo Sagrado, 35
- 18. Habitatges Montnegre.**
Entença 275-289
- 19. Habitatges Navas de Tolosa.**
Navas de Tolosa, 310
- 20. Habitatges Reina Amàlia II.**
Lleialtat, 7

- 21. Habitatges Santa Caterina.**
Francesc Cambó, 16
- 22. Habitatges Torre Júlia.**
Via Favència, 350
- 23. Habitatges Urrútia.**
Pg. d'Urrútia, 5-11
- 24. Habitatges Via Favència I.**
Via Favència, 446-450

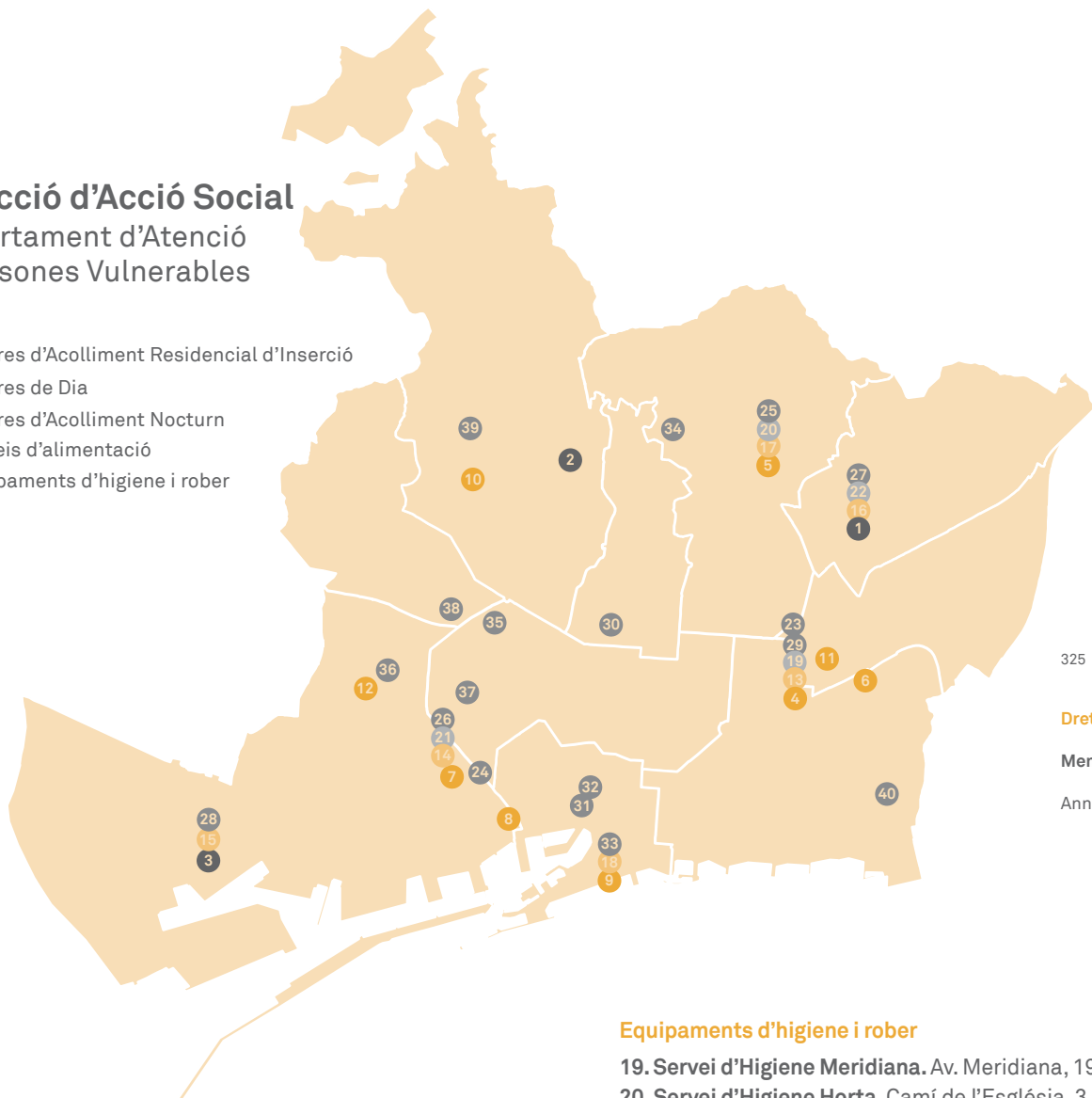
Residències per a gent gran

- 25. Residència Fort Pienc.**
Sardenya, 139-147
- 26. Residència Francesc Layret.**
Gran Via de les Corts Catalanes, 477
- 27. Residència Josep Miracle.**
Pl. Bonet i Moixí, 1
- 28. Residència Parc del Guinardó.**
Garriga i Roca, 62-64

Direcció d'Acció Social

Departament d'Atenció
a Persones Vulnerables

- Centres d'Acolliment Residencial d'Inserció
- Centres de Dia
- Centres d'Acolliment Nocturn
- Serveis d'alimentació
- Equipaments d'higiene i rober

Centres d'Acolliment Nocturn CPA

1. Centre Primera Acollida CPA Nou Barris. Marie Curie, 20
2. Centre Primera Acollida Sarrià. Císter, 20
3. Centre Primera Acollida Zona Franca. Carrer 60 de la Zona Franca, 9

Centres d'Acolliment Residencial d'Inserció

4. Centre Integral Meridiana. Av. Meridiana, 197
5. Centre Integral Horta. Camí de l'Església, 3
6. Centre Residencial Can Planes. Selva del Camp, 1
7. Centre Residencial Creu dels Mulers. Creu dels Mulers, 21
8. Centre Residencial Llar Pere Barnés. Puigxoriguer, 14-26
9. Centre de Convalescència Santa Lluïsa de Marillac. Sant Carles, 33
10. Centre Residencial Hort de la Vila. Carrer Hort de la Vila, 46
11. CATF Navas. Navas de Tolosa, 312
12. Cal Muns. c/Gavà, 70-72

Centres de Dia

13. Centre de Dia Meridiana. Av. Meridiana, 197, bxs.
14. Centre de Dia Poble-sec. Font Honrada, 8
15. Centre de Dia Zona Franca. Carrer 60 de la Zona Franca, 9
16. Centre de Dia Nou Barris. Marie Curie, 20
17. Centre de Dia Horta. Camí de l'Església, 3
18. Centre de Dia Santa Lluïsa de Marillac. Sant Carles, 33

Equipaments d'higiene i rober

19. Servei d'Higiene Meridiana. Av. Meridiana, 197
20. Servei d'Higiene Horta. Camí de l'Església, 3
21. Servei d'Higiene Poble-sec. Font Honrada, 8
22. Servei Higiene Nou Barris. Marie Curie, 20

Serveis d'alimentació

23. Menjador Social Navas. Av. Meridiana, 238-240 bxs.
24. Menjador Social Paral·lel. Av. Paral·lel, 97
25. Equipament Integral Horta. Camí Església, 3
26. Menjador Social Poble-sec. Font Honrada, 8, 3r
27. Menjador Social Nou Barris. Marie Curie, 20
28. Menjador Social Zona Franca. Carrer 60 de la Zona Franca, 9
29. Menjador Social Meridiana. Av. Meridiana, 197
30. Menjador Social La Terrasseta. Fraternitat, 40
31. Menjador Social Cafè Just. Sotstinent Navarro, 18
32. Menjador Social PRISBA. Cecs de Sant Cugat, 1
33. Menjador Social Santa Lluïsa de Marillac. Sant Carles, 33
34. Menjador Social Sant Rafael. Pg. Vall d'Hebron, 107-117
35. Menjador Social Emaús. Comte Borrell, 307
36. Menjador Social Canpedró. Sant Crist, 13
37. Menjador Social Eixample. Consell de Cent, 116
38. Menjador Social Les Corts. Equador, 51
39. Menjador Social Sarrià. Isaac Albéniz, 14-28
40. Menjador Solidari Gergal. Rambla Prim, 76-79

Direcció d'Acció Social

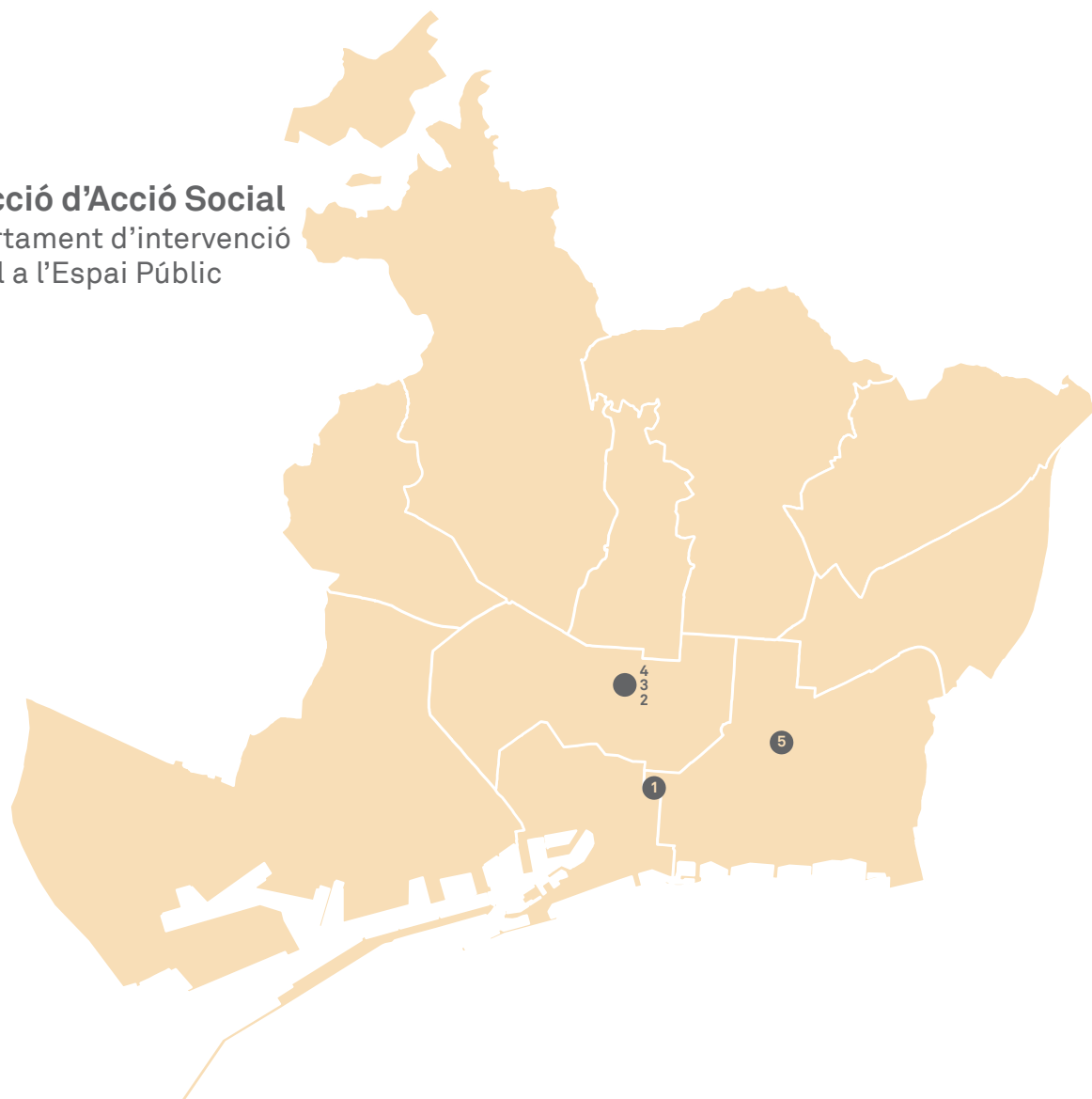
Departament d'intervenció
Social a l'Espai Públic

326

Drets Socials

Memòria 2017

Annexos

Serveis d'Inserció Social (SIS)

1. SIS. Serveis d'Inserció Social.

Pg. Pujades, 29

2. Servei de Gestió de Conflictes en l'Àmbit Urbà.

València, 344

3. Servei de Detecció de Menors no Acompanyats.

València, 344

4. OPAI. Oficina del Pla d'Assentaments Irregulars.

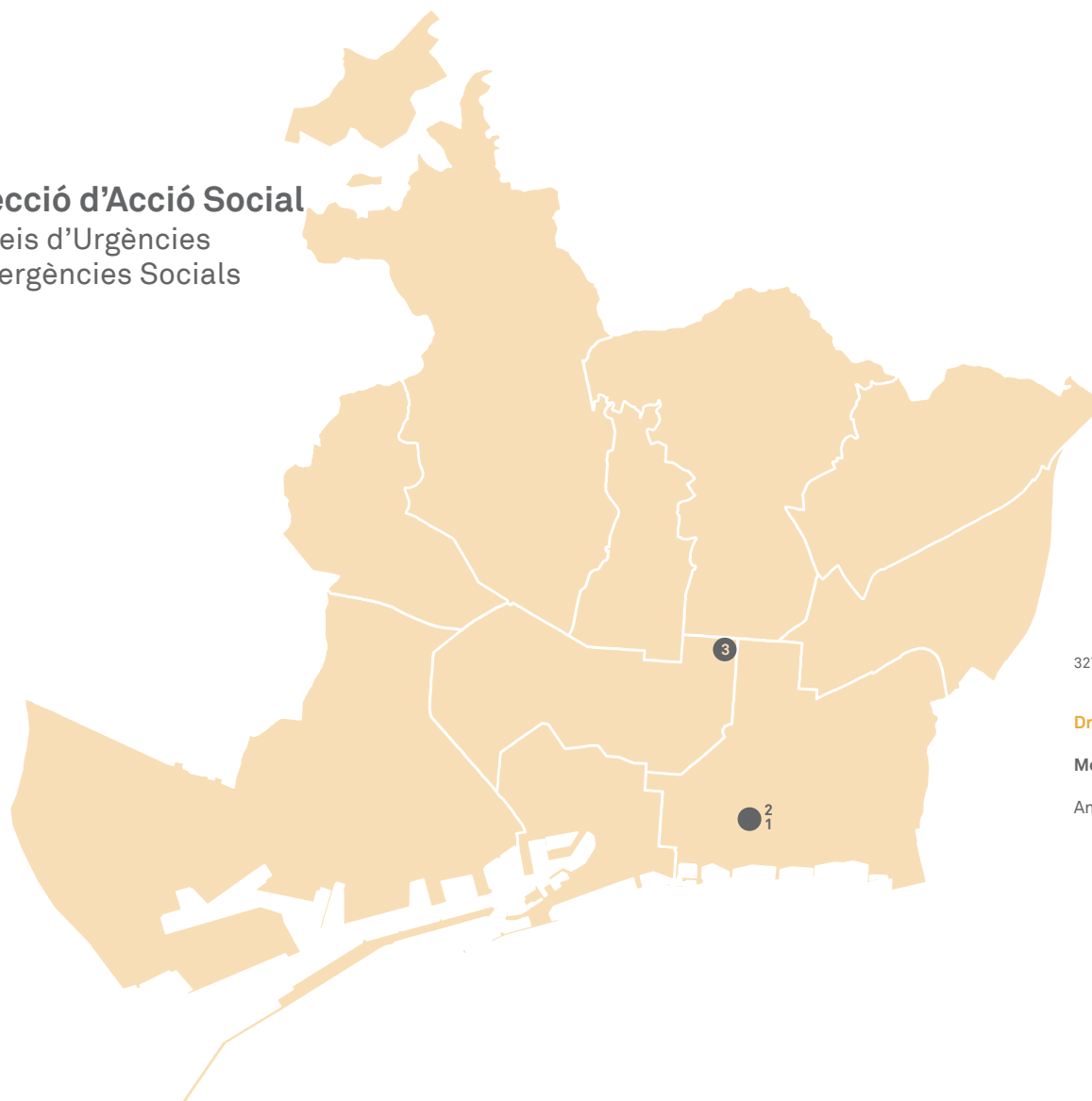
València, 344

5. SISFA. Servei d'Inserció Social per a famílies.

Gran Via de les Corts Catalanes, 958

Direcció d'Acció Social

Serveis d'Urgències
i Emergències Socials

327

Drets Socials

Memòria 2017

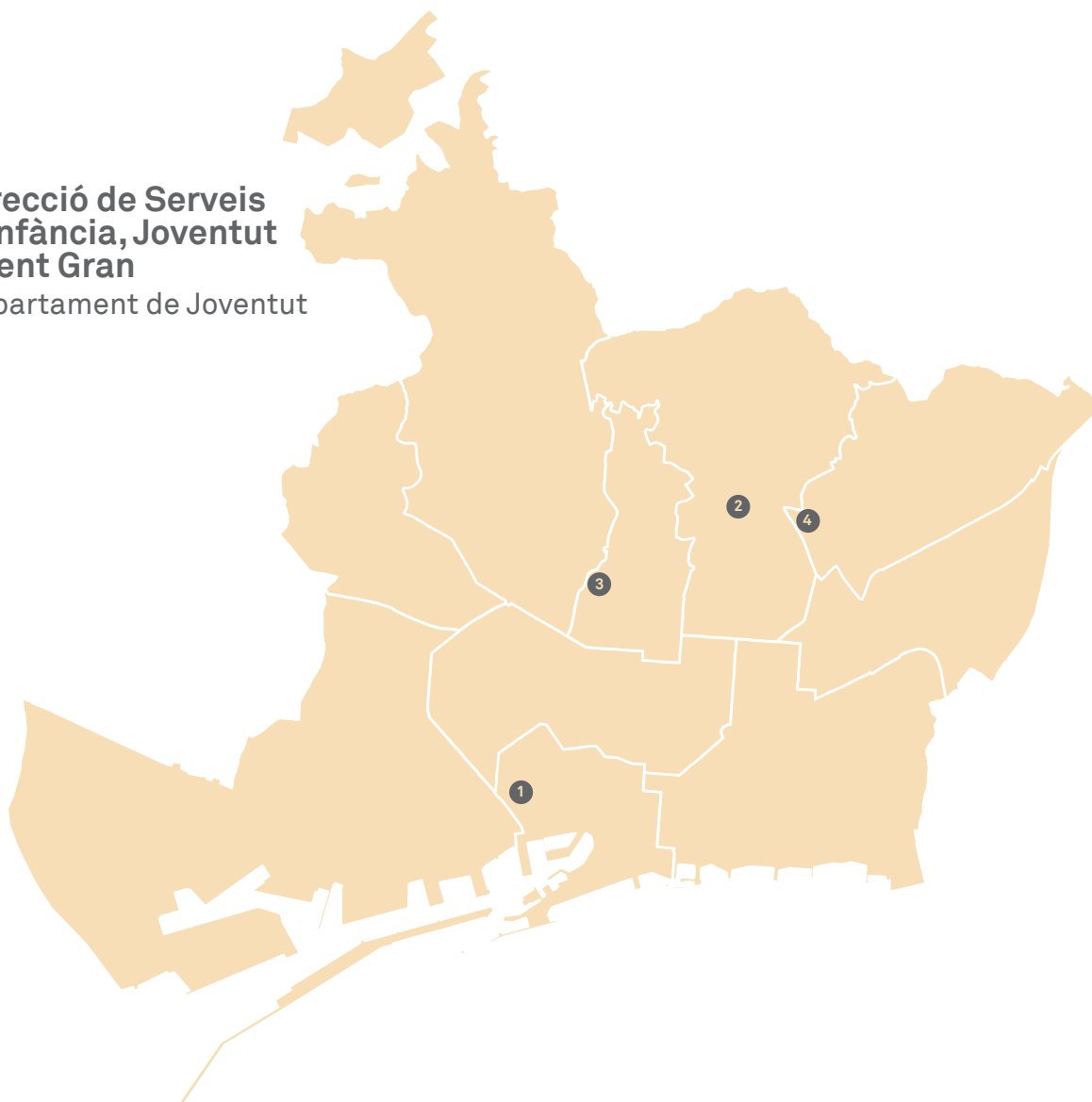
Annexos

1. CUESB – Centre Municipal d'Urgències i Emergències Socials de Barcelona. Llacuna, 25

2. SEB - Servei d'Estances Breus. Llacuna, 25

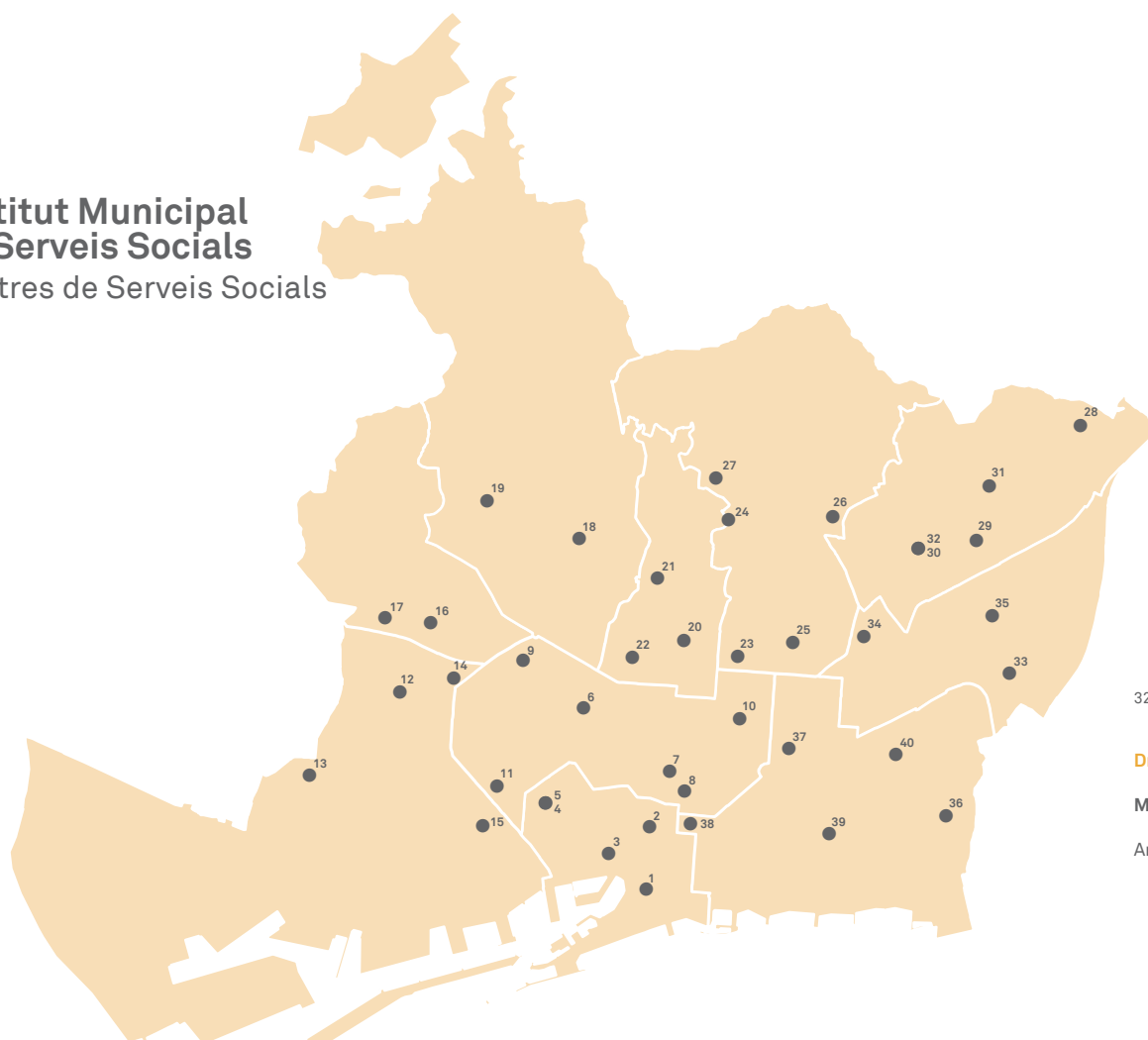
3. CANE – Centre d'Acolliment Nocturn d'Emergències.
Passatge 2 de maig, 27

**Direcció de Serveis
d'Infància, Joventut
i Gent Gran**
Departament de Joventut

- 1. Centre d'Informació i Assessorament per a Joves (CIAJ).**
Sant Oleguer, 6-8
- 2. Centre d'Assessorament Acadèmic per a Joves (CAAJ).**
Agudells, 37-45
- 3. Centre de Recursos per a les Associacions Juvenils (CRAJ).**
Gran de Gràcia, 190-192
- 4. Punt d'Informació Juvenil (PIJ) de Nou Barris.**
Teide, 20

**Institut Municipal
de Serveis Socials**
Centres de Serveis Socials

329

Drets Socials

Memòria 2017

Annexos

Ciutat Vella

- 1. **Barceloneta.** Balboa, 11
- 2. **Casc Antic.** Passeig de Picasso, 4
- 3. **Gòtic.** Correu vell, 5
- 4. **Raval Nord.** Carme, 101-109, 2a
- 5. **Raval Sud.** Carme, 101-109, 1a

Eixample

- 6. **Dreta de l'Eixample.** Pl. Tetuan, 2
- 7. **Fort Pienc.** Antiga carretera d'Horta, 5
- 8. **Nova Esquerra de l'Eixample.** Comte Borrell, 305
- 9. **Sagrada Família.** Mallorca, 425-433
- 10. **Sant Antoni.** Calàbria, 38
- 11. **Antiga Esquerra de l'Eixample.** Mallorca, 219, 2n

Sants-Montjuïc

- 12. **Poble Sec.** Roser, 15
- 13. **Cotxeres de Sants.** Carrer de Sants, 79-81
- 14. **Numància.** Numància, 7-13
- 15. **La Marina.** Foneria, 19

Les Corts

- 16. **Les Corts.** Can Bruixa, 7-11
- 17. **Maternitat – Sant Ramon.** Travessera de les Corts, 122

Sarrià – Sant Gervasi

- 18. **Sant Gervasi.** Arimon, 7
- 19. **Sarrià.** Salvador Mundi, 4 bis

Gràcia

- 20. **La Salut – El Coll – Vallcarca.** Sagralet, 2
- 21. **La Vila de Gràcia.** Pl. de la Vila de Gràcia, 2
- 22. **Camp d'En Grassot – Gràcia Nova.** Alegre de Dalt, 5

Horta – Guinardó

- 23. **El Carmel.** Santuari, 27
- 24. **Guinardó.** Rda. Guinardó, 113-141
- 25. **Baix Guinardó – Can Baró.** Lepant, 387
- 26. **Horta.** Pl. Santes Creus, 8
- 27. **Vall d'Hebron – Taxonera.** Av. Cardenal Vidal i Barraquer, 45

Nou Barris

- 28. **Ciutat Meridiana-Torre Baró-Vallbona.** Av. Rasos de Peguera, 25
- 29. **Turó de la Peira – Can Peguera.** La Selva, 61
- 30. **Porta-Vilapiscina-Torrellobeta.** La Selva, 57
- 31. **Guineueta-Verdum-Prosperitat.** Enric Casanovas, 73-77
- 32. **Roquetes-Trinitat Nova-Canyelles.** Vidal i Guasch, 76-78

Sant Andreu

- 33. **Franja Besòs (Bon Pastor).** Estadella, 64, 3a
- 34. **Garcilaso.** Garcilaso, 103 4a
- 35. **Sant Andreu.** Paixalet, s.n.

Sant Martí

- 36. **Besòs.** Rambla Prim, 87-89 2a
- 37. **Clot-Camp de l'Arpa.** Corunya, 5-7
- 38. **Poblenou.** Pallars, 277 2a
- 39. **Sant Martí – Verneda.** Pl. Eduard Torroja, 17
- 40. **El Parc – Vila Olímpica.** Buenaventura Muñoz, 21 3a

Institut Municipal de Serveis Socials

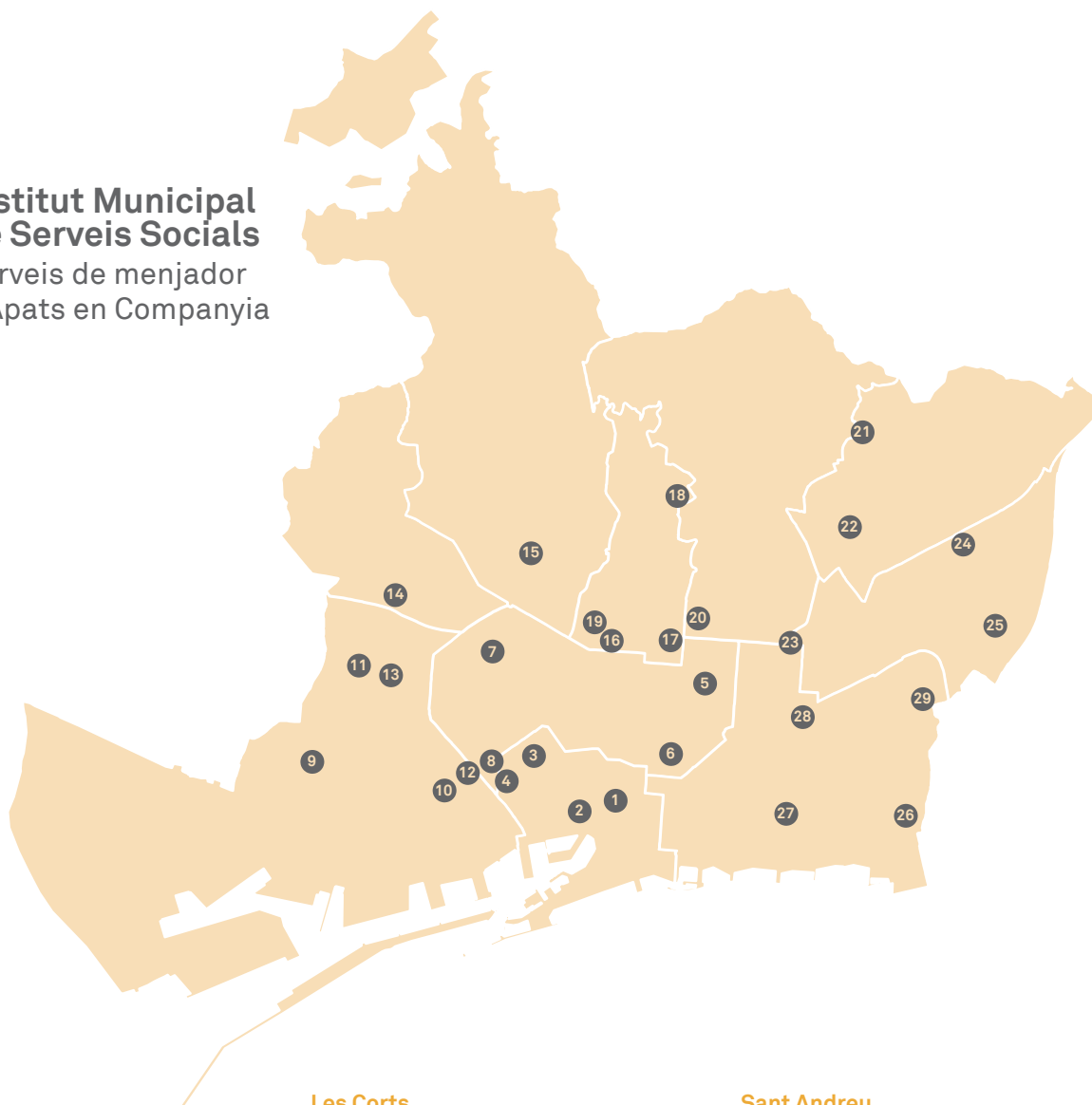
Serveis de menjador
d'Àpats en Companyia

330

Drets Socials

Memòria 2017

Annexos

Ciutat Vella

- 1. CGG Comerç. Rec, 23-25
- 2. CGG Pati Llimona. Correu vell, 5
- 3. CGG Josep Tarradelles. Pl. Caramelles, 3 bxs
- 4. CGG Josep Trueta. Reina Amàlia, 31

Eixample

- 5. CGG Sagrada Família. Mallorca, 425-433, 5a
- 6. CGG Fort Pienc. Pl. Fort Pienc, 4-5
- 7. CGG Esquerra de l'Eixample. Rosselló, 78-80
- 8. CGG Sant Antoni. Comte Borrell, 44-46

Sants-Montjuïc

- 9. CGG La Capa. Alts Forns, 82-86
- 10. CGG Poble Sec (El Sortidor). Pl. El Sortidor, 12 pl 1a
- 11. Residència Municipal Josep Miracle. Pl. Plaça Bonet i Muixí, 1
- 12. Creu dels Molers. Creu dels Molers, 21
- 13. Canpedró. Sant Crist, 13

Les Corts

- 14. Can Novell. Fígols, 23-25

Sarrià – Sant Gervasi

- 15. CGG Can Castelló. Castelló, 1-7

Gràcia

- 16. Memory Col. Perill, 6
- 17. Centre Cívic La Sedeta. Sicília, 321
- 18. Centre Cívic El Coll. Aldea, 15-17
- 19. Goya. Goya, 1

Horta - Guinardó

- 20. CGG Baix Guinardó. Marina, 380

Nou Barris

- 21. Apartaments Tutelats Pau Casals. Juan Ramon Jiménez, 4-6
- 22. CGG Turó de la Peira. Doctor Pi i Molist, 39

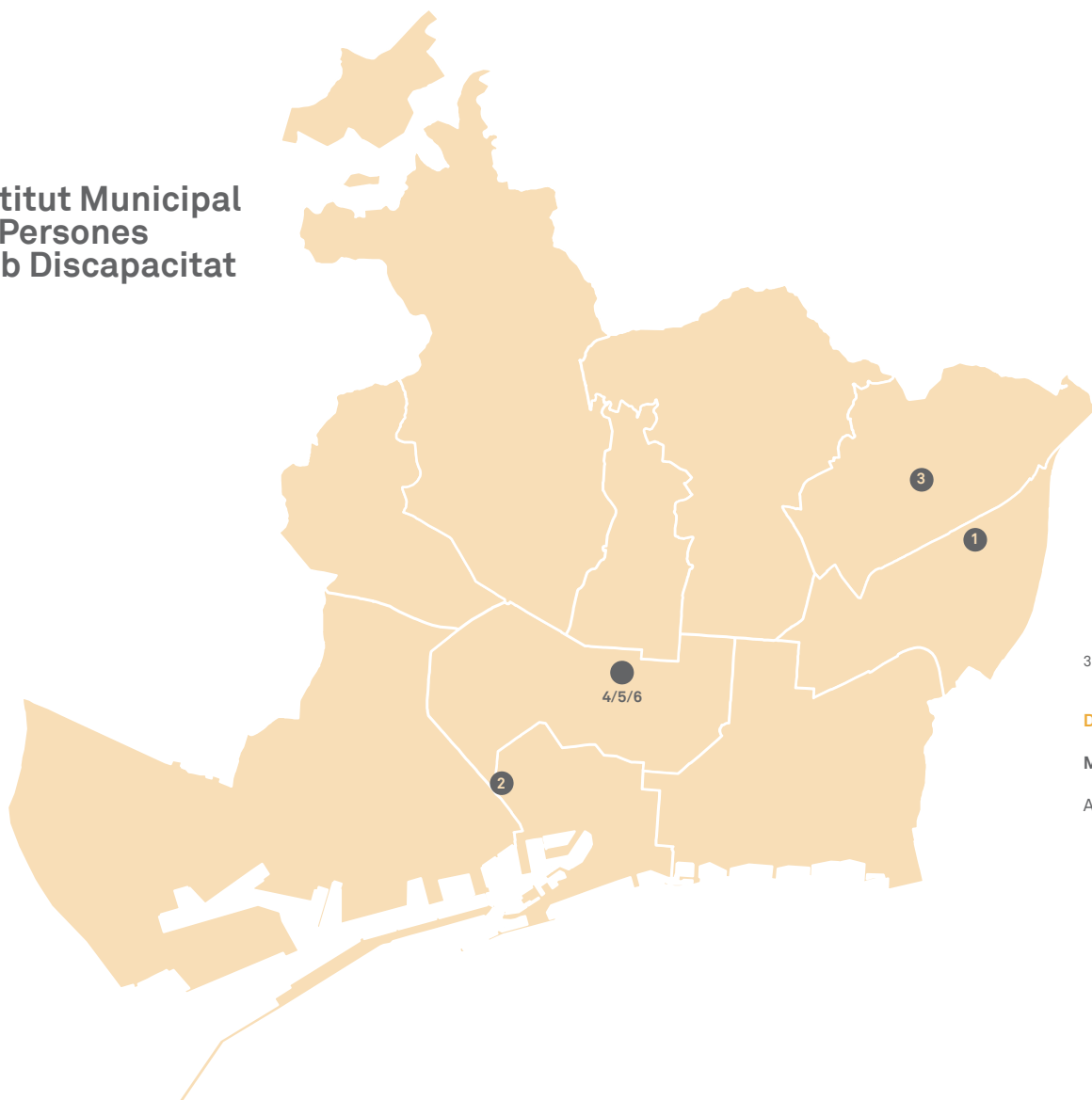
Sant Andreu

- 23. CGG Navas. Capella, 14
- 24. CGG Mossèn Clapés. Gran de Sant Andreu, 467
- 25. CGG Bon Pastor. Mollerussa, 3

Sant Martí

- 26. CGG Joan Maragall. Bermejo, 1-5
- 27. CGG Taulat Can Saladrigas. Lluç, 214-216
- 28. CGG Joan Casanelles. Concilio de Trento, 35
- 29. CGG Verneda-Alta. Binéfar, 16-20

Institut Municipal de Persones amb Discapacitat

331

Drets Socials

Memòria 2017

Annexos

Llars amb suport per a persones amb discapacitat

1. **Casa Bloc.** Almirall Pròixida, 1-7 (dues llars)

Centres de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç (CDIAP)

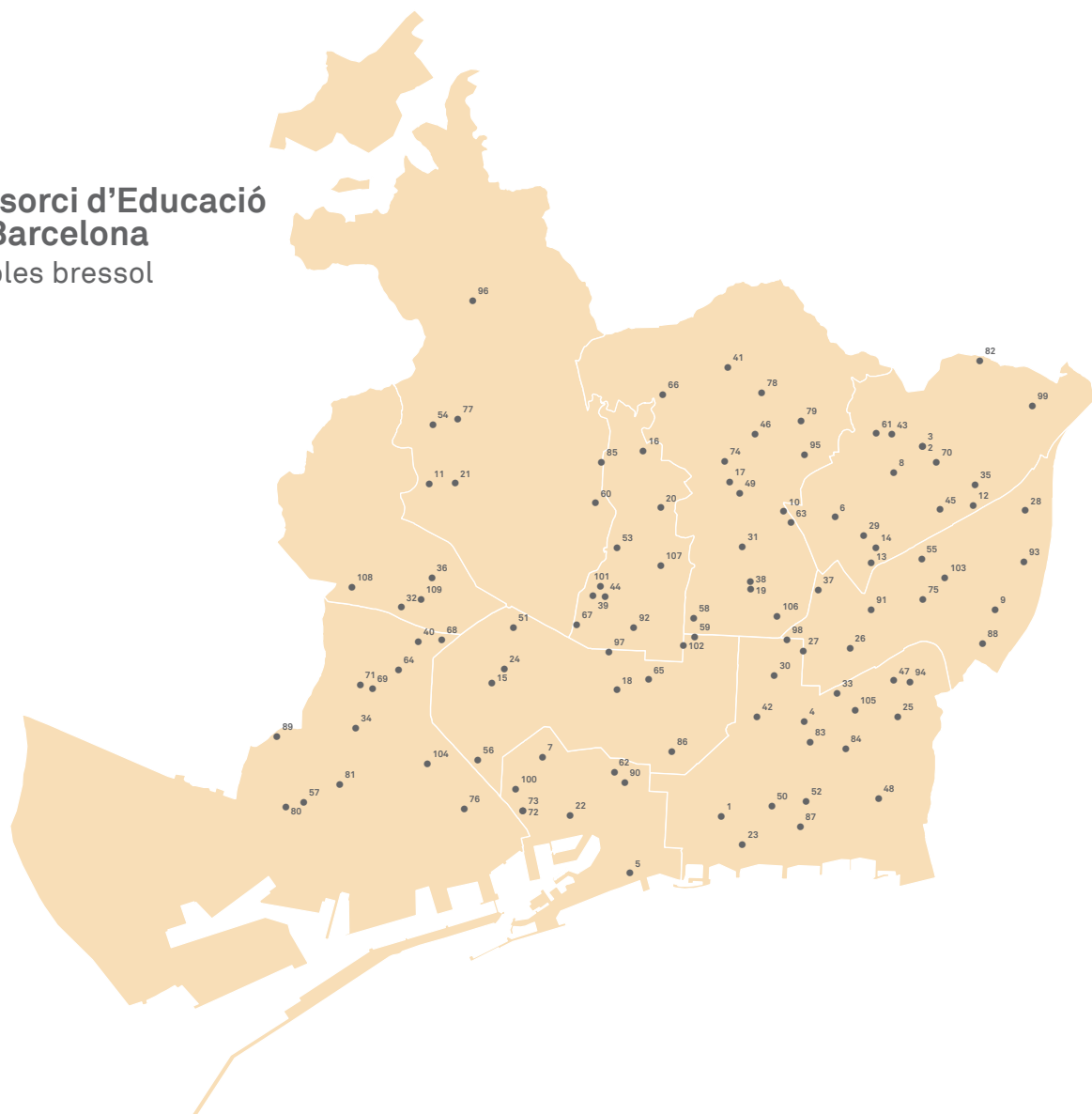
2. Equip Interdisciplinari per a la Petita Infància de Ciutat Vella. Reina Amàlia, 33
3. Equip Interdisciplinari per a la Petita Infància de Nou Barris. Luz Casanova, 11

Servei de suport a la integració laboral (SIL)

4. Equip d'Assessorament Laboral (EAL). València, 344
5. Servei d'Atenció al Públic. València, 344
6. Servei de Vida Independent. València, 344

Consorci d'Educació de Barcelona

Escoles bressol

1. **Cobi.** Àlaba, 37
2. **El Torrent.** Alcàntara, 22
3. **EF El Torrent.** Alcàntara, 22
4. **El Clot de la Mel.** Andrade, 9
5. **La Mar.** Andrea Doria, 40
6. **Turó.** Aneto, 15
7. **Canigó.** Àngels, 7
8. **L'Argimon.** Artesania, 39
9. **Les Quatre Torres.** Augusto César Sandino, 9
10. **EMM Can Fargues.** Av Frederic Rahola, 2
11. **EMM Can Ponsic.** Avinguda Foix, 51
12. **Colometa.** Avinguda Meridiana, 573
13. **EMM Nou Barris.** Avinguda Rio de Janeiro, 11
14. **Can Dragó.** Avinguda Rio de Janeiro, 16
15. **L'Arbret de l'Eixample.** Avinguda Roma, 102
16. **Galatea.** Avinguda Vallcarca, 229
17. **Albí.** Bernat Bransi, 3
18. **Conservatori CMMB.** Bruc, 110
19. **Planetari Municipal de Barcelona.** Brussel·les, 34
20. **El Gat Negre.** Camí de Can Mora, 13
21. **Can Canet.** Canet, 6
22. **Carabassa.** Carabassa, 8
23. **La Mar Xica.** Carmen Amaya, 2
24. **El Roure.** Compte d'Urgell, 145
25. **Margalló.** Concili de Trento, 249
26. **Icària.** Costa Rica, 22
27. **Els Patufets de Navas.** Navas de Tolosa, 312
28. **El Tren.** Palafrugell, 4
29. **Ciutat de Mallorca.** Deià, 12
30. **El Petit Princep.** Degà Bahí, 88
31. **Tres Turons.** Descans, 12
32. **Can Novell.** Evarist Arnús, 6
33. **L'Estació.** Fluvià, 253
34. **Bellmunt.** Font Florida, 93
35. **Trinitat Nova.** Fosca, 12
36. **Xiroi.** Francesc Pedra, 1
37. **Manigua.** Garcilaso, 232
38. **Montserrat.** Gènova, 2
39. **La Fontana.** Gran de Gràcia, 123
40. **El Timbal.** Guitard, 23

41. **L'Harmonia.** Harmonia, 37
 42. **La Farinera.** Hernán Cortés, 2
 43. **Nenes i Nens.** Ignasi Agustí, 4
 44. **Enxaneta.** Jaén, 22
 45. **Ralet.** Joaquim Valls, 10
 46. **L'Arquet.** Jorge Manrique, 12
 47. **La Verneda de Sant Martí.** Josep Miret, 22
 48. **Diagonal Mar.** Josep Pla, 57
 49. **Tris-Tras.** Llobregós, 109
 50. **L'Aliança.** Llull, 163
 51. **Londres.** Londres, 56
 52. **Júpiter.** Lope de Vega, 78
 53. **Gràcia.** Maignon, 2
 54. **Can Caralleu.** Major de Can Caralleu, 1
 55. **El Palomar.** Malats, 45
 56. **Els Tres Tombs.** Manso, 28
 57. **Collserola.** Mare de Déu del Port, 183
 58. **Marina.** Marina, 347
 59. **Barrufets.** Marina, 356
 60. **El Putxet.** Marmellà, 13
 61. **El Vent.** Miguel Hernandez, 20
 62. **Puigmal.** Mòneg, 2
 63. **Cargol.** Mossèn Josep Bundó, 6
 64. **Pau.** Muntadas, 1
 65. **La Fassina.** Nàpols, 244
 66. **Sant Genís.** Natzaret, 83
 67. **Caspolino.** Neptú, 12
 68. **El Fil.** Nicaragua, 45
 69. **L'Esquirol.** Noguera Pallaresa, 32
 70. **Pla de Fornells.** Nou Barrism, 12
 71. **Guinbó.** Olzinelles, 73
 72. **Cadí.** Om, 11
 73. **Espai 03 Cadí-Raval.** Om, 11
 74. **Xarlot.** Pantà de Tremp, 66
 75. **La Filadora.** Parellada, 25
 76. **Nic.** Passeig de l'Exposició, 1
 77. **L'Oreneta.** Passeig de Santa Eulàlia, 18
 78. **L'Arboç.** Passeig Vall d'Hebron, 171
 79. **Valldaura.** Passeig Valldaura, 18
 80. **EF Casa dels Colors.** Passeig Zona Franca, 54
 81. **Niu d'Infants.** Pedrera del Mussol, 10
 82. **Aqüeducte.** Perafita, 48
 83. **El Bressol del Poblenou.** Perú, 135
 84. **Dolors Canals.** Perú, 271
 85. **El Tramvia Blau.** Plaça Alfonso Comin, 15
 86. **El Tren de Fort Pienc.** Plaça Fort Pienc, 5
 87. **El Xalet de la Paperera.** Plaça Julio Gonzalez, 14
 88. **EF Bon Pastor.** Plaça Robert Gerhard, 3

89. **El Cotxet.** Plati, 8
 90. **Portal Nou.** Portal Nou, 2
 91. **El Parc de la Pegaso.** Portugal, 60
 92. **L'Univers.** Quevedo, 14
 93. **El Caminet del Besòs.** Quito, 2
 94. **El Gronxador.** Rambla Prim, 215
 95. **Llar d'Infants.** Rectoria, 31
 96. **La Puput.** Reis Catòlics, 37
 97. **Casa dels Nens.** Roger de Llúria, 132
 98. **Camp de l'Arpa.** Sant Antoni Maria Claret, 358
 99. **La Muntanya.** Sant Feliu de Codines, 4
 100. **Mont Tàber.** Santa Elena, 4
 101. **Sant Medir.** Santa Rosa, 7
 102. **EMM Eixample.** Sardenya, 368
 103. **EMM Sant Andreu.** Segadors, 2
 104. **Forestier.** Segons Jocs Mediterranis, 2
 105. **Esquitx.** Selva de Mar, 215
 106. **Guinardó.** Teodor Llorente, 10
 107. **Trencadís.** Travessera de Dalt, 92
 108. **Can Bacardí.** Travessera de les Corts, 94
 109. **Bambi.** Vallespir, 196

333

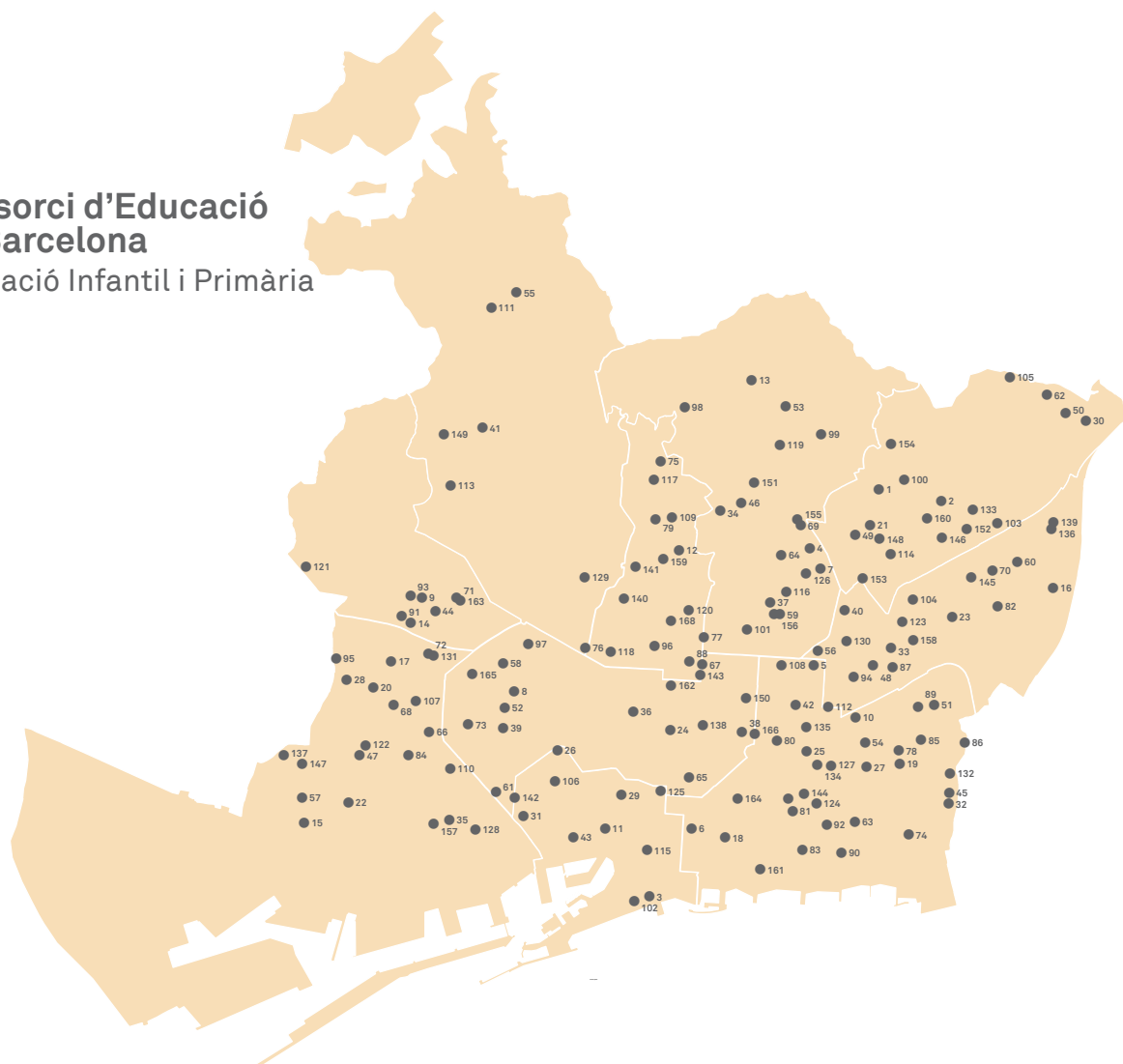
Drets Socials

Memòria 2017

Annexos

Consorci d'Educació de Barcelona

Educació Infantil i Primària

334

Drets Socials

Memòria 2017

Annexos

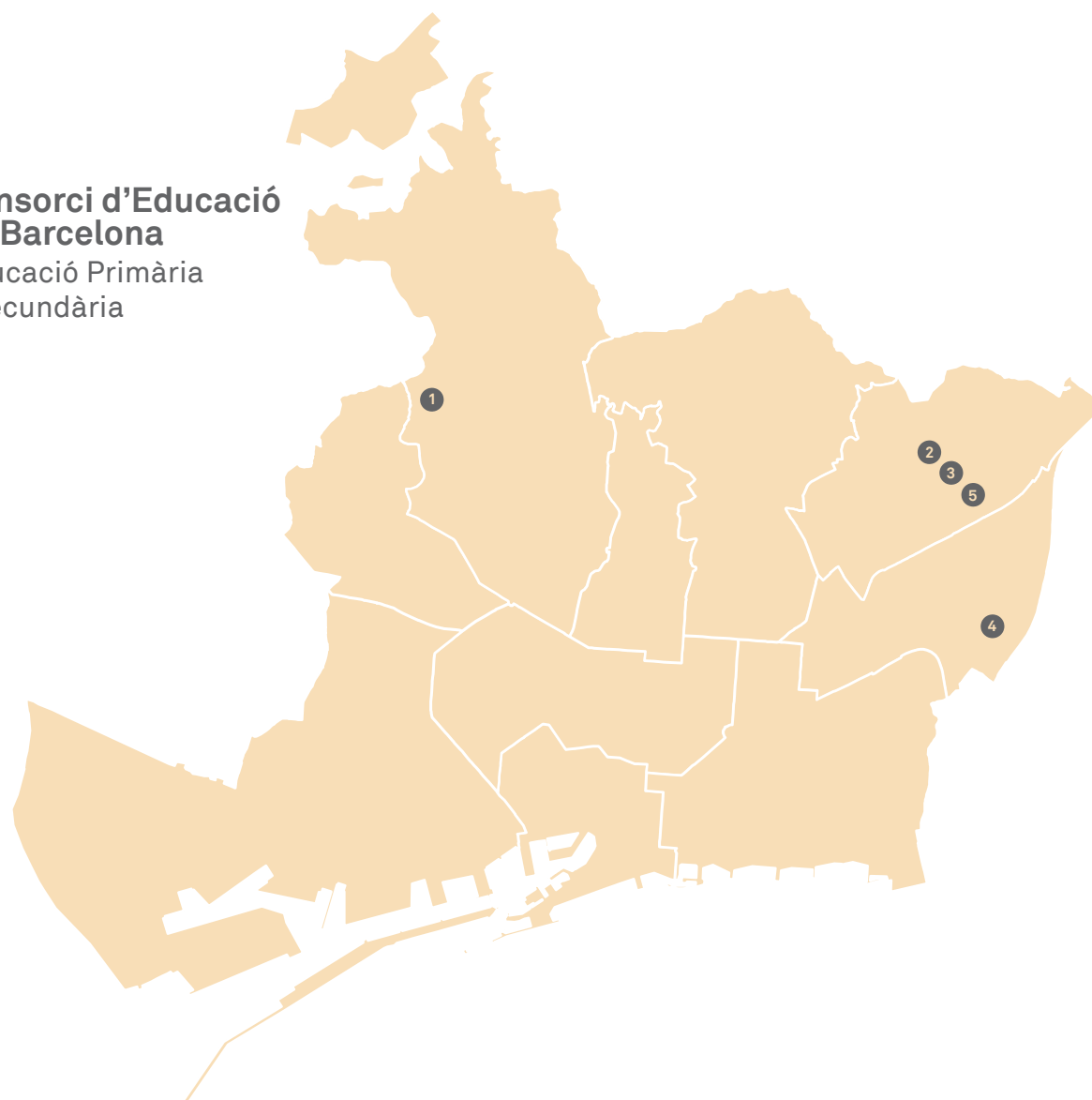
1. Escola Àgora. C Marne, 2
2. Escola Aiguamarina. C Casals i Cuberó, 241
3. Escola Alexandre Galí. Pg Marítim de la Barceloneta, 11-13
4. Escola Àngels Garriga. C Gallecs, 22
5. Escola Antoni Balmanya. C Freser, 101
6. Escola Antoni Brusi. C Sardanya, 33-35
7. Escola Arc Iris. C Arc de Sant Martí, 78
8. Escola Auró. C Mallorca, 106
9. Escola Ausiàs March. Pl Comas, 9-10
10. Escola Bac de Roda. C Huelva, 33
11. Escola Baixeras. C Salvador Aulet, 1
12. Escola Baldiri Reixac. C Olot, 1-13 Recinte Parc Güell
13. Escola Baloo. C Harmonia, 37
14. Escola Barcelona. C Joan Güell, 126
15. Escola Bàrkeno. C Cisell, 15
16. Escola Baró de Viver. C Tucumán, 1
17. Escola Barrufet. Ptge Vapor Vell, 7
18. Escola Bogatell. C Ramon Turró, 74-76
19. Escola Brasil. Gran Via de les Corts Catalanes, 1108-1112
20. Escola Cal Maiol. C Sagunt, 92-94
21. Escola Calderón de la Barca. C Nil, 27-29
22. Escola Can Clos. C Pedrera del Mussol, 10-14
23. Escola Can Fabra. C Segre, 34-56
24. Escola Carlit. C Roger de Flor, 162
25. Escola Casas. C Sant Joan de Malta, 44
26. Escola Castella. Pl Castella, 8

27. Escola Catalònia. C Perú, 195
28. Escola Cavall Bernat. Rbla Badal, 113
29. Escola Cervantes. C Sant Pere Més Baix, 31
30. Escola Ciutat Comtal. C Pujalt, 6-8
31. Escola Collaso i Gil. C Sant Pau, 101
32. Escola Concepción Arenal. C Cristóbal de Moura, 240
33. Escola Congrés-Indians. C Açores, 1-3
34. Escola Coves d'en Cimany. C Coves d'en Cimany, 42-54
35. Escola de Bosc de Montjuïc. Av Miramar, 11
36. Escola de la Concepció. C Bruc, 102
37. Escola del Mar. C Gènova, 12
38. Escola dels Encants. C Consell de Cent, 556-560
39. Escola Diputació. C Diputació, 112
40. Escola Doctor Ferran i Clua. C Manigua, 25-39
41. Escola Dolors Monserdà-Santapau. Av Vallvidrera, 9
42. Escola Dovella. C Mallorca, 595
43. Escola Drassanes. C Nou de Sant Francesc, 9-13
44. Escola Duran i Bas. C Vallespir, 198
45. Escola Eduard Marquina. C Jaume Huguet, 22
46. Escola El Carmel. C Llobregós, 154
47. Escola El Polvorí. Camí del Polvorí, 8-10
48. Escola El Sagrer. C Costa Rica, 26
49. Escola El Turó. C Peñalara, 19-55
50. Escola Elisenda de Montcada. C Vallcivera, 1
51. Escola Els Horts. Rbla Prim, 217
52. Escola Els Llorers. C Aragó, 121

53. Escola Els Pins. Pg Vall d'Hebron, 181
54. Escola Els Porxos. Pl Eduard Torroja, 12
55. Escola Els Xiprers. Camí del Salze, 13
56. Escola Emili Juncadella. C Juan de Garay, 12
57. Escola Enric Granados. Pg Zona Franca, 98
58. Escola Entença. C Viladomat, 244-268
59. Escola Estel-Guinardó. C Telègraf, 58
60. Escola Eulàlia Bota. C Fernando Pessoa, 59
61. Escola Ferran Sunyer. C Viladomat, 2-8
62. Escola Ferrer i Guàrdia. C Pedraforca, 5
63. Escola Fluvià. C Fluvià, 60-68
64. Escola Font d'en Fargas. Pg Font d'en Fargas, 65
65. Escola Fort Pienc. C Alí Bei, 75
66. Escola Francesc Macià. Gran Via Corts Catalanes, 361-371
67. Escola Frutuós Gelabert. C Sardènyia, 368
68. Escola Gayarre. C Gaiarre, 54
69. Escola Heura. C Can Pujole, 5
70. Escola Ignasi Iglésias. Pg Torras i Bages, 108
71. Escola Ítaca. C Numància, 140
72. Escola Jaume I. C Melcior de Palau, 134-136
73. Escola Joan Miró. C Diputació, 21
74. Escola Joaquim Ruyra. C Llull, 377
75. Escola Josep Maria de Sagarra. Pg Vall d'Hebron, 64
76. Escola Josep Maria Jujol. C de la Riera de Sant Miquel, 39-45
77. Escola Jovellanos. C Sardènyia, 420
78. Escola La Caixa. C Andrade, 182
79. Escola La Farigola de Vallcarca. C Sant Camil, 31
80. Escola La Farigola del Clot. C Hernán Cortés, 6
81. Escola La Llacuna del Poblenou. C Pallars, 207
82. Escola La Maquinista. C Sao Paulo, 1-9
83. Escola La Mar Bella. Pl Sant Bernat Calbó, 2
84. Escola La Muntanyeta. C Montfar, 24
85. Escola La Palmera. C Concili de Trento, 253
86. Escola La Pau. C Extremadura, 15
87. Escola 30 Passos. C Berenguer de Palou, 64
88. Escola La Sedeta. C Indústria, 67
89. Escola L'Arc de Sant Martí. C Almacelles, 1-11
90. Escola L'Arenal de Llevant. C Bac de Roda, 33
91. Escola Lavinia. C Fígols, 20-24
92. Escola Les Acàcies. C Pujades, 252
93. Escola Les Corts. C Eugeni d'Ors, 2
94. Escola L'Estel. C Felip II, 54
95. Escola Lluís Vives. C Canalejas, 107
96. Escola l'Univers. C Bailen, 225-231
97. Escola Mallorca. C Londres, 64
98. Escola Mare de Déu de Montserrat. C Natzaret, 83-85
99. Escola Mare Nostrum. Pg Valldaura, 12
100. Escola Marinada. Rbla Caçador, 17
101. Escola Mas Casanovas. C Mas Casanovas, 55
102. Escola Mediterrània. Pg Marítim de la Barceloneta, 5-7
103. Escola Mercè Rodoreda. C Vesuvi, 35
104. Escola Mestre Enric Gibert i Camins. C Irlanda, 15
105. Escola Mestre Morera. C Perafita, 48
106. Escola Milà i Fontanals. C dels Àngels, 1
107. Escola Miquel Bleach. C Miquel Bleach, 24
108. Escola Miralletes. C Indústria, 255
109. Escola Montseny. C Torrent del Remei, 2-10
110. Escola Mossèn Jacint Verdaguer. C Lleida, 32
111. Escola Nabí. C Reis Catòlics, 38
112. Escola Octavio Paz. C Mallorca, 657
113. Escola Orlandai. C Domínguez i Miralles, 1
114. Escola Palma de Mallorca. Pg Ciutat de Mallorca, 31
115. Escola Parc de la Ciutadella. Pg Circumval·lació, 5
116. Escola Parc del Guinardó. C Garriga i Roca, 13
117. Escola Pare Poveda. Av Vallcarca, 220
118. Escola Patronat Domènech. C Gràcia, 7
119. Escola Pau Casals. Av Cardenal Vidal Barraquer, 46
120. Escola Pau Casals-Gràcia. C Providència, 134
121. Escola Pau Romeva. C Pisuerga, 1
122. Escola Pau Vila. C Font Florida, 95
123. Escola Pegaso. C Dublín, 5-15
124. Escola Pere IV. C Bilbao, 103-117
125. Escola Pere Vila. Pg Lluís Companys, 18
126. Escola Pit-Roig. C Aguilar, 4
127. Escola Poblenou. C Perú, 139
128. Escola Poble-sec. Pg Exposició, 1
129. Escola Poeta Foix. C Balmes, 298
130. Escola Pompeu Fabra. C Olesa, 19
131. Escola Pràctiques. C Melcior de Palau, 138
132. Escola Prim. C Bernat Metge, 20
133. Escola Prosperitat. C Molí, 57
134. Escola Provençals. C Perú, 105
135. Escola Rambleta del Clot. C Aragó, 620
136. Escola Ramon Berenguer III. Via Bàrcino, 90
137. Escola Ramon Casas. C Platí, 6
138. Escola Ramon Llull. Av Diagonal, 275
139. Escola Ramón y Cajal. C Mare de Déu de Llorda, 25
140. Escola Reina Violant. C Trilla, 18-20
141. Escola Rius i Taulet. Pl Lesseps, 19
142. Escola Rubén Darío. Rda Sant Pau, 38
143. Escola Sagrada Família. C Sardènyia, 343
144. Escola Sant Martí. C Sant Joan de Malta, 130
145. Escola Molí de Finestrelles. C Guardiola i Feliu, 9
146. Escola Santiago Rusiñol. Pg Valldaura, 261
147. Escola Seat. C Mecànica, 24
148. Escola Splai. C Maladeta, 75-77
149. Escola Tàber. C dels Esports, 9
150. Escola Tabor. C Cartagena, 231
151. Escola Taxonera. C Farnés, 60-72
152. Escola Tibidabo. C Joaquim Valls, 10
153. Escola Timbaler del Bruc. C Arnau d'Oms, 4
154. Escola Tomàs Moro. C Miguel Hernández, 11
155. Escola Torrent de Can Carabassa. C Llobregós, 17-23
156. Escola Torrent d'en Melis. C Varsòvia, 161
157. Escola Tres Pins. C Tres Pins, 28
158. Escola Turó Blau. C Gran de Sant Andreu, 2
159. Escola Turó del Cargol. Av Coll del Portell, 56
160. Escola Víctor Català. C Font de Canyelles, 35
161. Escola Vila Olímpica. C Carmen Amaya, 2
162. Escola 9 Graons. C Roger de Flor, 217-219
163. Escola Anglesola. C de Deu i Mata, 57
164. Escola Auditori. C Almogàvers, 131-135
165. Escola Eixample 1. C Entença, 155
166. Escola Gaia. C Consell de Cent, 550
167. Escola La Flor de Maig. C Llacuna, 87
168. Escola Gràcia. C Encarnació, 61

Consorci d'Educació de Barcelona

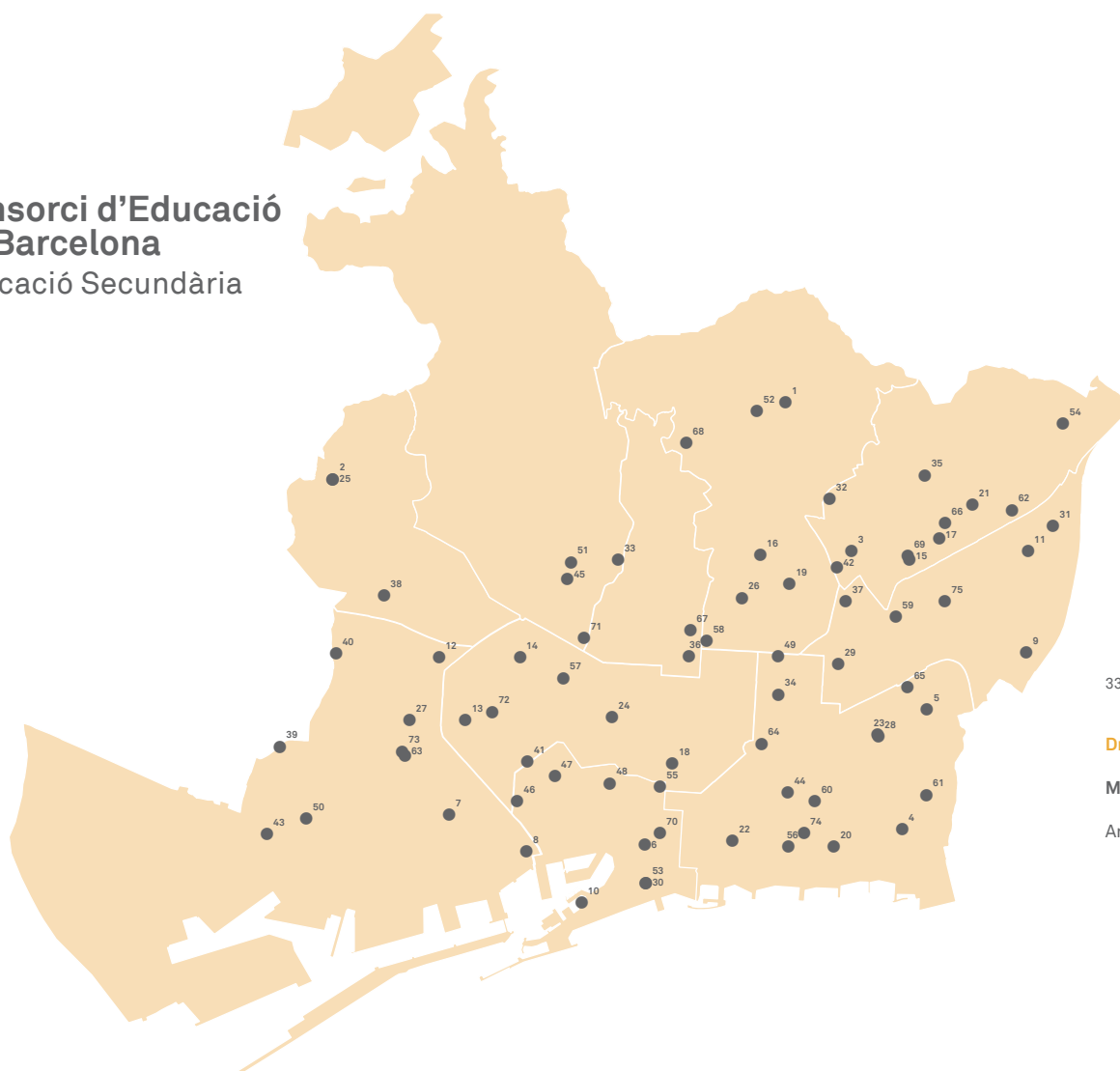
Educació Primària
i Secundària

1. Institut Costa i Llobera. C Capella de Can Caralleu, 3
2. Institut Turó de Roquetes. C Alcántara, 22
3. Institut Anaviana. C Nou Barris, 12
4. Institut el Til·ler. Pg Mollerussa, 1
5. Institut Turó de Roquetes. C Pedrosa, 16

Consorci d'Educació de Barcelona

Educació Secundària

337

Drets Socials

Memòria 2017

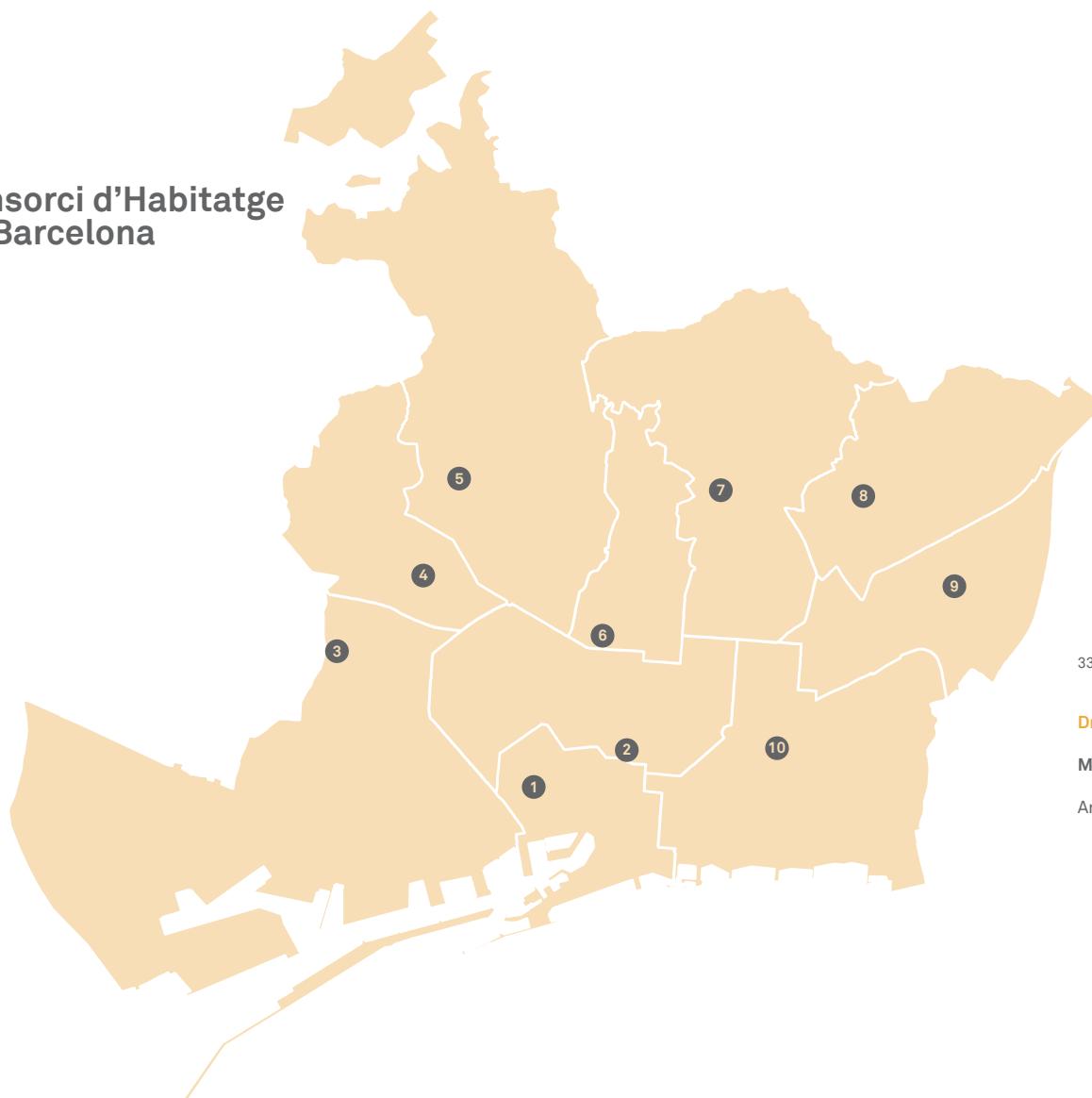
Annexos

1. Institut Anna Gironella de Mundet. Pg Vall d'Hebron, 171
2. Institut Ausiàs March. Av Esplugues, 38
3. Institut Barcelona-Congrés. C Baró d'Esponellà, 1-15
4. Institut Barri Besòs. C Josep Pla, 40
5. Institut Bernat Metge. C Menorca, 55
6. Institut Bonanova. Pg Circumval·lació, 8
7. Secció d'Institut Bosc de Montjuïc. Av Miramar, 11
8. Institut Consell de Cent. C Carrera, 25
9. Secció d'Institut Cristòfol Colom. C Mollerussa, 71
10. Institut de Nàutica de Barcelona. Escar, 6-8
11. Institut Doctor Puigvert. Pg Santa Coloma, 46
12. Institut Emperador Carles. C Enric Bargés, 9-13
13. Institut Ernest Lluch. C Diputació, 15
14. Institut Escola del Treball. C Comte d'Urgell, 187
15. Institut Escola d'Hoteleria i Turisme de Barcelona. C Pintor Alsamora, 3-5
16. Institut Ferran Tallada. C Gran Vista, 54
17. Institut Flos i Calcat. Av Rio de Janeiro, 92
18. Institut Fort Pius. C Ausiàs Marc, 78
19. Institut Francisco de Goya. C Garriga i Roca, 15
20. Institut Front Marítim. C Espronceda, 18-34
21. Institut Galileo Galilei. C Molí, 57
22. Institut Icària. C Doctor Trueta, 81
23. Institut Infanta Isabel d'Aragó. Pl Angeleta Ferrer, 1

24. Institut Jaume Balmes. C Pau Claris, 121
25. Institut Joan Boscà. Av Esplugues, 40
26. Institut Joan Brossa. Av Mare de Déu de Montserrat, 78
27. Institut Joan Coromines. Ctra Bordeta, 39-41
28. Institut Joan d'Àustria. C Selva de Mar, 211
29. Institut Joan Fuster. Pl Ferran Reyes, 2
30. Institut Joan Salvat i Papasseit. Pg Salvat Papasseit, 11
31. Secció d'Institut Josep Comas i Solà. C Palafrugell, 3
32. Institut Josep Pla. C Vall d'Ordesa, 24
33. Institut Josep Serrat i Bonastre. C Marquès de Santa Ana, 4
34. Institut Juan Manuel Zafra. C Rogent, 51
35. Institut La Guineueta. C Artesania, 47-55
36. Institut La Sedeta. C Indústria, 67
37. Institut L'Alzina. Ptge Salvador Riera, 2
38. Institut Les Corts. Trav de les Corts, 131-159
39. Institut Lluís Domènech i Montaner. C Alumini, 48
40. Institut Lluís Vives. C Canalejas, 107
41. Institut Lluïsa Cura. Rda Sant Antoni, 19
42. Institut Manuel Carrasco i Formiguera. C Santa Fe, 2
43. Institut Mare de Déu de la Mercè. C Motors, 122-130
44. Institut Maria Espinalt. C Llacuna, 87-101
45. Institut Menéndez y Pelayo. Via Augusta, 140
46. Institut Milà i Fontanals. Pl Josep M. Folch i Torres, 1
47. Institut Miquel Tarradell. C Àngels, 1 bis

48. Institut Mitjans Audiovisuals. Via Laietana, 48A
49. Institut Moisès Broggi. C Sant Quintí, 50
50. Institut Montjuïc. C Cisell, 19
51. Institut Montserrat. C Copèrnic, 84
52. Institut Narcís Monturiol. C Harmonia, 1B
53. Institut Narcís Monturiol. Pg Salvat Papasseit, 5
54. Institut Pablo Ruiz Picasso. C Sant Feliu de Codines, 1
55. Institut Pau Claris. Pg Lluís Companys, 18
56. Institut Poblenou. C Doctor Trueta, 206
57. Institut Poeta Maragall. C Provença, 187
58. Institut Príncep de Girona. Trav Gràcia, 357
59. Institut Príncep de Viana. C Torroella de Montgrí, 6-18
60. Institut Quatre Cantons. Camí Antic de València, 35-39
61. Institut Rambla Prim. C Cristóbal de Moura, 223
62. Institut Roger de Flor. C Pedrosa, 2
63. Institut Rubió i Tudurí. Av Francesc Ferrer i Guàrdia, 16-36
64. Institut Salvador Espriu. Pl Glòries Catalanes, 20
65. Institut Salvador Seguí. C Santander, 7-9
66. Institut Sant Andreu. C Badosa, 10
67. Institut Secretari Coloma. C Secretari Coloma, 15-25
68. Institut Vall d'Hebron. Pg Vall d'Hebron, 93-95
69. Institut Valldemossa. C Pintor Alsamora, 7-9
70. Institut Verdaguer. Pas Institut Escola, 1
71. Institut Vila de Gràcia. C de la Riera de Sant Miquel, 58
72. Institut Viladomat. C Consell de Cent, 127-129
73. Institut XXV Olimpíada. C Dàlia, 2
74. Institut 22@. C Joncar, 35
75. Institut Martí Pous. C Segre 34

Consorti d'Habitatge de Barcelona

339

Drets Socials

Memòria 2017

Annexos

1. Oficina de l'Habitatge de Ciutat Vella. Plaça de Salvador Seguí, 13
2. Oficina de l'Habitatge de l'Eixample. Carrer d'Alí Bei, 13-15
3. Oficina de l'Habitatge de Sants - Montjuïc. Carrer d'Antoni de Capmany, 23
4. Oficina de l'Habitatge de Les Corts. Carrer del Remei, 9
5. Oficina de l'Habitatge de Sarrià - Sant Gervasi. Carrer de Canet, 24
6. Oficina de l'Habitatge de Gràcia. Carrer de Francisco Giner, 14
7. Oficina de l'Habitatge d'Horta. Carrer del Llobregós, 175-189
8. Oficina de l'Habitatge de Nou Barris. Plaça Major de Nou Barris, 1
9. Oficina de l'Habitatge Sant Andreu. Carrer de Joan Torras, 49
10. Oficina de l'Habitatge Sant Martí. Rambla del Poblenou, 154

ANNEX 2. DIRECTORI WEB I ENLLAÇOS D'INTERÈS

Web	Domini
Àrea de Drets Socials	www.barcelona.cat/dretssocials
Serveis Socials	
Serveis Socials	www.barcelona.cat/serveissocials
Llei Dependència	www.barcelona.cat/lleiautonomiapersonal
Observatori Social de Barcelona	www.barcelona.cat/observatoriibcn
B-Mincome	www.barcelona.cat/bmincome
Infància i Família	
Infància	www.barcelona.cat/infancia
Barcelona Família	www.barcelona.cat/familia
Vacances	www.barcelona.cat/vacances
Dia de la diversitat	www.diadeladiversitat.cat
Gent Gran	
Gent Gran	www.barcelona.cat/gentgran
Targeta Rosa	www.barcelona.cat/targetarosa
Vincles BCN	www.barcelona.cat/vinclesbcn
Joventut	
Joventut	www.barcelona.cat/joventut
Pla Adolescència i Joventut 2017-2021	www.barcelona.cat/plajove
CIAJ (Assessorament per a joves)	www.barcelona.cat/ciaj
Centre de Recursos per a les Associacions Juvenils	www.barcelona.cat/craj
Visual Sound	www.barcelona.cat/visualsound
Informa't	www.barcelona.cat/informat
Festival Brot	www.barcelona.cat/festivalbrot
BCN al món	www.barcelona.cat/bcnalmon
Agenda Joventut	www.barcelona.cat/agendajove
Participació Social	
Consell Municipal de Benestar Social (CMBS)	www.barcelona.cat/consellbenestarsocial
Consell Assessor de la Gent Gran (CAGG)	www.barcelona.cat/consellgentgran
Barcelona Inclusiva (ACBI)	www.barcelona.cat/barcelonainclusiva
Pla Inclusió Social	www.barcelona.cat/plainclusiosocial
Sóc gran i què?	www.barcelona.cat/socgranique
Recull Premis CMBS	www.barcelona.cat/premismcbs
Premis Montserrat Roig	www.barcelona.cat/premis-montserrat-roig
Salut	
Sanitat i Salut	www.barcelona.cat/salut
Persones amb Discapacitat	
Barcelona Accessible	www.barcelona.cat/accessible

341

Drets Socials

Memòria 2017

Annexos

Educació	
Educació i Universitats	www.barcelona.cat/educacio
Barcelona Summer University	www.barcelona.cat/summeruniversity
Estudia i Investiga	www.barcelona.cat/estudia-i-investiga
Escoles Bressol Municipals ¹	www.barcelona.cat/escolesbressolmunicipals
Programa d'Activitats Escolars PAE	www.barcelona.cat/ccp
Projecte Educatiu de Ciutat (PEC)	http://w110.bcn.cat/portal/site/Pec/
Consell Escolar Municipal de Barcelona i de Districtes	www.barcelona.cat/cemm
Conservatori Municipal de Música de Barcelona	www.barcelona.cat/cmmb
Escola Municipal de Música Eixample	www.barcelona.cat/emmeixample
Escola Municipal de Música Nou Barris	www.barcelona.cat/emmnoubarris
Escola Municipal de Música Can Ponsic	www.barcelona.cat/emmcanponsic
Escola Municipal de Música Sant Andreu	www.barcelona.cat/emmsantandreu
Escola Municipal de Música Can Fargues	www.barcelona.cat/emmcanfargues
Habitatge	
Habitatge	www.bcn.cat/habitatge
Consorci d'Habitatge de Barcelona	www.barcelona.cat/consorcihabitatge
Patronat Municipal de l'habitatge (PMHB)	www.barcelona.cat/pmhb
Registre sol·licitants habitatge protegit (RSHPOB)	www.barcelona.cat/registrehabitatgebcn
Altres organismes consorciats	
Agència Salut Pública de Barcelona	www.aspb.cat
Consorci de Serveis Socials de Barcelona	www.cssbcn.cat
Consorci d'Educació de Barcelona	www.edubcn.cat/ca/
Consorci Institut Infància	http://institutinfancia.cat/
Enllaços d'interès	
www.barcelona.cat/radars	
www.barcelona.cat/labora	
www.barcelona.cat/teleassistencia	
www.barcelona.cat/bontractegentgran	
www.barcelona.cat/pobresaenergetica	
www.barcelona.cat/viatgesgentgran	
www.barcelona.cat/imd	
www.barcelona.cat/revistabarcelonasocietat	
www.barcelona.cat/caminsescolars	

1. Hi ha 98 webs més, una per a cada EBM.

BCN

Memòria 2017

Àrea de Drets Socials